Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

C 357

Έκδοση στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

61ο έτος

4 Οκτωβρίου 2018

Περιεχόμενα

IV *Πληροφορίες*

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Ελεγκτικό Συνέδριο

2018/C 357/01 Ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού για το οικονομικό έτος 2017, συνοδευόμενη από τις απαντήσεις των οργάνων 1

2018/C 357/02 Ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με τις δραστηριότητες που χρηματοδοτήθηκαν στο πλαίσιο του όγδοου, ένατου, δέκατου και ενδέκατου Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης (ΕΤΑ) για το οικονομικό έτος 2017, συνοδευόμενη από τις απαντήσεις της Επιτροπής 315

EL

©Ευρωπαϊκή Ένωση, 2018

Για οποιαδήποτε χρήση ή αναπαραγωγή φωτογραφιών ή άλλου υλικού που δεν αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πρέπει να ζητηθεί άδεια απευθείας από τους δικαιούχους των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

IV

(Πληροφορίες)

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 287, παράγραφοι 1 και 4, της ΣΛΕΕ και των άρθρων 148, παράγραφος 1, και 162, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου, καθώς και των άρθρων 43, 48 και 60 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 215/2008 του Συμβουλίου, της 18ης Φεβρουαρίου 2008, για τον δημοσιονομικό κανονισμό που εφαρμόζεται στο 10ο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 567/2014

το Ελεγκτικό Συνέδριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά τη συνεδρίασή του της 12ης Ιουλίου 2018, ενέκρινε τις

ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

για το οικονομικό έτος 2017.

Οι εκθέσεις, συνοδευόμενες από τις απαντήσεις των οργάνων στις παρατηρήσεις του Συνεδρίου, διαβιβάστηκαν στις αρμόδιες για τη χορήγηση απαλλαγής αρχές και στα λοιπά θεσμικά όργανα.

Τα Μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι:

Klaus-Heiner LEHNE (Πρόεδρος),
Henri GRETHEN, Ladislav BALKO, Λάζαρος Σ. ΛΑΖΑΡΟΥ, Pietro RUSSO,
Baudilio TOMÉ MUGURUZA, Iliana IVANOVA, George PUFAN, Neven MATES,
Alex BRENNINKMEIJER, Danièle LAMARQUE, Νικόλαος ΜΗΛΙΩΝΗΣ,
Phil WYNN OWEN, Oskar HERICS, Bettina JAKOBSEN, Janusz WOJCIECHOWSKI,
Samo JEREB, Jan GREGOR, Mihails KOZLOVS, Rimantas ŠADŽIUS, Leo BRINCAT,
João FIGUEIREDO, Juhan PARTS, Ildikó GÁLL-PELCZ, Eva LINDSTRÖM,
Tony MURPHY, Hannu TAKKULA, Annemie TURTELBOOM.

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

(2018/C 357/01)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

Γενική εισαγωγή 7

Κεφάλαιο 1 — Δήλωση αξιοπιστίας και στοιχεία προς υποστήριξή της 9

Κεφάλαιο 2 — Δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση 45

Κεφάλαιο 3 — Επίτευξη αποτελεσμάτων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ 81

Κεφάλαιο 4 — Έσοδα 167

Κεφάλαιο 5 — «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση» 181

Κεφάλαιο 6 — «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή» 201

Κεφάλαιο 7 — «Φυσικοί πόροι» 245

Κεφάλαιο 8 — «Ασφάλεια και ιθαγένεια» 279

Κεφάλαιο 9 — «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας» 291

Κεφάλαιο 10 — «Διοίκηση» 305

ΓΕΝΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ

0.1. Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο καθιερώθηκε ως θεσμικό όργανο από τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση ([1]). Η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ([2]) καθορίζει τον ρόλο του ως εξωτερικού ελεγκτή των οικονομικών της ΕΕ. Με την ιδιότητα αυτή, ενεργούμε ως ο ανεξάρτητος θεματοφύλακας των οικονομικών συμφερόντων όλων των πολιτών της ΕΕ, συμβάλλοντας ιδίως στη βελτίωση της δημοσιονομικής της διαχείρισης. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το έργο μας παρατίθενται στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων μας, τις ειδικές εκθέσεις μας, τις πανοραμικές επισκοπήσεις μας και τις γνώμες που διατυπώνουμε επί νέας ή επικαιροποιούμενης νομοθεσίας της ΕΕ ή επί άλλων αποφάσεων με επιπτώσεις στη δημοσιονομική διαχείριση ([3]).

0.2. Η παρούσα ετήσια έκθεση, η 41η που εκπονούμε σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ, καλύπτει το οικονομικό έτος 2017. Τα Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης αποτελούν αντικείμενο χωριστής ετήσιας έκθεσης.

0.3. Ο γενικός προϋπολογισμός της ΕΕ εγκρίνεται ετησίως από το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Η ετήσια έκθεσή μας, μαζί με τις ειδικές εκθέσεις μας, αποτελεί βάση της διαδικασίας χορήγησης απαλλαγής, στο πλαίσιο της οποίας το Κοινοβούλιο, ενεργώντας κατόπιν εισήγησης του Συμβουλίου, κρίνει κατά πόσον η Επιτροπή εκπλήρωσε ικανοποιητικώς τις δημοσιονομικές υποχρεώσεις της. Μόλις δημοσιευθεί, η έκθεση διαβιβάζεται στα εθνικά κοινοβούλια, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

0.4. Κεντρική θέση στην ετήσια έκθεσή μας κατέχει η δήλωση σχετικά με την αξιοπιστία των ενοποιημένων λογαριασμών της ΕΕ, καθώς και σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων («*κανονικότητα των πράξεων*»). Η δήλωση αυτή συμπληρώνεται από ειδικές εκτιμήσεις για κάθε σημαντικό τομέα δραστηριότητας της ΕΕ.

0.5. Η φετινή έκθεσή μας διαρθρώνεται ως εξής:

— Στο κεφάλαιο 1 παρατίθενται η *δήλωση αξιοπιστίας* και σύνοψη των αποτελεσμάτων των ελεγκτικών εργασιών μας επί της αξιοπιστίας των λογαριασμών και της κανονικότητας των πράξεων.

— Στο κεφάλαιο 2 παρουσιάζεται η ανάλυσή μας όσον αφορά τη δημοσιονομική και τη χρηματοοικονομική διαχείριση.

— Στο κεφάλαιο 3, με κεντρικό θέμα την από μέρους της Επιτροπής αξιοποίηση των σχετικών με τις επιδόσεις πληροφοριών, παρουσιάζονται τα σημαντικότερα αποτελέσματα των ελέγχων επιδόσεων που δημοσιεύσαμε στις αντίστοιχες ειδικές εκθέσεις το 2017 και αναλύεται η από μέρους της Επιτροπής υλοποίηση των συστάσεων που διατυπώσαμε σε ειδικές εκθέσεις που δημοσιεύθηκαν το 2014.

— Στο κεφάλαιο 4 παρατίθενται οι διαπιστώσεις μας όσον αφορά τα έσοδα της ΕΕ.

— Στα κεφάλαια 5 έως 10 παρουσιάζονται, για τους κύριους τομείς του τρέχοντος *πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ)* ([4]), τα αποτελέσματα, αφενός, των ελεγκτικών δοκιμασιών που διενεργήσαμε όσον αφορά την κανονικότητα των πράξεων και, αφετέρου, της εξέτασης των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων της Επιτροπής, άλλων στοιχείων των συστημάτων εσωτερικών δικλίδων ελέγχου και των λοιπών ρυθμίσεων διακυβέρνησης.

0.6. Δεδομένου ότι δεν υπάρχουν χωριστές οικονομικές καταστάσεις για τους επιμέρους τομείς του ΠΔΠ, τα συμπεράσματα κάθε κεφαλαίου δεν συνιστούν ελεγκτική γνώμη. Αντ' αυτού, στα κεφάλαια της έκθεσης παρουσιάζονται σημαντικά ζητήματα, που αφορούν συγκεκριμένα τον εκάστοτε τομέα του ΠΔΠ.

0.7. Στόχος μας είναι να παρουσιάζουμε τις παρατηρήσεις μας κατά τρόπο σαφή και περιεκτικό. Δεν είναι πάντοτε δυνατόν να αποφευχθεί η χρήση όρων που αφορούν χαρακτηριστικά την ΕΕ, τις πολιτικές και τον προϋπολογισμό της, ή όρων προερχόμενων από το γνωστικό πεδίο της λογιστικής και της ελεγκτικής. Στην ιστοσελίδα μας δημοσιεύουμε γλωσσάριο με ορισμούς και επεξηγήσεις των περισσότερων ειδικών αυτών όρων ([5]). Οι όροι που εξηγούνται στο γλωσσάριο αναγράφονται με *πλάγιους χαρακτήρες* την πρώτη φορά που εμφανίζονται σε κάθε κεφάλαιο.

0.8. Οι απαντήσεις της Επιτροπής στις παρατηρήσεις μας (και, κατά περίπτωση, οι απαντήσεις άλλων θεσμικών και μη οργάνων της ΕΕ) περιλαμβάνονται στην παρούσα έκθεση και πρέπει να λαμβάνονται υπόψη εκ παραλλήλου. Ωστόσο, ως εξωτερικός ελεγκτής, φέρουμε την ευθύνη της αναφοράς των διαπιστώσεων του ελέγχου μας και της εξαγωγής των αναγκαίων συμπερασμάτων από αυτές, προκειμένου να παρέχουμε ανεξάρτητη και αμερόληπτη αξιολόγηση της αξιοπιστίας των λογαριασμών και της κανονικότητας των πράξεων.

([1]) Βλέπε άρθρο 13 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, γνωστής και ως Συνθήκης του Μάαστριχτ (ΕΕ C 191 της 29.7.1992, σ. 1). Ωστόσο, αρχικά, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο ιδρύθηκε ως το νέο κοινοτικό όργανο που θα αναλάμβανε τη λειτουργία του εξωτερικού ελέγχου με τη Συνθήκη των Βρυξελλών (ΕΕ L 359 της 31.12.1977, σ. 1).

([2]) Άρθρα 285 έως 287 (ΕΕ C 326 της 26.10.2012, σ. 169-171).

([3]) Διαθέσιμες στον ιστότοπό μας: www.eca.europa.eu.

([4]) Το κεφάλαιο 8 καλύπτει τον τομέα 3 («Ασφάλεια και ιθαγένεια») και το κεφάλαιο 9 τον τομέα 4 («Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας»). Στην ανάλυση των τομέων 3 και 4 δεν περιλαμβάνεται εκτίμηση του επιπέδου σφάλματος. Δεν παρέχουμε ειδική εκτίμηση όσον αφορά τις δαπάνες του τομέα 6 («Αντισταθμίσεις»), ούτε τις εκτός ΠΔΠ δαπάνες.

([5]) https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/GLOSSARY_AR_2017/GLOSSARY_AR_2017_EL.pdf

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Δήλωση αξιοπιστίας και στοιχεία προς υποστήριξή της

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σημεία
Δήλωση αξιοπιστίας του Συνεδρίου προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο — Έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή	I-XXXI
Εισαγωγή	1.1-1.5
Ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου	1.1-1.3
Οι δαπάνες της ΕΕ αποτελούν σημαντικό εργαλείο για την επίτευξη των διαφόρων στόχων πολιτικής	1.4-1.5
Διαπιστώσεις ελέγχου για το οικονομικό έτος 2017	1.6-1.46
Οι λογαριασμοί δεν περιείχαν ουσιώδεις ανακρίβειες	1.6-1.8
Κύρια ζητήματα του ελέγχου	1.9
Κανονικότητα των πράξεων	1.10
Ο έλεγχός μας καλύπτει τις δαπάνες που εγκρίθηκαν από την Επιτροπή το 2017	1.11-1.15
Τα αποτελέσματα του ελέγχου μας για το 2017 υποδηλώνουν ότι το σφάλμα περιορίζεται σε συγκεκριμένους τομείς του προϋπολογισμού της ΕΕ	1.16
Ο τρόπος εκταμίευσης των κεφαλαίων της ΕΕ επηρεάζει τον κίνδυνο εμφάνισης σφάλματος	1.17-1.29
Η εκτίμηση του σφάλματος από μέρους της Επιτροπής βρίσκεται στο κατώτερο επίπεδο του δικού μας εύρους τιμών	1.30-1.34
Τα επιμέρους στοιχεία που συνθέτουν την εκτίμηση της Επιτροπής δεν συμβαδίζουν πάντοτε με τις διαπιστώσεις μας	1.35-1.36
Οι μελλοντικές διορθώσεις και ανακτήσεις έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο επισφαλές ποσό κατά το κλείσιμο	1.37-1.38
Η εκτίμηση από την Επιτροπή των διορθώσεων και των ανακτήσεων βασίζεται σε προσαρμοσμένο ιστορικό μέσο όρο	1.39-1.41
Χρειάζεται περαιτέρω διαφοροποίηση μεταξύ του αντικτύπου των προληπτικών και των διορθωτικών μέτρων	1.42-1.46
Αναφέρουμε στην OLAF τις περιπτώσεις που εγείρουν υπόνοιες απάτης	1.47-1.51
Συμπεράσματα	1.52-1.54
Αποτελέσματα του ελέγχου	1.53-1.54

Παράρτημα 1.1 - Μεθοδολογία και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

ΔΗΛΩΣΗ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ — ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ

Γνώμη

I. Ελέγξαμε:

α) τους ενοποιημένους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ([1]) και τις εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού ([2]) για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017 και εγκρίθηκαν από την Επιτροπή στις 27 Ιουνίου 2018, και

β) τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι εν λόγω λογαριασμοί, όπως ορίζει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

II. Κατά τη γνώμη μας, οι ενοποιημένοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017 παρέχουν ακριβοδίκαιη εικόνα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, της οικονομικής κατάστασης της ΕΕ την 31η Δεκεμβρίου 2017, των αποτελεσμάτων των πράξεών της, των ταμειακών ροών της και των μεταβολών του καθαρού ενεργητικού της για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό και λογιστικούς κανόνες που βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί

III. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

Πληρωμές

Γνώμη με επιφύλαξη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

IV. Κατά τη γνώμη μας, εξαιρουμένων των συνεπειών του ζητήματος που περιγράφεται κατωτέρω, στο σημείο υπό τον τίτλο «Στοιχεία για τη θεμελίωση γνώμης με επιφύλαξη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί», οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμες και κανονικές.

([1]) Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τον ισολογισμό, την κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων, την κατάσταση ταμειακών ροών, την κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού, καθώς και σύνοψη των κύριων λογιστικών πολιτικών και άλλες επεξηγηματικές σημειώσεις (συμπεριλαμβανομένων των τομεακών πληροφοριών).

([2]) Οι εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού περιλαμβάνουν επίσης τις επεξηγηματικές σημειώσεις.

Στοιχεία για τη θεμελίωση της γνώμης

V. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα διεθνή ελεγκτικά πρότυπα (ISA) και τους κώδικες δεοντολογίας της IFAC, καθώς και με τα διεθνή πρότυπα των ανώτατων οργάνων ελέγχου του INTOSAI (ISSAI). Οι ευθύνες που απορρέουν από τα εν λόγω πρότυπα περιγράφονται αναλυτικότερα στην ενότητα της έκθεσής μας υπό τον τίτλο «Αρμοδιότητες του ελεγκτή». Ενεργούμε ανεξάρτητα, σύμφωνα με τον κώδικα δεοντολογίας για επαγγελματίες λογιστές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας για Λογιστές (κώδικας IESBA), έχοντας επίσης εκπληρώσει τις λοιπές δεοντολογικές υποχρεώσεις μας σε συνάρτηση με τα πρότυπα και τους κανόνες αυτούς και τον κώδικα IESBA. Φρονούμε ότι τα αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου που συγκεντρώσαμε είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της γνώμης μας.

Στοιχεία για τη θεμελίωση γνώμης με επιφύλαξη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

VI. Οι δαπάνες που κατεγράφησαν το 2017 στο πλαίσιο των συστημάτων απόδοσης εξόδων ([3]) περιέχουν ουσιώδες σφάλμα. Το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος για τις πληρωμές στο πλαίσιο της απόδοσης εξόδων είναι 3,7 %. Το συνολικό εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος (2,4 %) παραμένει άνω του από εμάς καθορισθέντος ορίου σημαντικότητας, ωστόσο δεν είναι διάχυτο. Οι βάσει δικαιώματος πληρωμές δεν περιέχουν σημαντικό επίπεδο σφάλματος ([4]).

Κύρια ζητήματα του ελέγχου

VII. Κύρια ζητήματα του ελέγχου είναι τα σημαντικότερα, κατά την επαγγελματική κρίση μας, ζητήματα στο πλαίσιο του ελέγχου που διενεργήσαμε επί των ενοποιημένων λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την υπό εξέταση περίοδο. Πρόκειται για ζητήματα που εξετάστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων συνολικά, καθώς και κατά τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών, αλλά επί των οποίων δεν διατυπώνουμε χωριστή γνώμη.

Αξιολογήσαμε τη λογιστική μεταχείριση των πράξεων εγγυοδοσίας του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ) για τα χαρτοφυλάκια μετοχών

VIII. Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ) αποτελεί κοινή πρωτοβουλία της ΕΕ και του ομίλου της ΕΤΕπ που συστάθηκε το 2015 ([5]) και αποσκοπεί στην ενθάρρυνση των επενδύσεων σε ολόκληρη την ΕΕ, μέσω της αύξησης της ικανότητας ανάληψης κινδύνων του ομίλου της ΕΤΕπ. Στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας αυτής, η ΕΕ θα παρέχει εγγυήσεις ύψους έως και 16 δισεκατομμυρίων ευρώ ([6]) από τον προϋπολογισμό της για την κάλυψη πιθανών ζημιών από τις δραστηριότητες του ΕΤΣΕ στο πλαίσιο των επενδύσεων του σκέλους υποδομής και καινοτομίας (IIW) και του σκέλους για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (SMEW) ([7]).

([3]) Αυτές ανέρχονταν σε 46,7 δισεκατομμύρια ευρώ. Περαιτέρω πληροφοριακά στοιχεία παρέχουμε στα σημεία 1.19 έως 1.21 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2017.

([4]) Αυτές ανέρχονταν σε 53,5 δισεκατομμύρια ευρώ. Περαιτέρω πληροφοριακά στοιχεία παρέχουμε στο σημείο 1.18 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2017.

([5]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2015/1017 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2015, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων, τον Ευρωπαϊκό Κόμβο Επενδυτικών Συμβουλών και την Ευρωπαϊκή Πύλη Επενδυτικών Έργων και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 — το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΕ L 169 της 1.7.2015, σ. 1) (εφεξής «κανονισμός του ΕΤΣΕ»).

([6]) Η εγγύηση αυξήθηκε στα 26 δισεκατομμύρια ευρώ σύμφωνα με τον του τροποποιημένο κανονισμό του ΕΤΣΕ του Δεκεμβρίου του 2017 [κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2017/2396 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2017, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 και (ΕΕ) αριθ. 2015/1017, ΕΕ L 345 της 27.12.2017, σ. 34] και τη συμφωνία ΕΤΣΕ, όπως αυτή τροποποιήθηκε τον Μάρτιο του 2018.

([7]) Βλέπε σημεία 1.12-1.16 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2015.

IX. Επικεντρώσαμε την προσοχή μας στον τομέα αυτό τα προηγούμενα χρόνια, επειδή, με τη σύσταση του ΕΤΣΕ, ανέκυψε μια σειρά σύνθετων λογιστικών ζητημάτων ως απόρροια των ρυθμίσεων που συμφωνήθηκαν μεταξύ της ΕΕ και της ΕΤΕπ. Τον Νοέμβριο του 2017, ο υπόλογος της Επιτροπής ζήτησε τη γνώμη της συμβουλευτικής ομάδας εμπειρογνωμόνων όσον αφορά την κατάλληλη λογιστική μεταχείριση των πράξεων μετοχικού κεφαλαίου του SMEW που εγγυάται η ΕΕ. Σύμφωνα με τις συμβουλές που έλαβε και ασκώντας την επαγγελματική κρίση του, ο υπόλογος της Επιτροπής αποφάσισε ότι η Επιτροπή δεν έχει έλεγχο επί του ΕΤΣΕ ούτε επιμερίζεται τον έλεγχο αυτό με την ΕΤΕπ ([8]). Για τους ενοποιημένους ετήσιους λογαριασμούς της ΕΕ για το 2017 αυτό ότι σημαίνει ότι η εγγύηση της ΕΕ που παρέχεται στον όμιλο της ΕΤΕπ θεωρείται:

α) ως υποχρέωση από χρηματοοικονομική εγγύηση για το χαρτοφυλάκιο απαιτήσεων του σκέλους IIW,

β) ως χρηματοοικονομική πρόβλεψη για το χαρτοφυλάκιο απαιτήσεων του σκέλους SMEW, και

γ) ως παράγωγο (χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ή χρηματοοικονομική υποχρέωση σε εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος) και για τα δύο χαρτοφυλάκια μετοχών.

X. Αξιολογήσαμε τη λογιστική μεταχείριση των πράξεων εγγυοδοσίας του ΕΤΣΕ για τα χαρτοφυλάκια μετοχικού κεφαλαίου. Θεωρούμε ότι αυτή δεν επηρεάζει την ακριβοδίκαιη εικόνα που παρουσιάζεται στους ενοποιημένους ετήσιους λογαριασμούς της ΕΕ για το 2017.

Εκτιμήσαμε τις υποχρεώσεις στο πλαίσιο των συντάξεων και των λοιπών παροχών προς το προσωπικό

XI. Στο τέλος του 2017, ο ισολογισμός της ΕΕ περιλαμβάνει υποχρέωση ύψους 73,1 δισεκατομμυρίων ευρώ για τις συντάξεις και τις λοιπές παροχές προς το προσωπικό. Πρόκειται για ένα από τα σημαντικότερα στοιχεία παθητικού στον ισολογισμό, το οποίο αντιστοιχεί σχεδόν στο ένα τρίτο του συνολικού παθητικού του 2017, που ανέρχεται σε 236,5 δισεκατομμύρια ευρώ.

XII. Το μεγαλύτερο μέρος αυτών των υποχρεώσεων για τις συντάξεις και τις λοιπές παροχές προς το προσωπικό (64,0 δισεκατομμύρια ευρώ) αφορά το συνταξιοδοτικό καθεστώς των μόνιμων υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άλλως PSEO — Pension Scheme of European Officials). Αυτή η συνταξιοδοτική υποχρέωση καλύπτει τις «καθορισμένες παροχές» που εγγυάται το άρθρο 83 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (εφεξής «ο κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης») και το άρθρο 4, παράγραφος 3, της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ). Το στοιχείο παθητικού που καταγράφεται στους λογαριασμούς αντιστοιχεί στο ποσό που θα περιλάμβανε το σχετικό συνταξιοδοτικό ταμείο, εάν είχε συσταθεί τέτοιο ταμείο για την εξόφληση των τρεχουσών συνταξιοδοτικών υποχρεώσεων ([9]). Πέραν των συντάξεων λόγω συμπλήρωσης του συντάξιμου χρόνου, οι υποχρεώσεις αυτές καλύπτουν επίσης τις συντάξεις αναπηρίας και τις συντάξεις επιζώντων συζύγων και ορφανών των υπαλλήλων της ΕΕ. Δυνάμει του άρθρου 83 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης, οι παροχές που προβλέπονται στο σύστημα συνταξιοδότησης βαρύνουν τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Τα κράτη μέλη εγγυώνται από κοινού την καταβολή αυτών των παροχών και οι υπάλληλοι εισφέρουν κατά το ένα τρίτο στη χρηματοδότηση του καθεστώτος.

XIII. Το PSEO αποτελεί το υποχρεωτικό επαγγελματικό συνταξιοδοτικό καθεστώς των υπαλλήλων της ΕΕ, στο πλαίσιο του οποίου οι εισφορές των υπαλλήλων και των θεσμικών και λοιπών οργάνων που τους απασχολούν χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση των μελλοντικών συντάξεων. Το καθεστώς αυτό είναι σχεδιασμένο ώστε να βρίσκεται εξ ορισμού σε αναλογιστική ισορροπία, μέσω αναπροσαρμογών των ποσοστών εισφοράς σε αυτό και της ηλικίας συνταξιοδότησης. Ο αριθμός και η ποικιλία των παραμέτρων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό μιας μακροπρόθεσμης προβολής του συνταξιοδοτικού κόστους υπογραμμίζουν τον αναλογιστικό χαρακτήρα του υπολογισμού αυτού, ο οποίος διενεργείται ετησίως από τη Eurostat.

XIV. Στο πλαίσιο του ελέγχου μας, αξιολογήσαμε τις αναλογιστικές υποθέσεις και τη συνακόλουθη αποτίμηση των υποχρεώσεων στο πλαίσιο του συνταξιοδοτικού καθεστώτος. Εξετάσαμε τα αριθμητικά στοιχεία, τις αναλογιστικές παραμέτρους και τον υπολογισμό των υποχρεώσεων, καθώς και τον τρόπο παρουσίασής τους στον ενοποιημένο ισολογισμό και τις σημειώσεις στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Όπως γνωστοποιείται στη σημείωση 2.9 στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, η Επιτροπή εξακολουθεί να καταβάλλει προσπάθειες για την ενίσχυση των διαδικασιών που εφαρμόζει για τον υπολογισμό του στοιχείου παθητικού που αφορά τις παροχές προς το προσωπικό, το οποίο εμείς θα παρακολουθούμε εκ του σύνεγγυς.

([8]) Η δομή διαχείρισης της διευκόλυνσης του ΕΤΣΕ θα μπορούσε να θεωρηθεί ως ένδειξη ότι αυτή βρίσκεται υπό κοινό έλεγχο, όπως θα μπορούσαν και η χρήση και η διάθεση της εγγύησης της ΕΕ. Ωστόσο, σύμφωνα με την Επιτροπή, δεν απαιτείται ομόφωνη απόφαση για τις περισσότερες συναφείς με το προϊόν ιδίων κεφαλαίων του σκέλους SMEW δραστηριότητες, ούτε για την πρωτοβουλία ΕΤΣΕ στο σύνολό της, και, ως εκ τούτου, ο υπόλογος της Επιτροπής κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν μπορεί να υπάρχει κοινός έλεγχος.

([9]) Βλέπε Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο του Δημόσιου Τομέα (IPSAS) 25 — Παροχές προς το προσωπικό. Όσον αφορά το PSEO, η υποχρέωση καθορισμένων παροχών αντιστοιχεί στην τρέχουσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών πληρωμών που θα κληθεί να καταβάλει η ΕΕ, προκειμένου να εκπληρώσει τις συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις που προέρχονται από υπηρεσία εργαζομένου κατά την τρέχουσα και τις προηγούμενες περιόδους.

Εκτιμήσαμε τα δεδουλευμένα έξοδα που παρουσιάζονται στους λογαριασμούς

XV. Στο τέλος του 2017, η εκτιμώμενη αξία των επιλέξιμων δαπανών που είχαν πραγματοποιηθεί και οφείλονταν στους δικαιούχους, αλλά δεν είχαν ακόμη δηλωθεί, ανερχόταν σε 101 δισεκατομμύρια ευρώ (έναντι 102 δισεκατομμυρίων ευρώ στο τέλος του 2016). Τα ποσά αυτά καταχωρίστηκαν ως δεδουλευμένα έξοδα ([10]).

XVI. Εξετάσαμε τις μεθοδολογίες και τα συστήματα δικλίδων ελέγχου που εφαρμόζονται από τις κύριες γενικές διευθύνσεις για τις εκτιμήσεις στο τέλος του οικονομικού έτους. Επιλέξαμε δείγματα τιμολογίων και προχρηματοδοτήσεων τα οποία εξετάσαμε, προκειμένου να διαπιστώσουμε αν υπήρχε κίνδυνος ο υπολογισμός των δεδουλευμένων εξόδων να είναι ανακριβής. Ζητήσαμε συμπληρωματική διευκρίνιση σχετικά με τη γενική μεθοδολογία από τις λογιστικές υπηρεσίες της Επιτροπής.

XVII. Μπορούμε να συμπεράνουμε ότι το εκτιμώμενο συνολικό ποσό των δεδουλευμένων εξόδων που εμφανίζεται στον ενοποιημένο ισολογισμό είναι εύλογο.

Εκτιμήσαμε τον πιθανό αντίκτυπο της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση στους λογαριασμούς του 2017

XVIII. Στις 29 Μαρτίου 2017, το Ηνωμένο Βασίλειο γνωστοποίησε επίσημα στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο την απόφασή του να αποχωρήσει από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ). Στις 22 Μαΐου 2017, άρχισαν οι διαπραγματεύσεις για τη συμφωνία αποχώρησης μεταξύ ΕΕ και Ηνωμένου Βασιλείου.

XIX. Στο μέρος 5 (Δημοσιονομικές διατάξεις) του σχεδίου συμφωνίας αποχώρησης της 19ης Μαρτίου 2018 σχετικά με τον οικονομικό διακανονισμό, αναφέρεται ότι το Ηνωμένο Βασίλειο θα εκπληρώσει όλες τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από το τρέχον και τα προηγούμενα πολυετή δημοσιονομικά πλαίσια, ως εάν ήταν ακόμη κράτος μέλος.

XX. Ως εκ τούτου, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι λογαριασμοί στις 31 Δεκεμβρίου 2017 απεικονίζουν ορθά τη διαδικασία αποχώρησης.

Λοιπά θέματα

XXI. Η διοίκηση είναι αρμόδια να παρέχει τις «λοιπές πληροφορίες», όρος που εμπεριέχει την ενότητα με τίτλο «Οικονομικές καταστάσεις — Συζήτηση και ανάλυση», αλλά όχι τους ενοποιημένους λογαριασμούς ή τη δική μας έκθεση επ' αυτών. Η γνώμη μας σχετικά με τους ενοποιημένους λογαριασμούς δεν καλύπτει αυτές τις λοιπές πληροφορίες και επ' αυτών δεν διατυπώνουμε κανενός είδους συμπέρασμα διασφάλισης. Υποχρέωσή μας στο πλαίσιο του ελέγχου που διενεργούμε επί των ενοποιημένων λογαριασμών είναι να λαμβάνουμε υπόψη αυτές τις λοιπές πληροφορίες και να εξετάζουμε κατά πόσον αυτές είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τους ενοποιημένους λογαριασμούς ή με τις γνώσεις που αποκομίσαμε από τον έλεγχό μας ή κατά πόσον φαίνεται να είναι ουσιωδώς ανακριβείς καθ' οιονδήποτε άλλο τρόπο. Εάν καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι οι λοιπές πληροφορίες περιέχουν ουσιώδη ανακρίβεια, έχουμε την υποχρέωση να αναφέρουμε το γεγονός αυτό καταλλήλως. Από την άποψη αυτή, δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε.

([10]) Σε αυτά περιλαμβάνονται 64 δισεκατομμύρια ευρώ ως δεδουλευμένα έξοδα εγγεγραμμένα στο παθητικό του ισολογισμού και 37 δισεκατομμύρια ευρώ εγγεγραμμένα στο ενεργητικό του ισολογισμού, που μειώνουν την αξία των προχρηματοδοτήσεων.

Αρμοδιότητες της διοίκησης

XXII. Σύμφωνα με τα άρθρα 310 έως 325 ΣΛΕΕ και τον δημοσιονομικό κανονισμό, η διοίκηση φέρει την ευθύνη για την κατάρτιση και την παρουσίαση των ετήσιων λογαριασμών της ΕΕ βάσει των διεθνώς αποδεκτών λογιστικών προτύπων για τον δημόσιο τομέα, καθώς και για τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Η ευθύνη αυτή περιλαμβάνει τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και τη διατήρηση εσωτερικών δικλίδων ελέγχου με σκοπό την κατάρτιση και παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων οι οποίες να μην περιέχουν ουσιώδεις ανακρίβειες, οφειλόμενες σε απάτη ή σφάλμα. Επίσης, η διοίκηση είναι αρμόδια να διασφαλίζει ότι οι δραστηριότητες, οι χρηματοοικονομικές πράξεις και οι πληροφορίες που παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις συμμορφώνονται με τους κανόνες που τις διέπουν. Η Επιτροπή φέρει την τελική ευθύνη για τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί της ΕΕ (άρθρο 317 ΣΛΕΕ).

XXIII. Κατά την κατάρτιση των ενοποιημένων λογαριασμών, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της δυνατότητας της ΕΕ να διατηρηθεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα, για τη γνωστοποίηση τυχόν σχετικών ζητημάτων και, τέλος, για την τήρηση λογιστικής βάσει της αρχής της συνέχισης της δραστηριότητας, εκτός εάν σκοπεύει να προβεί στην εκκαθάριση της οντότητας ή σε παύση δραστηριοτήτων ή εάν δεν υπάρχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική λύση.

XXIV. Η Επιτροπή είναι επιφορτισμένη με την εποπτεία της διαδικασίας κατάρτισης των οικονομικών εκθέσεων της ΕΕ.

XXV. Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό (τίτλος IX), ο υπόλογος της Επιτροπής οφείλει να υποβάλει προς έλεγχο τους ενοποιημένους λογαριασμούς της ΕΕ, πρώτον, ως προσωρινούς λογαριασμούς έως τις 31 Μαρτίου του επόμενου οικονομικού έτους και, στη συνέχεια, ως οριστικούς λογαριασμούς έως τις 31 Ιουλίου. Οι προσωρινοί λογαριασμοί παρέχουν ακριβοδίκαιη εικόνα της οικονομικής κατάστασης. Ως εκ τούτου, είναι επιτακτικό όλα τα στοιχεία των προσωρινών λογαριασμών να υποβληθούν ως οριστικοί υπολογισμοί, προκειμένου να μπορέσουμε να εκπληρώσουμε τη σχετική υποχρέωσή μας που απορρέει από τον τίτλο X του δημοσιονομικού κανονισμού και μάλιστα εντός των τασσόμενων προθεσμιών. Τροποποιήσεις μεταξύ των προσωρινών και των οριστικών λογαριασμών θα μπορούσαν κανονικά να προκύψουν μόνον από τις παρατηρήσεις μας.

Αρμοδιότητες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των ενοποιημένων λογαριασμών και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται

XXVI. Στόχος μας είναι, αφενός, να αποκομίζουμε εύλογη βεβαιότητα τόσο σχετικά με την απουσία ουσιωδών ανακριβειών στους ενοποιημένους λογαριασμούς της ΕΕ όσο και σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται και, αφετέρου, βάσει του ελέγχου που διενεργούμε, να παρέχουμε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο δήλωση τόσο ως προς την αξιοπιστία των λογαριασμών όσο και ως προς τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Εύλογη βεβαιότητα σημαίνει βεβαιότητα υψηλού βαθμού, χωρίς όμως αυτό να αποτελεί εγγύηση ότι στο πλαίσιο του ελέγχου εντοπίζονται πάντοτε όλες οι περιπτώσεις ουσιώδους ανακρίβειας ή μη συμμόρφωσης. Η ανακρίβεια και η μη συμμόρφωση μπορεί να οφείλονται σε απάτη ή σφάλμα, θεωρούνται δε ουσιώδεις, εάν εύλογα πιθανολογείται ότι, είτε από κοινού είτε έκαστη μεμονωμένα, θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών που βασίζονται σε αυτούς τους ενοποιημένους λογαριασμούς.

XXVII. Όσον αφορά τα έσοδα, αφετηρία της εξέτασης των ιδίων πόρων που βασίζονται στον ΦΠΑ και στο ΑΕΕ αποτελούν τα σχετικά μακροοικονομικά μεγέθη επί τη βάσει των οποίων αυτοί υπολογίζονται. Αξιολογούμε τα συστήματα που εφαρμόζει η Επιτροπή για την επεξεργασία των δεδομένων αυτών, μέχρι την είσπραξη των συνεισφορών των κρατών μελών και την καταχώρισή τους στους ενοποιημένους λογαριασμούς. Όσον αφορά τους παραδοσιακούς ιδίους πόρους, εξετάζουμε τους λογαριασμούς των τελωνειακών αρχών και αναλύουμε τη ροή των δασμών, μέχρι την είσπραξη των σχετικών ποσών από την Επιτροπή και την καταχώρισή τους στους λογαριασμούς.

XXVIII. Όσον αφορά τις δαπάνες, εξετάζουμε τις πράξεις πληρωμών αφού πραγματοποιηθούν, καταχωριστούν και εγκριθούν οι δαπάνες. Η εξέταση αυτή καλύπτει όλες τις κατηγορίες πληρωμών (συμπεριλαμβανομένων εκείνων που πραγματοποιούνται για την αγορά στοιχείων ενεργητικού), εκτός των προπληρωμών, κατά τον χρόνο της εκτέλεσής τους. Οι προπληρωμές εξετάζονται όταν ο αποδέκτης των κεφαλαίων παράσχει στοιχεία που αποδεικνύουν την ορθή χρήση τους και τα οποία το θεσμικό όργανο ή ο οργανισμός κάνει δεκτά εκκαθαρίζοντας την προπληρωμή, κάτι που μπορεί να συμβεί το ίδιο έτος ή και αργότερα.

XXIX. Καθόσον ο έλεγχός μας διενεργείται σύμφωνα με τα ISA και τα ISSAI, ασκούμε την επαγγελματική κρίση μας και διατηρούμε την επαγγελματική επιφυλακτικότητά μας καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

α) Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ύπαρξης ουσιωδών ανακριβειών στους ενοποιημένους λογαριασμούς και ουσιώδους μη συμμόρφωσης των σχετικών πράξεων με τις απαιτήσεις του δικαίου της ΕΕ, οφειλόμενων σε απάτη ή σφάλμα. Σχεδιάζουμε και εκτελούμε ελεγκτικές διαδικασίες για την αντιμετώπιση των εν λόγω κινδύνων και συλλέγουμε αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της γνώμης μας. Οι περιπτώσεις ουσιώδους ανακρίβειας ή μη συμμόρφωσης οφειλόμενων σε απάτη είναι δυσκολότερο να εντοπιστούν από τις αντίστοιχες περιπτώσεις που αυτές οφείλονται σε σφάλμα, καθότι η απάτη μπορεί να συνοδεύεται από αθέμιτη σύμπραξη, παραποίηση, εσκεμμένη παράλειψη, ψευδή δήλωση ή παράκαμψη εσωτερικής δικλίδας ελέγχου. Κατά συνέπεια, είναι μεγαλύτερος ο κίνδυνος μη εντοπισμού τέτοιων περιπτώσεων.

β) Διαμορφώνουμε εικόνα του συστήματος εσωτερικών δικλίδων ελέγχου που αποτελεί αντικείμενο του δικού μας ελέγχου, προκειμένου να σχεδιάσουμε τις αρμόζουσες ελεγκτικές διαδικασίες, αλλά όχι προκειμένου να διατυπώσουμε γνώμη σχετικά με την αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικών δικλίδων ελέγχου.

γ) Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών που εφαρμόζει η διοίκηση, καθώς και τον εύλογο χαρακτήρα των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων στις οποίες προβαίνει η διοίκηση.

δ) Εξάγουμε συμπέρασμα σχετικά με την ενδεδειγμένη ή μη χρήση από τη διοίκηση της λογιστικής βάσει της αρχής της συνέχισης της δραστηριότητας, και, βάσει των αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου που συλλέγονται, σχετικά με το κατά πόσον υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα λόγω γεγονότων ή συνθηκών που ενδεχομένως θέτουν σημαντικά εν αμφιβόλω την ικανότητα της οντότητας να συνεχίσει τις δραστηριότητές της. Εάν το συμπέρασμα στο οποίο καταλήγουμε είναι η ύπαρξη ουσιώδους αβεβαιότητας, οφείλουμε στην έκθεση ελέγχου μας να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις στους ενοποιημένους λογαριασμούς ή, εάν οι γνωστοποιήσεις αυτές δεν είναι επαρκείς, να διατυπώσουμε διαφοροποιημένη γνώμη. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται στα αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου που συγκεντρώνουμε μέχρι την ημερομηνία της έκθεσής μας. Ωστόσο, υπάρχει το ενδεχόμενο μελλοντικά γεγονότα ή περιστάσεις να οδηγήσουν σε αδυναμία της ελεγχόμενης μονάδας να διατηρηθεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

ε) Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση και δομή και το συνολικό περιεχόμενο των ενοποιημένων λογαριασμών, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσον οι ενοποιημένοι λογαριασμοί παρουσίαζαν τις πράξεις και τα γεγονότα στα οποία αυτοί βασίζονται κατά τρόπο που επιτρέπει την ακριβοδίκαιη παρουσίασή τους.

στ) Συγκεντρώνουμε επαρκή και κατάλληλα αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου σχετικά με τις οικονομικές πληροφορίες που αφορούν τις ελεγχόμενες μονάδες που εμπίπτουν στο πεδίο ενοποίησης της ΕΕ, προκειμένου να διατυπώσουμε γνώμη σχετικά με τους ενοποιημένους λογαριασμούς και τις πράξεις στις οποίες αυτοί βασίζονται. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και τη διενέργεια του ελέγχου και φέρουμε την πλήρη ευθύνη για την ελεγκτική γνώμη που διατυπώνουμε.

XXX. Ενημερώνουμε τη διοίκηση, μεταξύ άλλων, σχετικά με την προβλεπόμενη εμβέλεια και το χρονοδιάγραμμα των ελεγκτικών εργασιών, καθώς και σχετικά με σημαντικές διαπιστώσεις του ελέγχου, περιλαμβανομένων τυχόν διαπιστώσεων για σημαντικές ελλείψεις στο σύστημα εσωτερικών δικλίδων ελέγχου.

XXXI. Από τα ζητήματα που αναλύσαμε με την Επιτροπή και τις λοιπές ελεγχόμενες μονάδες, προσδιορίζουμε εκείνα που έχουν τη μεγαλύτερη σημασία για τον έλεγχο των ενοποιημένων λογαριασμών και, ως εκ τούτου, αποτελούν τα κύρια ζητήματα του ελέγχου για την υπό εξέταση περίοδο. Τα ζητήματα αυτά περιγράφονται στην έκθεσή μας, εκτός εάν η δημοσιοποίησή τους αντιβαίνει σε νόμο ή κανονισμό ή εάν, σε εξαιρετικά σπάνιες περιπτώσεις, κρίνουμε ότι ένα ζήτημα δεν πρέπει να δημοσιοποιηθεί στην έκθεσή μας, καθώς πιθανολογείται εύλογα ότι οι αρνητικές συνέπειες μιας τέτοιας γνωστοποίησης θα υπερκερούσαν τα ενδεχόμενα οφέλη της για το δημόσιο συμφέρον.

12 Ιουλίου 2018

Klaus-Heiner LEHNE

Πρόεδρος

Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο

12, rue Alcide De Gasperi, Luxembourg, LUXEMBOURG

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου

1.1. Είμαστε ο ανεξάρτητος ελεγκτής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σύμφωνα με τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ),

α) γνωμοδοτούμε σχετικά με τους λογαριασμούς της ΕΕ,

β) εξακριβώνουμε κατά πόσον ο προϋπολογισμός της ΕΕ εκτελείται σύμφωνα με τις ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις,

γ) κοινοποιούμε στοιχεία σχετικά με την οικονομία, την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα ([11]) των δαπανών της ΕΕ, και

δ) παρέχουμε συμβουλές επί προτεινόμενων νομοθετικών πράξεων που έχουν δημοσιονομικό αντίκτυπο.

1.2. Οι εργασίες μας σχετικά με τη *δήλωση αξιοπιστίας* (που περιγράφονται στο ***παράρτημα 1.1***) ανταποκρίνονται άμεσα στον πρώτο και στον δεύτερο από τους ανωτέρω στόχους. Στους βασικούς τομείς δαπανών της ΕΕ ([12]), οι εργασίες μας καλύπτουν επίσης τα ζητήματα της οικονομίας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των δαπανών αυτών. Εξετάζουμε διάφορες πτυχές του συστήματος που εφαρμόζει η Επιτροπή προκειμένου να διασφαλίζει ότι τα κεφάλαια της ΕΕ δαπανώνται ορθά ([13]). Λαμβανόμενες ως σύνολο, οι ελεγκτικές εργασίες μας συμβάλλουν επίσης καθοριστικά στη διαμόρφωση των γνωμών που διατυπώνουμε επί προτεινόμενης νομοθεσίας.

1.3. Στο παρόν κεφάλαιο της ετήσιας έκθεσης:

α) περιγράφεται το πλαίσιο της δήλωσης αξιοπιστίας που παρέχουμε και γίνεται επισκόπηση των διαπιστώσεων και των συμπερασμάτων μας σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών και την κανονικότητα των πράξεων·

β) παρατίθενται πληροφορίες σχετικά με τις περιπτώσεις πιθανολογούμενης απάτης που παραπέμψαμε στην OLAF·

γ) παρουσιάζεται εν συντομία η προσέγγιση ελέγχου που εφαρμόζουμε (βλέπε ***παράρτημα 1.1***).

([11]) Βλέπε γλωσσάριο: *χρηστή δημοσιονομική διαχείριση*.
([12]) Βλέπε μέρος 2 των κεφαλαίων 5, 6 και 7.
([13]) Βλέπε κεφάλαιο 3.

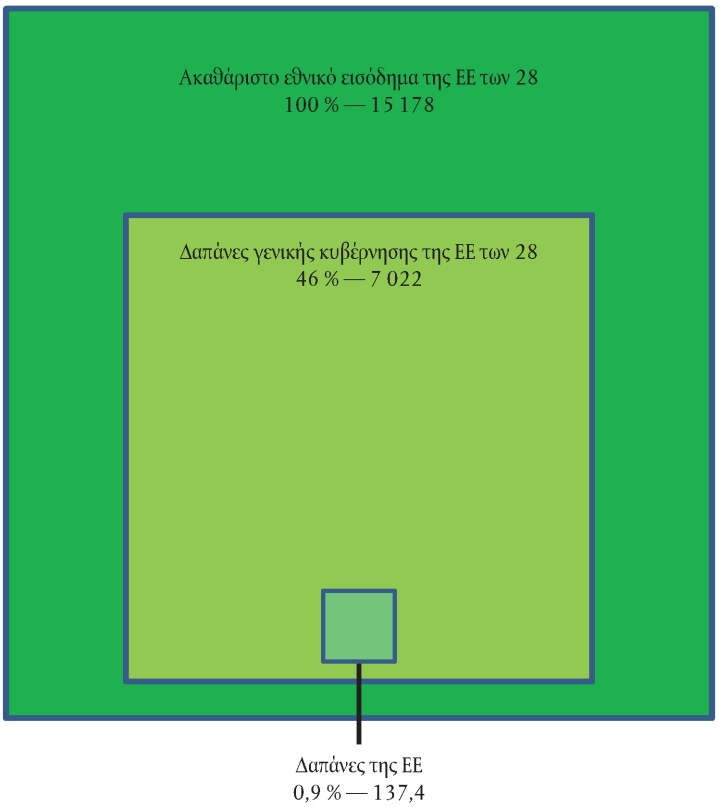
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Οι δαπάνες της ΕΕ αποτελούν σημαντικό εργαλείο για την επίτευξη των διαφόρων στόχων πολιτικής

1.4. Οι δαπάνες της ΕΕ αποτελούν σημαντικό, όχι όμως και το μόνο, μέσο για την επίτευξη των διαφόρων στόχων πολιτικής. Ως άλλα σημαντικά μέσα αναφέρονται η νομοθεσία και η ελεύθερη κυκλοφορία αγαθών, υπηρεσιών, κεφαλαίων και προσώπων εντός της ΕΕ. Το 2017 οι δαπάνες της ΕΕ ανήλθαν σε 137,4 δισεκατομμύρια ευρώ ([14]), ποσό που αντιστοιχεί στο 2,0 % των συνολικών δαπανών γενικής κυβέρνησης των κρατών μελών της ΕΕ και το 0,9 % του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματός της (βλέπε ***πλαίσιο 1.1***).

Πλαίσιο 1.1 - Οι δαπάνες της ΕΕ για το 2017 ως μέρος του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος (ΑΕΕ) και των δαπανών γενικής κυβέρνησης

(σε δισεκατ. ευρώ)

Πηγή: ΑΕΕ κρατών μελών: Ετήσιοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το 2017 — Παράρτημα Α — Έσοδα·
Δαπάνες γενικής κυβέρνησης των κρατών μελών: Eurostat — Ετήσιοι εθνικοί λογαριασμοί·
Δαπάνες της ΕΕ: Ευρωπαϊκή Επιτροπή — Ενοποιημένοι ετήσιοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2017.

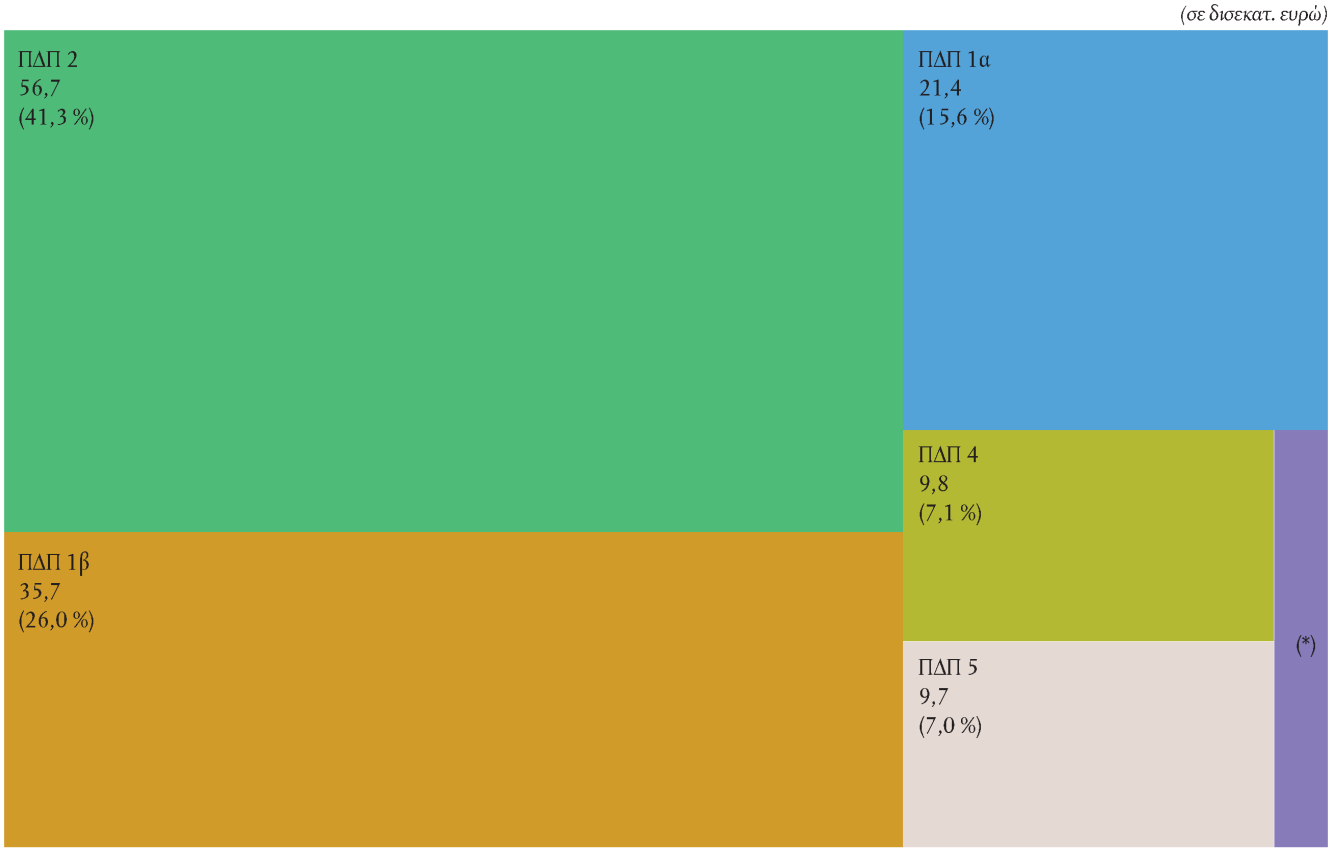
([14]) Βλέπε τους ενοποιημένους ετήσιους λογαριασμούς της ΕΕ για το 2017, Καταστάσεις για την εκτέλεση του προϋπολογισμού και επεξηγηματικές σημειώσεις, τομέας 4.3 ΠΔΠ: Εκτέλεση των πιστώσεων πληρωμών.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1.5. Τα κεφάλαια της ΕΕ εκταμιεύονται προς τους δικαιούχους είτε μέσω πληρωμών άπαξ ή ετήσιων δόσεων είτε μέσω σειράς πληρωμών στο πλαίσιο πολυετών καθεστώτων δαπανών. Το 2017 οι πληρωμές από τον προϋπολογισμό της ΕΕ ανήλθαν συνολικά σε 137,4 δισεκατομμύρια ευρώ, εκ των οποίων τα 29,7 δισεκατομμύρια ευρώ συνιστούσαν προπληρωμές και τα 107,7 δισεκατομμύρια ευρώ άπαξ, ενδιάμεσες και τελικές πληρωμές. Όπως εμφαίνει το ***πλαίσιο 1.2***, το μεγαλύτερο μέρος του προϋπολογισμού της ΕΕ διατέθηκε στους «Φυσικούς πόρους» (56,7 δισεκατομμύρια ευρώ ή 41 % του συνόλου) και ακολουθούν η «Συνοχή» (35,7 δισεκατομμύρια ευρώ ή 26 % του συνόλου) και η «Ανταγωνιστικότητα» (21,4 δισεκατομμύρια ευρώ ή 15,6 % του συνόλου).

Πλαίσιο 1.2 - Πληρωμές ανά τομέα του ΠΔΠ το 2017

(σε δισεκατ. ευρώ)

(*) ΠΔΠ 3 2,9 (2,1 %) + ΠΔΠ 6 και λοιπά 1,2 (0,9 %)

Υποτομέας 1α του ΠΔΠ — Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση («Ανταγωνιστικότητα»)
Υποτομέας 1β του ΠΔΠ — Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή («Συνοχή»)
Τομέας 2 του ΠΔΠ — Φυσικοί πόροι
Τομέας 3 του ΠΔΠ — Ασφάλεια και ιθαγένεια
Τομέας 4 του ΠΔΠ — Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας
Τομέας 5 του ΠΔΠ — Διοίκηση
Πηγή: ΕΕΣ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ 2017

Οι λογαριασμοί δεν περιείχαν ουσιώδεις ανακρίβειες

1.6. Οι παρατηρήσεις μας αφορούν τους ενοποιημένους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης ([15]) (εφεξής «οι λογαριασμοί») για το οικονομικό έτος 2017. Οι λογαριασμοί, μαζί με τη δήλωση πληρότητας του υπολόγου, μας περιήλθαν στις 27 Ιουνίου 2018, ήτοι πριν από την καταληκτική ημερομηνία της προθεσμίας που ορίζει για την υποβολή τους ο δημοσιονομικός κανονισμός ([16]). Οι λογαριασμοί συνοδεύονται από ενότητα με τίτλο «Οικονομικές καταστάσεις — Συζήτηση και ανάλυση» ([17]). Η ελεγκτική γνώμη μας δεν καλύπτει την εν λόγω ανάλυση. Εντούτοις, κατ' εφαρμογήν των ελεγκτικών προτύπων, αξιολογήσαμε τη συνέπειά της με τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στους λογαριασμούς.

1.7. Από τους λογαριασμούς που δημοσίευσε η Επιτροπή προκύπτει ότι, στις 31 Δεκεμβρίου 2017, το σύνολο των στοιχείων παθητικού ανερχόταν σε 236,5 δισεκατομμύρια ευρώ έναντι 166,2 δισεκατομμυρίων ευρώ που ήταν το σύνολο των στοιχείων ενεργητικού. Το οικονομικό αποτέλεσμα για το 2017 ανέρχεται σε 8,1 δισεκατομμύρια ευρώ.

1.8. Στο πλαίσιο του ελέγχου μας διαπιστώσαμε ότι οι λογαριασμοί δεν περιείχαν ουσιώδεις ανακρίβειες. Οι παρατηρήσεις μας σχετικά με τη δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση των πόρων της ΕΕ παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 2.

([15]) Οι ενοποιημένοι λογαριασμοί περιλαμβάνουν:
α) τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, οι οποίες, με τη σειρά τους, περιλαμβάνουν τον ισολογισμό (στον οποίο παρουσιάζονται τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού στο τέλος του οικονομικού έτους), την κατάσταση οικονομικού αποτελέσματος (που περιλαμβάνει τα έσοδα και τα έξοδα του οικονομικού έτους), την κατάσταση ταμειακών ροών (από όπου προκύπτει πώς οι μεταβολές στους λογαριασμούς επηρεάζουν τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ισοδύναμα αυτών), την κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού και τις σχετικές σημειώσεις·
β) τις εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού, οι οποίες καλύπτουν τα έσοδα και τις δαπάνες του οικονομικού έτους, καθώς και τις σχετικές σημειώσεις.

([16]) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου (ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε.

([17]) Βλέπε κατευθυντήρια οδηγία για τις ενδεδειγμένες πρακτικές αριθ. 2 (RPG 2) με τίτλο «Financial Statements Discussion and Analysis» (Οικονομικές καταστάσεις — Συζήτηση και ανάλυση) του Συμβουλίου Διεθνών Λογιστικών Προτύπων του Δημόσιου Τομέα (International Public Sector Accounting Standards Board, IPSASB).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Κύρια ζητήματα του ελέγχου

1.9. Κύρια ζητήματα του ελέγχου είναι αυτά που, κατά την επαγγελματική κρίση μας, είχαν τη μεγαλύτερη βαρύτητα στο πλαίσιο του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων της υπό εξέταση περιόδου. Πρόκειται για ζητήματα που εξετάσαμε κατά τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων συνολικά, καθώς και κατά τη διαμόρφωση της γνώμης μας επ' αυτών, αλλά επί των οποίων δεν διατυπώνουμε χωριστή γνώμη. Σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο ελέγχου 701 ([18]), στη δήλωση αξιοπιστίας μας αναφερόμαστε στα κύρια ζητήματα του ελέγχου.

Κανονικότητα των πράξεων

1.10. Εξετάζουμε τα έσοδα και τις δαπάνες της ΕΕ, προκειμένου να αξιολογήσουμε κατά πόσον αυτά συμφωνούν με τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς. Τα αποτελέσματα του ελέγχου μας όσον αφορά τα έσοδα παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 4 και όσον αφορά τις δαπάνες στα κεφάλαια 5 έως 10.

Ο έλεγχός μας καλύπτει τις δαπάνες που εγκρίθηκαν από την Επιτροπή το 2017

1.11. Στο πλαίσιο του ελέγχου μας, εξετάσαμε τις πράξεις επί των οποίων βασίζονται οι λογαριασμοί της ΕΕ. Οι πράξεις αυτές περιλάμβαναν μεταφορές κεφαλαίων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ στους τελικούς αποδέκτες των δαπανών της ΕΕ, συνεισφορές από τα κράτη μέλη στον προϋπολογισμό της ΕΕ και έσοδα από άλλες πηγές. Εξετάζουμε τις δαπάνες τη στιγμή κατά την οποία οι τελικοί αποδέκτες των κονδυλίων της ΕΕ αναλαμβάνουν δραστηριότητες ή υποβάλλονται σε έξοδα και όταν η Επιτροπή εγκρίνει αυτές τις δαπάνες («*εγκεκριμένες δαπάνες*»). Πρακτικά αυτό σημαίνει ότι ο πληθυσμός των πράξεων καλύπτει τόσο τις ενδιάμεσες όσο και τις τελικές πληρωμές. Δεν εξετάσαμε τις προχρηματοδοτήσεις, εκτός εάν αυτές εκκαθαρίστηκαν το 2017.

([18]) Αφότου άρχισε να εφαρμόζεται το διεθνές πρότυπο ελέγχου 701 το 2015, οι ελεγκτές οφείλουν να υποβάλλουν αναφορά σχετικά με τα κύρια ζητήματα του ελέγχου.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1.12. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο προέβησαν σε αρκετές τροποποιήσεις της τομεακής νομοθεσίας της περιόδου 2014-2020 σχετικά με την «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή» (βλέπε σημεία 6.5 έως 6.10) σε σχέση με τους κανόνες που ίσχυαν για την περίοδο 2007-2013. Η σημαντικότερη αλλαγή είναι ότι οι αρμόδιες για τα προγράμματα αρχές των κρατών μελών οφείλουν πλέον να υποβάλλουν ετησίως έναν φάκελο διασφάλισης, που περιλαμβάνει τους λογαριασμούς και καλύπτει τις δαπάνες που έχουν πιστοποιηθεί στην Επιτροπή κατά τη διάρκεια του λογιστικού έτους. Η Επιτροπή εγκρίνει τους λογαριασμούς, εάν, κατά τη γνώμη των ελεγκτικών αρχών, αυτοί είναι πλήρεις, ακριβείς και αληθείς. Η Επιτροπή αξιολογεί τον φάκελο διασφάλισης, προκειμένου να επαληθεύσει ότι το *υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος* παραμένει κάτω του ορίου σημαντικότητας του 2 % για κάθε πρόγραμμα και, εφόσον το κρίνει απαραίτητο, εφαρμόζει δημοσιονομικές διορθώσεις.

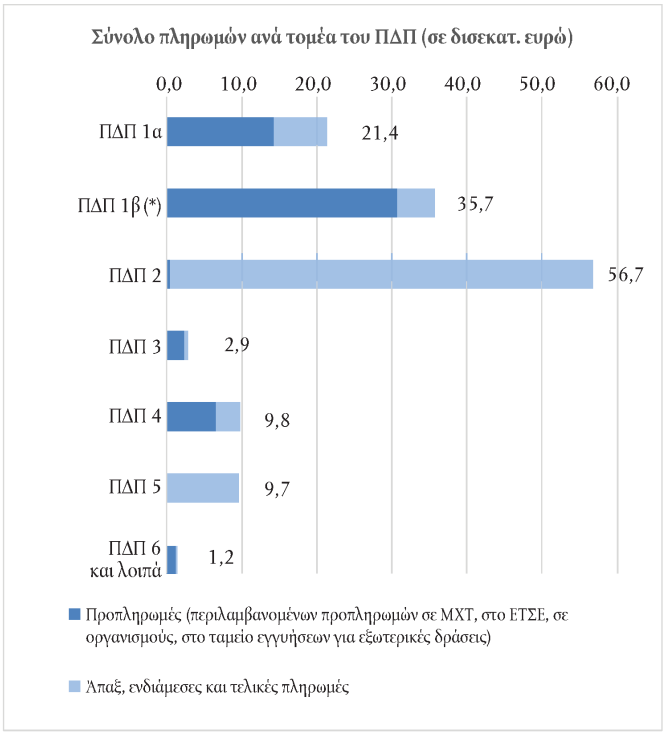
1.13. Οι τροποποιήσεις της τομεακής νομοθεσίας για την «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή» επηρεάζουν αυτό που η Επιτροπή θεωρεί ως «εγκεκριμένες δαπάνες» στον συγκεκριμένο τομέα. Κατά συνέπεια, ο πληθυσμός που υποβάλαμε σε έλεγχο για τον συγκεκριμένο τομέα του ΠΔΠ διαφέρει από τον αντίστοιχο των προηγούμενων ετών και περιλαμβάνει τελικές πληρωμές (περιλαμβανομένων των εκκαθαρισμένων προχρηματοδοτήσεων) για την περίοδο 2007-2013 και δαπάνες που καλύπτονται από τους λογαριασμούς που εγκρίνονται ετησίως από την Επιτροπή για την περίοδο 2014-2020 (βλέπε σημεία 2 και 6 του ***παραρτήματος 1.1.***, καθώς και σημεία 6.16-6.19). Αυτό σημαίνει ότι υποβάλαμε σε ελεγκτικές δοκιμασίες πράξεις για τις οποίες είχαν εφαρμοστεί όλα τα διορθωτικά μέτρα σε επίπεδο κράτους μέλους.

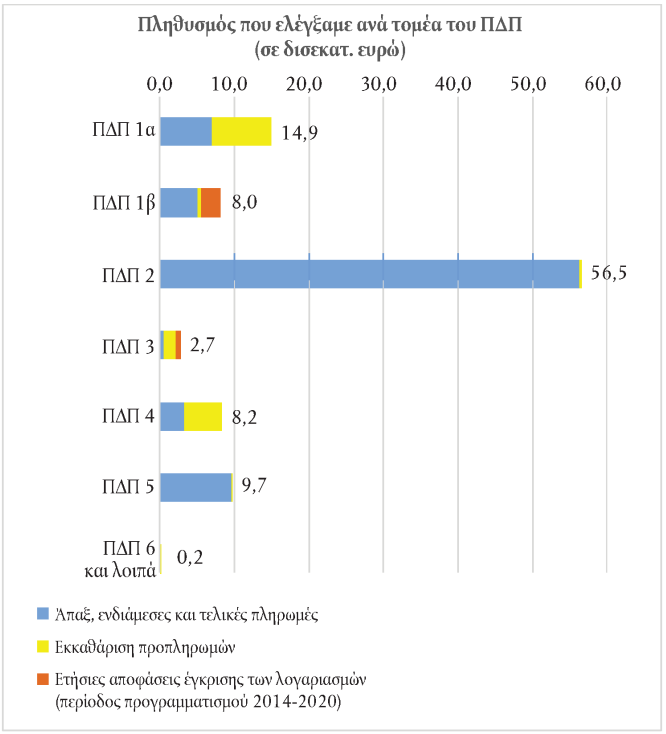
1.14. Για τον υποτομέα 1β του ΠΔΠ, οι ενδιάμεσες πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν το 2017 για την περίοδο 2014-2020 ανέρχονταν σε περίπου 21 δισεκατομμύρια ευρώ. Θα περιλάβουμε αυτές τις ενδιάμεσες πληρωμές και τις προχρηματοδοτήσεις στον πληθυσμό μας σε επόμενο έτος, μόλις οι λογαριασμοί εγκριθούν από την Επιτροπή και εκκαθαριστούν μέσω ετήσιας απόφασης.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.13. *Η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι εγκεκριμένες δαπάνες ενδέχεται, κατά περίπτωση, να εξακολουθήσουν να υπόκεινται σε δημοσιονομικές διορθώσεις κατά τα επόμενα έτη, για παράδειγμα κατόπιν επακόλουθων λογιστικών ελέγχων και ελέγχων της Επιτροπής.*

Πλαίσιο 1.3 – Σύγκριση, ανά τομέα του ΠΔΠ, του πληθυσμού που ελέγξαμε για το 2017 με τον προϋπολογισμό της ΕΕ για το 2017

* Για τον υποτομέα 1β του ΠΔΠ, στο ποσό των προχρηματοδοτήσεων, ύψους 30,7 δισεκατομμυρίων ευρώ, περιλαμβάνονται ενδιάμεσες πληρωμές για τις περιόδους προγραμματισμού 2007-2013 και 2014-2020 ανερχόμενες σε 21,7 δισεκατομμύρια ευρώ. Σύμφωνα με την προσέγγιση που εφαρμόζουμε στον εν προκειμένω υποτομέα, οι πληρωμές αυτές δεν εμπίπτουν στον πληθυσμό που υποβάλαμε σε έλεγχο για τον σκοπό της ετήσιας έκθεσής μας για το 2017.

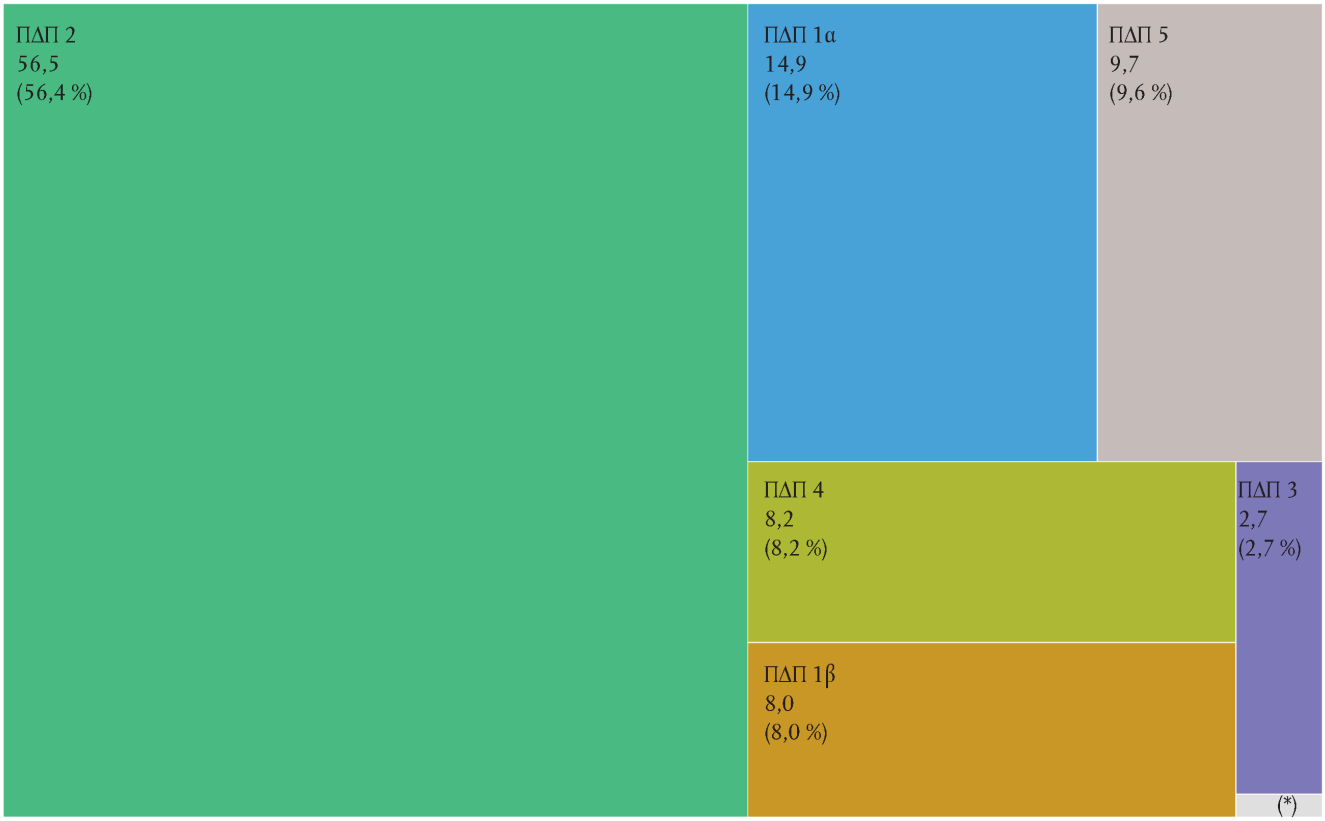
Πηγή: ΕΕΣ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1.15. Στο ***πλαίσιο 1.3*** παρουσιάζεται η κατανομή του πληθυσμού που υποβάλαμε σε έλεγχο για το 2017 σε άπαξ, ενδιάμεσες (όσες είχαν εγκριθεί από την Επιτροπή) και τελικές πληρωμές, εκκαθαρίσεις προχρηματοδοτήσεων και ετήσιες αποφάσεις έγκρισης των λογαριασμών. Για το 2017, ελέγξαμε πράξεις συνολικής αξίας 100,2 δισεκατομμυρίων ευρώ. Ο τομέας «Φυσικοί πόροι» αποτελεί φέτος το μεγαλύτερο μέρος του συνολικού πληθυσμού που ελέγξαμε (57 %), ενώ, σε αντίθεση με τα προηγούμενα χρόνια, το μερίδιο του υποτομέα 1β του ΠΔΠ («Συνοχή») είναι σχετικά περιορισμένο (περίπου 8 %) (***πλαίσιο 1.4***).

Πλαίσιο 1.4 – Επισκόπηση του πληθυσμού που ελέγξαμε για το 2017 ανά τομέα του ΠΔΠ

(σε δισεκατ. ευρώ)

(*) ΠΔΠ 6 και λοιπά 0,2 (0,2 %)

Πηγή: ΕΕΣ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Τα αποτελέσματα του ελέγχου μας για το 2017 υποδηλώνουν ότι το σφάλμα περιορίζεται σε συγκεκριμένους τομείς του προϋπολογισμού της ΕΕ

1.16. Όσον αφορά την κανονικότητα των εσόδων και των δαπανών της ΕΕ, οι σημαντικότερες διαπιστώσεις μας ήταν οι εξής:

α) Τα έσοδα δεν περιείχαν ουσιώδη σφάλματα. Τα συστήματα που αφορούν τα έσοδα ήταν γενικώς αποτελεσματικά, αλλά οι βασικές εσωτερικές δικλίδες ελέγχου για τους *παραδοσιακούς ιδίους πόρους (ΠΙΠ)* που αξιολογήσαμε στην Επιτροπή και σε ορισμένα κράτη μέλη ήταν εν μέρει αποτελεσματικές (σημείο 4.21).

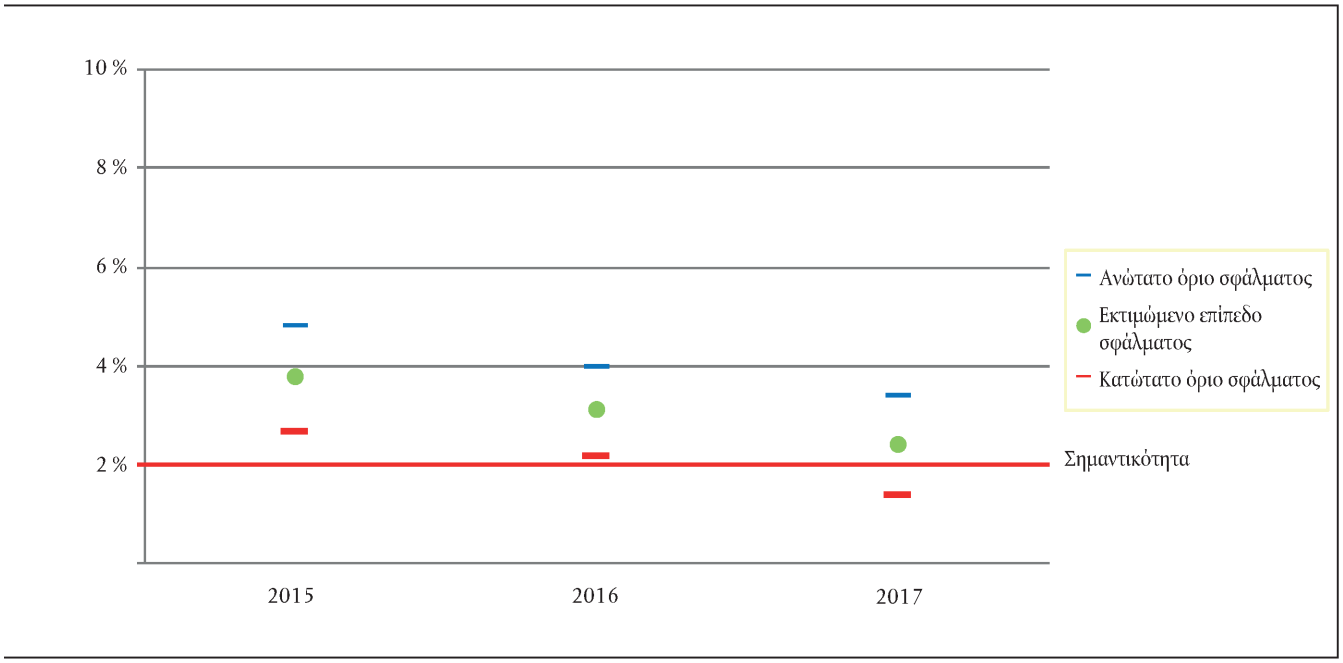
β) Όσον αφορά τις δαπάνες, από το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου συνάγεται ότι το επίπεδο σφάλματος ήταν σημαντικό. Εκτιμούμε ότι το συνολικό επίπεδο σφάλματος στις δαπάνες είναι 2,4 %, αλλά τα ουσιώδη σφάλματα περιορίζονταν κυρίως στις δαπάνες στο πλαίσιο των συστημάτων απόδοσης εξόδων, οι οποίες αντιστοιχούν στο 47 % περίπου του ελεγχθέντος πληθυσμού. Το συνολικό εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος μειώθηκε σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη (***πλαίσιο 1.5***).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.16.

β) *Η Επιτροπή επισημαίνει με ικανοποίηση ότι κατά το εν λόγω έτος σημειώθηκε περαιτέρω σημαντική βελτίωση των αποτελεσμάτων.*

Πλαίσιο 1.5 - Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος (2015 έως 2017)

Πηγή: ΕΕΣ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ο τρόπος εκταμίευσης των κεφαλαίων της ΕΕ επηρεάζει τον κίνδυνο εμφάνισης σφάλματος

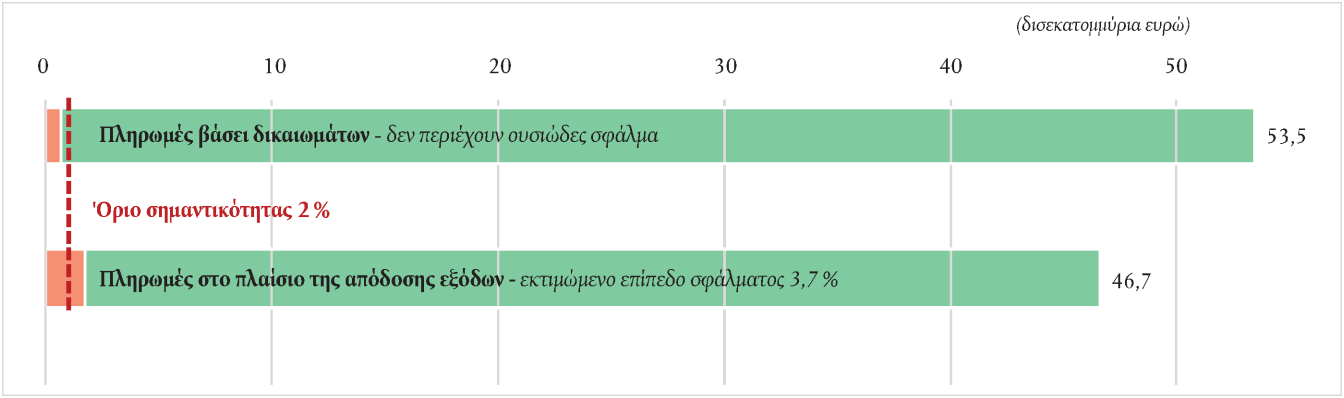
1.17. Λόγω της εξέλιξης των αποτελεσμάτων του ελέγχου μας, η δήλωση αξιοπιστίας που διατυπώνουμε δεν βασίζεται πλέον αποκλειστικά στη συνολική εκτίμηση του σφάλματος. Τα αποτελέσματα του ελέγχου μας για το 2017 επιβεβαιώνουν τις διαπιστώσεις μας για τα οικονομικά έτη 2015 και 2016, δηλαδή ότι ο τρόπος εκταμίευσης των δαπανών επηρεάζει τον κίνδυνο σφάλματος. Γενικώς, διαπιστώσαμε ότι οι βάσει δικαιωμάτων δαπάνες ([19]) δεν περιείχαν ουσιώδη σφάλματα, ενώ οι δαπάνες στο πλαίσιο της απόδοσης εξόδων εξακολούθησαν να περιέχουν ουσιώδη σφάλματα (***πλαίσιο 1.6***).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.17. *Τα αποτελέσματα όσον αφορά τη νομιμότητα και κανονικότητα βελτιώνονται σε ετήσια βάση. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η βελτίωση αυτή οφείλεται στις δράσεις που αναλήφθηκαν από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη για την περαιτέρω βελτίωση της διαχείρισης των πόρων (βλ. απαντήσεις της Επιτροπής στα σημεία 6.26, 7.10 και 7.11).*

([19]) Στις βάσει δικαιωμάτων δαπάνες περιλαμβάνονται και οι διοικητικές.

Πλαίσιο 1.6 – Οι βάσει δικαιωμάτων πληρωμές του 2017 δεν περιέχουν ουσιώδη σφάλματα

Πηγή: ΕΕΣ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Οι βάσει δικαιωμάτων πληρωμές δεν περιέχουν ουσιώδη σφάλματα

1.18. Κατά την εκτίμησή μας, το επίπεδο σφάλματος των βάσει δικαιωμάτων δαπανών (εξαιρουμένων ορισμένων καθεστώτων αγροτικής ανάπτυξης) βρίσκεται κάτω του ορίου σημαντικότητας που έχουμε ορίσει στο 2 %, όπως συνέβη και το 2016. Στο πλαίσιο των βάσει δικαιωμάτων δαπανών, οι δικαιούχοι εισπράττουν ενίσχυση, εφόσον πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις. Οι πληρωμές αυτές εμπεριέχουν χαμηλότερο κίνδυνο εμφάνισης σφάλματος, εάν οι καθοριζόμενες προϋποθέσεις δεν είναι υπερβολικά πολύπλοκες. Οι πληρωμές αυτές (***πλαίσιο 1.7***) περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, υποτροφίες φοιτητών και ερευνητών (υποτομέας 1α του ΠΔΠ — κεφάλαιο 5), *άμεσες ενισχύσεις* προς γεωργούς (τομέας 2 του ΠΔΠ — κεφάλαιο 7) και δημοσιονομική στήριξη σε τρίτες χώρες (τομέας 4 του ΠΔΠ — κεφάλαιο 9). Οι διοικητικές πληρωμές συνίστανται κυρίως στους μισθούς και στις συντάξεις των υπαλλήλων της ΕΕ (τομέας 5 του ΠΔΠ — κεφάλαιο 10). Συνολικά, οι βάσει δικαιωμάτων δαπάνες αντιστοιχούν στο 53 % περίπου του πληθυσμού που ελέγξαμε.

Πλαίσιο 1.7 – Ανάλυση, ανά τομέα του ΠΔΠ, των δαπανών του προϋπολογισμού της ΕΕ που πραγματοποιούνται βάσει δικαιωμάτων και εκείνων που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο των συστημάτων απόδοσης εξόδων

(σε δισεκατ. ευρώ)

(*) ΠΔΠ 1α – Δικαιώματα 1,2
(**) ΠΔΠ 4 – Δικαιώματα 0,9
(***) ΠΔΠ 3 – Απόδοση δαπανών 2,7
(****) ΠΔΠ 6 και λοιπά – Απόδοση δαπανών 0,2

Πηγή: ΕΕΣ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Οι δαπάνες στο πλαίσιο των συστημάτων απόδοσης εξόδων εξακολουθούν να περιέχουν ουσιώδη σφάλματα

1.19. Διαπιστώσαμε ότι, όπου ισχύουν πολύπλοκες προϋποθέσεις, ο κίνδυνος εμφάνισης σφάλματος είναι αυξημένος. Αυτό ισχύει για τις δαπάνες στο πλαίσιο των συστημάτων απόδοσης εξόδων και σε μικρή μερίδα των βάσει δικαιωμάτων δαπανών όπου ισχύουν πολύπλοκες προϋποθέσεις (ορισμένα καθεστώτα αγροτικής ανάπτυξης). Αυτό το είδος των δαπανών υψηλού κινδύνου αντιστοιχεί περίπου στο 47 % του πληθυσμού που ελέγξαμε. Κατά την εκτίμησή μας, το επίπεδο σφάλματος σε αυτό το είδος δαπανών τοποθετείται στο 3,7 % (έναντι 4,8 % το 2016), ποσοστό που υπερβαίνει κατά πολύ το όριο σημαντικότητας του 2 % (βλέπε ***πλαίσιο 1.6***).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1.20. Οι δαπάνες στο πλαίσιο των συστημάτων απόδοσης εξόδων καλύπτουν τις αιτήσεις δικαιούχων για την απόδοση επιλέξιμων εξόδων στα οποία έχουν υποβληθεί. Για τον σκοπό αυτό, οι δικαιούχοι οφείλουν να παρέχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι ασκούν δραστηριότητα επιλέξιμη για ενίσχυση και ότι έχουν υποβληθεί στα έξοδα των οποίων δικαιούνται να ζητήσουν την απόδοση. Προς τούτο, υποχρεούνται να συμμορφώνονται με πολύπλοκους κανόνες που ορίζουν τι μπορεί να δηλωθεί ως δαπάνη (επιλεξιμότητα) και με ποιον τρόπο μπορούν να πραγματοποιηθούν σωστά τα διάφορα επιμέρους έξοδα. Αυτή η πολυπλοκότητα οδηγεί σε σφάλματα που έχουν επίπτωση στο συμπέρασμά μας για τους υποτομείς 1α «Ανταγωνιστικότητα» (σημεία 5.31-5.32) και 1β «Συνοχή» (σημεία 6.73-6.76) και τον τομέα 2 «Φυσικοί πόροι» (σημεία 7.40-7.41) του ΠΔΠ.

1.21. Το μεγαλύτερο μέρος των κεφαλαίων της ΕΕ που διατίθενται στο πλαίσιο των συστημάτων απόδοσης εξόδων δαπανάται σε ερευνητικά έργα (Ανταγωνιστικότητα), σε προγράμματα κατάρτισης (Συνοχή), σε έργα περιφερειακής και αγροτικής ανάπτυξης (Συνοχή και Αγροτική ανάπτυξη) και σε αναπτυξιακά έργα (Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας). Όπως φαίνεται στο ***πλαίσιο 1.8***, ο παράγοντας που συνέβαλε περισσότερο στο κατά την εκτίμησή μας επίπεδο σφάλματος στις δαπάνες στο πλαίσιο των συστημάτων απόδοσης εξόδων για το 2017 ήταν τα μέτρα στήριξης της αγοράς, η αγροτική ανάπτυξη, το περιβάλλον, η δράση για το κλίμα και η αλιεία του *Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ)*», και ακολουθούν η «Συνοχή» και «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας». Η κατανομή αυτή διαφέρει από εκείνη των προηγούμενων ετών. Αυτό οφείλεται κυρίως στον χαμηλό όγκο των εγκεκριμένων δαπανών στον τομέα της «Συνοχής».

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.20. *Η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι δαπάνες στο πλαίσιο των συστημάτων απόδοσης εξόδων περιλαμβάνουν τις δαπάνες που επιστρέφονται τόσο βάσει του πραγματικού κόστους όσο και βάσει απλουστευμένων επιλογών κόστους. Σε προηγούμενα έτη το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ) επιβεβαίωσε ότι τα έργα που υλοποιούνται βάσει απλουστευμένων επιλογών κόστους είναι λιγότερο επιρρεπή σε σφάλματα. Οι απλουστευμένες επιλογές κόστους αντιπροσωπεύουν σημαντικό ποσοστό των δράσεων των ΕΚΤ, ΕΤΠΑ και ΤΣ (βλ. απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 6.77).*

Η πρόταση «Omnibus», στη σύνταξή της, που προέκυψε από την πολιτική συμφωνία μεταξύ του Συμβουλίου και του Κοινοβουλίου, διευρύνει σημαντικά το πεδίο και τη δυνατότητα εφαρμογής των απλουστευμένων επιλογών κόστους και των πληρωμών που βασίζονται σε όρους. Η νομοθετική πρόταση της Επιτροπής για την περίοδο 2021-2027 προβλέπει περαιτέρω δυνατότητες για τη χρήση απλουστευμένων επιλογών κόστους και πληρωμών που βασίζονται σε όρους, αποσκοπώντας σε περαιτέρω μείωση της πολυπλοκότητας.

Πλαίσιο 1.8 – Συμβολή κάθε τομέα του ΠΔΠ στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος για το 2017 για τις δαπάνες στο πλαίσιο των συστημάτων απόδοσης εξόδων (%)

Πηγή: ΕΕΣ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Διαπιστώσαμε σημαντικό επίπεδο σφάλματος στις δαπάνες των τομέων «Ανταγωνιστικότητα», «Συνοχή» και «Φυσικοί πόροι»

1.22. Φέτος παραθέτουμε ειδική εκτίμηση για τέσσερις τομείς του ΠΔΠ: την «Ανταγωνιστικότητα», τη «Συνοχή», τους «Φυσικούς πόρους» και τις «Διοικητικές δαπάνες». Δεν προβαίνουμε σε εκτίμηση του επιπέδου σφάλματος για άλλους τομείς δαπανών, περιλαμβανομένων των τομέων 3 (κεφάλαιο 8) και 4 (κεφάλαιο 9) του ΠΔΠ. Συνολικά, οι δαπάνες που καλύπτονται από τη δήλωση αξιοπιστίας μας στους προαναφερόμενους τομείς ανέρχονταν σε 11,1 δισεκατομμύρια ευρώ (11,1 % των δαπανών που κάλυψε ο έλεγχός μας). Οι εργασίες μας σε αυτούς τους τομείς εξακολουθούν να λαμβάνονται υπόψη για τη διαμόρφωση των συνολικών συμπερασμάτων μας για το 2017.

1.23. «Ανταγωνιστικότητα» (κεφάλαιο 5): Οι δαπάνες περιέχουν ουσιώδη σφάλματα. Περί το 90 % των δαπανών στον τομέα αυτό πραγματοποιούνται στο πλαίσιο των συστημάτων απόδοσης εξόδων και τα σχετικά σφάλματα αντιστοιχούν κατ' ουσίαν στις διαφορετικές κατηγορίες μη επιλέξιμων δαπανών (ιδίως δαπάνες προσωπικού και άλλες δαπάνες, μη επιλέξιμα έργα και μη επιλέξιμοι δικαιούχοι).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1.24. «Συνοχή» (κεφάλαιο 6): Οι δαπάνες στον τομέα αυτό πραγματοποιήθηκαν κατά κύριο λόγο στο πλαίσιο της απόδοσης εξόδων. Το κύριο είδος σφάλματος που εντόπισαν οι ελεγκτικές αρχές ήταν οι μη επιλέξιμες δαπάνες. Για τα σφάλματα αυτά, οι αρχές των κρατών μελών εφάρμοζαν συνήθως διορθώσεις, προκειμένου να μειώσουν τα υπολειπόμενα ποσοστά σφάλματος για τα προγράμματα κάτω του ορίου σημαντικότητας του 2 %. Ωστόσο, διαπιστώσαμε ότι υπήρχαν επίσης σφάλματα που δεν είχαν εντοπιστεί από τις ελεγκτικές αρχές, περιλαμβανομένων, στην περίπτωση μίας ελεγκτικής αρχής, μη επιλέξιμων δικαιούχων ενισχύσεων που χρηματοδοτήθηκαν διά χρηματοοικονομικών μέσων. Ούτε οι αρχές των κρατών μελών ούτε η Επιτροπή εφάρμοσαν διορθώσεις για αυτά τα σφάλματα. Βάσει των σφαλμάτων που εντοπίστηκαν από τις ελεγκτικές αρχές ή από εμάς τους ίδιους και λαμβάνοντας υπόψη όλες τις σχετικές δημοσιονομικές διορθώσεις, εκτιμάμε ότι το επίπεδο σφάλματος είναι σημαντικό.

1.25. «Φυσικοί πόροι» (κεφάλαιο 7): Το σύνολο του τομέα αυτού περιέχει ουσιώδη σφάλματα. Ωστόσο, οι άμεσες ενισχύσεις από το ΕΓΤΕ που αντιστοιχούν περίπου στα τρία τέταρτα των δαπανών του τομέα αυτού δεν περιέχουν ουσιώδη σφάλματα. Οι άμεσες ενισχύσεις προς τους γεωργούς βασίζονται σε δικαιώματα και έχουν το πλεονέκτημα ότι διέπονται από απλουστευμένους κανόνες περί επιλεξιμότητας των γεωργικών εκτάσεων και ότι υπόκεινται σε αποτελεσματικό σύστημα προληπτικού ελέγχου (ΟΣΔΕ) που καθιστά δυνατούς τους αυτοματοποιημένους διασταυρωτικούς ελέγχους μεταξύ βάσεων δεδομένων. Εξακολουθούμε να διαπιστώνουμε ένα σταθερά υψηλό επίπεδο σφάλματος στους άλλους τομείς δαπανών (αγροτική ανάπτυξη, μέτρα στήριξης της αγοράς του ΕΓΤΕ, περιβάλλον, δράση για το κλίμα και αλιεία). Οι δαπάνες στους τομείς αυτούς εκταμιεύονται κατά κύριο λόγο στο πλαίσιο συστημάτων απόδοσης εξόδων. Τα δύο τρίτα περίπου του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος για τον συγκεκριμένο τομέα του ΠΔΠ ανάγονται σε μη επιλέξιμους δικαιούχους, δραστηριότητες, έργα ή δαπάνες.

1.26. «Διοίκηση» (κεφάλαιο 10): Ο τομέας αυτός δεν περιέχει ουσιώδη σφάλματα. Το μεγαλύτερο μέρος των συγκεκριμένων δαπανών λαμβάνουν τη μορφή μισθών, συντάξεων και επιδομάτων που καταβάλλονται από τα θεσμικά και λοιπά όργανα της ΕΕ.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.24. *Η Επιτροπή σημειώνει ότι η εκτίμηση του ΕΕΣ σχετικά με το επίπεδο σφάλματος για την πολιτική συνοχής εφέτος παρουσιάζει σημαντική βελτίωση, λαμβανομένων υπόψη όλων των δημοσιονομικών διορθώσεων που έχουν ήδη επιβληθεί από τις αρμόδιες για τα προγράμματα αρχές. Οι εγκεκριμένες δαπάνες ενδέχεται, κατά περίπτωση, να εξακολουθήσουν να υπόκεινται σε δημοσιονομικές διορθώσεις κατά τα επόμενα έτη, για παράδειγμα κατόπιν επακόλουθων λογιστικών ελέγχων και ελέγχων της Επιτροπής.*

Η απλούστευση είναι ο πλέον αποδοτικός τρόπος μείωσης των δαπανών και του βάρους των ελέγχων, καθώς και του κινδύνου σφάλματος. Οι τομείς πολιτικής που υπόκεινται σε συστήματα χρηστής διαχείρισης και ελέγχου και σε λιγότερο πολύπλοκους όρους επιλεξιμότητας είναι και λιγότερο επιρρεπείς σε σφάλματα (βλ. απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 1.20).

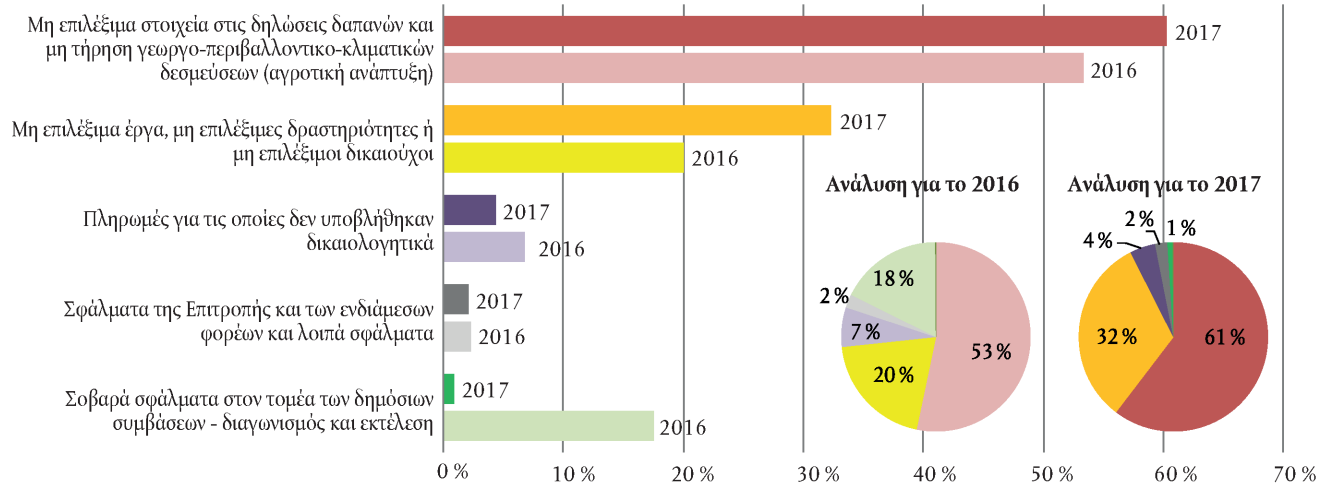
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Τα σφάλματα επιλεξιμότητας εξακολουθούν να είναι αυτά που συμβάλλουν περισσότερο στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος για τις δαπάνες στο πλαίσιο των συστημάτων απόδοσης εξόδων

1.27. Φέτος εστιάσαμε περισσότερο στα είδη σφάλματος που διαπιστώνονται στις δαπάνες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο των συστημάτων απόδοσης εξόδων, δεδομένου ότι αυτές εξακολουθούν να περιέχουν ουσιώδη σφάλματα. Στο ***πλαίσιο 1.9*** παρουσιάζεται ανάλυση, ανά είδος σφάλματος, του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος του 3,7 % για το 2017 για τις δαπάνες στο πλαίσιο των συστημάτων απόδοσης εξόδων. Στο ίδιο πλαίσιο παρατίθενται επίσης συγκρίσιμα στοιχεία για τις εκτιμήσεις που αφορούσαν το οικονομικό έτος 2016 (4,8 %) ([20]).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πλαίσιο 1.9 – Ανάλυση του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος ανά είδος σφάλματος για τις δαπάνες στο πλαίσιο των συστημάτων απόδοσης εξόδων

Πηγή: ΕΕΣ.

1.28. Όπως και το 2016, τα σφάλματα επιλεξιμότητας (μη επιλέξιμες δαπάνες στις δηλώσεις δαπανών, μη τήρηση των γεωργο-περιβαλλοντικο-κλιματικών δεσμεύσεων στο πλαίσιο της αγροτικής ανάπτυξης και μη επιλέξιμα έργα, δραστηριότητες ή δικαιούχοι) είναι αυτά που συμβάλλουν περισσότερο στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος για το 2017. Ωστόσο, ο αντίκτυπος αυτών των σφαλμάτων αυξήθηκε σημαντικά σε σύγκριση με το 2016 (93 % το 2017 έναντι 73 % το 2016). Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι φέτος εντοπίσαμε πολύ λίγα σφάλματα στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων.

1.28. *Η Επιτροπή θα παρακολουθεί τις υποθέσεις που εντοπίζονται από το Ελεγκτικό Συνέδριο και θα προτείνει τα μέτρα που κρίνει απαραίτητα.*

Η Επιτροπή θεωρεί ότι η μη τήρηση των γεωργοπεριβαλλοντικών δεσμεύσεων για το κλίμα δεν αποτελεί κατ' ανάγκη ζήτημα επιλεξιμότητας. Εφαρμόζεται αναλογική κύρωση που μπορεί να φτάσει το 100 % μόνο σε περιορισμένο αριθμό εξαιρετικών περιπτώσεων. Βλ. και σημείο 7.19.

([20]) Τα στοιχεία αυτά δεν δημοσιεύθηκαν στο πλαίσιο 1.6 της ετήσιας έκθεσης για το 2016.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1.29. Σε αντίθεση με το 2016, τα σοβαρά σφάλματα στις δημόσιες συμβάσεις συνέβαλαν κατά λιγότερο από 1 % (έναντι 18 % το 2016) στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος. Αυτό μπορεί να αποδοθεί στο σχετικά χαμηλό ποσοστό των δαπανών που είχαν εγκριθεί στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης και του Ταμείου Συνοχής (σημείο 6.18). Από προηγούμενα αποτελέσματα ελέγχων μας συνάγεται ότι τα ταμεία αυτά ενέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο σφάλματος στις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων.

Η εκτίμηση του σφάλματος από μέρους της Επιτροπής βρίσκεται στο κατώτερο επίπεδο του δικού μας εύρους τιμών

1.30. Σύμφωνα με το άρθρο 317 ΣΛΕΕ, την τελική ευθύνη για την εκτέλεση του προϋπολογισμού φέρει η Επιτροπή, η οποία διαχειρίζεται τις δαπάνες της ΕΕ σε συνεργασία με τα κράτη μέλη ([21]). Η Επιτροπή λογοδοτεί για τις πράξεις της σε τρεις εκθέσεις που συνθέτουν τη λεγόμενη «ενοποιημένη δέσμη δημοσιονομικών εκθέσεων» και είναι οι εξής ([22]):

α) οι ενοποιημένοι λογαριασμοί της ΕΕ (προσωρινοί τον Μάρτιο, οριστικοί τον Ιούνιο),

β) η ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις (δεν υπάρχει προσωρινή έκδοση, τελική έκδοση τον Ιούνιο),

γ) η έκθεση σχετικά με την παρακολούθηση της απαλλαγής του προηγούμενου οικονομικού έτους (τον Ιούλιο).

1.31. Στο πλαίσιο της στρατηγικής μας για την περίοδο 2018-2020, αποφασίσαμε ότι η δήλωση αξιοπιστίας που διατυπώνουμε θα θεμελιώνεται σε *προσέγγιση βεβαίωσης*, υπό την έννοια ότι πρόθεσή μας είναι να παρέχουμε διασφάλιση σχετικά με τη δήλωση (διαχείρισης) της Επιτροπής. Αυτό αποτελεί απόρροια της πείρας που έχουμε αποκτήσει με την εφαρμογή αυτής της προσέγγισης από το 1994 και εξής, ελέγχοντας την αξιοπιστία των λογαριασμών. Όσον αφορά την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί, συνεργαζόμαστε με την Επιτροπή για τη δημιουργία των συνθηκών που είναι απαραίτητες ώστε να προχωρήσουμε προς την κατεύθυνση της ανωτέρω προσέγγισης. Ένα σημαντικό στοιχείο είναι η έγκαιρη διαθεσιμότητα των πληροφοριών, ώστε να καθίστανται δυνατές η κατάρτιση των εγγράφων και η διενέργεια των ελέγχων ([23]).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.29. *Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι οι διάφορες προληπτικές και διορθωτικές ενέργειες που ανέλαβε στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης του 2013 για τις δημόσιες συμβάσεις, καθώς και η ειδική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, η οποία εισήχθη στο νομικό πλαίσιο της περιόδου 2014-2020 για τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία, επίσης συνέβαλαν στην αντιμετώπιση των αδυναμιών που εντοπίστηκαν στον εν λόγω τομέα.*

1.31. *Η Επιτροπή υποστηρίζει την ιδέα μιας εξέλιξης που θα έκανε μεγαλύτερη χρήση των πληροφοριών περί νομιμότητας και κανονικότητας που παρέχονται από τον ελεγχόμενο, συμπεριλαμβανομένων των διορθωτικών μέτρων που έχουν ληφθεί, καθώς και πιο ποιοτικών στοιχείων, με παράλληλη λήψη υπόψη των ιδιαιτεροτήτων των διαφόρων τομέων πολιτικής, συμπεριλαμβανομένου του πολυετούς τους χαρακτήρα. Ωστόσο, στο παρόν στάδιο, απαιτείται περαιτέρω αποσαφήνιση των ακριβών συνεπειών και επιπτώσεων που θα είχε μια προσέγγιση βάσει βεβαιώσεων για την Επιτροπή, τις αρχές των κρατών μελών και τους δικαιούχους, ιδίως από άποψης κόστους, διοικητικού φόρτου και χρόνου.*

([21]) Άρθρο 317 της ΣΛΕΕ:
Η Επιτροπή εκτελεί τον προϋπολογισμό σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού που εκδίδεται σε εκτέλεση του άρθρου 322, με δική της ευθύνη και εντός των ορίων των πιστώσεων που εγκρίθηκαν, σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Τα κράτη μέλη συνεργάζονται με την Επιτροπή, προκειμένου να διασφαλίσουν ότι οι πιστώσεις χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

([22]) *http://ec.europa.eu/budget/biblio/media/2018package_en.cfm*

([23]) Βλέπε ειδική έκθεση αριθ. 27/2016, με τίτλο «Διακυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή: συμβαδίζει με τις βέλτιστες πρακτικές;», σύσταση 2, στοιχείο στ).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1.32. Στην ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις, η Επιτροπή παρουσιάζει τις εκτιμήσεις της περί των επισφαλών ποσών. Το επισφαλές ποσό κατά την πληρωμή αντιστοιχεί στο κατά την εκτίμηση της Επιτροπής ποσό που δεν καταβλήθηκε σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες κατά τον χρόνο της πληρωμής. Ο αριθμός αυτός προσομοιάζει κατά πολύ στο δικό μας εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος.

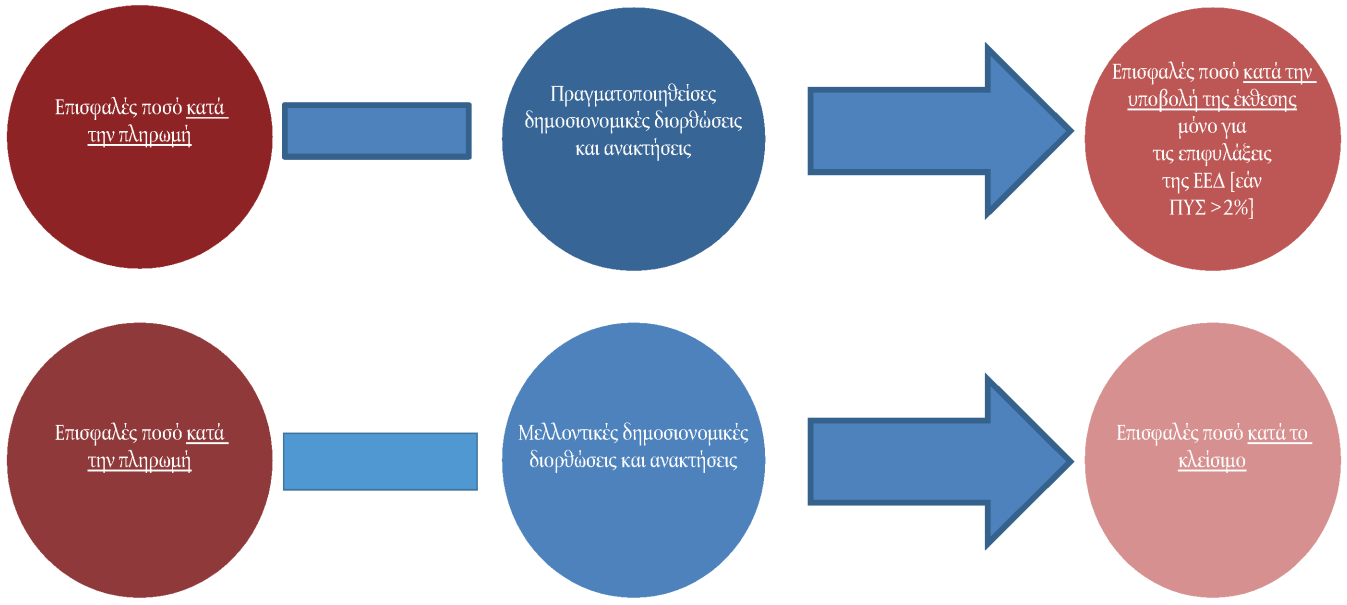
1.33. Πέραν του επισφαλούς ποσού κατά την πληρωμή, η Επιτροπή παρουσιάζει και άλλους δείκτες κανονικότητας. Στο ***πλαίσιο 1.10*** παρουσιάζεται η σχέση αυτού του επισφαλούς ποσού κατά την πληρωμή με αυτούς τους άλλους δείκτες.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.32. *Η Επιτροπή έχει σημειώσει πρόοδο στον περιορισμό του συνολικού ποσοστού σφάλματος κατά την πληρωμή.*

Επιπλέον, το συνολικό επισφαλές ποσό κατά το κλείσιμο για το 2017 που αναφέρεται στην ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις εκτιμάται σε λιγότερο από 2 % του συνόλου των σχετικών δαπανών, αφού λήφθηκαν υπόψη οι εκτιμώμενες μελλοντικές διορθώσεις.

Πλαίσιο 1.10 - Σχέση του επισφαλούς ποσού κατά την πληρωμή με το επισφαλές ποσό κατά την υποβολή της έκθεσης και με το συνολικό επισφαλές ποσό κατά το κλείσιμο

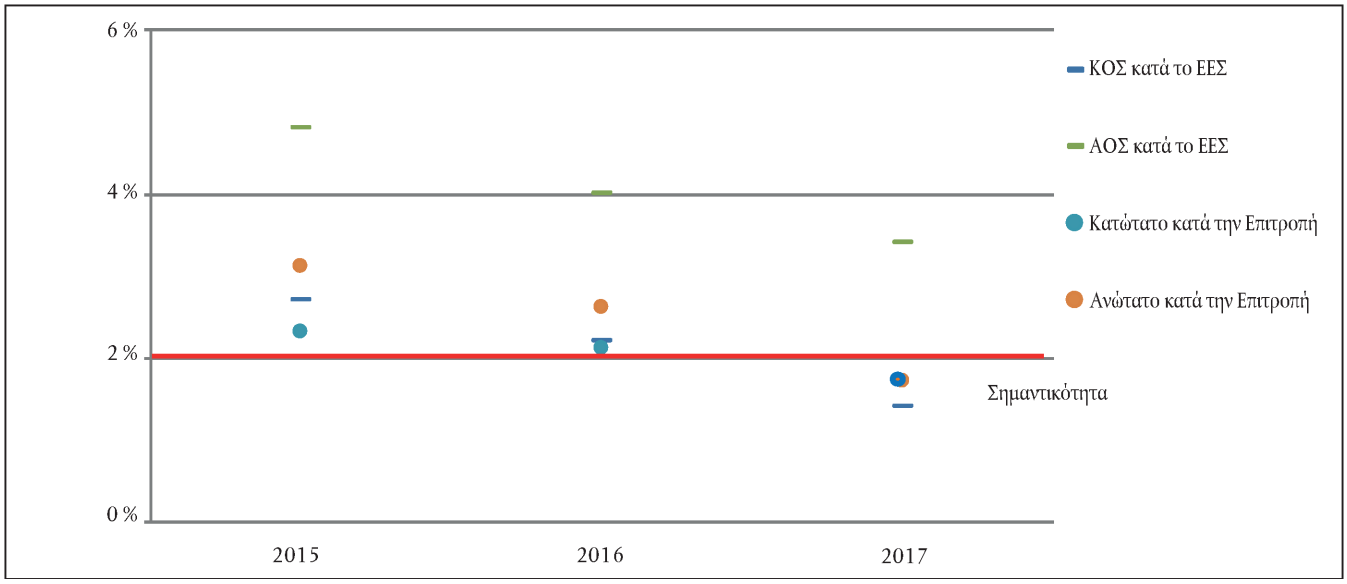

Πηγή: Επιτροπή — Ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις για το 2016, σ. 71.

1.34. Στο ***πλαίσιο 1.11*** γίνεται σύγκριση των αριθμητικών στοιχείων της Επιτροπής για το επισφαλές ποσό κατά την πληρωμή με το εύρος της δικής μας εκτίμησης σφάλματος. Η ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις δεν ακολουθεί τις ίδιες διαδικασίες με τους ενοποιημένους λογαριασμούς της ΕΕ, των οποίων την προσωρινή έκδοση λαμβάνουμε στα τέλη Μαρτίου. Για τον λόγο αυτό, δεν εξετάζουμε τις καθαυτό πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην έκθεση αυτή. Το επισφαλές ποσό κατά την πληρωμή που υπολόγισε η Επιτροπή για το 2017 και το οποίο παρουσιάζεται στην ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις βρίσκεται στο κατώτερο επίπεδο του δικού μας εύρους τιμών και τοποθετείται στο 1,7 % (έναντι 2,1 %- 2,6 % για το 2016). Το κατά την εκτίμησή μας επίπεδο σφάλματος τοποθετείται στο 2,4 % (έναντι 3,1 % το 2016) για εύρος τιμών μεταξύ 1,4 % και 3,4 %.

1.34. *Η ετήσια έκθεση διαχείρισης εγκρίνεται στα μέσα Ιουνίου σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, και όσον αφορά το επισφαλές ποσό κατά την πληρωμή στο οποίο αναφέρεται το ΕΕΣ, βασίζεται στις λεπτομερείς πληροφορίες που περιέχονται στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων (ΕΕΔ) του γενικού διευθυντή. Οι ΕΕΔ κατά κανόνα υποβάλλονται στο ΕΕΣ μόλις υπογραφούν. Χρειάζεται επαρκής χρόνος για την εκπόνηση των ΕΕΔ και της ΕΕΔΕ, προκειμένου να ελεγχθούν και να αξιολογηθούν τα βασικά δεδομένα που παρέχουν τα κράτη μέλη.*

Πλαίσιο 1.11 – Σύγκριση της εκτίμησης του επισφαλούς ποσού κατά την πληρωμή που υπολογίζει η Επιτροπή με τη δική μας εκτίμηση

Πηγή: ΕΕΣ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Τα επιμέρους στοιχεία που συνθέτουν την εκτίμηση της Επιτροπής δεν συμβαδίζουν πάντοτε με τις διαπιστώσεις μας

1.35. Η Επιτροπή χρησιμοποιεί τις δηλώσεις αξιοπιστίας που διατυπώνουν οι γενικοί διευθυντές στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων (ΕΕΔ) ως τη βάση για τη συνολική αξιολόγηση της νομιμότητας και της κανονικότητας. Τα κεφάλαια 4 έως 10 περιλαμβάνουν ενότητα σχετικά με επιλεγμένες ΕΕΔ, στην οποία αξιολογούμε κατά πόσον αυτές συμβαδίζουν με τις διαπιστώσεις μας.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.35. *Οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων αποτελούν τις βασικές εκθέσεις των γενικών διευθυντών προς το Σώμα των Επιτρόπων σχετικά με την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων παρέχουν απολογισμό των επιτευγμάτων όσον φορά τους γενικούς και ειδικούς στόχους, όπως αυτοί καθορίζονται στα στρατηγικά σχέδια και στα σχέδια διαχείρισης των γενικών διευθυντών. Περιλαμβάνουν επίσης τα επιτεύγματα στο πεδίο της δημοσιονομικής διαχείρισης, του εσωτερικού ελέγχου και της οργανωτικής διαχείρισης.*

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1.36. Οι δείκτες κανονικότητας (αριθμητικά στοιχεία γνωστοποιούμενα στις ΕΕΔ σχετικά με τα επισφαλή ποσά κατά την πληρωμή):

α) σε γενικές γραμμές συμβαδίζουν με τις διαπιστώσεις μας για τους τομείς 2 («Φυσικοί πόροι») και 5 («Διοίκηση») του ΠΔΠ·

β) Είναι κατώτεροι του δικού μας εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος στους υποτομείς 1α («Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση») και 1β («Συνοχή») του ΠΔΠ.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.36.

β) *Όσον αφορά τον τομέα 1α του ΠΔΠ — «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση», η Επιτροπή θεωρεί ότι οι πληροφορίες που περιέχονται στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων όσον αφορά την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί έχουν βελτιωθεί (βλέπε σημεία 5.23-5.25).*

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι για το 2017, το συνολικό εκτιμώμενο επισφαλές ποσό κατά την πληρωμή για τη «Συνοχή» στο πλαίσιο του τομέα 1β του ΠΔΠ, όπως απορρέει από τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων των ΓΔ REGIO και ΓΔ EMPL, είναι εντός του εύρους που υπολόγισε το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Οι μελλοντικές διορθώσεις και ανακτήσεις έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο επισφαλές ποσό κατά το κλείσιμο

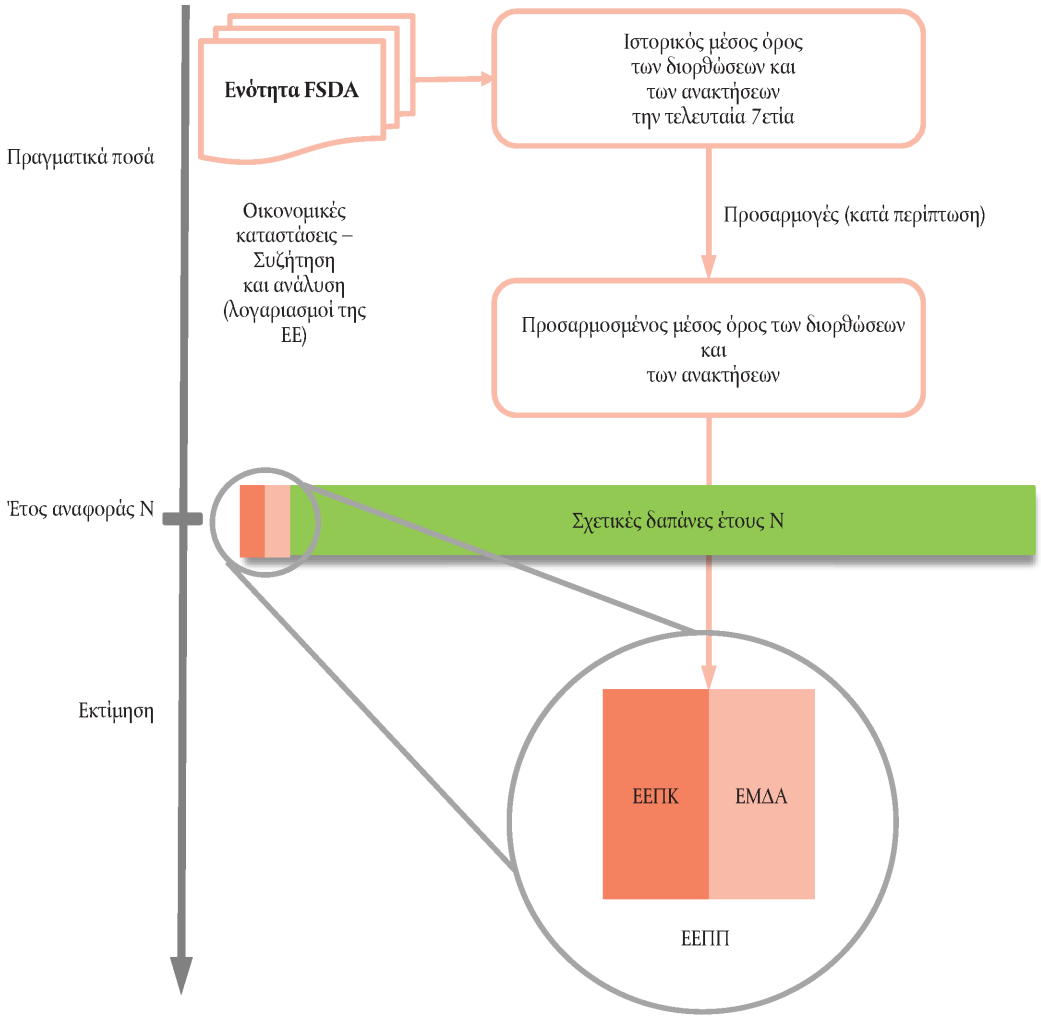
1.37. Οι εκτιμώμενες μελλοντικές διορθώσεις και οι ανακτήσεις που αναμένεται να πραγματοποιήσουν οι υπεύθυνοι διαχείρισης των κεφαλαίων της ΕΕ έχουν επιπτώσεις στο επισφαλές ποσό κατά το κλείσιμο, που αναφέρεται στο ***πλαίσιο 1.10***. Αυτές οι διορθώσεις και ανακτήσεις αποτελούν σημαντικό διαχειριστικό εργαλείο που μπορεί να περιορίσει τον αντίκτυπο των παράτυπων δαπανών στον προϋπολογισμό της ΕΕ.

1.38. Η Επιτροπή χρησιμοποιεί τις διορθώσεις και τις ανακτήσεις των παρελθόντων ετών ως βάση για την εκτίμηση των μελλοντικών. Το επισφαλές ποσό κατά το κλείσιμο που αναφέρεται στην ΕΕΔ είναι το επισφαλές ποσό κατά την πληρωμή (σημείο 1.32) μετά από αφαίρεση των εκτιμώμενων μελλοντικών διορθώσεων και ανακτήσεων. Στο ***πλαίσιο 1.12*** παρουσιάζεται η σχέση μεταξύ πραγματικών αριθμητικών στοιχείων και μελλοντικών εκτιμώμενων διορθώσεων και ανακτήσεων, στο τέλος του έτους αναφοράς.

1.37. *Η έννοια του «επισφαλούς ποσού κατά το κλείσιμο» συμπληρώνει τη γενική εικόνα των πολυετών προγραμμάτων, καθώς παρέχει επιπρόσθετες πληροφορίες σχετικά με το επισφαλές ποσό που απομένει αφού πρώτα ληφθούν υπόψη όλες οι διορθωτικές δράσεις, περιλαμβανομένης της «διορθωτικής ικανότητας», ήτοι της βέλτιστης δυνατής εκτίμησης των διορθώσεων που πρόκειται να γίνουν κατά τα έτη μετά τη δαπάνη.*

1.38. *Οι εκτιμήσεις των υπηρεσιών της Επιτροπής είναι συντηρητικές, ώστε να αποφεύγεται κάθε πιθανή υπερεκτίμηση της διορθωτικής ικανότητας. Οι εκτιμήσεις αυτές πράγματι σε κάποιο βαθμό βασίζονται στον μέσο όρο των πραγματικών διορθώσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά τα προηγούμενα έτη. Εντούτοις, αυτή η ιστορική βάση δεν είναι πάντοτε πλήρως συναφής για την εκτίμηση των μελλοντικών διορθώσεων και ενδέχεται να απαιτηθεί η δέουσα προσαρμογή της. Βλ. επίσης την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 1.39.*

Πλαίσιο 1.12 – Εκτίμηση από την Επιτροπή των μελλοντικών διορθώσεων και ανακτήσεων και των επισφαλών ποσών

ΕΕΠΠ **Εκτιμώμενο επισφαλές ποσό κατά την πληρωμή**

Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος στις σχετικές δαπάνες του έτους N κατά τον χρόνο της πληρωμής, όταν δεν έχουν εφαρμοστεί ακόμη διορθωτικά μέτρα

ΕΜΔΑ **Εκτιμώμενες μελλοντικές διορθώσεις και ανακτήσεις**

Εκτιμώμενο ποσό των παράτυπων σχετικών δαπανών του έτους N που θα εντοπιστούν κατά τους μελλοντικούς κατασταλτικούς ελέγχους

ΕΕΠΚ **Εκτιμώμενο επισφαλές ποσό κατά το κλείσιμο**

Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος στις σχετικές δαπάνες του έτους N κατά τον χρόνο του κλεισίματος, αφού έχουν εφαρμοστεί όλα τα διορθωτικά μέτρα

Πηγή: ΕΕΣ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η εκτίμηση από την Επιτροπή των διορθώσεων και των ανακτήσεων βασίζεται σε προσαρμοσμένο ιστορικό μέσο όρο

1.39. Για την κατάρτιση εκτίμησης των μελλοντικών διορθώσεων και ανακτήσεων, η Επιτροπή χρησιμοποιεί ιστορικό μέσο όρο βάσει των πράξεων που έλαβαν χώρα τα προηγούμενα έτη. Η Επιτροπή θεωρεί ότι αυτό αποτελεί την καλύτερη δυνατή ένδειξη της διορθωτικής ικανότητάς της. Προκειμένου να διασφαλιστεί η συνάφεια του αριθμητικού στοιχείου που προκύπτει με τα τρέχοντα προγράμματα, η ΓΔ Προϋπολογισμού απαιτεί από τις άλλες γενικές διευθύνσεις να προσαρμόζουν τον ιστορικό μέσο όρο ή να χρησιμοποιούν οποιαδήποτε άλλη μέθοδο εκτίμησης κρίνουν ενδεδειγμένη ([24]).

1.39. *Τα ιστορικά δεδομένα ενδέχεται να επηρεάζονται από έκτακτα γεγονότα ή να σχετίζονται με προηγούμενα προγράμματα των οποίων τα προφίλ κινδύνου διαφέρουν από τα σημερινά (τα οποία ενδέχεται να έχουν απλουστευτεί και να έχουν καταστεί λιγότερο επιρρεπή σε σφάλματα). Για τους λόγους αυτούς, τα ιστορικά δεδομένα προσαρμόζονται ή αντικαθίστανται αναλόγως.*

1.40. Μολονότι διαπιστώσαμε βελτίωση για το οικονομικό έτος 2017, τα ιστορικά δεδομένα εξακολούθησαν να πάσχουν από σφάλματα ταξινόμησης και καταχώρισης ή περιείχαν στοιχεία που δεν είχαν σχέση με τον υπολογισμό ([25]).

1.40. *Τα ιστορικά δεδομένα είναι συναφή για την εκτίμηση των μελλοντικών διορθώσεων, αλλά ορισμένες φορές πρέπει να προσαρμόζονται δεόντως. Αυτός ακριβώς είναι ένας από τους λόγους για τους οποίους οι υπηρεσίες της Επιτροπής καλούνται να εξετάσουν την ανάγκη προσαρμογής/αντικατάστασης της ιστορικής βάσης.*

Κατά τα τελευταία έτη, η Επιτροπή βελτιώνει διαρκώς τις αναφορές σχετικά με τις δημοσιονομικές διορθώσεις και τις ανακτήσεις, καθώς και την ποιότητα των υποκείμενων δεδομένων.

1.41. Οι περισσότερες γενικές διευθύνσεις της Επιτροπής προσάρμοσαν τις εκτιμήσεις τους. Διαπιστώσαμε ότι οι εκτιμήσεις για το 2017 ήταν καλύτερες από τις αντίστοιχες των προηγούμενων ετών. Ωστόσο, στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων τους ορισμένες ΓΔ και πάλι δεν γνωστοποίησαν τις βασικές παραδοχές επί των οποίων βασίζονταν οι εκτιμήσεις των μελλοντικών διορθώσεων και ανακτήσεων.

1.41. *Οι οδηγίες, το υπόδειγμα και κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του 2017, έχουν αποσαφηνιστεί ως απάντηση στις συστάσεις του ΕΕΣ για το 2016. Σύμφωνα με τις οδηγίες, οι γενικές διευθύνσεις, στις ΕΕΔ τους του 2017, βελτίωσαν την παρουσίαση των βασικών παραδοχών των προσαρμογών/αντικαταστάσεων που πραγματοποιήθηκαν, προκειμένου να υπογραμμίσουν την καλύτερη και συντηρητική εκτίμηση των μελλοντικών διορθώσεων και ανακτήσεων που έχουν σημασία για τα τρέχοντα προγράμματα.*

Χρειάζεται περαιτέρω διαφοροποίηση μεταξύ του αντικτύπου των προληπτικών και των διορθωτικών μέτρων

1.42. Η Επιτροπή και, για τα υπό επιμερισμένη διαχείριση προγράμματα, οι αρχές των κρατών μελών μπορούν να προστατεύουν τον προϋπολογισμό της ΕΕ από τις παράτυπες δαπάνες, είτε προλαμβάνοντάς τες είτε αντισταθμίζοντας τον αντίκτυπό τους. Η πρόληψη είναι η πρώτη γραμμή άμυνας κατά των σφαλμάτων. Εάν οι προληπτικοί μηχανισμοί δεν αποτρέπουν όλα τα σφάλματα, η Επιτροπή οφείλει να λαμβάνει μέτρα για την αντιστάθμιση του αντικτύπου τους.

([24]) «Guidance on the content of the AAR Section 2.1: Financial management and internal control», «Guideline: Key concepts and definitions for determining error rates, amounts at risk and estimated future corrections», «User's guide to the BO reports for the preparation of the 2017 AAR».

([25]) Βλέπε, παραδείγματος χάριν, σημεία 1.13 έως 1.15 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2013, σημεία 1.43 και 1.44 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2014 και υποσημείωση 35 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2015. Από την εξέταση των δημοσιονομικών διορθώσεων και των ανακτήσεων που καταγράφηκαν το 2017 προκύπτουν σφάλματα ταξινόμησης και καταχώρισης.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1.43. Οι βασικοί προληπτικοί μηχανισμοί της Επιτροπής περιλαμβάνουν τη διακοπή και την αναστολή των πληρωμών, καθώς και τη διενέργεια προληπτικών ελέγχων που καταλήγουν στην απόρριψη των μη επιλέξιμων ποσών, προτού αυτή εγκρίνει τις δαπάνες και προχωρήσει στις πληρωμές. Στους βασικούς διορθωτικούς μηχανισμούς της Επιτροπής περιλαμβάνονται οι κατασταλτικοί έλεγχοι των ποσών που έχουν εγκριθεί και καταβληθεί. Στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης, οι έλεγχοι αυτοί οδηγούν σε δημοσιονομικές διορθώσεις, ενώ, στο πλαίσιο της άμεσης και έμμεσης διαχείρισης, σε ανακτήσεις από τους τελικούς αποδέκτες.

1.44. Διαπιστώσαμε ότι η Επιτροπή αναφέρει τα ποσά που απορρέουν από την εφαρμογή τόσο των προληπτικών όσο και των διορθωτικών μηχανισμών υπό έναν και τον αυτό τίτλο «Δημοσιονομικές διορθώσεις και ανακτήσεις», στην ενότητα «Οικονομικές καταστάσεις — Συζήτηση και ανάλυση» (Financial Statement Discussion and Analysis, FSDA) που περιλαμβάνεται στους ετήσιους λογαριασμούς της ΕΕ. Συνεπεία αυτού, είναι δύσκολο για τον αναγνώστη να διαχωρίσει τον αντίκτυπο των προληπτικών από εκείνον των διορθωτικών.

1.45. Ωστόσο, η Επιτροπή διαθέτει σαφώς τα αναγκαία λεπτομερή στοιχεία για τη διάκριση μεταξύ των δύο αυτών κατηγοριών. Στις ετήσιες εκθέσεις μας για τα έτη 2014, 2015 και 2016, χρησιμοποιήσαμε τα στοιχεία που μας διέθεσε η Επιτροπή, προκειμένου να διακρίνουμε μεταξύ των ποσών που προέκυπταν από τους προληπτικούς μηχανισμούς και εκείνων που προέκυπταν από τους διορθωτικούς.

1.46. Στην ενότητα «Οικονομικές καταστάσεις — Συζήτηση και ανάλυση» για το 2017, αναφέρονται συνολικές πραγματοποιηθείσες «δημοσιονομικές διορθώσεις και ανακτήσεις» ύψους 2,8 δισεκατομμυρίων ευρώ. Όπως και σε προηγούμενα έτη, μαζί με τα ποσά που απορρέουν από την εφαρμογή των διορθωτικών μηχανισμών, το αριθμητικό αυτό στοιχείο περιλαμβάνει τα εξής αποτελέσματα των προληπτικών μέτρων:

α) στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης, 78 εκατομμύρια ευρώ που παρακράτησαν τα κράτη μέλη από τις νέες δηλώσεις δαπανών που υποβλήθηκαν στην Επιτροπή (διορθώσεις «στην πηγή») στον τομέα της συνοχής και των εσωτερικών πολιτικών και 275 εκατομμύρια ευρώ από μειώσεις των ενισχύσεων στον τομέα της γεωργίας·

β) στο πλαίσιο της άμεσης και της έμμεσης διαχείρισης, 539 εκατομμύρια ευρώ μη επιλέξιμων δαπανών που αφαιρέθηκαν από δηλώσεις δαπανών, προτού πραγματοποιηθούν οι αντίστοιχες πληρωμές από τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.44 και 1.45. *Οι πληροφορίες σχετικά με τις δημοσιονομικές διορθώσεις και τις ανακτήσεις που περιλαμβάνονται στο έγγραφο «Οικονομικές καταστάσεις — Συζήτηση και ανάλυση» (FSDA) έχουν στόχο να εξηγήσουν εξαιρετικά συνοπτικά τα κύρια στοιχεία και τα μέτρα που χρησιμοποιεί η Επιτροπή για να προστατεύσει τον προϋπολογισμό της ΕΕ, καθώς και τον δημοσιονομικό τους αντίκτυπο. Όλες τις λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τις δημοσιονομικές διορθώσεις και ανακτήσεις περιλαμβάνονται στη ΕΕΔΕ, η οποία κάνει διάκριση ανάμεσα σε ποσά που προκύπτουν από τα προληπτικά και διορθωτικά μέτρα. Επιπλέον, στην FSDA του 2017, το ποσό για τα διορθωτικά μέτρα γνωστοποιείται χωριστά και παρέχεται σύνδεσμος προς τις αντίστοιχες ενότητες της ΕΕΔΕ.*

1.46. *Αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με τις δημοσιονομικές διορθώσεις και ανακτήσεις παρέχονται στην ΕΕΔΕ, όπως και το 2016, και πριν από αυτό, στις αντίστοιχες ανακοινώσεις της Επιτροπής σχετικά με την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ. Τα ποσά των διορθώσεων και ανακτήσεων «στην πηγή» καταδεικνύουν ότι η Επιτροπή επικεντρώνεται σε προληπτικά μέτρα με στόχο την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ πριν από την έγκριση των δαπανών.*

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΝΑΦΕΡΟΥΜΕ ΣΤΗΝ OLAF ΤΙΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΓΕΙΡΟΥΝ ΥΠΟΝΟΙΕΣ ΑΠΑΤΗΣ

1.47. Τις περιπτώσεις πιθανολογούμενης απάτης, που εντοπίζουμε είτε κατά τον έλεγχό μας (περιλαμβανομένων και των εργασιών μας σχετικά με τις επιδόσεις) είτε βάσει πληροφοριών που μας περιέρχονται απευθείας από τρίτους, τις αναφέρουμε στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF). Δεν μπορούμε να διατυπώσουμε σχόλια σχετικά με τις επιμέρους περιπτώσεις ή σχετικά με τη συνέχεια που δίδεται σε αυτές από την OLAF. Το 2017:

α) αξιολογήσαμε την κανονικότητα 703 πράξεων στο πλαίσιο των ελεγκτικών εργασιών μας σχετικά με την ετήσια έκθεση και καταρτίσαμε 28 ειδικές εκθέσεις·

β) αναφέραμε στην OLAF 13 περιπτώσεις πιθανολογούμενης απάτης που εντοπίσαμε κατά τους ελέγχους μας (έναντι 11 το 2016), καθώς και 6 περιπτώσεις που διαπιστώθηκαν από πληροφορίες που μας έθεσαν υπόψη τρίτοι (έναντι 5 το 2016).

1.48. Το 2017 οι περιπτώσεις πιθανολογούμενης απάτης που εντοπίσαμε στο πλαίσιο των εργασιών μας και διαβιβάσαμε στην OLAF αφορούσαν κατά κύριο λόγο την τεχνητή δημιουργία των προϋποθέσεων που απαιτούνταν για εξασφάλιση χρηματοδότησης από την ΕΕ, τη δήλωση δαπανών που δεν πληρούσαν τα κριτήρια επιλεξιμότητας και παρατυπίες στις δημόσιες συμβάσεις.

1.49. Στις 31 Δεκεμβρίου 2017, επτά από τις 13 περιπτώσεις που εντοπίσαμε κατά τους ελέγχους μας και αναφέραμε στην OLAF το 2017 είχαν ήδη οδηγήσει στην κίνηση έρευνας και μία βρισκόταν ακόμη υπό εξέταση. Η OLAF αποφάσισε να απορρίψει τις υπόλοιπες πέντε περιπτώσεις, είτε διότι θεώρησε προτιμότερο να επιληφθεί αυτών άλλη αρχή ή άλλο θεσμικό όργανο ή οργανισμός της ΕΕ, είτε διότι δεν υπήρχαν αποχρώσες ενδείξεις που να στοιχειοθετούν απάτη, είτε για λόγους αναλογικότητας.

1.50. Όσον αφορά τις έξι περιπτώσεις που προέκυψαν από πληροφορίες που μας περιήλθαν από τρίτους, οι δύο οδήγησαν σε έρευνα και τέσσερις άλλες απορρίφθηκαν είτε διότι θεωρήθηκε προτιμότερο να επιληφθεί αυτών άλλη αρχή ή άλλο θεσμικό όργανο ή οργανισμός της ΕΕ είτε διότι δεν υπήρχαν αποχρώσες ενδείξεις που να στοιχειοθετούν απάτη.

1.51. Μεταξύ 2010 και 2017 και για τις περιπτώσεις που εμείς της παραπέμψαμε, η OLAF συνέστησε ανακτήσεις που συμποσούνταν σε 294,7 εκατομμύρια ευρώ. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η OLAF έθεσε την υπόθεση στο αρχείο χωρίς να εισηγηθεί περαιτέρω ενέργειες, το συχνότερο συμπέρασμά της ήταν ότι δεν στοιχειοθετούνταν απάτη εις βάρος των οικονομικών και λοιπών συμφερόντων της ΕΕ.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

1.52. Σκοπός του παρόντος κεφαλαίου είναι κατά κύριο λόγο η υποστήριξη της ελεγκτικής γνώμης που παρουσιάζεται στη δήλωση αξιοπιστίας.

Αποτελέσματα του ελέγχου

1.53. Εκτιμάμε εν κατακλείδι ότι οι λογαριασμοί δεν περιείχαν ουσιώδεις ανακρίβειες.

1.54. Όσον αφορά την κανονικότητα των πράξεων, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι τα έσοδα δεν περιείχαν ουσιώδη σφάλματα. Ως προς τις πληρωμές, από τα αποτελέσματα του ελέγχου μας συνάγεται η ύπαρξη συνεχούς βελτίωσης τα τελευταία χρόνια. Ομοίως με πέρσι, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι βάσει δικαιωμάτων δαπάνες δεν περιέχουν ουσιώδη σφάλματα. Ουσιώδες επίπεδο σφάλματος παρουσιάζουν μόνο οι δαπάνες στο πλαίσιο των συστημάτων απόδοσης εξόδων, οι οποίες φέτος αποτελούσαν το 47 % του πληθυσμού που υποβάλαμε σε έλεγχο. Βάσει των ανωτέρω, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι το σφάλμα δεν είναι διάχυτο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.1

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

1. Ο τρόπος προσέγγισης του ελέγχου που εφαρμόζουμε καθορίζεται στο εγχειρίδιο δημοσιονομικού ελέγχου και ελέγχου συμμόρφωσης, διαθέσιμο στον ιστότοπο του οργάνου μας ([1]). Για τον σχεδιασμό των ελεγκτικών εργασιών μας χρησιμοποιούμε μοντέλο διασφάλισης. Στο πλαίσιο του σχεδιασμού μας, εξετάζουμε τον κίνδυνο εμφάνισης σφαλμάτων (εγγενή κίνδυνο) και τον κίνδυνο τα σφάλματα αυτά να μην προλαμβάνονται ή να μην εντοπίζονται και να μην διορθώνονται (κίνδυνο των δικλίδων ελέγχου).

ΜΕΡΟΣ 1 — Η στρατηγική μας 2018-2020 ως προς τη δήλωση αξιοπιστίας

2. Ένας από τους βασικούς στόχους της στρατηγικής μας για την περίοδο 2018-2020 είναι η βελτίωση της προστιθέμενης αξίας της δήλωσης αξιοπιστίας που διατυπώνουμε, με την εκπόνηση περισσότερο ποιοτικών εκτιμήσεων ως προς τη δημοσιονομική διαχείριση της ΕΕ, την ενίσχυση των αναφορών που καταρτίζουμε ως προς τις επιδόσεις και την καλύτερη ενημέρωση σχετικά με τη δράση της ΕΕ στα κράτη μέλη και στις περιφέρειές τους.

3. Η προσέγγιση που εφαρμόζουμε επί του παρόντος για την αξιολόγηση του κατά πόσον οι πράξεις στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί συμμορφώνονται με τους κανόνες της ΕΕ ερείδεται κυρίως σε άμεσες ελεγκτικές δοκιμασίες συμμόρφωσης ενός μεγάλου, τυχαίου και αντιπροσωπευτικού δείγματος πράξεων. Από τις τελευταίες ετήσιες εκθέσεις μας συνάγονται βελτιώσεις στα συστήματα διαχείρισης και δικλίδων ελέγχου, καθώς και στη διαθεσιμότητα των περί νομιμότητας και κανονικότητας στοιχείων που μας παρέχουν οι ελεγχόμενοί μας.

4. Υπό το πρίσμα αυτών των εξελίξεων, για τις δηλώσεις αξιοπιστίας των ετών 2018-2020, θα προσπαθήσουμε να αξιοποιήσουμε καλύτερα τις πληροφορίες των ελεγχομένων μας περί νομιμότητας και κανονικότητας, όπου αυτό είναι εφικτό. Απώτερη επιδίωξή μας είναι τα επόμενα χρόνια να κινηθούμε προς μια προσέγγιση βεβαίωσης ([2]). Στο πλαίσιο αυτής της προσέγγισης, ο ελεγκτής συλλέγει επαρκή και κατάλληλα αποδεικτικά στοιχεία, προκειμένου να καταλήξει σε συμπέρασμα σχετικά με τη διασφάλιση που παρέχει η αρμόδια οντότητα. Στην πράξη, αυτό σημαίνει ότι, στους τομείς όπου μπορούμε να αντλήσουμε βεβαιότητα από τις πληροφορίες περί νομιμότητας και κανονικότητας που μας παρέχει η ελεγχόμενη οντότητα, προβαίνουμε σε επισκόπηση και επαναδιενέργεια των εργασιών της.

5. Το 2017 τροποποιήσαμε την προσέγγιση που ακολουθούμε ως προς τον έλεγχο του υποτομέα 1β του ΠΔΠ («Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή»), προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι αλλαγές στον σχεδιασμό των συστημάτων ελέγχου για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020. Πέραν της συμβολής μας στη δήλωση αξιοπιστίας για το 2017, στόχος μας είναι να διατυπώσουμε συμπέρασμα σχετικά με την αξιοπιστία του βασικού δείκτη της Επιτροπής σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα για τον τομέα αυτό, του υπολειπόμενου κινδύνου σφάλματος ([3]).

6. Στον πληθυσμό μας περιλάβαμε όλες τις πληρωμές που αφορούν τις αποφάσεις κλεισίματος (με τις οποίες η Επιτροπή εγκρίνει τους λογαριασμούς) που έλαβε η Επιτροπή το 2017 για τα επιχειρησιακά προγράμματα της περιόδου 2014-2020. Η Επιτροπή λαμβάνει τις αποφάσεις αυτές, προκειμένου να εκκαθαρίσει τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ 1ης Ιουλίου 2015 και 30ής Ιουνίου 2016 και περιλαμβάνονταν στους πιστοποιημένους χρηματοοικονομικούς λογαριασμούς που υπέβαλαν τα κράτη μέλη έως τις 15 Φεβρουαρίου 2017. Στο πλαίσιο μελλοντικών ελέγχων μας, θα υποβάλουμε σε δοκιμασίες ενδιάμεσες πληρωμές που αφορούν τα προγράμματα της περιόδου 2014-2020 και έχουν καταχωριστεί στους λογαριασμού του 2017.

ΜΕΡΟΣ 2 — Μεθοδολογία και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

7. Εξετάζουμε τους ενοποιημένους λογαριασμούς της ΕΕ προκειμένου να εξακριβώσουμε την αξιοπιστία τους. Οι λογαριασμοί αυτοί περιλαμβάνουν:

α) τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, και

β) τις καταστάσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

8. Οι ενοποιημένοι λογαριασμοί παρέχουν ακριβοδίκαιη εικόνα, από κάθε ουσιώδη πλευρά:

α) της οικονομικής κατάστασης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο τέλος του οικονομικού έτους,

β) των αποτελεσμάτων των πράξεών της και των ταμειακών ροών της, καθώς και

([1]) https://www.eca.europa.eu/el/Pages/AuditMethodology.aspx.
([2]) Βλέπε παράρτημα 4000, σημείο 40.
([3]) Βλέπε δελτίο ελέγχου με τίτλο «The ECA's modified approach to the Statement of Assurance audits in Cohesion» που είναι διαθέσιμο στον ιστότοπό μας (https://www.eca.europa.eu/en/Pages/DocItem.aspx?did=44524).

γ) των μεταβολών του καθαρού ενεργητικού για το λήξαν οικονομικό έτος.

9. Στο πλαίσιο του ελέγχου μας:

α) αξιολογούμε το περιβάλλον των λογιστικών δικλίδων ελέγχου,

β) ελέγχουμε τη λειτουργία των βασικών λογιστικών διαδικασιών, καθώς και της διαδικασίας κλεισίματος στο τέλος του οικονομικού έτους,

γ) αναλύουμε τα κύρια λογιστικά στοιχεία από την άποψη της συνέπειας και του εύλογου χαρακτήρα τους,

δ) αναλύουμε και προβαίνουμε σε συμφωνία των λογαριασμών ή/και των υπολοίπων,

ε) διενεργούμε ελεγκτικές δοκιμασίες επαλήθευσης των *αναλήψεων υποχρεώσεων*, των πληρωμών και συγκεκριμένων στοιχείων του ισολογισμού, βάσει αντιπροσωπευτικών δειγμάτων, και

στ) χρησιμοποιούμε, στο μέτρο του δυνατού, τις εργασίες άλλων ελεγκτών, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα ελέγχου, ιδίως στο πλαίσιο του ελέγχου των δανειοληπτικών και δανειοδοτικών δραστηριοτήτων που διαχειρίζεται η Επιτροπή και για τις οποίες υπάρχουν πιστοποιητικά εξωτερικού ελέγχου.

ΜΕΡΟΣ 3 — Μεθοδολογία και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων

10. Ο έλεγχος της κανονικότητας των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί συνίσταται σε ελεγκτικές δοκιμασίες των πράξεων προς εξακρίβωση της συμμόρφωσής τους με τις ισχύουσες νομικές και κανονιστικές διατάξεις.

11. Στο πλαίσιο των ελεγκτικών εργασιών μας εξετάζουμε κατά πόσο μπορούμε να αξιοποιήσουμε αποδοτικά τους ελέγχους της κανονικότητας που έχουν ήδη διενεργήσει τρίτοι. Σύμφωνα με τα ελεγκτικά πρότυπα, όταν επιθυμούμε να χρησιμοποιήσουμε τα αποτελέσματα των ελέγχων αυτών, αξιολογούμε την ανεξαρτησία και τις ικανότητες των εν λόγω τρίτων, καθώς και την εμβέλεια και την επάρκεια των εργασιών τους.

Πώς διενεργούμε τις ελεγκτικές δοκιμασίες πράξεων

12. Στο πλαίσιο κάθε τομέα του ΠΔΠ για τον οποίο διατυπώνουμε ειδική εκτίμηση (κεφάλαια 5, 6, 7 και 10), υποβάλλουμε σε ελεγκτικές δοκιμασίες αντιπροσωπευτικό δείγμα πράξεων, προκειμένου να εκτιμήσουμε το μερίδιο των παράτυπων πράξεων στον συνολικό πληθυσμό.

13. Για κάθε επιλεγείσα πράξη, εξακριβώνουμε εάν η δήλωση ή η πληρωμή πραγματοποιήθηκε για τον σκοπό που προβλέπει ο προϋπολογισμός και ορίζει η νομοθεσία. Εξετάζουμε τον τρόπο υπολογισμού του ποσού της δήλωσης ή της πληρωμής (για δηλώσεις σημαντικών ποσών η εξέταση γίνεται βάσει επιλεγμένου δείγματος, αντιπροσωπευτικού των επιμέρους στοιχείων της πράξης). Αυτό συνεπάγεται την παρακολούθηση της πορείας της πράξης από τους λογαριασμούς του προϋπολογισμού έως το επίπεδο του τελικού αποδέκτη (π.χ. γεωργού, διοργανωτή μαθημάτων κατάρτισης ή αναδόχου έργου στον τομέα της αναπτυξιακής βοήθειας) και τη διενέργεια ελεγκτικών δοκιμασιών συμμόρφωσης σε κάθε επίπεδο.

14. Στο πλαίσιο της υποβολής σε ελεγκτικές δοκιμασίες πράξεων που αφορούν τα έσοδα, σημείο εκκίνησης του ελέγχου μας σχετικά με τους ιδίους πόρους που βασίζονται στον φόρο προστιθέμενης αξίας και το ακαθάριστο εθνικό εισόδημα αποτελούν τα σχετικά μακροοικονομικά μεγέθη επί τη βάσει των οποίων υπολογίζονται οι ως άνω πόροι. Εξετάζουμε τις δικλίδες ελέγχου που εφαρμόζει η Επιτροπή στις εισφορές των κρατών μελών, έως την είσπραξη και την καταχώρισή τους στους ενοποιημένους λογαριασμούς. Όσον αφορά τους παραδοσιακούς ιδίους πόρους, εξετάζουμε τους λογαριασμούς των τελωνειακών αρχών και τη ροή των δασμών, και πάλι έως την είσπραξη των σχετικών ποσών από την Επιτροπή και την καταχώρισή τους στους λογαριασμούς.

15. Όσον αφορά τις δαπάνες, εξετάζουμε τις πληρωμές μετά την πραγματοποίηση, την καταχώριση και την έγκριση των δαπανών. Αυτό ισχύει για όλες τις κατηγορίες πληρωμών (συμπεριλαμβανομένων εκείνων που πραγματοποιούνται για την αγορά στοιχείων ενεργητικού). Δεν εξετάζουμε τις προπληρωμές κατά τον χρόνο της πραγματοποίησής τους, αλλά αφότου:

α) ο τελικός αποδέκτης των κεφαλαίων της ΕΕ (π.χ. γεωργός, ερευνητικό ινστιτούτο, εταιρεία που εκτελεί έργα ή παρέχει υπηρεσίες μετά από δημόσιο διαγωνισμό) υποβάλει στοιχεία που αποδεικνύουν τη χρησιμοποίησή τους, και

β) η Επιτροπή (ή άλλο θεσμικό όργανο ή οργανισμός που διαχειρίζεται κεφάλαια της ΕΕ) εγκρίνει την τελική χρησιμοποίηση των κεφαλαίων αυτών και προβεί στην εκκαθάριση της προπληρωμής.

16. Το δείγμα ελέγχου μας είναι σχεδιασμένο κατά τρόπον ώστε να καθιστά δυνατή την εκτίμηση του επιπέδου σφάλματος στις δαπάνες συνολικά και όχι σε επίπεδο επιμέρους πράξεων (π.χ. συγκεκριμένο έργο). Χρησιμοποιούμε τη μέθοδο της δειγματοληψίας *νομισματικής μονάδας* για την επιλογή δηλώσεων ή πληρωμών και, σε κατώτερο επίπεδο, για την επιλογή επιμέρους στοιχείων στο πλαίσιο συγκεκριμένης πράξης (π.χ. τιμολόγια ενός έργου, αγροτεμάχια σε δήλωση γεωργού). Δεν πρέπει να θεωρείται ότι τα ποσοστά σφάλματος που αναφέρονται για τα εν λόγω στοιχεία συνιστούν συμπέρασμα σχετικά με τις αντίστοιχες πράξεις, αλλά μάλλον ότι αυτά συμβάλλουν άμεσα στο συνολικό επίπεδο σφάλματος στις δαπάνες της ΕΕ στο σύνολό τους.

17. Δεν εξετάζουμε πράξεις σε κάθε κράτος μέλος και κάθε δικαιούχο χώρα και περιφέρεια κάθε χρόνο. Η κατονομασία συγκεκριμένων κρατών μελών, δικαιούχων χωρών ή/και περιφερειών δεν σημαίνει ότι τα αναφερόμενα παραδείγματα δεν εμφανίζονται και αλλού. Τα χαρακτηριστικά παραδείγματα που παρουσιάζονται στην παρούσα έκθεση δεν αποτελούν βάση για την εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με τα συγκεκριμένα κράτη μέλη, δικαιούχους χώρες ή/και περιφέρειες.

18. Η προσέγγιση που εφαρμόζουμε δεν αποσκοπεί στη συγκέντρωση στοιχείων σχετικά με τη συχνότητα εμφάνισης των σφαλμάτων στον συνολικό πληθυσμό. Επομένως, τα αριθμητικά στοιχεία που παρουσιάζονται σχετικά με τον αριθμό των σφαλμάτων που εντοπίζονται σε συγκεκριμένο τομέα του ΠΔΠ, στις δαπάνες που διαχειρίζεται συγκεκριμένη ΓΔ ή στις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν σε συγκεκριμένο κράτος μέλος δεν πρέπει να εκλαμβάνονται ως ένδειξη της συχνότητας εμφάνισης σφαλμάτων στις χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ πράξεις ή στα επιμέρους κράτη μέλη. Ο τρόπος προσέγγισης που εφαρμόζουμε όσον αφορά τη δειγματοληψία προβλέπει διαφορετικό συντελεστή στάθμισης για τις διάφορες πράξεις, ανάλογα με την αξία των σχετικών δαπανών, καθώς και την ένταση των ελεγκτικών εργασιών μας. Η στάθμιση αυτή δεν εφαρμόζεται όσον αφορά τα στοιχεία περί συχνότητας εμφάνισης των σφαλμάτων, που αποδίδουν την ίδια βαρύτητα στην αγροτική ανάπτυξη και τις άμεσες ενισχύσεις στον τομέα των φυσικών πόρων, τις δαπάνες του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου και τις ενισχύσεις στο πλαίσιο της περιφερειακής πολιτικής και της πολιτικής συνοχής.

Πώς αξιολογούμε και παρουσιάζουμε τα αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβάλλουμε τις πράξεις

19. Το σφάλμα μπορεί να αφορά το σύνολο ή μέρος του ποσού μιας μεμονωμένης πράξης. Εξετάζουμε αν τα σφάλματα είναι προσδιορίσιμα ποσοτικώς ή μη προσδιορίσιμα ποσοτικώς, ήτοι εάν είναι δυνατό να μετρηθεί το τμήμα του εξεταζόμενου ποσού που επηρεάζεται από το σφάλμα. Τα σφάλματα που εντοπίζονται και διορθώνονται πριν από τους ελέγχους μας και ανεξάρτητα από αυτούς δεν περιλαμβάνονται στον υπολογισμό και τη συχνότητα εμφάνισης σφάλματος, αφού ο εντοπισμός και η διόρθωσή τους αποδεικνύουν ότι τα συστήματα ελέγχου λειτούργησαν αποτελεσματικά.

20. Τα κριτήρια που εφαρμόζουμε για τον ποσοτικό προσδιορισμό των σφαλμάτων στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων περιγράφονται στο έγγραφο με τίτλο «Non-compliance with the rules on public procurement — types of irregularities and basis for quantification» (Μη συμμόρφωση με τους κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων — Είδη παρατυπιών και βάση για τον ποσοτικό προσδιορισμό τους) ([4]).

21. Όταν λαμβάνονται αποφάσεις σχετικά με τον τρόπο αντιμετώπισης των περιπτώσεων πλημμελούς εφαρμογής των κανόνων περί δημόσιων συμβάσεων, ο τρόπος ποσοτικού προσδιορισμού που εφαρμόζουμε μπορεί να διαφέρει από εκείνον της Επιτροπής ή των κρατών μελών.

Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος

22. Αντικείμενο της εκτίμησής μας είναι το «πιθανότερο ποσοστό σφάλματος» (ΠΠΣ) για κάθε τομέα του ΠΔΠ, καθώς και για το σύνολο των δαπανών του προϋπολογισμού. Για τον υπολογισμό του πιθανότερου ποσοστού σφάλματος λαμβάνονται υπόψη μόνον τα ποσοτικώς προσδιορισμένα σφάλματα. Παραδείγματα σφαλμάτων είναι οι προσδιορίσιμες ποσοτικώς παραβιάσεις των εφαρμοστέων κανονισμών, κανόνων και όρων συμβάσεων και επιχορηγήσεων. Προσδιορίζουμε επίσης το κατώτατο όριο σφάλματος (ΚΟΣ) και το ανώτατο όριο σφάλματος (ΑΟΣ).

23. Για τη διατύπωση της ελεγκτικής γνώμης μας χρησιμοποιούμε το 2 % ως όριο σημαντικότητας, ενώ λαμβάνουμε, επίσης, υπόψη τη φύση και το πλαίσιο των σφαλμάτων, καθώς και τα ποσά που επηρεάζονται από αυτά.

Πώς εξετάζουμε τα συστήματα και πώς παρουσιάζουμε τα σχετικά αποτελέσματα

24. Η Επιτροπή, τα άλλα θεσμικά όργανα και οι οργανισμοί της ΕΕ, οι αρχές των κρατών μελών και οι δικαιούχοι χώρες και περιφέρειες θεσπίζουν συστήματα για τη διαχείριση των κινδύνων που επαπειλούν τον προϋπολογισμό, καθώς και για την εποπτεία/διασφάλιση της κανονικότητας των πράξεων. Η εξέταση των συστημάτων αυτών είναι χρήσιμη για τον εντοπισμό τομέων που επιδέχονται βελτίωση.

25. Σε κάθε τομέα του ΠΔΠ, συμπεριλαμβανομένων των εσόδων, εφαρμόζονται πολλά επιμέρους συστήματα. Κάθε χρόνο επιλέγουμε δείγμα των συστημάτων αυτών και παρουσιάζουμε τα σχετικά αποτελέσματα συνοδευόμενα από συστάσεις βελτίωσης.

Πώς καταλήγουμε στις γνώμες που διατυπώνουμε στη δήλωση αξιοπιστίας

26. Σχεδιάζουμε τις ελεγκτικές εργασίες μας κατά τρόπον ώστε να συγκεντρώνουμε επαρκή, συναφή και αξιόπιστα αποδεικτικά στοιχεία για τη θεμελίωση της γνώμης μας σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι ενοποιημένοι λογαριασμοί της ΕΕ. Οι εργασίες αυτές περιγράφονται στα κεφάλαια 4 έως 10. Η γνώμη μας παρατίθεται στη δήλωση αξιοπιστίας. Βάσει των ελεγκτικών εργασιών μας διαμορφώνουμε εμπεριστατωμένη γνώμη σχετικά με το κατά πόσον τα σφάλματα που περιέχει ο πληθυσμός υπερβαίνουν ή όχι τα όρια σημαντικότητας.

([4]) http://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/Guideline_procurement/Quantification_of_public_procurement_errors.pdf.

27. Όταν διαπιστώνουμε σημαντικό επίπεδο σφάλματος και καθορίζουμε τον αντίκτυπό του στην ελεγκτική γνώμη, οφείλουμε να προσδιορίζουμε κατά πόσον τα σφάλματα ή η έλλειψη αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου είναι «διάχυτα». Για τον σκοπό αυτό, εφαρμόζουμε τις κατευθυντήριες οδηγίες που περιέχονται στο πρότυπο ISSAI 1705 (εφαρμόζοντάς τις κατ' αναλογία στα ζητήματα της νομιμότητας και κανονικότητας, σύμφωνα με την εντολή μας). Όταν τα σφάλματα είναι ουσιώδη και διάχυτα, διατυπώνουμε αρνητική γνώμη.

28. Σφάλμα ή απουσία αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου θεωρούνται «διάχυτα» εάν, κατά την κρίση του ελεγκτή, δεν περιορίζονται σε συγκεκριμένα στοιχεία, λογαριασμούς ή κονδύλια των οικονομικών καταστάσεων (ήτοι είναι διάσπαρτα στους λογαριασμούς ή τις πράξεις που ελέγχθηκαν), ή, εάν περιορίζονται, αφορούν ή θα μπορούσαν να αφορούν σημαντικό τμήμα των οικονομικών καταστάσεων ή σχετίζονται με δημοσιοποιούμενα στοιχεία που είναι θεμελιώδη για την κατανόηση των οικονομικών καταστάσεων από τους χρήστες.

29. Σύμφωνα με τη βέλτιστη δυνατή εκτίμησή μας, το επίπεδο σφάλματος που περιέχει το σύνολο των δαπανών του 2017 είναι 2,4 %. Το σφάλμα αυτό δεν κρίθηκε ως διάχυτο, καθώς περιορίζεται σε συγκεκριμένο είδος και σε ορισμένους μόνον τομείς δαπανών. Το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος που εντοπίσαμε στους διάφορους τομείς του ΠΔΠ ποικίλλει, όπως περιγράφεται στα κεφάλαια 5 έως 7 και 10.

Περιπτώσεις πιθανολογούμενης απάτης

30. Εάν έχουμε δικαιολογημένη υπόνοια δόλιας δραστηριότητας, ενημερώνουμε σχετικά την OLAF, την υπηρεσία καταπολέμησης της απάτης της ΕΕ, η οποία είναι αρμόδια για τη διεξαγωγή κάθε σχετικής έρευνας. Κάθε χρόνο αναφέρουμε στην OLAF πολλές τέτοιες περιπτώσεις.

ΜΕΡΟΣ 4 — Σχέση των ελεγκτικών γνωμών σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών με τις ελεγκτικές γνώμες σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων

31. Διατυπώσαμε:

1) ελεγκτική γνώμη σχετικά με τους ενοποιημένους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το λήξαν οικονομικό έτος, και

2) ελεγκτικές γνώμες σχετικά με την κανονικότητα των εσόδων και των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι εν λόγω λογαριασμοί.

32. Οι εργασίες και οι γνώμες μας βασίζονται στα διεθνή ελεγκτικά πρότυπα και τους κώδικες δεοντολογίας IFAC, καθώς και στα διεθνή πρότυπα των ανωτάτων οργάνων ελέγχου του INTOSAI.

33. Τα εν λόγω πρότυπα προβλέπουν ότι, στην περίπτωση κατά την οποία οι ελεγκτές εκδίδουν ελεγκτικές γνώμες σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται, μια διαφοροποιημένη γνώμη σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων δεν συνεπάγεται αυτομάτως τη διατύπωση διαφοροποιημένης γνώμης σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών. Στις οικονομικές καταστάσεις για τις οποίες διατυπώνουμε γνώμη, αναγνωρίζεται ότι υπάρχει ουσιώδες ζήτημα όσον αφορά τις παραβιάσεις των κανόνων που διέπουν τον καταλογισμό των δαπανών στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Ως εκ τούτου, αποφασίσαμε ότι η ύπαρξη σημαντικού επιπέδου σφάλματος όσον αφορά την κανονικότητα δεν αποτελεί από μόνη της λόγο διαφοροποίησης της χωριστής γνώμης που διατυπώνουμε σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σημεία
Εισαγωγή	2.1-2.2
Δημοσιονομική διαχείριση το 2017	2.3-2.12
Συγκρινόμενες με τον προϋπολογισμό, οι αναλήψεις υποχρεώσεων ήταν υψηλές και οι πληρωμές παρέμειναν χαμηλές κατά το τέταρτο έτος του ΠΔΠ	2.3-2.5
Οι εκκρεμείς δημοσιονομικές αναλήψεις υποχρεώσεων υπερέβησαν το περσινό πρωτοφανές ποσό	2.6-2.8
Το συνολικό περιθώριο για πληρωμές και οι ειδικοί μηχανισμοί έχουν ιδιαίτερη σημασία για την ευελιξία	2.9-2.12
Ζητήματα χρηματοοικονομικής διαχείρισης που αφορούν τον προϋπολογισμό του 2017	2.13-2.45
Τα κράτη μέλη εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν δυσκολίες με την ανάλωση των διαθέσιμων πόρων των ΕΔΕΤ	2.13-2.19
Τα κράτη μέλη υπέβαλαν τις τελικές αιτήσεις πληρωμών από τα διαρθρωτικά ταμεία στο πλαίσιο του ΠΔΠ 2007-2013	2.20-2.22
Για τη χορήγηση βοήθειας σε τρίτες χώρες χρησιμοποιούνται διαρκώς περισσότερο εναλλακτικά μοντέλα χρηματοδότησης	2.23-2.27
Η χρηματοδότηση που παρέχει η ΕΕ σε χρηματοοικονομικά μέσα αυξήθηκε σημαντικά	2.28-2.41
Τα υπό επιμερισμένη διαχείριση χρηματοοικονομικά μέσα αντιμετωπίζουν προβλήματα	2.29-2.35
Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων απέκτησε νέα δυναμική	2.36-2.39
Σύσταση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Βιώσιμης Ανάπτυξης	2.40-2.41
Το άνοιγμα του προϋπολογισμού της ΕΕ εξακολουθεί να είναι σημαντικό	2.42-2.45
Κίνδυνοι και προκλήσεις για τον μελλοντικό προϋπολογισμό της ΕΕ	2.46-2.51
Υπαρκτός ο κίνδυνος μη φυσιολογικής σώρευσης ανεξόφλητων απαιτήσεων	2.47
Η χρηματοδότηση των εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων από το ΠΔΠ 2014-2020 αποτελεί πρόβλημα για το επόμενο ΠΔΠ	2.48-2.49
Αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ	2.50
Κίνδυνος περαιτέρω διεύρυνσης του κενού λογοδοσίας	2.51
Συμπεράσματα και συστάσεις	2.52-2.62
Συμπεράσματα	2.52-2.61
Συστάσεις	2.62

Παράρτημα 2.1 — Κύρια σημεία ενδιαφέροντος στους διορθωτικούς προϋπολογισμούς

Παράρτημα 2.2 — Αύξηση των ποσών που διατίθενται στους ειδικούς μηχανισμούς

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

2.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της επισκόπησης που διενεργήσαμε για μια σειρά βασικών ζητημάτων που άπτονται της δημοσιονομικής και χρηματοοικονομικής διαχείρισης της ΕΕ. Επίσης, προσδιορίζονται ορισμένοι κίνδυνοι και προκλήσεις που τίθενται για τους μελλοντικούς προϋπολογισμούς και, σε ορισμένα σημεία, αναπτύσσονται περαιτέρω απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε ειδικές εκθέσεις και ενημερωτικά έγγραφα.

2.2. Στο πλαίσιο του χρήσιμου προβληματισμού σχετικά με το μέλλον της ΕΕ, τον Ιούνιο του 2017 η Επιτροπή παρουσίασε «Έγγραφο προβληματισμού για το μέλλον των οικονομικών της ΕΕ», στο οποίο προβάλλονταν εναλλακτικές προτάσεις όσον αφορά τη μελλοντική χρηματοδότηση ([1]). Συνεισφέραμε στη συνεχιζόμενη συζήτηση με τη δημοσίευση δύο ενημερωτικών εγγράφων ([2]). Στις 2 Μαΐου 2018, η Επιτροπή παρουσίασε πρόταση για ένα νέο *πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο* (ΠΔΠ), που θα αρχίσει να ισχύει το 2021 ([3]).

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟ 2017

Συγκρινόμενες με τον προϋπολογισμό, οι αναλήψεις υποχρεώσεων ήταν υψηλές και οι πληρωμές παρέμειναν χαμηλές κατά το τέταρτο έτος του ΠΔΠ

2.3. Το 2017 η ΕΕ ανέλαβε υποχρεώσεις ανερχόμενες σε 158,7 δισεκατομμύρια ευρώ (99,3 %) από το σύνολο των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων ύψους 159,8 δισεκατομμυρίων ευρώ που προβλέπονταν στον εγκριθέντα προϋπολογισμό ([4]). Εάν συνυπολογιστούν οι ειδικοί μηχανισμοί, τα αναληφθέντα ποσά υπερέβαιναν το ανώτατο όριο του ΠΔΠ κατά 3,1 δισεκατομμύρια ευρώ (βλέπε ***πλαίσιο 2.1***).

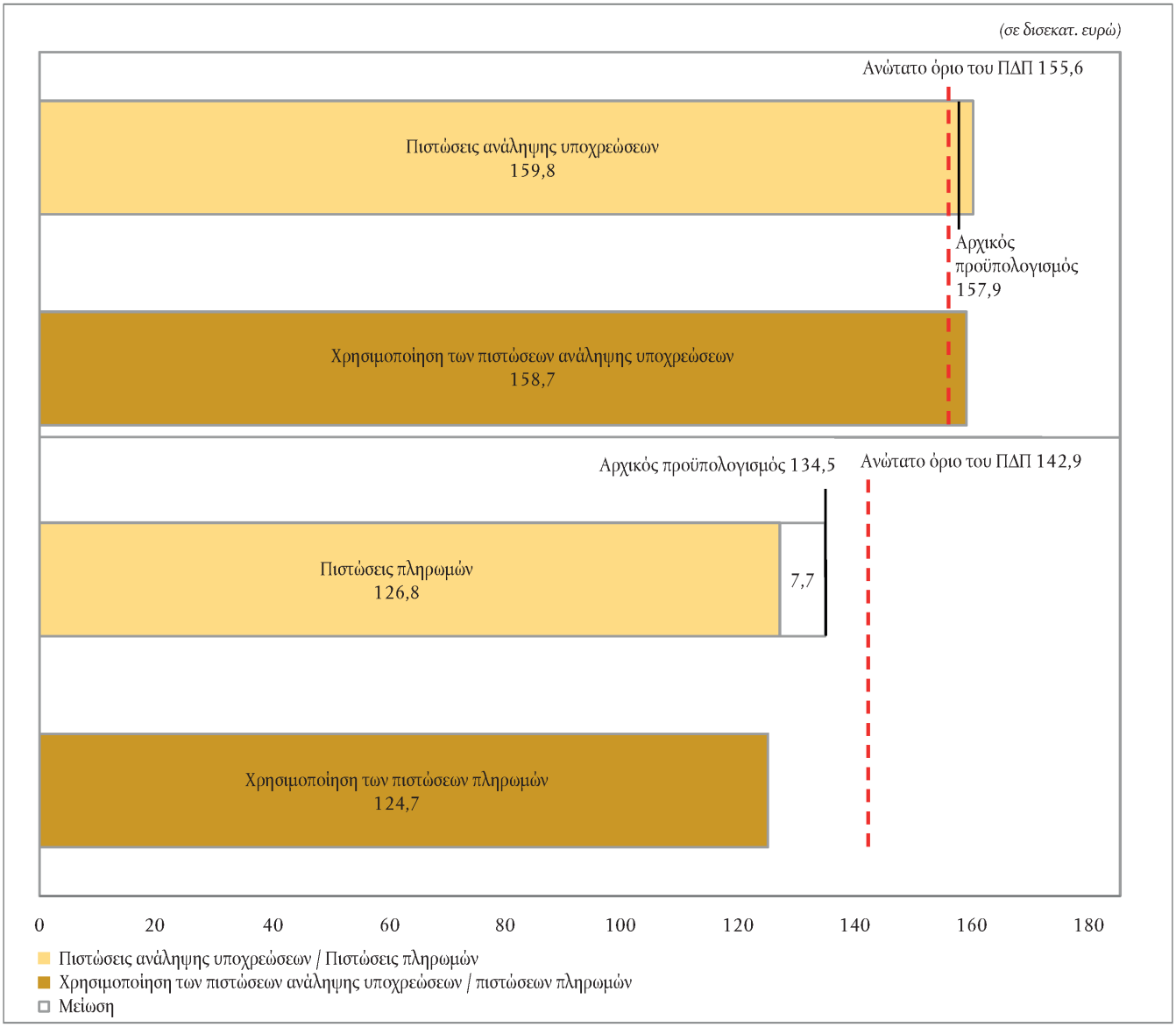
([1]) Αυτό το έγγραφο προβληματισμού βασιζόταν στο έγγραφο με τίτλο «Future financing of the EU, Final report and recommendations of the High Level Group on Own Resources», του Ιανουαρίου του 2017.

([2]) «Το μέλλον των οικονομικών της ΕΕ: Μεταρρύθμιση του τρόπου λειτουργίας του προϋπολογισμού της ΕΕ», ενημερωτικό έγγραφο, Φεβρουάριος 2018 (εφεξής «ενημερωτικό έγγραφο σχετικά με το μέλλον των οικονομικών της ΕΕ») και «Η πρόταση της Επιτροπής για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο της περιόδου 2021-2027», ενημερωτικό έγγραφο, Ιούλιος 2018.

([3]) Η εν λόγω πρόταση έπρεπε να είχε δημοσιευθεί μέχρι το τέλος του 2017 — βλέπε άρθρο 25 του «κανονισμού για το ΠΔΠ» [κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013 του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 2013, για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2014-2020 (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 884)].

([4]) Στον υπολογισμό μας δεν περιλαμβάνονται *οι μεταφορές κεφαλαίων μεταξύ οικονομικών ετών* ούτε *τα έσοδα με ειδικό προορισμό*, καθώς δεν αποτελούν μέρος του εγκριθέντος προϋπολογισμού και ακολουθούν διαφορετικούς κανόνες που στρεβλώνουν το αποτέλεσμα. Για περαιτέρω πληροφορίες, βλέπε μέρος A4-A5 της έκθεσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τη δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση για το οικονομικό έτος 2017 («Report on the budgetary and financial management of the European Commission — Financial Year 2017»).

Πλαίσιο 2.1 — Εκτέλεση του προϋπολογισμού το 2017

Σημ.: Ως ανώτατο όριο του ΠΔΠ νοείται το μέγιστο ποσό που μπορεί να χρησιμοποιηθεί ετησίως βάσει του ισχύοντος κανονισμού για το ΠΔΠ. Ωστόσο, οι πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων που εγγράφονται στον προϋπολογισμό και χρησιμοποιούνται μπορούν να υπερβούν το ανώτατο όριο κατά την αξία των ειδικών μηχανισμών (βλέπε άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού για το ΠΔΠ).

Πηγή: Ενοποιημένοι ετήσιοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης — Οικονομικό έτος 2017, Καταστάσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού και επεξηγηματικές σημειώσεις — σημειώσεις 4.1 — 4.3 και τεχνική προσαρμογή για το 2017.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

2.4. Όπως και το 2016, οι συνολικές πληρωμές του 2017 ήταν πολύ χαμηλότερες από τις αναμενόμενες, ήτοι κατά 18,2 δισεκατομμύρια ευρώ κάτω του ανώτατου ορίου που τίθεται στο ΠΔΠ (βλέπε ***πλαίσιο 2.1***). Αναμένοντας χαμηλότερες πληρωμές, η *αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή* όρισε τον αρχικό προϋπολογισμό για το 2017 στα 134,5 δισεκατομμύρια ευρώ, ήτοι 8,4 δισεκατομμύρια κάτω του ανώτατου ορίου του ΠΔΠ για τις πιστώσεις πληρωμών που ανέρχονταν σε 142,9 δισεκατομμύρια ευρώ ([5]). Λόγω της αργής εκτέλεσης κατά το πρώτο οκτάμηνο του έτους, η Επιτροπή πρότεινε τον διορθωτικό προϋπολογισμό 06/2017, με τον οποίο οι πιστώσεις πληρωμών μειώθηκαν κατά 7,7 δισεκατομμύρια ευρώ (βλέπε ***παράρτημα 2.1***). Αυτό, σε συνδυασμό με την επικαιροποίηση των εσόδων (κυρίως πρόστιμα), μείωσε μεν τις συνεισφορές των κρατών μελών για το 2017 κατά 9,8 δισεκατομμύρια ευρώ, αλλά θα μπορούσε να οδηγήσει σε προσκλήσεις για καταβολή αντίστοιχα υψηλότερων συνεισφορών κατά τα έτη 2018-2020. Οι σημαντικά υψηλότερες ανάγκες για πληρωμές προς τη λήξη του τρέχοντος ΠΔΠ είναι πιθανόν να ασκήσουν πίεση στα ανώτατα όρια των πιστώσεων πληρωμών.

2.5. Το χαμηλό επίπεδο των πληρωμών οφειλόταν κατά κύριο λόγο στις χαμηλότερες από τις προβλεπόμενες αιτήσεις που υπέβαλαν τα κράτη μέλη για τα πολυετή προγράμματα στο πλαίσιο των *Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) της περιόδου 2014-2020*. Για ανάλυση των λόγων που προέβαλαν η Επιτροπή και τα κράτη μέλη, βλέπε σημεία 2.15-2.16.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2.4. *Η Επιτροπή παρακολουθεί διαρκώς την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ. Εφόσον ενδείκνυται, υποβάλλει προτάσεις στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή για την προσαρμογή του επιπέδου των πιστώσεων.*

2.5. *Το 2017, η εκτέλεση του προϋπολογισμού των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020 βελτιώθηκε σε σύγκριση με το 2016. Οι πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν το 2017 ήταν 1,5 φορές υψηλότερες σε σύγκριση με το επίπεδο του 2016. Το 2017, μετά τη μείωση των πιστώσεων πληρωμών κατά 5,9 δισ. EUR μέσω του διορθωτικού προϋπολογισμού 6/2017, επιτεύχθηκε πλήρης εκτέλεση του ψηφισθέντος προϋπολογισμού. Επιπλέον, αναλώθηκαν επίσης 5,4 δισ. EUR ως έσοδα με ειδικό προορισμό.*

([5]) Εξαιρουμένων των *μεταφορών από προηγούμενα οικονομικά έτη* και των εσόδων με ειδικό προορισμό. Βλέπε υποσημείωση 4.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Οι εκκρεμείς δημοσιονομικές αναλήψεις υποχρεώσεων υπερέβησαν το περσινό πρωτοφανές ποσό

2.6. Η σχεδόν πλήρης ανάλωση του ποσού που ήταν διαθέσιμο για αναλήψεις υποχρεώσεων και το χαμηλό επίπεδο των πληρωμών (βλέπε σημεία 2.4–2.5) εκτίναξαν τις εκκρεμείς δημοσιονομικές αναλήψεις υποχρεώσεων στο νέο πρωτοφανές ποσό των 267,3 δισεκατομμυρίων ευρώ (έναντι 238,8 δισεκατομμυρίων ευρώ το 2016). Το ποσό αυτό είναι κατά 72,9 δισεκατομμύρια ευρώ υψηλότερο από τις εκκρεμείς δημοσιονομικές αναλήψεις υποχρεώσεων του 2010 (194,4 δισεκατομμύρια ευρώ), τέταρτου έτους εφαρμογής του προηγούμενου ΠΔΠ (βλέπε ***πλαίσιο 2.2***). Δεδομένου ότι το ΠΔΠ της περιόδου 2014-2020 είναι ανάλογο σε μέγεθος με εκείνο της περιόδου 2007-2013, η αύξηση αυτή είναι μεγάλη. Σύμφωνα με την Επιτροπή, οι αυξήσεις του 2016 και του 2017 εγγράφονταν στον φυσιολογικό κύκλο της εφαρμογής των ΕΔΕΤ ([6]) ([7]).

2.7. Από τις προβολές που πραγματοποιήσαμε ([8]) προκύπτει ότι οι εκκρεμείς δημοσιονομικές αναλήψεις υποχρεώσεων θα αυξηθούν ακόμη περισσότερο μέχρι τη λήξη του τρέχοντος ΠΔΠ το 2020 (βλέπε ***πλαίσιο 2.2***).

([6]) Βλέπε απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 2.14 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2016.

([7]) Βλέπε σημείωση 2.2 σχετικά με τις καταστάσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού στους ετήσιους ενοποιημένους λογαριασμούς της ΕΕ του 2017 — Οικονομικό έτος 2017 («λογαριασμοί της ΕΕ για το 2017»).

([8]) Βάσει των υπαρχόντων αποτελεσμάτων στο τέλος του 2017 και του ΠΔΠ, και περιλαμβανομένης της τεχνικής προσαρμογής για το 2017, καταλήξαμε στη συντηρητική υπόθεση ότι το 98 % των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων θα μετατραπούν σε αναλήψεις υποχρεώσεων. Λαμβάνοντας την πλέον πρόσφατη διαθέσιμη εκτίμηση των αποδεσμεύσεων που πραγματοποίησε η Επιτροπή, υποθέσαμε ότι το 99 % των πιστώσεων πληρωμών θα μετατραπούν σε πληρωμές, εξαιρουμένων των πληρωμών που αφορούν τους ειδικούς μηχανισμούς σύμφωνα με την υπόθεση της Επιτροπής. Δεν συνυπολογίσαμε τη χρήση του *συνολικού περιθωρίου για πληρωμές* (ΣΠΠ). Ωστόσο, το ΣΠΠ μπορεί να συμβάλει στη μείωση των εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων μέχρι το 2020 (βλέπε σημεία 2.9-2.10). Τα έσοδα με ειδικό προορισμό και οι μεταξύ ετών μεταφορές δεν περιελήφθησαν στις προβολές για το διάστημα 2018-2020, δεδομένου ότι ο αντίκτυπός τους είναι ελάχιστος και ο υπολογισμός τους δύσκολος.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

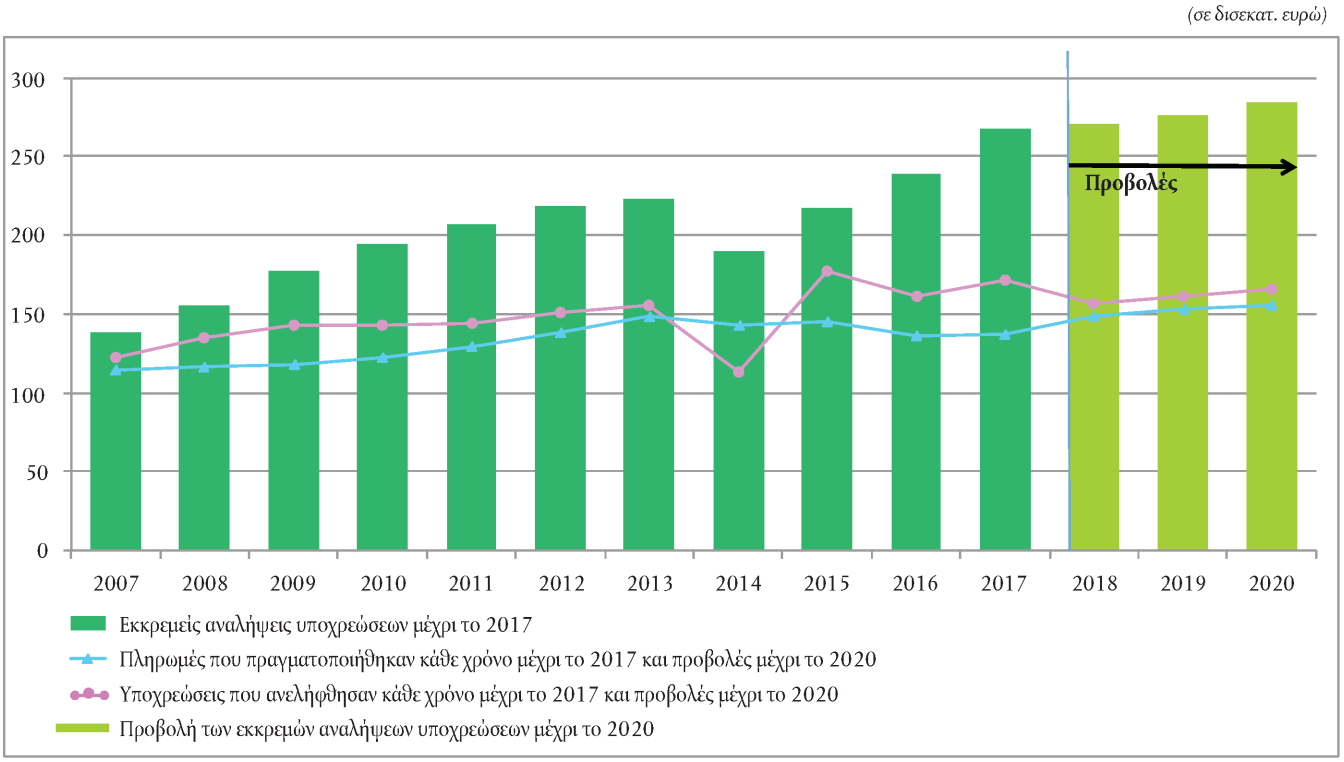
2.8. Την περίοδο 2018-2020, θα αυξηθεί σημαντικά ο κίνδυνος ανεπάρκειας των διαθέσιμων πιστώσεων πληρωμών για την ικανοποίηση όλων των αιτήσεων πληρωμών (βλέπε σημεία 2.12 και 2.47). Η διαχείριση αυτού του κινδύνου θα διευκολυνθεί από την ύπαρξη ακριβέστερων προβλέψεων για τις πληρωμές τα επόμενα χρόνια.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2.8. *Σύμφωνα με τη μεσοπρόθεσμη πρόβλεψη πληρωμών που υποβλήθηκε στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τον Οκτώβριο του 2017, η Επιτροπή θεωρεί ότι το προσαρμοσμένο ανώτατο όριο πληρωμών θα είναι βιώσιμο έως το τέλος του ΠΔΠ το 2020, λαμβανομένης υπόψη της μεταφοράς του συνολικού περιθωρίου πληρωμών (ΣΠΠ) του 2017 στα έτη 2019 και 2020.*

Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι η ακρίβεια της μεσοπρόθεσμης πρόβλεψης εξαρτάται εν μέρει από τις προβλέψεις που υποβάλλουν τα κράτη μέλη για τα προγράμματα επιμερισμένης διαχείρισης. Επιπλέον, το επίπεδο των πιστώσεων πληρωμών που χορηγούνται πραγματικά σε κάθε ετήσια δημοσιονομική διαδικασία εξαρτάται από την απόφαση των αρμόδιων για τον προϋπολογισμό αρχών.

Πλαίσιο 2.2 — Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων, αναλήψεις υποχρεώσεων και πληρωμές, περιλαμβανομένων των προβολών, μέχρι τη λήξη του τρέχοντος ΠΔΠ

Πηγή: Για την περίοδο 2007-2017: Ενοποιημένοι ετήσιοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στρατηγική του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου για την περίοδο 2018-2020 κανονισμός για το ΠΔΠ και τεχνική προσαρμογή για το 2017.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Το συνολικό περιθώριο για πληρωμές και οι ειδικοί μηχανισμοί έχουν ιδιαίτερη σημασία για την ευελιξία

2.9. Σε συνέχεια της ενδιάμεσης επανεξέτασης του ΠΔΠ ([9]), η αρμόδια για την απαλλαγή αρχή τροποποίησε τον κανονισμό του ΠΔΠ ([10]), συγκεκριμένα αυξάνοντας το *συνολικό περιθώριο για πληρωμές* (ΣΠΠ) ([11]) και επιφέροντας αλλαγές σε τέσσερις ειδικούς *μηχανισμούς* ([12]).

2.10. Το μέγιστο ΣΠΠ που θα διατεθεί την περίοδο 2018-2020 θα είναι 36,5 δισεκατομμύρια ευρώ, ήτοι κατά 5,9 δισεκατομμύρια ευρώ υψηλότερο από ό,τι προηγουμένως (βλέπε ***πλαίσιο 2.3***). Πρόκειται για σημαντικό ποσό που θα μπορούσε να συμβάλει στη μείωση των συσσωρευμένων καθυστερημένων πληρωμών στο μέλλον (βλέπε σημείο 2.47). Η αξία του ΣΠΠ αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ των πληρωμών που έχουν εκτελεσθεί και των ανώτατων ορίων για τις πληρωμές που θέτει το ΠΔΠ ([13]). Στο τέλος του 2017, τα συσσωρευμένα ποσά του ΣΠΠ ανέρχονταν σε περίπου 33,5 δισεκατομμύρια ευρώ ([14]).

([9]) COM(2016) 603 final — Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο — «Ενδιάμεση επανεξέταση/αναθεώρηση του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2014-2020 — Ένας προϋπολογισμός της ΕΕ που θα εστιάζεται στα αποτελέσματα». Απαντήσαμε σε αυτή την ανακοίνωση της Επιτροπής δημοσιεύοντας το ενημερωτικό έγγραφο «Προϋπολογισμός της ΕΕ: Ώρα για μεταρρύθμιση;» τον Νοέμβριο του 2016.

([10]) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2017/1123 του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2017, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013 για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2014-2020 (ΕΕ L 163 της 24.6.2017, σ. 1).

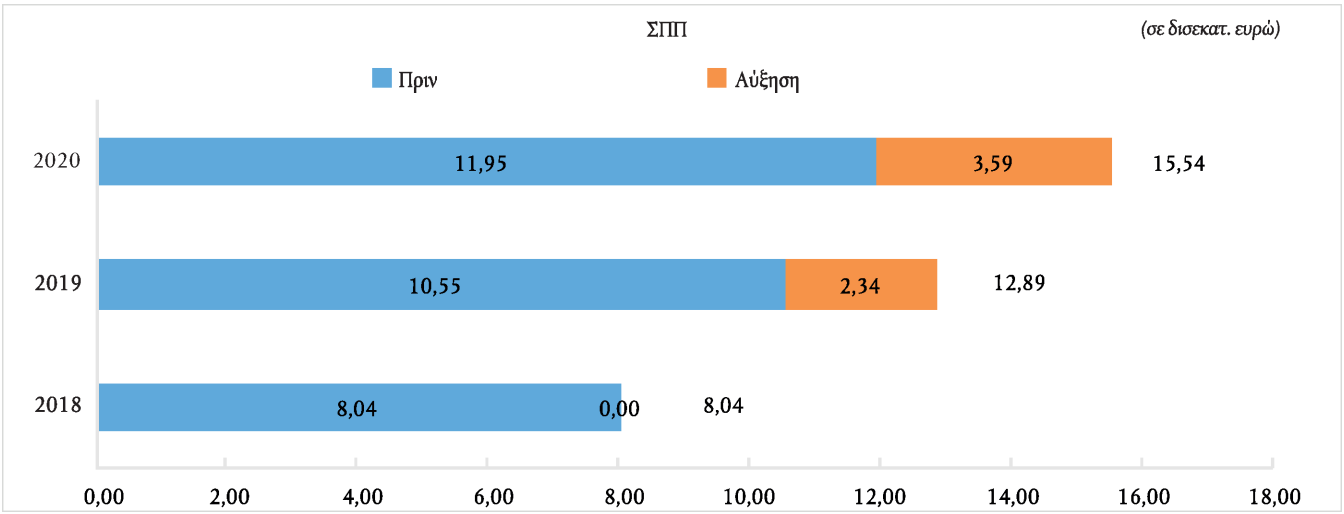
([11]) Το ΣΠΠ επιτρέπει τη μεταφορά σε μελλοντικά έτη πιστώσεων πληρωμών που δεν έχουν χρησιμοποιηθεί.

([12]) Το Αποθεματικό Επείγουσας Βοήθειας (ΑΕΒ), το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΤΑΕΕ), ο Μηχανισμός Ευελιξίας (Flex) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠΠ) — βλέπε άρθρα 9-12 του κανονισμού για το ΠΔΠ. Βλέπε επίσης σημεία 2.8-2.10 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2016.

([13]) Βλέπε άρθρο 5 του κανονισμού για το ΠΔΠ.

([14]) Βάσει των τεχνικών προσαρμογών του δημοσιονομικού πλαισίου και της εκτίμησης του ΕΕΣ για το 2017.

Πλαίσιο 2.3 — Συνολικό περιθώριο για πληρωμές

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο βάσει του κανονισμού για το ΠΔΠ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

2.11. Οι ειδικοί μηχανισμοί έχουν ενισχυθεί κατά δύο τρόπους. Πρώτον, αυξήθηκαν τα ποσά που διατίθενται για το Αποθεματικό Επείγουσας Βοήθειας και για τον Μηχανισμό Ευελιξίας (βλέπε ***παράρτημα 2.2***). Δεύτερον, από το 2017 και εξής, κατέστη δυνατή η μεταφορά στον Μηχανισμό Ευελιξίας ποσών από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση και το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των οποίων έχει παρέλθει η προθεσμία ανάλωσης.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

2.12. Παρά τη μεγαλύτερη ευελιξία του προϋπολογισμού για την αντιμετώπιση πιθανών προκλήσεων, εξακολουθεί να υπάρχει ο κίνδυνος η ευελιξία αυτή να μην είναι αρκετή. Επιπλέον, όπως έχουμε αναφέρει και στο παρελθόν, παραμένει αναπάντητο το ερώτημα κατά πόσον οι ειδικοί μηχανισμοί πρέπει να προσμετρώνται στα ανώτατα όρια για τις πιστώσεις πληρωμών ([15]). Η αβεβαιότητα αυτή επιτείνει τον κίνδυνο της σώρευσης καθυστερημένων πληρωμών (βλέπε σημείο 2.47).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2.12. *Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι το Συμβούλιο απέρριψε την πρότασή της για επίλυση του ζητήματος της πληρωμής των ειδικών μηχανισμών κατά τη μεσοπρόθεσμη αναθεώρηση του ΠΔΠ το 2016/2017.*

Στην πρότασή της για τον κανονισμό του ΠΔΠ για την περίοδο 2021-27, η Επιτροπή πρότεινε την επίλυση αυτού του προβλήματος (βλέπε άρθρο 2 παράγραφος 2 του κανονισμού του ΠΔΠ για την περίοδο 2021-2027 (COM(2018)322 της 2.5.2018).

Η Επιτροπή υποστηρίζει περαιτέρω ότι ο κίνδυνος σώρευσης καθυστερημένων πληρωμών στο παρόν ΠΔΠ είναι πολύ περιορισμένος. Η Επιτροπή παραπέμπει στην απάντησή της στο σημείο 2.8.

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΟΥ 2017

Τα κράτη μέλη εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν δυσκολίες με την ανάλωση των διαθέσιμων πόρων των ΕΔΕΤ

2.13. Για ορισμένα κράτη μέλη, οι εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων από τα *Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία* (ΕΔΕΤ) αντιπροσωπεύουν σημαντικό ποσοστό των δαπανών γενικής κυβέρνησης. Αυτό αποτυπώνεται στο ***πλαίσιο 2.4***, μαζί με το ύψος των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν προς κάθε κράτος μέλος το 2017 και των αναλήψεων υποχρεώσεων που παρέμεναν εκκρεμείς στο τέλος του 2017.

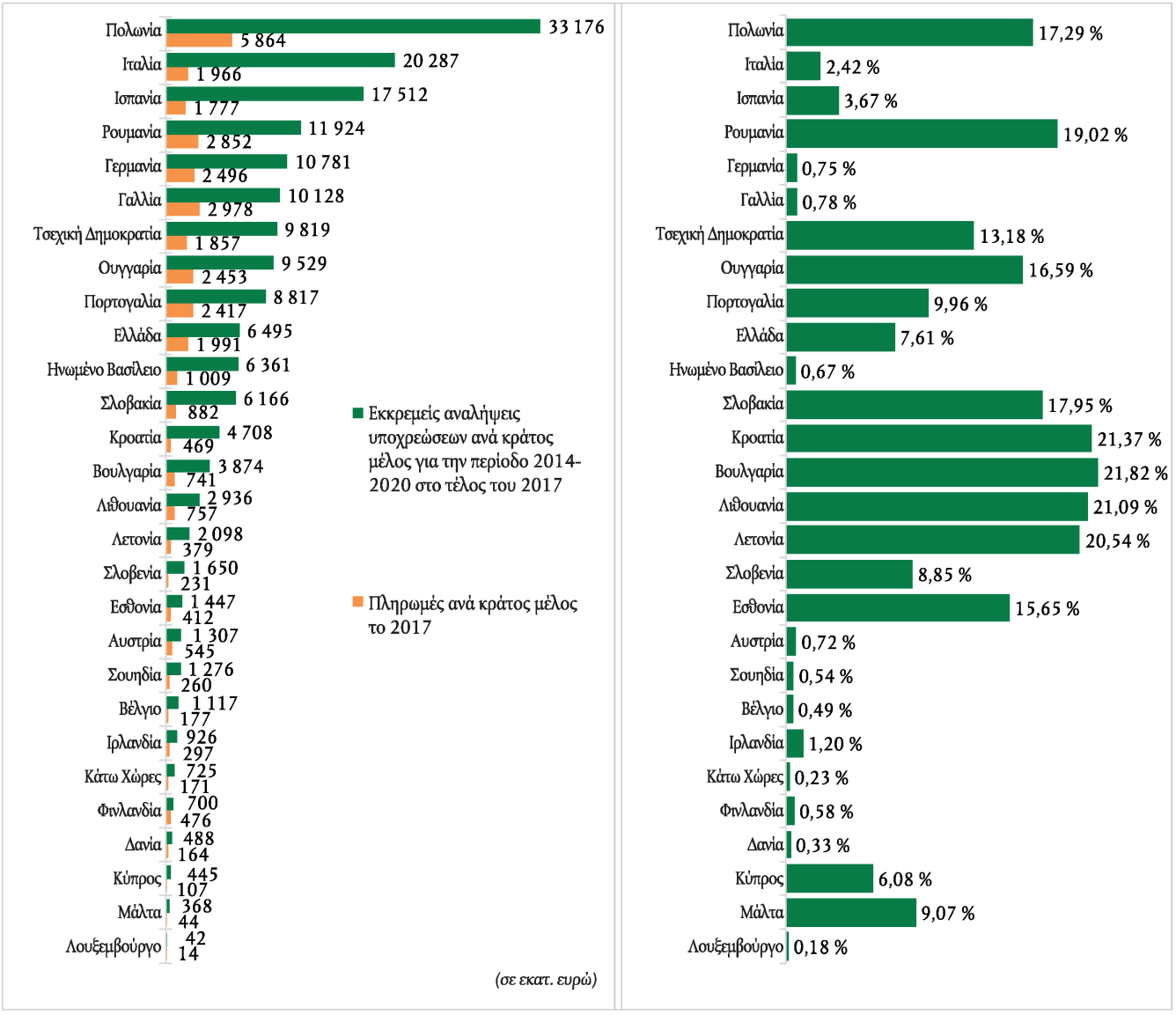
2.13. *Το επίπεδο των εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων για τα ΕΔΕΤ στο εν λόγω στάδιο εγγράφεται στον κανονικό κύκλο εφαρμογής που παρατηρήθηκε για τα ταμεία αυτά. Η ομαλή ετήσια μορφή των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων κατά την περίοδο 2014-2020, η εφαρμογή του κανόνα n + 3 και η βραδεία εφαρμογή έχουν ως συνέπεια τη σημαντική αύξηση των εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων.*

Η Επιτροπή παραπέμπει στην απάντησή της στο σημείο 2.14 της ετήσιας έκθεσης για το έτος 2016 του ΕΕΣ.

([15]) Σημείο 2.8 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2014 και σημείο 2.8, στοιχείο β), της ετήσιας έκθεσής μας για το 2016.

Πλαίσιο 2.4 — Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του 2017 και πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν το 2017 από τα κράτη μέλη, σε εκατομμύρια ευρώ

Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων ως ποσοστό των δαπανών γενικής κυβέρνησης το 2017

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, βάσει πληροφοριακών στοιχείων προερχόμενων από την Επιτροπή. Στοιχεία της Eurostat σχετικά με τις δαπάνες γενικής κυβέρνησης για το 2017, Απρίλιος 2018.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

2.14. Η απορρόφηση ([16]) ήταν εξαιρετικά αργή. Το 2017, τέταρτο έτος εφαρμογής του ΠΔΠ, τα κράτη μέλη απορρόφησαν κατά μέσο όρο το 16,4 % (έναντι 22,1 % το 2010) των ποσών που τους είχαν διατεθεί. Στο ***πλαίσιο 2.5*** γίνεται σύγκριση του βαθμού απορρόφησης που είχε επιτύχει κάθε κράτος μέλος το 2017 ([17]) με την αντίστοιχη απορρόφηση το 2010 ([18]).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

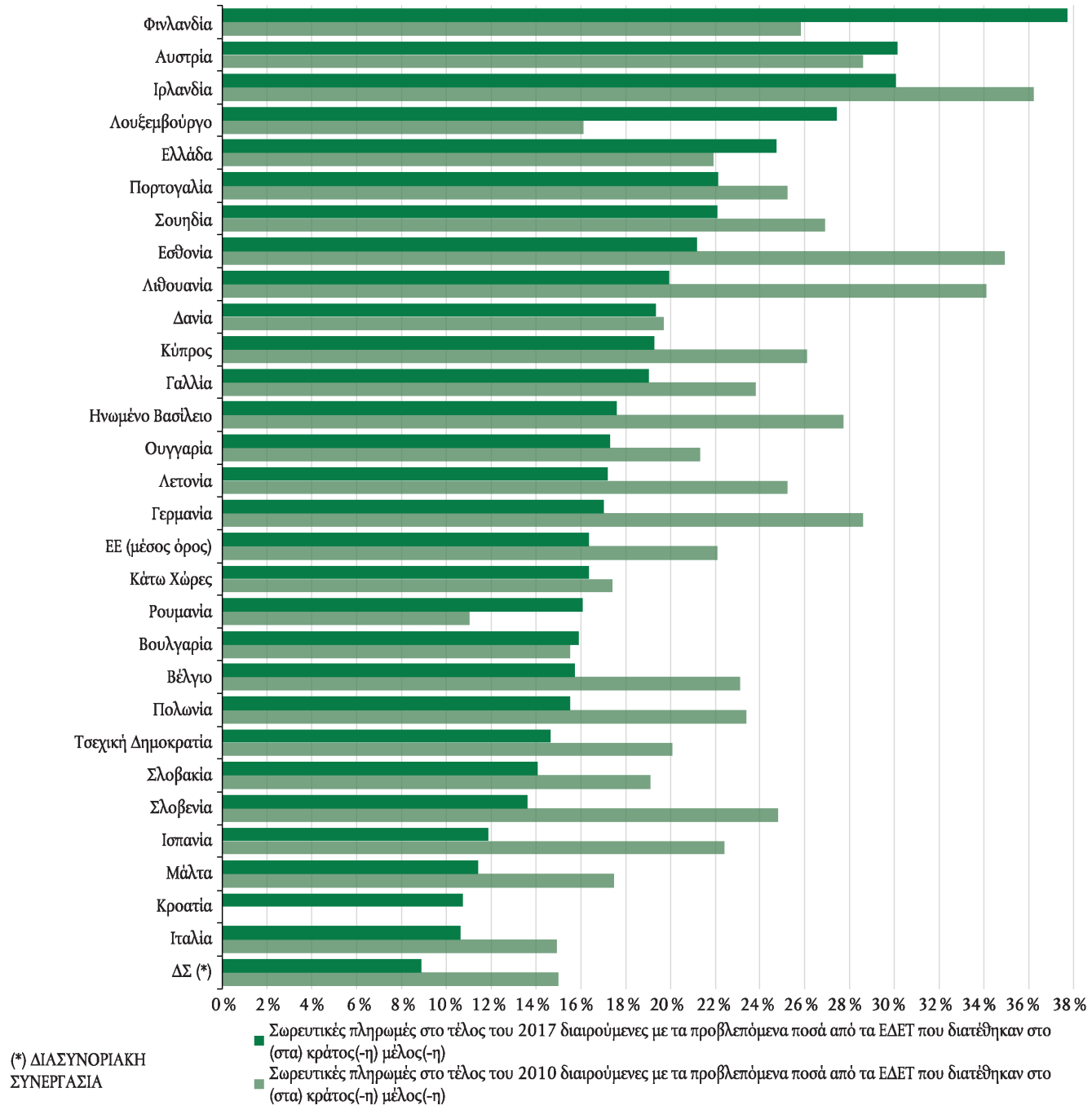
2.14. *Η Επιτροπή δεν διαπιστώνει υψηλότερο κίνδυνο απορρόφησης στο τέλος της περιόδου προγραμματισμού για την περίοδο 2014-2020 σε σύγκριση με την περίοδο 2007-2013. Λαμβάνοντας υπόψη τον κανόνα ν + 3 και τα τρέχοντα ποσοστά επιλογής, καθώς και τις πιστοποιημένες πληρωμές, η Επιτροπή θεωρεί ότι, για την περίοδο 2014-2020, θα μπορούσε δυνητικά να επιτευχθεί ως το τέλος της περιόδου το ίδιο επίπεδο απορρόφησης με την περίοδο 2007-2013.*

([16]) *Απορρόφηση* είναι το ποσό που καταβάλλει η Επιτροπή σε ένα κράτος μέλος ως συγχρηματοδότηση έργων στο πλαίσιο ενός ή περισσότερων επιχειρησιακών προγραμμάτων των ΕΔΕΤ. Το ποσοστό απορρόφησης υποδηλώνει τα ποσά που καταβλήθηκαν σε σχέση με τις αντίστοιχες προβλεπόμενες δαπάνες της ΕΕ.

([17]) Τέταρτο έτος του τρέχοντος ΠΔΠ.

([18]) Το αντίστοιχο έτος του προηγούμενου ΠΔΠ.

Πλαίσιο 2.5 — Ποσοστά απορρόφησης ανά κράτος μέλος στο τέλος του 2017 και του 2010

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, βάσει πληροφοριακών στοιχείων προερχόμενων από την Επιτροπή.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

2.15. Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι οι καθυστερήσεις οφείλονταν κατά κύριο λόγο στο καθυστερημένο κλείσιμο του προηγούμενου ΠΔΠ, στην καθυστερημένη έγκριση των σχετικών νομοθετικών πράξεων και στις δυσκολίες τόσο με την προσαρμογή στις διάφορες σημαντικές αλλαγές που εισήγαγε το τρέχον ΠΔΠ ([19]) όσο και με την εφαρμογή τους.

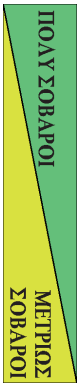
2.16. Διεξαγάγαμε έρευνα στα έξι κράτη μέλη ([20]) με τα χαμηλότερα ποσοστά απορρόφησης στο τέλος του 2017. Οι απαντήσεις τους επιβεβαίωσαν εν πολλοίς τους κύριους λόγους που ανέφερε η Επιτροπή (βλέπε ***πλαίσιο 2.6***).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2.15. *Όσον αφορά το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), οι καθυστερήσεις λόγω καθυστερημένης έγκρισης των νομικών πράξεων καλύφθηκαν ταχύτατα και οι πληρωμές για την περίοδο 2014-2020 βρίσκονται σε πολύ καλό δρόμο.*

Πλαίσιο 2.6 — Αποτελέσματα της έρευνάς μας

Ύψος συνεισφοράς

Λόγοι που προέβαλε η Επιτροπή και οι οποίοι χαρακτηρίστηκαν ως «μετρίως σοβαροί» και «πολύ σοβαροί»:

— Σημειώθηκε καθυστέρηση τόσο στην έγκριση ορισμένων νομοθετικών πράξεων και οδηγιών για τα *επιχειρησιακά προγράμματα* της περιόδου 2014-2020 όσο και στην έγκριση των ίδιων των επιχειρησιακών προγραμμάτων.

— Η ολοκλήρωση της διαδικασίας ορισμού των αρμόδιων αρχών διήρκεσε περισσότερο από ό,τι προβλεπόταν.

— Οι καθυστερήσεις στην απορρόφηση των κονδυλίων της ΕΕ και στις διαδικασίες κλεισίματος για την περίοδο 2007-2013 είχαν επιπτώσεις στη διαδικασία ορισμού των αρχών.

— Η επικύρωση του ορισμού των αρμόδιων αρχών από ανεξάρτητο ελεγκτικό φορέα διήρκεσε περισσότερο από ό,τι προβλεπόταν.

— Η εξασφάλιση της τήρησης των εκ των προτέρων αιρεσιμοτήτων κατά την έγκριση των επιχειρησιακών προγραμμάτων διήρκεσε περισσότερο από ό,τι προβλεπόταν.

— Η παράταση κατά ένα χρόνο της περιόδου υποβολής αιτήσεων (*κανόνας αποδέσμευσης του N+3*) αναχαίτισε το επείγον της υποβολής των αιτήσεων πληρωμής στην Επιτροπή.

Σημ.: Σε ερωτηματολόγιο που αποστείλαμε στις μόνιμες αντιπροσωπείες, ζητήσαμε από τα έξι κράτη μέλη να χαρακτηρίσουν από άποψη σοβαρότητας (πολύ σοβαρός / μετρίως σοβαρός / ελάχιστα σοβαρός / καθόλου σοβαρός) τους λόγους που προέβαλε η Επιτροπή για τις καθυστερήσεις τους στην απορρόφηση των κονδυλίων. Για την ανάλυσή μας, ένας λόγος χαρακτηριζόταν ως «μετρίως σοβαρός» ή «πολύ σοβαρός», εάν η πλειονότητα των απαντήσεων τον κατέτασσε ως «μετρίως σοβαρό» ή «πολύ σοβαρό». Κανένας από τους λόγους δεν χαρακτηρίστηκε από την πλειονότητα των αποκριθέντων ως «ελάχιστα σοβαρός» ή «καθόλου σοβαρός».

Πηγή: Έρευνα του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου.

([19]) Η Επιτροπή διευκρίνισε ποιους θεωρεί ως λόγους σε διάφορα έγγραφα: στην ανάλυση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού των Ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων το 2016, στην ενδιάμεση επανεξέταση/αναθεώρηση του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2014-2020 COM(2016) 603 final και στο συνοδευτικό έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της SWD(2016) 299 final, καθώς και στις γραπτές απαντήσεις στους Επιτρόπους Oettinger, Creţu και Thyssen σχετικά με τη διαδικασία χορήγησης απαλλαγής για το 2016.

([20]) Κροατία, Ιταλία, Μάλτα, Σλοβακία, Σλοβενία και Ισπανία.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

2.17. Στην ετήσια έκθεσή μας για το 2016, υπογραμμίζαμε ήδη το ενδεχόμενο τα κράτη μέλη να δυσκολευθούν να εντοπίσουν επαρκή αριθμό έργων υψηλής ποιότητας. Οι ελεγκτικές εργασίες μας επιβεβαίωσαν ότι τα κράτη μέλη πρέπει να βρουν μια συμβιβαστική λύση μεταξύ της ταχείας απορρόφησης των κονδυλίων και της επιλογής έργων υψηλής ποιότητας, κάτι που είναι χρονοβόρο ως διαδικασία ([21]).

2.18. Έχουμε δημοσιεύσει δύο ειδικές εκθέσεις με συναφές θέμα, μία σχετικά με τις ρυθμίσεις για το κλείσιμο των προγραμμάτων του ΠΔΠ της περιόδου 2007-2013 και μία σχετικά με την αποτελεσματικότητα της υποστήριξης που παρέχει η Επιτροπή στα κράτη μέλη για την απορρόφηση κονδυλίων ([22]). Διαπιστώσαμε, μεταξύ άλλων, ότι η καθυστερημένη έγκριση του νομικού πλαισίου οδήγησε σε περαιτέρω καθυστερήσεις που, με τη σειρά τους, είχαν επιπτώσεις στην υλοποίηση, και ότι η αλληλεπικάλυψη των περιόδων των ΠΔΠ επέτεινε αυτό το φαινόμενο. Για την αποφυγή προβλημάτων με την απορρόφηση των κονδυλίων κατά το επόμενο ΠΔΠ, καθοριστικό ρόλο θα διαδραματίσουν η έγκαιρη έγκριση των νομοθετικών πράξεων και η ύπαρξη ενός άκρως σταθερού νομικού πλαισίου για τα ΕΔΕΤ.

2.19. Η αυξημένη αλληλεπικάλυψη των περιόδων του ΠΔΠ δημιουργεί πρόσθετη διοικητική επιβάρυνση για τα κράτη μέλη, γεγονός που οδηγεί σε περαιτέρω καθυστερήσεις.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2.18. *Η Επιτροπή έχει τονίσει, σε αρκετές περιστάσεις, τη σημασία της έγκαιρης έγκρισης των νομικών πράξεων από τους συννομοθέτες. Όσον αφορά την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027, η Επιτροπή έχει υποβάλει τις νομοθετικές προτάσεις της τον Μάιο και τον Ιούνιο του 2018, δηλαδή 30 μήνες πριν τη σχεδιαζόμενη έναρξη της περιόδου επιλεξιμότητας της περιόδου προγραμματισμού.*

2.19. *Η Επιτροπή θεωρεί ότι η αλληλεπικάλυψη των περιόδων επιλεξιμότητας είναι μόνο ένας παράγοντας μεταξύ άλλων που επιφέρουν καθυστερήσεις στην εφαρμογή των επόμενων περιόδων. Επιπλέον, αλληλεπιδρούν και άλλοι σημαντικοί παράγοντες όπως το επίπεδο προχρηματοδότησης, ο κανόνας αποδέσμευσης και η εισαγωγή καθαρών δημοσιονομικών διορθώσεων, σε περίπτωση που στους λογαριασμούς που υποβάλλονται στην Επιτροπή εκκρεμούν σοβαρές παρατυπίες. Για τη μείωση της αλληλεπικάλυψης, η Επιτροπή υπέβαλε διάφορες προτάσεις για την επόμενη περίοδο προγραμματισμού 2021-2027 (επιστροφή στον κανόνα αποδέσμευσης n + 2, εξορθολογισμός του επιπέδου προκαταβολών και πλήρης επέκταση των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου για τη διασφάλιση της ομαλής εφαρμογής).*

([21]) Βλέπε ειδική έκθεση αριθ. 1/2018, με τίτλο «Κοινή βοήθεια για την υποστήριξη των έργων στις ευρωπαϊκές περιφέρειες (JASPERS) — καιρός να βελτιωθεί η στόχευση της πρωτοβουλίας».

([22]) Ειδική έκθεση αριθ. 36/2016, με τίτλο «Αξιολόγηση των ρυθμίσεων για το κλείσιμο των προγραμμάτων στους τομείς της συνοχής και της αγροτικής ανάπτυξης για την περίοδο 2007-2013», και ειδική έκθεση αριθ. 17/2018, με τίτλο «Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη αντιμετώπισαν με τις ενέργειές τους τη χαμηλή απορρόφηση κατά την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013, χωρίς όμως να εστιάζουν επαρκώς στα αποτελέσματα».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Τα κράτη μέλη υπέβαλαν τις τελικές αιτήσεις πληρωμών από τα διαρθρωτικά ταμεία στο πλαίσιο του ΠΔΠ 2007-2013

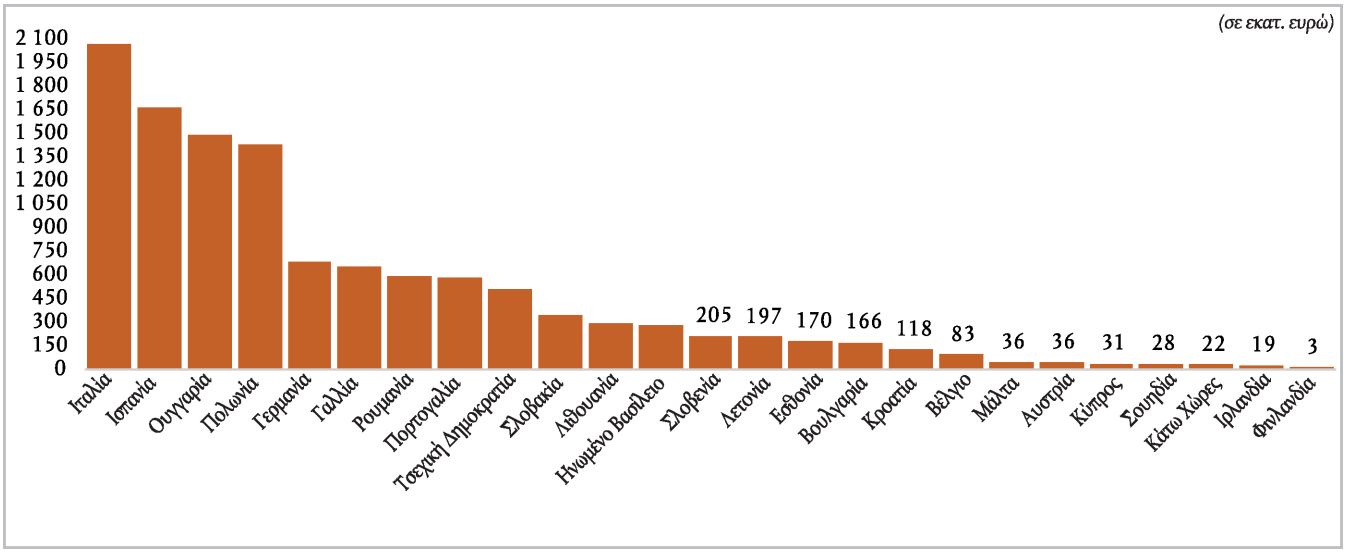
2.20. Μέχρι το τέλος Μαρτίου του 2017, τα κράτη μέλη είχαν υποβάλει τις τελικές αιτήσεις πληρωμών από τα διαρθρωτικά ταμεία ([23]) στο πλαίσιο του ΠΔΠ 2007-2013 ([24]).

2.21. Στο τέλος του 2017, οι εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων ανέρχονταν σε 11,7 δισεκατομμύρια ευρώ ή στο 3,4 % των συνολικών πόρων που είχαν διατεθεί για το ΠΔΠ 2007-2013 (βλέπε ***πλαίσιο 2.7***).

2.21. *Το 2018, η Επιτροπή θα κλείσει σημαντικό αριθμό προγραμμάτων, με αποτέλεσμα τη δραστική μείωση των εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων.*

Στο τέλος Μαΐου 2018, το συνολικό ποσό των εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων ανήλθε σε 8,1 δισ. EUR για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής και σε 1,9 δισ. EUR για το ΕΚΤ. Η Επιτροπή αναμένει να είναι σε θέση να εκκαθαρίσει τη συντριπτική πλειονότητα των εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων το 2018 και το 2019, όπως αναφέρεται στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριότητας των ΓΔ REGIO και ΓΔ EMPL.

Πλαίσιο 2.7 — Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του 2017 για τα διαρθρωτικά ταμεία στο πλαίσιο του ΠΔΠ 2007-2013

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, βάσει πληροφοριακών στοιχείων προερχόμενων από την Επιτροπή.

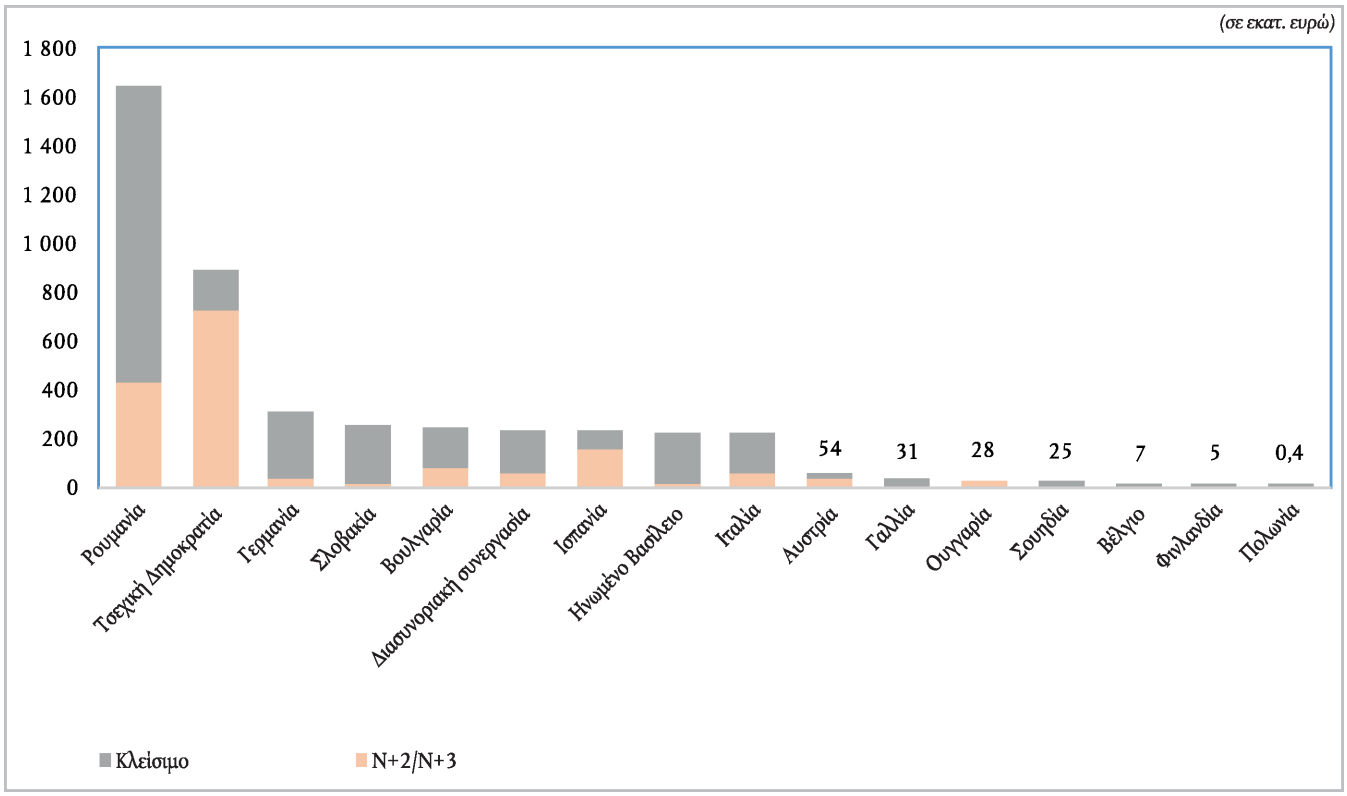
([23]) Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και Ταμείο Συνοχής.

([24]) Εκτός της Κροατίας, για την οποία η προθεσμία είχε παραταθεί μέχρι τις 31 Μαρτίου 2018.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

2.22. Οι *αποδεσμεύσεις* από τα διαρθρωτικά ταμεία ανέρχονταν σε 4,4 δισεκατομμύρια ευρώ (1,3 % των συνολικών πόρων που είχαν διατεθεί για το ΠΔΠ 2007-2013) (βλέπε ***πλαίσιο 2.8***) και αποτελούν πολύ μικρό μέρος των συνολικών αναλήψεων υποχρεώσεων ([25]).

Πλαίσιο 2.8 — Ποσά που αποδεσμεύθηκαν από τα διαρθρωτικά ταμεία μεταξύ 2011 και 2017 ανά κράτος μέλος

Σημ.: Τα ανά χώρα αριθμητικά στοιχεία αντιστοιχούν στο συνολικό ποσό κατά το κλείσιμο και για τα έτη N+2/N+3.
Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, βάσει πληροφοριακών στοιχείων προερχόμενων από την Επιτροπή.

([25]) Βλέπε σημείο 2.13 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2016.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Για τη χορήγηση βοήθειας σε τρίτες χώρες χρησιμοποιούνται διαρκώς περισσότερο εναλλακτικά μοντέλα χρηματοδότησης

2.23. Τα καταπιστευματικά ταμεία της ΕΕ και η Διευκόλυνση για τους Πρόσφυγες στην Τουρκία διαφέρουν από τους συνήθεις μηχανισμούς που χρησιμοποιεί η Επιτροπή για τη χορήγηση βοήθειας. Οι πηγές της χρηματοδότησης και οι δίαυλοι διανομής της είναι πολλοί και διάφοροι, γεγονός που περιπλέκει την κατάσταση. Η διαχείριση των καταπιστευματικών ταμείων της ΕΕ γίνεται εκτός προϋπολογισμού της ΕΕ, σε αντίθεση με τη Διευκόλυνση για τους Πρόσφυγες στην Τουρκία. Κατωτέρω επιχειρείται να δοθεί μια συνολική εικόνα αυτών των μηχανισμών. Ένα άλλο νέο μέσο παροχής βοήθειας σε τρίτες χώρες είναι το Ευρωπαϊκό Ταμείο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (ΕΤΒΑ) (βλέπε σημεία 2.40-2.41).

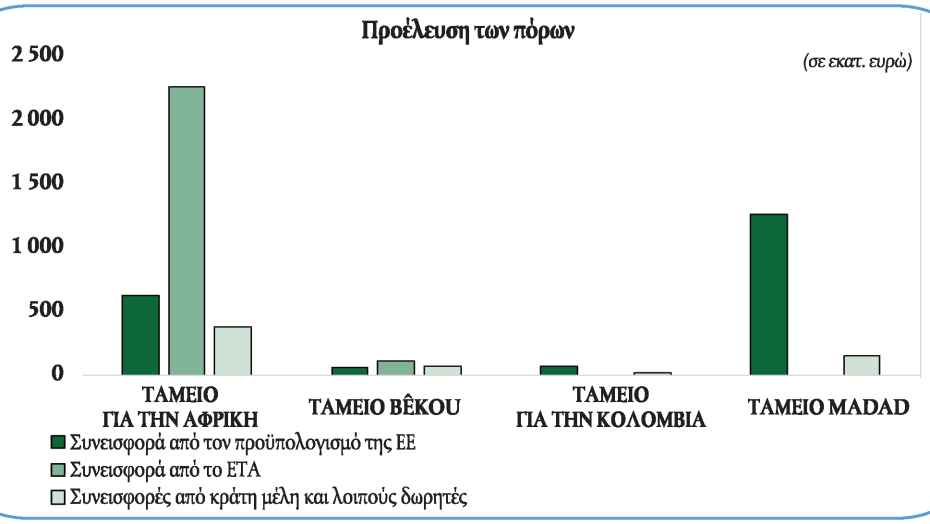
2.24. Τα καταπιστευματικά ταμεία της ΕΕ είναι χωριστά νομικά μορφώματα με δική τους χρηματοοικονομική δομή, στο πλαίσιο των οποίων περισσότεροι του ενός δωρητές χρηματοδοτούν από κοινού μια δράση βάσει κοινώς συμφωνημένων στόχων. Μέχρι σήμερα, η Επιτροπή έχει συστήσει τέσσερα τέτοια καταπιστευματικά ταμεία: το ταμείο Bêkou, το ταμείο Madad, το ταμείο για την Αφρική και το ταμείο για την Κολομβία ([26]) (βλέπε ***πλαίσιο 2.9***).

2.23. *Η Επιτροπή θεωρεί ότι τα καταπιστευματικά ταμεία της ΕΕ, καθαυτά, δεν περιπλέκουν περαιτέρω την κατάσταση καθώς έχουν δημιουργηθεί για να συγκεντρώνουν ενωσιακούς πόρους από διάφορες πηγές καθώς και από συνεισφέροντες δωρητές σε έναν ενιαίο μηχανισμό, μειώνοντας κατ' επέκταση την πολυπλοκότητα των πολλαπλών παρεμβάσεων.*

Η Διευκόλυνση είναι ένας μηχανισμός συντονισμού που διευκολύνει αντί να περιπλέκει την κατάσταση. Δεν πρόκειται για νέο μέσο. Η διευκόλυνση επιτρέπει την ταχεία, αποτελεσματική και αποδοτική κινητοποίηση της βοήθειας της ΕΕ προς τους πρόσφυγες στην Τουρκία και διασφαλίζει τη βέλτιστη χρήση των πόρων της ΕΕ και των κρατών μελών της ΕΕ, υπό μορφή ανθρωπιστικής και αναπτυξιακής βοήθειας με ολοκληρωμένο και συντονισμένο τρόπο.

([26]) Οι αντίστοιχες πλήρεις ονομασίες αυτών των καταπιστευματικών ταμείων είναι οι εξής: καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την Κεντροαφρικανική Δημοκρατία, περιφερειακό καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την αντιμετώπιση της συριακής κρίσης, καταπιστευματικό ταμείο έκτακτης ανάγκης της ΕΕ για τη σταθερότητα και την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων της παράτυπης μετανάστευσης και του εκτοπισμού ανθρώπων στην Αφρική και καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για την Κολομβία.

Πλαίσιο 2.9 — Βασικές πληροφορίες σχετικά με τα καταπιστευματικά ταμεία

Στόχος	Η Επιτροπή διαχειρίζεται τα καταπιστευματικά ταμεία της ΕΕ για τη χρηματοδότηση ενεργειών έκτακτης ανάγκης, ενεργειών μετά την περίοδο έκτακτης ανάγκης ή θεματικών ενεργειών στον τομέα των εξωτερικών δράσεων.
Διατάξεις του δημοσιονομικού κανονισμού	Τα καταπιστευματικά ταμεία της ΕΕ: — πρέπει να εφαρμόζονται σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης· — πρέπει να προσδίδουν αξία στις παρεμβάσεις της ΕΕ, εάν οι στόχοι τους μπορούν να υλοποιηθούν καλύτερα σε επίπεδο ΕΕ από ό,τι σε εθνικό επίπεδο· — πρέπει να οδηγούν σε σαφή πολιτική προβολή της ΕΕ και σε διαχειριστικά πλεονεκτήματα, καθώς και στη βελτίωση του ελέγχου από την ΕΕ των κινδύνων και των εκταμιεύσεων των συνεισφορών της Ένωσης και των λοιπών δωρητών· — δεν πρέπει να συστήνονται, εάν απλώς αναπαράγουν άλλους υπάρχοντες διαύλους χρηματοδότησης ή παρόμοια μέσα χωρίς καμία προσθετικότητα.
Διακυβέρνηση	Κάθε καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ έχει το δικό του διοικητικό συμβούλιο, που αποτελείται από όλους τους δωρητές, τελεί υπό την προεδρία της Επιτροπής και αποφασίζει για τη συνολική στρατηγική. Κάθε καταπιστευματικό ταμείο διαθέτει επιχειρησιακή επιτροπή, επίσης υπό την προεδρία της Επιτροπής, στην οποία ωστόσο συμμετέχουν μόνον οι δωρητές ποσών άνω των 3 εκατομμυρίων ευρώ.
Λογοδοσία - Έλεγχος	Τα καταπιστευματικά ταμεία της ΕΕ εφαρμόζονται άμεσα από τους διαχειριστές που ορίζει η Επιτροπή. Τα καταπιστευματικά ταμεία για τη χρηματοδότηση ενεργειών έκτακτης ανάγκης ή ενεργειών μετά την περίοδο έκτακτης ανάγκης μπορούν επίσης να εφαρμόζονται έμμεσα, με την ανάθεση των σχετικών καθηκόντων σε άλλες οντότητες, όπως σε τρίτες χώρες και στους φορείς που αυτές ορίζουν ή σε διεθνείς οργανισμούς. Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο έχει πλήρη εξουσία ελέγχου όλων των καταπιστευματικών ταμείων της ΕΕ.
Συνολικές δεσμεύσεις	Τα καταπιστευματικά ταμεία της ΕΕ συγκεντρώνουν πόρους από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΤΑ) ή/και από άλλους δωρητές. Στο τέλος του 2017, οι συνολικές δεσμεύσεις που είχαν αναληφθεί για το σύνολο των καταπιστευματικών ταμείων της ΕΕ ανέρχονταν σε 5,1 δισεκατομμύρια ευρώ, εκ των οποίων τα 4,5 δισεκατομμύρια ευρώ (87,7 % του συνόλου) προέρχονταν από την ΕΕ (2,0 δισεκατομμύρια ευρώ από τον προϋπολογισμό της ΕΕ και 2,4 δισεκατομμύρια ευρώ από το ΕΤΑ). Οι συνεισφορές των κρατών μελών και των λοιπών δωρητών ανέρχονταν σε 0,6 δισεκατομμύρια ευρώ.
Δεσμεύσεις ανά καταπιστευματικό ταμείο	

Σημ.: Οι διαφορές στο ύψος των δεσμεύσεων οφείλονται στις στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, βάσει πληροφοριακών στοιχείων προερχόμενων από την Επιτροπή, του άρθρου 187 του δημοσιονομικού κανονισμού και των καταστατικών συμφωνιών για τη σύσταση των καταπιστευματικών ταμείων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

2.25. Εξετάσαμε τη σύσταση και τη διαχείριση του πρώτου καταπιστευματικού ταμείου της ΕΕ υπό τη διαχείριση της Επιτροπής, του ταμείου Bêkou ([27]). Διαπιστώσαμε, μεταξύ άλλων, ότι το ταμείο είχε μεν προσελκύσει βοήθεια, αλλά λίγους επιπλέον δωρητές.

2.26. Ο δημοσιονομικός κανονισμός θέτει ορισμένες αυστηρές απαιτήσεις που πρέπει να πληρούνται, προκειμένου να δικαιολογείται η σύσταση ενός καταπιστευματικού ταμείου, όπως η προστιθέμενη αξία της ΕΕ, η βελτίωση της διαχείρισης, ο καλύτερος έλεγχος των κινδύνων, ο καλύτερος έλεγχος των εκταμιεύσεων και η *προσθετικότητα* (βλέπε ***πλαίσιο 2.9***). Στην ετήσια έκθεσή μας για το 2016, υπογραμμίζαμε ότι οι μηχανισμοί χρηματοδότησης δεν πρέπει να είναι περισσότερο περίπλοκοι από όσο χρειάζεται για την επίτευξη των στόχων πολιτικής της ΕΕ και για την εξασφάλιση της λογοδοσίας, της διαφάνειας και της ελεγξιμότητας ([28]).

2.27. Η Διευκόλυνση για τους Πρόσφυγες στην Τουρκία συστάθηκε τον Ιανουάριο του 2016, προκειμένου να βοηθήσει τη χώρα να αντιμετωπίσει τις μαζικές μεταναστευτικές ροές (βλέπε ***πλαίσιο 2.10***).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

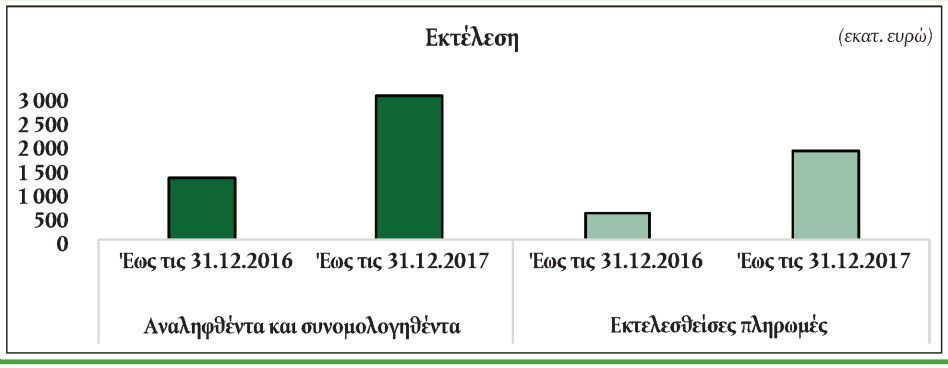
2.25. *Το καταπιστευματικό ταμείο Bekou της ΕΕ λειτουργεί στην Κεντροαφρικανική Δημοκρατία, η οποία στο παρελθόν είχε δυσκολίες στην προσέλκυση δωρητών. Ωστόσο, το καταπιστευματικό ταμείο Bekou πέτυχε να αυξηθεί σημαντικά η βοήθεια από δωρητές όπως η Ιταλία, οι Κάτω Χώρες και η Γερμανία που πρωτύτερα δεν υπήρξαν σημαντικοί δωρητές της Κεντροαφρικανικής Δημοκρατίας.*

2.26. *Η Λευκή Βίβλος για το μέλλον της Ευρώπης το 2025 δρομολόγησε μια συνολική συζήτηση και διαδικασία προβληματισμού που προηγούνται της προετοιμασίας του προσεχούς ΠΔΠ. Στο πλαίσιο αυτό, τον Ιούνιο του 2017, η Επιτροπή εξέδωσε έγγραφο προβληματισμού για το μέλλον των οικονομικών της ΕΕ, το οποίο προετοίμασε το έδαφος για την πρόταση της Επιτροπής σχετικά με μια νέα χρηματοδοτική δομή της ΕΕ για το επόμενο ΠΔΠ. Η Επιτροπή προτείνει έναν πιο συνεκτικό, εστιασμένο και διαφανή προϋπολογισμό με τη συγκέντρωση των κατακερματισμένων πηγών χρηματοδότησης σε νέα ολοκληρωμένα προγράμματα και με τον εξορθολογισμό της χρήσης των χρηματοδοτικών μέσων.*

([27]) Ειδική έκθεση αριθ. 11/2017, με τίτλο «Καταπιστευματικό ταμείο Bêkou της ΕΕ για την Κεντροαφρικανική Δημοκρατία: ελπιδοφόρο ξεκίνημα παρά τις όποιες αδυναμίες».

([28]) Βλέπε κεφάλαιο 2, σύσταση 4, της ετήσιας έκθεσής μας για το 2016.

Πλαίσιο 2.10 — Βασικές πληροφορίες σχετικά με τη Διευκόλυνση για τους Πρόσφυγες στην Τουρκία

Στόχος	Παροχή στήριξης στην Τουρκία για την αντιμετώπιση των άμεσων ανθρωπιστικών και αναπτυξιακών αναγκών των προσφύγων.
Διακυβέρνηση	Διοικείται από διευθύνουσα επιτροπή που παρέχει στρατηγική καθοδήγηση σχετικά με τις γενικές προτεραιότητες, τα είδη δράσεων και τα μέσα που πρέπει να χρησιμοποιηθούν, καθώς και σχετικά με τον συντονισμό τους. Η διευθύνουσα επιτροπή είναι επίσης υπεύθυνη για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της εκτέλεσης των δεσμεύσεων που συμφωνήθηκαν μεταξύ ΕΕ και Τουρκίας. Η επιτροπή απαρτίζεται από εκπροσώπους των κρατών μελών της ΕΕ και τελεί υπό την προεδρία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η Τουρκία συμμετέχει στις συνεδριάσεις με συμβουλευτική ιδιότητα.
Λογοδοσία - Έλεγχος	Η Επιτροπή έχει τη συνολική ευθύνη για την εκτέλεση των δράσεων που χρηματοδοτούνται από τη Διευκόλυνση. Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο έχει πλήρη εξουσία ελέγχου της Διευκόλυνσης.
Χρηματοδότηση	Για την περίοδο 2016-2017 εγκρίθηκε το ποσό των 3 δισεκατομμυρίων ευρώ (1 δισεκατομμύριο ευρώ από τον προϋπολογισμό της ΕΕ και 2 δισεκατομμύρια ευρώ από τα κράτη μέλη, βάσει του σχετικού μεριδίου του ΑΕΕ τους). Τα κράτη μέλη εκπλήρωσαν τις υποχρεώσεις τους στο πλαίσιο της συμφωνίας, εξαιρουμένων 0,4 δισεκατομμυρίων ευρώ που θα κατατεθούν το 2018 και 0,08 δισεκατομμυρίων ευρώ που θα κατατεθούν το 2019, σύμφωνα με τα χρονοδιαγράμματα πληρωμών.
Εκτέλεση	
Προοπτικές	Η προθεσμία για τις τελικές πληρωμές στο πλαίσιο της Διευκόλυνσης παρατάθηκαν από το τέλος του 2019 στο τέλος του 2021. Υπό την προϋπόθεση ότι θα έχουν ικανοποιηθεί τα κριτήρια που αποφασίστηκαν το 2016, τον Μάρτιο του 2018 η Επιτροπή πρότεινε η ΕΕ και τα κράτη μέλη να κινητοποιήσουν επιπλέον 3 δισεκατομμύρια ευρώ για την περίοδο 2018-2019.

Πηγή:

α) Απόφαση της Επιτροπής της 24ης Νοεμβρίου 2015 για τον συντονισμό των ενεργειών της Ένωσης και των κρατών μελών μέσω συντονιστικού μηχανισμού, της Διευκόλυνσης για τους Πρόσφυγες στην Τουρκία.

β) Απόφαση της Επιτροπής της 10ης Φεβρουαρίου 2016 σχετικά με τη Διευκόλυνση για τους Πρόσφυγες στην Τουρκία, για την τροποποίηση της απόφασης της Επιτροπής C (2015) 9500 της 24ης Νοεμβρίου 2015.

γ) Δεύτερη ετήσια έκθεση σχετικά με τη Διευκόλυνση για τους Πρόσφυγες στην Τουρκία [COM(2018) 91 final της 14.3.2018].

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πλαίσιο 2.10 *Η Επιτροπή επισημαίνει ότι τα κράτη μέλη έχουν εκπληρώσει όλες τις υποχρεώσεις τους. Οι συνεισφορές των κρατών μελών — ως εξωτερικά έσοδα ειδικού προορισμού — πρόκειται να καταβληθούν έως το 2019 σύμφωνα με τα συμφωνηθέντα προγράμματα πληρωμών. Έως τώρα, υπάρχει ικανοποιητική αντιστοιχία μεταξύ των πληρωμών των κρατών μελών στη Διευκόλυνση και των εκταμιεύσεων που χρηματοδοτούνται από τις εν λόγω συνεισφορές από τη Διευκόλυνση.*

Η χρηματοδότηση που παρέχει η ΕΕ σε χρηματοοικονομικά μέσα αυξήθηκε σημαντικά

2.28. Η στήριξη που παρέχεται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ σε διάφορα χρηματοοικονομικά μέσα αυξήθηκε σημαντικά (βλέπε ***πλαίσιο 2.11***).

Πλαίσιο 2.11 — Στήριξη από τον προϋπολογισμό της ΕΕ σε χρηματοοικονομικά μέσα

(σε δισεκατ. ευρώ)

	ΠΔΠ 2007-2013	**ΠΔΠ 2014-2020**
Υπό επιμερισμένη διαχείριση		
Χρηματοοικονομικά μέσα υπό επιμερισμένη διαχείριση	11,3	20,0
Υπό άμεση/έμμεση διαχείριση και εγγυήσεις από τον προϋπολογισμό		
Χρηματοοικονομικά μέσα υπό έμμεση διαχείριση	3,0 ([1])	5,9 ([2])
Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ) — Εγγύηση	0	26,0
ΕΤΒΑ — Εγγύηση	0	1,5
Σύνολο	**14,3**	**53,4**

Στο τέλος Δεκεμβρίου 2017.

([1]) Ο αριθμός αυτός δεν περιλαμβάνει 1,2 δισεκατομμύρια ευρώ που έχουν διατεθεί σε μέσα συνδυαστικής χρηματοδότησης.
([2]) Βάσει του υφιστάμενου χρηματοδοτικού κονδυλίου — COM(2018)600.

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, βάσει αναφορών της Επιτροπής και των σχετικών κανονισμών.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

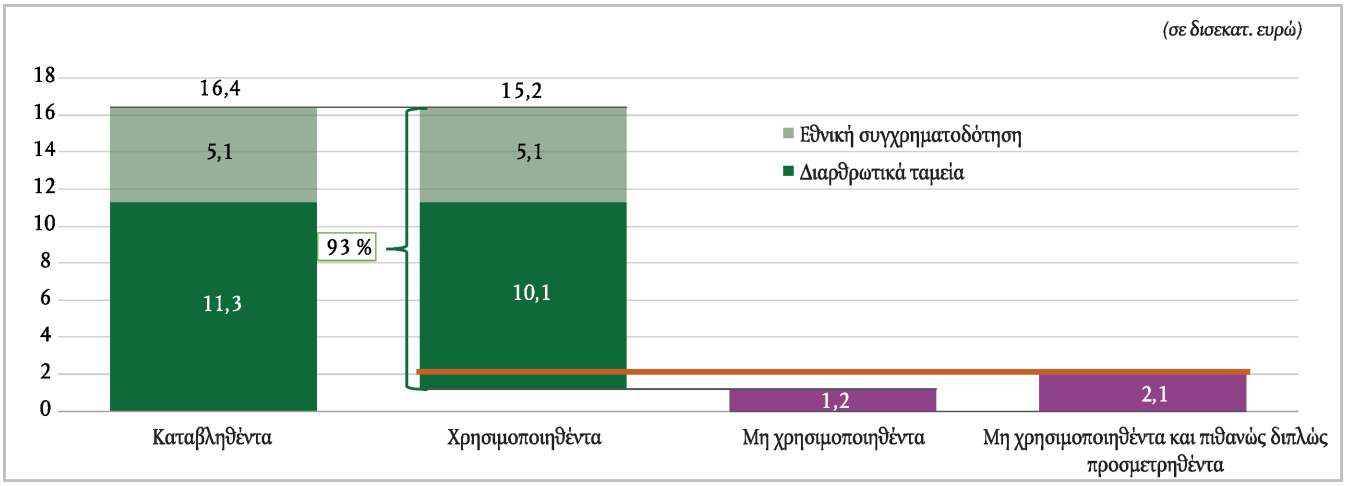
Τα υπό επιμερισμένη διαχείριση χρηματοοικονομικά μέσα αντιμετωπίζουν προβλήματα

Το κλείσιμο της περιόδου 2007-2013 ανέδειξε ανακρίβειες και διπλές καταμετρήσεις

2.29. Το 2017 τα υπό επιμερισμένη διαχείριση χρηματοοικονομικά μέσα στο πλαίσιο του ΠΔΠ 2007-2013 βρίσκονταν υπό κλείσιμο, στο πλαίσιο της διαδικασίας κλεισίματος των αντίστοιχων επιχειρησιακών προγραμμάτων.

2.30. Σύμφωνα με την Επιτροπή ([29]), στα μέσα αυτά είχαν καταβληθεί 11,3 δισεκατομμύρια ευρώ από τα διαρθρωτικά ταμεία. Επιπλέον 5,1 δισεκατομμύρια ευρώ προήλθαν από εθνική συγχρηματοδότηση (βλέπε ***πλαίσιο 2.12***).

Πλαίσιο 2.12 — Ποσά από τα υπό επιμερισμένη διαχείριση χρηματοοικονομικά μέσα που καταβλήθηκαν στα κράτη μέλη και απορροφήθηκαν από αυτά, κατάσταση στις 31 Μαρτίου 2017

Πηγή: Έκθεση της Επιτροπής με τίτλο «Summary of data on the progress made in financing and implementing financial engineering instruments reported by the managing authorities in accordance with Article 67(2)(j) of Council Regulation (EC) No 1083/2006-2007-2013 programming period; situation as at 31 March 2017 (at closure)».

([29]) Έκθεση της Επιτροπής με τίτλο «Summary of data on the progress made in financing and implementing financial engineering instruments reported by the managing authorities in accordance with Article 67(2)(j) of Council Regulation (EC) No 1083/2006 — Programming period 2007-2013 — Situation as at 31 March 2017 (at closure)».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

2.31. Σύμφωνα με τα στοιχεία που υπέβαλαν στην Επιτροπή τα κράτη μέλη, το 93 % του συνολικού ποσού που είχε καταβληθεί στα υπό επιμερισμένη διαχείριση χρηματοοικονομικά μέσα (15,2 δισεκατομμύρια ευρώ) εκταμιεύθηκε σε τελικούς αποδέκτες. Ωστόσο, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, το πραγματικό ποσοστό εκταμίευσης σε τελικούς αποδέκτες ενδέχεται να είναι χαμηλότερο κατά έως και επτά εκατοστιαίες μονάδες, λόγω του πιθανώς εσφαλμένου συνυπολογισμού ποσών από την απόδοση δανείων που επαναχρησιμοποιούνταν ([30]) και τόκων από τη διαχείριση ταμειακών διαθεσίμων ή υπερεγγραφών. Τα ποσά που δηλώθηκαν καθ' υπέρβαση των πραγματικών ανέρχονται συνολικά σε 0,9 δισεκατομμύρια ευρώ. Αυτά, μαζί με τα 1,2 δισεκατομμύρια ευρώ που παραμένουν σε ειδικά ταμεία, υπόκεινται στις διαδικασίες κλεισίματος των επιχειρησιακών προγραμμάτων και ενδέχεται να χρειαστεί να επιστραφούν στον προϋπολογισμό της ΕΕ, μετά την αφαίρεση των εξόδων διαχείρισης και των σχετικών αμοιβών. Επιπλέον, από τα 981 ειδικά ταμεία εξακολουθούν να υπάρχουν 45 τα οποία, κατά το κλείσιμο, είτε δεν είχαν προβεί σε καμία επένδυση είτε δεν είχαν κοινοποιήσει καμία πληροφορία σχετικά. Ως εκ τούτου, η έκθεση με τη σύνοψη των δεδομένων δεν παρέχει πλήρη και ακριβή ([31]) εικόνα της κατάστασης.

2.32. Οι πόροι που παραμένουν διαθέσιμοι μετά τη χρήση των υπό επιμερισμένη διαχείριση χρηματοοικονομικών μέσων της περιόδου ([32]) ανήκουν στα κράτη μέλη (κατά τις εκτιμήσεις των διαχειριστικών αρχών, οι πόροι αυτοί ανέρχονται σε 8,5 δισεκατομμύρια ευρώ, καταλογιστέα στα διαρθρωτικά ταμεία). Τα κράτη μέλη οφείλουν να τους χρησιμοποιήσουν για τους ίδιους σκοπούς με τους αρχικά προβλεπόμενους.

2.33. Έχουμε δημοσιεύσει ειδική έκθεση σχετικά με την εφαρμογή των υπό επιμερισμένη διαχείριση χρηματοοικονομικών μέσων την περίοδο 2007-2013 ([33]). Στην έκθεση αυτή διαπιστώσαμε, μεταξύ άλλων, ότι τα ταμεία στα κράτη μέλη είχαν δυσκολίες με την εκταμίευση των κεφαλαιακών πόρων τους, ότι τα ιδιωτικά κεφάλαια που προσέλκυσαν ήταν περιορισμένα και ότι τα σχετικά στοιχεία κοινοποιήθηκαν με καθυστέρηση. Επίσης, εισηγηθήκαμε στην Επιτροπή να λάβει τα κατάλληλα μέτρα, προκειμένου να διασφαλίσει ότι τα κράτη μέλη διατηρούν τον ανακυκλούμενο χαρακτήρα των ταμείων (ήτοι ότι αυτά εξακολουθούν να διευκολύνουν τη χρησιμοποίηση των ίδιων πόρων πέραν του ενός κύκλου).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2.31. *Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι η έκθεσή της «Summary of data» (Σύνοψη δεδομένων) αποτυπώνει τις πληροφορίες που λαμβάνονται από τα κράτη μέλη και ότι οι αμοιβές και τα έξοδα διαχείρισης που αναφέρουν τα κράτη μέλη ανέρχονται σε 889 εκατ. EUR.*

Οι διαδικασίες για το κλείσιμο των επιχειρησιακών προγραμμάτων βρίσκονται σε εξέλιξη και η Επιτροπή θα λάβει διορθωτικά μέτρα, κατά περίπτωση. Οι αποφάσεις σχετικά με τα ποσά που πρέπει να επιστραφούν στον προϋπολογισμό της ΕΕ λαμβάνονται σε επίπεδο επιχειρησιακών προγραμμάτων και όχι σε επίπεδο ειδικών χρηματοδοτικών μέσων, τα οποία αποτελούν μία μόνο μορφή ενίσχυσης σε ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα.

2.33. *Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι, στο τέλος Μαρτίου 2017, το επίπεδο των πληρωμών προς τους τελικούς αποδέκτες ήταν 93 %. Σε αυτό πρέπει να προστεθούν δαπάνες 6,7 % για τα έξοδα και τις αμοιβές διαχείρισης.*

Επιπλέον, στην ειδική έκθεση αριθ. 19/2016 του ΕΕΣ, η Επιτροπή επισήμανε ότι δεν θα πρέπει να δίνεται υπερβολική έμφαση στον στόχο προσέλκυσης ιδιωτικού κεφαλαίου, ειδικά για τομείς που εκτίθενται σε σημαντικές αδυναμίες της αγοράς, καθώς και ότι οι διαχειριστικές αρχές υποχρεούνται να διασφαλίζουν και να παρουσιάζουν στην Επιτροπή κατάλληλα μέτρα για τη συμμόρφωση με τις νομικές απαιτήσεις σε σχέση με τους μη αναλωθέντες πόρους.

([30]) Τα ποσά αυτά παραμένουν στη διάθεση των κρατών μελών. Βλέπε άρθρο 78, παράγραφος 7, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου.

([31]) Βλέπε σημείο 6.25 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2016.

([32]) Από δάνεια που εκταμιεύθηκαν και εξοφλήθηκαν, από επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν ή από ό,τι έμεινε ως υπόλοιπο μετά την κάλυψη όλων των εγγυήσεων.

([33]) Ειδική έκθεση αριθ. 19/2016, με τίτλο «Εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ διά χρηματοοικονομικών μέσων: διδάγματα από την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Περιορισμένες οι εκταμιεύσεις στους τελικούς αποδέκτες από τα υπό επιμερισμένη διαχείριση χρηματοοικονομικά μέσα στο πλαίσιο του ΠΔΠ 2014-2020

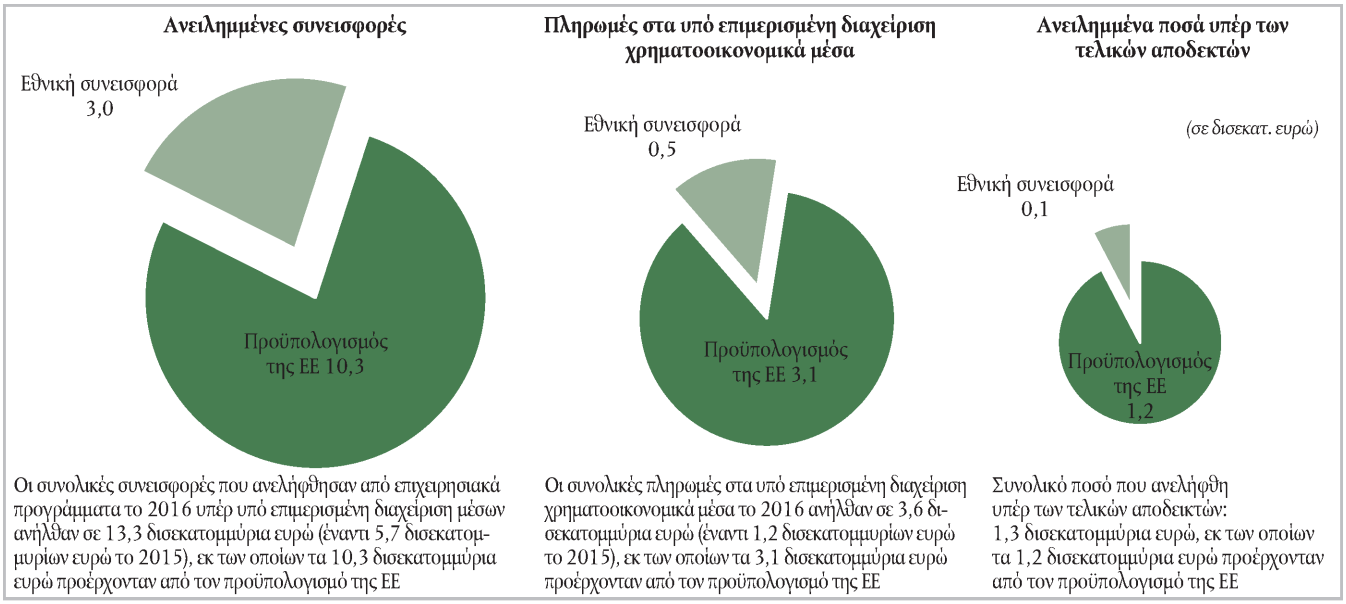
2.34. Από τους συνολικούς πόρους των ΕΔΕΤ που ανελήφθησαν από επιχειρησιακά προγράμματα στο πλαίσιο του ΠΔΠ 2014-2020 το 30 % καταβλήθηκε σε υπό επιμερισμένη διαχείριση χρηματοοικονομικά μέσα. Το 38 % αυτού του ποσού (1,2 δισεκατομμύρια ευρώ) δεσμεύθηκε προκειμένου να καταβληθεί στους τελικούς αποδέκτες αυτών των μέσων. Στις αρχές του 2017, τρία χρόνια από την έναρξη ισχύος του τρέχοντος ΠΔΠ, λιγότερο από το 10 % των συνολικών πόρων των ΕΔΕΤ που διατέθηκαν διά υπό επιμερισμένη διαχείριση χρηματοοικονομικών μέσων είχαν καταλήξει στους αποδέκτες τους, προκειμένου να χρηματοδοτήσουν παραγωγικές επενδύσεις και δραστηριότητες (βλέπε ***πλαίσιο 2.13***).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2.34. *Η Επιτροπή θεωρεί ότι ένα πιο εύλογο συγκριτικό μέγεθος θα ήταν τα ποσά που καταβάλλονται στα χρηματοδοτικά μέσα και τα ποσά που καταβάλλονται στους τελικούς αποδέκτες.*

Στις 31 Δεκεμβρίου 2016, το 32 % των ποσών που καταβάλλονται στα χρηματοδοτικά μέσα εκταμιεύθηκε πράγματι σε τελικούς αποδέκτες.

Πλαίσιο 2.13 — Κατάσταση των υπό επιμερισμένη διαχείριση χρηματοοικονομικών μέσων στο πλαίσιο του ΠΔΠ 2014-2020 τον Δεκέμβριο του 2016

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, «Financial Instruments under the European Structural and Investment Funds, situation as at 31 December 2016», Δεκέμβριος 2017.

2.35. Το τρέχον ΠΔΠ απαιτεί από τα κράτη μέλη την υποβολή διεξοδικότερων στοιχείων. Ωστόσο, η τελευταία διαθέσιμη έκθεση σχετικά με τα υπό επιμερισμένη διαχείριση χρηματοοικονομικά μέσα στο πλαίσιο του ΠΔΠ 2014-2020 δημοσιεύθηκε τον Δεκέμβριο του 2017 και αναφέρεται στην κατάσταση που επικρατούσε στο τέλος του 2016. Μολονότι αυτό είναι σύμφωνο με τις ισχύουσες απαιτήσεις, το διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ του πέρατος της περιόδου αναφοράς και της δημοσίευσης της αντίστοιχης έκθεσης παραμένει μεγάλο.

2.35. *Το χρονοδιάγραμμα για την αναφορά στοιχείων μεταξύ διαχειριστικών αρχών και την αναφορά στοιχείων της Επιτροπής αντανακλά το πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης.*

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων απέκτησε νέα δυναμική

2.36. Η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή αύξησε την εγγύηση του ΕΤΣΕ από 16 δισεκατομμύρια ευρώ σε 26 δισεκατομμύρια ευρώ ([34]) και τον επιδιωκόμενο όγκο των επενδύσεων από 315 εκατομμύρια ευρώ σε 500 δισεκατομμύρια ευρώ. Το Ταμείο Εγγυήσεων του ΕΤΣΕ αυξήθηκε κατά 1,1 δισεκατομμύρια ευρώ ([35]), ήτοι από 8,0 δισεκατομμύρια ευρώ σε 9,1 δισεκατομμύρια ευρώ, μετά από μεταφορές πόρων και επανεισροές. Αυτή η αύξηση οδήγησε σε σημαντική μείωση του συντελεστή προβλέψεων από 50 % σε 35 %.

2.37. Στο τέλος του 2017, τα στοιχεία ενεργητικού του Ταμείου Εγγυήσεων του ΕΤΣΕ ανέρχονταν σε 3,5 δισεκατομμύρια ευρώ (έναντι 1,0 δισεκατομμυρίου ευρώ το 2016). Επιπλέον, από τον προϋπολογισμό της ΕΕ ανελήφθησαν 2,6 δισεκατομμύρια ευρώ, τα οποία ωστόσο δεν έχουν καταβληθεί ακόμη ([36]). Τα υπόλοιπα 3,0 δισεκατομμύρια ευρώ θα καταβληθούν σταδιακά μέχρι το 2022 ([37]). Στο τέλος του 2017, από το Ταμείο Εγγυήσεων του ΕΤΣΕ δεν είχε πραγματοποιηθεί καμία πληρωμή.

2.38. Στο τέλος του 2017, ο όμιλος της ΕΤΕπ είχε υπογράψει συμβάσεις αξίας 36,7 δισεκατομμυρίων ευρώ (έναντι 21,3 δισεκατομμυρίων ευρώ το 2016) ([38]). Στο ***πλαίσιο 2.14*** φαίνεται η κατανομή του ποσού αυτού ανά κράτος μέλος.

([34]) Κανονισμός (ΕΕ) 2017/2396 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2017, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 και (ΕΕ) 2015/1017 όσον αφορά την παράταση της λειτουργίας του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων, καθώς και τη θέσπιση τεχνικών βελτιώσεων για το εν λόγω Ταμείο και τον Ευρωπαϊκό Κόμβο Επενδυτικών Συμβουλών (ΕΕ L 345 της 27.12.2017, σ. 34).

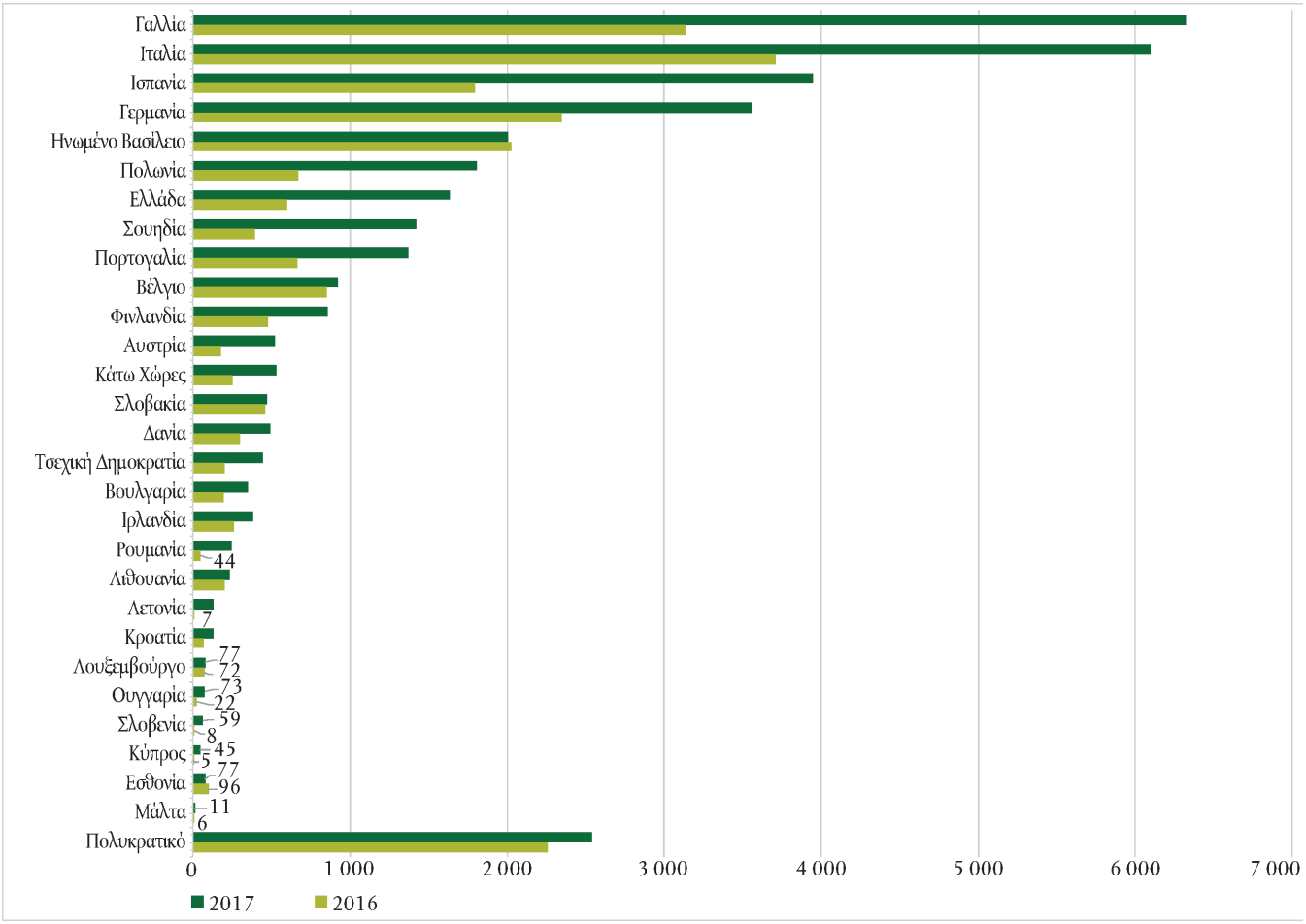
([35]) Στην αιτιολογική σκέψη 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/2396 αναφέρεται ότι η χρηματοδότηση θα προέλθει από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, με μεταφορά από τη Διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΔΣΕ), καθώς και από τα έσοδα και τις επιστροφές από το μέσο πιστωτικής διευκόλυνσης της ΔΣΕ και από το Ταμείο Marguerite.

([36]) Βλέπε σημείωση 4.1 στους λογαριασμούς της ΕΕ για το 2017.

([37]) Μεταξύ άλλων από επανεισροές είτε από το ίδιο το ΕΤΣΕ (525 εκατομμύρια ευρώ) είτε από άλλα χρηματοοικονομικά μέσα (150 εκατομμύρια ευρώ από το μέσο πιστωτικής διευκόλυνσης της ΔΣΕ και το Ταμείο Marguerite).

([38]) Βλέπε «European Fund for Strategic Investments — IIW and SMEW — Schedule II of the EFSI Agreement — Year-end Operational Report — Reporting date: 31 December 2017».

Πλαίσιο 2.14 — Χρηματοδότηση από το ΕΤΣΕ ανά κράτος μέλος (σε εκατ. ευρώ)

Πηγή: Έκθεση της ΕΤΕπ με τίτλο «European Fund for Strategic Investments — IIW and SMEW — Schedule II of the EFSI Agreement — Year-end Operational Report — Reporting date: 31 December 2017».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

2.39. Σημειώνουμε ότι το 64 % της συνολικής αξίας των συμβάσεων του ΕΤΣΕ που είχε υπογράψει ο όμιλος της ΕΤΕπ στο τέλος του 2017 ήταν συγκεντρωμένο σε έξι κράτη μέλη. Επί του παρόντος, εξετάζουμε κατά πόσον το ΕΤΣΕ βρίσκεται στον σωστό δρόμο ενόψει του στόχου πολιτικής του που είναι η στήριξη των πρόσθετων επενδύσεων στην Ευρώπη.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2.39. *Το ΕΤΣΕ είναι ένα μέσο βασισμένο στη ζήτηση χωρίς εκ των προτέρων κατανομή ανά χώρα. Τα έργα επιλέγονται με σαφώς καθορισμένα κριτήρια επιλεξιμότητας και προσθετικότητας και όλα τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να υποβάλλουν έργα που πληρούν αυτά τα κριτήρια. Επιπλέον, κατά τη σύγκριση των επενδύσεων του ΕΤΣΕ που κινητοποιούνται με το ΑΕΠ των κρατών μελών, η κατανομή ευνοεί τα μικρότερα κράτη μέλη, οι δε κυριότεροι τρεις δικαιούχοι είναι η Εσθονία, η Βουλγαρία και η Ελλάδα.*

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Σύσταση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Βιώσιμης Ανάπτυξης

2.40. Η αρμόδια για την απαλλαγή αρχή συνέστησε το ΕΤΒΑ τον Σεπτέμβριο του 2017 ([39]). Οι αρχές που διέπουν το ΕΤΒΑ είναι παρόμοιες με εκείνες που ισχύουν για το ΕΤΣΕ.

2.41. Ο κανονισμός ΕΤΒΑ επιτρέπει στην Επιτροπή να συνάπτει συμφωνίες εγγύησης του ΕΤΒΑ και με φορείς εκτός ΕΕ ως επιλέξιμους ομόλογους φορείς, όπως με διεθνείς οργανισμούς και οργανισμούς ιδιωτικού δικαίου κράτους μέλους ή χώρας-εταίρου ([40]). Οι επιλέξιμοι αντισυμβαλλόμενοι μπορούν να εγκρίνουν χρηματοδοτικές και επενδυτικές πράξεις και να επιδιώκουν την κατάπτωση της εγγύησης του ΕΤΒΑ που καλύπτεται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Σε αντίθεση με το ΕΤΣΕ, όπου η ΕΤΕπ είναι τελικά ο μόνος ενδιάμεσος, το ΕΤΒΑ επιτρέπει σε άλλους διεθνείς οργανισμούς και οργανισμούς από τον ιδιωτικό τομέα να μεταφέρουν τα οφέλη από την εγγύηση της ΕΕ και τελικά να επιδιώξουν την κατάπτωσή της. Συνεπώς, από το φάσμα των εταίρων, το ΕΤΒΑ αποτελεί προς το παρόν το πλέον προχωρημένο παράδειγμα παροχής εξουσιοδότησης για την ανάληψη υποχρεώσεων για λογαριασμό του προϋπολογισμού της ΕΕ.

Το άνοιγμα του προϋπολογισμού της ΕΕ εξακολουθεί να είναι σημαντικό

2.42. Ο προϋπολογισμός της ΕΕ είναι εκτεθειμένος σε σωρεία νομικών υποχρεώσεων που επιβάλλουν την εκτέλεση πληρωμών σε μελλοντικό χρόνο υπό διάφορες προϋποθέσεις. Οι υποχρεώσεις αυτές περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, ενδεχόμενες υποχρεώσεις με τη μορφή εγγυήσεων που ενδεχομένως να χρειαστούν χρηματοδότηση, εάν επέλθει μελλοντικό γεγονός ([41]) (βλέπε ***πλαίσιο 2.15***).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

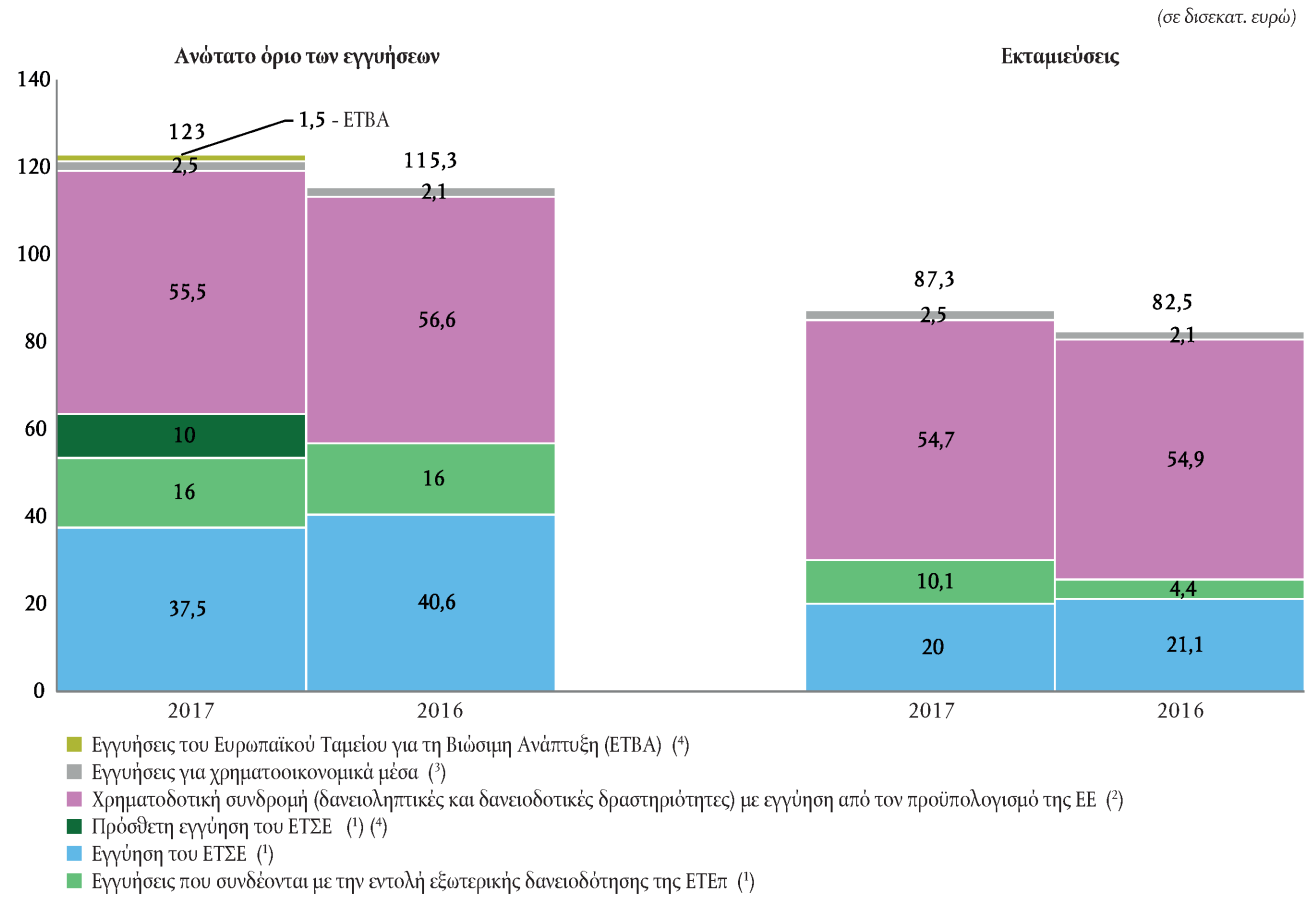
2.41. *Το ΕΤΒΑ λειτουργεί ως «μονοαπευθυντική θυρίδα» που δέχεται χρηματοδοτικές προτάσεις από διεθνείς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και δημόσιους ή ιδιωτικούς επενδυτές, και παρέχει ευρύ φάσμα οικονομικής στήριξης προς επιλέξιμες επενδύσεις. Βασικός στόχος του ΕΤΒΑ είναι η παροχή μιας ολοκληρωμένης χρηματοδοτικής δέσμης για τη χρηματοδότηση επενδύσεων που ξεκινούν σε περιοχές της Αφρικής και της Γειτονίας, ώστε με τον τρόπο αυτό να δημιουργηθούν ευκαιρίες ανάπτυξης και απασχόλησης, να μεγιστοποιηθεί η προσθετικότητα, να δημιουργηθούν καινοτόμα προϊόντα και να κινητοποιηθούν κεφάλαια του ιδιωτικού τομέα.*

([39]) Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1601 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Σεπτεμβρίου 2017, για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Ταμείου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (ΕΤΒΑ), της εγγύησης του ΕΤΒΑ και του Ταμείου Εγγυήσεων του ΕΤΒΑ (ΕΕ L 249 της 27.9.2017, σ. 1).

([40]) Άρθρο 11, στοιχείο ε), του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1601, της 26ης Σεπτεμβρίου 2017, για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Ταμείου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (ΕΤΒΑ), της εγγύησης του ΕΤΒΑ και του Ταμείου Εγγυήσεων του ΕΤΒΑ.

([41]) Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις είναι πιθανές υποχρεώσεις που εξαρτώνται από την επέλευση μελλοντικών γεγονότων. Οι κύριες ενδεχόμενες υποχρεώσεις του προϋπολογισμού της ΕΕ είναι οι εγγυήσεις που συνδέονται με την εντολή εξωτερικής δανειοδότησης της ΕΤΕπ, οι εγγυήσεις του ΕΤΣΕ, η χρηματοδοτική συνδρομή – μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή (ΜΧΣ), Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Χρηματοοικονομικής Σταθεροποίησης (ΕΜΧΣ), ισοζύγιο πληρωμών και Ευρατόμ– οι εγγυήσεις που παρέχονται για τα χρηματοοικονομικά μέσα της ΕΕ (κυρίως το πρόγραμμα «Ορίζων 2020», ο μηχανισμός χρηματοδότησης με επιμερισμό των κινδύνων και η Διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη») και η εγγύηση του ΕΤΒΑ.

Πλαίσιο 2.15 — Άνοιγμα του προϋπολογισμού της ΕΕ σε εγγυήσεις (κατάσταση στο τέλος του 2017)

Σημ.:
(1) Βλέπε σημειώσεις 2.4.1 και 4.1.1 στους λογαριασμούς της ΕΕ για το 2017.
(2) Βλέπε σημειώσεις 2.11.1 και 4.1.2 στους λογαριασμούς της ΕΕ για το 2017.
(3) Βλέπε σημειώσεις 2.4.1 και 4.1.3 στους λογαριασμούς της ΕΕ για το 2017.
(4) Στις 31.12.2017 δεν είχαν συνομολογηθεί νομικές δεσμεύσεις για την εγγύηση του ΕΤΒΑ ή την πρόσθετη εγγύηση του ΕΤΒΑ.

Πηγή: Λογαριασμοί της ΕΕ για το 2017.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

2.43. Όταν η Επιτροπή παρουσιάζει προτάσεις που συνεπάγονται τη γένεση σημαντικών ενδεχόμενων υποχρεώσεων ή την αύξηση των υφιστάμενων, προβαίνει σε ανάλυση της συγκεκριμένης *ενδεχόμενης υποχρέωσης*. Η ανάλυση αυτή δεν συνοδεύεται από επισκόπηση όλων των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που καλύπτει ο προϋπολογισμός της ΕΕ, ούτε από ανάλυση σεναρίων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων, ώστε οι υπεύθυνοι για τη λήψη αποφάσεων να μπορέσουν να εκτιμήσουν τον συνολικό *αντίκτυπο*.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2.43. *Η Επιτροπή βελτιώνει διαρκώς τη διαδικασία αναφοράς στοιχείων σχετικά με τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις. Υπό το πρίσμα αυτό, ο νέος δημοσιονομικός κανονισμός προβλέπει ετησίως ένα έγγραφο εργασίας που συνοδεύει την πρόταση σχεδίου προϋπολογισμού με μια «εκτίμηση της βιωσιμότητας των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που συνεπάγονται για τον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης οι χρηματοοικονομικές πράξεις».*

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

2.44. Για τον νέο *δημοσιονομικό κανονισμό* ([42]), η Επιτροπή εισηγήθηκε τη συγκέντρωση όλων των *προβλέψεων* σε κοινό ταμείο προβλέψεων. Το ποσό που θα περιλαμβάνει το ταμείο αυτό θα καθοριστεί βάσει ενός πραγματικού συντελεστή προβλέψεων, που θα αποτελεί ποσοστό κάθε μεμονωμένου συντελεστή που έχει χρησιμοποιηθεί μέχρι τώρα. Κατ' αυτό τον τρόπο θα εξασφαλιστεί μεγαλύτερη ευελιξία από άποψη διαχείρισης των ταμειακών διαθεσίμων. Ωστόσο, υπάρχει ενδεχόμενο, εάν πραγματωθούν συγχρόνως πλείονες χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι, τα κεφάλαια που θα δεσμευθούν για τον σκοπό αυτό να μην είναι αρκετά.

2.45. Επιπλέον, οι υποχρεώσεις δυνάμει του συνταξιοδοτικού καθεστώτος των υπαλλήλων της ΕΕ αυξήθηκαν από 67,2 δισεκατομμύρια ευρώ το 2016 σε 73,1 δισεκατομμύρια ευρώ το 2017 ([43]). Πρόκειται για τη μεγαλύτερη μακροπρόθεσμη υποχρέωση στον ισολογισμό της ΕΕ ([44]). Η υποχρέωση αυτή οφείλεται στο γεγονός ότι η ΕΕ δεν δεσμεύει ετησίως ένα ορισμένο ποσό για τη χρηματοδότηση των μελλοντικών συντάξεων. Τα κράτη μέλη εγγυώνται από κοινού αυτή τη συνταξιοδοτική υποχρέωση ([45]), αναλαμβάνοντας να καταβάλλουν τα ποσά που οφείλονται για συντάξεις κάθε χρόνο. Το ποσό αυτό περιλαμβάνεται στον προϋπολογισμό της ΕΕ.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2.44. *Όπως ορίζεται στο άρθρο 213 παράγραφος 1 του νέου δημοσιονομικού κανονισμού, ο πραγματικός συντελεστής πρόβλεψης πρέπει να εξασφαλίζει ένα επίπεδο προστασίας έναντι των δημοσιονομικών υποχρεώσεων της Ένωσης ισοδύναμο με το επίπεδο προστασίας το οποίο θα εξασφαλιζόταν χωρίς τη συγκέντρωση των προβλεπόμενων στοιχείων ενεργητικού. Η συγκέντρωση και ο αποτελεσματικός συντελεστής πρόβλεψης δεν αυξάνουν τον χρηματοοικονομικό κίνδυνο.*

([42]) COM(2016) 605, Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2012/2002, των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, (ΕΕ) αριθ. 1306/2013, (ΕΕ) αριθ. 1307/2013, (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014, (ΕΕ) αριθ. 652/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της απόφασης 541/2014/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

([43]) Η αναλογιστική αποτίμηση της συνταξιοδοτικής υποχρέωσης αντιστοιχεί στην τρέχουσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών πληρωμών. Υπολογίζεται με την εφαρμογή του σχετικού προεξοφλητικού επιτοκίου, σύμφωνα με τη μεθοδολογία που καθορίζει το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο του Δημόσιου Τομέα (IPSAS) 25. Για περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με τον υπολογισμό, βλέπε σημείωση 2.9 στους λογαριασμούς της ΕΕ για το 2017.

([44]) Βλέπε τη σελίδα με τον ισολογισμό στους λογαριασμούς της ΕΕ για το 2017.

([45]) Βλέπε την υποσημείωση στη σελίδα με τον ισολογισμό στους λογαριασμούς της ΕΕ για το 2017.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΗΣ ΕΕ

2.46. Με την ανάλυσή μας εντοπίσαμε διάφορους κινδύνους και προκλήσεις που θα έχουν επιπτώσεις στους μελλοντικούς προϋπολογισμούς της ΕΕ. Εξακολουθεί να υπάρχει ο κίνδυνος σώρευσης καθυστερημένων πληρωμών μέχρι το 2020. Το ζήτημα των εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων από το τρέχον ΠΔΠ πρέπει να αντιμετωπιστεί με την ύπαρξη επαρκών πιστώσεων πληρωμών στο επόμενο ΠΔΠ. Πρόσθετες προκλήσεις για τον προϋπολογισμό της ΕΕ θέτει η ανακοινωθείσα αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ το 2019 και η ανάγκη βελτίωσης της λογοδοσίας επ' ευκαιρία του τρέχοντος προβληματισμού σχετικά με το μέλλον του προϋπολογισμού της ΕΕ.

2.46. *Όσον αφορά τις συσσωρευμένες καθυστερημένες πληρωμές και την επάρκεια των πιστώσεων πληρωμών, η Επιτροπή θεωρεί ότι το προσαρμοσμένο ανώτατο όριο πληρωμών θα είναι βιώσιμο έως το τέλος του ΠΔΠ το 2020, λαμβανομένης υπόψη της μεταφοράς του συνολικού περιθωρίου πληρωμών (ΣΠΠ) του 2017 στα έτη 2019 και 2020.*

Η Επιτροπή παραπέμπει στις απαντήσεις της στα σημεία 2.8 και 2.12.

Υπαρκτό το ενδεχόμενο μη φυσιολογικής σώρευσης ανεξόφλητων απαιτήσεων

2.47. Οι πληρωμές αναμένεται να αυξηθούν σταδιακά μεταξύ 2018 και 2020, δεδομένου ότι οι αιτήσεις πληρωμών είναι πιθανόν να αυξηθούν σημαντικά. Κατά την άποψή μας, εξακολουθεί να υπάρχει ο κίνδυνος μη φυσιολογικής σώρευσης ανεξόφλητων απαιτήσεων, όπως συνέβη την περίοδο 2013-2015. Ο κίνδυνος αυτός μετριάζεται μεν από την ευελιξία που παρέχει το ΣΠΠ (βλέπε σημεία 2.6-2.10), αλλά αυξάνεται, εάν στο ανώτατο όριο που ισχύει για τις πιστώσεις πληρωμών συνυπολογιστούν οι ειδικοί μηχανισμοί (βλέπε σημείο 2.12).

2.47. *Ο κίνδυνος μη φυσιολογικής σώρευσης έως το 2020 είναι αρκετά περιορισμένος, χάρη στη λειτουργία του συνολικού περιθωρίου πληρωμών που αυξάνει τα ανώτατα όρια έως το μέγιστο επίπεδο το 2019 και το 2020. Ο κίνδυνος θα μπορούσε να υλοποιηθεί εάν η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή δεν ενέκρινε τον ετήσιο προϋπολογισμό στο απαιτούμενο επίπεδο.*

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η χρηματοδότηση των εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων από το ΠΔΠ 2014-2020 αποτελεί πρόβλημα για το επόμενο ΠΔΠ

2.48. Με τις πιστώσεις πληρωμών του επόμενου ΠΔΠ θα πρέπει να καλυφθούν όχι μόνο τα νέα προγράμματα του επόμενου ΠΔΠ αλλά και οι εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων από το ΠΔΠ 2014-2020. Μία λύση θα ήταν η μείωση των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων για τα προγράμματα του επόμενου ΠΔΠ ([46]). Η απόφαση του Συμβουλίου σχετικά με τους *ιδίους πόρους* ζητεί από την Επιτροπή και την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή να διατηρήσει μια εύτακτη ισορροπία μεταξύ των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων και των πιστώσεων πληρωμών ([47]).

2.48. *Η πρόταση της Επιτροπής για το επόμενο ΠΔΠ (COM (2018) 321) περιλαμβάνει πληρωμές ύψους 1 246 δισ. EUR που αντιστοιχούν σε ανώτατο όριο πληρωμών 1,08 % του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος της ΕΕ-27 για την περίοδο 2021-2027. Η Επιτροπή πιστεύει ότι αυτό αρκεί για να καλυφθούν οι εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων (ΥΠΕ) πριν από το 2021 και οι πληρωμές για τις νέες αναλήψεις υποχρεώσεων της περιόδου 2021-2027.*

Η Επιτροπή προτείνει επίσης αύξηση των ανώτατων ορίων των ιδίων πόρων στην απόφαση για τους ιδίους πόρους έως το 1,29 % του ΑΕΕ της ΕΕ-27. Τούτο είναι απαραίτητο ώστε να καλυφθεί η ενσωμάτωση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης και των αναγκών πληρωμών σε νέες προτεραιότητες. Επίσης, θα προβλεφθεί επαρκές περιθώριο ανάμεσα στις πληρωμές και στο ανώτατο όριο των ιδίων πόρων, ώστε η Ένωση να είναι σε θέση να εκπληρώνει τις οικονομικές υποχρεώσεις της υπό οποιεσδήποτε συνθήκες.

2.49. Στο τέλος του 2017, η Επιτροπή δεν είχε ακόμη καταρτίσει διεξοδική, μακροπρόθεσμη προβολή, που να συμμορφώνεται πλήρως με τη διοργανική συμφωνία ([48]). Μολονότι, στις 16 Οκτωβρίου 2017, η Επιτροπή παρουσίασε μια πρόβλεψη, το πεδίο αναφοράς της περιοριζόταν στις υφιστάμενες αναλήψεις υποχρεώσεων, όπως αυτές εκτιμώνται μέχρι το τέλος του 2020. Μια διεξοδικότερη και περισσότερο μακροπρόθεσμη προβολή θα διευκόλυνε τη λήψη περισσότερο τεκμηριωμένων αποφάσεων για το επόμενο ΠΔΠ ([49]).

2.49. *Τον Οκτώβριο του 2017, η Επιτροπή υπέβαλε ενημερωμένη μεσοπρόθεσμη πρόβλεψη για τις πληρωμές, με την οποία εκτιμά την εξέλιξη του υπολοίπου προς εκκαθάριση (ΥΠΕ) στο τέλος του ΠΔΠ της περιόδου 2014-2020 και τη βιωσιμότητα των ανώτατων ορίων πληρωμών, λαμβανομένων υπόψη των νέων διατάξεων ευελιξίας που έχουν συμφωνηθεί με τη μεσοπρόθεσμη αναθεώρηση.*

Η Επιτροπή υπέβαλε επίσης πρόβλεψη πιστώσεων πληρωμών μετά το 2020 σύμφωνα με το σημείο 9 της διοργανικής συμφωνίας της 2ας Δεκεμβρίου 2013.

Αυτές οι αναφορές στοιχείων περιορίστηκαν υποχρεωτικά στις αναλήψεις υποχρεώσεων έως το 2020, καθώς η Επιτροπή δεν μπορούσε να προβλέψει μελλοντικές αναλήψεις υποχρεώσεων προτού υποβάλει την πρότασή της για το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο, η οποία υποβλήθηκε τον Μάιο του 2018.

Για τα προσεχή έτη, το άρθρο 247 παράγραφος 1 του νέου δημοσιονομικού κανονισμού ορίζει μια υποχρέωση για την Επιτροπή να κοινοποιεί ετησίως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενοποιημένο σύνολο δημοσιονομικών εκθέσεων και εκθέσεων λογοδοσίας, συμπεριλαμβανομένων μακροπρόθεσμων προβλέψεων μελλοντικών εισροών και εκροών για τα επόμενα πέντε έτη. Οι εκθέσεις θα αναλύουν τις επιπτώσεις των αναλήψεων υποχρεώσεων ενός συγκεκριμένου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.

([46]) Βλέπε σημεία 2.36-2.38 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2016.

([47]) Άρθρο 3, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, της απόφασης 2014/335/ΕΕ, Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 2014, για το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 168 της 7.6.2014, σ. 105).

([48]) Άρθρο 9 της διοργανικής συμφωνίας, της 2ας Δεκεμβρίου 2013, μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής, για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη *χρηστή δημοσιονομική διαχείριση*.

([49]) Βλέπε σημείο 2.47, σύσταση 2, της ετήσιας έκθεσής μας για το 2015, καθώς και το ενημερωτικό έγγραφο σχετικά με το μέλλον των οικονομικών της ΕΕ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Το Ηνωμένο Βασίλειο αποχωρεί από την ΕΕ

2.50. Οι διατάξεις που αφορούν τον οικονομικό διακανονισμό διατυπώθηκαν σε σχέδιο συμφωνίας σχετικά με την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου ([50]). Βάσει αυτού του σχεδίου συμφωνίας, το Ηνωμένο Βασίλειο θα τηρήσει τις δεσμεύσεις του μέχρι το 2020, ως να ήταν κράτος μέλος. Μετά το 2020, θα εκπληρώσει τις υποχρεώσεις που θα έχει αναλάβει μέχρι το τέλος του 2020. Ως προς τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αφορούν χρηματοοικονομικές πράξεις, η ευθύνη του Ηνωμένου Βασιλείου θα καλύπτει τις πράξεις που θα αποφασιστούν ή θα εγκριθούν μέχρι την ημερομηνία της αποχώρησής του.

Κίνδυνος περαιτέρω διεύρυνσης του κενού λογοδοσίας

2.51. Έχουμε διαπιστώσει στο παρελθόν κενά λογοδοσίας στο πλαίσιο της διαχείρισης και της αναφοράς στοιχείων σχετικά με τον προϋπολογισμό της ΕΕ ([51]). Το έγγραφο προβληματισμού της Επιτροπής σχετικά με το μέλλον των οικονομικών της ΕΕ πρότεινε τη λογοδοσία ως μία από τις τέσσερις αρχές της μεταρρύθμισης ([52]), με σκοπό την καλύτερη κατανόηση του προϋπολογισμού, την ενίσχυση του δημοκρατικού ελέγχου, τη διαφάνεια και τη χρηστή διαχείριση. Στο ενημερωτικό έγγραφό μας διατυπώνονται δύο προτάσεις ([53]): ανάπτυξη των αρχών της λογοδοσίας και της διαφάνειας και καθορισμός εντολών ελέγχου για όλους τους υπάρχοντες και τους μελλοντικούς οργανισμούς που συνδέονται με την ΕΕ ([54]).

2.51. *Όσον αφορά την πρόταση του ΕΕΣ σχετικά με τις αναπτυσσόμενες αρχές της λογοδοσίας και της διαφάνειας, η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι, για το ΠΔΠ της περιόδου 2021-2027, προτείνει ένα πιο συνεκτικό, εστιασμένο και διαφανές πλαίσιο για τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Η δομή του νέου προϋπολογισμού θα είναι πιο σαφής, ευθυγραμμισμένη με τις πολιτικές προτεραιότητες και ο αριθμός των προγραμμάτων θα είναι σημαντικά μειωμένος.*

Για παράδειγμα, το νέο και πλήρως ενοποιημένο ταμείο «InvestEU» θα συγκεντρώσει σε ένα ενιαίο πρόγραμμα τα υπό κεντρική διαχείριση χρηματοδοτικά μέσα που στηρίζουν τις στρατηγικές επενδύσεις σε ολόκληρη την ΕΕ.

Όσον αφορά την άλλη πρόταση του ΕΕΣ σχετικά με τον καθορισμό ελέγχου εντολών για όλους τους υπάρχοντες και τους μελλοντικούς οργανισμούς που συνδέονται με την ΕΕ, η Επιτροπή δεν επιθυμεί να σχολιάσει ζητήματα που αφορούν άλλα όργανα και δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητά της. Η Επιτροπή καλωσορίζει τη συμβολή του ΕΕΣ στη συζήτηση σχετικά με τις ρυθμίσεις της ΕΕ για τη λογοδοσία και τον δημόσιο έλεγχο.

([50]) Σχέδιο συμφωνίας για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας, 19 Μαρτίου 2018.

([51]) Βλέπε την πανοραμική επισκόπησή μας του 2014, με τίτλο «Κενά, αλληλοεπικαλύψεις και προκλήσεις: πανοραμική επισκόπηση των ρυθμίσεων της ΕΕ σχετικά με τη λογοδοσία και τον δημόσιο έλεγχο», σημείο 2.4 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2015, καθώς και σημεία 2.29-2.31, 2.43 και 2.46 και πλαίσιο 2.8 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2016.

([52]) Πλαίσιο 4 από το έγγραφο προβληματισμού της Επιτροπής σχετικά με το μέλλον των οικονομικών της ΕΕ.

([53]) Βλέπε σημεία 28, 29 και 39-44 του ενημερωτικού εγγράφου μας σχετικά με το μέλλον των οικονομικών της ΕΕ.

([54]) Όπως ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας (ΕΟΑ), το προτεινόμενο Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ταμείο (ΕΝΤ), ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας (ΕΜΣ) και οι σχετικές εκτός προϋπολογισμού της ΕΕ πράξεις της ΕΤΕπ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Συμπεράσματα

2.52. Τα ποσά που ανελήφθησαν (συμπεριλαμβανομένων των ειδικών μηχανισμών) υπερέβησαν ελαφρώς το όριο που τίθεται στο ΠΔΠ. Ωστόσο, για δεύτερο συνεχόμενο έτος, οι πληρωμές ήταν κατά πολύ χαμηλότερες των προβλεπόμενων επιπέδων, γεγονός που με τη σειρά του μείωσε τις συνεισφορές που ζητήθηκαν από τα κράτη μέλη. Το χαμηλό επίπεδο πληρωμών αποδίδεται κυρίως στις καθυστερήσεις στην εφαρμογή των ΕΔΕΤ (βλέπε σημεία 2.3-2.5).

2.53. Συνεπεία αυτού, οι εκκρεμείς δημοσιονομικές αναλήψεις υποχρεώσεων υπερέβησαν το περσινό πρωτοφανές ποσό και είναι πιθανόν να είναι ακόμη υψηλότερες στο τέλος του τρέχοντος ΠΔΠ. Αυτό αυξάνει σημαντικά τον κίνδυνο ανεπάρκειας των πιστώσεων πληρωμών που θα είναι διαθέσιμες τα τελευταία χρόνια του ΠΔΠ (βλέπε σημεία 2.6-2.8).

2.53. *Η Επιτροπή θεωρεί ότι το προσαρμοσμένο ανώτατο όριο πληρωμών θα είναι επαρκές· βλέπε απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 2.8.*

2.54. Ο προϋπολογισμός της ΕΕ απέκτησε μεγαλύτερη ευελιξία με την αύξηση του συνολικού περιθωρίου για πληρωμές (ΣΠΠ) και των ποσών που διατίθενται για δύο ειδικούς μηχανισμούς, καθώς και των δυνατοτήτων μεταφοράς πόρων μεταξύ ειδικών μηχανισμών. Παραμένει αναπάντητο το ερώτημα κατά πόσον οι ειδικοί μηχανισμοί πρέπει να περιληφθούν στα ανώτατα όρια των πιστώσεων πληρωμών (βλέπε σημεία 2.9-2.12).

2.54. *Η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση για την επίλυση του ζητήματος των ειδικών μηχανισμών στο ΠΔΠ της περιόδου 2021-2027· βλέπε απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 2.12.*

2.55. Στο τέλος του 2017, το συνολικό μέσο ποσοστό απορρόφησης για το ΠΔΠ 2014-2020 ήταν χαμηλότερο ακόμη και από το συναφές ποσοστό του αντίστοιχου έτους του προηγούμενου ΠΔΠ (22 % το 2010). Αυτό οφειλόταν κυρίως στο καθυστερημένο κλείσιμο του προηγούμενου ΠΔΠ, στην καθυστερημένη έγκριση των σχετικών νομοθετικών πράξεων, σε προβλήματα με την εφαρμογή των νέων απαιτήσεων για το τρέχον ΠΔΠ, στη μεταβολή των κανόνων για την αποδέσμευση πιστώσεων από N+2 σε N+3, καθώς και στη διοικητική επιβάρυνση που συνεπάγονται οι αλληλεπικαλύψεις μεταξύ των περιόδων του ΠΔΠ. Τονίσαμε τον πιθανό αντίκτυπο στην ποιότητα των έργων και τη σημασία ενός επαρκώς σταθερού νομικού πλαισίου (βλέπε σημεία 2.13-2.19).

2.55. *Η αλληλεπικάλυψη μεταξύ δύο περιόδων θεωρείται αναγκαία, δεδομένου ότι πολλά έργα χρειάζονται χρόνια για να υλοποιηθούν και ότι, σε όλες τις περιόδους προγραμματισμού, πάντα θα υπάρχει η φάση εκκίνησης και η φάση περάτωσης. Επομένως, το κλείσιμο θα αλληλεπικαλύπτεται πάντοτε με την επόμενη περίοδο.*

Παράλληλα, η Επιτροπή έχει, σε αρκετές περιστάσεις, τονίσει τη σημασία της έγκαιρης έγκρισης των νομικών πράξεων επίσης από τους συννομοθέτες.

Η Επιτροπή παραπέμπει στις απαντήσεις της στα σημεία 2.14 και 2.18.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

2.56. Το 2017 ήταν σε εξέλιξη το κλείσιμο των διαρθρωτικών ταμείων στο πλαίσιο του ΠΔΠ 2007-2013. Η πλειονότητα των κρατών μελών είχαν απορροφήσει το μεγαλύτερο μέρος των κονδυλίων που τους είχαν διατεθεί (βλέπε σημεία 2.20-2.22).

2.57. Η βοήθεια προς τρίτες χώρες παρέχεται διαρκώς περισσότερο μέσω εναλλακτικών χρηματοδοτικών μοντέλων που επιτείνουν την πολυπλοκότητα των υπαρχουσών χρηματοδοτικών δομών (βλέπε σημεία 2.23-2.27).

2.58. Οι πόροι που διαθέτει η ΕΕ στα χρηματοοικονομικά μέσα έχουν αυξηθεί σημαντικά. Από το κλείσιμο των υπό επιμερισμένη διαχείριση μέσων του ΠΔΠ 2007-2013 διαπιστώθηκαν προβλήματα με την αναφορά στοιχείων από τα κράτη μέλη. Μολονότι η αναφορά αυτή κατέστη διεξοδικότερη βάσει των απαιτήσεων του ΠΔΠ 2014-2020, το διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ του πέρατος της περιόδου αναφοράς και της δημοσίευσης της αντίστοιχης έκθεσης παραμένει μεγάλο (βλέπε σημεία 2.28-2.39).

2.59. Συστάθηκε το Ευρωπαϊκό Ταμείο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (ΕΤΒΑ). Βάσει του μοντέλου διακυβέρνησής του, διευρύνεται το φάσμα των εταίρων που έχουν τη δυνατότητα να αναλάβουν υποχρεώσεις για λογαριασμό του προϋπολογισμού της ΕΕ (βλέπε σημεία 2.40-2.41).

2.60. Το χρηματοδοτικό άνοιγμα του προϋπολογισμού της ΕΕ εξακολουθεί να είναι σημαντικό, κυρίως όσον αφορά τις εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων, τις υποχρεώσεις δυνάμει του συνταξιοδοτικού καθεστώτος των υπαλλήλων της ΕΕ και τις λοιπές νομικές αναλήψεις υποχρεώσεων, καθώς και τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις υπό τη μορφή εγγυήσεων (βλέπε σημεία 2.42-2.45).

2.61. Παραμένει ασαφές κατά πόσον οι διαθέσιμες πιστώσεις πληρωμών θα είναι επαρκείς για να καλύψουν όλες τις αιτήσεις πληρωμών που θα υποβληθούν. Η Επιτροπή δεν έχει ακόμη εκπονήσει διεξοδική, μακροπρόθεσμη προβολή, προκειμένου να διευκολύνει τη λήψη αποφάσεων για το επόμενο ΠΔΠ (βλέπε σημεία 2.47-2.49).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2.57. *Η Επιτροπή θεωρεί ότι τα νέα χρηματοδοτικά μοντέλα συμβάλλουν στην αύξηση της αποτελεσματικότητας της βοήθειας προς τρίτες χώρες.*

2.58. *Οι απαιτήσεις αναφοράς στοιχείων σχετικά με τα χρηματοδοτικά μέσα στα προγράμματα της περιόδου 2007-2013 εισήχθησαν στο μέσον της υλοποίησης των προγραμμάτων κατά την περίοδο 2007-2013. Τα τελευταία χρόνια, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή κατέβαλαν σημαντικές προσπάθειες προκειμένου να βελτιώσουν τη διαδικασία αναφορών και την ποιότητα των παρεχόμενων δεδομένων, όπως αναγνωρίζει το ΕΕΣ στην ετήσια έκθεσή του για το 2016.*

Το χρονοδιάγραμμα για την αναφορά στοιχείων μεταξύ διαχειριστικών αρχών και την αναφορά στοιχείων της Επιτροπής αντανακλά το πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης.

2.59. *Βασικός στόχος του ΕΤΒΑ είναι η παροχή μιας ολοκληρωμένης χρηματοδοτικής δέσμης για τη χρηματοδότηση επενδύσεων που ξεκινούν σε περιοχές της Αφρικής και της Γειτονίας, ώστε με τον τρόπο αυτό να δημιουργηθούν ευκαιρίες ανάπτυξης και απασχόλησης, να μεγιστοποιηθεί η προσθετικότητα, να δημιουργηθούν καινοτόμα προϊόντα και να κινητοποιηθούν κεφάλαια του ιδιωτικού τομέα.*

Βλέπε απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 2.41.

2.61. *Η Επιτροπή υπέβαλε ενημερωμένη μεσοπρόθεσμη πρόβλεψη πληρωμών τον Οκτώβριο του 2017, με την οποία εκτιμά την εξέλιξη του ΥΠΕ στο τέλος της περιόδου του ΠΔΠ και τη βιωσιμότητα των ανώτατων ορίων πληρωμών, λαμβανομένων υπόψη των νέων διατάξεων ευελιξίας που έχουν συμφωνηθεί με τη μεσοπρόθεσμη αναθεώρηση. Μια πρόβλεψη των πιστώσεων πληρωμών μετά το 2020 υποβλήθηκε σύμφωνα με το σημείο 9 της διοργανικής συμφωνίας της 2ας Δεκεμβρίου 2013.*

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
Συστάσεις	
2.62. Συνιστούμε στην Επιτροπή τα εξής:	
— **Σύσταση 1:** Να παράσχει ακριβείς και πλήρεις πληροφορίες σχετικά με το κλείσιμο των υπό επιμερισμένη διαχείριση χρηματοοικονομικών μέσων για το ΠΔΠ 2007-2013, περιλαμβανομένων των οριστικών ποσών που επιστρέφονται στον προϋπολογισμό της ΕΕ και των ποσών που ανήκουν στα κράτη μέλη. Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: έως τα μέσα του 2019.	*Η Επιτροπή αποδέχεται εν μέρει τη σύσταση.* *Η Επιτροπή υποβάλλει στοιχεία για το κλείσιμο σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Η τρέχουσα νομοθεσία δεν απαιτεί από τα κράτη μέλη να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τα ποσά που ανήκουν σε αυτά. Σύμφωνα με την αποδεκτή σύσταση 2 της ειδικής έκθεσης αριθ. 04/2017 σχετικά με την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ, η Επιτροπή θα υποβάλει στοιχεία σχετικά με την τελική έκβαση του κλεισίματος για την περίοδο προγραμματισμού στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσης δραστηριότητας των αντίστοιχων Γενικών Διευθύνσεων.* *Η αναφορά στοιχείων θα περιλαμβάνει ανά επιχειρησιακό πρόγραμμα το επιλέξιμο ποσό κατά το κλείσιμο, μεταξύ άλλων για τα χρηματοδοτικά μέσα, εφόσον υπάρχουν. Επίσης, θα περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τις ανακτήσεις από το επιχειρησιακό πρόγραμμα, εάν υπάρχουν.*
— **Σύσταση 2:** Όταν υποβάλλει προτάσεις νομοθετικού περιεχομένου που συνεπάγονται τη γένεση σημαντικών ενδεχόμενων υποχρεώσεων ή την αύξηση των υφιστάμενων, να τις συνοδεύει από επισκόπηση της συνολικής αξίας των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που οφείλει να καλύψει ο προϋπολογισμός, μαζί με ανάλυση σεναρίων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων και του πιθανού αντικτύπου τους στον προϋπολογισμό. Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: έως τα μέσα του 2019.	*Η Επιτροπή αποδέχεται εν μέρει τη συγκεκριμένη σύσταση.* *Σύμφωνα με τον νέο δημοσιονομικό κανονισμό που εγκρίθηκε από τον συννομοθέτη, η Επιτροπή θα εκτιμά ετησίως τη βιωσιμότητα των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που συνεπάγονται για τον προϋπολογισμό της ΕΕ οι χρηματοοικονομικές πράξεις. Αυτές οι πληροφορίες θα συνοδεύουν το σχέδιο προϋπολογισμού από το 2021.*
— **Σύσταση 3:** Στο πλαίσιο της συζήτησης σχετικά με το ΠΔΠ μετά το 2020, να καλέσει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, να θεσπίσουν μηχανισμούς για την καλύτερη διαχείριση του κινδύνου σώρευσης καθυστερημένων πληρωμών, δεδομένου του υψηλού ποσοστού των εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων κατά το τρέχον και κατά το προηγούμενο ΠΔΠ. Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: μέχρι την έναρξη της μετά το 2020 περιόδου.	*Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.* *Η Επιτροπή υπέβαλε προτάσεις για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο για την περίοδο 2021-2027 στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Ένα σημαντικό στοιχείο αυτών των προτάσεων είναι η σταθερότητα και η προβλεψιμότητα του ανώτατου ορίου πληρωμών. Η Επιτροπή θεωρεί ότι το προτεινόμενο ανώτατο όριο πληρωμών θα είναι επαρκές για να καλυφθούν οι εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων (ΥΠΕ) πριν από το 2021 και οι πληρωμές των νέων αναλήψεων πληρωμών για την περίοδο 2021-2027, εντός των ορίων που καθορίζονται από το ανώτατο όριο των ιδίων πόρων σύμφωνα με την ισχύουσα απόφαση για τους ίδιους πόρους.* *Επιπλέον, η πρόταση της Επιτροπής για έναν κανονισμό περί «κοινών διατάξεων» για την περίοδο 2021-2027 περιλαμβάνει δύο βασικούς μηχανισμούς που ευνοούν την πιο έγκαιρη εφαρμογή: έναν κανόνα αποδέσμευσης «ν + 2» που συνδυάζεται με ένα επίπεδο προχρηματοδότησης το οποίο έχει μειωθεί σε ετήσιες δόσεις 0,5 % με βάση τη συνολική στήριξη από τα ταμεία σε προγραμματικό επίπεδο. Επιπλέον, η Επιτροπή προτείνει στους συννομοθέτες να μειώσουν τα ετήσια επίπεδα προχρηματοδότησης για τα προγράμματα της περιόδου 2014-2020.*

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2.1

ΚΥΡΙΑ ΣΗΜΕΙΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΣΤΟΥΣ ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΟΥΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥΣ

Διορθωτικός προϋπολογισμός	**Διευκρίνιση**	**Αξία σε δισεκατ. ευρώ**	**Αντίκτυπος στον προϋπολογισμό του 2017**
01/2017	Τρία κράτη μέλη έλαβαν στήριξη λόγω μεγάλων ή τοπικών καταστροφών που τις έπληξαν μέσω της κινητοποίησης του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης: α) Ηνωμένο Βασίλειο: 60,3 εκατ. ευρώ, β) Κύπρος: 7,3 εκατ. ευρώ και γ) Πορτογαλία: 3,9 εκατ. ευρώ.	0,07	Αύξηση των αναλήψεων υποχρεώσεων
02/2017	Το πλεόνασμα του 2016 επεστράφη στα κράτη μέλη μέσω της μείωσης των ετήσιων συνεισφορών τους.	6,40	Πηγές των εσόδων
03/2017	Ενισχύθηκε η πρωτοβουλία για την απασχόληση των νέων (ΠΑΝ), που αναπτύχθηκε το 2013 ως ένα μέσο αντιμετώπισης της υψηλής ανεργίας των νέων σε ολόκληρη την ΕΕ.	0,50	Αύξηση των αναλήψεων υποχρεώσεων
04/2017	Χορηγήθηκε βοήθεια στην Ιταλία, μέσω του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΤΑΕΕ, μετά από σειρά σεισμών που συνέβησαν μεταξύ Αυγούστου 2016 και Ιανουαρίου 2017.	1,20	Αύξηση των αναλήψεων υποχρεώσεων
05/2017	Συστάθηκε το Ταμείο Εγγυήσεων του Ευρωπαϊκού Ταμείου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (ΕΤΒΑ).	0,30	Αύξηση των αναλήψεων υποχρεώσεων
06/2017	Μειώθηκαν οι πιστώσεις πληρωμών του αρχικού προϋπολογισμού. Κατά συνέπεια, μειώθηκαν κατά το ίδιο ποσό οι συνεισφορές των κρατών μελών.	0,06	Μείωση των αναλήψεων υποχρεώσεων
		7,70	Μείωση των πληρωμών

Πηγή: Σημείωση Α 2.1 στην έκθεση της Επιτροπής σχετικά με τη δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση για το οικονομικό έτος 2017.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2.2

ΑΥΞΗΣΗ ΤΩΝ ΠΟΣΩΝ ΠΟΥ ΔΙΑΤΙΘΕΝΤΑΙ ΣΤΟΥΣ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥΣ

Ποσά που διέθεταν οι ειδικοί μηχανισμοί πριν και μετά την αύξηση

(σε εκατ. ευρώ)

Πριν από την αύξηση

Έτος	**Μηχανισμός ευελιξίας**	**Αποθεματικό επείγουσας βοήθειας (ΑΕΒ)**	**Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠ)**	**Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΤΑΕΕ)**	**Σύνολο**
2017	530	315	169	563	1 577
2018	541	322	172	574	1 609
2019	552	328	176	586	1 642
2020	563	335	179	598	1 675
Σύνολο	2 186	1 300	696	2 321	6 503

Μετά την αύξηση

Έτος	**Μηχανισμός ευελιξίας**	**Αποθεματικό επείγουσας βοήθειας (ΑΕΒ)**	**Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠ)**	**Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΤΑΕΕ)**	**Σύνολο**
2017	676	338	169	563	1 746
2018	689	344	172	574	1 779
2019	703	351	176	586	1 816
2020	717	359	179	598	1 853
Σύνολο	2 785	1 392	696	2 321	7 194

Διαφορά	599	92	—	—	691
				Συνολικό ποσό διαθέσιμο για χρήση την περίοδο 2018-2020 (*)	**5 997**

(*) Η διαφορά μεταξύ των 7 194 εκατομμυρίων ευρώ και των 5 997 εκατομμυρίων ευρώ αντιστοιχεί στα ποσά που χρησιμοποιήθηκαν το 2017

Σημ.: Flex — Μηχανισμός Ευελιξίας· ΑΕΒ — Αποθεματικό Επείγουσας Βοήθειας· ΕΤΠΠ — Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση· ΤΑΕΕ — Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, βάσει πληροφοριακών στοιχείων προερχόμενων από την Επιτροπή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Επίτευξη αποτελεσμάτων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σημείο
Εισαγωγή	3.1
Μέρος 1 — Χρησιμοποιεί με κατάλληλο τρόπο η Επιτροπή τις σχετικές με τις επιδόσεις πληροφορίες στο πλαίσιο της λήψης αποφάσεων;	3.2-3.36
Ενότητα Α — Ο βαθμός στον οποίο η Επιτροπή μπορεί να χρησιμοποιεί τις σχετικές με τις επιδόσεις πληροφορίες είναι σε ορισμένες περιπτώσεις περιορισμένος	3.6-3.13
Ενότητα Β — Τα συστήματα μέτρησης των επιδόσεων που εφαρμόζει η Επιτροπή παράγουν τεράστιες ποσότητες δεδομένων, αλλά όχι πάντοτε εγκαίρως	3.14-3.18
Ενότητα Γ — Η Επιτροπή χρησιμοποιεί τις σχετικές με τις επιδόσεις πληροφορίες για τη διαχείριση προγραμμάτων και πολιτικών, μολονότι δεν λαμβάνονται πάντοτε τα κατάλληλα μέτρα όταν δεν επιτυγχάνονται οι τιμές-στόχος	3.19-3.26
Ενότητα Δ — Η Επιτροπή δεν εξηγεί κατά κανόνα πώς χρησιμοποιήθηκαν οι σχετικές με τις επιδόσεις πληροφορίες στις εκθέσεις επιδόσεων	3.27-3.31
Ενότητα Ε — Η καλλιέργεια μιας νοοτροπίας εστίασης στις επιδόσεις αναμένεται να οδηγήσει σε περαιτέρω πρόοδο	3.32-3.36
Μέρος 2 — Αποτελέσματα των ελέγχων επιδόσεων του Συνεδρίου: τα συμπεράσματα και οι συστάσεις με τον μεγαλύτερο αντίκτυπο	3.37-3.67
Εισαγωγή	3.37
Υποτομείς 1α «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση» και 1β «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή»	3.38-3.44
Τομέας 2 «Βιώσιμη ανάπτυξη: φυσικοί πόροι»	3.45-3.48
Τομείς 3 «Ασφάλεια και ιθαγένεια» και 4 «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας»	3.49-3.58
Τομέας 5 «Διοίκηση» και εκθέσεις με θέμα «Λειτουργική ενιαία αγορά και βιώσιμη νομισματική ένωση»	3.59-3.67
Μέρος 3 — Παρακολούθηση της συνέχειας που δόθηκε σε συστάσεις	3.68-3.78
Συμπεράσματα και συστάσεις	3.79-3.85
Συμπεράσματα	3.79-3.83
Συστάσεις	3.84-3.85

Παράρτημα 3.1 – Αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση υλοποίησης των συστάσεων ανά έκθεση

Παράρτημα 3.2 – Σημαντικότερες βελτιώσεις και ανεπίλυτες αδυναμίες ανά έκθεση

Παράρτημα 3.3 – Συστάσεις προς τα κράτη μέλη

Παράρτημα 3.4 – Παρακολούθηση προγενέστερων συστάσεων για ζητήματα επιδόσεων

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

3.1. Στο παρόν κεφάλαιο αναλύουμε, κάθε χρόνο, ορισμένα ζητήματα που αφορούν τις επιδόσεις, ήτοι τα *αποτελέσματα* που επιτυγχάνονται με τον προϋπολογισμό της ΕΕ, ο οποίος εκτελείται από την Επιτροπή σε συνεργασία με τα κράτη μέλη ([1]). Φέτος εξετάσαμε συγκεκριμένα:

i) τη χρήση των σχετικών με τις επιδόσεις πληροφοριών από την Επιτροπή στο πλαίσιο της λήψης αποφάσεων,

ii) επιλεγμένα αποτελέσματα από τις ειδικές εκθέσεις που εκπονήσαμε το 2017 επί ζητημάτων επιδόσεων,

iii) την από μέρους της Επιτροπής υλοποίηση των συστάσεων που διατυπώσαμε στις ειδικές εκθέσεις που δημοσιεύσαμε το 2014.

ΜΕΡΟΣ 1 — ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙ ΜΕ ΚΑΤΑΛΛΗΛΟ ΤΡΟΠΟ Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΙΣ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΛΗΨΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ;

3.2. Πέρυσι εξετάσαμε την προσέγγιση που εφαρμόζει η Επιτροπή για την αναφορά στοιχείων σχετικά με τις επιδόσεις, σε σύγκριση με τις ορθές πρακτικές. Όπως είναι σημαντικό ένας οργανισμός να διαθέτει αξιόπιστες διαδικασίες για την αναφορά στοιχείων σχετικά με τις επιδόσεις και να τις βελτιώνει διαρκώς, είναι εξίσου σημαντικό να αξιοποιεί τις πληροφορίες που παράγονται στο πλαίσιο της αναφοράς στοιχείων σχετικά με τις επιδόσεις για τη διαχείριση των δραστηριοτήτων, τη βελτιστοποίηση των αποτελεσμάτων, την κατάλληλη προσαρμογή των συστημάτων διαχείρισης και των διαδικασιών στρατηγικού σχεδιασμού, και για άλλους σκοπούς. Ο τρόπος χρησιμοποίησης των πληροφοριών αυτών έχει μακροπρόθεσμα αντίκτυπο στην επιτυχία του οργανισμού στον τομέα της διαχείρισης των επιδόσεων.

3.3. Σύμφωνα με την Επιτροπή, η διαχείριση των επιδόσεων είναι μια διαρκής συστηματική προσέγγιση που αποσκοπεί στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας και των αποτελεσμάτων των δράσεων μέσω του καλύτερου σχεδιασμού, της τακτικής παρακολούθησης και της τεκμηριωμένης λήψης αποφάσεων ([2]). Η πρωτοβουλία της Επιτροπής «Ένας προϋπολογισμός της ΕΕ που θα εστιάζεται στα αποτελέσματα», η οποία δρομολογήθηκε το 2015, περιλαμβάνει διάφορους άξονες δράσης και στόχους, στους οποίους περιλαμβάνεται η υποστήριξη της λήψης αποφάσεων με ουσιαστικές πληροφορίες για τις επιδόσεις ([3]). Οι κατευθυντήριες οδηγίες για τη βελτίωση της νομοθεσίας ([4]), οι οποίες πρωτοεκδόθηκαν το 2015 και επικαιροποιήθηκαν τον Ιούλιο του 2017, προβλέπουν ότι τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία πρέπει στο σύνολό τους να χρησιμοποιούνται ως βάση για τον σχεδιασμό ενωσιακών πολιτικών και νομοθετικών πράξεων που θα επιτυγχάνουν τους στόχους τους κατά τρόπο ανοικτό, διαφανή και οικονομικά αποδοτικό.

3.1. *Η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι περισσότερες καίριες αποφάσεις σχετικά με τον προϋπολογισμό της ΕΕ λαμβάνονται από την αρμόδια επί του προϋπολογισμού αρχή και τη νομοθετική αρχή, δηλαδή το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, βάσει προτάσεων της Επιτροπής. Αυτό ισχύει τόσο για αποφάσεις σχετικά με την ετήσια διαδικασία του προϋπολογισμού όσο και για τον σχεδιασμό και την αναθεώρηση του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και των τομεακών χρηματοδοτικών προγραμμάτων.*

([1]) Άρθρο 317 της Συνθήκης για τη λειτουργία της ΕΕ.

([2]) Instructions for the Strategic Plan 2016-2020 and Management Plan 2016, 20 Νοεμβρίου 2015, Ares (2015)5332669: βλέπε ενότητα 1, παράγραφος 1.1.

([3]) http://ec.europa.eu/budget/budget4results/index_en.cfm.

([4]) https://ec.europa.eu/info/files/better-regulation-guidelines_el.

3.4. Προκειμένου να αξιολογήσουμε αν η Επιτροπή αξιοποιεί καταλλήλως τις σχετικές με τις επιδόσεις πληροφορίες στο πλαίσιο της λήψης αποφάσεων, ενεργήσαμε ως εξής:

i) Διενεργήσαμε επισκόπηση εγγράφων σχετικά με τη χρήση των σχετικών με τις επιδόσεις πληροφοριών για τους σκοπούς της λήψης αποφάσεων, στο πλαίσιο της οποίας εξετάσαμε, μεταξύ άλλων, εκθέσεις των ανώτατων οργάνων ελέγχου ([5]), του ΟΟΣΑ, κυβερνήσεων και μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας από χώρες εντός και εκτός της ΕΕ.

ii) Εξετάσαμε τις πλέον πρόσφατες εκθέσεις επιδόσεων που δημοσίευσαν έξι γενικές διευθύνσεις (ΓΔ) ([6]), συμπεριλαμβανομένων δέκα από τις πλέον πρόσφατες εκτιμήσεις *αντικτύπου* και αξιολογήσεις. Οι συγκεκριμένες ΓΔ επελέγησαν ως αρκετά αντιπροσωπευτικές της Επιτροπής συνολικά, λόγω της ποικιλίας των χαρακτηριστικών τους (τρόπος διαχείρισης, συνεργασία με οργανισμούς, είδος δραστηριότητας κ.λπ.).

iii) Πραγματοποιήσαμε συνεντεύξεις με τριάντα προϊσταμένους μονάδων και διευθυντές στις έξι αυτές ΓΔ, προκειμένου να συγκεντρώσουμε πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με τη χρήση των σχετικών με τις επιδόσεις πληροφοριών στο πλαίσιο της λήψης αποφάσεων σε επίπεδο ΓΔ.

iv) Διενεργήσαμε έρευνα σχετικά με τη χρήση των σχετικών με τις επιδόσεις πληροφοριών στο πλαίσιο της λήψης αποφάσεων στις εν λόγω έξι ΓΔ. Το σχετικό ερωτηματολόγιο απευθύνθηκε σε 240 διοικητικά στελέχη (προϊσταμένους μονάδων, διευθυντές, αναπληρωτές γενικούς διευθυντές και γενικούς διευθυντές) των εν λόγω ΓΔ, τα οποία συμμετέχουν στη διαχείριση πολιτικών, προγραμμάτων ή έργων, και το τελικό ποσοστό συμμετοχής ανήλθε σε 57 %.

([5]) Παραδείγματος χάριν, των ΑΟΕ του Καναδά (Auditor General) της Νέας Ζηλανδίας (Controller and Auditor-General), των ΗΠΑ (Government Accountability Office) και του Ηνωμένου Βασιλείου (National Audit Office).

([6]) ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης, ΓΔ Επικοινωνιακών Δικτύων, Περιεχομένου και Τεχνολογιών, ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης, ΓΔ Εκπαίδευσης και Πολιτισμού, ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης και Γενική Γραμματεία.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Εμβέλεια

3.5. Η επισκόπησή μας κάλυψε τη χρήση των σχετικών με τις επιδόσεις πληροφοριών από την Επιτροπή σε σχέση με προγράμματα δαπανών και με την ανάπτυξη, υλοποίηση και αξιολόγηση πολιτικών. Από την εμβέλεια του ελέγχου μας εξαιρέσαμε τις ακόλουθες πτυχές:

i) τη χρήση των σχετικών με τις επιδόσεις πληροφοριών στο πλαίσιο της διοικητικής διαχείρισης του προσωπικού και των λοιπών πόρων, προκειμένου να επικεντρωθούμε στην επίτευξη των αποτελεσμάτων πολιτικών και προγραμμάτων,

ii) τη χρήση των σχετικών με τις επιδόσεις πληροφοριών από την *αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή* ([7]). Ο συγκεκριμένος τομέας έχει επίσης μελετηθεί από τον ΟΟΣΑ ([8]) και άλλους ερευνητές ([9]).

Ενότητα Α — Ο βαθμός στον οποίο η Επιτροπή μπορεί να χρησιμοποιεί τις σχετικές με τις επιδόσεις πληροφορίες είναι σε ορισμένες περιπτώσεις περιορισμένος

Το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο της ΕΕ δεν παρέχει επαρκή ευελιξία για τη χρήση των σχετικών με τις επιδόσεις πληροφοριών

3.6. Στο πλαίσιο της κατάρτισης του εθνικού προϋπολογισμού, αποτελεί συνήθη πρακτική η ανακατανομή πόρων σε ετήσια βάση ή και συχνότερα. Εντούτοις, στο ενωσιακό πλαίσιο η κατάσταση διαφέρει. Στην ενδιάμεση επανεξέταση του *πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου* (*ΠΔΠ*) της περιόδου 2014-2020 ([10]), η Επιτροπή επεσήμανε ότι είναι αναγκαίο να επιτευχθεί η ενδεδειγμένη ισορροπία μεταξύ της μεσοπρόθεσμης προβλεψιμότητας και της ευελιξίας για την αντιμετώπιση απρόβλεπτων καταστάσεων. Στο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο της περιόδου 2014-2020, το 80 % περίπου του προϋπολογισμού της ΕΕ είναι προκατανεμημένο, γεγονός που, σύμφωνα με την Επιτροπή, «περιορίζει την ικανότητα απόκρισης του προϋπολογισμού στις εξελισσόμενες ανάγκες».

([7]) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

([8]) Βλέπε «Budgeting and Performance in the European Union — A review in the context of EU Budget Focused on Results» της Διεύθυνσης δημόσιας διακυβέρνησης του ΟΟΣΑ, παράγραφος 3.2.4: http://www.oecd-ilibrary.org/governance/budgeting-and-performance-in-the-european-union_budget-17-5jfnx7fj38r2?crawler=true.

([9]) Βλέπε, παραδείγματος χάριν, University of St. Gallen Law School, Law and Economics Research Paper Series Working Paper No 2015-04, «What can performance information do to legislators? A budget decision experiment with legislators», του Σεπτεμβρίου 2014: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2494772.

([10]) COM(2016) 603 final, σ. 14, με τίτλο «Ενδιάμεση επανεξέταση/αναθεώρηση του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2014-2020. Ένας προϋπολογισμός της ΕΕ που θα εστιάζεται στα αποτελέσματα» http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/?fuseaction=list&n=10&adv=0&coteId=1&year=2016&number=603&language=el.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.7. Ο προϋπολογισμός της ΕΕ είναι κατά κύριο λόγο προϋπολογισμός επενδύσεων. Για τους διάφορους τομείς του, εντός του επταετούς διάρκειας πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου, ορίζονται ετήσια ανώτατα όρια και τα διαθέσιμα κονδύλια κατανέμονται εκ των προτέρων στα κράτη μέλη. Παρά το γεγονός ότι στη συναφή τομεακή νομοθεσία προβλέπονται ήδη ορισμένοι μηχανισμοί ευελιξίας συνδεόμενοι με τις επιδόσεις, όπως το αποθεματικό επίδοσης και οι εκ των προτέρων αιρεσιμότητες, οι μηχανισμοί αυτοί έχουν περιορισμούς ([11]). Παρόλο που οι δραστηριότητες χαμηλών επιδόσεων μπορούν να αντικατασταθούν από άλλες, με καλύτερες επιδόσεις, στον ίδιο τομέα και στο ίδιο κράτος μέλος, το περιθώριο ευελιξίας για την προσαρμογή των προτεραιοτήτων όσον αφορά τις δαπάνες μεταξύ τομέων του προϋπολογισμού είναι περιορισμένο. Η σημαντικότερη ευκαιρία για την κατανομή των πόρων, λαμβανομένων υπόψη των πληροφοριών για τις επιδόσεις, παρέχεται κατά την κατάρτιση και τη διαπραγμάτευση του νέου κανονισμού για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και των τομεακών προγραμμάτων που το συνοδεύουν.

3.8. Οι ενδιάμεσες επανεξετάσεις του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου αποτελούν μία ακόμη ευκαιρία για τη συνεκτίμηση των σχετικών με τις επιδόσεις πληροφοριών. Η τελευταία τέτοια επανεξέταση ([12]) είχε ως αποτέλεσμα την ανακατανομή 12,798 δισεκατομμυρίων ευρώ, ποσού που αντιστοιχεί στο **1,18 %** του συνόλου, ήτοι σε ένα σχετικά μικρό ποσοστό, των συνολικών *πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων* στο πλαίσιο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2014-2020. Κύριος κινητήριος μοχλός των εν λόγω ανακατανομών πόρων δεν ήταν οι επιδόσεις, αλλά η ανάγκη αντιμετώπισης της προσφυγικής κρίσης και άλλων απειλών για την ασφάλεια, καθώς και των επενδυτικών ελλειμμάτων που προκλήθηκαν συνεπεία της χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης.

Εφαρμόζονται παράλληλα περισσότερα στρατηγικά πλαίσια

3.9. Η μέτρηση της συμβολής του προϋπολογισμού της ΕΕ και της Επιτροπής στην επίτευξη των στόχων υψηλού επιπέδου είναι μια σύνθετη διαδικασία, λόγω της παράλληλης εφαρμογής περισσότερων πολιτικών στρατηγικών πλαισίων ([13]) (βλέπε ***πλαίσιο 3.1***).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.8. *Κατά τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τις πιστώσεις του προϋπολογισμού λαμβάνονται υπόψη ορισμένοι παράγοντες. Για παράδειγμα, η ανακατανομή πόρων για την αντιμετώπιση της προσφυγικής κρίσης και των απειλών για την ασφάλεια ήταν αποτέλεσμα σημαντικών απρόβλεπτων γεωπολιτικών και κοινωνιακών εξελίξεων. Οι επιδόσεις μπορούν να λαμβάνονται υπόψη εφόσον διατίθενται αξιόπιστες και έγκαιρες πληροφορίες, γεγονός που δεν ισχύει πάντα, ιδίως σε καταστάσεις κρίσης.*

3.9. *Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι πολιτικές προτεραιότητες της Επιτροπής Juncker είναι απόλυτα συμβατές και συνάδουν πλήρως με το στρατηγικό θεματολόγιο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και τη στρατηγική «Ευρώπη 2020».*

Το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο αποτελεί ένα από τα εργαλεία για την εφαρμογή των προτεραιοτήτων της Ένωσης. Το τρέχον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο σχεδιάστηκε για να συμβάλει στη στρατηγική «Ευρώπη 2020» και παρέχει ισχυρή στήριξη για άλλες προτεραιότητες που προκύπτουν ([1]).

([11]) Βλέπε παραδείγματος χάριν τις ειδικές εκθέσεις μας αριθ. 15/2017, με τίτλο «Οι εκ των προτέρων αιρεσιμότητες και το αποθεματικό επίδοσης στον τομέα της συνοχής: καινοτόμα μέσα που δεν έχουν ακόμη αποδειχθεί αποτελεσματικά», και αριθ. 16/2017, με τίτλο «Προγραμματισμός στο πλαίσιο της αγροτικής ανάπτυξης: λιγότερη πολυπλοκότητα και μεγαλύτερη έμφαση στα αποτελέσματα» (https://www.eca.europa.eu).

([12]) Βλέπε COM(2016) 603 final.

([13]) Το ζήτημα αυτό έχει εξεταστεί ήδη στα σημεία 3.18 έως 3.19 της ετήσιας έκθεσης για το 2016, στα σημεία 3.18 έως 3.21 της ετήσιας έκθεσης για το 2015 και στα σημεία 3.7 έως 3.12 της ετήσιας έκθεσης για το 2014.

([1]) *Βλ. επίσης τις απαντήσεις της Επιτροπής στα σημεία 3.18 έως 3.19 της ετήσιας έκθεσης του ΕΕΣ για το 2016, στα σημεία 3.18 έως 3.21 της ετήσιας έκθεσης του ΕΕΣ για το 2015 και στα σημεία 3.7 έως 3.12 της ετήσιας έκθεσης του ΕΕΣ για το 2014.*

Πλαίσιο 3.1 — Τέσσερα στρατηγικά πλαίσια για την Ευρωπαϊκή Ένωση (εφαρμοζόμενα παράλληλα)

Δέκα τομείς προτεραιότητας για δράση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (2014-2019)
(Εγκριθέντες από την **Ευρωπαϊκή Επιτροπή** το 2014)

1. Νέα ώθηση στην απασχόληση, την ανάπτυξη και τις επενδύσεις
2. Συνδεδεμένη ενιαία ψηφιακή αγορά βασιζόμενη στην αμοιβαία εμπιστοσύνη
3. Ανθεκτική ενεργειακή ένωση με μακρόπνοη πολιτική για την κλιματική αλλαγή
4. Βαθύτερη και δικαιότερη εσωτερική αγορά με ενισχυμένη βιομηχανική βάση
5. Βαθύτερη και δικαιότερη οικονομική και νομισματική ένωση
6. Εύλογη και ισορροπημένη συμφωνία ελεύθερων συναλλαγών με τις ΗΠΑ
7. Ένας χώρος δικαιοσύνης και θεμελιωδών δικαιωμάτων
8. Προς μια νέα πολιτική για τη μετανάστευση
9. Ένας ισχυρότερος παγκόσμιος παράγοντας
10. Μια Ένωση δημοκρατικής αλλαγής

Στρατηγικό θεματολόγιο για την ΕΕ σε εποχή αλλαγών (2014-2019)
(Εγκριθέν από το **Ευρωπαϊκό Συμβούλιο** το 2014)

Πέντε βασικές προτεραιότητες:
1. Ισχυρότερες οικονομίες με περισσότερες θέσεις απασχόλησης
2. Κοινωνίες ικανές να ενδυναμώνουν και να προστατεύουν
3. Ασφαλές μέλλον όσον αφορά την ενέργεια και το κλίμα
4. Αξιόπιστος τομέας θεμελιωδών ελευθεριών
5. Αποτελεσματικότερη κοινή δράση ανά τον κόσμο

Πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ) και συνακόλουθοι κανονισμοί για κάθε πρόγραμμα δαπανών (2014-2020)
(Εγκριθέν από το **Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης** το 2013, με την έγκριση του **Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου**)

Το ΠΔΠ καθορίζει τα ανώτατα ετήσια ποσά («ανώτατα όρια») που μπορεί να δαπανήσει η Επιτροπή στους διάφορους τομείς πολιτικής, ομαδοποιημένους σε πέντε δημοσιονομικούς τομείς ως εξής:
1. Έξυπνη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη
   1α Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση
   1β Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή
2. Βιώσιμη ανάπτυξη: φυσικοί πόροι
3. Ασφάλεια και ιθαγένεια
4. Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας
5. Διοίκηση

ΕΥΡΩΠΗ 2020: Έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη (2010-2020)
(Εγκριθείσα από το **Ευρωπαϊκό Συμβούλιο** το 2010)

Πέντε πρωταρχικοί στόχοι:
1. Απασχόληση
2. Έρευνα και ανάπτυξη
3. Κλιματική αλλαγή και ενεργειακή βιωσιμότητα
4. Εκπαίδευση
5. Καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού

Επτά εμβληματικές πρωτοβουλίες πολιτικής:
1. Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη
2. Ένωση καινοτομίας
3. Νεολαία σε κίνηση
4. Μια Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποδοτικά τους πόρους
5. Μια βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης
6. Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας
7. Ευρωπαϊκή πλατφόρμα για την καταπολέμηση της φτώχειας

2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020

Πηγή: ΕΕΣ.

3.10. Επιπλέον, σε διάφορα έγγραφα τομεακής πολιτικής ορίζονται άλλοι στόχοι, βάσει των αρμοδιοτήτων της ΕΕ που απορρέουν από τη Συνθήκη για τη λειτουργία της. Ακόμη, η ΕΕ έχει δεσμευθεί να συμβάλει στην επίτευξη των **στόχων βιώσιμης ανάπτυξης** που όρισαν τα Ηνωμένα Έθνη και επιδιώκει να υποβάλλει σε ετήσια βάση έκθεση σχετικά με την επιτυγχανόμενη πρόοδο προς την επίτευξή τους.

3.11. Εξετάσαμε με ποιον τρόπο διαχειρίστηκαν οι ΓΔ την **παράλληλη εφαρμογή των διαφορετικών στρατηγικών**. Δύο ήταν οι επικρατέστερες προσεγγίσεις.

i) Για την εκπλήρωση των διαφόρων υποχρεώσεών τους όσον αφορά την κατάρτιση στρατηγικών εκθέσεων, ορισμένες ΓΔ ανέπτυξαν εργαλεία ΤΠ προκειμένου να αποθηκεύουν, να παρακολουθούν, να ενοποιούν και να παρουσιάζουν στοιχεία σε διάφορους συνδυασμούς (βλέπε επίσης σημείο 3.16).

ii) Ορισμένες ΓΔ προσάρμοσαν τα πλαίσια επιδόσεών τους ώστε να ανταποκρίνονται στις ποικίλες στρατηγικές ανάγκες. Παραδείγματος χάριν, το πλαίσιο επιδόσεων της ΓΔ Εκπαίδευσης και Πολιτισμού περιλαμβάνει τρία επίπεδα.

   α) Σε επίπεδο ΕΕ, η ΓΔ Εκπαίδευσης και Πολιτισμού παρακολουθεί τους συναφείς στόχους και δείκτες της *στρατηγικής «Ευρώπη 2020»* και του στρατηγικού πλαισίου «Εκπαίδευση και κατάρτιση 2020» (ΕΚ 2020) βάσει στοιχείων προερχόμενων από τη Eurostat, τον ΟΟΣΑ και άλλες πηγές, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, και διενεργεί σε ετήσια βάση επισκόπηση προκειμένου να διασφαλίζει ότι πραγματοποιείται πρόοδος προς τη σωστή κατεύθυνση ([14]).

   β) Στο επίπεδο της Επιτροπής, η ΓΔ Εκπαίδευσης και Πολιτισμού συμβάλλει αμεσότερα στην επίτευξη δύο εκ των δέκα στόχων του «Επενδυτικού Σχεδίου για την Ευρώπη» μέσω των εργασιών της σχετικά με τα προγράμματα και τις πολιτικές. Η παρακολούθηση της προόδου γίνεται στην *ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων* και τις δηλώσεις προγράμματος.

   γ) Στο επίπεδο της ίδιας της ΓΔ Εκπαίδευσης και Πολιτισμού, η αναφορά στοιχείων και η λήψη αποφάσεων διαρθρώνονται γύρω από επτά τομείς πολιτικής, καθένας από τους οποίους έχει τους δικούς του ειδικούς στόχους. Η παρακολούθηση του νομοθετικού έργου στους διάφορους τομείς γίνεται στο πλαίσιο του προγράμματος εργασίας της Επιτροπής.

([14]) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η ΓΔ Εκπαίδευσης και Πολιτισμού συνεργάζεται επίσης με τη ΓΔ Οικονομικών και Χρηματοδοτικών Υποθέσεων και τη ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης στον τομέα της εκπαίδευσης για τον προσδιορισμό των προκλήσεων και τη διατύπωση συμπερασμάτων και συστάσεων για κάθε κράτος μέλος, με σκοπό την κατάρτιση ετήσιων εκθέσεων ανά χώρα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.12. Οι ενδιαφερόμενοι θεωρούν ότι οι πολλές διαφορετικές στρατηγικές συνιστούν διακριτές προσεγγίσεις, όπως αναφέρει παραδείγματος χάριν η Επιτροπή στην αξιολόγησή της σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ για τη νεολαία ([15]).

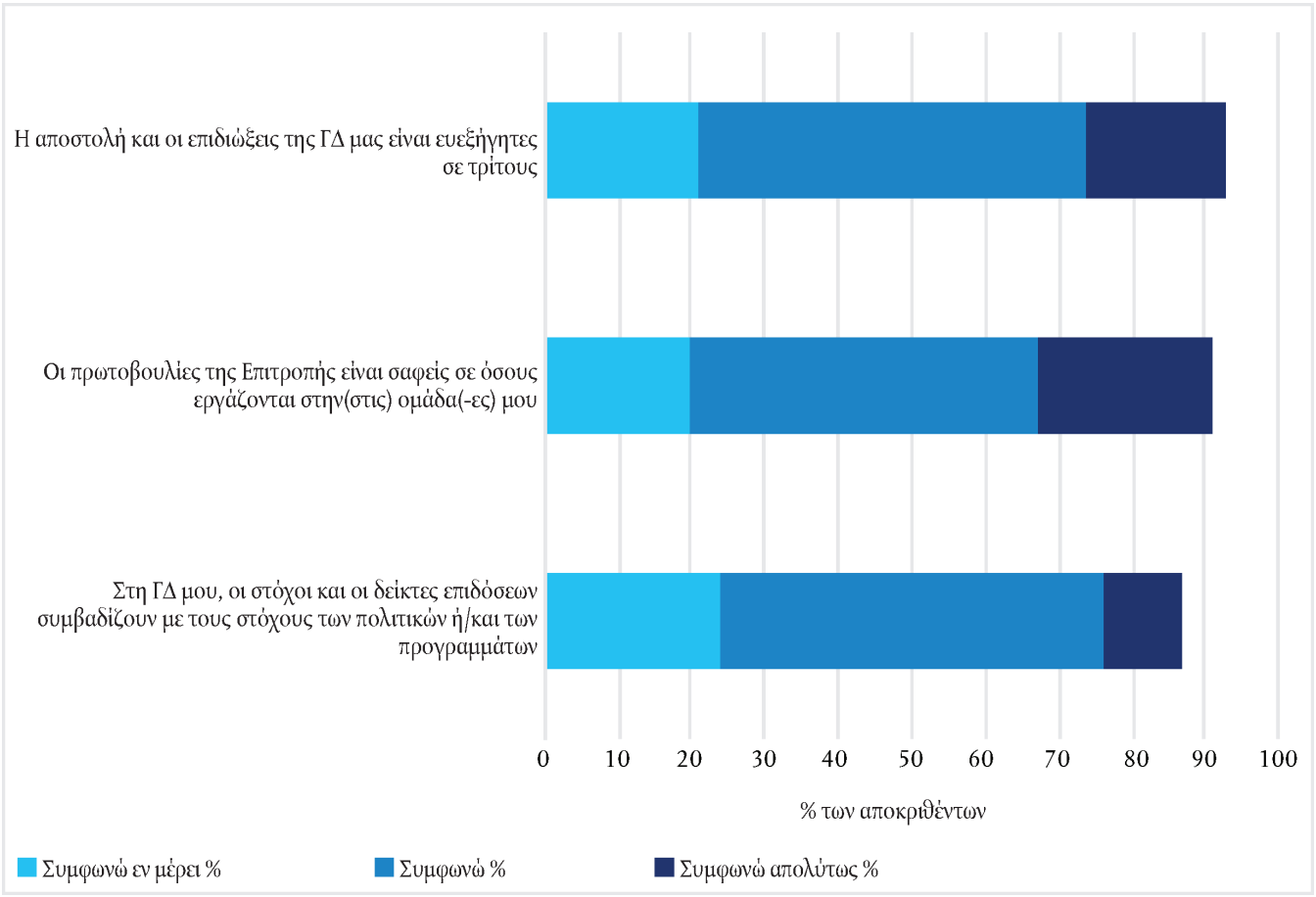
3.13. Το ερωτηματολόγιό μας περιλάμβανε ερωτήματα σχετικά με τη «σαφήνεια των στόχων», επιδίωξη των οποίων ήταν να διαπιστώσουμε σε ποιον βαθμό τα διοικητικά στελέχη της Επιτροπής κατανοούσαν την αποστολή και τους στόχους της ΓΔ στην οποία υπάγονται και της Επιτροπής συνολικά (βλέπε ***πλαίσιο 3.2***). Σε γενικές γραμμές, οι απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο ήταν θετικές και ενδεικτικές υψηλού επιπέδου κατανόησης. Ωστόσο, τα διοικητικά στελέχη με τα οποία συνομιλήσαμε σε δύο από τις έξι ΓΔ αναφέρθηκαν στην πολυπλοκότητα των αλληλεπιδράσεων μεταξύ των διαφορετικών στρατηγικών πλαισίων της ΕΕ και στη δυσκολία σύνδεσης των στόχων των πλαισίων αυτών με εκείνους που τίθενται σε επίπεδο ΓΔ.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.12. *Από την αξιολόγηση της στρατηγικής της ΕΕ για τη νεολαία προέκυψε το συμπέρασμα ότι (ενότητα 3.2.1) η στρατηγική της ΕΕ για τη νεολαία πρόσθεσε μια διάσταση ενσωμάτωσης με σκοπό τη σύνδεση της πολιτικής της ΕΕ για τη νεολαία με τις ευρωπαϊκές στρατηγικές για την εκπαίδευση, την απασχόληση και την κοινωνική ένταξη, και ότι (ενότητα 3.2.2) αρκετοί από τους τομείς προτεραιότητας εναρμονίζονται με τους στόχος της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».*

([15]) Βλέπε «Evaluation of the EU Youth Strategy and the Council Recommendation on the mobility of young volunteers across the EU, Final report», σύνοψη, σ. 4: Οι στόχοι και οι προτεραιότητες της στρατηγικής της ΕΕ για τη νεολαία ήταν σε γενικές γραμμές συνεπείς προς τους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Ωστόσο, αυτό οφείλεται μάλλον στην ευρεία θεματική κάλυψη του πλαισίου συνεργασίας για τη νεολαία παρά στις προσπάθειες ευθυγράμμισης των δύο στρατηγικών. Οι ενδιαφερόμενοι με τους οποίους συνομιλήσαμε, σε αρκετές περιπτώσεις, αντιμετώπιζαν τις δύο στρατηγικές ως διακριτές προσεγγίσεις, με τις οποίες επιδιώκονται διαφορετικοί στόχοι, και όχι ως τμήματα ενός ολοκληρωμένου μακροπρόθεσμου σχεδίου της ΕΕ.

Πλαίσιο 3.2 — Αποτελέσματα της έρευνας — Σαφήνεια των στόχων

Πηγή: έρευνα ΕΕΣ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ενότητα Β — Τα συστήματα μέτρησης των επιδόσεων που εφαρμόζει η Επιτροπή παράγουν τεράστιες ποσότητες δεδομένων, αλλά όχι πάντοτε εγκαίρως

Τα διοικητικά στελέχη έχουν στη διάθεσή τους τεράστιες ποσότητες πληροφοριών σχετικών με τις επιδόσεις

3.14. Οι ΓΔ της Επιτροπής συλλέγουν πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις σε διάφορες μορφές και από διάφορες πηγές, και παράγουν έναν τεράστιο όγκο πληροφοριών που αφορούν τις επιδόσεις. Η Επιτροπή χρησιμοποιεί τις πληροφορίες αυτές, όχι μόνο στο πλαίσιο της αναφοράς στοιχείων, αλλά και για την παρακολούθηση των εν εξελίξει δραστηριοτήτων της, ιδίως δε προκειμένου να εξακριβώνει αν επιτεύχθηκαν οι τιμές-στόχος των προγραμμάτων δαπανών, καθώς και ως εισροές στο πλαίσιο της διαδικασίας «βελτίωσης της νομοθεσίας», η οποία υποστηρίζει την κατάρτιση νομοθετικών προτάσεων.

3.15. Η επιλογή των πληροφοριών που θα χρησιμοποιηθούν εξαρτάται από το είδος της απόφασης που πρέπει να ληφθεί. Στο ***πλαίσιο 3.3*** κατωτέρω παρουσιάζεται μια γενική εικόνα των κύριων διαδικασιών λήψης αποφάσεων στο πλαίσιο των οποίων χρησιμοποιούνται σχετικές με τις επιδόσεις πληροφορίες.

Πλαίσιο 3.3 — Οι βασικές διαδικασίες λήψης αποφάσεων της Επιτροπής

	Είδος απόφασης	**Σχετικές με τις επιδόσεις πληροφορίες που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο της διαδικασίας λήψης αποφάσεων της Επιτροπής**
Προγράμματα δαπανών	Πρόταση προϋπολογισμού του ΠΔΠ για μία 7ετία	— Πληροφορίες σχετικά με την παρακολούθηση των προγραμμάτων (συμπεριλαμβανομένων δεικτών *εκροής*, αποτελέσματος και αντικτύπου) — Αξιολογήσεις και εκτιμήσεις αντικτύπου — Επισκοπήσεις σχετικά με τις δαπάνες
	Πρόταση νομικής βάσης για τα προγράμματα δαπανών κατά τη διάρκεια της περιόδου που καλύπτει το ΠΔΠ	— Πληροφορίες σχετικά με την παρακολούθηση των προγραμμάτων (συμπεριλαμβανομένων δεικτών εκροής, αποτελέσματος και αντικτύπου) — Αξιολογήσεις και εκτιμήσεις αντικτύπου — Δημόσιες διαβουλεύσεις
	Πρόταση ετήσιου προϋπολογισμού	— Πληροφορίες σχετικά με την παρακολούθηση των προγραμμάτων (συμπεριλαμβανομένων δεικτών εκροής, αποτελέσματος και αντικτύπου) — Αξιολογήσεις και εκτιμήσεις αντικτύπου
	Εκτέλεση του προϋπολογισμού των προγραμμάτων	— Δεδομένα σχετικά με επιμέρους έργα, και ενοποιημένα δεδομένα υπό τη μορφή δεικτών εκροής, αποτελέσματος και αντικτύπου — Ετήσιες εκθέσεις παρακολούθησης — Μελέτες, αξιολογήσεις — Στοιχεία υποβαλλόμενα από τα κράτη μέλη (στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης) — Στοιχεία υποβαλλόμενα από τους εταίρους (στο πλαίσιο της έμμεσης διαχείρισης)
Εργασίες ουσίας που δεν σχετίζονται άμεσα με δαπάνες	Πρόταση νομοθεσίας της ΕΕ (συνήθης νομοθετική διαδικασία)	— Συνοδευτικές πληροφορίες (Eurostat και άλλες στατιστικές, δίκτυα εμπειρογνωμόνων, διάλογος με ενδιαφερομένους, επισκοπήσεις ανά χώρα κ.λπ.) — Μελέτες, αξιολογήσεις, εκτιμήσεις αντικτύπου — Δημόσια διαβούλευση
	Εφαρμογή και παρακολούθηση πολιτικών	— Ανάδραση από εμπειρογνώμονες, μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας και άλλους ενδιαφερομένους — Μελέτες, αξιολογήσεις, έρευνες του Ευρωβαρόμετρου

Πηγή: ΕΕΣ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.16. Αρκετές ΓΔ της Επιτροπής ανέπτυξαν πρόσφατα νέα μέσα και διαδικασίες για την αξιοποίηση των σχετικών με τις επιδόσεις δεδομένων. Σε αρκετές περιπτώσεις άρχισαν να χρησιμοποιούν νέες εφαρμογές ΤΠ που παράγουν ειδικά προσαρμοσμένες και επικαιροποιημένες αναφορές για τη διευκόλυνση της λήψης αποφάσεων. Η ανάπτυξη των νέων αυτών εργαλείων μαρτυρά τη δέσμευση της Επιτροπής να βελτιώσει τη διαχείριση των σχετικών με τις επιδόσεις δεδομένων ([16]). Ενδεικτικά των εξελίξεων είναι τα ακόλουθα παραδείγματα.

i) Το νέο πληροφορικό σύστημα για την αγροτική ανάπτυξη 2 της ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης είναι ένα ηλεκτρονικό σύστημα διαχείρισης της ροής εργασιών των προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησής τους, το οποίο παρέχει τη δυνατότητα παραγωγής αναφορών για τη σύγκριση της υλοποίησης των ενωσιακών προγραμμάτων στα κράτη μέλη με τον μέσο όρο σε επίπεδο ΕΕ.

ii) Η ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης αναπτύσσει επί του παρόντος ένα νέο εργαλείο ΤΠ που θα περιλαμβάνει ενότητες για την παρακολούθηση των αποτελεσμάτων και την παραγωγή σχετικών αναφορών, καθώς και για την υποστήριξη των διαδικασιών αξιολόγησης των δράσεων και λήψης αποφάσεων σχετικά με τη χρηματοδότηση. Στόχος του συστήματος είναι η σύνδεση των έργων με τον στρατηγικό σχεδιασμό.

iii) Ο πίνακας δεικτών για το Erasmus+ της ΓΔ Εκπαίδευσης και Πολιτισμού είναι ένα ηλεκτρονικό σύστημα που χρησιμοποιούν όλοι οι εθνικοί οργανισμοί του Erasmus+ στην Ευρώπη. Παρέχει σχετικές με τις επιδόσεις πληροφορίες και από τους 57 εθνικούς οργανισμούς σε πραγματικό χρόνο, συμπεριλαμβανομένης ανάδρασης σχετικά με τα αποτελέσματα του προγράμματος, μέσω εργαλείου έρευνας που μετρά τον βαθμό ικανοποίησης των συμμετεχόντων. Τα χαρακτηριστικά αυτά παρέχουν στη ΓΔ Εκπαίδευσης και Πολιτισμού τη δυνατότητα να λαμβάνει γρήγορα ανάδραση σχετικά με την εξέλιξη του προγράμματος και να αντιδρά το συντομότερο δυνατόν.

([16]) Εντούτοις, δεν αναλύσαμε τον βαθμό της χρήσης ή της χρησιμότητάς τους.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.16.

iii) *Ο πίνακας δεικτών περιλαμβάνει στοιχεία σχετικά με τις επιδόσεις σε πραγματικό χρόνο τα οποία αφορούν διαδικασίες επιχορήγησης που τελούν υπό έμμεση διαχείριση, σύμφωνα με το πλαίσιο διαχείρισης επιδόσεων επιχορήγησης που καθορίστηκε το 2017 σε όλα τα προγράμματα της ΓΔ Εκπαίδευσης, Νεολαίας, Αθλητισμού και Πολιτισμού.*

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Υπάρχουν περιθώρια για περαιτέρω ανάπτυξη των συστημάτων μέτρησης των επιδόσεων

3.17. Στην ετήσια έκθεση του περασμένου έτους ([17]) προσδιορίσαμε τομείς στους οποίους κυβερνήσεις και διεθνείς οργανισμοί παγκοσμίως εφαρμόζουν ορθές πρακτικές για την αναφορά στοιχείων σχετικά με τις επιδόσεις και συστήσαμε στην Επιτροπή να εξετάσει το ενδεχόμενο να υιοθετήσει ορισμένες από αυτές. Εισηγηθήκαμε τη βελτίωση των αναφορών στοιχείων σχετικά με τις επιδόσεις εξορθολογίζοντάς τες και καθιστώντας τες περισσότερο ισορροπημένες, φιλικές προς τον χρήστη και προσβάσιμες. Ακόμη, συστήσαμε στην Επιτροπή να αξιολογήσει την ποιότητα των πληροφοριών που παρουσιάζει. Η Επιτροπή έδωσε συνέχεια στις εν λόγω συστάσεις, λαμβάνοντάς τις υπόψη στις οδηγίες της σε σχέση με την *ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων* της για το 2017.

3.18. Φέτος η έρευνά μας επικεντρώθηκε στις σχετικές με τις επιδόσεις πληροφορίες τις οποίες έχουν στη διάθεσή τους τα διοικητικά στελέχη (βλέπε ***πλαίσιο 3.4***). Από τα αποτελέσματα της έρευνας προέκυψε ότι τα συστήματα μέτρησης των επιδόσεων έχρηζαν περαιτέρω εξέλιξης. Ειδικότερα, επιβεβαιώθηκε ότι υπάρχει πρόβλημα με τον χρόνο κατά τον οποίο καθίστανται διαθέσιμες οι σχετικές με τις επιδόσεις πληροφορίες ([18]). Μολονότι οι κεντρικές υπηρεσίες της Επιτροπής έχουν ήδη εκπονήσει εκτενείς οδηγίες και υποδείγματα, εφαρμόζουν προγράμματα επιμόρφωσης και διοργανώνουν ανταλλαγές για την κατάρτιση των σχετικών με τις επιδόσεις εκθέσεων (παραδείγματος χάριν τον Νοέμβριο του 2017 εκδόθηκαν οδηγίες για τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων του 2017), τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι οι ΓΔ θα επιθυμούσαν πρόσθετη καθοδήγηση για την κατάρτιση των εκθέσεων. Επισημάναμε επίσης ότι εκείνοι μεταξύ των αποκριθέντων που απάντησαν περισσότερο αρνητικά στα σχετικά ερωτήματα ήταν όσοι χρησιμοποιούσαν λιγότερο συχνά πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις.

3.18. *Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι αξιόπιστες και ολοκληρωμένες πληροφορίες σχετικά με τα αποτελέσματα και τις επιπτώσεις των χρηματοδοτικών προγραμμάτων και άλλων δραστηριοτήτων πολιτικής καθίστανται διαθέσιμα με σημαντική χρονική καθυστέρηση.*

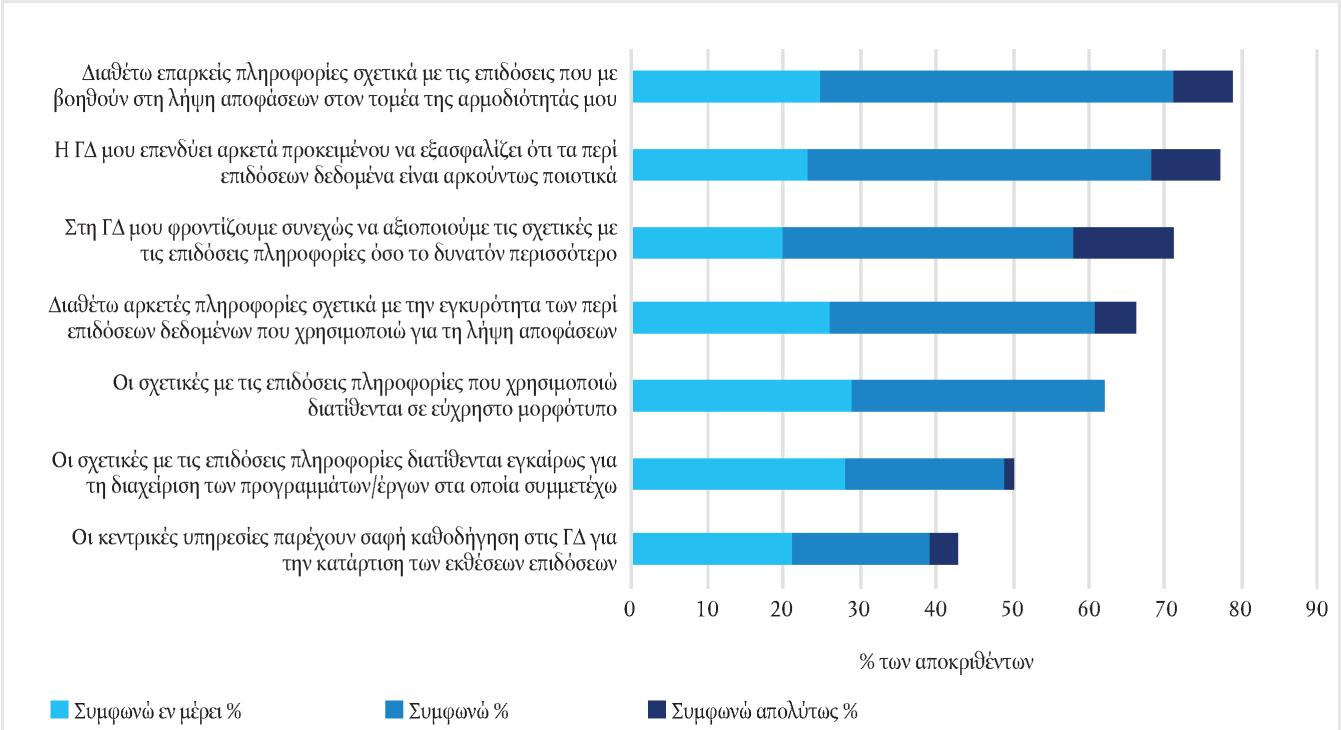
Η Επιτροπή τις λαμβάνει υπόψη κατά τον σχεδιασμό της, στο μέτρο του δυνατού. Για παράδειγμα, όλες οι Γενικές Διευθύνσεις σχεδιάζουν τις δραστηριότητες αξιολόγησης στο πλαίσιο (τουλάχιστον) πενταετούς κυλιόμενου προγράμματος, ώστε να παρέχουν έγκαιρες πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις για την υποβολή των εκθέσεών τους. Το σχέδιο πρέπει να επικαιροποιείται σε ετήσια βάση.

Όσον αφορά την καθοδήγηση για την κατάρτιση εκθέσεων, οι κεντρικές υπηρεσίες της Επιτροπής παρέχουν εκτενή καθοδήγηση για όλα τα στάδια κατάρτισης και όλες τις σημαντικές εκθέσεις επιδόσεων που εκπονούν οι ΓΔ, λαμβάνοντας υπόψη την πρόοδο που έχει επιτευχθεί με την πάροδο των ετών. Στην καθοδήγηση περιλαμβάνονται οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων για τις υπηρεσίες της Επιτροπής και οι δηλώσεις προγράμματος που συνοδεύουν το σχέδιο προϋπολογισμού. Καθοδήγηση παρέχεται επίσης για αξιολογήσεις στις κατευθυντήριες γραμμές και στην εργαλειοθήκη για την καλή νομοθέτηση. Περιγράφονται επίσης άλλα είδη επανεξέτασης. Καθοδήγηση παρέχεται επίσης σε κεντρικό επίπεδο με στόχο τον σχεδιασμό κατάλληλων συστημάτων υποβολής εκθέσεων σχετικά με τις επιδόσεις με στόχο τη συλλογή δεδομένων για την παρακολούθηση της εφαρμογής και των αποτελεσμάτων του προγράμματος, αποτελεσματικά και εγκαίρως. Η επίσημη καθοδήγηση συνοδεύεται από σεμινάρια κατάρτισης και ανταλλαγές βέλτιστων πρακτικών μεταξύ υπηρεσιών.

([17]) Ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2016, κεφάλαιο 3 «Επίτευξη αποτελεσμάτων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ», σημεία 3.13 έως 3.51.

([18]) Όσον αφορά τον έγκαιρο χαρακτήρα των πληροφοριών, εντοπίσαμε προβλήματα με το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» που αναφέρονται στα σημεία 3.31 και 3.51 έως 3.53 της ετήσιας έκθεσης για το 2015.

Πλαίσιο 3.4 — Αποτελέσματα της έρευνας — Πλαίσιο των σχετικών με τις επιδόσεις πληροφοριών

Πηγή: Έρευνα ΕΕΣ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ενότητα Γ — Η Επιτροπή χρησιμοποιεί τις σχετικές με τις επιδόσεις πληροφορίες για τη διαχείριση προγραμμάτων και πολιτικών, μολονότι δεν λαμβάνονται πάντοτε τα κατάλληλα μέτρα όταν δεν επιτυγχάνονται οι τιμές-στόχος

Η Επιτροπή χρησιμοποιεί τις σχετικές με τις επιδόσεις πληροφορίες που έχει στη διάθεσή της στο πλαίσιο της διαχείρισης των δραστηριοτήτων της

3.19. Ποσοστό 56 % των αποκριθέντων στην έρευνά μας ανέφερε ότι χρησιμοποιούσε είτε συχνά είτε πολύ συχνά σχετικές με τις επιδόσεις πληροφορίες για τους σκοπούς της λήψης αποφάσεων. Οι τέσσερις συχνότερες χρήσεις τους είναι στο πλαίσιο της ανάπτυξης στρατηγικών, της λήψης καλύτερων αποφάσεων, της αξιολόγησης της επίτευξης των τιμών-στόχου και της λήψης διορθωτικών μέτρων όταν κρίνεται αναγκαίο ([19]).

([19]) Ομοίως, η υπηρεσία λογοδοσίας της κυβέρνησης των ΗΠΑ έχει επισημάνει σε διάφορες εκθέσεις της ότι οι ομοσπονδιακές υπηρεσίες, προκειμένου να επιτυγχάνουν καλύτερα αποτελέσματα, μπορούν να εφαρμόζουν μια σειρά πρακτικών οι οποίες δυνητικά ενισχύουν ή διευκολύνουν την αξιοποίηση των σχετικών με τις επιδόσεις πληροφοριών (για τον εντοπισμό προβλημάτων και τη λήψη διορθωτικών μέτρων, τη χάραξη στρατηγικής και την κατανομή των πόρων, την αναγνώριση και την επιβράβευση καλών επιδόσεων, και για τον εντοπισμό και την ανταλλαγή αποτελεσματικών προσεγγίσεων). Βλέπε τις ακόλουθες εκθέσεις της υπηρεσίας λογοδοσίας της κυβέρνησης των ΗΠΑ: https://www.gao.gov/assets/250/247701.pdf; https://www.gao.gov/new.items/d081026t.pdf; https://www.gao.gov/assets/130/123413.pdf; https://www.gao.gov/assets/670/666187.pdf.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.20. Τα διοικητικά στελέχη αντιμετωπίζουν δυσκολίες στη χρήση σχετικών με τις επιδόσεις πληροφοριών για την αξιολόγηση της συμβολής προγραμμάτων και πολιτικών στην επίτευξη των στόχων υψηλού επιπέδου. Εξάλλου, δεν είναι αποκλειστικά αρμόδιοι για τις επιδόσεις. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι οι συννομοθέτες και τα άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, ιδίως δε τα κράτη μέλη, διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην επίτευξη των αποτελεσμάτων και του αντικτύπου. Τα προηγούμενα έτη παρατηρήσαμε ([20]) ότι πολλοί από τους στόχους προγραμμάτων και πολιτικών αντλούνται απευθείας από έγγραφα πολιτικής ή νομοθετικά έγγραφα, με συνέπεια το επίπεδό τους να είναι υπερβολικά υψηλό και να μην είναι χρήσιμα ως μέσα διαχείρισης. Επίσης, συστήσαμε ([21]) στην Επιτροπή να επιλύσει αυτό το πρόβλημα. Η Επιτροπή αναγνώρισε ότι ήταν δυσχερής η σύνδεση της πληθώρας πληροφοριών που είναι διαθέσιμες για τα έργα σε επιχειρησιακό επίπεδο με τις πολιτικές υψηλού επιπέδου και τις αποφάσεις που λαμβάνονται σε πολιτικό επίπεδο.

3.21. Σε ετήσια βάση, η Επιτροπή χρησιμοποιεί τρία βασικά εργαλεία αναφοράς στοιχείων (τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων, τις δηλώσεις προγράμματος και την ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις) προκειμένου να παρουσιάσει τις επιχειρησιακές επιδόσεις της και τις επιδόσεις των ενωσιακών προγραμμάτων και πολιτικών. Όπως παρουσιάζεται στο ***πλαίσιο 3.5*** κατωτέρω, μια σειρά εγγράφων σχεδιασμού αποτελούν τη βάση για τις εν λόγω τρεις βασικές εκθέσεις ([22]).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.20. *Η Επιτροπή θεωρεί σημαντικό να γίνει σαφής διάκριση μεταξύ του εσωτερικού πλαισίου επιδόσεων για τις υπηρεσίες της Επιτροπής και των πλαισίων επιδόσεων των χρηματοδοτικών προγραμμάτων.*

Οι στόχοι και οι δείκτες που περιλαμβάνονται σε χρηματοδοτικά προγράμματα είναι αποτέλεσμα της νομοθετικής διαδικασίας. Συνδέονται με τις επιδόσεις των προγραμμάτων, όχι με τις υπηρεσίες της Επιτροπής. Η Επιτροπή έχει υποβάλει προτάσεις για την ενίσχυση των πλαισίων επιδόσεων στα χρηματοδοτικά προγράμματα στο πλαίσιο των προτάσεων για το μελλοντικό πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο.

Όσον αφορά το πρόγραμμα «Ορίζων 2020», βλ. την απάντηση της Επιτροπής στη σύσταση 1 της ετήσιας έκθεσης του ΕΕΣ για το 2015.

Όσον αφορά την ικανότητα της Επιτροπής να παρακολουθεί την υλοποίηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και να καταρτίζει εκθέσεις, βλ. την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 3.97 της ετήσιας έκθεσης του ΕΕΣ για το 2014.

Η σύνδεση μεταξύ των στόχων και των σχετικών δεικτών από ευρύτερη πολιτική άποψη παρουσιάζεται στις δηλώσεις προγράμματος.

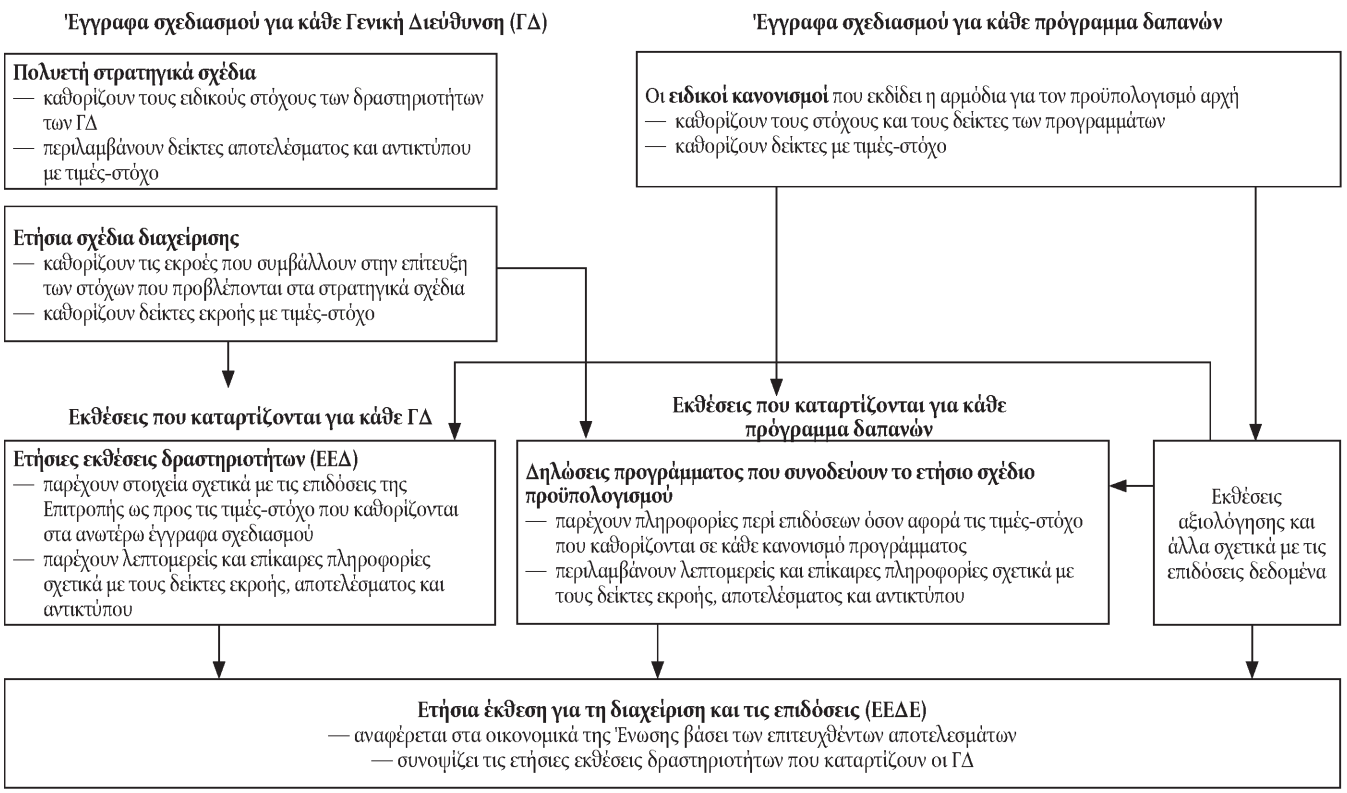
3.21. *Η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι τρεις εκθέσεις που αναφέρονται εδώ, οι οποίες εκπονούνται σύμφωνα με τις σχετικές νομικές υποχρεώσεις, αποτελούν ένα μόνο υποσύνολο της εκτενούς διαδικασίας υποβολής εκθέσεων σχετικά με τις επιδόσεις των πολιτικών της ΕΕ και την υλοποίηση των πολιτικών προτεραιοτήτων. Η ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις και οι δηλώσεις προγράμματος αφορούν πρωτίστως τις επιδόσεις και τη διαχείριση του προϋπολογισμού της ΕΕ.*

([20]) Ετήσια έκθεση για το 2015, σημεία 3.62 έως 3.63, και ετήσια έκθεση για το 2014, σημεία 3.71 έως 3.73.

([21]) Ετήσια έκθεση για το 2015, σύσταση 1, και ετήσια έκθεση για το 2014, σύσταση 2.

([22]) Βλέπε επίσης ετήσια έκθεση για το 2016, κεφάλαιο 3 «Επίτευξη αποτελεσμάτων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ», μέρος 1, ενότητα 1 — Το πλαίσιο αναφοράς στοιχείων σχετικά με τις επιδόσεις.

Πλαίσιο 3.5 — Οι βασικές εκθέσεις επιδόσεων που καταρτίζουν η Επιτροπή και οι γενικές διευθύνσεις της ([23])

Πηγή: ΕΕΣ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.22. Οι τρεις εκθέσεις καλύπτουν το σύνολο του προϋπολογισμού της ΕΕ, καθώς και το σύνολο των δραστηριοτήτων που υλοποιούνται στο πλαίσιο των πολιτικών του προϋπολογισμού. Στο ***πλαίσιο 3.6*** παρουσιάζονται συγκεφαλαιωτικά το κοινό στο οποίο απευθύνονται οι εκθέσεις και η χρήση για την οποία προορίζονται.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.22. *Βλ. την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 3.23.*

([23]) Ορισμοί των όρων που χρησιμοποιούνται στο γράφημα: δείκτης είναι ένα χαρακτηριστικό ή μια ιδιότητα που μετράται τακτικά προκειμένου να αξιολογείται ο βαθμός επίτευξης ενός στόχου· ένας δείκτης αποτελέσματος μετρά τις άμεσες μεταβολές για τους άμεσους αποδέκτες μετά το πέρας της συμμετοχής τους σε μια παρέμβαση· και ένας δείκτης αντικτύπου μετρά τις περισσότερο μακροπρόθεσμες συνέπειες που παρατηρούνται έπειτα από ορισμένο χρονικό διάστημα από την ολοκλήρωση μιας παρέμβασης.

Πλαίσιο 3.6 — Το κοινό στο οποίο απευθύνονται και η χρήση για την οποία προορίζονται οι βασικές εκθέσεις επιδόσεων

	Σε ποιο κοινό απευθύνεται;	**Για ποια χρήση προορίζεται;**
Δήλωση προγράμματος	Το έγγραφο υποβάλλεται στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή (Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Συμβούλιο), συμπληρωματικά προς το σχέδιο του γενικού προϋπολογισμού.	Ρόλος των δηλώσεων προγράμματος είναι η τεκμηρίωση των αιτημάτων για διάθεση κονδυλίων από τον προϋπολογισμό για προγράμματα δαπανών, με την παρουσίαση των επιδόσεων των προγραμμάτων αυτών, της προστιθέμενης αξίας της ΕΕ και του (τρέχοντος και μελλοντικού) ποσοστού υλοποίησής τους.
Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων	Σώμα των Επιτρόπων	Πρόκειται για την έκθεση διαχείρισης των γενικών διευθυντών των ΓΔ προς το Σώμα των Επιτρόπων. Αποτελεί το κύριο μέσο λογοδοσίας των υπευθύνων διαχείρισης εντός της Επιτροπής (βλέπε τις οδηγίες για την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του 2017).
Ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις (ΕΕΔΕ)	Η έκθεση υποβάλλεται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 318 της ΣΛΕΕ και το άρθρο 66, παράγραφος 9, του *δημοσιονομικού κανονισμού*.	Η ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις ([1]) είναι ένα εργαλείο λογοδοσίας στο πλαίσιο της διαδικασίας χορήγησης απαλλαγής με την αρμόδια για την απαλλαγή αρχή. Με την έγκρισή της, το Σώμα των Επιτρόπων αναλαμβάνει εξ ολοκλήρου την πολιτική ευθύνη για τη διαχείριση του προϋπολογισμού της ΕΕ.

([1]) Η ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις για το 2016 είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο Eur-Lex: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52017DC0351. Η έκθεση αυτή τηλεφορτώθηκε από τον ιστότοπο Eur-Lex 4 040 φορές κατά το διάστημα 30 Ιουνίου 2017 — 29 Ιανουαρίου 2018.

Πηγή: ΕΕΣ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.23. Οι βασικές εκθέσεις επιδόσεων έχουν μάλλον τον ρόλο εργαλείων αναφοράς στοιχείων παρά μέσων που χρησιμοποιούν οι ΓΔ της Επιτροπής για τη διαχείριση των επιδόσεών τους ή των επιδόσεων της Επιτροπής συνολικά. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι οι εκθέσεις δεν είναι επαρκώς λεπτομερείς ούτε πλήρεις, καταρτίζονται μία φορά ετησίως και απευθύνονται κυρίως σε αναγνώστες εκτός ΓΔ.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.23. *Με την ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις του προϋπολογισμού της ΕΕ η Επιτροπή συμβάλλει στην ετήσια διαδικασία απαλλαγής για την εκτέλεση του προϋπολογισμού. Σε αυτήν λαμβάνει υπόψη όλες τις συναφείς πληροφορίες και όχι μόνο τα ετήσια αποτελέσματα, για παράδειγμα τις ενδιάμεσες αξιολογήσεις.*

Η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων είναι μια έκθεση διαχείρισης που υποβάλλουν οι Γενικοί Διευθυντές και των Προϊστάμενοι Υπηρεσιών στο σώμα των επιτρόπων. Αποτελεί το βασικό μέσο λογοδοσίας για τη διαχείριση στους κόλπους της Επιτροπής και είναι λεπτομερής και περιεκτική. Περιλαμβάνει την υποβολή εκθέσεων σχετικά με όλους τους δείκτες που επέλεξαν οι υπηρεσίες της Επιτροπής στα στρατηγικά τους σχέδια για την περίοδο 2016-2020, ως βασικό στοιχείο για τη μέτρηση των επιδόσεων των υπηρεσιών της Επιτροπής και της συμβολής τους στις πολιτικές προτεραιότητες της Επιτροπής Juncker.

Ως εκ τούτου, η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων προορίζεται τόσο για το εξωτερικό κοινό όσο και ως πηγή ενημέρωσης των διοικητικών στελεχών της Επιτροπής σχετικά με τη διαχείριση. Η Επιτροπή επισημαίνει επίσης ότι η επικαιροποίηση και η υποβολή εκθέσεων για πολλούς βασικούς δείκτες, για παράδειγμα τους δείκτες που συνδέονται με τους πρωταρχικούς στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», πραγματοποιείται σε τακτική βάση. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής ενθαρρύνονται να παρακολουθούν τακτικά την πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων τους, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο των ενδιάμεσων επανεξετάσεων των οικείων σχεδίων διαχείρισης.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.24. Εντούτοις, σε ορισμένες περιπτώσεις οι βασικές εκθέσεις επιδόσεων (ιδίως δε οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων) χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο της διαχείρισης των επιδόσεων.

i) Η ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης εκμεταλλεύεται τον δημόσιο χαρακτήρα της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων για να επιφέρει οργανωτικές αλλαγές. Παρουσιάζει συγκριτικές πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις των αντιπροσωπειών στις χώρες εταίρους ([24]), ως κίνητρο για τη βελτίωσή τους.

ii) Μολονότι δεδηλωμένος σκοπός της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων είναι η εξασφάλιση της λογοδοσίας, η ΓΔ Επικοινωνιακών Δικτύων, Περιεχομένου και Τεχνολογιών και η ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης την έχουν επίσης χρησιμοποιήσει ως εργαλείο για την παρακολούθηση της υλοποίησης του προγράμματος εργασιών από τα ανώτερα διοικητικά κλιμάκια ([25]). Η ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης θεωρεί ότι η κατάρτιση της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων αποτελεί μια ευκαιρία να διαπιστωθεί αν όλα έγιναν βάσει του προγραμματισμού και, σε περίπτωση που εντοπιστούν προβλήματα, να προσδιοριστούν οι αιτίες και να αναζητηθούν λύσεις.

3.25. Οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων είναι έγγραφα προσβάσιμα από όλους, αλλά η Επιτροπή δεν έχει αξιολογήσει σε ποιον βαθμό απευθύνονται πράγματι στους πολίτες. Εντούτοις, ο αριθμός των επισκέψεων στον ιστότοπο Europa ([26]) δείχνει ότι το ενδιαφέρον των πολιτών είναι περιορισμένο.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.24. *Βλ. την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 3.23.*

3.25. *Βλ. την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 3.23.*

([24]) Βλέπε παράρτημα 10 (και ιδίως σελίδες 457-459) της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων της ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης για το 2016.

([25]) Μετά τη μεταρρύθμιση του κύκλου στρατηγικού σχεδιασμού και προγραμματισμού το 2016, οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με την υλοποίηση του προγράμματος εργασιών της Επιτροπής. Ειδικότερα, περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τους δείκτες εκροής που παλαιότερα παρουσιάζονταν στα ετήσια σχέδια διαχείρισης των ΓΔ.

([26]) https://ec.europa.eu/info/publications/annual-activity-reports-2016_el. Αυτή η κοινή ιστοσελίδα περιλαμβάνει συνδέσμους προς τους επιμέρους ιστότοπους όπου είναι αναρτημένες οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων κάθε ΓΔ. Η κοινή ιστοσελίδα είχε δεχθεί 2700 διαφορετικές επισκέψεις μεταξύ της δημοσίευσης των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων για το 2016 και της 30ής Ιανουαρίου 2018. Στους επιμέρους ιστότοπους στους οποίους είναι αναρτημένες οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων το 2017 καταγράφηκαν 7509 διαφορετικές προβολές σελίδας. Ωστόσο, το 2016, ήταν δυνατή η δημοσίευση των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων και σε άλλους ιστότοπους, για τους οποίους δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία σχετικά με τον αριθμό των επισκεπτών και των προβολών σελίδας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Δεν λαμβάνονται πάντοτε διορθωτικά μέτρα όταν δεν επιτυγχάνονται οι τιμές-στόχος

3.26. Ένας από τους κύριους σκοπούς της χρήσης των σχετικών με τις επιδόσεις πληροφοριών είναι η μέτρηση της προόδου ως προς την επίτευξη των τιμών-στόχου, προκειμένου να λαμβάνονται διορθωτικά μέτρα και, σε τελική ανάλυση, να επιτυγχάνονται τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα. Γνωρίζοντας ότι οι χαμηλές επιδόσεις θα έχουν συνέπειες, τα διοικητικά στελέχη έχουν κίνητρο να χρησιμοποιούν τις σχετικές με τις επιδόσεις πληροφορίες. Στο πλαίσιο της έρευνάς μας, τα διοικητικά στελέχη ερωτήθηκαν τι, κατά την εμπειρία τους, συμβαίνει σε περίπτωση επίτευξης (βλέπε ***πλαίσιο 3.7***) ή μη επίτευξης (βλέπε ***πλαίσιο 3.8***) των τιμών-στόχου όσον αφορά τις επιδόσεις των προγραμμάτων δαπανών ή των πολιτικών. Από τα αποτελέσματα της έρευνας προκύπτει ότι οι ανεπαρκείς επιδόσεις δεν οδηγούν πάντοτε στη λήψη διορθωτικών μέτρων. Ένα πέμπτο των αποκριθέντων ανέφερε ότι δεν έγινε καμία αλλαγή όταν οι τιμές-στόχος δεν επιτεύχθηκαν. Η κατάρτιση σχεδίων δράσης είναι το είδος της απόφασης που αναφέρθηκε συχνότερα, ακολουθούμενη από την περαιτέρω ανάλυση, υπό τη μορφή είτε της ενισχυμένης παρακολούθησης είτε της πρόσθετης αξιολόγησης. Εντούτοις, τα μέτρα αυτού του είδους δεν επιλύουν από μόνα τους τα διαπιστωθέντα προβλήματα. Παρατηρήσαμε ότι η μη επίτευξη μιας τιμής-στόχου ήταν πιθανότερο να έχει συνέπειες σε γενικές διευθύνσεις στις οποίες οι σχετικές με τις επιδόσεις πληροφορίες χρησιμοποιούνταν συχνότερα.

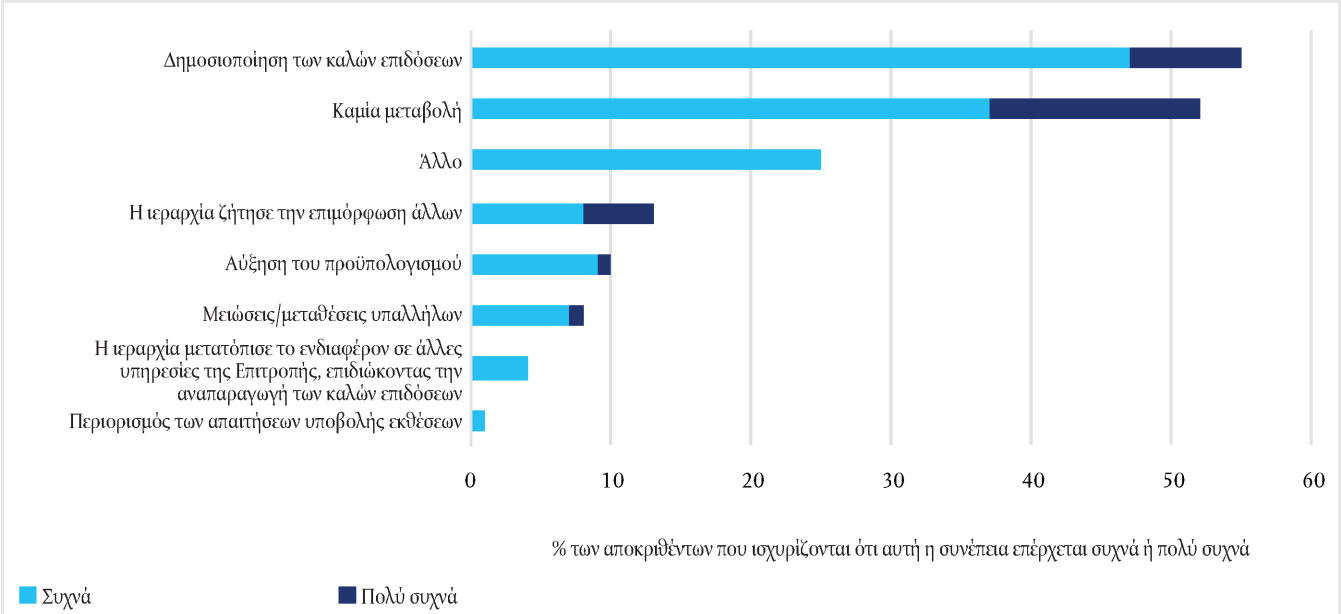
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.26. *Σκοπός της χρήσης πληροφοριών σχετικά με τις επιδόσεις είναι η παρακολούθηση των επιδόσεων και η μέτρηση της απόστασης μεταξύ του επιδιωκόμενου στόχου και της πραγματικότητας, καθώς και η εφαρμογή των αναγκαίων προσαρμογών. Κάτι τέτοιο συνήθως βασίζεται σε μια ευρύτερη εκτίμηση των βασικών λόγων για τους οποίους οι επιδόσεις έχουν αποκλίνει από τον στόχο.*

Όπως τονίζει το ΕΕΣ, περισσότεροι από το 70 % των ερωτηθέντων επισήμαναν ότι, εάν δεν επιτυγχάνονται οι στόχοι, αναπτύσσονται σχέδια δράσης και πραγματοποιείται εντατικότερη παρακολούθηση, ενώ περισσότεροι από το 60 % των ερωτηθέντων απάντησαν ότι αξιολόγηση διενεργείται εάν δεν επιτευχθούν οι στόχοι.

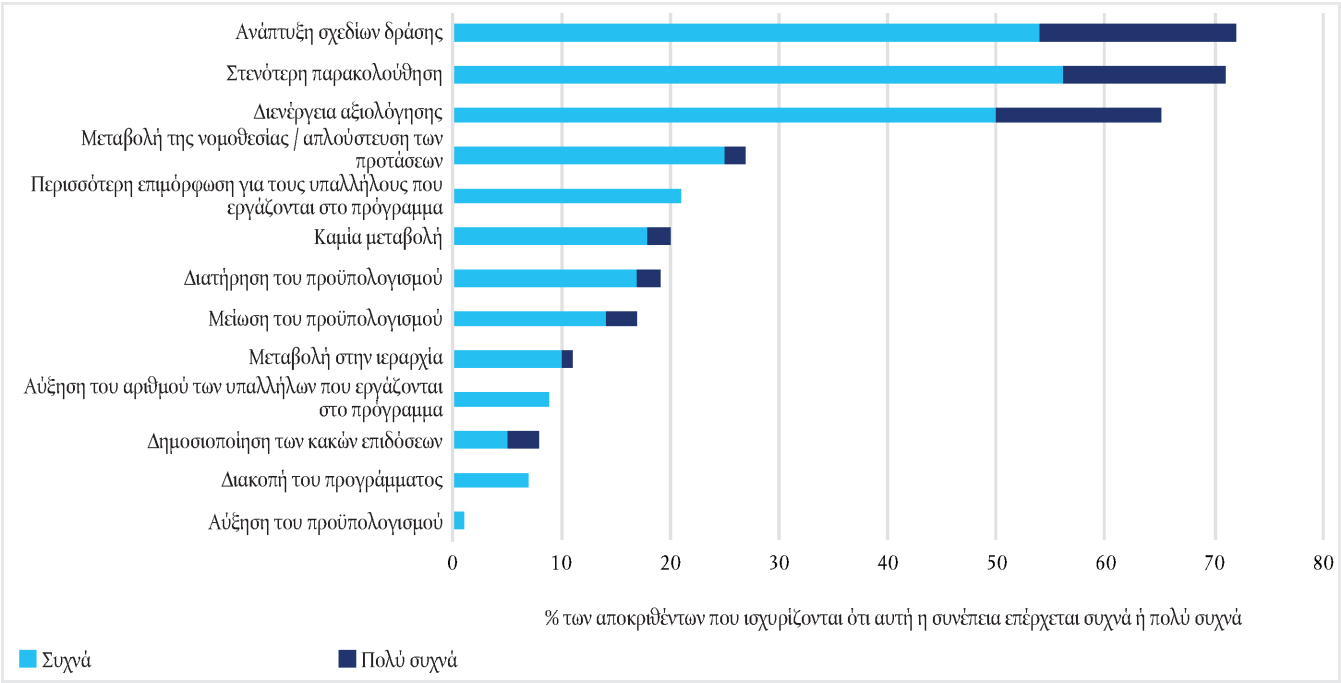
Η Επιτροπή επισημαίνει επίσης ότι, όσον αφορά τη διαχείριση του προϋπολογισμού της ΕΕ, η Επιτροπή βρίσκεται αντιμέτωπη με σειρά περιορισμών οι οποίοι απορρέουν από το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και από τις αποφάσεις που λαμβάνει η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή σχετικά με τον ετήσιο προϋπολογισμό.

Πλαίσιο 3.7 — Τι συμβαίνει σε περίπτωση επίτευξης ή υπέρβασης των τιμών-στόχου;

Πηγή: Έρευνα ΕΕΣ.

Πλαίσιο 3.8 — Τι συμβαίνει σε περίπτωση μη επίτευξης των τιμών-στόχου;

Πηγή: Έρευνα ΕΕΣ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ενότητα Δ — Η Επιτροπή δεν εξηγεί κατά κανόνα πώς χρησιμοποιήθηκαν οι σχετικές με τις επιδόσεις πληροφορίες στις εκθέσεις επιδόσεων

3.27. Για λόγους διαφάνειας και λογοδοσίας, οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να γνωρίζουν, διαβάζοντας τις βασικές εκθέσεις επιδόσεων, με ποιον τρόπο η Επιτροπή χρησιμοποιεί τις σχετικές με τις επιδόσεις πληροφορίες που έχει στη διάθεσή της ([27]). Σε αυτές τις εκθέσεις, η Επιτροπή επιδιώκει να παρουσιάσει μια συνεκτική εικόνα των επιδόσεων ([28]) και της προόδου που επιτεύχθηκε ως προς την επίτευξη των αποτελεσμάτων. Η εικόνα αυτή είναι περισσότερο αξιόπιστη εάν βασίζεται σε αποδεικτικά στοιχεία. Δεν αρκεί απλώς να εξηγείται ποιες αποφάσεις ελήφθησαν, αλλά και με ποιον τρόπο οι εν λόγω αποφάσεις βασίστηκαν στις διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.27. *Η Επιτροπή συμφωνεί ότι η υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις επιδόσεις πρέπει να βασίζεται σε αποδεικτικά στοιχεία, και περιλαμβάνει τα εν λόγω στοιχεία στις οικείες εκθέσεις επιδόσεων.*

([27]) Η άποψη αυτή υποστηρίχθηκε και από το ανώτατο όργανο ελέγχου του Καναδά, σύμφωνα με το οποίο οι σχετικές με τις επιδόσεις πληροφορίες δεν αρκεί να χρησιμοποιούνται, αλλά πρέπει και να είναι σαφές στους τρίτους ότι χρησιμοποιούνται («Implementing Results-Based Management: Lessons from the Literature», ενότητα 22, «Demonstrable use of performance information is essential»), http://www.oag-bvg.gc.ca/internet/English/meth_gde_e_10225.html.

([28]) Βλέπε σημείο 3 των οδηγιών για την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του 2017.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.28. Οι κεντρικές υπηρεσίες της Επιτροπής παρέχουν οδηγίες στις γενικές διευθύνσεις για την κατάρτιση στρατηγικών σχεδίων, σχεδίων διαχείρισης και ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων. Μολονότι, βάσει των οδηγιών, οι γενικές διευθύνσεις οφείλουν να παρουσιάζουν σχετικές με τις επιδόσεις πληροφορίες κατά την αναφορά στοιχείων για τις δραστηριότητές τους, δεν οφείλουν να εξηγούν με ποιον τρόπο αξιοποίησαν τις εν λόγω πληροφορίες προκειμένου να βελτιώσουν αυτές τις δραστηριότητες.

3.29. Οι ΓΔ αναφέρουν ότι χρησιμοποιούν σχετικές με τις επιδόσεις πληροφορίες στις εκθέσεις τους, χωρίς να παρέχουν περαιτέρω εξηγήσεις.

i) Στις εκθέσεις της ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης ([29]) περιγράφεται σε γενικές γραμμές με ποιον τρόπο χρησιμοποιούνται οι σχετικές με τις επιδόσεις πληροφορίες στο πλαίσιο της λήψης αποφάσεων ([30]), χωρίς ωστόσο να παρουσιάζονται συγκεκριμένα παραδείγματα της χρήσης τους στην πράξη.

ii) Στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της για το 2016, η ΓΔ Επικοινωνιακών Δικτύων, Περιεχομένου και Τεχνολογιών ανέφερε ότι στο πλαίσιο της κατάρτισης του σχεδίου δράσης για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση για την περίοδο 2016-2020 αξιοποιήθηκαν σε μεγάλο βαθμό τα αποτελέσματα της αξιολόγησης του προηγούμενου σχεδίου δράσης που αφορούσε την περίοδο 2011-2015 ([31]). Ωστόσο, δεν διευκρινίζεται με ποιον ακριβώς τρόπο τα αποτελέσματα αυτά επηρέασαν το νέο σχέδιο δράσης.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.28. *Μέσω της συμβολής τους στους πολυετείς στόχους με τον καθορισμό πολυετών σκοπών στα στρατηγικά σχέδια, οι πληροφορίες που παρουσιάζονται στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριότητας αντιπροσωπεύουν ένα στάδιο παρακολούθησης, το οποίο στη συνέχεια χρησιμοποιείται ως βάση για την παρουσίαση των αποτελεσμάτων του επόμενου έτους στα σχέδια διαχείρισης, συμβάλλοντας από το στάδιο αυτό και μετά στην επίτευξη των ειδικών στόχων.*

3.29.

i) *Η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ AGRI για το 2016 περιλαμβάνει διάφορες συγκεκριμένες περιπτώσεις που αποτυπώνουν τον τρόπο με τον οποίο οι πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις χρησιμοποιούνται για να στηρίξουν τη διαδικασία λήψης αποφάσεων.*

Στην εν λόγω έκθεση, η ΓΔ AGRI διευκρινίζει ότι ο πρώτος βασικός δείκτης επιδόσεων της ΚΓΠ είναι το γεωργικό εισόδημα συντελεστών παραγωγής (βλ. σελίδα 15). Διασαφηνίζει περαιτέρω την πίεση τιμών στον γαλακτοκομικό τομέα, καθώς και τις δύο δέσμες εγγράφων για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας που εγκρίθηκαν για τον λόγο αυτόν (βλ. σελίδες 21-22).

Στις σελίδες 25-26 της ίδιας έκθεσης παρουσιάζεται η γεφύρωση του ευρυζωνικού χάσματος στις αγροτικές περιοχές και η απάντηση που δόθηκε μέσω της σύστασης αρμόδιων γραφείων ευρυζωνικότητας.

Όσον αφορά την εφαρμογή του οικολογικού προσανατολισμού, η ΓΔ AGRI προέβη σε επισκόπηση του τρόπου εφαρμογής του συστήματος κατά το πρώτο έτος λειτουργίας του. Στην εν λόγω επισκόπηση εντοπίστηκαν αδυναμίες οι οποίες δεν επέτρεψαν στο σύστημα να αξιοποιήσει πλήρως το δυναμικό του. Η ΓΔ AGRI πρότεινε βελτιώσεις στον σχετικό κανονισμό (βλ. σελίδες 32-33 της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων για το 2016).

ii) *Στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων παρουσιάζονται συνοπτικά οι δραστηριότητες του έτους. Δεν θα ήταν σκόπιμο να περιγραφεί λεπτομερώς ο τρόπος ανάπτυξης των αποφάσεων πολιτικής στην εν λόγω έκθεση. Ενθαρρύνονται οι υπηρεσίες να παρέχουν συνδέσμους στους οποίους διατίθενται περισσότερο λεπτομερείς πληροφορίες —στην περίπτωση αυτή, στη συναφή αξιολόγηση.*

([29]) Στρατηγικό σχέδιο, σχέδιο διαχείρισης και ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων.

([30]) Μία από τις αρχές είναι ότι η χάραξη και η διατύπωση της κοινής γεωργικής πολιτικής συνολικά βασίζεται σε ανάλυση και αξιολόγηση των πολιτικών και οικονομικών πτυχών και σε εκτιμήσεις αντικτύπου. Βλέπε σ. 5 του στρατηγικού σχεδίου της ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης για την περίοδο 2016-2020.

([31]) Βλέπε σ. 26 της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων της ΓΔ Επικοινωνιακών Δικτύων, Περιεχομένου και Τεχνολογιών για το 2016, όπου αναφέρεται ότι οι στόχοι που τέθηκαν στο προηγούμενο σχέδιο δράσης εκπληρώθηκαν σχεδόν στο σύνολό τους και ότι το σχέδιο αυτό απέδειξε τη σημασία του ορισμού κοινών ευρωπαϊκών στόχων για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.30. Η ετήσια έκθεση της Επιτροπής για τα προγράμματα δαπανών ([32]) περιλαμβάνει μια ενότητα για τις επικαιροποιήσεις των προγραμμάτων (programme updates), η οποία με τη σειρά της περιλαμβάνει υποενότητα για τη μελλοντική υλοποίηση (forthcoming implementation) ([33]). Σε ορισμένες περιπτώσεις, τα σχέδια που παρουσιάζονται στην ενότητα αυτή περιέχουν γενικές αναφορές στις επιδόσεις ως αιτιολόγηση, όχι όμως και εξηγήσεις σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο συγκεκριμένη ανάδραση σχετικά με την ισχύουσα κατάσταση αξιοποιήθηκε για την κατάρτιση των σχεδίων. Παραδείγματος χάριν, ο σχεδιασμός της μελλοντικής υλοποίησης του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» χαρακτηρίζεται ως «*τεκμηριωμένη διαδικασία*» (evidence-based process) ([34]), επειδή περιλάμβανε «*εκτενείς διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη*». Εντούτοις, δεν παρέχονται στοιχεία σχετικά με μεταβολές που τυχόν επήλθαν συνεπεία των διαβουλεύσεων.

3.31. Παρ' όλα αυτά, στο πλαίσιο της επισκόπησης των εκθέσεων επιδόσεων εντοπίσαμε ορισμένες ορθές πρακτικές. Παραδείγματος χάριν, η ΓΔ Εκπαίδευσης και Πολιτισμού έχει εντάξει ρητά στη στρατηγική της τη χρήση των σχετικών με τις επιδόσεις πληροφοριών για τους σκοπούς της χάραξης πολιτικής και της διαμόρφωσης των επενδυτικών στρατηγικών ([35]). Στο στρατηγικό σχέδιό της για την περίοδο 2016-2020, η ΓΔ Εκπαίδευσης και Πολιτισμού επικαλείται τη σύνδεση μεταξύ των δεικτών και των αποτελεσμάτων των αξιολογήσεων, προκειμένου να τεκμηριώσει τις στρατηγικές επιλογές της και το ύψος της ενωσιακής χρηματοδότησης που προγραμματίζει να διαθέσει έως το 2020 ([36]). Στην περιγραφή των αξιολογήσεων που προτίθεται να διενεργήσει, εξηγεί επίσης με ποιον τρόπο θα χρησιμοποιηθούν (στις περιπτώσεις τεσσάρων από τις οκτώ αξιολογήσεις που προβλέπονται στο στρατηγικό σχέδιο για την περίοδο 2016-2020).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.30. *Στόχος της ενότητας για τη μελλοντική υλοποίηση είναι να παράσχει μια εικόνα των μελλοντικών δραστηριοτήτων που πρόκειται να υλοποιηθούν και των προσδοκώμενων εκροών/αποτελεσμάτων τους.*

Σκοπός είναι να παράσχει μια εικόνα των προσδοκώμενων σχετικών εξελίξεων, και δεν αποτελεί από μόνη της μέσο σχεδιασμού.

([32]) http://ec.europa.eu/budget/library/biblio/documents/2017/DB2017_WD01_en.pdf.

([33]) Στη συγκεκριμένη υποενότητα, οι ΓΔ αναλύουν τις τροποποιήσεις του προϋπολογισμού, τις επικείμενες δραστηριότητες, τα επιδιωκόμενα επακόλουθα και τα προγράμματα εργασιών που προβλέπονται για την προσεχή διετία.

([34]) Βλέπε σημείο 44 των δηλώσεων προγράμματος του 2017.

([35]) Βλέπε σχέδιο διαχείρισης της ΓΔ Εκπαίδευσης και Πολιτισμού για το 2017, ειδικός στόχος 1.1, σ. 10.

([36]) Βλέπε στρατηγικό σχέδιο της ΓΔ Εκπαίδευσης και Πολιτισμού για την περίοδο 2016-2020, σ. 10.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ενότητα Ε — Η καλλιέργεια μιας νοοτροπίας εστίασης στις επιδόσεις αναμένεται να οδηγήσει σε περαιτέρω πρόοδο

3.32. Η Επιτροπή αξιοποιεί τις ευκαιρίες που ανοίγονται για μεγαλύτερη εστίαση στις επιδόσεις.

3.32.

i) Υπέβαλε πρόταση αναθεώρησης του δημοσιονομικού κανονισμού που ανοίγει το δρόμο για περαιτέρω απλούστευση και καθιστά δυνατή την αμεσότερη σύνδεση των πληρωμών με την επίτευξη αποτελεσμάτων ([37]).

ii) Προέβη για πρώτη φορά σε ολοκληρωμένη επισκόπηση των δαπανών, λαμβάνοντας υπόψη την προστιθέμενη αξία της ΕΕ ([38]).

iii) Αναγνώρισε ότι ο αριθμός των δεικτών επιδόσεων είναι υπερβολικά μεγάλος ([39]) και ότι ορισμένοι εξ αυτών δεν είναι πρόσφοροι και δρομολόγησε την επανεξέτασή τους, με ιδιαίτερη έμφαση στους δείκτες αποτελέσματος, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι αυτοί μετρούν αποτελέσματα που εμπίπτουν στον έλεγχο των γενικών διευθύνσεων.

iii) *Βλ. την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 3.20. Η Επιτροπή προέβη σε ολοκληρωμένη επισκόπηση των στόχων και των δεικτών που χρησιμοποιούν οι υπηρεσίες της Επιτροπής στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης των στρατηγικών σχεδίων και των σχεδίων διαχείρισης.*

iv) Ορισμένες γενικές διευθύνσεις, όπως η ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης, καταβάλλουν προσπάθειες να μεταβούν από την αναφορά στοιχείων για τα αποτελέσματα ολοκληρωθέντων έργων στην αναφορά στοιχείων για εν εξελίξει έργα.

v) Η Επιτροπή και η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή ενδεχομένως θα αντλήσουν οφέλη από την πρωτοβουλία «Ένας προϋπολογισμός της ΕΕ που θα εστιάζεται στα αποτελέσματα».

3.33. Στο πλαίσιο των συναντήσεών μας με εκπροσώπους γενικών διευθύνσεων, οι συνομιλητές μας επισήμαναν διάφορες προκλήσεις (***πλαίσιο 3.9***), πολλές από τις οποίες αναφέρονταν επίσης στις εκθέσεις του ΟΟΣΑ και της Επιτροπής ([40]) ([41]).

([37]) Βλέπε τη γνώμη αριθ. 1/2017 του Συνεδρίου σχετικά με πρόταση αναθεώρησης του «δημοσιονομικού κανονισμού»: https://www.eca.europa.eu/en/Pages/DocItem.aspx?did=40627 [καθώς και το κείμενο του αναθεωρημένου δημοσιονομικού κανονισμού, και ιδίως τα άρθρα 124 και επ. και τα άρθρα 180 και επ.].

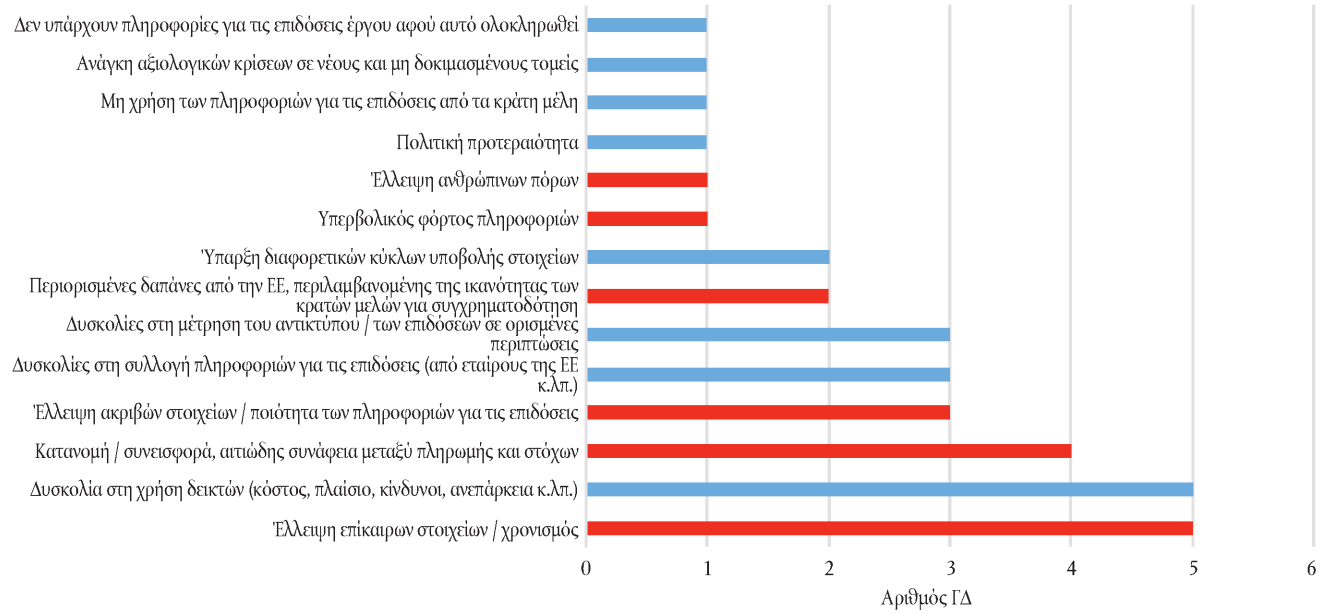
([38]) Βλέπε SWD(2018) 171 final.
Σχετικά με την ανάγκη για έναν κοινώς αποδεκτό ορισμό της προστιθέμενης αξίας της ΕΕ, βλέπε το ενημερωτικό έγγραφό μας, του Φεβρουαρίου του 2018, με τίτλο «Το μέλλον των οικονομικών της ΕΕ: Μεταρρύθμιση του τρόπου λειτουργίας του προϋπολογισμού της ΕΕ», σημεία 7 και 8 (https://www.eca.europa.eu).

([39]) Βλέπε συμπέρασμα 1 «Περιθώριο βελτίωσης του πλαισίου επιδόσεων» και σύσταση 1 «Να εξορθολογίσει τον τρόπο αναφοράς στοιχείων σχετικά με τις επιδόσεις», καθώς και τις απαντήσεις της Επιτροπής στο κεφάλαιο 3 της ετήσιας έκθεσης για το 2016.

([40]) Βλέπε υποσημείωση 8 στο σημείο 1.2.4 της έκθεσης του ΟΟΣΑ.

([41]) Έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την αξιολόγηση των οικονομικών της Ένωσης βασιζόμενη στα αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί, Βρυξέλλες 26.6.2015 COM(2015) 313 final, σελίδες 5 και 6. Αυτό το είδος έκθεσης έχει έκτοτε συνδυαστεί με τη σύνοψη των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων που προβλέπεται στο άρθρο 66, παράγραφος 9, του δημοσιονομικού κανονισμού και περιλαμβάνεται στην ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις.

Πλαίσιο 3.9 — Προκλήσεις σε σχέση με τη χρήση των σχετικών με τις επιδόσεις πληροφοριών που ανέφεραν οι έξι ΓΔ που ερωτήθηκαν

Με κόκκινο: οι προκλήσεις που αναφέρονται επίσης στην έκθεση του ΟΟΣΑ και στην έκθεση του άρθρου 318 ΣΛΕΕ του 2014 που κατάρτισε η Επιτροπή

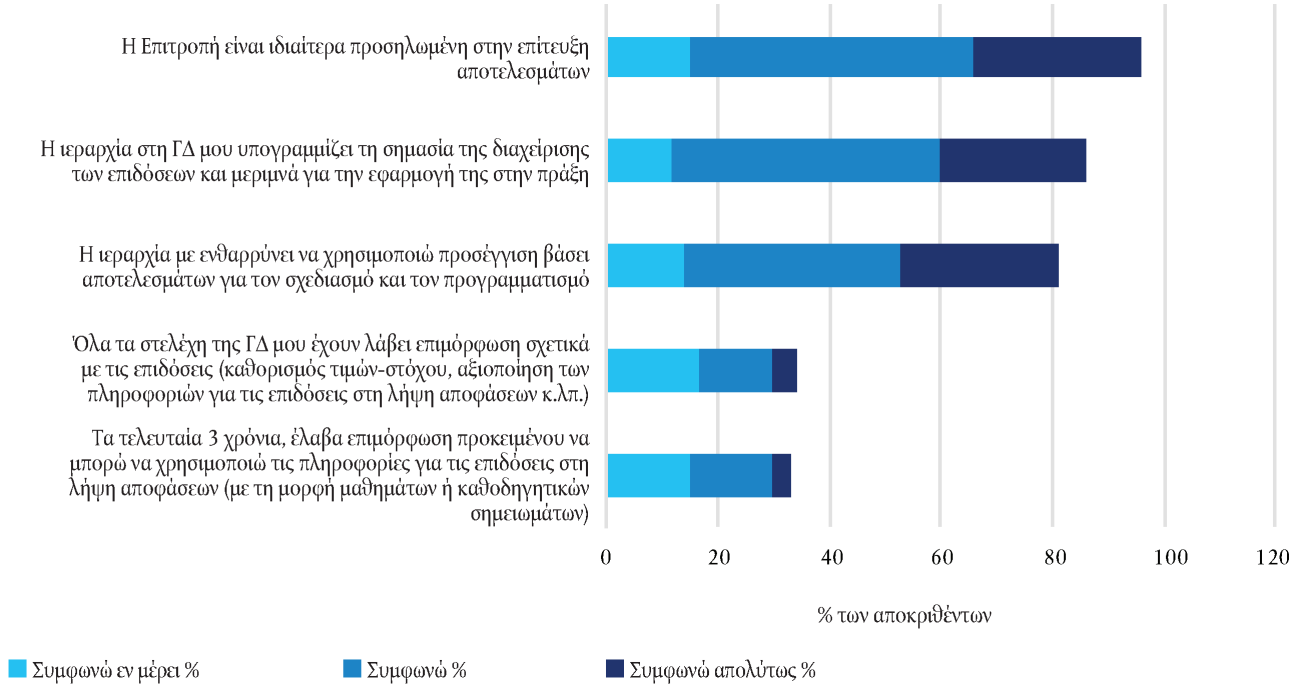
Πηγή: ΕΕΣ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.34. Το ερωτηματολόγιό μας περιλάμβανε ερωτήσεις σχετικά με τη στάση των ερωτώμενων έναντι των επιδόσεων (βλέπε ***πλαίσιο 3.10***). Μολονότι τα αποτελέσματα συνολικά ήταν θετικά, υπήρχαν μεγάλες αποκλίσεις στις απόψεις που διατύπωσαν οι αποκριθέντες. Εκείνοι που απάντησαν αρνητικά κατά κανόνα χρησιμοποιούσαν λιγότερο συχνά πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις. Διαπιστώσαμε επίσης ότι τα ανώτερα διευθυντικά στελέχη δεν χρησιμοποιούσαν σχετικές με τις επιδόσεις πληροφορίες συχνότερα από τους προϊσταμένους μονάδων.

3.35. Επιπροσθέτως, από τα αποτελέσματα της έρευνάς μας προκύπτει ότι είναι επιτακτική η ανάγκη για περισσότερη επιμόρφωση στη χρήση των σχετικών με τις επιδόσεις πληροφοριών, καθώς και για ανταλλαγή ορθών πρακτικών. Οι γενικές διευθύνσεις που ερωτήθηκαν μας ανέφεραν μια σειρά ορθών πρακτικών, οι οποίες εκτιμούμε πως θα μπορούσαν να εφαρμοστούν και σε άλλες ΓΔ. Διαπιστώσαμε ακόμη ορισμένες διαφορές ερμηνείας. Στην ερώτηση αν συμφωνούν ότι ο ρόλος των διοικητικών στελεχών και των υπαλλήλων είναι σημαντικός στην ανάπτυξη μέτρων για τις επιδόσεις, ποσοστό 80 % των ανώτερων διευθυντικών στελεχών με τα οποία συνομιλήσαμε απάντησε ότι τέτοιο ρόλο διαδραματίζουν τα διοικητικά στελέχη και ποσοστό 84 % οι υπάλληλοι. Στην ίδια ερώτηση, οι προϊστάμενοι μονάδων απάντησαν σε ποσοστό μόλις 52 % ότι τα διοικητικά στελέχη διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο και σε ποσοστό 53 % ότι είναι σημαντικός ο ρόλος των υπαλλήλων. Από τις απαντήσεις αυτές συμπεραίνουμε ότι τα ανώτερα διευθυντικά στελέχη της Επιτροπής έχουν θετικότερη άποψη για τη νοοτροπία που επικρατεί σχετικά με τις επιδόσεις στους κόλπους του οργάνου σε σύγκριση με τα μεσαία στελέχη.

Πλαίσιο 3.10 — Αποτελέσματα της έρευνας — Νοοτροπία εστίασης στις επιδόσεις

Πηγή: έρευνα ΕΕΣ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.36. Οι αποκριθέντες στο ερωτηματολόγιό μας ανέφεραν μια σειρά δυνατοτήτων επίτευξης προόδου όσον αφορά την αξιοποίηση των σχετικών με τις επιδόσεις πληροφοριών (βλέπε ***πλαίσιο 3.11***). Αυτό που αναφέρθηκε συχνότερα ήταν η ανάγκη να αλλάξει η νοοτροπία της Επιτροπής και το όργανο να εστιάσει περισσότερο στις επιδόσεις. Σύμφωνα με τους αποκριθέντες, η Επιτροπή πρέπει να εστιάζει σε μικρότερο βαθμό στην παρακολούθηση της απορρόφησης των κονδυλίων και στην αξιολόγηση της *κανονικότητας* των δαπανών (δεδομένου ότι το συνολικό ποσοστό *σφάλματος* στον προϋπολογισμό της ΕΕ μειώνεται χρόνο με τον χρόνο) και, αντ' αυτού, να εφαρμόζει σε μεγαλύτερο βαθμό τεχνικές διαχείρισης των επιδόσεων, με έμφαση στην επίτευξη των προβλεπόμενων αποτελεσμάτων και του επιδιωκόμενου αντικτύπου ([42]).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

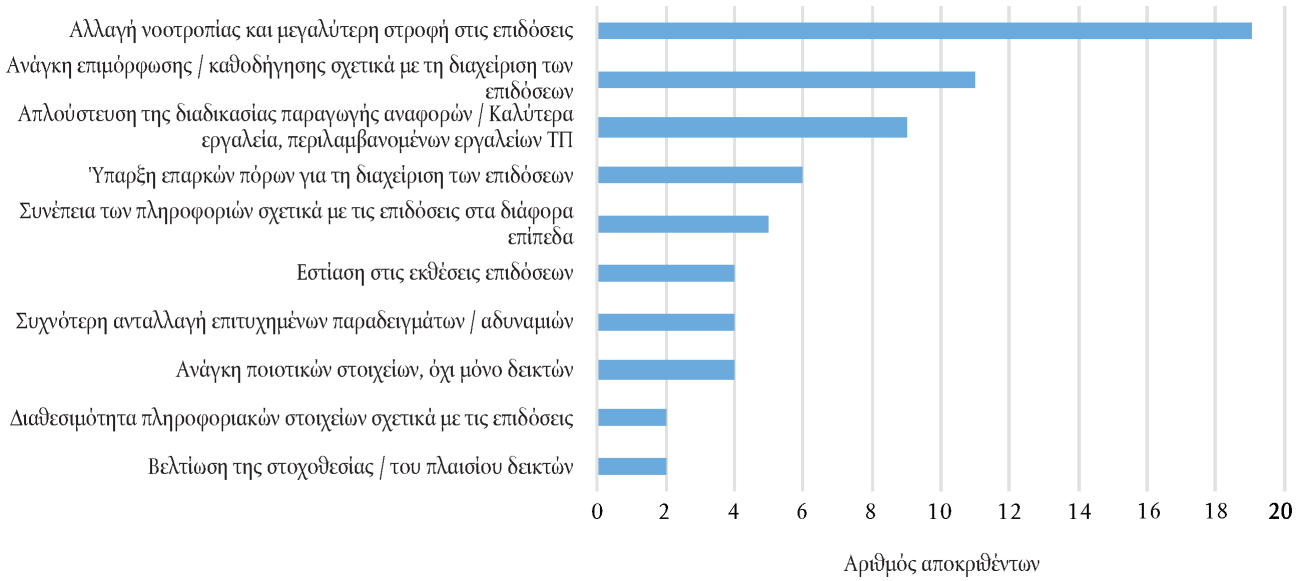
3.36. *Όσον αφορά το ζήτημα της αλλαγής νοοτροπίας, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι υπηρεσίες της διαθέτουν ήδη μια εδραιωμένη νοοτροπία εστίασης στις επιδόσεις: το 2017 ο ΟΟΣΑ διαπίστωσε ότι το σύστημα κατάρτισης του προϋπολογισμού της ΕΕ βάσει επιδόσεων και αποτελεσμάτων είναι προηγμένο και άκρως εξειδικευμένο, και επιτυγχάνει καλύτερα αποτελέσματα από οποιαδήποτε άλλη χώρα του ΟΟΣΑ βάσει του τυποποιημένου δείκτη για τα πλαίσια κατάρτισης προϋπολογισμού βάσει επιδόσεων. […] οι δημοσιονομικές πρακτικές της ΕΕ περιλαμβάνουν πολλές αποτελεσματικές και καινοτόμες πτυχές, οι οποίες μπορούν να παράσχουν διδάγματα βάσει των οποίων οι εθνικές κυβερνήσεις θα εξετάσουν τις δικές τους ατζέντες δημοσιονομικής μεταρρύθμισης με έμφαση στις επιδόσεις. Διαπιστώνεται επίσης ότι γενικότερα η Επιτροπή έχει επιδοθεί σε εκτενή εξορθολογισμό της οικείας διαδικασίας υποβολής εκθέσεων τα τελευταία έτη, παρέχοντας σαφέστερα στοιχεία σχετικά με τις επιδόσεις και τα αποτελέσματα, μεταξύ άλλων μέσω της ετήσιας έκθεσης για τη διαχείριση και τις επιδόσεις… ([2])*

Η Επιτροπή επισημαίνει επίσης τα παραδείγματα που αναφέρονται στο σημείο 3.32 πέραν των μέτρων που έχει λάβει η Επιτροπή για την ενίσχυση της νοοτροπίας εστίασης στις επιδόσεις.

([42]) Μια τέτοια μεταβολή νοοτροπίας μπορεί με την πάροδο των ετών να καταστήσει αναγκαίες αλλαγές σε διάφορους τομείς, οι οποίες θα πραγματοποιηθούν στο πλαίσιο μιας διαδικασίας διαχείρισης αλλαγής. Μεταξύ άλλων, μπορεί να καταστούν αναγκαίες αλλαγές στη συμπεριφορά της διοίκησης και των υπαλλήλων, παροχή κινήτρων για την καλύτερη χρήση των σχετικών με τις επιδόσεις πληροφοριών, τεκμηριωμένη βάσει δεδομένων / αποδεικτικών στοιχείων λήψη αποφάσεων, καθώς και αλλαγές στην εσωτερική επικοινωνία, τους πόρους, τα εργαλεία και τις αξίες.

([2]) Βλ. εκτενή σύνοψη του εγγράφου «*Budgeting and Performance in the European Union: A review by the OECD in the context of the EU budget focused on results*», ΟΟΣΑ Journal on Budgeting, *τόμος 2017/1*.

Πλαίσιο 3.11 — Τελευταία ερώτηση του ερωτηματολογίου: «Τι θα αλλάζατε ώστε να βελτιωθεί η χρήση των σχετικών με τις επιδόσεις πληροφοριών στους κόλπους της ΓΔ σας;»

Πηγή: Έρευνα ΕΕΣ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΜΕΡΟΣ 2 — ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ: ΤΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΜΕ ΤΟΝ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟ

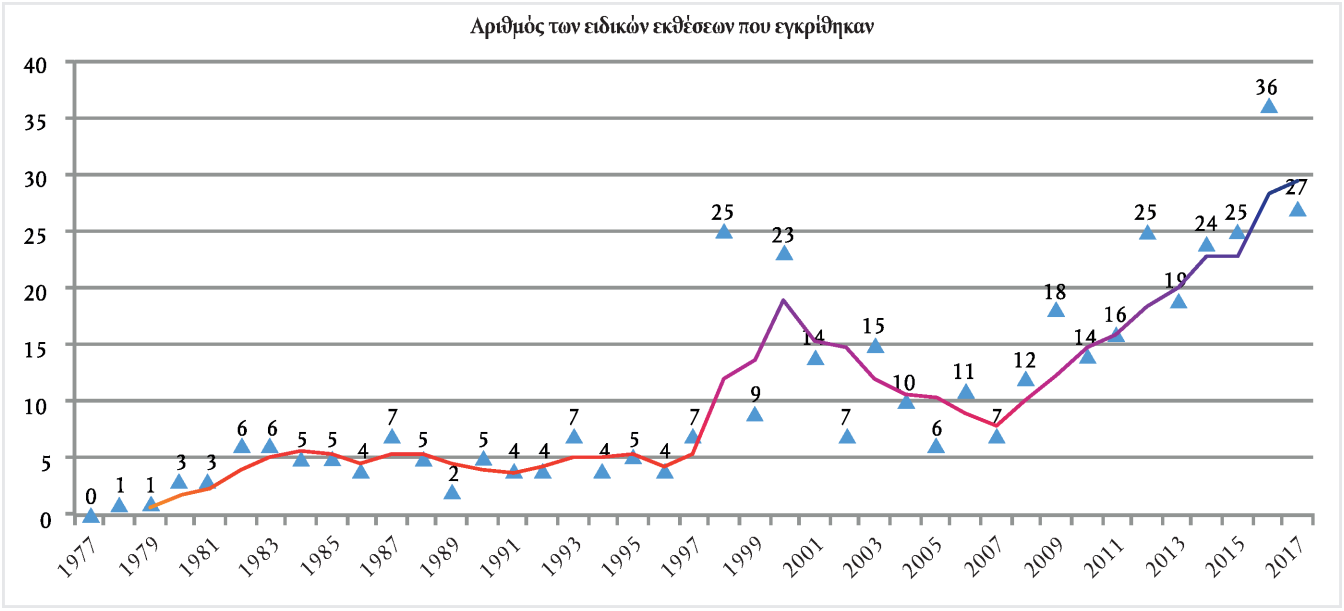
Εισαγωγή

3.37. Κάθε χρόνο δημοσιεύουμε έναν αριθμό ειδικών εκθέσεων στις οποίες εξετάζουμε πόσο σωστά εφαρμόστηκαν οι αρχές της *χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης* κατά την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ. Το 2017 εγκρίναμε 27 ειδικές εκθέσεις ([43]) (βλέπε ***πλαίσιο 3.12***), οι οποίες κάλυψαν όλους τους τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου ([44]) και περιείχαν συνολικά 238 συστάσεις επί ευρέος φάσματος θεμάτων (βλέπε ***πλαίσιο 3.13***). Ακόμη, δημοσιεύσαμε τέσσερις ειδικές εκθέσεις στον τομέα «Λειτουργική ενιαία αγορά και βιώσιμη νομισματική ένωση». Από τις απαντήσεις που δημοσιεύθηκαν μαζί με τις εκθέσεις μας προκύπτει ότι άνω των δύο τρίτων των συστάσεών μας έγιναν πλήρως δεκτές από τον ελεγχόμενο που στις περισσότερες περιπτώσεις ήταν η Επιτροπή (***πλαίσιο 3.14***). Στο ***παράρτημα 3.3*** παρουσιάζεται σύνοψη των συστάσεων που απευθύνθηκαν στα κράτη μέλη στις ειδικές εκθέσεις μας του 2017.

([43]) https://www.eca.europa.eu.

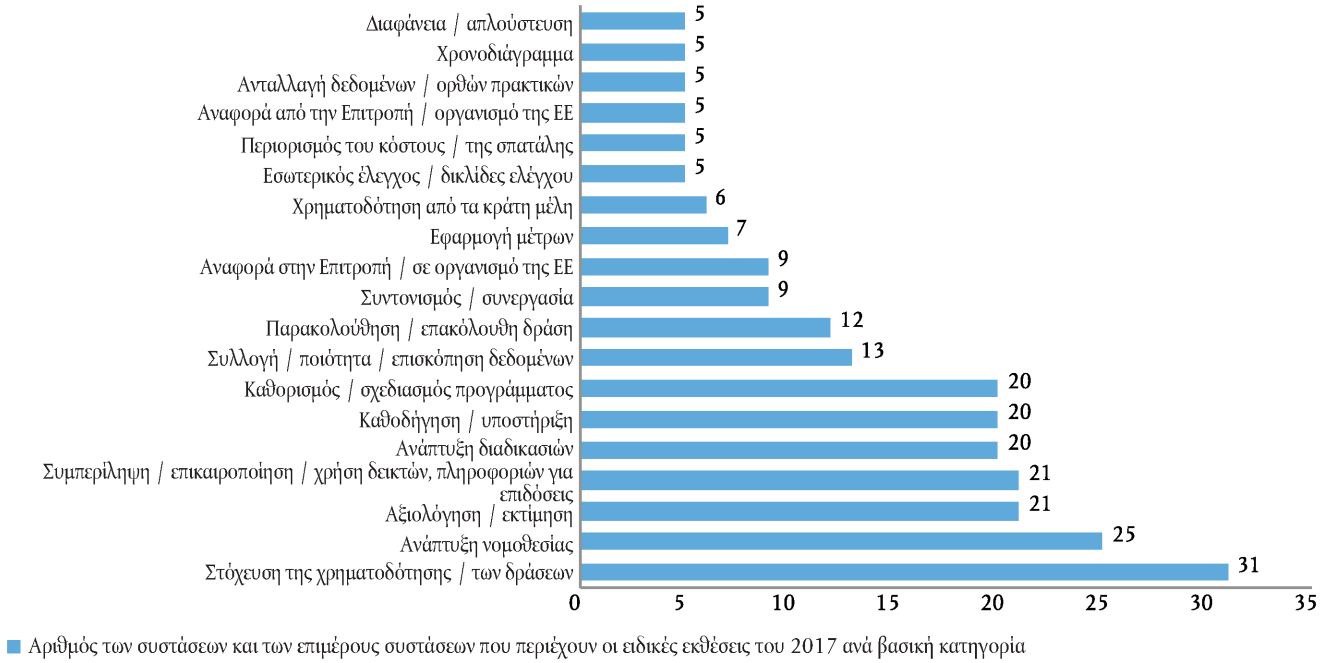
([44]) 1α («Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση»), 1β («Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή»), 2 («Βιώσιμη ανάπτυξη: φυσικοί πόροι»), 3 («Ασφάλεια και ιθαγένεια»), 4 («Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας»), 5 («Διοίκηση»).

Πλαίσιο 3.12 — Σε πολλές ειδικές εκθέσεις αξιολογήθηκε η εφαρμογή των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης

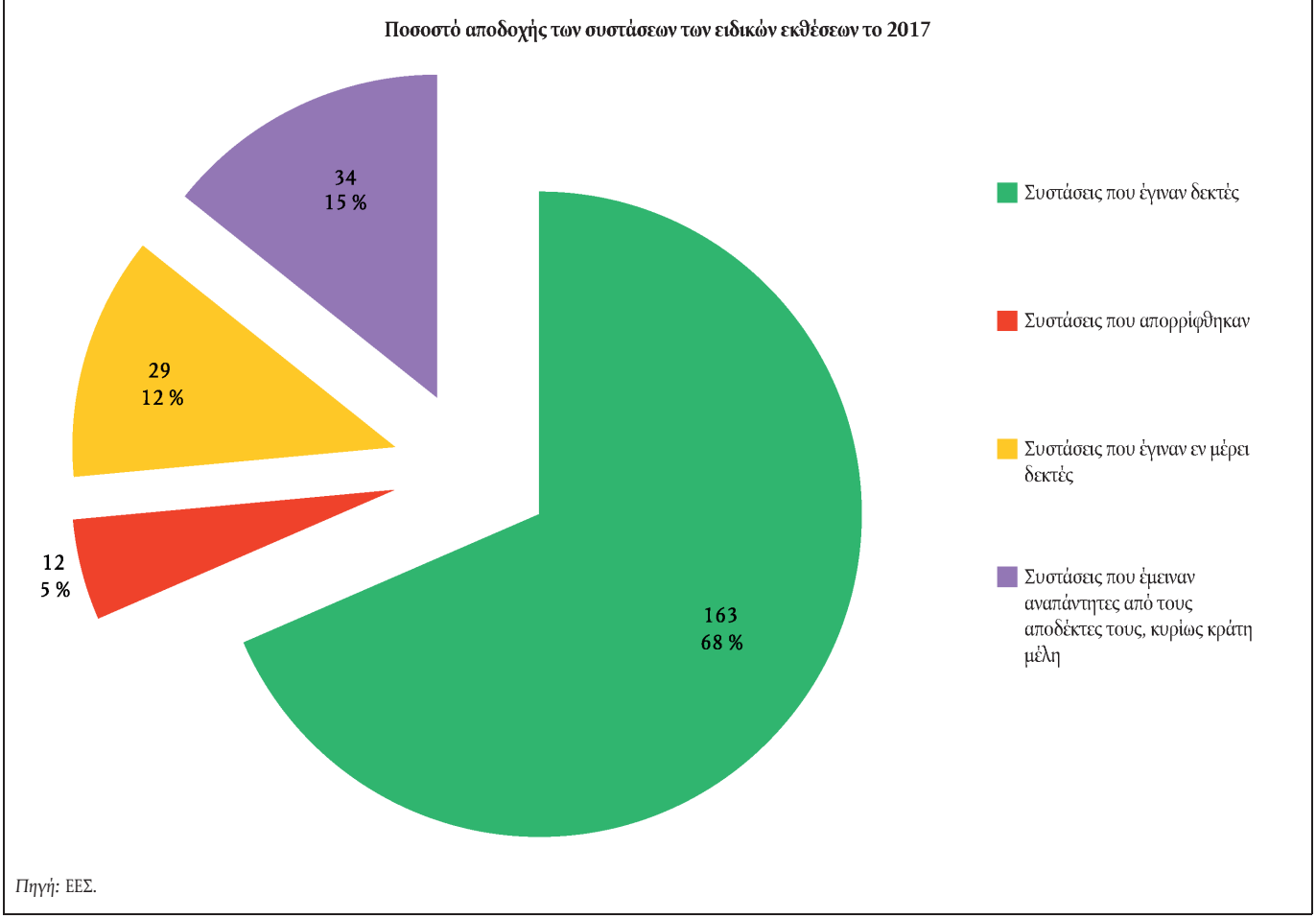
Πηγή: ΕΕΣ.

Πλαίσιο 3.13 — Το θεματολόγιο των συστάσεων είναι ευρύ

Πηγή: ΕΕΣ.

Πλαίσιο 3.14 — Οι ελεγχόμενοί μας αποδέχονται τη συντριπτική πλειονότητα των συστάσεών μας

Πηγή: ΕΕΣ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Υποτομείς 1α «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση» και 1β «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή»

3.38. Το 2017 εγκρίναμε επτά ειδικές εκθέσεις που αφορούσαν τους συγκεκριμένους υποτομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου ([45]). Θα θέλαμε να επιστήσουμε την προσοχή σε μια σειρά συμπερασμάτων και συστάσεων με καίρια σημασία που διατυπώνονται σε τρεις από αυτές τις εκθέσεις.

i) Ειδική έκθεση αριθ. 2/2017 — Διαπραγμάτευση των *συμφωνιών εταιρικής σχέσης* και των προγραμμάτων του τομέα της συνοχής της περιόδου 2014-2020 από την Επιτροπή

3.39. Διαπιστώσαμε ότι οι συμφωνίες εταιρικής σχέσης εστίασαν αποτελεσματικά τη χρηματοδότηση στη στρατηγική «Ευρώπη 2020», καθώς και ότι τα *επιχειρησιακά προγράμματα* διέθεταν τεκμηριωμένη «λογική παρέμβασης». Ωστόσο, είχαν οριστεί ειδικοί για κάθε πρόγραμμα αλλά και κοινοί δείκτες τόσο για τις εκροές όσο και για τα αποτελέσματα, με συνέπεια να προκύψει ένας υπερβολικός αριθμός δεικτών και με κίνδυνο να επιταθεί η διοικητική επιβάρυνση και να δημιουργηθούν προβλήματα όσον αφορά τη συγκέντρωσή τους σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο.

3.39. *Η Επιτροπή επισημαίνει ότι για τους ειδικούς ανά πρόγραμμα δείκτες επιδόσεων όσον αφορά τα αποτελέσματα των προγραμμάτων δεν προβλέπεται συγκέντρωση σε επίπεδο ΕΕ. Οι εν λόγω ειδικοί δείκτες προσφέρονται για τον καθορισμό στόχων και για την αναφορά στοιχείων για τις επιδόσεις σε σχέση με τους στόχους, ενώ οι κοινοί δείκτες επιτρέπουν την αναφορά στοιχείων σχετικά με επιτεύγματα βάσει προκαθορισμένων κατηγοριών που αποτυπώνουν συχνά χρησιμοποιούμενες επενδύσεις ανά την ΕΕ. Οι ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροής αναφέρονται στα υλικά προϊόντα τα οποία επιτρέπουν την αξιοποίηση των αλλαγών που επιτυγχάνονται από τις χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ παρεμβάσεις στο πλαίσιο προγραμμάτων. Οι εν λόγω παρεμβάσεις είναι ειδικά προσαρμοσμένες ώστε να εξαλείφουν τυχόν εμπόδια στην ανάπτυξη σε τοπικό επίπεδο. Εξ ορισμού, πρέπει να είναι εξειδικευμένες ανάλογα με την περιφέρεια και την προβλεπόμενη δράση.*

([45]) Ειδική έκθεση αριθ. 2/2017, με τίτλο «Διαπραγμάτευση των συμφωνιών εταιρικής σχέσης και των προγραμμάτων του τομέα της συνοχής της περιόδου 2014-2020 από την Επιτροπή: δαπάνες περισσότερο στοχευμένες στις προτεραιότητες της στρατηγικής "Ευρώπη 2020", αλλά πολυπλοκότερες ρυθμίσεις για τη μέτρηση των επιδόσεων», ειδική έκθεση αριθ. 4/2017, με τίτλο «Προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ από παράτυπες δαπάνες: Η Επιτροπή ενέτεινε την εφαρμογή προληπτικών μέτρων και δημοσιονομικών διορθώσεων στον τομέα της συνοχής την περίοδο 2007-2013», η οποία δεν περιλάμβανε συμπεράσματα ή συστάσεις σχετικά με τις επιδόσεις. Ειδική έκθεση αριθ. 5/2017, με τίτλο «Ανεργία των νέων: άλλαξε η κατάσταση με τις πολιτικές της ΕΕ;», ειδική έκθεση αριθ. 12/2017, με τίτλο «Εφαρμογή της οδηγίας για το πόσιμο νερό: παρά τη βελτίωση της ποιότητας του νερού και της πρόσβασης σε αυτό στη Βουλγαρία, την Ουγγαρία και τη Ρουμανία, εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές επενδυτικές ανάγκες», ειδική έκθεση αριθ. 13/2017, με τίτλο «Ενιαίο ευρωπαϊκό σύστημα διαχείρισης της σιδηροδρομικής κυκλοφορίας: θα γίνει ποτέ πράξη η πολιτική επιλογή;», ειδική έκθεση αριθ. 15/2017, με τίτλο «Οι εκ των προτέρων αιρεσιμότητες και το αποθεματικό επίδοσης στον τομέα της συνοχής: καινοτόμα μέσα που δεν έχουν ακόμη αποδειχθεί αποτελεσματικά», και ειδική έκθεση αριθ. 18/2017, με τίτλο «Ενιαίος ευρωπαϊκός ουρανός: η νοοτροπία έχει αλλάξει, αλλά ο ουρανός δεν είναι ενιαίος».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
3.40. Συστήσαμε τα εξής:	**3.40.**
— τα κράτη μέλη πρέπει να διακόπτουν τη χρήση περιττών ειδικών ανά πρόγραμμα δεικτών· και	
— η Επιτροπή πρέπει να διατυπώσει κοινούς ορισμούς των εννοιών «εκροή» και «αποτέλεσμα» και να προτείνει την ενσωμάτωσή τους στον δημοσιονομικό κανονισμό, καθώς και να καθορίσει τους συναφέστερους δείκτες εκροής και αποτελέσματος για τη μέτρηση των επιδόσεων και να εφαρμόσει την προσέγγιση κατάρτισης του προϋπολογισμού βάσει επιδόσεων.	— *Στον αναθεωρημένο δημοσιονομικό κανονισμό περιλαμβάνεται συνεκτική ορολογία για τις επιδόσεις. Ο ορισμός των δεικτών εκροής και των δεικτών αποτελέσματος αντικατοπτρίζεται πλέον στην πρόταση κανονισμού της Επιτροπής περί κοινών διατάξεων για την περίοδο προγραμματισμού μετά το 2020 [COM(2018) 375 final]. Η πρόταση κανονισμού της Επιτροπής για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής για την περίοδο προγραμματισμού μετά το 2020 [COM(2018) 372 final] περιλαμβάνει κατάλογο κοινών δεικτών εκροής και δεικτών αποτελέσματος. Ο εν λόγω κατάλογος κοινών δεικτών είναι εκτενέστερος από τον κατάλογο της περιόδου 2014-2020 και αναμένεται να συμβάλει στη μείωση του αριθμού των ειδικών ανά πρόγραμμα δεικτών.* *Όσον αφορά την έννοια του προϋπολογισμού με βάση τις επιδόσεις, η Επιτροπή επισημαίνει ότι ο προϋπολογισμός της ΕΕ είναι ήδη προϋπολογισμός με βάση της επιδόσεις, ο οποίος δίνει τη δυνατότητα στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή να λαμβάνει υπόψη της σχετικές με τις επιδόσεις πληροφορίες κατά τη διαδικασία κατάρτισης του προϋπολογισμού, παρέχοντας πληροφορίες σχετικά με τους στόχους των προγραμμάτων και την πορεία επίτευξής τους στις δηλώσεις προγράμματος που συνοδεύουν το σχέδιο προϋπολογισμού.*
ii) Ειδική έκθεση αριθ. 5/2017 — Ανεργία των νέων	
3.41. Διαπιστώσαμε ότι, παρότι είχε σημειωθεί κάποια πρόοδος ως προς την εφαρμογή των εγγυήσεων για τη νεολαία και είχαν επιτευχθεί ορισμένα αποτελέσματα, η κατάσταση υστερούσε έναντι των αρχικών προσδοκιών που είχαν διατυπωθεί κατά την εξαγγελία των εγγυήσεων αυτών που σκοπό έχουν να εξασφαλίζουν ότι όλοι οι νέοι που βρίσκονται εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης λαμβάνουν προσφορά εργασίας καλής ποιότητας, συνεχή εκπαίδευση, μαθητεία ή άσκηση εντός τεσσάρων μηνών από τη στιγμή που εξέρχονται από την επίσημη εκπαίδευση ή που καθίστανται άνεργοι. Διαπιστώσαμε ότι η συμβολή της πρωτοβουλίας για την απασχόληση των νέων στην επίτευξη των στόχων που επιδιώκουν οι εγγυήσεις για τη νεολαία κατά τον χρόνο διενέργειας του ελέγχου ήταν εξαιρετικά περιορισμένη.	**3.41.** *Από το 2014, όταν ξεκίνησε η επιτόπου υλοποίηση, πραγματοποιήθηκαν περισσότερες από 5 εκατ. εγγραφές ετησίως στις Εγγυήσεις για τη νεολαία, και κάθε έτος μετά το 2014 σημειώθηκαν 3,5 εκατ. ενέργειες εξόδου προς την απασχόληση, την εκπαίδευση, την πρακτική άσκηση ή τη μαθητεία (πηγή: ΓΔ EMPL βάση δεδομένων «Εγγυήσεις για τη νεολαία»). Υπάρχουν πλέον 2,2 εκατ. λιγότεροι άνεργοι νέοι και 1,4 εκατ. λιγότεροι νέοι εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης (πηγή: Eurostat). Οι δράσεις που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας για την απασχόληση των νέων θα συνεχιστούν τουλάχιστον έως το 2023, παρέχοντας στήριξη σε περισσότερους νέους εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης (ΕΕΑΚ).* *Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι νέοι που ζουν σε κράτη μέλη τα οποία δυσκολεύονται να αντιμετωπίσουν την ανεργία των νέων εξακολουθούν να λαμβάνουν στήριξη, η πρόταση της Επιτροπής για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+) για την περίοδο 2021-2027 απαιτεί από τα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν υψηλά ποσοστά νέων εκτός εκπαίδευσης, απασχόλησης ή κατάρτισης (ΕΕΑΚ) να κατανέμουν τουλάχιστον το 10 % των πόρων που λαμβάνουν από το ΕΚΤ+ σε δράσεις για την απασχόληση των νέων. Η πρόταση αντλεί διδάγματα από την περίοδο 2014-2020 και απλουστεύει επίσης ορισμένες από τις απαιτήσεις, προκειμένου να διευκολυνθεί η εφαρμογή των μέτρων καίριας σημασίας για την υλοποίηση των «Εγγυήσεων για τη νεολαία».*

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
3.42. Συστήσαμε, ειδικά στα κράτη μέλη:	**3.42.**
— να παρουσιάσουν πλήρη επισκόπηση του κόστους που συνεπάγεται η εφαρμογή των εγγυήσεων για τη νεολαία για τον συνολικό πληθυσμό των νέων που βρίσκονται εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης και να ιεραρχήσουν κατά προτεραιότητα τα σχετικά μέτρα που πρέπει να εφαρμοστούν σύμφωνα με τη διαθέσιμη χρηματοδότηση·	— *Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η σύσταση απευθύνεται κυρίως στα κράτη μέλη.* *Η Επιτροπή θα επιθυμούσε πράγματι μια καλύτερη εικόνα του εκτιμώμενου κόστους για όλα τα προγραμματισμένα μέτρα για την εφαρμογή των «Εγγυήσεων για τη νεολαία» και θα υποστηρίξει τα κράτη μέλη σε αυτή τη διαδικασία, κατόπιν αιτήματός τους εφόσον είναι εφικτό.*
— να μεριμνούν ώστε προσφορές καλής ποιότητας να θεωρούνται μόνον όσες ανταποκρίνονται στο επαγγελματικό προφίλ του συμμετέχοντος και τη ζήτηση στην αγορά εργασίας και οδηγούν σε βιώσιμη ένταξη στην αγορά αυτή.	— *Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η σύσταση απευθύνεται στα κράτη μέλη.* *Η Επιτροπή θα διερευνήσει τη δυνατότητα να συζητήσει τη θέσπιση προτύπων για τα ποιοτικά κριτήρια στο πλαίσιο των εργασιών για την παρακολούθηση των «Εγγυήσεων για τη νεολαία» στην Επιτροπή Απασχόλησης.*
iii) Ειδική έκθεση αριθ. 15/2017 — Οι εκ των προτέρων αιρεσιμότητες και το *αποθεματικό επίδοσης* στον τομέα της συνοχής	
3.43. Σε αυτή την ειδική έκθεση, διαπιστώσαμε ότι οι εκ των προτέρων αιρεσιμότητες παρείχαν ένα συνεκτικό πλαίσιο που επιτρέπει την αξιολόγηση της ετοιμότητας των κρατών μελών να χρησιμοποιήσουν τους πόρους της ΕΕ κατά την έναρξη της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020. Ωστόσο, δεν κατέστη δυνατό να συναχθεί με σαφήνεια ο βαθμός στον οποίο αυτές επέφεραν αλλαγές στην πράξη. Καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι δεν ήταν πιθανό το πλαίσιο επιδόσεων και το αποθεματικό επίδοσης να αποτελέσουν το έναυσμα για σημαντική ανακατανομή δαπανών συνοχής προς προγράμματα με καλύτερες επιδόσεις κατά τη διάρκεια της περιόδου 2014-2020.	**3.43.** *Η Επιτροπή θεωρεί ότι όσον αφορά τις αλλαγές στην πράξη που επιφέρουν οι εκ των προτέρων αιρεσιμότητες, η απλή επιβολή ελάχιστων προϋποθέσεων που δεν υπήρχαν σε κανένα από τα προηγούμενα πλαίσια πολιτικής συνοχής αναμένεται να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα των δαπανών.* *Η Επιτροπή θα μπορεί να αξιολογεί τον τελικό αντίκτυπο των εκ των προτέρων αιρεσιμοτήτων μετά την υλοποίηση των προγραμμάτων σχεδίων.* *Επιπλέον, το πλαίσιο επιδόσεων αποτελεί ένα μόνο από τα πολλά στοιχεία του προσανατολισμού στα αποτελέσματα. Το πλαίσιο επιδόσεων και το αποθεματικό επιδόσεων θεσπίστηκαν προκειμένου να στηρίζουν την εστίαση στις επιδόσεις και στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη. Δεν σχεδιάστηκαν για να οδηγούν σε σημαντική ανακατανομή των δαπανών συνοχής. Εντούτοις, σε περίπτωση που τα προγράμματα δεν κατορθώσουν να επιτύχουν τα ορόσημα που ορίζει το πλαίσιο επιδόσεων, το αποθεματικό επιδόσεων μπορεί να ανακατανεμηθεί προς άλλα προγράμματα με καλύτερες επιδόσεις.*
3.44. Συστήσαμε στην Επιτροπή:	**3.44.**
— να αναπτύξει περαιτέρω τις εκ των προτέρων αιρεσιμότητες ως εργαλείο αξιολόγησης της ετοιμότητας των κρατών μελών να χρησιμοποιούν κονδύλια της ΕΕ· και	— *Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση υπό την προϋπόθεση ότι θα διατηρηθούν οι εκ των προτέρων αιρεσιμότητες για την περίοδο μετά το 2020.*

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

— να εξετάσει το ενδεχόμενο να μετατραπεί το αποθεματικό επίδοσης για τη μετά το 2020 περίοδο σε ένα μέσο που θα προσανατολίζεται περισσότερο στα αποτελέσματα και θα κατανέμει πόρους στα προγράμματα που έχουν επιτύχει ικανοποιητικά αποτελέσματα.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

— *Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση υπό την προϋπόθεση ότι θα διατηρηθούν το πλαίσιο επιδόσεων και το αποθεματικό επιδόσεων για την περίοδο μετά το 2020.*

Η πρόταση της Επιτροπής για τη θέσπιση κανονισμού περί κοινών διατάξεων για την περίοδο προγραμματισμού μετά το 2020 [COM(2018) 375 final] καθορίζει τις διατάξεις για το πλαίσιο επιδόσεων, που αποτελείται από δείκτες εκροής και δείκτες αποτελέσματος για τους οποίους πρέπει να τεθούν ορόσημα και στόχοι. Η επανεξέταση των επιδόσεων αντικαθίσταται από την ενδιάμεση επανεξέταση, η οποία θα βασίζεται μεταξύ άλλων στην πρόοδο όσον αφορά την επίτευξη —έως το τέλος του 2024— των ορόσημων του πλαισίου επιδόσεων.

Τομέας 2 «Βιώσιμη ανάπτυξη και φυσικοί πόροι»

3.45. Το 2017 εγκρίναμε έξι ειδικές εκθέσεις που σχετίζονταν με τον τομέα 2 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου ([46]). Τρεις από τις εκθέσεις αυτές πραγματεύονταν πτυχές των επιδόσεων της *κοινής γεωργικής πολιτικής*. Τα συμπεράσματα των εκθέσεων αυτών έχουν ιδιαίτερη σημασία στο πλαίσιο της τρέχουσας μεταρρύθμισης της κοινής γεωργικής πολιτικής και του νέου μοντέλου λειτουργίας βάσει επιδόσεων που εξήγγειλε η Επιτροπή στην ανακοίνωση της για το μέλλον των τροφίμων και της γεωργίας.

i) Ειδική έκθεση αριθ. 16/2017 — Προγραμματισμός στο πλαίσιο της αγροτικής ανάπτυξης

3.46. Στην έκθεση αυτή, επισημάναμε ότι κατά την τρέχουσα περίοδο υπήρχε η πρόθεση μεγαλύτερης εστίασης των δαπανών που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της αγροτικής ανάπτυξης στα αποτελέσματα, αλλά ότι η φιλόδοξη αυτή προσέγγιση δεν επιτεύχθηκε εξαιτίας της έλλειψης σχετικών πληροφοριών για τις επιδόσεις. Συστήσαμε τη δημιουργία ενός κοινού συνόλου προσανατολισμένων στα αποτελέσματα δεικτών, οι οποίοι θα ήταν περισσότερο κατάλληλοι για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων και του αντικτύπου των παρεμβάσεων στην αγροτική ανάπτυξη.

3.46. *Στην απάντησή της στη σύσταση 4 της ειδικής έκθεσης 16/2017, η Επιτροπή δεσμεύτηκε να εξετάσει αναλυτικά πιθανούς τρόπους για τη βελτίωση της μέτρησης των επιδόσεων της ΚΓΠ συνολικά.*

Την 1η Ιουνίου 2018, η Επιτροπή εξέδωσε την πρόταση κανονισμού COM(2018) 392 final (στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ): Στο πλαίσιο του νέου μοντέλου υλοποίησης αναπτύχθηκαν κοινοί δείκτες που επικεντρώνονται στα αποτελέσματα: Ο τίτλος VII του κανονισμού παρουσιάζει το πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης, θέτοντας κανόνες σχετικά με το τι και πότε τα κράτη μέλη πρέπει να αναφέρουν την πρόοδο στα στρατηγικά τους σχέδια για την ΚΓΠ, καθώς και τους κανόνες σύμφωνα με τους οποίους θα παρακολουθείται και θα αξιολογείται αυτή η πρόοδος.

([46]) Ειδική έκθεση αριθ. 1/2017, με τίτλο «Απαιτούνται περισσότερες προσπάθειες για την εφαρμογή του δικτύου Natura 2000 κατά τρόπο που να εγγυάται την πλήρη αξιοποίησή του», ειδική έκθεση αριθ. 7/2017, με τίτλο «Ο νέος ρόλος των οργανισμών πιστοποίησης όσον αφορά τις δαπάνες της ΚΓΠ: θετικό βήμα προς ένα πρότυπο ενιαίου ελέγχου, αλλά σημαντικές οι αδυναμίες που πρέπει να αντιμετωπιστούν», ειδική έκθεση αριθ. 8/2017, με τίτλο «Έλεγχος της αλιείας στην ΕΕ: απαιτούνται περισσότερες προσπάθειες», ειδική έκθεση αριθ. 10/2017, με τίτλο «Πρέπει να βελτιωθεί η στόχευση της στήριξης που παρέχει η ΕΕ σε νέους γεωργούς ώστε να προωθηθεί αποτελεσματικά η ανανέωση των γενεών», ειδική έκθεση αριθ. 16/2017, με τίτλο «Προγραμματισμός στο πλαίσιο της αγροτικής ανάπτυξης: λιγότερη πολυπλοκότητα και μεγαλύτερη έμφαση στα αποτελέσματα», και ειδική έκθεση αριθ. 21/2017, με τίτλο «Οικολογικός προσανατολισμός: ένα πολυπλοκότερο καθεστώς εισοδηματικής στήριξης, χωρίς αποτελέσματα για το περιβάλλον μέχρι τώρα».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ii) Ειδική έκθεση αριθ. 10/2017 — Ανανέωση των γενεών	
3.47. Καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι οι στόχοι και τα αναμενόμενα αποτελέσματα της στήριξης της ΕΕ σε νέους γεωργούς δεν είχαν οριστεί καταλλήλως. Συστήσαμε τη βελτίωση της λογικής παρέμβασης. Ειδικότερα, συστήσαμε στην Επιτροπή να βελτιώσει τη διαδικασία εκτίμησης των αναγκών, να επιλέξει τις μορφές στήριξης που είναι οι πλέον κατάλληλες για την αντιμετώπιση των προσδιορισμένων αναγκών και να καθορίσει συγκεκριμένους και ποσοτικώς προσδιορισμένους ειδικούς στόχους αποτελεσμάτων.	**3.47.** *Στην απάντησή της στη σύσταση της ειδικής έκθεσης 10/2017, η Επιτροπή δεσμεύτηκε να αναλύσει και να εξετάσει πιθανά συναφή μέσα πολιτικής για τη στήριξη των νέων γεωργών και την οικεία λογική της παρέμβασης στο πλαίσιο της κατάρτισης μελλοντικών νομοθετικών προτάσεων.* *Την 1η Ιουνίου 2018, η Επιτροπή εξέδωσε την πρόταση κανονισμού COM(2018) 392 final (στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ): Στο νέο μοντέλο υλοποίησης της πρότασης, τα κράτη μέλη θα καταρτίσουν στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ, συμπεριλαμβανομένης της εκ των προτέρων αξιολόγησης των αναγκών. Στη βάση αυτή, στα σχέδια θα περιγράφονται ειδικά προσαρμοσμένες παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση των αναγκών που έχουν διαπιστωθεί και την υλοποίηση των στόχων πολιτικής. Μεταξύ άλλων, στο άρθρο 6 στοιχείο ζ) του κανονισμού ορίζεται ο ακόλουθος ειδικός στόχος: Προσέλκυση νέων γεωργών και διευκόλυνση της επιχειρηματικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές. Όσον αφορά τον συγκεκριμένο στόχο, θα χρησιμοποιηθεί συγκεκριμένος δείκτης αποτελέσματος για την ποσοτικοποίηση τόσο της εκ των προτέρων τιμής-στόχου όσο και της πραγματικής τιμής.* *Από άποψη διαδικασίας, η Επιτροπή θα αξιολογήσει και θα εγκρίνει τα εν λόγω στρατηγικά σχέδια ΚΓΠ.*
iii) Ειδική έκθεση αριθ. 21/2017 — Μέτρα *οικολογικού προσανατολισμού*	
3.48. Καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι η Επιτροπή δεν είχε προσδιορίσει αυτά που αναμένονται από τον οικολογικό προσανατολισμό. Διαπιστώσαμε επίσης ότι το φαινόμενο της μη αποδοτικής δαπάνης ήταν ιδιαίτερα συχνό και ότι οι απαιτήσεις του οικολογικού προσανατολισμού ήταν κατά κανόνα ήπιου χαρακτήρα. Για τους λόγους αυτούς, συμπεράναμε ότι ο οικολογικός προσανατολισμός θα ήταν απίθανο να αποφέρει βελτιώσεις στο περιβάλλον και το κλίμα. Συστήσαμε στην Επιτροπή να αναπτύξει μια ολοκληρωμένη λογική παρέμβασης για τα γεωργικά μέτρα της ΕΕ που σκοπό έχουν την προστασία του περιβάλλοντος και του κλίματος, και η λογική παρέμβασης να βασίζεται σε επικαιροποιημένες επιστημονικές γνώσεις και να περιλαμβάνει συγκεκριμένες τιμές-στόχο. Επιπλέον, συστήσαμε, αφενός, τον συνδυασμό όλων των επί του παρόντος ισχυουσών περιβαλλοντικών απαιτήσεων σε μια νέα ενιαία περιβαλλοντική γραμμή βάσης που θα ισχύει για όλους τους δικαιούχους της κοινής γεωργικής πολιτικής και, αφετέρου, τα προγραμματιζόμενα μέτρα να βαίνουν πέραν της περιβαλλοντικής αυτής γραμμής βάσης και να εστιάζουν στην επίτευξη στόχων επιδόσεων.	**3.48.** *Η Επιτροπή αποδέχεται τις συστάσεις της ειδικής έκθεσης 21/2017 επί της ουσίας.* *Την 1η Ιουνίου 2018, η Επιτροπή εξέδωσε πρόταση κανονισμού COM(2018) 392 final (στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ), στην οποία αναπτύσσεται η λογική της παρέμβασης που διέπει ένα νέο σύνολο μέσων της ΚΓΠ σχετικά με το περιβάλλον και το κλίμα. Αυτή η νέα οικολογική δομή περιλαμβάνει βελτιωμένες προϋποθέσεις που συνδέουν την πλήρη λήψη της στήριξης της ΚΓΠ με τη συμμόρφωση των δικαιούχων με τους βασικούς κανόνες που αφορούν το περιβάλλον, την κλιματική αλλαγή, τη δημόσια υγεία, την υγεία των ζώων, την υγεία των φυτών και την καλή μεταχείριση των ζώων, συμπεριλαμβανομένων ζητημάτων που έχουν αντιμετωπιστεί στο παρελθόν στο πλαίσιο του οικολογικού σχεδιασμού. Οι προϋποθέσεις ισχύουν για όλους τους δικαιούχους της ΚΓΠ και συνιστούν τον πυρήνα του σεναρίου αναφοράς για το περιβάλλον και το κλίμα, πέραν του οποίου τα κράτη μέλη θα καταρτίσουν εθελοντικά προγράμματα, όπως ένα νέο οικολογικό πρόγραμμα του πυλώνα Ι και γεωργο-περιβαλλοντικο-κλιματικές δεσμεύσεις στο πλαίσιο του πυλώνα ΙΙ, εντός ενός ευρύτερου τύπου παρέμβασης που παρέχει στήριξη σε διάφορα είδη δεσμεύσεων διαχείρισης. Όλα τα εν λόγω μέτρα θα εντάσσονται σε μια προγραμματισμένη προσέγγιση που θα επικεντρώνεται στην επίτευξη των στόχων επιδόσεων.*

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Τομείς 3 «Ασφάλεια και ιθαγένεια» και 4 «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας»

3.49. Εγκρίναμε πέντε ειδικές εκθέσεις ([47]) που αφορούσαν τους συγκεκριμένους τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου. Θα θέλαμε να επιστήσουμε την προσοχή σε μια σειρά συμπερασμάτων και συστάσεων με καίρια σημασία που διατυπώνονται σε τέσσερις από αυτές τις εκθέσεις.

i) Ειδική έκθεση αριθ. 3/2017 — Τυνησία

3.50. Διαπιστώσαμε ότι οι πόροι βοήθειας της ΕΕ προς την Τυνησία δαπανήθηκαν γενικώς με ορθό τρόπο. Η βοήθεια συνέβαλε σημαντικά στη μετάβαση της χώρας προς τη δημοκρατία και την οικονομική σταθερότητά της μετά την επανάσταση του 2010-2011. Ωστόσο, διαπιστώσαμε ότι η προσέγγιση της Επιτροπής ήταν υπέρμετρα φιλόδοξη, δεδομένου ότι επιδίωκε να ανταποκριθεί σε υπερβολικά πολλές προτεραιότητες εντός σχετικά σύντομου χρονικού διαστήματος. Αποτέλεσμα αυτού ήταν να ανακύψουν ορισμένες αδυναμίες στη διαχείριση της βοήθειας από την Επιτροπή.

3.50. *Η έκθεση αναγνωρίζει ότι η ενίσχυση της ΕΕ προς την Τυνησία δαπανήθηκε εν γένει με ορθό τρόπο. Στην πραγματικότητα, η συνδρομή της ΕΕ συνέβαλε σημαντικά στην οικονομική και πολιτική σταθερότητα της χώρας μετά την επανάσταση, ιδίως συνοδεύοντας σημαντικές κοινωνικοοικονομικές και πολιτικές μεταρρυθμίσεις.*

Όσον αφορά το επίπεδο φιλοδοξίας της, η Επιτροπή επισημαίνει ότι χρειάστηκε να αντιμετωπιστούν ορισμένοι τομείς λόγω των κοινωνικοοικονομικών προκλήσεων με τις οποίες βρέθηκε αντιμέτωπη η Τυνησία μετά την επανάσταση. Τα αποτελέσματα που έχουν εξασφαλιστεί μέχρι στιγμής είναι ικανοποιητικά, δεδομένου ότι η βοήθεια της ΕΕ συνέβαλε σημαντικά στη βελτίωση της κοινωνικοοικονομικής και πολιτικής σταθερότητας στη χώρα μετά την επανάσταση. Η Επιτροπή τονίζει ότι ακολούθησε την πολιτική της η οποία προβλέπει επικέντρωση της βοήθειάς της. Πράγματι, παρά το γεγονός ότι αναλήφθηκαν ποικίλες δραστηριότητες κατά την υπό εξέταση περίοδο, οι δραστηριότητες αυτές ήταν σύμφωνες με τους τρεις βασικούς τομείς που προσδιορίζονται στο ενιαίο πλαίσιο στήριξης για τα έτη 2014-16.

Η αποτελεσματικότητα και η βιωσιμότητα της συνδρομής της Επιτροπής αποτελούσαν ανέκαθεν ορισμένα από τα βασικά σημεία που λαμβάνονται υπόψη, σε συνδυασμό με τη συνάφεια, την αποδοτικότητα και τις επιπτώσεις. Η Επιτροπή υποστήριξε επίσης τη σύσταση εσωτερικών και εξωτερικών μηχανισμών παρακολούθησης, καθώς και την ενίσχυση της λογοδοσίας των δημόσιων φορέων.

3.51. Συστήσαμε στην Επιτροπή και κατά περίπτωση στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης:

— να βελτιώσει τον προγραμματισμό και την επικέντρωση της στήριξης της ΕΕ·

3.51.

— *Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση και την εφαρμόζει ήδη (έγκριση, τον Αύγουστο του 2017, του ενιαίου πλαισίου στήριξης για τα έτη 2017-2020, το οποίο επικεντρώνεται σε 3 τομείς παρέμβασης· συνεχής πολιτική και πολιτικός διάλογος, συντονισμός με περιφερειακά προγράμματα· κοινή διαδικασία προγραμματισμού υπό εξέλιξη).*

([47]) Ειδική έκθεση αριθ. 3/2017, με τίτλο «Βοήθεια της ΕΕ προς την Τυνησία», ειδική έκθεση αριθ. 6/2017, με τίτλο «Η ανταπόκριση της ΕΕ στην προσφυγική κρίση: η προσέγγιση των κέντρων υποδοχής και ταυτοποίησης (hotspot)», ειδική έκθεση αριθ. 9/2017, με τίτλο «Η στήριξη της ΕΕ για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων στη Νότια και Νοτιοανατολική Ασία», ειδική έκθεση αριθ. 11/2017, με τίτλο «Καταπιστευματικό ταμείο Bêkou της ΕΕ για την Κεντροαφρικανική Δημοκρατία: ελπιδοφόρο ξεκίνημα παρά τις όποιες αδυναμίες», και ειδική έκθεση αριθ. 22/2017, με τίτλο «Αποστολές εκλογικής παρατήρησης — καλές οι προσπάθειες για την παρακολούθηση της συνέχειας που δίδεται στις συστάσεις, αλλά η γενικότερη επίβλεψη πρέπει να βελτιωθεί».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
— να βελτιώσει την υλοποίηση των προγραμμάτων δημοσιονομικής στήριξης της ΕΕ·	— *Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.* *Με τις σημερινές πιο σταθερές πολιτικές συνθήκες στην Τυνησία και λαμβανομένου υπόψη του στενού συντονισμού με άλλους χορηγούς βοήθειας, η Επιτροπή συμφωνεί ότι για τις μελλοντικές πράξεις οι δείκτες επιδόσεων μπορούν πλέον να είναι πιο επικεντρωμένοι. Ωστόσο, για τα κριτήρια επιλεξιμότητας θα συνεχίσει να εφαρμόζεται μια δυναμική προσέγγιση, σύμφωνα με τις διατάξεις των κατευθυντήριων γραμμών για τη δημοσιονομική στήριξη.*
— να εισηγηθεί την επίσπευση των διαδικασιών έγκρισης των επόμενων προγραμμάτων μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής·	— *Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.* *Η Επιτροπή παρατηρεί ότι, μολονότι έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος όσον αφορά την ταχύτητα με την οποία εγκρίνονται οι αποφάσεις για τη μακροοικονομική συνδρομή από το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, εξακολουθούν να υπάρχουν περιθώρια για βελτίωση. Η επίσπευση της διαδικασίας έγκρισης θα μπορούσε να επιτευχθεί εάν, για παράδειγμα, μειωνόταν ο αριθμός των συνεδριάσεων της Επιτροπής Διεθνούς Εμπορίου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (INTA) πριν από την ψηφοφορία της INTA, εάν η διαδικασία της έγκρισης από το Κοινοβούλιο πραγματοποιείτο συστηματικά στη σύνοδο ολομέλειας (συμπεριλαμβανομένων των μικρών συνόδων ολομέλειας) αμέσως μετά την ψηφοφορία της INTA, εάν οι μικρές σύνοδοι ολομέλειας μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για τις υπογραφές από τους προέδρους του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και εάν το Συμβούλιο χρησιμοποιούσε επίσης τη γραπτή διαδικασία για τις εγκρίσεις, όταν κρίνεται αναγκαίο.* *Η Επιτροπή σημειώνει επίσης ότι, κατόπιν προηγούμενων συστάσεων από το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και ψηφίσματος του Κοινοβουλίου για τη μακροοικονομική συνδρομή το 2003, είχε προτείνει το 2011 κανονισμό-πλαίσιο για μακροοικονομική συνδρομή ο οποίος αποσκοπούσε, μεταξύ άλλων, στην επιτάχυνση της λήψης αποφάσεων μέσω της αντικατάστασης των νομοθετικών αποφάσεων με εκτελεστικές πράξεις. Ωστόσο, δεδομένου ότι οι συννομοθέτες αποφάσισαν να διατηρήσουν τις νομοθετικές πράξεις και να ακολουθήσουν τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, η Επιτροπή απέσυρε την πρόταση αυτή το 2013.*
— να βελτιώσει τον σχεδιασμό των έργων.	— *Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.*

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ii) Ειδική έκθεση αριθ. 6/2017 — Η προσέγγιση των κέντρων υποδοχής και ταυτοποίησης (hotspot)	
3.52. Συνολικά, καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι η προσέγγιση των ΚΥΤ συνέβαλε στη βελτίωση της διαχείρισης των μεταναστευτικών ροών στα δύο κράτη μέλη που βρέθηκαν στην πρώτη γραμμή, την Ελλάδα και την Ιταλία, μέσω της αύξησης των ικανοτήτων υποδοχής τους και της βελτίωσης των διαδικασιών καταγραφής, καθώς και του συντονισμού των προσπαθειών στήριξης.	
3.53. Συστήσαμε στην Επιτροπή και τους αρμόδιους οργανισμούς:	**3.53.**
— να συνδράμουν τα κράτη μέλη να βελτιώσουν την προσέγγιση των κέντρων υποδοχής και ταυτοποίησης, ιδίως όσον αφορά τη δυναμικότητα των ΚΥΤ, τη μεταχείριση των ασυνόδευτων ανηλίκων, την τοποθέτηση εμπειρογνωμόνων, καθώς και τους ρόλους και τις αρμοδιότητες των διαφόρων παραγόντων στο πλαίσιο της προσέγγισης αυτής· και	— *Η Επιτροπή συμφωνεί.*
— να προβούν σε αξιολόγηση και να αναπτύξουν περαιτέρω την προσέγγιση των ΚΥΤ, με στόχο τη βελτιστοποίηση της βοήθειας της ΕΕ για τη διαχείριση της μετανάστευσης.	— *Η Επιτροπή συμφωνεί.*
iii) Ειδική έκθεση αριθ. 11/2017 — Το καταπιστευματικό ταμείο Bêkou	
3.54. Στη συγκεκριμένη ειδική έκθεση καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι, παρά τις όποιες αδυναμίες, τόσο η απόφαση σύστασης του καταπιστευματικού ταμείου Bêkou όσο και ο σχεδιασμός του ήταν ορθές ως επιλογές υπό τις δεδομένες συνθήκες. Διαπιστώσαμε ότι η διαχείριση του ταμείου δεν είχε ακόμη αναπτύξει το πλήρες δυναμικό της ως προς τρεις πτυχές: τον συντονισμό με άλλους χορηγούς βοήθειας, τη διαφάνεια, την ταχύτητα και την οικονομική αποδοτικότητα των διαδικασιών, καθώς και τους μηχανισμούς παρακολούθησης και αξιολόγησης.	**3.54.** *Το καταπιστευματικό ταμείο Bêkou εισήγαγε έναν νέο τρόπο συντονισμού των δράσεων που υλοποιούν η ΕΕ και τα κράτη μέλη της, ο οποίος δεν έχει αξιοποιηθεί πλήρως στην παρούσα φάση.* *Κατά την άποψη της Επιτροπής, λαμβανομένης υπόψη ολόκληρης της διάρκειας του κύκλου του έργου, η συνολική ταχύτητα του καταπιστευματικού ταμείου Bêkou είναι μεγαλύτερη από εκείνη άλλων μέσων της ΕΕ σε καταστάσεις κρίσης. Ωστόσο, η Επιτροπή συμφωνεί να διερευνήσει τρόπους περαιτέρω επιτάχυνσης των διαδικασιών επιλογής πέρα από τα ισχύοντα επιτρεπόμενα όρια των εσωτερικών κανόνων, επιτυγχάνοντας τη σωστή ισορροπία μεταξύ ταχύτητας και διαφάνειας.* *Οι μηχανισμοί παρακολούθησης και αξιολόγησης αναπτύσσονται σε επίπεδο έργων και σταδιακά θα αναβαθμιστούν σε επίπεδο ταμείου.*

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
3.55. Συνολικά, η συμβολή του καταπιστευματικού ταμείου Bêkou μέχρι και τον χρόνο του ελέγχου κρίθηκε θετική. Προσέλκυσε βοήθεια, αν και λίγους επιπλέον δωρητές, και η πλειονότητα των έργων του παρήγαγε τις αναμενόμενες εκροές. Το ταμείο εξασφάλισε αυξημένη προβολή για την ΕΕ.	
3.56. Συστήσαμε στην Επιτροπή:	**3.56.**
— να αναπτύξει περαιτέρω καθοδήγηση όσον αφορά την επιλογή του εκάστοτε μέσου παροχής βοήθειας και τις αναλύσεις αναγκών, με σκοπό την οριοθέτηση του πεδίου παρέμβασης των καταπιστευματικών ταμείων· και	— *Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση, η οποία θα υλοποιηθεί ως ακολούθως:* *Η Επιτροπή έχει αναπτύξει τις κατευθυντήριες γραμμές του καταπιστευματικού ταμείου οι οποίες περιλαμβάνουν ενότητα για τους όρους σύστασης καταπιστευματικών ταμείων.* *Η Επιτροπή είναι διατεθειμένη να επανεξετάσει το πεδίο εφαρμογής των εν λόγω κατευθυντηρίων γραμμών για να συμπεριλάβει πιο λεπτομερή περιγραφή των κριτηρίων που καθορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό για την αξιολόγηση των όρων σύστασης καταπιστευματικών ταμείων της ΕΕ.* *Εν προκειμένω, η Επιτροπή θεωρεί ότι με την αξιολόγηση των όρων σύστασης καταπιστευματικών ταμείων της ΕΕ θα αντιμετωπιστεί το ζήτημα των συγκριτικών πλεονεκτημάτων άλλων μέσων βοήθειας.* *Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι κατευθυντήριες γραμμές δεν μπορεί να είναι υπερβολικά περιοριστικές, ιδίως σε ό,τι αφορά τα καταπιστευματικά ταμεία έκτακτης ανάγκης.*
— να βελτιώσει τον συντονισμό μεταξύ των δωρητών, τις διαδικασίες επιλογής και τη μέτρηση των επιδόσεων και να βελτιστοποιήσει τις διοικητικές δαπάνες.	— *Η Επιτροπή αποδέχεται αυτή τη σύσταση, αλλά τονίζει ότι άλλοι φορείς διαδραματίζουν ρόλο στην παρακολούθησή της.* *Το καταπιστευματικό ταμείο Bêkou συντονίζει ήδη τις δραστηριότητές του με άλλους σχετικούς χορηγούς και φορείς. Η Επιτροπή συμφωνεί, ωστόσο, ότι ο συντονισμός θα μπορούσε να τυποποιηθεί καλύτερα και ότι όλοι οι συμμετέχοντες στο καταπιστευματικό ταμείο Bêkou θα πρέπει να αξιοποιούν τις δυνατότητες συντονισμού.* *Η Επιτροπή εφαρμόζει τους συνήθεις κανόνες και τις διαδικασίες της, καθώς και τους εσωτερικούς κανόνες που επιτρέπουν στους υπευθύνους διαχείρισης του καταπιστευματικού ταμείου της ΕΕ να παρεκκλίνουν από αυτούς τους συνήθεις κανόνες υπό ορισμένες προϋποθέσεις (εσωτερικές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με καταστάσεις κρίσης και κατευθυντήριες γραμμές του καταπιστευματικού ταμείου της ΕΕ). Για παράδειγμα, οι κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με καταστάσεις κρίσης αναγνωρίζουν δεσμεύσεις και περιορισμούς στην ανάθεση και την υλοποίηση έργων σε καταστάσεις κρίσης, επιτρέποντας τη χρήση «ευέλικτων διαδικασιών», όταν σε μια χώρα έχει κηρυχθεί κατάσταση έκτακτης ανάγκης.*

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

iv) Ειδική έκθεση αριθ. 22/2017 — Αποστολές εκλογικής παρατήρησης

3.57. Στη συγκεκριμένη ειδική έκθεση, διαπιστώσαμε ότι η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης και η Επιτροπή κατέβαλαν εύλογες προσπάθειες, προκειμένου να στηρίξουν την υλοποίηση των συστάσεων των αποστολών εκλογικής παρατήρησης της ΕΕ, χρησιμοποιώντας τα εργαλεία που είχαν στη διάθεσή τους για τον σκοπό αυτό. Καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι η παρουσίαση των συστάσεων των αποστολών εκλογικής παρατήρησης της ΕΕ έχει βελτιωθεί συν τω χρόνω, αλλά ότι έπρεπε να πραγματοποιούνται περισσότερες διαβουλεύσεις στις χώρες υποδοχής. Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης και η Επιτροπή συμμετείχαν στον πολιτικό διάλογο και παρείχαν εκλογική βοήθεια για να στηρίξουν την υλοποίηση των συστάσεων, ωστόσο δεν πραγματοποιούνται αρκετά συχνά αποστολές παρακολούθησης των εκλογών. Τέλος, δεν γινόταν επισκόπηση των συστάσεων σε κεντρικό επίπεδο, ούτε συστηματική αξιολόγηση της πορείας υλοποίησής τους.

3.58. Συστήσαμε στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης:

3.58.

— να συζητά συστηματικά τις συστάσεις των αποστολών εκλογικής παρατήρησης της ΕΕ στο πλαίσιο διαβουλεύσεων με ενδιαφερόμενα μέρη προτού τις εγκρίνει·

— *Θα ζητείται συστηματικά η γνώμη των ενδιαφερόμενων μερών σχετικά με το γενικό περιεχόμενο των συστάσεων (όχι για τη συγκεκριμένη διατύπωση των συστάσεων, ώστε να μη θίγεται η ανεξαρτησία της έκθεσης).*

— να πραγματοποιεί συχνότερα αποστολές παρακολούθησης·

— *Η ΕΥΕΔ και η Επιτροπή έχουν δεσμευτεί να ενισχύσουν τη συνέχεια που δίδεται στις συστάσεις των αποστολών παρατηρητών ΕΕ για τις εκλογές μέσω συνδυασμού εργαλείων που περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τις αποστολές παρατηρητών για τις εκλογές, την παροχή συνδρομής για τις εκλογές, τον πολιτικό διάλογο.*

— να αποκτήσει κεντρική εποπτεία των συστάσεων των αποστολών εκλογικής παρατήρησης της ΕΕ και να αξιολογεί συστηματικά την πορεία υλοποίησής τους.

— *Η Επιτροπή θα επιδιώξει να παράσχει τα οικονομικά μέσα για να δημιουργηθεί κεντρικό αποθετήριο για την αποθήκευση των συστάσεων των αποστολών παρατηρητών ΕΕ για τις εκλογές.*

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Τομέας 5 «Διοίκηση» και εκθέσεις με θέμα «Λειτουργική ενιαία αγορά και βιώσιμη νομισματική ένωση»

3.59. Το 2017 καταρτίσαμε τέσσερις ειδικές εκθέσεις στον τομέα προτεραιότητας «Λειτουργική ενιαία αγορά και βιώσιμη νομισματική ένωση» ([48]).

3.60. Θα θέλαμε να επιστήσουμε την προσοχή σε μια σειρά συμπερασμάτων και συστάσεων με καίρια σημασία που διατυπώνονται σε δύο εξ αυτών των εκθέσεων.

i) Ειδική έκθεση αριθ. 17/2017 — «Η παρέμβαση της Επιτροπής στην ελληνική χρηματοπιστωτική κρίση»

3.61. Στη συγκεκριμένη ειδική έκθεση, καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι τα προγράμματα οικονομικής προσαρμογής που συμφωνήθηκαν για την Ελλάδα στον απόηχο της χρηματοπιστωτικής κρίσης, εξασφάλισαν βραχυπρόθεσμη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και βοήθησαν να προχωρήσουν ως έναν βαθμό οι μεταρρυθμίσεις. Ωστόσο, η συμβολή τους στην ανάκαμψη της χώρας ήταν περιορισμένη. Σύμφωνα με την κατάσταση που διαπιστώθηκε στα μέσα του 2017, τα προγράμματα αυτά δεν είχαν επιτύχει να αποκαταστήσουν την ικανότητα της χώρας να χρηματοδοτεί τις ανάγκες της από τις αγορές.

3.62. Δεν κατέστη δυνατό να αξιολογήσουμε τον ρόλο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, καθώς αμφισβήτησε την εντολή μας και δεν μας παρείχε επαρκή αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου.

3.63. Συστήσαμε στην Επιτροπή:

— να ιεραρχεί τους όρους αποτελεσματικότερα και να προσδιορίζει τα μέτρα που απαιτούνται επειγόντως για την αντιμετώπιση των ανισορροπιών·

3.63.

— *Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.*

Οι δράσεις πολιτικής ιεραρχήθηκαν δεόντως, ιδίως μέσω του κοινού προγράμματος με το ΔΝΤ. Η Επιτροπή, μεταξύ άλλων, χρησιμοποίησε το γνωστό σύστημα των «προαπαιτούμενων» και των «διαρθρωτικών σημείων αναφοράς» του ΔΝΤ, τα οποία αποτελούν καίριες μεταρρυθμίσεις, απαραίτητες για το κλείσιμο μιας αξιολόγησης και την αποδέσμευση της εκταμίευσης. Αυτά σταδιακά αποσαφηνίστηκαν με ορισμένα πρόσθετα προαπαιτούμενα στο πεδίο των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και μέσω της χρήσης ορόσημων. Το τρέχον πρόγραμμα στήριξης της σταθερότητας του ΕΜΣ εισήγαγε επίσης την έννοια των «βασικών παραδοτέων».

([48]) Ειδική έκθεση αριθ. 17/2017, με τίτλο «Η παρέμβαση της Επιτροπής στην ελληνική χρηματοπιστωτική κρίση», ειδική έκθεση αριθ. 19/2017, με τίτλο «Διαδικασίες εισαγωγής: οι αδυναμίες του νομικού πλαισίου και η αναποτελεσματική εφαρμογή έχουν αντίκτυπο στα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ», ειδική έκθεση αριθ. 20/2017, με τίτλο «Χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ μέσα εγγύησης δανείων: παρά τα θετικά αποτελέσματα, χρειάζεται καλύτερη στόχευση δικαιούχων και συντονισμός με τα εθνικά προγράμματα», και ειδική έκθεση αριθ. 23/2017, με τίτλο «Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης: ένα φιλόδοξο έργο της τραπεζικής ένωσης δρομολογήθηκε, αλλά απομένουν να γίνουν πολλά».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
— να διασφαλίζει ότι τα προγράμματα εντάσσονται σε συνολική αναπτυξιακή στρατηγική για την εκάστοτε χώρα·	— *Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.* *Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η τρέχουσα συνθήκη του ΕΜΣ προβλέπει προγράμματα με μεγαλύτερη στόχευση, π.χ. στοχευμένα σε ανισορροπίες σε συγκεκριμένους τομείς, οπότε ενδεχομένως να μην δικαιολογείται μια ολοκληρωμένη στρατηγική ανάπτυξης.*
— να επιδιώκει την επίτευξη συμφωνίας με τους εταίρους των προγραμμάτων·	— *Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση και υπενθυμίζει ότι δεν μπορεί να δεσμεύσει άλλους οργανισμούς να αποδεχθούν τις εργασιακές πρακτικές που, εξ ορισμού, πρέπει να συμφωνούνται από κοινού τόσο καταρχήν όσο και κατ' ουσία.*
— να αξιολογεί συστηματικότερα τη διοικητική ικανότητα των κρατών μελών να υλοποιήσουν μεταρρυθμίσεις· και	— *Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.* *Στο πλαίσιο του προγράμματος στήριξης της σταθερότητας του ΕΜΣ, δίδεται ιδιαίτερη προσοχή στην υλοποίηση μεταρρυθμίσεων με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας και της αποδοτικότητας του δημόσιου τομέα όσον αφορά την παροχή βασικών δημόσιων αγαθών και υπηρεσιών (4ος πυλώνας). Η τεχνική υποστήριξη έχει ευθυγραμμιστεί αποτελεσματικά με τις διατάξεις του προγράμματος σταθερότητας του ΕΜΣ, οπότε η στήριξη ορισμένων μεταρρυθμίσεων στο πλαίσιο του προγράμματος έχει συμπεριληφθεί ρητά στο μνημόνιο συμφωνίας του Αυγούστου του 2015 και στα μεταγενέστερα συμπληρωματικά μνημόνια συμφωνίας. Τρεις μήνες μετά τη θέσπιση του προγράμματος του ΕΜΣ, η Επιτροπή συμφώνησε με τις ελληνικές αρχές ένα «Σχέδιο τεχνικής συνεργασίας για τη στήριξη των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων», το οποίο δημοσιεύτηκε επίσης στον δικτυακό τόπο της Επιτροπής. Η υπηρεσία στήριξης των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων παρέχει και συντονίζει τη στήριξη προς τις ελληνικές αρχές σε όλους σχεδόν τους τομείς μεταρρύθμισης στο πλαίσιο του προγράμματος του ΕΜΣ.*
— σε περίπτωση διαδοχικών προγραμμάτων, να διενεργεί ενδιάμεση αξιολόγηση και τα αποτελέσματά της να χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση του σχεδιασμού και των ρυθμίσεων παρακολούθησης.	— *Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση. Η Επιτροπή έχει ήδη διεξαγάγει εκ των υστέρων αξιολογήσεις για άλλες χώρες της ζώνης του ευρώ που είχαν προγράμματα στήριξης σταθερότητας.*

ii) Ειδική έκθεση αριθ. 23/2017 — «Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης»

3.64. Το γενικό συμπέρασμα στο οποίο καταλήξαμε σε αυτή την ειδική έκθεση ήταν ότι, στο σχετικά πρώιμο στάδιο κατά το οποίο διενεργήσαμε τον έλεγχο, το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης ήταν ανεπαρκώς προετοιμασμένο για την επιτέλεση των καθηκόντων του. Αναγνωρίσαμε ότι οι αδυναμίες τις οποίες εντοπίσαμε πρέπει να θεωρηθούν υπό το κατάλληλο πρίσμα: το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης συγκροτήθηκε εκ του μηδενός, σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.65. Στις αδυναμίες αυτές συγκαταλέγονταν μεταξύ άλλων:

— καθυστερήσεις στη στελέχωσή του,

— ελλιπής σχεδιασμός εξυγίανσης για τις τράπεζες που υπάγονται στην αρμοδιότητα του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης και ελλιπές σύστημα κανόνων σχετικά με τον σχεδιασμό της εξυγίανσης,

— απουσία των αξιολογήσεων της σκοπιμότητας και της αξιοπιστίας των επιλεγμένων στρατηγικών εξυγίανσης στα σχέδια εξυγίανσης,

— ασαφής κατανομή επιχειρησιακών καθηκόντων μεταξύ του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης και των εθνικών αρχών εξυγίανσης,

— ανισορροπία μεταξύ των εντολών του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

3.66. Καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι απαιτείται μια σειρά ενεργειών προκειμένου να βελτιωθεί το σύστημα και συστήσαμε στο Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης τα εξής:

— να ολοκληρώσει τον σχεδιασμό της εξυγίανσης για τις τράπεζες και να οριστικοποιήσει το σύστημα κανόνων που διέπουν τα σχέδια αυτά·

— να επιταχύνει τη διαδικασία των προσλήψεων και να στελεχώσει επαρκώς την υπηρεσία ανθρώπινων πόρων·

— να αποσαφηνίσει την επιχειρησιακή κατανομή των καθηκόντων και των αρμοδιοτήτων μεταξύ του ίδιου και των εθνικών αρχών εξυγίανσης· και

— να πραγματοποιήσει διάλογο με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, ώστε να διασφαλίζεται ότι θα λαμβάνει όλες τις πληροφορίες που χρειάζεται και να καλέσει τον νομοθέτη να προβεί στις αναγκαίες ενέργειες για τη θέση του ισχύοντος πλαισίου σε εφαρμογή.

3.67. Δημοσιεύσαμε επίσης την ειδική έκθεση αριθ. 14/2017, με τίτλο «Επισκόπηση των επιδόσεων του συστήματος διαχείρισης υποθέσεων στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης», στην οποία διατυπώνονται προτάσεις για περαιτέρω βελτίωση της διαχείρισης των υποθέσεων από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΜΕΡΟΣ 3 — ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΕΙΑΣ ΠΟΥ ΔΟΘΗΚΕ ΣΕ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

3.68. Το μέρος αυτό περιλαμβάνει τα αποτελέσματα της ετήσιας επισκόπησης που διενεργούμε σχετικά με τα διορθωτικά μέτρα που λαμβάνει η Επιτροπή σε συνέχεια των συστάσεών μας. Η από μέρους μας παρακολούθηση της συνέχειας που δίδεται στις συστάσεις που διατυπώνουμε στις εκθέσεις ελέγχου μας αποτελεί καθοριστικής σημασίας στάδιο του κύκλου του ελέγχου επιδόσεων. Πέραν του ότι, κατ' αυτόν τον τρόπο, τόσο εμείς όσο και τα άλλα ενδιαφερόμενα μέρη εξασφαλίζουμε ανάδραση σχετικά με τον αντίτυπο των εργασιών μας, η παρακολούθηση αυτή αποτελεί κίνητρο για την υλοποίηση των συστάσεών μας από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη.

1. **Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης — μια νέα μέθοδος**

3.69. Τα προηγούμενα χρόνια, η ανάλυσή μας περιοριζόταν σε έναν περιορισμένο αριθμό ειδικών εκθέσεων που επιλέγονταν. Σύμφωνα με τη στρατηγική μας για την περίοδο 2018-2020, η εμβέλεια της διαδικασίας αυτής επεκτείνεται και στο εξής θα καλύπτει το σύνολο των συστάσεων που έχουμε απευθύνει στην Επιτροπή στο πλαίσιο ελέγχων επιδόσεων τρία έτη νωρίτερα.

3.70. Αναλύσαμε 17 από τις 24 ειδικές εκθέσεις που δημοσιεύσαμε το 2014, οι οποίες δεν αναλύονται πουθενά αλλού ([49]). Συνολικά, οι εκθέσεις αυτές περιείχαν 135 συστάσεις.

3.71. Η παρακολούθησή μας πραγματοποιήθηκε βάσει επισκόπησης εγγράφων και συνεντεύξεων με υπαλλήλους της Επιτροπής. Προς εξασφάλιση μιας δίκαιης και ισορροπημένης επισκόπησης, διαβιβάσαμε τις διαπιστώσεις μας στην Επιτροπή και λάβαμε υπόψη τις απαντήσεις της στην οριστική μας ανάλυση. Καταλήξαμε σε συμπεράσματα σχετικά με την υλοποίηση 100 συστάσεων. Δεν κατέστη δυνατό να καταλήξουμε σε συμπεράσματα για τις υπόλοιπες 35 [οι οποίες αντιστοιχούν στο 26 % του συνόλου, ποσοστό υπερδιπλάσιο του μέσου όρου των τελευταίων έξι ετών (12 %)], επειδή απευθύνονταν είτε στα κράτη μέλη είτε σε άλλα θεσμικά όργανα της ΕΕ ([50]).

2. **Ποια η συνέχεια που έδωσε η Επιτροπή στις συστάσεις μας;**

3.72. Επί συνόλου 100 συστάσεων, καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι η Επιτροπή είχε υλοποιήσει πλήρως τις 58 (58 %). Από τις υπόλοιπες, είχε υλοποιήσει 17 (17 %) ως επί το πλείστον, 19 (19 %) εν μέρει και έξι (6 %) καθόλου (βλέπε ***πλαίσιο 3.15***). Η πορεία υλοποίησης των συστάσεων παρουσιάζεται λεπτομερώς στο ***παράρτημα 3.1***.

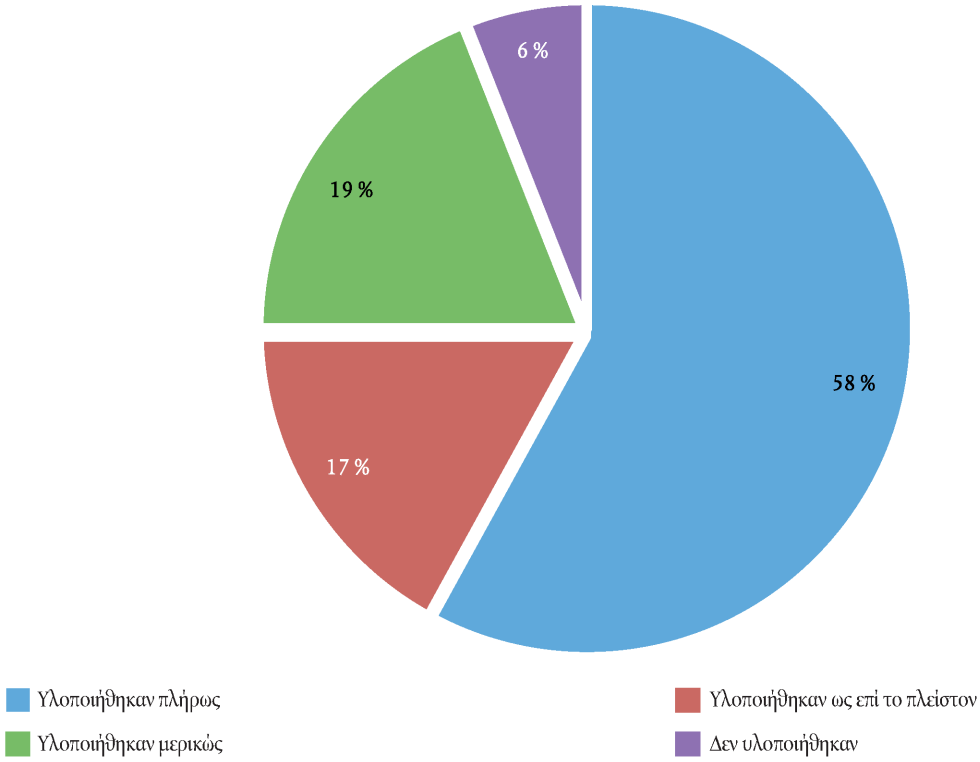
3.72. *Η Επιτροπή επισημαίνει ότι τα τρία τέταρτα των συστάσεων που αξιολογήθηκαν χαρακτηρίστηκαν από το ΕΕΣ ως υλοποιηθέντα πλήρως ή στις περισσότερες πτυχές τους.*

Οι έξι συστάσεις που δεν υλοποιήθηκαν καθόλου δεν έγιναν δεκτές από την Επιτροπή.

([49]) Οι τομείς ελέγχου επτά ειδικών εκθέσεων (ειδικές εκθέσεις αριθ. 3/2014, 5/2014, 6/2014, 11/2014, 14/2014, 17/2014 και 19/2014) αποτελούν αντικείμενο νέων ελέγχων οι οποίοι βρίσκονται είτε σε εξέλιξη είτε στο στάδιο του προγραμματισμού.

([50]) Εξ αυτών, 32 αφορούσαν τα κράτη μέλη, 2 το Συμβούλιο ή το Κοινοβούλιο και σε μία περίπτωση δεν υπήρχαν επαρκή στοιχεία.

Πλαίσιο 3.15 — Υλοποίηση των συστάσεων που διατυπώσαμε στο πλαίσιο των ελέγχων επιδόσεων του 2014

Πηγή: ΕΕΣ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.73. Το αποτέλεσμα όσον αφορά τις συστάσεις που υλοποιήθηκαν πλήρως είναι συγκρίσιμο με τα αντίστοιχα ποσοστά των προηγούμενων ετών. Ωστόσο, το ποσοστό των συστάσεων που υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον ήταν κατά 7 % χαμηλότερο του μέσου όρου που καταγράφηκε την τελευταία εξαετία. Το ποσοστό των συστάσεων που υλοποιήθηκαν μόνον εν μέρει ήταν κατά 7 % υψηλότερο από τον μέσο όρο του 12 % της τελευταίας εξαετίας. Αυτή η διαφορά οφείλεται πιθανώς στην τροποποίηση της μεθόδου ανάλυσης που εφαρμόζουμε (βλέπε σημείο 3.69).

3.74. Διαπιστώσαμε ότι σε αρκετές περιπτώσεις οι συστάσεις μας είχαν οδηγήσει στη λήψη συγκεκριμένων διορθωτικών μέτρων. Η μεγάλη πλειονότητα των 58 συστάσεων που υλοποιήθηκαν πλήρως είχε υλοποιηθεί εντός δύο ετών (45 % το 2014 και 43 % το 2015).

3.75. Δεν κατέστη δυνατό να εξακριβώσουμε κατά πόσον υλοποιήθηκαν οι περισσότερες από τις συστάσεις που απευθύνονταν αποκλειστικά στα κράτη μέλη (βλέπε σημείο 3.71). Εντούτοις, μπορέσαμε να αναλύσουμε την υλοποίηση έξι συστάσεων που είχαν απευθυνθεί στα κράτη μέλη ή από κοινού στην Επιτροπή και σε άλλους ελεγχομένους στο πλαίσιο της *επιμερισμένης διαχείρισης*. Αυτές οι συστάσεις είχαν όλες υλοποιηθεί είτε εν μέρει είτε πλήρως ([51]).

3.76. Εντοπίσαμε τομείς στους οποίους η Επιτροπή υπήρξε ιδιαιτέρως αποδοτική στην υλοποίηση των συστάσεών μας. Στην περίπτωση μίας ειδικής έκθεσης στον τομέα της εξωτερικής δράσης που εμπίπτει στην αρμοδιότητα της ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης και της ΓΔ Πολιτικής Γειτονίας και Διαπραγματεύσεων για τη Διεύρυνση (ειδική έκθεση αριθ. 16/2014), είχαν υλοποιηθεί πλήρως και οι εννέα συστάσεις. Όλα τα διορθωτικά μέτρα (πλην ενός) είχαν ληφθεί εντός ενός έτους. Αντικείμενο του συγκεκριμένου ελέγχου ήταν ο συνδυασμός *επιχορηγήσεων* από περιφερειακές επενδυτικές διευκολύνσεις με δάνεια από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για την υποστήριξη των εξωτερικών πολιτικών της ΕΕ. Η ΓΔ Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας είχε επίσης υλοποιήσει στο σύνολό τους τις συστάσεις που της απευθύναμε σε συνέχεια του ελέγχου σχετικά με την υδατοκαλλιέργεια (ειδική έκθεση αριθ. 10/2014).

3.77. Αρχικώς, η Επιτροπή είχε απορρίψει εννέα συστάσεις, οι οποίες αφορούσαν τη ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης, τη ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης και τη ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης. Στη συνέχεια, τρεις από αυτές υλοποιήθηκαν εν μέρει ([52]). Οι έξι συστάσεις που δεν είχαν υλοποιηθεί κατά τον χρόνο της επισκόπησής μας είχαν διατυπωθεί στις ειδικές εκθέσεις για τον αμπελοοινικό τομέα και τα εκκολαπτήρια επιχειρήσεων και, στο σύνολό τους, είχαν απορριφθεί κατά τον χρόνο διενέργειας των ελέγχων, το 2014. Στις περισσότερες περιπτώσεις, ο λόγος ήταν ότι, κατά την εκτίμηση της Επιτροπής, οι συστάσεις μας έπρεπε να είχαν απευθυνθεί στα κράτη μέλη. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η Επιτροπή είχε συμφωνήσει με τις διαπιστώσεις μας κατ' αρχήν, αλλά στην πράξη δεν μπόρεσε να αποδεχθεί τη σύστασή μας ([53]). Τα ποσοστά των απορριφθεισών συστάσεων και των συστάσεων που έγιναν εν μέρει δεκτές ήταν ανάλογα εκείνων των προηγούμενων ετών.

([51]) Διατυπώσαμε μία σύσταση προς τα κράτη μέλη (στην ειδική έκθεση αριθ. 9/2014), τέσσερις προς την Επιτροπή και τα κράτη μέλη (μία στην ειδική έκθεση αριθ. 15/2014, δύο στην ειδική έκθεση αριθ. 22/2014 και μία στην ειδική έκθεση αριθ. 23/2014) και μία προς την Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (στην ειδική έκθεση αριθ. 13/2014).

([52]) Η σύσταση 3, σημείο α), της ειδικής έκθεσης αριθ. 9/2014, όσον αφορά το ότι οι δικαιούχοι δεν θα έπρεπε να μπορούν να υποβάλλουν τακτικά πρόγραμμα προώθησης για τις ίδιες χώρες-στόχο, η σύσταση 1, σημείο γ), της ειδικής έκθεσης αριθ. 12/2014, όσον αφορά την παρακολούθηση της ουσιαστικής εφαρμογής των επιχειρησιακών προγραμμάτων, με σκοπό τον έγκαιρο και προληπτικό εντοπισμό των δυσχερειών, και η σύσταση 4.2 της ειδικής έκθεσης αριθ. 18/2014 όσον αφορά την ανάγκη τροποποίησης του συστήματος παρακολούθησης.

([53]) Στην περίπτωση της σύστασης 3, σημείο β), της ειδικής έκθεσης αριθ. 20/2014, η Επιτροπή απάντησε ότι τα αποτελέσματα των έργων στον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου μπορούν να επηρεάζονται από εξωτερικούς παράγοντες που δεν είναι γνωστοί εκ των προτέρων. Επομένως, η σύνδεση των ενισχύσεων για το ηλεκτρονικό εμπόριο στο πλαίσιο του *Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης* με τα αποτελέσματα θα ήταν δυσχερής.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.78. Συμπερασματικά, διαπιστώνουμε ότι οι έλεγχοι επιδόσεών μας οδήγησαν σε αρκετές σημαντικές βελτιώσεις, μολονότι ορισμένες από τις εντοπισθείσες αδυναμίες εξακολουθούν να υφίστανται. Οι αδυναμίες αυτές περιγράφονται στο ***παράρτημα 3.2***.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Συμπεράσματα

3.79. Επιδίωξη των σχετικών με τις επιδόσεις πληροφοριών είναι η παροχή ενδεικτικών στοιχείων σχετικά με το κατά πόσον οι στόχοι πολιτικών και προγραμμάτων, καθώς και, γενικότερα, των γενικών διευθύνσεων, της Επιτροπής ως οργανισμού και του προϋπολογισμού της ΕΕ, επιτυγχάνονται κατά τρόπο αποδοτικό και αποτελεσματικό. Εάν απαιτούνται βελτιώσεις, οι σχετικές με τις επιδόσεις πληροφορίες πρέπει να αξιοποιούνται στο πλαίσιο της διαδικασίας σχεδιασμού των αναγκαίων διορθωτικών μέτρων, καθώς και στο πλαίσιο της παρακολούθησης της εφαρμογής τους.

3.80. Ο τρόπος με τον οποίο ένας οργανισμός αξιοποιεί τις σχετικές με τις επιδόσεις πληροφορίες που παράγει και συγκεντρώνει για τους σκοπούς της λήψης αποφάσεων επηρεάζει μακροπρόθεσμα την επιτυχία του στην εφαρμογή ενός συστήματος διαχείρισης των επιδόσεων και στην επίτευξη καλύτερων αποτελεσμάτων.

3.81. Τα συμπεράσματα στα οποία καταλήξαμε είναι τα εξής.

1. **Ο βαθμός στον οποίο η Επιτροπή μπορεί να χρησιμοποιεί τις σχετικές με τις επιδόσεις πληροφορίες είναι σε ορισμένες περιπτώσεις περιορισμένος (σημεία 3.6-3.13)**

— Το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο της ΕΕ παρέχει περιορισμένη ευελιξία για την ανακατανομή κονδυλίων.

— Μολονότι η τελευταία ενδιάμεση επανεξέταση του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου οδήγησε σε ανακατανομές κονδυλίων, αυτές δεν σχετίζονταν με τις επιδόσεις, αλλά οφείλονταν κυρίως στην επιτακτική ανάγκη αντιμετώπισης της προσφυγικής κρίσης και των απειλών κατά της ασφάλειας.

— Η μέτρηση της συμβολής του προϋπολογισμού της ΕΕ στην επίτευξη των στόχων υψηλού επιπέδου είναι μια σύνθετη διαδικασία, λόγω της παράλληλης εφαρμογής περισσότερων στρατηγικών πλαισίων.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.81.

— *Η Επιτροπή υπέβαλε προτάσεις για την αύξηση της δημοσιονομικής ευελιξίας στο πλαίσιο του μελλοντικού πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.*

— *Οι αποφάσεις ανακατανομής είναι αποτέλεσμα μιας σειράς παραγόντων. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι συχνά παρατηρούνται σημαντικές καθυστερήσεις έως ότου καταστούν διαθέσιμες λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις.*

— *Δύσκολη είναι επίσης η μέτρηση της συμβολής στην επίτευξη στόχων υψηλού επιπέδου, διότι είναι δύσκολο να καθοριστούν σαφείς, αιτιώδεις, μονοσήμαντες σχέσεις μεταξύ αφενός μιας δραστηριότητας των υπηρεσιών της Επιτροπής ή ενός προγράμματος που χρηματοδοτείται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ και αφετέρου της προόδου όσον αφορά την επίτευξη πολιτικών στόχων υψηλού επιπέδου. Πολλοί ακόμα εξωτερικοί παράγοντες επηρεάζουν την επίτευξη των εν λόγω στόχων και πολλοί φορείς εμπλέκονται σε υποεθνικό, εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. Η πολυπλοκότητα αυτή αποτελεί εγγενές χαρακτηριστικό του περιβάλλοντος στο οποίο λειτουργεί η Επιτροπή και ο προϋπολογισμός της ΕΕ· δεν είναι αδυναμία του πλαισίου επιδόσεων καθαυτού.*

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

2. **Τα συστήματα μέτρησης των επιδόσεων που εφαρμόζει η Επιτροπή παράγουν τεράστιες ποσότητες δεδομένων, αλλά όχι πάντοτε εγκαίρως (σημεία 3.14-3.18)**

— Οι γενικές διευθύνσεις της Επιτροπής συλλέγουν πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις σε διάφορες μορφές και από διάφορες πηγές, και παράγουν έναν τεράστιο όγκο πληροφοριών που αφορούν τις επιδόσεις. Αρκετές ΓΔ έθεσαν πρόσφατα σε εφαρμογή νέα μέσα και διαδικασίες για την αξιοποίηση των σχετικών με τις επιδόσεις δεδομένων, με στόχο τη βελτίωση του πλαισίου τους για τις πληροφορίες που αφορούν τις επιδόσεις.

— Στο παρελθόν εντοπίσαμε ορθές πρακτικές για την αναφορά στοιχείων σχετικά με τις επιδόσεις, τις οποίες θα μπορούσε να υιοθετήσει η Επιτροπή. Οι αποκριθέντες στην έρευνά μας επιβεβαίωσαν ότι απαιτούνταν περαιτέρω βελτιώσεις, παραδείγματος χάριν όσον αφορά τον έγκαιρο χαρακτήρα των σχετικών με τις επιδόσεις πληροφοριών ή την καθοδήγηση για την κατάρτιση εκθέσεων επιδόσεων.

3. **Η Επιτροπή χρησιμοποιεί τις σχετικές με τις επιδόσεις πληροφορίες για τη διαχείριση προγραμμάτων και πολιτικών, μολονότι δεν λαμβάνονται πάντοτε διορθωτικά μέτρα όταν δεν επιτυγχάνονται οι τιμές-στόχος (σημεία 3.19-3.26)**

— Οι σχετικές με τις επιδόσεις πληροφορίες χρησιμοποιούνται κυρίως σε επίπεδο γενικής διεύθυνσης για τη διαχείριση των προγραμμάτων και των πολιτικών. Καθώς οι σχετικές με τις επιδόσεις πληροφορίες που χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες της καθημερινής διαχείρισης δεν ανταποκρίνονται στις υποχρεώσεις των ΓΔ και της Επιτροπής για την υποβολή στοιχείων για τις επιδόσεις προς εξωτερικούς ενδιαφερομένους, οι ΓΔ κατά κανόνα δεν στηρίζονται στις βασικές εκθέσεις επιδόσεων για τη διαχείριση των επιδόσεών τους όσον αφορά την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ.

— Από τα αποτελέσματα της έρευνάς μας προκύπτει επίσης ότι οι ανεπαρκείς επιδόσεις δεν έχουν πάντοτε ως αποτέλεσμα τη λήψη διορθωτικών μέτρων. Τα αποτελέσματα επιβεβαίωσαν ότι η μη επίτευξη μιας τιμής-στόχου ήταν πιθανότερο να έχει συνέπειες σε γενικές διευθύνσεις στις οποίες οι σχετικές με τις επιδόσεις πληροφορίες χρησιμοποιούνταν συχνότερα.

4. **Η Επιτροπή δεν εξηγεί κατά κανόνα πώς χρησιμοποιήθηκαν οι σχετικές με τις επιδόσεις πληροφορίες στις εκθέσεις επιδόσεων (σημεία 3.27-3.31)**

Οι γενικές διευθύνσεις και η Επιτροπή δεν υποχρεούνται να εξηγούν στις εκθέσεις επιδόσεών τους με ποιον τρόπο χρησιμοποίησαν τις σχετικές με τις επιδόσεις πληροφορίες για τους σκοπούς της λήψης αποφάσεων. Εντούτοις, τόσο οι εκθέσεις επιδόσεων όσο και οι δηλώσεις προγράμματος των ΓΔ συχνά περιλαμβάνουν περιορισμένα στοιχεία σχετικά με το ζήτημα αυτό.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

— *Η Επιτροπή υποβάλλει εκθέσεις σχετικά με τις επιδόσεις του προϋπολογισμού της ΕΕ, μεταξύ άλλων, μέσω των ετήσιων βασικών εκθέσεων επιδόσεων (συμπεριλαμβανομένης της ετήσιας έκθεσης διαχείρισης και επιδόσεων σχετικά με τον προϋπολογισμό της ΕΕ και των δηλώσεων προγράμματος), σύμφωνα με τις συναφείς νομικές υποχρεώσεις.*

— *Όπως τονίζει το ΕΕΣ, περισσότεροι από το 70 % των ερωτηθέντων επισήμαναν ότι, εάν δεν επιτυγχάνονται οι στόχοι, αναπτύσσονται σχέδια δράσης και πραγματοποιείται εντατικότερη παρακολούθηση, ενώ περισσότεροι από το 60 % των ερωτηθέντων απάντησαν ότι αξιολόγηση διενεργείται εάν δεν επιτευχθούν οι στόχοι.*

Τα αποτελέσματα που παρουσιάζονται αντικατοπτρίζουν τις απόψεις των ερωτηθέντων. Απαιτείται αξιολόγηση κατά περίπτωση προκειμένου να διαπιστωθεί εάν ελήφθησαν μέτρα παρακολούθησης, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των περιορισμών του δημοσιονομικού πλαισίου.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5. **Η καλλιέργεια μιας νοοτροπίας εστίασης στις επιδόσεις αναμένεται να οδηγήσει σε περαιτέρω πρόοδο (σημεία 3.32-3.36)**

Τα διοικητικά στελέχη των ΓΔ με τα οποία συνομιλήσαμε ανέφεραν μια σειρά προκλήσεων που, κατά την εκτίμησή τους, αποτελούν πρόσκομμα για την περαιτέρω αξιοποίηση των σχετικών με τις επιδόσεις πληροφοριών για την επίτευξη καλύτερων αποτελεσμάτων. Τα αποτελέσματα της έρευνάς μας επιβεβαίωσαν ότι είναι επιτακτική η ανάγκη για περισσότερη επιμόρφωση στη χρήση των σχετικών με τις επιδόσεις πληροφοριών, καθώς και για αποτελεσματικότερη ανταλλαγή γνώσεων και ορθών πρακτικών. Αρκετά από τα μέτρα που έχει λάβει η Επιτροπή προκειμένου να εστιάσει περισσότερο στις επιδόσεις μπορούν να θεωρηθούν ως τα πρώτα βήματα προς την κατεύθυνση μιας σημαντικής αλλαγής νοοτροπίας. Σταδιακά, η εν λόγω αλλαγή νοοτροπίας αναμένεται να έχει ως αποτέλεσμα τη μεγαλύτερη εστίαση της Επιτροπής και του προϋπολογισμού της ΕΕ στην επίτευξη αποτελεσμάτων και αντικτύπου.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι διαθέτει ήδη μια ορθά ανεπτυγμένη νοοτροπία εστίασης στις επιδόσεις και ότι τα τελευταία έτη έχει λάβει σειρά μέτρων για την περαιτέρω ενίσχυση της συγκεκριμένης νοοτροπίας ([3]). Βλ. επίσης τα παραδείγματα του ΕΕΣ στο σημείο 3.32 σχετικά με τα μέτρα που έχει λάβει η Επιτροπή για την ενίσχυση της νοοτροπίας εστίασης στις επιδόσεις, καθώς και την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 3.36.

3.82. Στα σημεία 3.37 έως 3.67 παρουσιάζουμε τα βασικά συμπεράσματα και τις σημαντικότερες συστάσεις επιλεγμένων ειδικών εκθέσεων που δημοσιεύσαμε το 2017.

3.83. Από τη φετινή παρακολούθηση της συνέχειας που δόθηκε σε παλαιότερες συστάσεις (βλέπε σημεία 3.68-3.78) προέκυψε ότι τα τρία τέταρτα των συστάσεων που εξετάσαμε είχαν υλοποιηθεί είτε πλήρως είτε ως επί το πλείστον. Αυτό σημαίνει ότι, στην πλειονότητα των περιπτώσεων, είχαν ληφθεί διορθωτικά μέτρα. Σε ποσοστό 19 % των περιπτώσεων οι συστάσεις είχαν υλοποιηθεί μόνον εν μέρει, και εξακολουθούσαν να υφίστανται σημαντικές αδυναμίες που παρουσιάζονται αναλυτικά στο ***παράρτημα 3.2***. Το ποσοστό αυτό ήταν κατά 7 % υψηλότερο από τον μέσο όρο των τελευταίων έξι ετών, κάτι που οφείλεται πιθανώς στην τροποποίηση της μεθόδου ανάλυσης που εφαρμόζουμε.

Συστάσεις

3.84. Οι διαπιστώσεις μας από την επισκόπηση της συνέχειας που δόθηκε στις τρεις συστάσεις που διατυπώσαμε στην ετήσια έκθεσή μας για το 2014 παρουσιάζονται στο ***παράρτημα 3.4***. Μία εξ αυτών δεν είχε υλοποιηθεί και δεν υπήρχαν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία προκειμένου να αναλυθεί η πρόοδος σε σχέση με τις δύο άλλες.

3.85. Βάσει των συμπερασμάτων μας για το 2017, συνιστούμε στην Επιτροπή να προβεί στις εξής ενέργειες:

([3]) *Βλ. εκτενή σύνοψη του εγγράφου «Budgeting and Performance in the European Union: A review by the OECD in the context of the EU budget focused on results»,* OOΣΑ Journal on Budgeting, *τόμος 2017/1.*

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

— **Σύσταση 1:** Κατά την περίοδο του προσεχούς ΠΔΠ, η Επιτροπή πρέπει να υποβάλει προτάσεις μέτρων για τον εξορθολογισμό και την απλούστευση των στρατηγικών πλαισίων που διέπουν την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ, ενισχύοντας κατά τον τρόπο αυτό τη λογοδοσία για τα αποτελέσματα, καθώς και τη σαφήνεια και τη διαφάνεια για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Για τον σκοπό αυτό, πρέπει να συνεργαστεί με τα ενδιαφερόμενα μέρη προκειμένου να καταλήξουν σε ένα συνεκτικό σύνολο μετρήσιμων στόχων υψηλού επιπέδου, κατάλληλων να κατευθύνουν τα βήματα προς την επίτευξη αποτελεσμάτων ([54]), οι οποίοι θα ορίζονται για τον συνολικό προϋπολογισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και θα ισχύουν καθ' όλη την περίοδο υλοποίησής του ([55]).

Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: έως την έγκριση του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2012-2027.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.

Η Επιτροπή συμφωνεί ότι η προσέγγιση για την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ θα πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πιο συνεκτική και εξορθολογισμένη, και ότι είναι καίριας σημασίας η σαφήνεια και η διαφάνεια όσον αφορά την επίτευξη των αποτελεσμάτων.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι προτάσεις της για το μελλοντικό πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και τα συναφή τομεακά προγράμματα συνιστούν ένα συνεκτικό πλαίσιο για τον μελλοντικό προϋπολογισμό. Οι εν λόγω προτάσεις έχουν σχεδιαστεί ώστε να συμβάλουν στις πολιτικές προτεραιότητες που συμφωνήθηκαν από τους Ευρωπαίους ηγέτες στην Μπρατισλάβα και τη Ρώμη. Αξιοποιούν τη συμβολή ενός ευρέος φάσματος ενδιαφερόμενων μερών από ολόκληρη την Ευρώπη. Η τελική απόφαση για το εν λόγω πλαίσιο θα ληφθεί από το Συμβούλιο με ομοφωνία, με την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Το ΕΕΣ κάνει μνεία σε άλλα «στρατηγικά πλαίσια» που ενδέχεται να επηρεάσουν την εκτέλεση του προϋπολογισμού την περίοδο μετά το 2020. Σε αυτά περιλαμβάνονται οι πολιτικές προτεραιότητες της επόμενης Επιτροπής και το στρατηγικό θεματολόγιο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Τα εν λόγω πλαίσια δημιουργούνται σύμφωνα με τα θεσμικά προνόμια των θεσμικών οργάνων, όπως καθορίζεται στη Συνθήκη. Η Επιτροπή θα διαδραματίσει τον ρόλο της –από κοινού με τα λοιπά θεσμικά όργανα– στη διασφάλιση μιας συνεκτικής προσέγγισης για την εφαρμογή του μελλοντικού πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.

Η Επιτροπή κρίνει περαιτέρω ότι το πλαίσιο για τον μελλοντικό προϋπολογισμό θα πρέπει να είναι επαρκώς ευέλικτο ώστε να είναι σε θέση να ανταποκρίνεται αποτελεσματικά σε απρόβλεπτες ανάγκες αμέσως μόλις προκύπτουν. Πρόκειται για ένα φυσικό και αναπόφευκτο επακόλουθο του πολύπλοκου περιβάλλοντος στο οποίο εκτελείται ο προϋπολογισμός της ΕΕ.

Οι προτάσεις για τα μελλοντικά χρηματοδοτικά προγράμματα στο πλαίσιο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου περιλαμβάνουν λεπτομερείς και μετρήσιμους στόχους και δείκτες που θα χρησιμοποιηθούν για την παρακολούθηση και τη διαχείριση των επιδόσεων των εν λόγω προγραμμάτων καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου. Η οριστική απόφαση σχετικά με τον σχεδιασμό των εν λόγω προγραμμάτων θα ληφθεί από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο μέσω της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας. Η Επιτροπή θα υποβάλει αναφορά σχετικά με την πρόοδο στις σχετικές εκθέσεις επιδόσεων. Επιπλέον, η Επιτροπή θα διερευνήσει, σε συνεργασία με άλλα θεσμικά όργανα και ενδιαφερόμενους φορείς, το ενδεχόμενο να συμπληρωθούν οι εν λόγω στόχοι και δείκτες σε επίπεδο προγράμματος με μετρήσιμους στόχους υψηλού επιπέδου που συνδέονται με τις πολιτικές προτεραιότητες.

([54]) Από την Επιτροπή και όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη της ΕΕ.

([55]) Ο δημοσιονομικός κύκλος του ΠΔΠ επί του παρόντος καλύπτει περίοδο επτά ετών. Το ζήτημα του ποια θα ήταν η καταλληλότερη διάρκεια του ΠΔΠ αποτελεί αντικείμενο εν εξελίξει συζητήσεων. Βλέπε «The next Multiannual Financial Framework (MFF) and its Duration», Γενική Διεύθυνση Εσωτερικών Πολιτικών, Θεματικό Τμήμα Δημοσιονομικών Υποθέσεων, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, Οκτώβριος 2017.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
— **Σύσταση 2:** Η Επιτροπή πρέπει να περιλαμβάνει επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις στις σχετικές εκθέσεις της, συμπεριλαμβανομένης της ετήσιας έκθεσης για τη διαχείριση και τις επιδόσεις, όσον αφορά την σημειωθείσα πρόοδο προς την επίτευξη των τιμών-στόχου, και να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα ή να υποβάλλει προτάσεις μέτρων, όταν οι εν λόγω τιμές-στόχος δεν επιτυγχάνονται. **Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης:** τέλος του 2019.	*Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.* *Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να υποβάλλει εκθέσεις σχετικά με την πρόοδο και θα υποβάλλει προτάσεις, κατά περίπτωση. Οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων και οι δηλώσεις προγράμματος παρέχουν ετησίως τις πλέον πρόσφατες διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις για όλους τους δείκτες επιδόσεων για τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Η ετήσια έκθεση διαχείρισης και επιδόσεων σχετικά με τον προϋπολογισμό της ΕΕ είναι μια συνοπτική έκθεση με παραπομπές σε άλλες περισσότερο λεπτομερείς εκθέσεις επιδόσεων. Δεν προορίζεται για την παροχή λεπτομερούς αναφοράς σχετικά με όλους τους δείκτες επιδόσεων.* *Η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι εκθέσεις επιδόσεων που καταρτίζει βασίζονται εν μέρει στην ποιότητα, τη διαθεσιμότητα και την έγκαιρη διαβίβαση των πληροφοριών που παρέχουν τα κράτη μέλη και άλλοι φορείς.* *Όπως αναγνώρισε το ΕΕΣ στο σημείο 3.81 παράγραφος 1, τίθενται περιορισμοί όσον αφορά τα μέτρα παρακολούθησης που μπορούν να ληφθούν σε περίπτωση μη επίτευξης των στόχων. Η ευθύνη για τις δημοσιονομικές επιδόσεις και τα μέτρα παρακολούθησης επιμερίζεται μεταξύ όλων των φορέων που συμμετέχουν στην εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ και, συνεπώς, δεν υπόκειται στον άμεσο ή αποκλειστικό έλεγχο της Επιτροπής.*
— **Σύσταση 3:** Η Επιτροπή πρέπει να εξορθολογίσει τους δείκτες επιδόσεων του προϋπολογισμού της ΕΕ και να ευθυγραμμίσει περισσότερο τους γενικούς στόχους υψηλού επιπέδου και τους ειδικούς στόχους που τίθενται σε επίπεδο προγραμμάτων και πολιτικών. Συγκεκριμένα, πρέπει να προβεί στις ακόλουθες ενέργειες:	*Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.*
α) Να συνδέσει άμεσα τους ειδικούς στόχους στη νομική βάσει κάθε προγράμματος δαπανών με τους γενικούς στόχους.	**α)** *Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση· εφαρμόζεται μέσω των προτάσεων της Επιτροπής για τα χρηματοδοτικά προγράμματα στο πλαίσιο του μελλοντικού πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου. Οι προτάσεις αυτές καθορίζουν ένα σαφές πλαίσιο επιδόσεων βάσει στόχων και δεικτών. Η τελική μορφή των πλαισίων επιδόσεων θα εξαρτηθεί από το αποτέλεσμα της νομοθετικής διαδικασίας.*
β) Να επανεξετάσει τους δείκτες επιδόσεων που χρησιμοποιούνται για τον προϋπολογισμό της ΕΕ σε κάθε επίπεδο, καταγράφοντας πληροφορίες, όπως οι χρήστες στους οποίους απευθύνεται κάθε δείκτης και ο επιδιωκόμενος σκοπός του. Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η εξακρίβωση αυτών των πληροφοριών, πρέπει να εξετάσει το ενδεχόμενο κατάργησης του δείκτη.	**β)** *Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση· εφαρμόζεται μέσω των προτάσεων για το μελλοντικό πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο.* *Όλοι οι δείκτες που καθορίστηκαν για τα χρηματοδοτικά προγράμματα αποτέλεσαν αντικείμενο κριτικής επανεξέτασης στο πλαίσιο της επισκόπησης των δαπανών που οδήγησε στις προτάσεις της Επιτροπής για το μελλοντικό πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την κατάρτιση προτάσεων για μικρότερο αριθμό δεικτών υψηλότερης ποιότητας όσον αφορά τις επιδόσεις των προγραμμάτων.* *Χρησιμοποιούνται διαφορετικά επίπεδα δεικτών για την εξυπηρέτηση διαφορετικών σκοπών, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης των επιδόσεων, αλλά και της ενημέρωσης σχετικά με τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν με τον προϋπολογισμό της ΕΕ.*

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

γ) Να μεριμνήσει για την ευθυγράμμιση των πληροφοριών που χρησιμοποιούνται για την καθημερινή διαχείριση των προγραμμάτων και των πολιτικών των γενικών διευθύνσεων με τις συγκεντρωτικές πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις που παρουσιάζονται στις βασικές εκθέσεις επιδόσεων.

Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: έως την έγκριση του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2012-2027.

— **Σύσταση 4:** Στις βασικές εκθέσεις επιδόσεων, η Επιτροπή πρέπει να παρέχει πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο χρησιμοποιεί τις σχετικές με τις επιδόσεις πληροφορίες. Πρέπει επίσης να παρουσιάζει, όσο συστηματικότερα γίνεται και λαμβανομένου υπόψη του χρόνου που απαιτείται για τη συγκέντρωση των σχετικών πληροφοριών, με ποιον τρόπο χρησιμοποιήθηκαν οι σχετικές με τις επιδόσεις πληροφορίες για τη λήψη των αποφάσεών της.

Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: τέλος του 2019.

— **Σύσταση 5:** Η Επιτροπή πρέπει να θεσπίσει μέτρα και κίνητρα, ή να βελτιώσει τα ισχύοντα, για την καλλιέργεια μιας νοοτροπίας μεγαλύτερης εστίασης στις επιδόσεις στους κόλπους της, αξιοποιώντας την ήδη επιτευχθείσα πρόοδο προς την κατεύθυνση αυτή. Για τον σκοπό αυτό πρέπει:

α) να μεριμνήσει για την καλύτερη εκπαίδευση και καθοδήγηση των διοικητικών στελεχών της σε θέματα διαχείρισης των επιδόσεων και αξιοποίησης των σχετικών με τις επιδόσεις πληροφοριών για τους σκοπούς της λήψης αποφάσεων·

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

γ) *Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση, επισημαίνοντας παράλληλα ότι διαφορετικά είδη και επίπεδα πληροφοριών είναι σημαντικά για την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις επιδόσεις του προϋπολογισμού σε συγκεντρωτικό επίπεδο, καθώς και για την καθημερινή διαχείριση του προϋπολογισμού της ΕΕ από την Επιτροπή, τις εθνικές αρχές, τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς.*

Η παρούσα σύσταση θα εφαρμοστεί μέσω οδηγιών προς τις υπηρεσίες όσον αφορά την κατάρτιση των σχετικών εκθέσεων επιδόσεων.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση αυτή.

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι, λόγω των χρονικών καθυστερήσεων που συνδέονται με τη συλλογή λεπτομερών πληροφοριών σχετικά με τις επιδόσεις των χρηματοδοτικών προγραμμάτων, η βασική ευκαιρία να αντληθούν διδάγματα από τις εν λόγω πληροφορίες βρίσκεται στον σχεδιασμό του νομοθετικού πλαισίου για τα μελλοντικά χρηματοδοτικά προγράμματα.

Η επισκόπηση δαπανών που συνοδεύει την πρόταση της Επιτροπής για το μελλοντικό πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και οι εκτιμήσεις αντικτύπου που δημοσιεύονται μαζί με τις προτάσεις για τα μελλοντικά χρηματοδοτικά προγράμματα αναφέρουν εκτενώς τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, τα συμπεράσματα του ελέγχου και άλλες πηγές πληροφοριών σχετικά με τις επιδόσεις και εξηγούν πώς αποτυπώθηκαν τα διδάγματα αυτά στον σχεδιασμό μελλοντικών προγραμμάτων.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.

Η Επιτροπή διαθέτει μια πολύ ανεπτυγμένη νοοτροπία εστίασης στις επιδόσεις όσον αφορά τις υπηρεσίες της. Όπως αναγνωρίζεται στο παρόν κεφάλαιο, τα τελευταία χρόνια έχουν καταβληθεί σημαντικές προσπάθειες για την ενίσχυση της εστίασης στις επιδόσεις τόσο σε πολιτικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο υπηρεσιών (για παράδειγμα, μεταρρύθμιση του κύκλου στρατηγικού σχεδιασμού και προγραμματισμού, ενδιάμεσες αξιολογήσεις των προγραμμάτων δαπανών για την περίοδο 2014-2020, κατάρτιση των προγραμμάτων δαπανών για την περίοδο 2021-2027). Η Επιτροπή δεσμεύεται να συνεχίσει να προωθεί μια νοοτροπία εστίασης στις επιδόσεις, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη την παράλληλη ευθύνη της για τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση του προϋπολογισμού της ΕΕ.

α) *Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.*

Η Επιτροπή θα αξιολογήσει τον βέλτιστο δυνατό τρόπο ώστε να διασφαλιστεί ότι η ήδη εκτενής καθοδήγηση εντός της Επιτροπής σχετικά με τη διαχείριση των επιδόσεων θα καθίσταται διαθέσιμη σε όλα τα διοικητικά στελέχη, μεταξύ άλλων μέσω δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης και κατάρτισης, εφόσον απαιτείται. Η Επιτροπή θα εξετάσει επίσης εάν υφίστανται κενά στην υφιστάμενη προσφορά.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

β) να διασφαλίσει την ανταλλαγή ορθών πρακτικών όσον αφορά τη χρήση των σχετικών με τις επιδόσεις πληροφοριών τόσο στο εσωτερικό της όσο και με βασικά ενδιαφερόμενα μέρη όπως τα κράτη μέλη· και

γ) να καλλιεργήσει στους κόλπους της μιας νοοτροπία μεγαλύτερης εστίασης στις επιδόσεις, λαμβάνοντας υπόψη τις προκλήσεις που εντόπισαν οι γενικές διευθύνσεις ([56]), καθώς και τις δυνατότητες επίτευξης προόδου που ανέφεραν οι αποκριθέντες ([57]) στην έρευνα και τις ευκαιρίες που προσφέρουν, μεταξύ άλλων, ο αναθεωρημένος δημοσιονομικός κανονισμός, η πρωτοβουλία «Ένας προϋπολογισμός της ΕΕ που θα εστιάζεται στα αποτελέσματα» και η αναφορά στοιχείων σχετικά με τις επιδόσεις εν εξελίξει έργων.

Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: τέλος του 2020.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

β) *Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.*

Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να διεξάγει τακτικές συζητήσεις για ζητήματα που αφορούν τις επιδόσεις, τόσο εντός των σχετικών εσωτερικών δικτύων όσο και σε συνεργασία με άλλα θεσμικά όργανα και ενδιαφερόμενα μέρη.

Για παράδειγμα, η διυπηρεσιακή ομάδα εργασίας για την πρωτοβουλία «Ένας προϋπολογισμός της ΕΕ που θα εστιάζεται στα αποτελέσματα» έχει διαδραματίσει βασικό ρόλο όσον αφορά την τακτική επικοινωνία μεταξύ ανώτερων διοικητικών στελεχών, την ευαισθητοποίηση και τη διαμόρφωση κοινής αντίληψης για τις επιδόσεις. Επιπλέον, παράλληλα με την κατάρτιση του πλαισίου επιδόσεων για την επόμενη γενιά προγραμμάτων, συστήθηκε μια υποομάδα σε τεχνικό επίπεδο σχετικά με τα μέτρα επιδόσεων, προκειμένου να συγκεντρωθούν γνώσεις όσον αφορά τα διδάγματα και τις βέλτιστες πρακτικές και να προωθηθεί μια συντονισμένη προσέγγιση.

Το 2017 η Επιτροπή διοργάνωσε δύο συνεδριάσεις εμπειρογνωμόνων με συμμετέχοντες από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τα κράτη μέλη και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, προκειμένου να συζητηθεί η χρήση των σχετικών με τις επιδόσεις πληροφοριών.

γ) *Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.*

Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι υπηρεσίες της διαθέτουν ήδη μια πολύ καλά εδραιωμένη νοοτροπία εστίασης στις επιδόσεις και θα εξακολουθήσει να εξετάζει τρόπους περαιτέρω ενίσχυσής της.

([56]) Βλέπε πλαίσιο 3.11.
([57]) Βλέπε πλαίσιο 3.13.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.1

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΑΝΑ ΕΚΘΕΣΗ

Αριθ.	**Ειδική έκθεση**	**Τίτλος έκθεσης**	**Αριθ.**	**Σημείο της ειδ. έκθ.**	**Υλοποιήθηκε πλήρως**	**Υλοποιήθηκε ως επί το πλείστον**	**Υλοποιήθηκε μερικώς**	**Δεν υλοποιήθηκε**	**Δεν κατέστη δυνατή η επαλήθευση**
1	04/2014	Ενσωμάτωση των στόχων της πολιτικής υδάτων της ΕΕ στην ΚΠΓ: μερικώς επιτυχής	1	σημ. 84, σύστ. 1			x		
			2	σημ. 85, σύστ. 2, πρώτη περίπτωση					x
			3	σημ. 85, σύστ. 2, δεύτερη περίπτωση					x
			4	σημ. 85, σύστ. 2, τρίτη περίπτωση					x
			5	σημ. 85, σύστ. 2, τέταρτη περίπτωση					x
			6	σημ. 85, σύστ. 2, πέμπτη περίπτωση					x
			7	σημ. 86, σύστ. 3, πρώτο μέρος			x		
			8	σημ. 86, σύστ. 3, δεύτερη περίπτωση					x
			9	σημ. 87, πρώτο μέρος			x		
			10	σημ. 87, δεύτερο μέρος					x
2	08/2014	Διαχειρίστηκε αποτελεσματικά η Επιτροπή την ένταξη της συνδεδεμένης στήριξης στο καθεστώς ενιαίας ενίσχυσης;	1	σημ. 64, σύστ. 1	x				
			2	σημ. 66, σύστ. 2		x			
			3	σημ. 69, σύστ. 3		x			
			4	σημ. 71, σύστ. 4		x			

Αριθ.	Ειδική έκθεση	Τίτλος έκθεσης	Αριθ.	Σημείο της ειδ. έκθ.	Υλοποιήθηκε πλήρως	Υλοποιήθηκε ως επί το πλείστον	Υλοποιήθηκε μερικώς	Δεν υλοποιήθηκε	Δεν κατέστη δυνατή η επαλήθευση
3	09/2014	Είναι ορθή η διαχείριση της στήριξης μέτρων επένδυσης και προώθησης στον αμπελοοινικό τομέα από την ΕΕ και αποδεικνύονται τα αποτελέσματά της όσον αφορά την ανταγωνιστικότητα των οίνων της ΕΕ;	1	σημ. 84, σύστ. 1			x		
			2	σημ. 85, σύστ. 2	x				
			3	σημ. 86, σύστ. 3, στοιχείο α)			x		
			4	σημ. 86, σύστ. 3, στοιχείο β)				x	
			5	σημ. 87, σύστ. 4		x			
			6	σημ. 88, σύστ. 5, στοιχείο α)	x				
			7	σημ. 88, σύστ. 5, στοιχείο β)					x
			8	σημ. 89, σύστ. 6	x				
			9	σημ. 90, σύστ. 7			x		
4	10/2014	Αποτελεσματικότητα της στήριξης του Ευρωπαϊκού Ταμείου Αλιείας στην υδατοκαλλιέργεια	1	σημ. 78, σύστ. 1, στοιχείο α)	x				
			2	σημ. 78, σύστ. 1, στοιχείο β)	x				
			3	σημ. 78, σύστ. 1, στοιχείο γ)	x				
			4	σημ. 78, σύστ. 1, στοιχείο δ)	x				
			5	σημ. 78, σύστ. 1, στοιχείο ε)	x				
			6	σημ. 78, σύστ. 2, στοιχείο α)					x
			7	σημ. 78, σύστ. 2, στοιχείο β)					x
			8	σημ. 78, σύστ. 2, στοιχείο γ)					x
			9	σημ. 78, σύστ. 2, στοιχείο δ)					x
5	22/2014	Εφαρμόζοντας την αρχή της οικονομίας: συγκράτηση των δαπανών για τις χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ επιχορηγήσεις έργων αγροτικής ανάπτυξης	1	σημ. 110		x			
			2	σημ. 111	x				

Αριθ.	Ειδική έκθεση	Τίτλος έκθεσης	Αριθ.	Σημείο της ειδ. έκθ.	Υλοποιήθηκε πλήρως	Υλοποιήθηκε ως επί το πλείστον	Υλοποιήθηκε μερικώς	Δεν υλοποιήθηκε	Δεν κατέστη δυνατή η επαλήθευση
6	23/2014	Σφάλματα στις δαπάνες αγροτικής ανάπτυξης: αιτίες και αντιμετώπιση	1	σημ. 97, σύστ. 1	x				
			2	σημ. 98, σύστ. 2	x				
			3	σημ. 99, σύστ. 3			x		
7	24/2014	Είναι ορθή η διαχείριση της στήριξης που παρέχει η ΕΕ για την πρόληψη και την αποκατάσταση των ζημιών που προκαλούνται στα δάση από πυρκαγιές και φυσικές καταστροφές;	1	σημ. 78, σύστ. 1, κράτος μέλος, πρώτη περίπτωση					x
			2	σημ. 78, σύστ. 1, κράτος μέλος, δεύτερη περίπτωση					x
			3	σημ. 78, σύστ. 1, Επιτροπή, πρώτη περίπτωση	x				
			4	σημ. 78, σύστ. 1, Επιτροπή, δεύτερη περίπτωση			x		
			5	σημ. 79, σύστ. 2, κράτος μέλος, πρώτη περίπτωση					x
			6	σημ. 79, σύστ. 2, κράτος μέλος, δεύτερη περίπτωση					x
			7	σημ. 79, σύστ. 2, κράτος μέλος, τρίτη περίπτωση					x
			8	σημ. 79, σύστ. 2, Επιτροπή, πρώτη περίπτωση		x			
			9	σημ. 79, σύστ. 2, Επιτροπή, δεύτερη περίπτωση	x				
			10	σημ. 80, σύστ. 3, κράτος μέλος, πρώτη περίπτωση					x
			11	σημ. 80, σύστ. 3, κράτος μέλος, δεύτερη περίπτωση					x
			12	σημ. 80, σύστ. 3, κράτος μέλος, τρίτη περίπτωση					x
			13	σημ. 81, σύστ. 4, κράτος μέλος					x
			14	σημ. 81, σύστ. 4, Επιτροπή			x		

Αριθ.	Ειδική έκθεση	Τίτλος έκθεσης	Αριθ.	Σημείο της ειδ. έκθ.	Υλοποιήθηκε πλήρως	Υλοποιήθηκε ως επί το πλείστον	Υλοποιήθηκε μερικώς	Δεν υλοποιήθηκε	Δεν κατέστη δυνατή η επαλήθευση
8	01/2014	Αποτελεσματικότητα των έργων δημόσιων αστικών μεταφορών που στηρίζονται από την ΕΕ	1	σημ. 57, σύστ. 1			x		
			2	σημ. 57, σύστ. 2			x		
			3	σημ. 57, σύστ. 3	x				
			4	σημ. 57, σύστ. 4	x				
			5	σημ. 57, σύστ. 5		x			
9	07/2014	Ήταν επιτυχής η υποστήριξη που παρείχε το ΕΤΠΑ για την ανάπτυξη εκκολαπτηρίων επιχειρήσεων;	1	σημ. 82, σύστ. 1, στοιχείο α)	x				
			2	σημ. 82, σύστ. 1, στοιχείο β)	x				
			3	σημ. 82, σύστ. 1, στοιχείο γ)	x				
			4	σημ. 82, σύστ. 1, στοιχείο δ)			x		
			5	σημ. 82, σύστ. 1, στοιχείο ε)					x
			6	σημ. 82, σύστ. 1, στοιχείο στ)			x		
			7	σημ. 84, σύστ. 2, στοιχείο α)				x	
			8	σημ. 84, σύστ. 2, στοιχείο β)				x	
			9	σημ. 84, σύστ. 2, στοιχείο γ)				x	
			10	σημ. 84, σύστ. 2, στοιχείο δ)				x	
			11	σημ. 85, σύστ. 3, στοιχείο α)	x				
			12	σημ. 85, σύστ. 3, στοιχείο β)	x				

Αριθ.	Ειδική έκθεση	Τίτλος έκθεσης	Αριθ.	Σημείο της ειδ. έκθ.	Υλοποιήθηκε πλήρως	Υλοποιήθηκε ως επί το πλείστον	Υλοποιήθηκε μερικώς	Δεν υλοποιήθηκε	Δεν κατέστη δυνατή η επαλήθευση
10	12/2014	Είναι αποτελεσματική η χρηματοδότηση που παρέχει το ΕΤΠΑ σε έργα που προωθούν άμεσα τη βιοποικιλότητα στο πλαίσιο της στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα έως το 2020;	1	σημ. 42, σύστ. 1, στοιχείο α)	x				
			2	σημ. 42, σύστ. 1, στοιχείο β)	x				
			3	σημ. 42, σύστ. 1, στοιχείο γ)			x		
			4	σημ. 45, σύστ. 2, στοιχείο α)			x		
			5	σημ. 45, σύστ. 2, στοιχείο β)	x				
			6	σημ. 45, σύστ. 2, στοιχείο γ)	x				
			7	σημ. 45, δεύτερο μέρος		x			
11	20/2014	Υπήρξε αποτελεσματική η στήριξη προς τις ΜΜΕ στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ σχετικά με τον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου;	1	σημ. 68, σύστ. 1, στοιχείο α)	x				
			2	σημ. 68, σύστ. 1, στοιχείο β)		x			
			3	σημ. 68, σύστ. 1, στοιχείο γ)			x		
			4	σημ. 68, σύστ. 2, Επιτροπή, μέρος πρώτο	x				
			5	σημ. 68, σύστ. 2, στοιχείο α), κράτος μέλος					x
			6	σημ. 68, σύστ. 2, στοιχείο β), κράτος μέλος					x
			7	σημ. 68, σύστ. 2, στοιχείο γ), κράτος μέλος					x
			8	σημ. 68, σύστ. 2, στοιχείο δ), κράτος μέλος					x
			9	σημ. 68, σύστ. 3, στοιχείο α)		x			
			10	σημ. 68, σύστ. 3, στοιχείο β)				x	
			11	σημ. 68, σύστ. 3, στοιχείο γ)	x				

Αριθ.	Ειδική έκθεση	Τίτλος έκθεσης	Αριθ.	Σημείο της ειδ. έκθ.	Υλοποιήθηκε πλήρως	Υλοποιήθηκε ως επί το πλείστον	Υλοποιήθηκε μερικώς	Δεν υλοποιήθηκε	Δεν κατέστη δυνατή η επαλήθευση
12	21/2014	Χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ αερολιμενικές υποδομές: περιορισμένη η αποδοτικότητα των σχετικών δαπανών	1	σημ. 71			x		
			2	σημ. 72					x
13	13/2014	Στήριξη της ΕΕ για την αποκατάσταση μετά τον σεισμό στην Αϊτή	1	σημ. 68, σύστ. 1	x				
			2	σημ. 68, σύστ. 2, πρώτη περίπτωση	x				
			3	σημ. 68, σύστ. 2, δεύτερη περίπτωση	x				
			4	σημ. 68, σύστ. 2, τρίτη περίπτωση			x		
			5	σημ. 68, σύστ. 3, πρώτη περίπτωση	x				
			6	σημ. 68, σύστ. 3, δεύτερη περίπτωση	x				
			7	σημ. 68, σύστ. 3, τρίτη περίπτωση	x				
			8	σημ. 68, σύστ. 4	x				
14	16/2014	Η αποτελεσματικότητα του συνδυασμού επιχορηγήσεων από περιφερειακές επενδυτικές διευκολύνσεις με δάνεια από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για την υποστήριξη των εξωτερικών πολιτικών της ΕΕ	1	σημ. 57, στοιχείο α)	x				
			2	σημ. 57, στοιχείο β)	x				
			3	σημ. 57, στοιχείο γ)	x				
			4	σημ. 57, στοιχείο δ)	x				
			5	σημ. 58	x				
			6	σημ. 59, στοιχείο α)	x				
			7	σημ. 59, στοιχείο β)	x				
			8	σημ. 59, στοιχείο γ)	x				
			9	σημ. 60	x				

Αριθ.	Ειδική έκθεση	Τίτλος έκθεσης	Αριθ.	Σημείο της ειδ. έκθ.	Υλοποιήθηκε πλήρως	Υλοποιήθηκε ως επί το πλείστον	Υλοποιήθηκε μερικώς	Δεν υλοποιήθηκε	Δεν κατέστη δυνατή η επαλήθευση
15	18/2014	Συστήματα αξιολόγησης και προσανατολισμένης στα αποτελέσματα παρακολούθησης της EuropeAid	1	σημ. 70, σύστ. 1		x			
			2	σημ. 70, σύστ. 2, πρώτη περίπτωση		x			
			3	σημ. 70, σύστ. 2, δεύτερη περίπτωση		x			
			4	σημ. 70, σύστ. 2, τρίτη περίπτωση	x				
			5	σημ. 70, σύστ. 3, πρώτη περίπτωση	x				
			6	σημ. 70, σύστ. 3, δεύτερη περίπτωση	x				
			7	σημ. 70, σύστ. 4, πρώτη περίπτωση	x				
			8	σημ. 70, σύστ. 4, δεύτερη περίπτωση			x		
			9	σημ. 70, σύστ. 4, τρίτη περίπτωση		x			
			10	σημ. 70, σύστ. 5, πρώτη περίπτωση		x			
			11	σημ. 70, σύστ. 5, δεύτερη περίπτωση	x				
16	02/2014	Είναι κατάλληλη η διαχείριση των καθεστώτων προτιμησιακών συναλλαγών;	1	σημ. 110, εδάφιο 1	x				
			2	σημ. 110, εδάφιο 2	x				
			3	σημ. 110, εδάφιο 3	x				
			4	σημ. 110, εδάφιο 4		x			

Αριθ.	Ειδική έκθεση	Τίτλος έκθεσης	Αριθ.	Σημείο της ειδ. έκθ.	Υλοποιήθηκε πλήρως	Υλοποιήθηκε ως επί το πλείστον	Υλοποιήθηκε μερικώς	Δεν υλοποιήθηκε	Δεν κατέστη δυνατή η επαλήθευση
17	15/2014	Το Ταμείο Εξωτερικών Συνόρων προώθησε τη χρηματοδοτική αλληλεγγύη, αλλά απαιτείται καλύτερη μέτρηση των αποτελεσμάτων και ενίσχυση της προστιθέμενης αξίας της ΕΕ	1	σημ. 78, σύστ. 1, πρώτη περίπτωση	x				
			2	σημ. 78, σύστ. 1, δεύτερη περίπτωση	x				
			3	σημ. 78, σύστ. 1, τρίτη περίπτωση	x				
			4	σημ. 78, σύστ. 1, τέταρτη περίπτωση		x			
			5	σημ. 78, σύστ. 2, πρώτη περίπτωση					x
			6	σημ. 78, σύστ. 2, δεύτερη περίπτωση					x
			7	σημ. 78, σύστ. 2, τρίτη περίπτωση					x
			8	σημ. 78, σύστ. 2, τέταρτη περίπτωση					x
			9	σημ. 80, σύστ. 3	x				
			10	σημ. 80, σύστ. 4, πρώτη περίπτωση					x
			11	σημ. 80, σύστ. 4, δεύτερη περίπτωση	x				
			12	σημ. 81, σύστ. 5					x
			13	σημ. 81, σύστ. 6					x
			14	σημ. 83, σύστ. 7	x				
			15	σημ. 83, σύστ. 8					x
Σύνολο για το 2017				**135**	**58**	**17**	**19**	**6**	**35**
Σύνολο που αξιολογήθηκε το 2017				**100**	**58 %**	**17 %**	**19 %**	**6 %**	

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ειδ. έκθ. 04/2014: Ενσωμάτωση των στόχων της πολιτικής υδάτων της ΕΕ στην ΚΓΠ: μερικώς επιτυχής

Απάντηση στο σημείο 86, σύσταση 3, πρώτο μέρος: Η Επιτροπή συμφωνεί ότι η αξιολόγηση του 2ου σχεδίου διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού (RBMP) εκκρεμεί ακόμα, σκοπεύει όμως να προωθήσει την αντίστοιχη έκθεση της Επιτροπής πολύ πριν από τη νόμιμη προθεσμία του Δεκεμβρίου του 2018. Ωστόσο, βάσει ad hoc αξιολόγησης των συναφών μερών, οι πληροφορίες που παρέχονται στα εν λόγω σχέδια διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού χρησιμοποιήθηκαν αποτελεσματικά για να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με τις εκ των προτέρων αιρεσιμότητες για τα ύδατα στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι έχουν διασφαλιστεί ελάχιστες προϋποθέσεις όσον αφορά την εφαρμογή της ΟΠΥ πριν από τη δέσμευση κονδυλίων που προορίζονται για την αγροτική ανάπτυξη, δηλαδή η τιμολόγηση του νερού, καθώς και μια σειρά κριτηρίων επιλεξιμότητας για επενδύσεις στην άρδευση. Επομένως, η Επιτροπή θεωρεί ότι η εφαρμογή της σύστασης συμμορφώθηκε με την πολιτική αγροτικής ανάπτυξης.

Απάντηση στο σημείο 87, πρώτο μέρος: Η Επιτροπή επιβεβαιώνει ότι συνεχίζονται οι εργασίες για τις κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την αξιολόγηση των επιπτώσεων των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης (ΠΑΑ), μέσω των αξιολογήσεων που πρόκειται να υποβληθούν στις ετήσιες εκθέσεις για το 2019.

Αυτό περιλαμβάνει δύο δείκτες επιπτώσεων για την αξιολόγηση των πιέσεων που ασκούνται στα ύδατα λόγω των γεωργικών πρακτικών.

Οι ίδιοι δείκτες θα αξιολογηθούν στις εκ των υστέρων αξιολογήσεις των ΠΑΑ για την περίοδο 2014-2020, για τις οποίες θα εκδοθούν κατευθυντήριες γραμμές.

Ειδ. έκθ. 08/2014: Διαχειρίστηκε αποτελεσματικά η Επιτροπή την ένταξη της συνδεδεμένης στήριξης στο καθεστώς ενιαίας ενίσχυσης;

Απάντηση στο σημείο 66, σύσταση 2: Σχετικά με την εκκαθάριση ως προς τη συμμόρφωση: ως αποτέλεσμα του πορίσματος, η Επιτροπή άλλαξε την προσέγγισή της προκειμένου να διασφαλιστεί μεγαλύτερη έμφαση στον έλεγχο και στην επικύρωση των βασικών υπολογισμών και των εσωτερικών ελέγχων που πραγματοποιήθηκαν. Όλοι οι έλεγχοι που δρομολογήθηκαν/πρόκειται να δρομολογηθούν το δεύτερο εξάμηνο του 2017 επηρεάζονται από τη συγκεκριμένη αλλαγή. Έχουν οριστικοποιηθεί ήδη 3 έλεγχοι (SE, IT και UK — Σκωτία). Η έκθεση λογιστικού ελέγχου NAC/2017/002/SE απεστάλη ήδη στο ΕΕΣ στις 20 Απριλίου 2018. Η έκθεση λογιστικού ελέγχου για την IT θα αποσταλεί τον προσεχή μήνα.

Απάντηση στο σημείο 69, σύσταση 3: Σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο, εναπόκειται στα κράτη μέλη να προβούν σε ανακτήσεις από δικαιούχους. Επιπλέον, τα κράτη μέλη υποβάλλουν εκθέσεις για τις εν λόγω ανακτήσεις ανά δικαιούχο και χωρίς να διευκρινίζουν τους λόγους που αποδεικνύουν την παρατυπία, με αποτέλεσμα την πραγματοποίηση της ανάκτησης. (Είναι πιθανόν να έχουν διαπιστωθεί διάφορες περιπτώσεις μη συμμόρφωσης του ίδιου δικαιούχου στο πλαίσιο διαφορετικών μέτρων στήριξης.) Η Επιτροπή εφαρμόζει δημοσιονομικές διορθώσεις λόγω έλλειψης δέουσας επιμέλειας στην επιδίωξη εισπράξεων. Οι εν λόγω διορθώσεις βασίζονται στην ανάλυση του τρόπου διαχείρισης των διαδικασιών ανάκτησης από τα κράτη μέλη, η οποία καταγράφεται σύμφωνα με τις νομικές απαιτήσεις, δηλαδή ανά δικαιούχο, χωρίς να αναλύονται οι διαφορετικοί λόγοι για το αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό. Το ΕΕΣ καλείται να λάβει υπόψη το πλαίσιο που ορίζεται στην ισχύουσα νομοθεσία.

Απάντηση στο σημείο 71, σύσταση 4: Τα κριτήρια διαπίστευσης για τους οργανισμούς πληρωμών καταρτίζονται χωρίς να παρέχεται απαριθμητικός κατάλογος με όλα τα είδη ελέγχων που πρέπει να διενεργηθούν. Τα κριτήρια διαπίστευσης καταρτίζονται με γενικό τρόπο, χωρίς καμία αναφορά σε κάποιο μέτρο στήριξης. Παράλληλα, στην ενωσιακή νομοθεσία προβλέπεται σαφώς ότι οι οργανισμοί πληρωμών πρέπει να διασφαλίζουν ότι «το ποσό που πρέπει να καταβληθεί σε κάθε δικαιούχο είναι σύμφωνο με τους ενωσιακούς κανόνες» [σημείο 1(Α)(i) του παραρτήματος Ι του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 907/2014)]. Η Επιτροπή θεωρεί ότι το ισχύον σύστημα είναι σταθερό και παράγει ορθά αποτελέσματα, λαμβανομένου επίσης υπόψη του πολύ χαμηλού ποσοστού σφάλματος για τις άμεσες ενισχύσεις (κάτω του ορίου σημαντικότητας στην ετήσια έκθεση του ΕΕΣ για το 2016). Όσον αφορά τους οργανισμούς πιστοποίησης, η Επιτροπή θεωρεί επίσης ότι οι ισχύουσες κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις υποχρεώσεις των οργανισμών πιστοποίησης είναι σαφείς και περιεκτικές, επομένως το παρεχόμενο πλαίσιο είναι επαρκές. Οι κατευθυντήριες οδηγίες της Επιτροπής δεν μπορεί να είναι υπερβολικά περιοριστικές, δεδομένου ότι οι οργανισμοί πιστοποίησης είναι εξειδικευμένες ελεγκτικές εταιρείες, και σύμφωνα με τα διεθνώς αποδεκτά πρότυπα ελέγχου θα πρέπει να χρησιμοποιούν την επαγγελματική κρίση τους κατά την εκτέλεση των εργασιών πιστοποίησης.

Ειδ. έκθ. 09/2014: Είναι ορθή η διαχείριση της στήριξης μέτρων επένδυσης και προώθησης στον αμπελοοινικό τομέα από την ΕΕ και αποδεικνύονται τα αποτελέσματά της όσον αφορά την ανταγωνιστικότητα των οίνων της ΕΕ;

Απάντηση στο σημείο 86, σύσταση 3(α): Η Επιτροπή θεωρεί ότι εφόσον μια επιχείρηση έχει επωφεληθεί από την παροχή στήριξης για ενέργεια προώθησης σε αγορά τρίτης χώρας για περίοδο 3 ή, πιθανώς, 5 ετών, η εν λόγω επιχείρηση δεν είναι πλέον επιλέξιμη για στήριξη για την ίδια ενέργεια στην ίδια αγορά, ούτε καν για μεταγενέστερη περίοδο προγραμματισμού. Η έννοια αυτή διευκρινίστηκε επαρκώς σε επιστολή που εστάλη σε κράτος μέλος τον Ιανουάριο και συζητήθηκε στην επιτροπή οίνου τον Μάρτιο του τρέχοντος έτους.

Ειδ. έκθ. 22/2014: Εφαρμόζοντας την αρχή της οικονομίας: συγκράτηση των δαπανών για τις χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ επιχορηγήσεις έργων αγροτικής ανάπτυξης

Απάντηση στο σημείο 110: Η Επιτροπή θεωρεί ότι η παρούσα σύσταση έχει υλοποιηθεί. Η Επιτροπή περιέγραψε τις διάφορες περιστάσεις στις οποίες συζητούνται τα εν λόγω θέματα με τα κράτη μέλη, καθώς και τις πρόσφατες τροποποιήσεις του εκτελεστικού κανονισμού 809/2014. Κατόπιν αιτήματος των κρατών μελών, το έγγραφο καθοδήγησης για τους ελέγχους και τις κυρώσεις θα επικαιροποιηθεί κατά τη διάρκεια του 2018.

Ειδ. έκθ. 23/2014: Σφάλματα στις δαπάνες αγροτικής ανάπτυξης: αιτίες και αντιμετώπιση

Απάντηση στο σημείο 99, σύσταση 3: Η Επιτροπή δεσμεύεται να προβεί σε ανάλυση των πιθανών τρόπων βελτίωσης των επιδόσεων της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης συνολικά. Στο πλαίσιο εκπόνησης της ανακοίνωσης της Επιτροπής για τον εκσυγχρονισμό και την απλούστευση της ΚΓΠ, έχουν ήδη διατυπωθεί σχετικοί προβληματισμοί.

Ειδ. έκθ. 24/2014: Είναι ορθή η διαχείριση της στήριξης που παρέχει η ΕΕ για την πρόληψη και την αποκατάσταση των ζημιών που προκαλούνται στα δάση από πυρκαγιές και φυσικές καταστροφές;

Απάντηση στο σημείο 78, σύσταση 1, Επιτροπή, σημείο πρώτο: Η Επιτροπή συμφωνεί ότι η εφαρμογή της σύστασης βρίσκεται σε εξέλιξη. Η Επιτροπή ξεκίνησε τη διαβούλευση με την ομάδα εμπειρογνωμόνων της Επιτροπής για τις δασικές πυρκαγιές προκειμένου να καθοριστούν κοινά κριτήρια. Δεδομένου ότι τα είδη των δασών, η τρωτότητα στις πυρκαγιές, οι γεωγραφικές και κλιματικές συνθήκες και τα επίπεδα κινδύνου πυρκαγιάς παρουσιάζουν πολύ μεγάλες διαφορές εντός της ΕΕ, πρόκειται για μια κοινή διαδικασία με διαφορετικές υπηρεσίες της Επιτροπής και τα συμμετέχοντα κράτη μέλη. Φαίνεται ότι τα αποτελέσματα αναμένονται μέχρι το τέλος του 2018. Η ΓΔ ENV από κοινού με το Κοινό Κέντρο Ερευνών (JRC) είναι αρμόδιοι για το εν λόγω ζήτημα, καθώς ηγούνται της ομάδας εμπειρογνωμόνων για τις δασικές πυρκαγιές.

Απάντηση στο σημείο 79, σύσταση 2, Επιτροπή, σημείο πρώτο: Η Επιτροπή θεωρεί ότι η παρούσα σύσταση έχει υλοποιηθεί. Οι δράσεις που έχει αναλάβει η Επιτροπή, μεταξύ άλλων οι συνεχιζόμενοι έλεγχοι συμμόρφωσης όσον αφορά τα συστήματα ελέγχου των κρατών μελών, καθώς και η παρακολούθηση των σχεδίων δράσης σχετικά με τις διαπιστωθείσες αδυναμίες, θεωρούνται αποτελεσματικές. Στόχος των εν λόγω δράσεων είναι η αντιμετώπιση γνωστών προκλήσεων όσον αφορά την εφαρμογή των μέτρων, και θα συνεχιστούν μέχρι το τέλος της τρέχουσας περιόδου προγραμματισμού. Ως εκ τούτου, δεν είναι εφικτή η τελική αξιολόγηση της αποτελεσματικότητάς τους.

Απάντηση στο σημείο 81, σύσταση 4, Επιτροπή: Η βελτιωμένη ετήσια έκθεση υλοποίησης για τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης που πρόκειται να υποβληθεί το 2019 θα περιλαμβάνει περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή του μέτρου σύμφωνα με τους ειδικούς στόχους.

Επιπλέον, η ανακοίνωση με τίτλο «Το μέλλον των τροφίμων και της γεωργίας» [COM(2017) 713 final] καθορίζει τα επόμενα βήματα όσον αφορά το κοινό πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης της ΚΓΠ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.2

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΕΠΙΛΥΤΕΣ ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ ΑΝΑ ΕΚΘΕΣΗ

Αριθ.	Ειδική έκθεση	Τίτλος έκθεσης	Βελτιώσεις	Αδυναμίες
1	04/2014	Ενσωμάτωση των στόχων της πολιτικής υδάτων της ΕΕ στην ΚΓΠ: μερικώς επιτυχής (φυσικοί πόροι)	Κατόπιν διοργανικής συμφωνίας, η Επιτροπή έκανε τα πρώτα βήματα για την ενσωμάτωση των διατάξεων των οδηγιών στον υπάρχοντα μηχανισμό της πολλαπλής συμμόρφωσης. Η Επιτροπή συμπεριέλαβε ορισμένα μέτρα σχετικά με τους στόχους της πολιτικής υδάτων στα τρέχοντα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης.	Επί του παρόντος, η τελική ενσωμάτωση των διατάξεων των δύο οδηγιών παραμένει στο στάδιο του σχεδιασμού. Τα υπάρχοντα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης ανταποκρίνονται σε ένα μόνο μέρος των στόχων της πολιτικής υδάτων. Η Επιτροπή δεν εισήγαγε νέα μέσα, όπως πρότεινε το Συνέδριο στην ειδική έκθεσή του.
			Στα σχέδια αγροτικής ανάπτυξης εισήχθησαν εκ των προτέρων αιρεσιμότητες και διάφορα προαπαιτούμενα που καθόριζαν την επιλεξιμότητα για ενίσχυση.	Τα τελικά εγκριθέντα κείμενα των δεύτερων σχεδίων διαχείρισης περιοχής λεκάνης απορροής ποταμού έχουν καθυστερήσει και βρίσκονται ακόμη σε εκκρεμότητα. Η περαιτέρω ενσωμάτωση μηχανισμών στην αγροτική ανάπτυξη δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί.
			Εισήχθη βελτιωμένο ΚΠΠΑ που αποσκοπεί/επιδιώκει να παρέχει καλύτερα δεδομένα για την αξιολόγηση των πιέσεων που ασκούν στα ύδατα οι γεωργικές πρακτικές.	Οι τελικές βελτιώσεις στην αξιολόγηση των πιέσεων που δέχονται τα ύδατα από τις γεωργικές πρακτικές βρίσκονται ακόμη σε εξέλιξη και ήδη έχουν εντοπιστεί κενά στις πρακτικές αναφοράς στοιχείων που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη.
2	08/2014	Διαχειρίστηκε αποτελεσματικά η Επιτροπή την ένταξη της συνδεδεμένης στήριξης στο καθεστώς ενιαίας ενίσχυσης; (φυσικοί πόροι)	Η Επιτροπή εξέδωσε μεγάλο αριθμό καθοδηγητικών σημειωμάτων, ενέτεινε τις διμερείς επαφές με τα κράτη μέλη και παρακολουθούσε τακτικά, δίνοντας και την κατάλληλη συνέχεια, την εφαρμογή των καθεστώτων άμεσων ενισχύσεων σε επίπεδο κράτους μέλους.	Το τρέχον νομικό πλαίσιο που διέπει τις άμεσες ενισχύσεις αποδεικνύεται ότι είναι περισσότερο περίπλοκο από το προηγούμενο. Συνεπεία αυτού, τα κράτη μέλη αντιμετώπισαν προβλήματα με την σωστή εφαρμογή του για το έτος υποβολής αιτήσεων 2015.
			Η Επιτροπή ενέτεινε την παρακολούθηση και την εποπτεία της και επιτάχυνε τις διαδικασίες εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση.	Ορισμένα κράτη μέλη δεν γνωστοποιούν εγκαίρως στην Επιτροπή βασικές πληροφορίες για τα νέα καθεστώτα άμεσων ενισχύσεων, μειώνοντας κατ' αυτό τον τρόπο την ικανότητά της για παρακολούθηση. Από τους ελέγχους της επί των δικαιωμάτων ενισχύσεων προκύπτει ότι υπάρχει περιθώριο βελτίωσης.
			Η Επιτροπή ενέτεινε τις προσπάθειες που καταβάλλει για παρακολούθηση και έλεγχο.	Σε επίπεδο Επιτροπής δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία σχετικά με τις ανακτήσεις που πρέπει να πραγματοποιηθούν σε επίπεδο κρατών μελών όσον αφορά τα εσφαλμένως διατεθέντα δικαιώματα ενισχύσεων ΚΕΕ/ΚΒΕ και τις εσφαλμένως υπολογισθείσες ενισχύσεις.
			Η Επιτροπή ενέτεινε τις προσπάθειες που καταβάλλει για παρακολούθηση και έλεγχο, καθώς και την παρακολούθηση των εργασιών των οργανισμών πιστοποίησης.	Τα κριτήρια διαπίστευσης για τους οργανισμούς πληρωμών δεν αναφέρονται καθόλου στην ακρίβεια και στην εγκυρότητα των δικαιωμάτων ενισχύσεων. Επιπλέον, η μεθοδολογία και οι κατευθυντήριες οδηγίες της Επιτροπής που καθορίζουν τις εργασίες των οργανισμών πιστοποίησης είναι ελλιπείς.

Αριθ.	Ειδική έκθεση	Τίτλος έκθεσης	Βελτιώσεις	Αδυναμίες
3	09/2014	Είναι ορθή η διαχείριση της στήριξης μέτρων επένδυσης και προώθησης στον αμπελοοινικό τομέα από την ΕΕ και αποδεικνύονται τα αποτελέσματά της όσον αφορά την ανταγωνιστικότητα των οίνων της ΕΕ; (φυσικοί πόροι)	Κατά τους ελέγχους της συνέχειας που έδωσε στις συστάσεις μας, η Επιτροπή επανεπιβεβαίωσε ότι παρακολουθεί τακτικά την απορρόφηση της ενίσχυσης, όπως το δήλωσε στις απαντήσεις της προς το Συνέδριο στο πλαίσιο της ειδικής έκθεσης αριθ. 9/2014. Ωστόσο, η τακτική παρακολούθηση είναι απλώς ένα προπαρασκευαστικό πρώτο βήμα προς την υλοποίηση της σύστασης του Συνεδρίου.	Εξακολουθεί να χρειάζεται εκτίμηση αντικτύπου και αξιολόγηση της συνοχής των διαφόρων μέσων της ΚΠ μεταξύ τους. Τα πρώτα αποτελέσματα αναμένονται πριν από τις 31.12.2018. Εξακολουθεί να εκκρεμεί η εκτίμηση της πιθανής ανάγκης για ένα πρόσθετο καθεστώς επενδυτικών ενισχύσεων, ιδίως στον αμπελοοινικό τομέα.
			Η Επιτροπή θέσπισε διατάξεις και διαδικασίες για τον έλεγχο και την τεκμηρίωση του ευλόγου των δαπανών και της οικονομικής βιωσιμότητας των έργων. Η Επιτροπή ελέγχει τη συμμόρφωση με τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου, καθώς και την αποτελεσματικότητα αυτών των συστημάτων.	ΚΑΜΙΑ
			Αποσαφήνιση ορισμένων απαιτήσεων (όπως η διάρκεια, η παράταση ή τα κριτήρια επιτυχίας) και προτεραιότητα σε νέους δικαιούχους και νέες αγορές.	Οι αποσαφηνίσεις που έδωσε και οι προτεραιότητες που όρισε η Επιτροπή μόνον εν μέρει μπορούν να βελτιώσουν την κατάσταση, καθώς δεν αποτρέπουν την περισσότερο μακροπρόθεσμη ενίσχυση (έως πέντε χρόνια) για τους ίδιους δικαιούχους στις ίδιες αγορές-στόχο σε τρίτες χώρες. Δεδομένου ότι απέρριψε τη σύσταση, η Επιτροπή δεν προτίθεται να την υλοποιήσει πλήρως. Ως εκ τούτου, εξακολουθούν να ισχύουν οι κίνδυνοι που είχε εντοπίσει το ΕΕΣ στην ειδική έκθεση αριθ. 9/2014.
			ΚΑΜΙΑ	Στην ειδική έκθεση αριθ. 9/2014 διαπιστώνεται ότι το μέτρο προώθησης δεν σχεδιάστηκε κατάλληλα και δεν εφαρμόζεται με αποδοτικό τρόπο. Οι ενέργειες προώθησης συχνά χρησιμοποιούνται για την εδραίωση των αγορών, αντί για την εύρεση νέων ή την ανάκτηση παλαιών. Η ανάγκη εδραίωσης μιας αγοράς είναι σταθερή για έναν οινοπαραγωγό που προτίθεται να διατηρήσει το μερίδιο αγοράς του. Αυτό εγείρει το ερώτημα κατά πόσο τέτοιες ενέργειες προώθησης μπορούν να έχουν βιώσιμο αποτέλεσμα χωρίς αδικαιολόγητη εξάρτηση από τη συνεχή υποστήριξη της ΕΕ. Επιπλέον, η υποστήριξη της διαφήμισης καθιερωμένων εμπορικών ονομασιών δεν ανταποκρίνεται στον αρχικό σκοπό του μέτρου, ήτοι τη στήριξη της αμπελοοινικής αγοράς, και όχι καθιερωμένων εμπορικών ονομασιών. Δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν έλαβε μέτρα για την υλοποίηση της σύστασης να περιορίσει την εμβέλεια του μέτρου όσον αφορά την επιλεξιμότητα της διαφήμισης εμπορικών ονομασιών, εξακολουθούν να ισχύουν οι κίνδυνοι που εντοπίζονται στην ειδική έκθεση αριθ. 9/2014 και αφορούν την αντικατάσταση των λειτουργικών δαπανών του δικαιούχου από τη χρηματοδότηση της ΕΕ.

Αριθ.	Ειδική έκθεση	Τίτλος έκθεσης	Βελτιώσεις	Αδυναμίες
			Η Επιτροπή εισήγαγε διατάξεις και διαδικασίες για την αποσαφήνιση των απαιτήσεων επιλεξιμότητας.	Η γενική δυνατότητα της υποστήριξης της διαφήμισης εμπορικών ονομασιών με χρηματοδότηση από την ΕΕ εξακολουθεί να υπάρχει, γεγονός που, σύμφωνα με την ειδική έκθεση αριθ. 9/2014 του Συνεδρίου, μπορεί να μην εναρμονίζεται με τον αρχικό σκοπό του μέτρου.
			Η Επιτροπή θέσπισε διευκρινιστικές διατάξεις και διαδικασίες, προκειμένου να διασφαλίσει ότι τα παρεπόμενα έξοδα είναι δικαιολογημένα και περιορισμένα, όπως εισηγείται το Συνέδριο στην ειδική έκθεσή του αριθ. 9/2014.	ΚΑΜΙΑ
			Η Επιτροπή εισήγαγε βελτιωμένες απαιτήσεις παρακολούθησης για τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τη σύσταση του Συνεδρίου.	ΚΑΜΙΑ
			Τα κράτη μέλη υπέβαλαν εκθέσεις υλοποίησης σχετικά με την κατάσταση προόδου των προγραμμάτων τους.	Εκκρεμούν ακόμη μια συνολική αξιολόγηση και οι σχετικές προσαρμογές της πολιτικής.
4	10/2014	Αποτελεσματικότητα της στήριξης του Ευρωπαϊκού Ταμείου Αλιείας στην υδατοκαλλιέργεια (φυσικοί πόροι)	Πριν από την έγκριση των ΕΠ, η Επιτροπή εξέταζε ότι τα πολυετή εθνικά στρατηγικά σχέδια και τα ΕΠ περιείχαν ρεαλιστικούς και κατάλληλους στόχους.	ΚΑΜΙΑ
			Το καθοδηγητικό έγγραφο που κατάρτισε η Επιτροπή συμβάλλει στην καλύτερη κατανόηση των περιβαλλοντικών απαιτήσεων και των ορθών πρακτικών από όσους ενδιαφέρονται για την υδατοκαλλιέργεια.	ΚΑΜΙΑ
			Για τη νέα περίοδο προγραμματισμού, η Επιτροπή εξασφάλισε ότι όλα τα κράτη μέλη, πριν από την κατάρτιση των επιχειρησιακών προγραμμάτων, είχαν καταρτίσει τα κατάλληλα πολυετή στρατηγικά σχέδια.	ΚΑΜΙΑ
			Η Επιτροπή πραγματοποιεί διάφορες δραστηριότητες προκειμένου να ενθαρρύνει την απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών και την εφαρμογή του σχετικού χωροταξικού σχεδιασμού. Συγκεκριμένα, τα σεμινάρια παρέχουν ευκαιρίες για διάλογο και ανταλλαγή ορθών πρακτικών σχετικά με τα θέματα αυτά.	ΚΑΜΙΑ
			Έχει βελτιωθεί η συγκρισιμότητα των στοιχείων που συλλέγει η Eurostat με αυτά που συλλέγονται βάσει του πλαισίου συλλογής δεδομένων. Ωστόσο δεν έχει σημειωθεί πρόοδος όσον αφορά την ακρίβεια και την πληρότητα των στοιχείων που συλλέγει η Επιτροπή.	ΚΑΜΙΑ

Αριθ.	Ειδική έκθεση	Τίτλος έκθεσης	Βελτιώσεις	Αδυναμίες
5	22/2014	Εφαρμόζοντας την αρχή της οικονομίας: συγκράτηση των δαπανών για τις χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ επιχορηγήσεις έργων αγροτικής ανάπτυξης (φυσικοί πόροι)	Σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, η Επιτροπή συνέταξε έγγραφο με τίτλο «Guidance Document on Control and Penalty rules in Rural Development». Το παράρτημα 1 του εγγράφου αυτού περιέχει φύλλο ελέγχου με ορθές πρακτικές που στοχεύουν στους βασικούς τομείς κινδύνου, σύμφωνα με τις συστάσεις του Συνεδρίου. Το έγγραφο αυτό τέθηκε στη διάθεση των κρατών μελών τρεις μήνες νωρίτερα από ό,τι είχε ανακοινωθεί αρχικά (τον Δεκέμβριο του 2014 αντί για τον Μάρτιο του 2015). Το ευρωπαϊκό δίκτυο αγροτικής ανάπτυξης οργανώνει κύκλους επιμορφωτικών μαθημάτων για σχετικά θέματα και όλα τα έγγραφα από τα μαθήματα αυτά, καθώς και οι ορθές πρακτικές, δημοσιεύονται στον ιστότοπο του δικτύου.	Δεδομένου ότι καθοδήγηση δεν συνιστά δεσμευτικό έγγραφο με υποχρέωση τήρησής του, η Επιτροπή δεν μπορεί να γνωρίζει πόσα κράτη μέλη ή πόσες περιφέρειες χρησιμοποίησαν τελικά τα έγγραφα αυτά, προκειμένου να βελτιώσουν τα συστήματα δικλίδων ελέγχου που εφαρμόζουν. Συνολικά, μεταξύ Φεβρουαρίου 2015 και Ιανουαρίου 2016, το ευρωπαϊκό δίκτυο αγροτικής ανάπτυξης διοργάνωσε μόνο τρεις κύκλους μαθημάτων σχετικά με το εύλογο των δαπανών και τις απλουστευμένες επιλογές κόστους. Με 118 προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης, υπάρχει ο κίνδυνος η Επιτροπή να χρειαστεί να κάνει περισσότερα, προκειμένου να εξασφαλίσει ότι κάθε κράτος μέλος ή περιφέρεια είχε την ευκαιρία να συμμετάσχει ή συμμετείχε σε αυτά τα μαθήματα. Η πλατφόρμα ανταλλαγής ορθών πρακτικών του ευρωπαϊκού δικτύου αγροτικής ανάπτυξης θα μπορούσε να αναπτυχθεί περαιτέρω με την προσθήκη παραδειγμάτων ορθών διοικητικών διαδικασιών, όπως αυτές που αφορούν το εύλογο των δαπανών.
			Τα συστήματα δικλίδων ελέγχονται από την Επιτροπή με βάση την κατάσταση των γνωστών κινδύνων και, εάν χρειαστεί, η Επιτροπή ζητεί από τα κράτη μέλη να λάβουν διορθωτικά μέτρα. Έλεγχοι σχετικά με το εύλογο των δαπανών διενεργούνται στο πλαίσιο του ελέγχου συμμόρφωσης για κάθε φάκελο του δείγματος της μονάδας Η4 (ΓΔ Γεωργίας), καθώς και στο πλαίσιο της βασικής δικλίδας 7 (βασικές και επικουρικές δικλίδες) σχετικά με τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης της περιόδου 2014-2020. Η Επιτροπή εξετάζει το εύλογο των δαπανών στο πλαίσιο της εξέτασης φακέλων που διενεργεί επί των μεμονωμένων φακέλων κατά τους ελέγχους συμμόρφωσης (φύλλο ελέγχου για τις ελεγκτικές δοκιμασίες συμμόρφωσης).	

Αριθ.	Ειδική έκθεση	Τίτλος έκθεσης	Βελτιώσεις	Αδυναμίες
6	23/2014	Σφάλματα στις δαπάνες αγροτικής ανάπτυξης: αιτίες και αντιμετώπιση (φυσικοί πόροι)	Η Επιτροπή ανέπτυξε διάφορα μέσα προκειμένου να αντιμετωπίσει τις βαθύτερες αιτίες των σφαλμάτων: σχέδια δράσης στα κράτη μέλη, καθοδηγητικά έγγραφα, σεμινάρια με εκπροσώπους των διαχειριστικών αρχών και των αρχών πληρωμών από όλα τα κράτη μέλη, επιμόρφωση μέσω του ευρωπαϊκού δικτύου αγροτικής ανάπτυξης.	ΚΑΜΙΑ
			Η Επιτροπή χρησιμοποιεί διάφορες δράσεις για τον περιορισμό του κινδύνου επανάληψης προηγούμενων αδυναμιών και σφαλμάτων, όπως παρακολούθηση, επιμόρφωση, διάδοση πληροφοριών και διενέργεια ελέγχων στα κράτη μέλη.	Οι εκθέσεις υλοποίησης που υπέβαλαν τα κράτη μέλη μέχρι τις 30 Ιουνίου 2017[1] θα δώσουν στην Επιτροπή την ευκαιρία να διαμορφώσει επίκαιρη και περισσότερο εμπεριστατωμένη άποψη σχετικά με την υλοποίηση των σχεδίων αγροτικής ανάπτυξης.
			Η Επιτροπή έχει ήδη ζητήσει από τα κράτη μέλη να αυξήσουν την εμβέλεια των διοικητικών ελέγχων τους, περιλαμβάνοντας αναλήψεις υποχρεώσεων που μπορούν να ελεγχθούν βάσει έγγραφων αποδεικτικών στοιχείων.	Η Επιτροπή έχει αναλάβει τη δέσμευση να αξιολογήσει τον σχεδιασμό της πολιτικής και την ανάγκη συνέχισης κάθε υποστηρικτικού μέτρου βάσει των αποτελεσμάτων της υλοποίησης της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020, προτού παρουσιάσει προτάσεις για την επόμενη περίοδο.
7	24/2014	Είναι ορθή η διαχείριση της στήριξης που παρέχει η ΕΕ για την πρόληψη και την αποκατάσταση των ζημιών που προκαλούνται στα δάση από πυρκαγιές και φυσικές καταστροφές; (φυσικοί πόροι)	Η Επιτροπή καθιέρωσε τα κατάλληλα εργαλεία στο πλαίσιο της διαδικασίας έγκρισης των σχεδίων αγροτικής ανάπτυξης [βελτιωμένη στρατηγική, δελτία (φύλλα) μέτρου, φύλλα ελέγχου και διαδικασίες επικοινωνίας]. Τα εργαλεία αυτά καθιστούν δυνατή την ανάληψη έγκαιρης δράσης από την Επιτροπή και την πραγματοποίηση των απαιτούμενων προσαρμογών από τα κράτη μέλη, με στόχο να αντιμετωπιστούν οι αδυναμίες που αφορούν την περιγραφή και την αιτιολόγηση των αναγκών για προληπτικές δράσεις.	ΚΑΜΙΑ
			Ενώ βρίσκεται υπό ανάπτυξη ένα πλήρες σύνολο κριτηρίων που θα ισχύουν για όλα τα κράτη μέλη, η Επιτροπή απαιτεί από αυτά να βασίζουν τα υποστηρικτικά μέτρα τους στις εθνικές εκτιμήσεις κινδύνου και στα σχέδια διαχείρισης δασών και καταστροφών, τα οποία προσαρμόζονται στην κατάσταση που επικρατεί σε κάθε συμμετέχον κράτος μέλος. Στην εφαρμογή RAD, η Επιτροπή έχει δεσμευθεί να υλοποιήσει αυτή τη σύσταση μέχρι το τέλος του 2018.	Η ολοκλήρωση ενός συνόλου βασικών κριτηρίων που θα ισχύουν σε όλη την ΕΕ, όπως συνιστά το Συνέδριο, ακόμη εκκρεμεί / βρίσκεται υπό ανάπτυξη.

Αριθ.	Ειδική έκθεση	Τίτλος έκθεσης	Βελτιώσεις	Αδυναμίες
			Η Επιτροπή έλεγξε τα συστήματα δικλίδων των κρατών μελών κατά την έγκριση των σχεδίων αγροτικής ανάπτυξης των κρατών μελών για την περίοδο 2014-2020, ενώ η ίδια διενεργεί και ελέγχους συμμόρφωσης.	Η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των δράσεων εκκρεμεί ακόμη εξαιτίας του ότι τα περισσότερα έργα που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της νέας περιόδου προγραμματισμού δεν έχουν ολοκληρωθεί ή ελεγχθεί ακόμη.
			Η Επιτροπή εξέδωσε κατευθυντήριες οδηγίες και συμβουλές, προκειμένου να εξασφαλίσει ότι τα κράτη μέλη συνδέουν τις παρεμβάσεις τους με στρατηγικούς στόχους, όπως η πρόληψη των πυρκαγιών και των φυσικών καταστροφών, όπως αυτοί ορίζονται στα εθνικά σχέδια προστασίας των δασών.	ΚΑΜΙΑ
			Προσαρμογή του δείκτη «έκταση για την οποία καταβάλλεται ενίσχυση» για τις προληπτικές δράσεις.	Στην εφαρμογή RAD, η Επιτροπή έχει επιβεβαιώσει ότι η υλοποίηση της σύστασης «μπορεί να ολοκληρωθεί το 2019». Ως εκ τούτου, υπάρχει ο κίνδυνος οι αδυναμίες που εντοπίστηκαν στην ειδική έκθεση αριθ. 24/2014 ως προς την παρακολούθηση να εξακολουθήσουν να υπάρχουν και κατά την περίοδο 2014-2020, εάν τα νέα προτεινόμενα εργαλεία παρακολούθησης δεν έχουν ακόμη βελτιώσει το πλαίσιο παρακολούθησης της συγκεκριμένης ενίσχυσης, σύμφωνα με τον σχετικό φόβο του εκφράζει το Συνέδριο στα συμπεράσματα (σημείο 81) της ειδικής έκθεσης 24/2014.
8	01/2014	Αποτελεσματικότητα των έργων δημόσιων αστικών μεταφορών που στηρίζονται από την ΕΕ (συνοχή)	Υποχρέωση καθιέρωσης δεικτών εκροής και αποτελέσματος ανά ειδικό στόχο / επενδυτική προτεραιότητα / άξονα προτεραιότητας, γεγονός που σημαίνει ότι υπάρχουν διαχειριστικά εργαλεία για την παρακολούθηση του αντικτύπου των έργων, συνολικά, στο πλαίσιο του συγκεκριμένου ειδικού στόχου / άξονα προτεραιότητας.	Κατά τις διαπραγματεύσεις, η Επιτροπή μπορεί να ζήτησε στα έργα αστικών μεταφορών να υπάρχουν δείκτες αποτελέσματος, ωστόσο, δεδομένου ότι στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ δεν προκαθορίζονται υποχρεωτικοί δείκτες αποτελέσματος, τέτοιοι δείκτες δεν καθορίστηκαν σε όλα τα ΕΠ που περιέχουν έργα αστικών μεταφορών.Στο επίπεδο των ίδιων των έργων δεν υπάρχουν δείκτες, όπως δεν υπάρχουν δείκτες που να αφορούν την ποιότητα των υπηρεσιών και τον βαθμό ικανοποίησης των χρηστών, λαμβανομένου υπόψη ότι η χρήση ερευνών σχετικά με τον βαθμό ικανοποίησης των χρηστών δεν είναι συστηματική ούτε υποχρεωτική.
			Μια σημαντική βελτίωση είναι ότι, για πρώτη φορά, την περίοδο 2014-2020, οι βασικές αρχές για την κατάρτιση ανάλυσης κόστους-οφέλους μεταφέρονται σε νομοθετική πράξη[1] και δεν περιλαμβάνονται απλώς σε καθοδηγητικά έγγραφα (οδηγός για την ανάλυση κόστους-οφέλους) και έτσι η εφαρμογή τους καθίσταται υποχρεωτική. Μία ακόμη βελτίωση θα μπορούσε να είναι όντως οι αξιολογήσεις που πραγματοποιήθηκαν για τον τομέα των μεταφορών την περίοδο 2014-2020, υπό τον όρο ότι καλύπτουν τα οφέλη που αναφέρονται στη σύστασή μας.	Εν πάση περιπτώσει, ούτε το ποσοστό χρησιμοποίησης ούτε τα οφέλη περιλαμβάνονται στις συμφωνίες επιχορήγησης και ούτε μετρώνται ανά έργο. Δεδομένης της απουσίας προκαθορισμένων δεικτών αποτελέσματος, ανά τομέα, στον κανονισμό του ΕΤΠΑ, δεν υπάρχουν ακόμη ενοποιημένα πρότυπα για τη μέτρηση των επιδόσεων των αστικών μεταφορών κατά την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020.

Αριθ.	Ειδική έκθεση	Τίτλος έκθεσης	Βελτιώσεις	Αδυναμίες
			Η αναφορά εκτίμησης του αριθμού των αναμενόμενων χρηστών αποτελεί πλέον νομική απαίτηση. Αξιολόγηση αυτών των εκτιμήσεων γίνεται πλέον συστηματικά από τους ειδικούς για τις ανεξάρτητες αξιολογήσεις ποιότητας / την πρωτοβουλία JASPERS.	ΚΑΜΙΑ
			Η νέα νομοθεσία, περιλαμβανομένων των εκ των προτέρων αιρεσιμοτήτων που όρισαν να ισχύουν, καλύπτει βασικά στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη και αναλύονται από τους εμπειρογνώμονες που αξιολογούν τις αιτήσεις.	ΚΑΜΙΑ
			Σημαντική θετική εξέλιξη είναι το γεγονός ότι, για πρώτη φορά, την περίοδο 2014-2020, οι βασικές αρχές της ανάλυσης κόστους-οφέλους περιλαμβάνονται σε νομοθετικές πράξεις (κατ' εξουσιοδότηση πράξη 480/2014 και εκτελεστικός κανονισμός της Επιτροπής 207/2015) και όχι μόνο σε καθοδηγητικά έγγραφα (οδηγός για την ανάλυση κόστους-οφέλους). Κατά την τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού, εφαρμόζεται συστηματικότερη προσέγγιση όσον αφορά τη μέτρηση των επιδόσεων, σε επίπεδο ΕΠ, με την υποχρέωση καθορισμού δεικτών εκροής και αποτελέσματος για τις επενδύσεις προτεραιότητας και τους ειδικούς στόχους.	Εξακολουθούν να μη γίνονται μετρήσεις σε επίπεδο μεμονωμένων έργων, κάτι που ζητήθηκε με τις συστάσεις. Δεδομένης της απουσίας προκαθορισμένων δεικτών αποτελέσματος, ανά τομέα, στον κανονισμό του ΕΤΠΑ, δεν υπάρχουν ακόμη ενοποιημένα πρότυπα για τη μέτρηση των επιδόσεων των αστικών μεταφορών κατά την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020.
9	07/2014	Ήταν επιτυχής η υποστήριξη που παρείχε το ΕΤΠΑ για την ανάπτυξη εκκολαπτηρίων επιχειρήσεων; (συνοχή)	Τα συγχρηματοδοτούμενα από την ΕΕ εκκολαπτήρια επιχειρήσεων θα ιδρύονται πλέον επί τη βάσει λεπτομερών και ρεαλιστικών επιχειρηματικών σχεδίων, αποδίδοντας ιδιαίτερη προσοχή στη βιωσιμότητα της μη κερδοσκοπικής δραστηριότητάς τους που είναι η εκκόλαψη επιχειρήσεων.	ΚΑΜΙΑ
			Τα κατάλληλα προσόντα του προσωπικού των εκκολαπτηρίων επιχειρήσεων αποτελούν πλέον προϋπόθεση για τη συγχρηματοδότηση από την ΕΕ.	ΚΑΜΙΑ
			Τα εκκολαπτήρια επιχειρήσεων μπορούν να εξασφαλίσουν συγχρηματοδότηση μόνον εάν οι πελάτες τους έχουν καινοτόμους επιχειρηματικές ιδέες με μεγάλο δυναμικό ανάπτυξης.	ΚΑΜΙΑ
			Η Επιτροπή ενημέρωσε τουλάχιστον ορισμένα κράτη μέλη σχετικά με την ειδική έκθεση αριθ. 7/2017 του ΕΕΣ και τις συστάσεις που αυτή περιείχε. Ορισμένα ΕΠ περιέχουν διατάξεις σχετικά με την ανάγκη να αντιμετωπιστούν με ιδιαίτερη προσοχή τα προγράμματα εκκόλαψης επιχειρήσεων, την ανάγκη υποστήριξης των ΜΜΕ κατά τα πρώτα χρόνια τους και την απαίτηση να υποστηρίζεται η βιωσιμότητα των νεοσύστατων επιχειρήσεων και να τίθενται στη διάθεσή τους προγράμματα καθοδήγησης και μάθησης.	Δεν υπάρχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι η διαδικασία εκκόλαψης μιας επιχείρησης αρχίζει πάντοτε με λεπτομερές, ειδικό πρόγραμμα εκκόλαψης, του οποίου η υλοποίηση παρακολουθείται, και ότι η επίτευξη των επιχειρηματικών στόχων αξιολογείται σε κάθε περίπτωση. Εξακολουθούν να μην υπάρχουν συνολικές κατευθυντήριες οδηγίες απευθυνόμενες στα κράτη μέλη, οι οποίες να καθορίζουν ρητώς όλες τις προϋποθέσεις που χρειάζονται για τη χρηματοδότηση των εκκολαπτηρίων επιχειρήσεων, όπως εισηγείται στη σύστασή του το ΕΕΣ, με την απαίτηση αυτές να περιλαμβάνονται σε όλα τα εθνικά ΕΠ που προβλέπουν τη χρήση των εκκολαπτηρίων αυτών.

Αριθ.	Ειδική έκθεση	Τίτλος έκθεσης	Βελτιώσεις	Αδυναμίες
			Τα εκκολαπτήρια επιχειρήσεων μπορούν επίσης να παρέχουν τις υπηρεσίες τους και σε μη εγκατεστημένες σε αυτά εταιρείες, αν και μόνο στο κράτος μέλος που αναφέρεται ως παράδειγμα από την Επιτροπή, καθώς με τον τρόπο αυτόν η υποστήριξη των εκκολαπτηρίων θα μπορεί να έχει μεγαλύτερο αντίκτυπο στην τοπική επιχειρηματική κοινότητα, ενώ επίσης θα βελτιωθούν οι δυνατότητες δικτύωσης.	Η παροχή υπηρεσιών εκκόλαψης σε επιχειρήσεις μη εγκατεστημένες στα εκκολαπτήρια αυτά εξακολουθεί να μην είναι προϋπόθεση για τη συγχρηματοδότηση των εκκολαπτηρίων σε όλα τα κράτη μέλη. Εξακολουθούν να μην υπάρχουν συνολικές κατευθυντήριες οδηγίες απευθυνόμενες στα κράτη μέλη, οι οποίες να καθορίζουν ρητώς όλες τις προϋποθέσεις που χρειάζονται για τη χρηματοδότηση των εκκολαπτηρίων επιχειρήσεων, όπως εισηγείται στη σύστασή του το ΕΕΣ, με την απαίτηση αυτές να περιλαμβάνονται σε όλα τα εθνικά ΕΠ που προβλέπουν τη χρήση των εκκολαπτηρίων αυτών.
			Η Επιτροπή συνιστά στα εκκολαπτήρια επιχειρήσεων που συγχρηματοδοτούνται από την ΕΕ να αναπτύσσουν σύστημα παρακολούθησης βάσει επιχειρηματικών δεδομένων προερχόμενων από τους υποστηριζόμενους πελάτες.	Η δημιουργία αυτών των συστημάτων παρακολούθησης δεν συνιστά προϋπόθεση της συγχρηματοδότησης, αλλά ζητείται σε εθελοντική βάση.
			Οι σχετικές γνώσεις της Επιτροπής επικαιροποιούνται τακτικά.	ΚΑΜΙΑ
			Η Επιτροπή ανταλλάσσει με τα κράτη μέλη γνώσεις και πείρα σχετικά με τα εκκολαπτήρια επιχειρήσεων.	ΚΑΜΙΑ
10	12/2014	Είναι αποτελεσματική η χρηματοδότηση που παρέχει το ΕΤΠΑ σε έργα που προωθούν άμεσα τη βιοποικιλότητα στο πλαίσιο της στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα έως το 2020; (συνοχή)	Οριστικοποιήθηκε από την Επιτροπή και τον ΕΟΠ το μεθοδολογικό πλαίσιο για τη χαρτογράφηση και την αξιολόγηση των οικοσυστημάτων και των υπηρεσιών τους. Προς υποστήριξη των κρατών μελών, η Επιτροπή δημοσίευσε επίσης οδηγίες, εκθέσεις και μελέτες.	ΚΑΜΙΑ
			Η Επιτροπή αξιολόγησε τη συμπληρωματικότητα των δράσεων για την προώθηση της βιοποικιλότητας στο πλαίσιο της διαδικασίας έγκρισης των συμφωνιών εταιρικής σχέσης με τη συμβολή των διαφόρων ΓΔ.	ΚΑΜΙΑ
			Συνολικά, η παρακολούθηση έχει βελτιωθεί χάρη στην καλύτερη λογική παρέμβασης και στη συνεπέστερη χρήση δεικτών.	Η Επιτροπή δεν παρακολουθεί εις βάθος τα ΕΠ. Δεδομένης της μορφής διαχείρισης, η παρακολούθηση αυτή εμπίπτει στην αρμοδιότητα των κρατών μελών.
			Τα κράτη μέλη ενημερώθηκαν από την Επιτροπή, στο πλαίσιο συνεδριάσεων ομάδων εργασίας, σχετικά με τη σύσταση του ΕΕΣ για παρακολούθηση των προπαρασκευαστικών έργων, με σκοπό μια ενεργό πολιτική προστασίας, κυρίως όσον αφορά την αποτελεσματική εφαρμογή των σχεδίων ειδικής προστασίας και διαχείρισης των οικοτόπων και των ειδών.	Η Επιτροπή συζητά με τα κράτη μέλη τα προβλήματα με τα προπαρασκευαστικά έργα, αλλά αυτό δεν λαμβάνεται αρκούντως υπόψη στα καθοδηγητικά έγγραφα.

Αριθ.	Ειδική έκθεση	Τίτλος έκθεσης	Βελτιώσεις	Αδυναμίες
			Στο πλαίσιο των επιχειρησιακών προγραμμάτων, υπάρχει πλέον πρόβλεψη διαδικασιών αξιολόγησης των περιβαλλοντικών αλλαγών στους οικοτόπους και τα είδη σε συνέχεια των επεμβάσεων.	ΚΑΜΙΑ
			Η Επιτροπή προέτρεψε τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν τους κανόνες του ΕΤΠΑ σε συνδυασμό με άλλα ταμεία της ΕΕ μέσω οδηγιών και συζητήσεων σχετικά με την υλοποίηση έργων βιοποικιλότητας στο πλαίσιο σχετικών ομάδων εργασίας.	ΚΑΜΙΑ
			Εφαρμόζεται μηχανισμός ανίχνευσης των δαπανών της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα βάσει των κωδικών των σχετικών κονδυλίων.	Είναι νωρίς ακόμη να αξιολογηθεί η διαδικασία στο σύνολό της και, κατά συνέπεια, η ακρίβεια του μηχανισμού.
11	20/2014	Υπήρξε αποτελεσματική η στήριξη προς τις ΜΜΕ στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ σχετικά με τον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου; (συνοχή)	Η λογική παρέμβασης που χρησιμοποιείται στα ΕΠ είναι περισσότερο τεκμηριωμένη και περιλαμβάνει τη χρήση δεικτών εκροής και αποτελέσματος, ορισμένοι εκ των οποίων είναι κοινοί και προκαθορισμένοι σε επίπεδο ΕΕ.	ΚΑΜΙΑ
			Η υποχρέωση ανάπτυξης συστημάτων παρακολούθησης, περιλαμβανομένου συστήματος πληροφόρησης για τη συλλογή και την επεξεργασία των στοιχείων που αφορούν τους δείκτες. Υπό τον όρο ότι λειτουργούν σωστά, επιτρέπουν στην Επιτροπή να συγκεντρώνει συναφείς και αξιόπιστες πληροφορίες από τα κράτη μέλη σχετικά με την πρόοδο των ΕΠ, όχι μόνον από χρηματοοικονομική άποψη αλλά και όσον αφορά τις επιδόσεις. Η πρόοδος προς τιμές-στόχους είναι πλέον πιθανότερο ότι θα μετράται εγκαίρως, γεγονός που θα καθιστά δυνατή τη σύγκριση μέσα στο χρόνο.	Προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι τα συστήματα παρακολούθησης και πληροφόρησης παρέχουν εγκαίρως αξιόπιστα στοιχεία σχετικά με την πρόοδο και τις επιδόσεις των ΕΠ, απαιτούνται η έκδοση περαιτέρω οδηγιών και η διενέργεια περισσότερων ελέγχων σε επίπεδο κρατών μελών.
			Οι ειδικοί δείκτες των προγραμμάτων στο πλαίσιο του ΘΣ 2 επιτρέπουν, κατά περίπτωση, τη μέτρηση των εκροών και των αποτελεσμάτων των παρεμβάσεων των προγραμμάτων που αφορούν την ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου.	Η Επιτροπή, όπως ανακοίνωσε, δεν πρότεινε τυποποιημένους δείκτες σχετικά με τους στρατηγικούς στόχους της ΕΕ για το ηλεκτρονικό εμπόριο.

Αριθ.	Ειδική έκθεση	Τίτλος έκθεσης	Βελτιώσεις	Αδυναμίες
			Η Επιτροπή παρείχε στις διαχειριστικές αρχές συμβουλές σχετικά με τον σχεδιασμό των κριτηρίων επιλογής έργων ΤΠΕ. Η συνολική ανάπτυξη των ΕΠ εστιάζει περισσότερο στα αποτελέσματα. Επίσης, η Επιτροπή έλαβε μέτρα που ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα τη μείωση των περιορισμών που παρακωλύουν τη δραστηριότητα του διασυνοριακού ηλεκτρονικού εμπορίου και τα οποία αποσκοπούν στη διευκόλυνση των επιχειρήσεων ηλεκτρονικού εμπορίου να εκμεταλλευθούν τις ευκαιρίες που προσφέρει η ενιαία αγορά.	ΚΑΜΙΑ
			Όσον αφορά την παρακολούθηση του αντικτύπου, ζητήθηκε από τις διαχειριστικές αρχές να καταρτίσουν σχέδια αξιολόγησης.	Η Επιτροπή δεν ζήτησε στις συμφωνίες επιχορήγησης να καθορίζεται ένας ελάχιστος αριθμός εμπεριστατωμένων δεικτών με αντίστοιχες τιμές-στόχο.
			Την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, η Επιτροπή απαίτησε την ανάπτυξη συστημάτων παρακολούθησης και ελέγχου στο πλαίσιο των ΕΠ σε επίπεδο κράτους μέλους. Στόχος είναι η Επιτροπή να μπορεί να βασίζεται σε αυτά τα διαφορετικά επίπεδα, που συμπληρώνονται με τους δικούς της ελέγχους, προκειμένου να αποκομίζει επαρκή βεβαιότητα ότι τα στοιχεία που καταχωρίζονται σε αυτό το σύστημα είναι αξιόπιστα και συναφή.	ΚΑΜΙΑ
			ΚΑΜΙΑ	Δεν θεσπίστηκε μηχανισμός (1) που να διασφαλίζει ότι οι πληρωμές συνδέονται με τις επιδόσεις και (2) να καθιστά δυνατή την προσαρμογή τους σε περίπτωση ιδιαίτερα χαμηλών επιδόσεων.
12	21/2014	Χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ αερολιμενικές υποδομές: περιορισμένη η αποδοτικότητα των σχετικών δαπανών (συνοχή)	Η ύπαρξη εκ των προτέρων αιρεσιμοτήτων αρχής γενομένης από την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 και η ενίσχυση της ανάλυσης κόστους-οφέλους ως μέρους των βασικών αρχών της έχουν πλέον εισαχθεί σε νομοθετικές πράξεις.	Υπάρχει αυξημένος κίνδυνος, με την αναθεώρηση του ΓΚΑΚ, τα κράτη μέλη να βρουν την ευκαιρία να χρησιμοποιήσουν τους δημόσιους πόρους για μικρότερους, οικονομικώς μη βιώσιμους, αερολιμένες.
13	13/2014	Στήριξη της ΕΕ για την αποκατάσταση μετά τον σεισμό στην Αϊτή (εξωτερικές δράσεις)	Ορθή εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τη δημοσιονομική στήριξη που δημοσιεύθηκαν το 2012 και εισήγαγαν το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων με μέτρα περιορισμού τους και σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης.	ΚΑΜΙΑ
			Έγκριση και εφαρμογή του «Σχεδίου δράσης για την ανθεκτικότητα σε χώρες επιρρεπείς σε κρίσεις για την περίοδο 2013-2020» που υπογραμμίζει τη σημασία της σύνδεσης αρωγής, αποκατάστασης και ανάπτυξης (ΣΑΑΑ) και τον καθορισμό στόχων και εντολών για τη ΓΔ Ανθρωπιστικής Βοήθειας και Πολιτικής Προστασίας και τη ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης.	ΚΑΜΙΑ

Αριθ.	Ειδική έκθεση	Τίτλος έκθεσης	Βελτιώσεις	Αδυναμίες
			Το κοινό ανθρωπιστικό και αναπτυξιακό πλαίσιο έχει ενσωματώσει την έννοια της ανθεκτικότητας και την προσέγγιση ΣΑΑΑ στον προγραμματισμό, τον καθορισμό και την εκτέλεση δραστηριοτήτων συνεργασίας από τους φορείς της ΕΕ. Παραδείγματος χάριν, οι στρατηγικές μετάβασης και η παράλληλη σύνδεση της ανθρωπιστικής βοήθειας και της αναπτυξιακής συνεργασίας σχεδιάστηκαν σωστά στην περίπτωση της Αϊτής.	ΚΑΜΙΑ
			Η ΓΔ Ανθρωπιστικής Βοήθειας και Πολιτικής Προστασίας και η EuropeAid προσάρμοσαν τα εργαλεία τους ως προς την παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας περιλαμβάνοντας κεφάλαια για στρατηγικές εξόδου και ΣΑΑΑ.	Στην πράξη, οι στρατηγικές εξόδου και μετάβασης δεν είναι ούτε τυποποιημένες ούτε τεκμηριωμένες. Παραδείγματος χάριν, δεν καθορίζονται κριτήρια εξόδου, δεν ορίζεται ο ελάχιστος αριθμός υπαλλήλων που είναι αναγκαίος για την εξασφάλιση της μετάβασης, δεν προβλέπεται διαδικασία ως προς την επικοινωνία, και δεν αναφέρονται δείκτες βάσει των οποίων ενεργοποιείται η έξοδος.
			Οι νέες κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με τη δημοσιονομική στήριξη που εκδόθηκαν τον Σεπτέμβριο του 2012 (παρέμεναν οι ίδιες μέχρι το 2017) προβλέπουν συμβάσεις για τη δημιουργία κρατικού μηχανισμού με έμφαση στις βασικές λειτουργίες της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών.	ΚΑΜΙΑ
			Το σχέδιο δράσης για τη μεταρρύθμιση της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών, που περιλαμβανόταν στις απαιτήσεις των συμβάσεων για τη δημιουργία κρατικού μηχανισμού, αποτελεί τη βάση για την παρακολούθηση της μεταρρύθμισης της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών σύμφωνα με χρονικά προσδιορισμένα σημεία αναφοράς, για τα οποία παρουσιάζονται συχνά στοιχεία σε κάθε αξιολόγηση της επιλεξιμότητας των φακέλων εκταμίευσης.	ΚΑΜΙΑ
			Στον πίνακα παρακολούθησης που περιλαμβάνεται στις κατευθυντήριες οδηγίες για τη δημοσιονομική στήριξη περιλαμβάνονται περισσότερο βραχυπρόθεσμες προοπτικές όσον αφορά τη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών, με σκοπό την προστασία των πόρων της ΕΕ από την κατασπατάληση, τις ζημίες και την αναποτελεσματικότητα. Για την Αϊτή, δημοσιεύθηκε δήλωση των συμμετεχόντων στον τριμερή διάλογο(Κοινοβούλιο — κυβέρνηση — κοινωνία των πολιτών) με την οποία καλούν σε συνεργασία τους εταίρους με σκοπό την εισαγωγή βραχυπρόθεσμων μεταρρυθμίσεων για την προστασία των πόρων της ΕΕ.	ΚΑΜΙΑ
			Επικαιροποιήθηκε το υπόδειγμα για το σχέδιο συνέχισης των δραστηριοτήτων περιλαμβάνοντας διατάξεις για την ανάπτυξη προσωπικού έκτακτης ανάγκης.	ΚΑΜΙΑ

Αριθ.	Ειδική έκθεση	Τίτλος έκθεσης	Βελτιώσεις	Αδυναμίες
14	16/2014	Η αποτελεσματικότητα του συνδυασμού επιχορηγήσεων από περιφερειακές επενδυτικές διευκολύνσεις με δάνεια από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για την υποστήριξη των εξωτερικών πολιτικών της ΕΕ (εξωτερικές δράσεις)	Εγκρίθηκαν κατευθυντήριες γραμμές για πράξεις συνδυασμού μέσων και αναπτύχθηκε το αντίστοιχο έντυπο αίτησης. Οι υπάλληλοι δέχονται τακτικά επιμόρφωση σχετικά με την εφαρμογή τους.	ΚΑΜΙΑ
			Στις κατευθυντήριες οδηγίες καθορίζεται με σαφήνεια ο ρόλος των υπηρεσιών της Επιτροπής και των αντιπροσωπειών της ΕΕ.	ΚΑΜΙΑ
			Η πληρότητα των πληροφοριών, η ωριμότητα και η προστιθέμενη αξία των έργων συνδυαστικής χρηματοδότησης εξασφαλίζονται με τη νέα διαδικασία της αίτησης.	ΚΑΜΙΑ
			Καταργήθηκε το στάδιο της προσωρινής έγκρισης των έργων με συνέπεια τη σύντμηση της διαδικασίας έγκρισης.	ΚΑΜΙΑ
			Στο νέο μοντέλο συμφωνιών επιχορήγησης με την αντιπροσωπεία και τον οργανισμό πληρωμών (Pillar Assessed Grant or delegation Agreements — PAGoDA), το χρονοδιάγραμμα των πληρωμών προσαρμόζεται κατά τρόπον ώστε η αποδεσμευόμενη προχρηματοδότηση να λαμβάνει υπόψη τις αναλήψεις υποχρεώσεων της προηγούμενης περιόδους.	ΚΑΜΙΑ
			Με το PAGoDA η Επιτροπή εφαρμόζει ένα πλαίσιο μέτρησης με δείκτες για την παρακολούθηση των επιχορηγήσεων της ΕΕ.	ΚΑΜΙΑ
			Ο ρόλος της αντιπροσωπείας της ΕΕ περιγράφεται με σαφήνεια στις κατευθυντήριες οδηγίες.	ΚΑΜΙΑ
			Η μεθοδολογία ROM καταρτίζεται και εφαρμόζεται σε πιλοτική βάση.	ΚΑΜΙΑ
			Με τη νέα διαδικασία έγκρισης και το μοντέλο PAGoDA η προβολή αποτελεί μέρος του εντύπου της έγκρισης και της επακόλουθης σύμβασης.	ΚΑΜΙΑ

Αριθ.	Ειδική έκθεση	Τίτλος έκθεσης	Βελτιώσεις	Αδυναμίες
15	18/2014	Συστήματα αξιολόγησης και προσανατολισμένης στα αποτελέσματα παρακολούθησης της EuropeAid (εξωτερικές δράσεις)	Το μοντέλο ΤΠ EVAL παρέχει αμέσως πληροφορίες σχετικά με τους χρηματοοικονομικούς πόρους που χρειάζονται για τις αξιολογήσεις.Η ενότητα ROM παρέχει πληροφορίες σχετικά με το ποια έργα μπορούν να τύχουν παρακολούθησης εντός των προϋπολογισμών που διατέθηκαν στους αντισυμβαλλόμενους.Τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται για την κατανομή των υπαλλήλων, όπως το WLAD, το WLAHQ και το OPTIMUS, διευκολύνουν την εκτίμηση των αναγκών σε ανθρώπινους πόρους και προτείνουν τις κατάλληλες προσαρμογές.	Δεν καταδεικνύεται με σαφήνεια ο τρόπος με τον οποίο εξασφαλίζεται η διάθεση των ανθρώπινων πόρων ιδίως μεταξύ των δραστηριοτήτων ROM και των αξιολογήσεων με τη βοήθεια των εργαλείων WLAD, WLAHQ ή OPTIMUS. Δεν υπάρχει καμία πληροφορία σχετικά με το εμπλεκόμενο προσωπικό, όπως ζητείται στην έκθεση του Συνεδρίου.
			Καθορίστηκαν σαφή κριτήρια για τις αξιολογήσεις, με σκοπό να καλύπτονται επαρκώς τα συναφή έργα. Η συμπληρωματικότητα μεταξύ του συστήματος ROM και των αξιολογήσεων λαμβάνεται υπόψη κατά το στάδιο του προγραμματισμού, καθώς και κατά τον σχεδιασμό των ενοτήτων ΤΠ EVAL και ROM.	Δεν τεκμηριώνεται επαρκώς ο τρόπος εφαρμογής των κριτηρίων επιλογής για την κατάρτιση των επιμέρους σχεδίων αξιολόγησης (παραδείγματα) από τις αντιπροσωπείες και από τις κεντρικές υπηρεσίες.
			Η ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης έχει λάβει σημαντικά μέτρα για τη βελτίωση του συστήματος εποπτείας των αξιολογήσεων και κατάρτισης των σχετικών εκθέσεων: ανάλυση των αξιολογήσεων έργων του 2015, ανάπτυξη της ενότητας ΤΠ EVAL και υπογραφή της σύμβασης ESS.	Η σύμβαση ESS, που ανατέθηκε μόλις τον Δεκέμβριο του 2016, βρίσκεται ακόμη στο αρχικό στάδιο. Ως εκ τούτου, χρειάζεται να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες για την πλήρη υλοποίηση της σύστασης του Συνεδρίου, ιδίως όσον αφορά την ανάλυση των λόγων για τις καθυστερήσεις των αξιολογήσεων και τα μέτρα που ελήφθησαν για την αντιμετώπισή τους. Αναποτελεσματικότητα στην κοινοποίηση, από τις αντιπροσωπείες, των σχεδίων παρακολούθησης και αξιολόγησης.
			Η εποπτεία των δραστηριοτήτων αξιολόγησης βρίσκεται υπό ουσιώδη αναθεώρηση με την εφαρμογή της σύμβασης ESS, που υπεγράφη τον Δεκέμβριο του 2016. Η ενότητα ΤΠ EVAL τέθηκε σε λειτουργία τον Σεπτέμβριο του 2016 και η ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης κατέστησε τη χρήση της υποχρεωτική.	ΚΑΜΙΑ
			Διατίθενται επικαιροποιημένες και πλήρεις κατευθυντήριες οδηγίες για τη διασφάλιση της ποιότητας των δραστηριοτήτων ROM και των αξιολογήσεων. Οι ενότητες ΤΠ EVAL και ROM περιέχουν λειτουργίες που διευκολύνουν την εφαρμογή μιας πλήρους διαδικασίας διασφάλισης της ποιότητας. Υπάρχουν τεκμηριωμένα παραδείγματα του ολοκληρωμένου έργου της ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης και των εξωτερικών αντισυμβαλλομένων της όσον αφορά την ποιότητα των εκθέσεων ROM. Έχει αρχίσει η εκτέλεση της σύμβασης ESS, η οποία προβλέπει τη βελτίωση του πίνακα αξιολόγησης της ποιότητας και η σχετική τεκμηρίωση διατίθεται στην αρχική έκθεση.	ΚΑΜΙΑ

Αριθ.	Ειδική έκθεση	Τίτλος έκθεσης	Βελτιώσεις	Αδυναμίες
			Υπάρχουν παραδείγματα που αποδεικνύουν την ολοκληρωμένη διαδικασία διασφάλισης της ποιότητας που εφαρμόζει η ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης όσον αφορά τις εκθέσεις ROM και τις εκθέσεις αξιολόγησης. Το σύστημα διασφάλισης της ποιότητας έχει βελτιωθεί, μολονότι η συμβολή της σύμβασης ESS σε αυτή τη βελτίωση δεν προκύπτει ακόμη σαφώς. Οι εκθέσεις ROM αποτελούν αντικείμενο συστηματικού ελέγχου από εξωτερικό αντισυμβαλλόμενο και εγκρίνονται από τη ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης. Όσον αφορά τις αξιολογήσεις, το νέο εργαλείο ΤΠ EVAL προβλέπει υποχρεωτικό έλεγχο διασφάλισης της ποιότητας για τις εκθέσεις.	ΚΑΜΙΑ
			Η δέσμη μέτρων για τη βελτίωση της νομοθεσίας και οι οδηγίες σχετικά με τα έγγραφα δράσης επιβεβαιώνουν την αναγκαιότητα καθορισμού στόχων SMART και δεικτών RACER, που να συνοδεύονται από τιμές βάσης και τιμές-στόχο. Στην πράξη, η ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης κατέβαλε προσπάθειες για την αναθεώρηση των εγγράφων δράσης των προγραμμάτων, προκειμένου να εξασφαλίσει τη συμμόρφωση με τις προαναφερόμενες κατευθυντήριες οδηγίες και τη σύσταση του Συνεδρίου.	ΚΑΜΙΑ
			Η ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης βελτίωσε το σύστημα αξιολόγησης καθορίζοντας σαφή κριτήρια επιλογής και εξασφαλίζοντας την εύλογη κάλυψη έργων και προγραμμάτων (βλέπε σύσταση 4, τρίτη περίπτωση). Στα νέα έγγραφα δράσης γίνεται σύνδεση μεταξύ συνολικών στόχων και αναμενόμενου αντικτύπου και παρατίθενται παραδείγματα στα οποία καθορίζονται σαφείς δείκτες. Το πλαίσιο αξιολόγησης του αντικτύπου καθορίστηκε με την έγκριση του πλαισίου αποτελεσμάτων της ΕΕ όσον αφορά τη διεθνή ανάπτυξη και τη συνεργασία τον Μάρτιο του 2015, σύμφωνα με το «πρόγραμμα δράσης για αλλαγή».	Δεν υπάρχει ακόμη συστηματικός μηχανισμός συλλογής δεδομένων για τα αποτελέσματα των προγραμμάτων για τουλάχιστον τρία χρόνια μετά την ολοκλήρωσή τους, προκειμένου να αποδεικνύεται σαφώς ο αντίκτυπος και η βιωσιμότητα των επιτυγχανόμενων αποτελεσμάτων. Η αύξηση της μερίδας των εκ των υστέρων αξιολογήσεων, απαραίτητων για την απόδειξη των περισσότερο μακροπρόθεσμων αποτελεσμάτων όπως είναι ο αντίκτυπος, δεν προκύπτει ακόμη. Αδυναμίες στα στοιχεία που αφορούν τα αποτελέσματα ως προς την ανάπτυξη και στους μηχανισμούς άντλησης διδαγμάτων αναφέρθηκαν στη ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης τον Οκτώβριο του 2016 (στο έγγραφο «Review of the strategic evaluations»).

Αριθ.	Ειδική έκθεση	Τίτλος έκθεσης	Βελτιώσεις	Αδυναμίες
			Το 2014 ο ΒΔΕ 19 κατέγραψε καθαρή αύξηση σε σχέση με το προηγούμενο έτος, ενώ το 2016 η τάση ήταν και πάλι ανοδική. Επίσης, η βελτίωση των κριτηρίων επιλογής των προς αξιολόγηση έργων οδηγεί στη βελτίωση της αντιπροσωπευτικότητας στον πληθυσμό και στην επίτευξη μεγαλύτερης προστιθέμενης αξίας με τους περιορισμένους πόρους. Η Επιτροπή, μετά από ανάλυση, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η αύξηση του αριθμού των εκ των υστέρων αξιολογήσεων δεν θα βελτίωνε κατ' ανάγκη την ποιότητα των πληροφοριών σχετικά με τα αποτελέσματα και ότι θα είχε κάποιο κόστος, ενώ οι πόροι για την αξιολόγηση είναι περιορισμένοι. Η ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης βελτίωσε τα κριτήρια επιλογής των προς αξιολόγηση έργων και το μερίδιο όλων των αξιολογήσεων (ενδιάμεσων, τελικών και εκ των υστέρων) αυξήθηκε.	Η ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης δεν κατάφερε να αποδείξει ότι αυξήθηκε ο αριθμός των εκ των υστέρων αξιολογήσεων, μολονότι υπήρξαν βελτιώσεις που επήλθαν με άλλους τρόπους.
			Πραγματοποιήθηκε επισκόπηση των στρατηγικών αξιολογήσεων της ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης, που κάλυπτε την περίοδο 2006-2016, ως συμβολή στην επικαιροποίηση της πολιτικής αναπτυξιακής συνεργασίας της ΕΕ (η τελική έκθεση δημοσιεύθηκε τον Οκτώβριο του 2016). Σε ορισμένες περιπτώσεις, μια περίοδος παρακολούθησης ενός έτους φαίνεται αρκετή για τη διαπίστωση ότι τα αποτελέσματα της υλοποίησης είναι θετικά. Υπάρχουν επίσης περιπτώσεις κατά τις οποίες προβλέπονται στρατηγικές αξιολογήσεις παρακολούθησης ή κατά τις οποίες η συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις εξετάζεται μετά από περισσότερο από ένα χρόνο. Χάρη στη συγκρότηση ειδικής ομάδας και στη νέα δυναμική που δημιουργήθηκε με τη σύσταση της μονάδας «Διαχείριση γνώσεων» στους κόλπους της ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης, τα προσεχή χρόνια αναμένονται να προκύψουν διαρκείς βελτιώσεις.	Δεν υπάρχει συστηματικός μηχανισμός παρακολούθησης των σχεδίων δράσης που καταρτίζονται σε συνέχεια των συστάσεων των στρατηγικών αξιολογήσεων για διάστημα άνω του έτους και σε σύγκριση με αυτό που αποκαλείται «fiche contradictoire». Η ενότητα ΤΠ EVAL δεν περιέχει ακόμη στρατηγικές αξιολογήσεις.
			Σε συνέχεια των απαιτήσεων της σύστασης του Συνεδρίου, η ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης δημιούργησε μια ενότητα ΤΠ (EVAL) που λειτουργεί τόσο ως βάση δεδομένων όσο και ως εργαλείο διαχείρισης.	ΚΑΜΙΑ

Αριθ.	Ειδική έκθεση	Τίτλος έκθεσης	Βελτιώσεις	Αδυναμίες
16	02/2014	Είναι κατάλληλη η διαχείριση των καθεστώτων προτιμησιακών συναλλαγών; (ίδιοι πόροι)	Η ΓΔ Εμπορίου δημοσίευσε αναθεωρημένη έκδοση του εγχειριδίου αξιολόγησης των επιπτώσεων στην αειφορία. Όσον αφορά την πολιτική της ΓΔ Εμπορίου, εκτιμήσεις αντικτύπου και αξιολογήσεις των επιπτώσεων στην αειφορία πραγματοποιήθηκαν για όλες τις σημαντικές εμπορικές συμφωνίες.	ΚΑΜΙΑ
			Η ΓΔ Εμπορίου συνήψε νέο μνημόνιο συνεννόησης με τη Eurostat και μια διοικητική συμφωνία με το JRC σχετικά με ένα πρόγραμμα συνολικής ανάλυσης του εμπορίου (GTAP) για την ΕΕ. Η Eurostat συμμετέχει ενεργά στις διυπηρεσιακές διευθύνουσες ομάδες για την αξιολόγηση των επιπτώσεων στην αειφορία.	ΚΑΜΙΑ
			Η ΓΔ Εμπορίου επικαιροποίησε τα σχέδια αξιολόγησης και πραγματοποιεί συστηματικότερα εκ των υστέρων αξιολογήσεις, περιλαμβανομένων εκτιμήσεων των διαφυγόντων εσόδων.	ΚΑΜΙΑ
			Η ΓΔ Εμπορίου εκπόνησε δύο εκθέσεις σχετικά με τις επιπτώσεις του καθεστώτος.	Η ενδιάμεση επανεξέταση του ΣΓΠ, η οποία πρέπει να παρουσιαστεί στις νομοθετικές αρχές βάσει της σχετικής νομικής βάσης (άρθρο 40 του κανονισμού αριθ. 978/2012), εκτιμάται ότι θα είναι έτοιμη μόλις στα τέλη Ιουνίου 2018.
17	15/2014	Το Ταμείο Εξωτερικών Συνόρων προώθησε τη χρηματοδοτική αλληλεγγύη, αλλά απαιτείται καλύτερη μέτρηση των αποτελεσμάτων και ενίσχυση της προστιθέμενης αξίας της ΕΕ (έξυπνη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη)	Εγκρίθηκαν νομοθετικές πράξεις που προέβλεπαν συναφείς και μετρήσιμους δείκτες. Θεσπίστηκαν κανόνες και κατευθυντήριες οδηγίες με σκοπό την επίτευξη ομοιόμορφης χρήσης και προσέγγισης.	Ορισμένες εκθέσεις και έγγραφα δεν έχουν ακόμη οριστικοποιηθεί και εγκριθεί.
			Οργανώθηκαν σεμινάρια για τα κράτη μέλη, καθώς και άλλες μορφές προξενικής συνεργασίας.	Η Επιτροπή οφείλει να συνεχίσει να συνεργάζεται με τα κράτη μέλη, προκειμένου να επιτευχθεί η δημιουργία κοινών κέντρων αιτήσεων.
			Δημιουργήθηκε πλατφόρμα για την τακτική και έγκαιρη ανταλλαγή εγγράφων και πληροφοριών. Η συνεργασία και η διαβούλευση βελτιώθηκαν και εξειδικεύθηκαν.	ΚΑΜΙΑ
			Οργανώθηκαν διάφορες δραστηριότητες με σκοπό την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας.	Η ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών θα μπορούσε να βελτιώσει την εφαρμογή των ΤΑΜΕ και ΤΕΑ.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ειδ. έκθ. 04/2014: Ενσωμάτωση των στόχων της πολιτικής υδάτων της ΕΕ στην ΚΓΠ: μερικώς επιτυχής

Οι εγκριθείσες τελικές εκδοχές του 2ου σχεδίου διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού καθυστερούν και εξακολουθούν να εκκρεμούν. Η περαιτέρω ενσωμάτωση των μηχανισμών στην αγροτική ανάπτυξη εξακολουθεί να εκκρεμεί.

Απάντηση: Η Επιτροπή συμφωνεί ότι η αξιολόγηση του 2ου σχεδίου διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού εκκρεμεί ακόμα, σκοπεύει όμως να προωθήσει την αντίστοιχη έκθεση της Επιτροπής πολύ πριν από τη νόμιμη προθεσμία του Δεκεμβρίου του 2018. Ωστόσο, βάσει ad hoc αξιολόγησης των συναφών μερών, οι πληροφορίες που παρέχονται στα εν λόγω σχέδια διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού χρησιμοποιήθηκαν αποτελεσματικά για να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με τις εκ των προτέρων αιρεσιμότητες για τα ύδατα στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι έχουν διασφαλιστεί ελάχιστες προϋποθέσεις όσον αφορά την εφαρμογή της ΟΠΥ πριν από τη δέσμευση κονδυλίων που προορίζονται για την αγροτική ανάπτυξη, δηλαδή η τιμολόγηση του νερού, καθώς και μια σειρά κριτηρίων επιλεξιμότητας για επενδύσεις στην άρδευση. Επομένως, η Επιτροπή θεωρεί ότι η εφαρμογή της σύστασης συμμορφώθηκε με την πολιτική αγροτικής ανάπτυξης.

Εξακολουθούν να εκκρεμούν ουσιαστικές βελτιώσεις όσον αφορά την αξιολόγηση των πιέσεων που ασκούν οι γεωργικές πρακτικές στα ύδατα, ενώ έχουν ήδη εντοπιστεί κενά στις πραγματικές πρακτικές υποβολής εκθέσεων από τα κράτη μέλη.

Απάντηση: Η Επιτροπή επιβεβαιώνει ότι συνεχίζονται οι εργασίες για τις κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την αξιολόγηση των επιπτώσεων των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης (ΠΑΑ), μέσω των αξιολογήσεων που πρόκειται να υποβληθούν στις ετήσιες εκθέσεις για το 2019.

Αυτό περιλαμβάνει δύο δείκτες επιπτώσεων για την αξιολόγηση των πιέσεων που ασκούνται στα ύδατα λόγω των γεωργικών πρακτικών.

Οι ίδιοι δείκτες θα αξιολογηθούν στις εκ των υστέρων αξιολογήσεις των ΠΑΑ για την περίοδο 2014-2020, για τις οποίες θα εκδοθούν κατευθυντήριες γραμμές.

Ειδ. έκθ. 08/2014: Διαχειρίστηκε αποτελεσματικά η Επιτροπή την ένταξη της συνδεδεμένης στήριξης στο καθεστώς ενιαίας ενίσχυσης;

Ορισμένα κράτη μέλη δεν διαβίβασαν εγκαίρως στην Επιτροπή βασικές πληροφορίες για τα νέα καθεστώτα άμεσων ενισχύσεων, αποδυναμώνοντας την ικανότητα παρακολούθησης της Επιτροπής. Οι οικείοι έλεγχοι όσον αφορά τα δικαιώματα ενίσχυσης δείχνουν ότι υπάρχει περιθώριο βελτίωσης.

Απάντηση: Ως αποτέλεσμα του πορίσματος, η Επιτροπή άλλαξε την προσέγγισή της προκειμένου να διασφαλιστεί μεγαλύτερη έμφαση στον έλεγχο και στην επικύρωση των βασικών υπολογισμών και των εσωτερικών ελέγχων που πραγματοποιήθηκαν. Όλοι οι έλεγχοι που δρομολογήθηκαν/πρόκειται να δρομολογηθούν το δεύτερο εξάμηνο του 2017 επηρεάζονται από τη συγκεκριμένη αλλαγή. Έχουν οριστικοποιηθεί ήδη 3 έλεγχοι (SE, IT και UK — Σκωτία). Η έκθεση λογιστικού ελέγχου NAC/2017/002/SE απεστάλη ήδη στο ΕΕΣ στις 20 Απριλίου 2018. Η έκθεση λογιστικού ελέγχου για την IT θα αποσταλεί τον προσεχή μήνα.

Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία σε επίπεδο Επιτροπής σχετικά με τις ανακτήσεις που πρέπει να πραγματοποιηθούν σε επίπεδο κράτους μέλους σε σχέση με τη διόρθωση εσφαλμένα χορηγηθέντων δικαιωμάτων ενίσχυσης στο πλαίσιο του καθεστώτος ενιαίας ενίσχυσης/του βασικού καθεστώτος ενισχύσεων και εσφαλμένα υπολογισμένων ενισχύσεων.

Απάντηση: Σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο, εναπόκειται στα κράτη μέλη να προβούν σε ανακτήσεις από δικαιούχους. Επιπλέον, τα κράτη μέλη υποβάλλουν εκθέσεις για τις εν λόγω ανακτήσεις ανά δικαιούχο και χωρίς να διευκρινίζουν τους λόγους που αποδεικνύουν την παρατυπία, με αποτέλεσμα την πραγματοποίηση της ανάκτησης. (Είναι πιθανόν να έχουν διαπιστωθεί διάφορες περιπτώσεις μη συμμόρφωσης του ίδιου δικαιούχου στο πλαίσιο διαφορετικών μέτρων στήριξης.) Η Επιτροπή εφαρμόζει δημοσιονομικές διορθώσεις λόγω έλλειψης δέουσας επιμέλειας στην επιδίωξη εισπράξεων. Οι εν λόγω διορθώσεις βασίζονται στην ανάλυση του τρόπου διαχείρισης των διαδικασιών ανάκτησης από τα κράτη μέλη, η οποία καταγράφεται σύμφωνα με τις νομικές απαιτήσεις, δηλαδή ανά δικαιούχο, χωρίς να αναλύονται οι διαφορετικοί λόγοι για το αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό. Το ΕΕΣ καλείται να λάβει υπόψη το πλαίσιο που ορίζεται στην ισχύουσα νομοθεσία.

Στα κριτήρια διαπίστευσης για τους οργανισμούς πληρωμών δεν γίνεται καμία αναφορά στην ακρίβεια και την εγκυρότητα των δικαιωμάτων ενίσχυσης. Επιπλέον, η μεθοδολογία και οι κατευθυντήριες γραμμές που διέπουν το έργο των οργανισμών πιστοποίησης σχετικά με τα δικαιώματα ενίσχυσης είναι ελλιπείς.

Απάντηση: Τα κριτήρια διαπίστευσης για τους οργανισμούς πληρωμών καταρτίζονται χωρίς να παρέχεται απαριθμητικός κατάλογος με όλα τα είδη ελέγχων που πρέπει να διενεργηθούν. Τα κριτήρια διαπίστευσης καταρτίζονται με γενικό τρόπο, χωρίς καμία αναφορά σε κάποιο μέτρο στήριξης. Παράλληλα, στην ενωσιακή νομοθεσία προβλέπεται σαφώς ότι οι οργανισμοί πληρωμών πρέπει να διασφαλίζουν ότι «το ποσό που πρέπει να καταβληθεί σε κάθε δικαιούχο είναι σύμφωνο με τους ενωσιακούς κανόνες» [σημείο 1(Α)(i) του παραρτήματος Ι του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 907/2014)]. Η Επιτροπή θεωρεί ότι το ισχύον σύστημα είναι σταθερό και παράγει ορθά αποτελέσματα, λαμβανομένου επίσης υπόψη του πολύ χαμηλού ποσοστού σφάλματος για τις άμεσες ενισχύσεις (κάτω του ορίου σημαντικότητας στην ετήσια έκθεση του ΕΕΣ για το 2016). Όσον αφορά τους οργανισμούς πιστοποίησης, η Επιτροπή θεωρεί επίσης ότι οι ισχύουσες κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις υποχρεώσεις των οργανισμών πιστοποίησης είναι σαφείς και περιεκτικές, επομένως το παρεχόμενο πλαίσιο είναι επαρκές.

Οι κατευθυντήριες οδηγίες της Επιτροπής δεν μπορεί να είναι υπερβολικά περιοριστικές, δεδομένου ότι οι οργανισμοί πιστοποίησης είναι εξειδικευμένες ελεγκτικές εταιρείες, και σύμφωνα με τα διεθνώς αποδεκτά πρότυπα ελέγχου θα πρέπει να χρησιμοποιούν την επαγγελματική κρίση τους κατά την εκτέλεση των εργασιών πιστοποίησης.

Ειδ. έκθ. 09/2014: Είναι ορθή η διαχείριση της στήριξης μέτρων επένδυσης και προώθησης στον αμπελοοινικό τομέα από την ΕΕ και αποδεικνύονται τα αποτελέσματά της όσον αφορά την ανταγωνιστικότητα των οίνων της ΕΕ;

Η εισαγωγή διευκρινίσεων και προτεραιοτήτων από την Επιτροπή μπορεί να βελτιώσει μόνο εν μέρει την κατάσταση, καθώς δεν εμποδίζει τη μακροπρόθεσμη στήριξη (έως πέντε έτη) για τους ίδιους δικαιούχους στις ίδιες αγορές-στόχους σε τρίτες χώρες.

Εφόσον η Επιτροπή απέρριψε τη σύσταση, δεν προτίθεται να την εφαρμόσει πλήρως. Ως εκ τούτου, εξακολουθούν να υφίστανται οι κίνδυνοι που εντοπίστηκαν από το ΕΕΣ στην ειδ. έκθ. 09/2014.

Απάντηση: Η Επιτροπή θεωρεί ότι εφόσον μια επιχείρηση έχει επωφεληθεί από την παροχή στήριξης για ενέργεια προώθησης σε αγορά τρίτης χώρας για περίοδο 3 ή, πιθανώς, 5 ετών, η εν λόγω επιχείρηση δεν είναι πλέον επιλέξιμη για στήριξη για την ίδια ενέργεια στην ίδια αγορά, ούτε καν για μεταγενέστερη περίοδο προγραμματισμού. Η έννοια αυτή διευκρινίστηκε επαρκώς σε επιστολή που εστάλη σε κράτος μέλος τον Ιανουάριο και συζητήθηκε στην επιτροπή οίνου τον Μάρτιο του τρέχοντος έτους.

Ειδ. έκθ. 22/2014: Εφαρμόζοντας την αρχή της οικονομίας — συγκράτηση των δαπανών για τις χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ επιχορηγήσεις έργων αγροτικής ανάπτυξης

Δεδομένου ότι η καθοδήγηση δεν είναι δεσμευτικό και υποχρεωτικό έγγραφο που πρέπει να τηρηθεί, η Επιτροπή δεν μπορεί να γνωρίζει πόσα κράτη μέλη/περιφέρειες τη χρησιμοποίησαν όντως για να βελτιώσουν τα συστήματα ελέγχου τους.

Συνολικά, από τον Φεβρουάριο του 2015 έως τον Ιανουάριο του 2016 διοργανώθηκαν μόνο τρία σεμινάρια κατάρτισης από το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Αγροτικής Ανάπτυξης σχετικά με τον εύλογο χαρακτήρα των δαπανών και τις επιλογές απλουστευμένης απόδοσης δαπανών. Με 118 προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης υπάρχει κίνδυνος να πρέπει η Επιτροπή να κάνει περισσότερα για να διασφαλίσει ότι κάθε κράτος μέλος/περιφέρεια είχε την ευκαιρία να συμμετάσχει ή όντως συμμετείχε στα εν λόγω σεμινάρια κατάρτισης.

Η πλατφόρμα ανταλλαγής ορθών πρακτικών του Ευρωπαϊκού Δικτύου Αγροτικής Ανάπτυξης θα μπορούσε να αναπτυχθεί με την προσθήκη παραδειγμάτων ορθών διοικητικών διαδικασιών, όπως εκείνες που αφορούν τον εύλογο χαρακτήρα των δαπανών.

Απάντηση: Η Επιτροπή θεωρεί ότι η παρούσα σύσταση έχει υλοποιηθεί. Η Επιτροπή περιέγραψε τις διάφορες περιστάσεις στις οποίες συζητούνται τα εν λόγω θέματα με τα κράτη μέλη, καθώς και τις πρόσφατες τροποποιήσεις του εκτελεστικού κανονισμού 809/2014. Κατόπιν αιτήματος των κρατών μελών, το έγγραφο καθοδήγησης για τους ελέγχους και τις κυρώσεις θα επικαιροποιηθεί κατά τη διάρκεια του 2018.

Ειδ. έκθ. 23/2014: Σφάλματα στις δαπάνες αγροτικής ανάπτυξης: αιτίες και αντιμετώπιση

Οι εκθέσεις υλοποίησης που πρέπει να αποσταλούν από τα κράτη μέλη έως τις 30 Ιουνίου 2017 θα δώσουν στην Επιτροπή την ευκαιρία να διαμορφώσει μια επικαιροποιημένη και περισσότερο εμπεριστατωμένη άποψη για την εφαρμογή των ΠΑΑ.

Απάντηση: Η βελτιωμένη ετήσια έκθεση υλοποίησης για τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης που πρόκειται να θεσπιστεί το 2019 θα περιλαμβάνει περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή των ΠΑΑ.

Η Επιτροπή δεσμεύεται να αξιολογήσει τον σχεδιασμό της πολιτικής και τη σταθερή ανάγκη για κάθε μέτρο στήριξης βάσει των αποτελεσμάτων της εφαρμογής της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020, προτού υποβάλει προτάσεις για την επόμενη περίοδο προγραμματισμού.

Απάντηση: Η Επιτροπή δεσμεύεται να προβεί σε ανάλυση των πιθανών τρόπων βελτίωσης των επιδόσεων της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης συνολικά. Στο πλαίσιο εκπόνησης της ανακοίνωσης της Επιτροπής για τον εκσυγχρονισμό και την απλούστευση της ΚΓΠ, έχουν ήδη διατυπωθεί σχετικοί προβληματισμοί.

Ειδ. έκθ. 24/2014: Είναι ορθή η διαχείριση της στήριξης που παρέχει η ΕΕ για την πρόληψη και την αποκατάσταση των ζημιών που προκαλούνται στα δάση από πυρκαγιές και φυσικές καταστροφές;

Η ολοκλήρωση ενός ευρέος συνόλου βασικών κριτηρίων σε επίπεδο ΕΕ, όπως συνιστά το Συνέδριο, εξακολουθεί να εκκρεμεί/βρίσκεται υπό ανάπτυξη.

Απάντηση: Η Επιτροπή συμφωνεί ότι η εφαρμογή της σύστασης βρίσκεται σε εξέλιξη. Η Επιτροπή ξεκίνησε τη διαβούλευση με την ομάδα εμπειρογνωμόνων της Επιτροπής για τις δασικές πυρκαγιές προκειμένου να καθοριστούν κοινά κριτήρια. Δεδομένου ότι τα είδη των δασών, η τρωτότητα στις πυρκαγιές, οι γεωγραφικές και κλιματικές συνθήκες και τα επίπεδα κινδύνου πυρκαγιάς παρουσιάζουν πολύ μεγάλες διαφορές εντός της ΕΕ, πρόκειται για μια κοινή διαδικασία με διαφορετικές υπηρεσίες της Επιτροπής και τα συμμετέχοντα κράτη μέλη. Φαίνεται ότι τα αποτελέσματα αναμένονται μέχρι το τέλος του 2018. Η ΓΔ ENV από κοινού με το Κοινό Κέντρο Ερευνών (JRC) είναι αρμόδιοι για το εν λόγω ζήτημα, καθώς ηγούνται της ομάδας εμπειρογνωμόνων για τις δασικές πυρκαγιές.

Εξακολουθεί να εκκρεμεί η αξιολόγηση των δράσεων διότι τα περισσότερα έργα που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της νέας περιόδου προγραμματισμού δεν έχουν ακόμα οριστικοποιηθεί ή δεν έχουν υποβληθεί σε έλεγχο.

Απάντηση: Η Επιτροπή θεωρεί ότι η παρούσα σύσταση έχει υλοποιηθεί. Οι δράσεις που έχει αναλάβει η Επιτροπή, μεταξύ άλλων οι συνεχιζόμενοι έλεγχοι συμμόρφωσης όσον αφορά τα συστήματα ελέγχου των κρατών μελών, καθώς και η παρακολούθηση των σχεδίων δράσης σχετικά με τις διαπιστωθείσες αδυναμίες, θεωρούνται αποτελεσματικές. Στόχος των εν λόγω δράσεων είναι η αντιμετώπιση γνωστών προκλήσεων όσον αφορά την εφαρμογή των μέτρων, και θα συνεχιστούν μέχρι το τέλος της τρέχουσας περιόδου προγραμματισμού. Ως εκ τούτου, δεν είναι εφικτή η τελική αξιολόγηση της αποτελεσματικότητάς τους.

Η Επιτροπή έχει επιβεβαιώσει στο σύστημα RAD ότι η εφαρμογή «μπορεί να ολοκληρωθεί το 2019».

Συνεπώς, υπάρχει κίνδυνος οι αδυναμίες που διαπιστώθηκαν στην ειδ. έκθ. 24/2014 όσον αφορά την παρακολούθηση να διατηρηθούν κατά την περίοδο 2014-2020, εάν τα νέα προτεινόμενα εργαλεία παρακολούθησης δεν έχουν βελτιώσει ακόμη το πλαίσιο παρακολούθησης για την εν λόγω ειδική στήριξη, σύμφωνα με τους φόβους που εκφράζει το Συνέδριο στα συμπεράσματα (σημείο 81) ειδ. έκθ. 24/2014.

Απάντηση: Η βελτιωμένη ετήσια έκθεση υλοποίησης για τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης που πρόκειται να υποβληθεί το 2019 θα περιλαμβάνει περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή του μέτρου σύμφωνα με τους ειδικούς στόχους.

Ειδ. έκθ. 01/2014: Αποτελεσματικότητα των έργων δημόσιων αστικών μεταφορών που στηρίζονται από την ΕΕ

Η Επιτροπή μπορεί να ζήτησε δείκτες αποτελεσμάτων για τα έργα αστικών μεταφορών κατά τη διαδικασία των διαπραγματεύσεων, αλλά επειδή δεν υπάρχουν υποχρεωτικοί προκαθορισμένοι δείκτες αποτελεσμάτων στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ, δεν έχουν ορίσει δείκτες όλα τα επιχειρησιακά προγράμματα που περιλαμβάνουν έργα αστικών μεταφορών.

Δεν υπάρχουν δείκτες στο επίπεδο των έργων καθαυτών και δεν υπάρχει κανένας δείκτης σχετικά με την ποιότητα των υπηρεσιών και το επίπεδο ικανοποίησης των χρηστών, ενώ η χρήση ερευνών ικανοποίησης των χρηστών δεν είναι συστηματική ούτε υποχρεωτική.

Απάντηση: Η επιλογή των δεικτών αποτελεσμάτων που περιλαμβάνονται στα προγράμματα της περιόδου 2014-2020 έγινε με βάση τα προβλήματα που επρόκειτο να αντιμετωπίσει το πρόγραμμα, την κατεύθυνση της επιθυμητής αλλαγής και την επιδιωκόμενη κατάσταση (στόχο). Είναι επομένως πιθανόν ότι, όπου ο συνολικός στόχος των πολύπλοκων παρεμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων των περιορισμένων επενδύσεων στις αστικές μεταφορές, ήταν η ενεργειακή απόδοση ή η μείωση των εκπομπών αιωρούμενων σωματιδίων, οι διαχειριστικές αρχές να μην επέλεξαν δείκτες αποτελεσμάτων που αναφέρονται άμεσα στη χρήση των δημόσιων μεταφορών, δεδομένου ότι κάτι τέτοιο δεν αφορούσε τους στόχους του προγράμματος. Αυτό συνέβαλε επίσης στον περιορισμό του διοικητικού φόρτου που συνδέεται με την αναζήτηση συγχρηματοδότησης.

Σε όλα τα έργα υπάρχουν ειδικοί δείκτες κατά την υποβολή αίτησης για χρηματοδότηση από την ΕΕ. Οι ρυθμίσεις για τη συμπερίληψή τους εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών και βασίζεται στις εθνικές προσεγγίσεις. Οι αιτήσεις έργων αποκαλύπτουν πλήθος πληροφοριών σχετικά με τα προσδοκώμενα αποτελέσματα των έργων (μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και τοπική βελτίωση της ποιότητας του αέρα, μείωση της κυκλοφοριακής συμφόρησης, μείωση του χρόνου μετακίνησης και των ατυχημάτων, καθώς και άλλους εξωτερικούς παράγοντες του τομέα μεταφορών).

Η Επιτροπή θεωρεί αναλογικές όλες τις δράσεις σε επίπεδο ΕΕ. Συνεπώς, η «έρευνα ικανοποίησης των χρηστών» συνιστάται για έργα για τα οποία, βάσει των προβλέψεων όσον αφορά τη ζήτηση και της ανάλυσης κόστους-οφέλους, υπάρχει πραγματική ανάγκη παρακολούθησης των εν λόγω πτυχών, προκειμένου να διασφαλίζεται η βέλτιστη χρήση των υποδομών και η οικονομική βιωσιμότητα του έργου. Όσον αφορά τα έργα που αφορούν π.χ. τον εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων υπηρεσιών τραμ σε υφιστάμενες διαδρομές και για τα οποία υπάρχει ήδη επαρκής ζήτηση, η ύπαρξη έρευνας ικανοποίησης των χρηστών θα μπορούσε να θεωρηθεί υπερβολική.

Σε κάθε περίπτωση, το ποσοστό χρησιμοποίησης και τα οφέλη δεν συμπεριλαμβάνονται στις συμφωνίες επιχορήγησης ούτε μετρώνται ανά έργο.

Λόγω της έλλειψης προκαθορισμένων δεικτών αποτελεσμάτων στον κανονισμό ΕΤΠΑ, ανά τομέα, εξακολουθούν να μην υπάρχουν ενιαία πρότυπα για τη μέτρηση των επιδόσεων των αστικών μεταφορών για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020.

Απάντηση: Οι υποχρεώσεις παρακολούθησης των κρατών μελών αναφέρονται σε επίπεδο άξονα προτεραιότητας. Οι ρυθμίσεις της εν λόγω παρακολούθησης εναπόκεινται στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών, δεδομένου ότι οι πληροφορίες μπορούν να συλλεχθούν είτε από τους δικαιούχους είτε από αξιολογήσεις αντίκτυπου που παρέχονται από τις διαχειριστικές αρχές. Ειδικά όσον αφορά τα έργα δημόσιων μεταφορών, η δεύτερη επιλογή μπορεί να αποβεί περισσότερο αποτελεσματική, ιδίως εάν στην ίδια πόλη υλοποιούνται περισσότερα του ενός έργα που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ.

Εξακολουθεί να μην υφίσταται μέτρηση σε επίπεδο επιμέρους έργου, αίτημα που περιλαμβάνεται στις συστάσεις.

Λόγω της έλλειψης προκαθορισμένων δεικτών αποτελεσμάτων στον κανονισμό ΕΤΠΑ, ανά τομέα, εξακολουθούν να μην υπάρχουν ενιαία πρότυπα για τη μέτρηση των επιδόσεων των αστικών μεταφορών για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020.

Απάντηση: Το σύστημα παρακολούθησης σχεδιάστηκε για να καθιστά δυνατή τη μέτρηση σε επίπεδο προγραμμάτων. Στη νομική βάση συμπεριλήφθηκε ένα σύνολο προκαθορισμένων δεικτών για τη μέτρηση της προόδου σε επίπεδο εκροών, όμως καμία τέτοια πρόταση σε επίπεδο δεικτών αποτελεσμάτων δεν αποφασίστηκε από τα νομοθετικά όργανα. Ωστόσο, οι εν λόγω δείκτες αποτελεσμάτων θα μπορούσαν να είχαν προταθεί ως δείκτες αποτελεσμάτων ανά πρόγραμμα, δεν ήταν όμως δυνατή η συγκέντρωσή τους σε επίπεδο ΕΕ λόγω διαφορών στους ορισμούς των δεικτών. Η εν λόγω προσέγγιση είναι αναλογική, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι η μέτρηση των αποτελεσμάτων των έργων αστικών μεταφορών μπορεί να παρουσιάζει διαφορές μεταξύ πόλεων ακόμα και εντός κράτους μέλους.

Ειδ. έκθ. 07/2014: Ήταν επιτυχής η υποστήριξη που παρείχε το ΕΤΠΑ για την ανάπτυξη εκκολαπτηρίων επιχειρήσεων;

Δεν υπάρχει καμία ένδειξη ότι η διαδικασία εκκόλαψης αρχίζει με την κατάρτιση ενός λεπτομερούς, εξατομικευμένου προγράμματος εκκόλαψης, η εφαρμογή του οποίου παρακολουθείται, και ότι η επίτευξη των στόχων της επιχείρησης αξιολογείται πάντα.

Εξακολουθούν να μην υφίστανται περιεκτικές κατευθυντήριες οδηγίες προς τα κράτη μέλη στις οποίες να καθορίζεται ρητά ότι όλες οι προϋποθέσεις για την ενωσιακή συγχρηματοδότηση των εκκολαπτηρίων επιχειρήσεων, όπως συνιστά το ΕΕΣ, θα ενταχθούν σε όλα τα εθνικά επιχειρησιακά προγράμματα τα οποία προβλέπουν τη χρήση των εν λόγω εκκολαπτηρίων.

Απάντηση: Τα κράτη μέλη ενημερώνονται για την ειδική έκθεση 7/2014 και τις συστάσεις που περιέχονται σε αυτήν. Η Επιτροπή ενημέρωσε ότι ορισμένα επιχειρησιακά προγράμματα πρέπει να περιλαμβάνουν διατάξεις σχετικά με την ανάγκη να δίδεται προσοχή σε προγράμματα εκκόλαψης, την ανάγκη να συνοδεύουν τις ΜΜΕ κατά τα πρώτα έτη λειτουργίας τους και την απαίτηση για παροχή στήριξης σκοπιμότητας, προγραμμάτων καθοδήγησης και εκπαίδευσης σε νεοσύστατες επιχειρήσεις.

Στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης, η Επιτροπή παρακολουθεί την εφαρμογή των προγραμμάτων, όχι όμως την υλοποίηση των επιμέρους έργων. Εναπόκειται στις εθνικές αρχές να επιλέγουν για στήριξη τα έργα εκείνα που συμβάλλουν καλύτερα στους στόχους του οικείου προγράμματος και να ζητούν από τον δυνητικό δικαιούχο την κατάρτιση ενός λεπτομερούς, εξατομικευμένου προγράμματος εκκόλαψης για κάθε εταιρεία-πελάτη. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να καθιερώσουν κατάλληλες συμβατικές υποχρεώσεις για τους δικαιούχους στις συμφωνίες επιχορήγησης, οι οποίες θα παρέχουν τη διαβεβαίωση ότι οι επιθυμητές εκροές και τα αποτελέσματα θα επιτευχθούν μέσω των επιλεγμένων δραστηριοτήτων.

Η Επιτροπή κατάρτισε ένα περιεκτικό σύνολο θεματικών οδηγών σχετικά με την υλοποίηση του θεματικού στόχου 1 για την ενίσχυση της έρευνας και της καινοτομίας, στους οποίους περιλαμβάνονται τα ακόλουθα: καινοτομία στις υπηρεσίες, δημιουργικοί κλάδοι, σύνδεση των πανεπιστημίων με την περιφερειακή ανάπτυξη, εκκολαπτήρια που βασίζονται στην καινοτομία, σύνδεση έξυπνης και βιώσιμης ανάπτυξης μέσω της έξυπνης εξειδίκευσης. Προωθούνται ευρέως από την Επιτροπή και διατίθενται στην ακόλουθη διεύθυνση στο διαδίκτυο: http://s3platform.jrc.ec.europa.eu/s3pguide

Οι εν λόγω θεματικοί οδηγοί προτάθηκαν επίσης ως περαιτέρω ανάγνωσμα στο μέρος ΙΙ της· Καθοδήγησης σχετικά με τους εκ των προτέρων όρους για τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία («Guidance on Ex ante Conditionalities for the European Structural and Investment Funds») και διατυπώθηκε σύσταση για την εφαρμογή τους από την Επιτροπή στο πλαίσιο του συμβουλευτικού ρόλου της στις επιτροπές παρακολούθησης των σχετικών επιχειρησιακών προγραμμάτων.

Η παροχή υπηρεσιών, εκ μέρους των εκκολαπτηρίων επιχειρήσεων, σε εγκατεστημένες στην αλλοδαπή εταιρείες δεν αποτελεί ακόμα προϋπόθεση για την ενωσιακή συγχρηματοδότηση των εκκολαπτηρίων επιχειρήσεων σε όλα τα κράτη μέλη.

Εξακολουθούν να μην υφίστανται περιεκτικές κατευθυντήριες οδηγίες προς τα κράτη μέλη στις οποίες να καθορίζεται ρητά ότι όλες οι προϋποθέσεις για την ενωσιακή συγχρηματοδότηση των εκκολαπτηρίων επιχειρήσεων, όπως συνιστά το ΕΕΣ, θα ενταχθούν σε όλα τα εθνικά επιχειρησιακά προγράμματα τα οποία προβλέπουν τη χρήση των εν λόγω εκκολαπτηρίων.

Απάντηση: Η Επιτροπή θεωρεί ότι τα εκκολαπτήρια επιχειρήσεων μπορούν επίσης να παρέχουν τις υπηρεσίες τους σε εγκατεστημένες στην αλλοδαπή εταιρείες, μόνο όμως στα κράτη μέλη που αναφέρονται από την Επιτροπή για παράδειγμα, ενισχύοντας με τον τρόπο αυτό τον αντίκτυπο που έχει η στήριξη από εκκολαπτήρια επιχειρήσεων στην τοπική επιχειρηματική κοινότητα και βελτιώνοντας τις δυνατότητες δικτύωσης.

Η δημιουργία ανάλογων συστημάτων παρακολούθησης δεν αποτελεί προϋπόθεση συγχρηματοδότησης, αλλά ζητείται σε προαιρετική βάση.

Απάντηση: Στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης των διαρθρωτικών ταμείων δεν υπάρχει νομική βάση που να επιτρέπει στην Επιτροπή να απαιτεί ρητά την ενσωμάτωση του εν λόγω στοιχείου στον σχεδιασμό των διαδικασιών. Η Επιτροπή συνιστά στα εκκολαπτήρια επιχειρήσεων που λαμβάνουν ενωσιακή συγχρηματοδότηση να δημιουργήσουν ένα σύστημα παρακολούθησης το οποίο θα στηρίζεται επίσης σε επιχειρηματικά δεδομένα που παρέχονται από τους πελάτες που τυγχάνουν συγχρηματοδότησης.

Ειδ. έκθ. 12/2014: Είναι αποτελεσματική η χρηματοδότηση που παρέχει το ΕΤΠΑ σε έργα που προωθούν άμεσα τη βιοποικιλότητα στο πλαίσιο της στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα έως το 2020;

Η Επιτροπή δεν παρακολουθεί διεξοδικά τα επιχειρησιακά προγράμματα. Λόγω του τρόπου διαχείρισης, αυτό παραμένει ευθύνη του εκάστοτε κράτους μέλους.

Απάντηση: Η Επιτροπή παρακολουθεί την εφαρμογή των επιχειρησιακών προγραμμάτων, αξιοποιώντας τα μέσα που της παρέχουν οι ισχύοντες κανονισμοί: επιτροπή παρακολούθησης, ετήσια και τελική έκθεση υλοποίησης, ετήσια συνεδρίαση επανεξέτασης.

Η Επιτροπή συζητά με τα κράτη μέλη τα θέματα που προκύπτουν όσον αφορά τα προπαρασκευαστικά έργα, αυτό όμως δεν λαμβάνεται επαρκώς υπόψη στα έγγραφα καθοδήγησης.

Απάντηση: Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι τα σχετικά έγγραφα καθοδήγησης δημοσιεύθηκαν πριν από την ειδική έκθεση, πριν από την κατάρτιση των επιχειρησιακών προγραμμάτων στα κράτη μέλη. Η Επιτροπή θα διασφαλίσει ότι το ζήτημα λαμβάνεται δεόντως υπόψη στα έγγραφα καθοδήγησης για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο μετά το 2020.

Είναι ακόμη νωρίς για να εκτιμηθεί το σύνολο της διαδικασίας και, συνεπώς, η ακρίβεια του μηχανισμού.

Απάντηση: Δημοσιονομικά δεδομένα σύμφωνα με τις κατηγορίες δαπανών, στα οποία περιλαμβάνεται η στάθμιση της βιοποικιλότητας, είναι διαθέσιμα στο κοινό στον κατάλογο της διαδικτυακής πύλης ανοικτών δεδομένων των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ). Δεν είναι δυνατή η διεξαγωγή εκ των υστέρων ανάλυσης και, συνεπώς, η αξιολόγηση της ακρίβειας της μεθοδολογίας για την παρακολούθηση της βιοποικιλότητας πριν από την εκτέλεση σημαντικού τμήματος του προϋπολογισμού.

Ειδ. έκθ. 20/2014: Υπήρξε αποτελεσματική η στήριξη προς τις ΜΜΕ στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ σχετικά με τον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου;

Απαιτούνται περαιτέρω καθοδήγηση και έλεγχοι σε επίπεδο κρατών μελών για να διασφαλιστεί ότι τα ισχύοντα συστήματα παρακολούθησης και πληροφόρησης παρέχουν αξιόπιστα και έγκαιρα δεδομένα σχετικά με την πρόοδο και τις επιδόσεις των επιχειρησιακών προγραμμάτων.

Απάντηση: Για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 σύμφωνα με το άρθρο 50 του κανονισμού περί καθορισμού κοινών διατάξεων (ΚΚΔ), τα κράτη μέλη πρέπει να υποβάλλουν ετήσια έκθεση υλοποίησης όλων των προγραμμάτων αντίστοιχα. Οι εν λόγω εκθέσεις περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, πληροφορίες σχετικά με τους κοινούς και ειδικούς δείκτες του προγράμματος και τις τιμές ποσοτικά προσδιορισμένων στόχων. Η Επιτροπή διενεργεί διεξοδική αξιολόγηση των πληροφοριών που παρέχονται στις εκθέσεις αυτές και, εάν προκύψουν επιφυλάξεις σχετικά με την αξιοπιστία και τον έγκαιρο χαρακτήρα των παρεχόμενων δεδομένων, οι εκθέσεις διαβιβάζονται εκ νέου στα κράτη μέλη για τροποποίηση.

Επιπλέον, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη διενεργούν ελέγχους για την αξιοπιστία των σχετικών με τις επιδόσεις στοιχείων. Τα αναξιόπιστα στοιχεία αντιμετωπίζονται ως αδυναμία του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου και ενδέχεται να οδηγήσουν σε δημοσιονομικές διορθώσεις. Το 2017 η Επιτροπή διενήργησε 9 ελέγχους αξιοπιστίας των στοιχείων. Δεδομένου ότι η υλοποίηση βρίσκεται σε αρχικό στάδιο, οι έλεγχοι της Επιτροπής επικεντρώθηκαν στη δημιουργία συστημάτων για τη συλλογή και την υποβολή στοιχείων. Ως εκ τούτου, οι συγκεκριμένοι έλεγχοι μπορούν να θεωρηθούν ως προσπάθειες πρόληψης και δημιουργίας ικανοτήτων εκ μέρους της Επιτροπής. Μόλις προχωρήσει η υλοποίηση, οι ελεγκτικές αρχές θα επισημάνουν επίσης αδυναμίες όσον αφορά την αξιοπιστία των σχετικών με τις επιδόσεις στοιχείων στο πλαίσιο του έργου και της παρεχόμενης ετήσιας διασφάλισης.

Η Επιτροπή, όπως ανακοινώθηκε, δεν πρότεινε τυποποιημένους δείκτες σχετικά με τους στρατηγικούς στόχους της ΕΕ για το ηλεκτρονικό εμπόριο.

Απάντηση: Την περίοδο 2014-2020 κατέστη υποχρεωτική η χρήση «κοινών δεικτών», κατά περίπτωση. Η ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου στις ΜΜΕ αποτελεί ένα μόνο πιθανό είδος παρέμβασης στο πλαίσιο των εξελίξεων στον τομέα των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών (ΤΠΕ). Η περιορισμένη στήριξη των κρατών μελών στο συγκεκριμένο είδος παρέμβασης κατά την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού δεν δικαιολογεί τη θέσπιση «κοινού δείκτη» στον εν λόγω τομέα. Για την περίοδο μετά το 2020, η Επιτροπή θα εξετάσει πιθανούς τρόπους βελτίωσης του συνόλου των δεικτών των προγραμμάτων, ιδίως την ανάπτυξη «κοινών δεικτών». Ωστόσο, τα συγκεκριμένα επιχειρησιακά προγράμματα που χρηματοδοτούν την ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου στις ΜΜΕ ήταν ελεύθερα να καθορίσουν συγκεκριμένους δείκτες που συνδέονται με την παρέμβαση. Οι δείκτες που αποτελούν μέρος των επιχειρησιακών προγραμμάτων τέθηκαν σε διαπραγμάτευση και τελικά έλαβαν έγκριση από την Επιτροπή

Η Επιτροπή δεν απαίτησε να καθορίζεται στις συμφωνίες επιχορήγησης ένα ελάχιστο σύνολο αξιόπιστων δεικτών με σχετικούς στόχους.

Απάντηση: Στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης, η Επιτροπή παρακολουθεί την εφαρμογή των προγραμμάτων, όχι όμως την υλοποίηση των επιμέρους έργων. Εναπόκειται στις εθνικές αρχές να επιλέγουν για στήριξη τα έργα εκείνα που συμβάλλουν καλύτερα στους στόχους του οικείου προγράμματος. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να καθιερώσουν κατάλληλες συμβατικές υποχρεώσεις για τους δικαιούχους στις συμφωνίες επιχορήγησης, οι οποίες θα παρέχουν τη διαβεβαίωση ότι οι επιθυμητές εκροές και τα αποτελέσματα θα επιτευχθούν μέσω των επιλεγμένων δραστηριοτήτων, προκειμένου να επιτευχθούν οι δείκτες στόχων σε επίπεδο προτεραιότητας/επιχειρησιακού προγράμματος.

Ειδ. έκθ. 21/2014: Χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ αερολιμενικές υποδομές: περιορισμένη η αποδοτικότητα των σχετικών δαπανών

Υπάρχει αυξημένος κίνδυνος τα κράτη μέλη, με την αναθεώρηση του γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία, να εκμεταλλευτούν την ευκαιρία και να χρησιμοποιήσουν τη δημόσια χρηματοδότηση για μικρότερους, οικονομικά μη βιώσιμους αερολιμένες.

Απάντηση: Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι αλλαγές στη νομοθεσία για τις κρατικές ενισχύσεις δεν επηρεάζουν άμεσα τον τρόπο κατανομής της ενωσιακής συγχρηματοδότησης στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής.

Ειδ. έκθ. 18/2014: Συστήματα αξιολόγησης και προσανατολισμένης στα αποτελέσματα παρακολούθησης της EuropeAid

Διαπιστώνεται έλλειψη τεκμηρίωσης στον τρόπο που εφαρμόζονται τα κριτήρια επιλογής στην κατάρτιση μεμονωμένων σχεδίων αξιολόγησης (παραδείγματα) από αντιπροσωπείες και σε επίπεδο κεντρικών υπηρεσιών.

Απάντηση: Η Επιτροπή συμφωνεί με την εν λόγω αξιολόγηση και επί του παρόντος λαμβάνει μέτρα για τη βελτίωση αυτής της πτυχής του σχεδιασμού αξιολόγησης.

Η σύμβαση του ΕΣΣ, η οποία ανατέθηκε μόλις τον Δεκέμβριο του 2016, εξακολουθεί να βρίσκεται σε αρχικό στάδιο. Συνεπώς, απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες για την πλήρη εφαρμογή της σύστασης του Δικαστηρίου, ιδίως όσον αφορά την ανάλυση των λόγων για τις καθυστερήσεις όσον αφορά τις αξιολογήσεις και τα μέτρα που θεσπίστηκαν για την αντιμετώπιση τους.

Έλλειψη αποτελεσματικότητας στην παροχή προγραμμάτων παρακολούθησης και αξιολόγησης από τις αντιπροσωπείες.

Απάντηση: Πράγματι, το έργο του ΕΣΣ βρίσκεται σε αρχικό στάδιο. Διεξάγεται ήδη περαιτέρω ανάλυση και θεσπίζονται διορθωτικά μέτρα, όπως αποδεικνύεται ήδη: η επιτυχημένη συνεργασία με αντιπροσωπείες της Ένωσης και μονάδες κεντρικών υπηρεσιών κατέστησε δυνατή τη συγκέντρωση 85 προγραμμάτων επιχειρησιακής αξιολόγησης (προς αντικατάσταση των προγραμμάτων παρακολούθησης και αξιολόγησης) για το 2018, με ποσοστό ανταπόκριση της τάξης του 91 % από τις 93 αντιπροσωπείες της Ένωσης που ερωτήθηκαν. Η δυνατότητα κωδικοποίησης του προγράμματος επιχειρησιακής αξιολόγησης διατίθεται ήδη στη μονάδα EVAL από το τέλος Μαρτίου του 2018. Όλα τα προγράμματα επιχειρησιακής αξιολόγησης του 2018 θα κωδικοποιηθούν από το ΕΣΣ στη μονάδα EVAL, ενώ εκείνα του 2019 θα κωδικοποιηθούν απευθείας από τις αντιπροσωπείες και τις μονάδες. Αυτή η νέα λειτουργία θα διευκολύνει την ανάλυση και την παρακολούθηση των αξιολογήσεων που διενεργούν οι αντιπροσωπείες και οι μονάδες των κεντρικών υπηρεσιών.

Δεν έχει τεθεί ακόμα σε ισχύ συστηματικός μηχανισμός συλλογής δεδομένων σχετικά με τα αποτελέσματα των προγραμμάτων για τουλάχιστον τρία έτη μετά την ολοκλήρωσή τους, προκειμένου να καταδειχθεί σαφώς ο αντίκτυπος και η βιωσιμότητα των αποτελεσμάτων που επιτεύχθηκαν.

Δεν έχει καταδειχθεί ακόμα αύξηση του ποσοστού των εκ των υστέρων αξιολογήσεων, που είναι αναγκαίες για να αποδειχθούν τα μακροπρόθεσμα αποτελέσματα όπως οι επιπτώσεις.

Οι αδυναμίες των δεδομένων σχετικά με τα αναπτυξιακά αποτελέσματα και των μηχανισμών άντλησης διδαγμάτων υποβλήθηκαν στη ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης (DEVCO) τον Οκτώβριο του 2016. [«Review of the strategic evaluations» (Επισκόπηση των στρατηγικών αξιολογήσεων)].

Απάντηση: Αρχικά η Επιτροπή δεν δέχθηκε την παρούσα σύσταση, με την οποία εξακολουθεί να διαφωνεί.

Όσον αφορά την αύξηση του ποσοστού των εκ των υστέρων αξιολογήσεων, η Επιτροπή θεωρεί ότι η συστηματική εκ των υστέρων αξιολόγηση των προγραμμάτων δεν είναι οικονομικά αποδοτική από την άποψη της χρησιμότητας των παρεχόμενων πληροφοριών. Οι πληροφορίες σχετικά με μακροπρόθεσμα αποτελέσματα παρεμβάσεων ενσωματώνονται στις στρατηγικές αξιολογήσεις που διενεργεί η Επιτροπή, οι οποίες παρέχουν μια καλύτερη εικόνα των επιπτώσεων που έχουν οι παρεμβάσεις σε έναν δεδομένο γεωγραφικό η θεματικό τομέα.

Οι αξιολογήσεις ακολουθούν τις απαιτήσεις της νέας ανακοίνωσης του 2013 με τίτλο «Strengthening the foundations of Smart Regulation — improving evaluation» [COM(2013) 686 final] και τις κατευθυντήριες γραμμές για τη βελτίωση της νομοθεσίας που δημοσιεύτηκαν στις 19 Μαΐου 2015. Στόχος τους είναι, μεταξύ άλλων, η προώθηση της «νοοτροπίας αξιολόγησης» στην Επιτροπή, η εφαρμογή της «αρχής της προτεραιότητας στην αξιολόγηση» (Evaluation first principle), όπως επισημαίνεται στην κοινή πολιτική αξιολόγησης των DEVCO/ΕΥΕΔ, η αύξηση της διαφάνειας της διαδικασίας αξιολόγησης και η χρήση των αποτελεσμάτων. Το 2016 η Επιτροπή συνέχισε να δίνει έμφαση στη βελτίωση του σχεδιασμού και της εφαρμογής της αξιολόγησης των έργων: έχουν τεθεί σε λειτουργία δύο βασικά εργαλεία (σχέδια παρακολούθησης και αξιολόγησης και ενότητα αξιολόγησης) και έχει συναφθεί σύμβαση με εξωτερική ομάδα παροχής υποστήριξης.

Δεν αποδείχθηκε από τη ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης αύξηση των εκ των υστέρων αξιολογήσεων, μολονότι επιτεύχθηκαν βελτιώσεις με εναλλακτικούς τρόπους.

Απάντηση: Στην αρχική απάντησή της, η Επιτροπή αποδέχθηκε τη συγκεκριμένη σύσταση εφόσον από την περαιτέρω ανάλυση θα προέκυπτε ότι η αύξηση των εκ των υστέρων αξιολογήσεων ήταν αποτελεσματική και χρήσιμη. Από τη διενεργηθείσα ανάλυση προέκυψε το συμπέρασμα ότι η αύξηση του ποσοστού των εκ των υστέρων αξιολογήσεων δεν θα οδηγήσει απαραιτήτως σε καλύτερες πληροφορίες σχετικά με τα αποτελέσματα, διότι οι εν λόγω πληροφορίες ενδέχεται να μην προκύψουν την πλέον κατάλληλη στιγμή για τη λήψη αποφάσεων, ενώ είναι σίγουρο ότι θα συνεπάγονται κόστος.

Σύμφωνα με τη σύσταση του ΕΕΣ, και κατόπιν της εν λόγω ανάλυσης, η Επιτροπή συμφώνησε ότι πρέπει να βελτιωθεί το σκεπτικό των αξιολογήσεων των έργων και των προγραμμάτων: επιλογή σε κάθε στάδιο –μεσοπρόθεσμη, τελική, εκ των υστέρων– εντός του συνολικού πλαισίου του προγράμματος μιας χώρας, λαμβανομένων επίσης υπόψη των λοιπών μέσων υποβολής εκθέσεων (RFW) και των στόχων των αξιολογήσεων (ισορροπία μεταξύ λογοδοσίας και μάθησης). Έχουν ληφθεί μέτρα για το εν λόγω ζήτημα.

Οι πληροφορίες σχετικά με μακροπρόθεσμα αποτελέσματα παρεμβάσεων ενσωματώνονται στις στρατηγικές αξιολογήσεις που διενεργεί η DEVCO, οι οποίες παρέχουν μια καλύτερη εικόνα των επιπτώσεων που έχουν οι παρεμβάσεις σε έναν δεδομένο γεωγραφικό η θεματικό τομέα.

Δεν υφίσταται συστηματικός μηχανισμός παρακολούθησης των σχεδίων δράσης σχετικά με τις συστάσεις των στρατηγικών αξιολογήσεων για περισσότερο από ένα έτος όσον αφορά το «fiche contradictoire».

Η μονάδα ΤΠ EVAL δεν περιλαμβάνει ακόμα στρατηγικές αξιολογήσεις.

Απάντηση: Μολονότι στο «fiche contradictoire» δίδεται –με εξαιρέσεις– συνέχεια μόνο κατόπιν παρέλευσης ενός έτους, η Επιτροπή θα ήθελε να τονίσει ότι η παρακολούθηση και η υιοθέτηση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης αποτελεί μακροπρόθεσμη διαδικασία που υπερβαίνει το επίσημο μέσο του «fiche contradictoire». Περιλαμβάνει συμμετοχή στις διαδικασίες προγραμματισμού και λήψης αποφάσεων, στις οποίες θα πρέπει να ενσωματωθούν σχετικές με την αξιολόγηση πληροφορίες.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.3

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

Αριθμός ειδικής έκθεσης	**Τίτλος ειδικής έκθεσης**	**Αριθμός και τομέας / σύνοψη της σύστασης προς τα κράτη μέλη**
1/2017	Απαιτούνται περισσότερες προσπάθειες για την εφαρμογή του δικτύου Natura 2000 κατά τρόπο που να εγγυάται την πλήρη αξιοποίησή του.	1. α) και β) Πλήρης εφαρμογή των οδηγιών για τη φύση 2. α), β) και γ) Χρηματοδότηση και λογιστική αντιμετώπιση του κόστους για το δίκτυο Natura 2000 3. α) και γ) Μέτρηση των αποτελεσμάτων που έχουν επιτευχθεί από το δίκτυο Natura 2000
2/2017	Διαπραγμάτευση των συμφωνιών εταιρικής σχέσης και των προγραμμάτων του τομέα της συνοχής της περιόδου 2014-2020 από την Επιτροπή: δαπάνες περισσότερο στοχευμένες στις προτεραιότητες της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», αλλά πολυπλοκότερες ρυθμίσεις για τη μέτρηση των επιδόσεων	2. α) Παροχή χρηματοοικονομικών πληροφοριών για τους σκοπούς της παρακολούθησης 4. Διακοπή της χρήσης περιττών ειδικών ανά πρόγραμμα δεικτών 5. Διασφάλιση της συλλογής των στοιχείων που απαιτούνται για τον προσδιορισμό της επίδρασης των παρεμβάσεων του ΕΤΠΑ
3/2017	Ανεργία των νέων: άλλαξε η κατάσταση με τις πολιτικές της ΕΕ;	1. Διαχείριση των προσδοκιών θέτοντας ρεαλιστικούς και εφικτούς γενικούς στόχους και συγκεκριμένες τιμές-στόχο και εκτίμηση της διαφοράς που πρέπει να καλυφθεί μεταξύ της αρχικής κατάστασης και του σκοπούμενου αποτελέσματος και πραγματοποίηση αναλύσεων της αγοράς πριν από την κατάρτιση των προγραμμάτων 2. Εκπόνηση κατάλληλων στρατηγικών προσέγγισης για τον καθορισμό συγκεκριμένων και μετρήσιμων ετήσιων στόχων και τον προσδιορισμό των κύριων προκλήσεων και σχεδίων δράσης για την αντιμετώπισή τους 3. Να έχουν πλήρη εικόνα του κόστους που συνεπάγεται η εφαρμογή των εγγυήσεων για τη νεολαία και να ιεραρχήσουν κατά προτεραιότητα τα σχετικά μέτρα που πρέπει να εφαρμοστούν 4. Να μεριμνούν ώστε προσφορές καλής ποιότητας να θεωρούνται μόνον όσες ανταποκρίνονται στο επαγγελματικό προφίλ του συμμετέχοντος και τη ζήτηση στην αγορά εργασίας και οδηγούν σε βιώσιμη ένταξη στην αγορά αυτή 5. Να βελτιώσουν τα συστήματα παρακολούθησης και αναφοράς στοιχείων, προκειμένου να εξασφαλίζουν, σε τακτική βάση, στοιχεία υψηλής ποιότητας τα οποία θα διευκολύνουν την ανάπτυξη περισσότερο τεκμηριωμένων πολιτικών για τους νέους
6/2017	Η ανταπόκριση της ΕΕ στην προσφυγική κρίση: η προσέγγιση των κέντρων υποδοχής και ταυτοποίησης (hotspots)	3. Τοποθετήσεις εμπειρογνωμόνων
8/2017	Έλεγχος της αλιείας στην ΕΕ: απαιτούνται περισσότερες προσπάθειες	1. α) Βελτίωση της αξιοπιστίας των πληροφοριακών στοιχείων για τους αλιευτικούς στόλους 2. γ) Βελτίωση της παρακολούθησης των μέτρων διαχείρισης της αλιείας 3. α), β) και γ) Βελτίωση της αξιοπιστίας των αλιευτικών δεδομένων 4. α), γ) και δ) Βελτίωση των επιθεωρήσεων και των κυρώσεων
10/2017	Πρέπει να βελτιωθεί η στόχευση της στήριξης που παρέχει η ΕΕ σε νέους γεωργούς ώστε να προωθηθεί αποτελεσματικά η ανανέωση των γενεών.	1. Βελτίωση της λογικής της παρέμβασης με την ενίσχυση της εκτίμησης των αναγκών και τον καθορισμό στόχων SMART 2. Βελτίωση της στόχευσης των μέτρων 3. Δεύτερη και τρίτη περίπτωση — Βελτίωση του συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησης

Αριθμός ειδικής έκθεσης	Τίτλος ειδικής έκθεσης	Αριθμός και τομέας / σύνοψη της σύστασης προς τα κράτη μέλη
12/2017	Εφαρμογή της οδηγίας για το πόσιμο νερό: παρά τη βελτίωση της ποιότητας του νερού και της πρόσβασης σε αυτό στη Βουλγαρία, την Ουγγαρία και τη Ρουμανία, εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές επενδυτικές ανάγκες	3. Να εγείρουν για όλα τα έργα υποδομών ύδρευσης την απαίτηση ένα από τα κριτήρια επιλογής τους να είναι ο σχεδιασμός για την επίτευξη ορισμένου επιπέδου μείωσης των απωλειών νερού, ο οποίος να καθιστά δυνατή την επίτευξη των εθνικών στόχων 5. α) και β) Να μεριμνούν ώστε τα τιμολόγια ύδρευσης να εξασφαλίζουν τη βιωσιμότητα των υποδομών ύδρευσης και να εξετάζουν, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, το ενδεχόμενο οικονομικής ή άλλης στήριξης των νοικοκυριών εκείνων για τα οποία το κόστος των υπηρεσιών ύδατος υπερβαίνει τις οικονομικές δυνατότητές τους
13/2017	Ενιαίο ευρωπαϊκό σύστημα διαχείρισης της σιδηροδρομικής κυκλοφορίας: θα γίνει ποτέ πράξη η πολιτική επιλογή;	1. Εκτίμηση του κόστους ανάπτυξης του Ευρωπαϊκού Συστήματος Διαχείρισης της Σιδηροδρομικής Κυκλοφορίας 2. Παροπλισμός των εθνικών συστημάτων σηματοδότησης 3. Επιχειρηματική σκοπιμότητα για διαχειριστές υποδομής και σιδηροδρομικές επιχειρήσεις 6. α) Ευθυγράμμιση, παρακολούθηση και επιβολή της εφαρμογής των εθνικών σχεδίων ανάπτυξης 8. α) και β) Καλύτερη στόχευση της χρηματοδότησης της ΕΕ
16/2017	Προγραμματισμός στο πλαίσιο της αγροτικής ανάπτυξης: λιγότερη πολυπλοκότητα και μεγαλύτερη έμφαση στα αποτελέσματα	1. β) Τα κράτη μέλη πρέπει να διευκρινίσουν τον τρόπο με τον οποίο θα γίνει η υλοποίηση και η παρακολούθηση των μηχανισμών συντονισμού, συμπληρωματικότητας και συνεργιών μεταξύ των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης και άλλων προγραμμάτων, καθώς και η υποβολή στοιχείων σχετικά με αυτούς στο πλαίσιο των κανόνων της ΕΕ.
18/2017	Ενιαίος ευρωπαϊκός ουρανός: η νοοτροπία έχει αλλάξει, αλλά ο ουρανός δεν είναι ενιαίος	3. Εξασφάλιση της πλήρους ανεξαρτησίας και της ικανότητας των εθνικών εποπτικών αρχών
19/2017	Διαδικασίες εισαγωγής: οι αδυναμίες του νομικού πλαισίου και η αναποτελεσματική εφαρμογή έχουν αντίκτυπο στα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ	6. α), β), γ) και δ) Τα κράτη μέλη πρέπει να θέσουν ως προϋπόθεση για την παράκαμψη των ελέγχων που προβλέπονται την εκ των προτέρων ή άμεση έγκριση των ιεραρχικά ανωτέρων, να θεσπίσουν ελέγχους στα ηλεκτρονικά συστήματα εκτελωνισμού εμπορευμάτων, να επαληθεύουν εκ των υστέρων τη συμμόρφωση των εμπόρων με τους κανόνες για τη δασμολογική απαλλαγή για αποστολές μικρής αξίας και να καταρτίσουν σχέδια έρευνας για την αντιμετώπιση της κατάχρησης αυτών των απαλλαγών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.4

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΩΝ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ως επί το πλείστον	Μερικώς				
2014	**Σύσταση 1:** Η στρατηγική της ΕΕ και το ΠΔΠ πρέπει να ευθυγραμμιστούν σε μεγαλύτερο βαθμό, ιδίως όσον αφορά την περίοδο που καλύπτουν και τις προτεραιότητές τους. Αυτό θα επέτρεπε να διασφαλιστεί η θέσπιση κατάλληλων μηχανισμών παρακολούθησης και κατάρτισης εκθέσεων, διευκολύνοντας την αποτελεσματική δημοσιοποίηση στοιχείων από πλευράς της Επιτροπής σχετικά με τη συμβολή του προϋπολογισμού της ΕΕ στη στρατηγική της ΕΕ. Η Επιτροπή οφείλει να υποβάλει στον νομοθέτη κατάλληλες προτάσεις στην κατεύθυνση αυτή.				X			
	Σύσταση 2: Οι υψηλού επιπέδου πολιτικοί στόχοι της στρατηγικής της ΕΕ πρέπει να μεταφραστούν σε επιχειρησιακούς στόχους χρήσιμους για τους υπεύθυνους διαχείρισης. Όσον αφορά τη στρατηγική που θα διαδεχθεί την «Ευρώπη 2020», η Επιτροπή πρέπει να προτείνει στον νομοθέτη τα εξής: α) Οι πολιτικοί στόχοι υψηλού επιπέδου πρέπει να αντικατοπτρίζονται σε στόχους σε επίπεδο ΕΕ. β) Με τη σειρά τους, οι συμφωνίες εταιρικής σχέσης και τα προγράμματα πρέπει να μετατρέπουν τους εν λόγω στόχους που έχουν οριστεί σε επίπεδο ΕΕ σε επιχειρησιακούς στόχους στο επίπεδο των κρατών μελών. Η σύνδεση αυτή είναι επίσης αναγκαία στα προγράμματα που τελούν υπό την άμεση διαχείριση της Επιτροπής.						X	
	Σύσταση 3: η επικέντρωση στα αποτελέσματα πρέπει να ενισχυθεί το συντομότερο δυνατό. Η Επιτροπή πρέπει να προτείνει στον νομοθέτη τα εξής: α) Τα κράτη μέλη πρέπει να καθορίζουν στις συμφωνίες εταιρικής σχέσης και στα προγράμματά τους τα ποσοτικώς προσδιορισμένα αποτελέσματα που επιδιώκεται να επιτευχθούν με τη χρηματοδότηση β) Κάθε συμφωνία εταιρικής σχέσης και πρόγραμμα πρέπει να περιλαμβάνει κοινούς δείκτες αποτελεσμάτων, ει δυνατόν κοινούς για τα διάφορα ταμεία, σχεδιασμένους για την παρακολούθηση της προόδου σε επίπεδο τοπικό, κρατών μελών και ΕΕ. γ) Το πλαίσιο επιδόσεων (συμπεριλαμβανομένου τυχόν αποθεματικού επίδοσης) πρέπει να βασίζεται, στο μέτρο του δυνατού, σε αυτούς τους κοινούς δείκτες αποτελεσμάτων.						X	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Έσοδα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σημεία
Εισαγωγή	4.1-4.4
Σύντομη περιγραφή των εσόδων	4.2-4.3
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	4.4
Κανονικότητα των πράξεων	4.5
Εξέταση των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων και των λοιπών στοιχείων των συστημάτων εσωτερικών δικλίδων ελέγχου	4.6-4.20
Οι αριθμοί των επιφυλάξεων σχετικά με το ΑΕΕ και τον ΦΠΑ και των ανοικτών σημείων σχετικά με τους ΠΙΠ παρέμειναν ουσιαστικά αμετάβλητοι	4.7-4.8
Η Επιτροπή συνέχισε την εφαρμογή του πολυετούς σχεδίου της για την επαλήθευση του ΑΕΕ και προχώρησε με την αξιολόγηση του αντικτύπου της παγκοσμιοποίησης στους εθνικούς λογαριασμούς	4.9-4.11
Η διαχείριση των ΠΙΠ από τα κράτη μέλη εμφανίζει αδυναμίες	4.12-4.16
Η μακρά διαδικασία για την αποτελεσματική προστασία των εσόδων της ΕΕ οφείλεται, μεταξύ άλλων, στην ελλιπή παρακολούθηση των εισαγωγικών ροών	4.17
Διαπιστώνονται αδυναμίες στις επαληθεύσεις των ιδίων πόρων που βασίζονται στον ΦΠΑ	4.18-4.19
Ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων και λοιπές ρυθμίσεις διακυβέρνησης	4.20
Συμπέρασμα και συστάσεις	4.21-4.23
Συμπέρασμα	4.21
Συστάσεις	4.22-4.23

Παράρτημα 4.1 — Αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις του τομέα των εσόδων

Παράρτημα 4.2 — Αριθμός εκκρεμών επιφυλάξεων σχετικά με το ΑΕΕ και τον ΦΠΑ και «ανοικτών σημείων» σχετικά με τους ΠΙΠ ανά κράτος μέλος στις 31.12.2017

Παράρτημα 4.3 — Παρακολούθηση προγενέστερων συστάσεων για τον τομέα των εσόδων

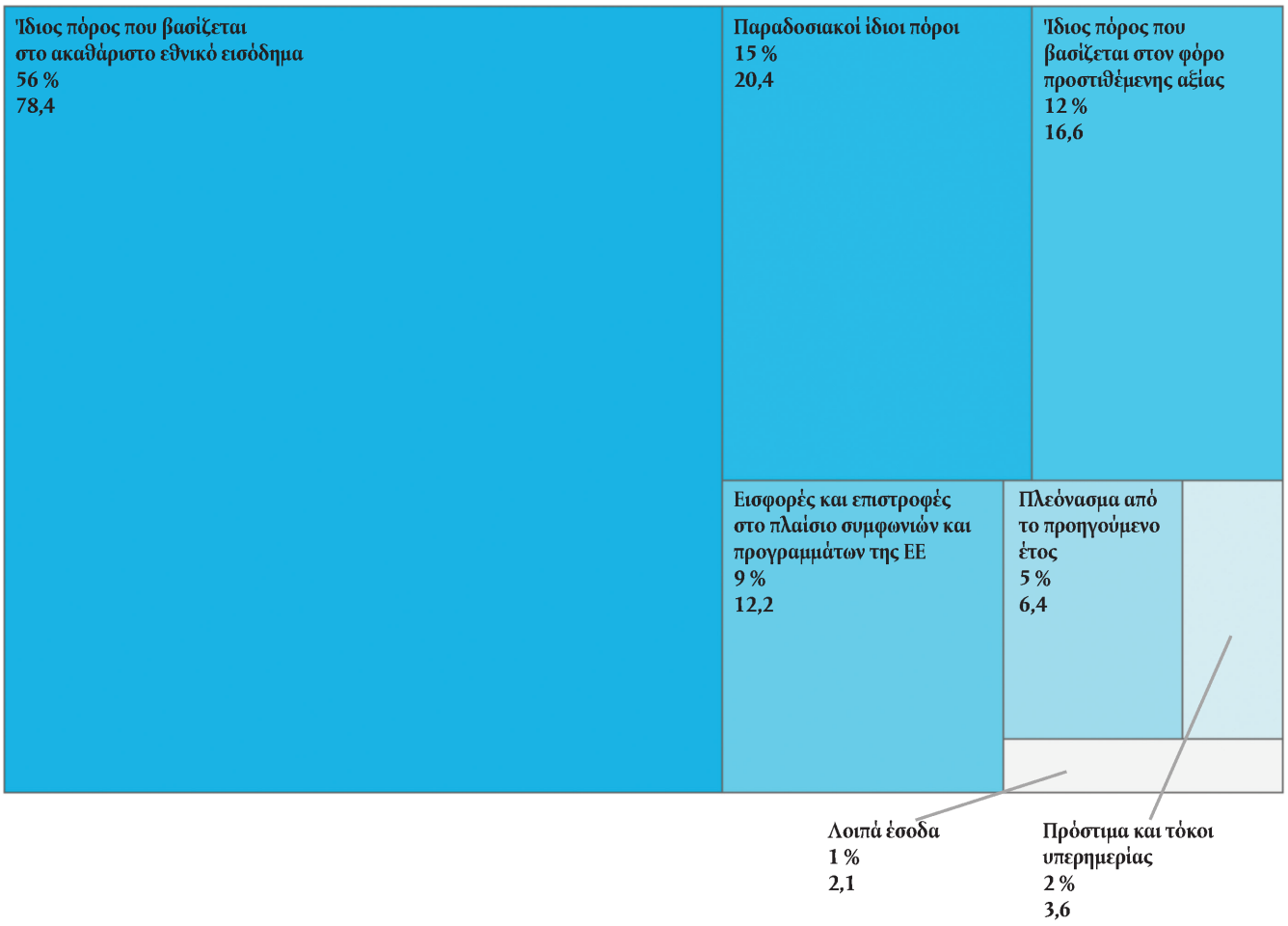
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

4.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται οι διαπιστώσεις μας σχετικά με τα έσοδα, τα οποία περιλαμβάνουν τους ιδίους πόρους και τα λοιπά έσοδα. Στο ***πλαίσιο 4.1*** παρουσιάζονται αναλυτικά στοιχεία για τα έσοδα το 2017.

Πλαίσιο 4.1 — Έσοδα — Αναλυτικά στοιχεία για το 2017

(σε δισεκατ. ευρώ)

Σύνολο εσόδων το 2017 ([1])	**139,7**

([1]) Το ποσό αυτό αντιστοιχεί στα πραγματικά έσοδα του προϋπολογισμού της ΕΕ. Το ποσό των 136,2 δισεκατομμυρίων ευρώ που εμφανίζεται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων υπολογίστηκε βάσει του συστήματος λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση.

Πηγή: Ενοποιημένοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2017.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Σύντομη περιγραφή των εσόδων

4.2. Τρεις είναι οι κατηγορίες ιδίων πόρων από τις οποίες προέρχεται το μεγαλύτερο μέρος των εσόδων (83 %):

α) Ο **ίδιος πόρος που βασίζεται στο *ακαθάριστο εθνικό εισόδημα* (ΑΕΕ)** αντιστοιχεί στο 56 % των εσόδων της ΕΕ και ισοσκελίζει τον προϋπολογισμό της ΕΕ, αφού ληφθούν υπόψη τα έσοδα από όλες τις άλλες πηγές. Κάθε κράτος μέλος εισφέρει κατ' αναλογία προς το ΑΕΕ του ([1]).

β) Οι **παραδοσιακοί ίδιοι πόροι (ΠΙΠ)** αντιστοιχούν στο 15 % των εσόδων της ΕΕ και περιλαμβάνουν τους δασμούς που εισπράττονται επί των εισαγωγών (20,3 δισεκατομμύρια ευρώ) και τα τέλη παραγωγής ζάχαρης (0,1 δισεκατομμύρια ευρώ). Αμφότεροι οι πόροι αυτοί εισπράττονται από τα κράτη μέλη. Το 80 % του συνολικού ποσού καταβάλλεται στον προϋπολογισμό της ΕΕ και το υπόλοιπο 20 % παρακρατείται από τα κράτη μέλη για την κάλυψη των εξόδων είσπραξης.

γ) Ο **ίδιος πόρος που υπολογίζεται βάσει του φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ**) αντιστοιχεί στο 12 % των εσόδων της ΕΕ. Οι εισφορές στο πλαίσιο του εν λόγω ιδίου πόρου υπολογίζονται με την εφαρμογή ενιαίου συντελεστή ([2]) στις εναρμονισμένες βάσεις υπολογισμού του ΦΠΑ των κρατών μελών.

4.3. Τα έσοδα περιλαμβάνουν επίσης ποσά που εισπράττονται από άλλες πηγές, οι σημαντικότερες από τις οποίες είναι οι εισφορές και οι επιστροφές στο πλαίσιο συμφωνιών και προγραμμάτων της Ένωσης ([3]) (9 % των εσόδων της ΕΕ), το πλεόνασμα του οικονομικού έτους 2016 (5 % των εσόδων της ΕΕ) και τα πρόστιμα και οι τόκοι υπερημερίας (2 % των εσόδων της ΕΕ).

([1]) Ο υπολογισμός της αρχικής εισφοράς βασίζεται στις προβλέψεις για το ΑΕΕ. Οι διαφορές μεταξύ του προβλεπόμενου και του τελικού ΑΕΕ αναπροσαρμόζονται τα επόμενα έτη και επηρεάζουν την κατανομή των ιδίων πόρων μεταξύ των κρατών μελών αλλά όχι το συνολικό εισπραττόμενο ποσό.

([2]) Στη Γερμανία, στις Κάτω Χώρες και στη Σουηδία ισχύει μειωμένος συντελεστής καταβολής ΦΠΑ 0,15 %, ενώ για τα υπόλοιπα κράτη μέλη ο συντελεστής είναι 0,3 %.

([3]) Αυτές προέρχονται κυρίως από την επιστροφή μη χρησιμοποιηθέντων ποσών από διάφορα κονδύλια στους τομείς της συνοχής και των φυσικών πόρων (6,6 δισεκατομμύρια ευρώ) και την εκκαθάριση των λογαριασμών του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Εγγυήσεων (1,3 δισεκατομμύρια ευρώ).

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

4.4. Κατ' εφαρμογήν της προσέγγισης και των μεθόδων του ελέγχου που περιγράφονται στο ***παράρτημα 1.1***, εξετάσαμε τα ακόλουθα όσον αφορά τα έσοδα του 2017:

1) δείγμα 55 ενταλμάτων είσπραξης ([4]) της Επιτροπής, το οποίο σχεδιάστηκε ώστε να είναι αντιπροσωπευτικό ολόκληρου του φάσματος των πηγών εσόδων,

2) κατά πόσον οι *ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων* της Γενικής Διεύθυνσης Προϋπολογισμού και της Eurostat περιείχαν στοιχεία σχετικά με την κανονικότητα των εσόδων, τα οποία σε γενικές γραμμές συμβάδιζαν με τα δικά μας αποτελέσματα,

3) τα συστήματα που εφαρμόζει η Επιτροπή:

   i) προκειμένου να διασφαλίζει ότι τα στοιχεία των κρατών μελών για το ΑΕΕ και τον ΦΠΑ αποτελούν κατάλληλη βάση για τον υπολογισμό των εισφορών σε ιδίους πόρους, καθώς και για τον υπολογισμό και την είσπραξη των εν λόγω εισφορών ([5]),

   ii) για τη διαχείριση των ΠΙΠ, καθώς και προκειμένου να διασφαλίζει ότι τα κράτη μέλη διαθέτουν αποδοτικά συστήματα για την είσπραξη και την απόδοση των ορθών ποσών ΠΙΠ,

   iii) για τη διαχείριση των προστίμων και των ποινών,

   iv) για τον υπολογισμό των ποσών που προκύπτουν από τους μηχανισμούς διόρθωσης,

4) τα λογιστικά συστήματα που εφαρμόζονται για τους ΠΙΠ ([6]) σε τρία επιλεγέντα κράτη μέλη (Τσεχική Δημοκρατία, Γερμανία και Κάτω Χώρες) ([7]).

([4]) Ένταλμα είσπραξης είναι το έγγραφο στο οποίο η Επιτροπή καταχωρίζει τα ποσά που της οφείλονται.

([5]) Αφετηρία του ελέγχου μας αποτέλεσαν τα συμπεφωνημένα στοιχεία για το ΑΕΕ και η εναρμονισμένη βάση υπολογισμού του ΦΠΑ που καταρτίζουν τα κράτη μέλη. Δεν υποβάλαμε σε άμεσες ελεγκτικές δοκιμασίες τις στατιστικές και τα στοιχεία που κατάρτισαν η Επιτροπή και τα κράτη μέλη.

([6]) Ο έλεγχός μας βασίστηκε σε στοιχεία προερχόμενα από τα λογιστικά συστήματα που εφαρμόζονται για τους ΠΙΠ στα κράτη μέλη στα οποία πραγματοποιήθηκε επίσκεψη. Δεν κατέστη δυνατό να ελέγξουμε τις μη δηλωθείσες εισαγωγές ή τις εισαγωγές που διέλαθαν της τελωνειακής επιτήρησης.

([7]) Τα εν λόγω τρία κράτη μέλη επελέγησαν βάσει του ύψους της εισφοράς τους.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

4.5. Τα αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι *πράξεις* παρουσιάζονται συνοπτικά στο ***παράρτημα 4.1***. Από τις 55 πράξεις που εξετάσαμε, καμία δεν περιείχε *σφάλματα*.

ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΔΙΚΛΙΔΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ

4.6. Όπως διευκρινίζεται στο σημείο 4.4, επιλέξαμε και εξετάσαμε μια σειρά συστημάτων. Τα σχόλια που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τη συνολική γνώμη μας σχετικά με την *κανονικότητα* των εσόδων της ΕΕ (βλέπε κεφάλαιο 1), αλλά αναδεικνύουν τομείς στους οποίους ο υπολογισμός και η είσπραξη των εσόδων επιδέχονται βελτίωση.

Οι αριθμοί των επιφυλάξεων σχετικά με το ΑΕΕ και τον ΦΠΑ και των ανοικτών σημείων σχετικά με τους ΠΙΠ παρέμειναν ουσιαστικά αμετάβλητοι

4.7. Όταν η Επιτροπή εντοπίζει περιπτώσεις ενδεχόμενης μη συμμόρφωσης με τους κανονισμούς για τους ιδίους πόρους ([8]), σημειώνει τα στοιχεία ως ανοικτά και υποκείμενα σε τροποποίηση. Όταν τα στοιχεία αυτά αφορούν το ΑΕΕ ή τον ΦΠΑ, η διαδικασία ονομάζεται «διατύπωση επιφύλαξης», ενώ όταν αφορούν τους ΠΙΠ, η σχετική διαδικασία ονομάζεται «δημιουργία ανοικτού σημείου».

4.8. Συνολικά, οι αριθμοί των επιφυλάξεων σχετικά με το ΑΕΕ και τον ΦΠΑ και των ανοικτών σημείων σχετικά με τους ΠΙΠ παραμένουν αμετάβλητοι (βλέπε ***παράρτημα 4.2***). Η Επιτροπή μένει να προσδιορίσει τον αντίκτυπο των εν λόγω επιφυλάξεων και ανοικτών σημείων στον προϋπολογισμό της ΕΕ, λαμβάνοντας υπόψη τα πληροφοριακά στοιχεία που θα διαβιβάσουν τα κράτη μέλη.

([8]) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 2014, για τις μεθόδους και τη διαδικασία απόδοσης των παραδοσιακών ιδίων πόρων και των ιδίων πόρων που βασίζονται στον ΦΠΑ και το ΑΕΕ και για τα μέτρα αντιμετώπισης των ταμειακών αναγκών (ΕΕ L 168 της 7.6.2014, σ. 39), και κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 608/2014 του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 2014, σχετικά με τη θέσπιση εκτελεστικών μέτρων για το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (OJ L 168 της 7.6.2014, σ. 29).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή συνέχισε την εφαρμογή του πολυετούς σχεδίου της για την επαλήθευση του ΑΕΕ και προχώρησε με την αξιολόγηση του αντικτύπου της παγκοσμιοποίησης στους εθνικούς λογαριασμούς

4.9. Η Επιτροπή συνέχισε να εφαρμόζει το πολυετές σχέδιό της για την επαλήθευση του ΑΕΕ στα κράτη μέλη. Με τις επαληθεύσεις αυτές εξετάζεται κατά πόσον οι διαδικασίες κατάρτισης των εθνικών λογαριασμών που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη συμμορφώνονται με το ΕΣΛ 2010 ([9]) και αν τα στοιχεία για το ΑΕΕ είναι αξιόπιστα, πλήρη και συγκρίσιμα ([10]).

4.10. Η Επιτροπή διατύπωσε σχετικές με διαδικασίες επιφυλάξεις ([11]) για το σύνολο των κρατών μελών, προκειμένου να διασφαλίσει ότι αυτά λαμβάνουν υπόψη τα αποτελέσματα των εργασιών της κατά τον υπολογισμό της εισφοράς τους στους ιδίους πόρους βάσει του ΑΕΕ από το 2010 και εντεύθεν. Η Επιτροπή προσδοκά ότι ο κύκλος επαλήθευσης θα ολοκληρωθεί εντός του 2019.

4.11. Τον περασμένο χρόνο, επισημάναμε ότι η Επιτροπή έπρεπε να πραγματοποιήσει πρόσθετες εργασίες, προκειμένου να εξακριβώσει τον δυνητικό αντίκτυπο της παγκοσμιοποίησης στους εθνικούς λογαριασμούς ([12]). Το 2017, η Επιτροπή σημείωσε πρόοδο στον τομέα αυτό. Συγκρότησε μια σειρά ειδικών ομάδων και ομάδων εργασίας με τη συμμετοχή εθνικών εμπειρογνωμόνων, έθεσε σε εφαρμογή ένα σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης σχετικά με περιπτώσεις μετεγκατάστασης περιουσιακών στοιχείων που συνδέονται με την Ε&Α, κάλεσε τα κράτη μέλη να συμπληρώσουν ερωτηματολόγια σχετικά με τις πολυεθνικές δραστηριότητες και προγραμμάτισε τη δημιουργία βάσης δεδομένων που θα περιέχει περιπτωσιολογικές μελέτες σχετικά με πολυεθνικές επιχειρήσεις.

4.11. *Η Επιτροπή συνέχισε να εργάζεται εντατικά το 2018 από κοινού με τα κράτη μέλη. Ειδικότερα, δρομολογήθηκε πιλοτική άσκηση με όμιλο πολυεθνικών επιχειρήσεων (ΠΕ) με στόχο, έως το τέλος του τρέχοντος κύκλου επαλήθευσης του ΑΕΕ, να γίνει κατανοητή σε ικανοποιητικό βαθμό η αξιοπιστία της καταγραφής των ζητημάτων της παγκοσμιοποίησης στα στοιχεία για το ΑΕΕ.*

([9]) Το ΕΣΛ 2010 (ευρωπαϊκό σύστημα εθνικών και περιφερειακών λογαριασμών) είναι το διεθνώς συμβατό λογιστικό πλαίσιο της ΕΕ. Χρησιμοποιείται για τη συστηματική και αναλυτική περιγραφή μιας οικονομίας. Βλέπε κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 549/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2013, για το ευρωπαϊκό σύστημα εθνικών και περιφερειακών λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 174 της 26.6.2013, σ. 1).

([10]) Βλέπε άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1287/2003 του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 2003, για την εναρμόνιση του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος σε τιμές αγοράς («κανονισμός ΑΕΕ»), (ΕΕ L 181 της 19.7.2003, σ. 1).

([11]) Διατυπώνονται για συγκεκριμένο στάδιο μιας διαδικασίας. Η Επιτροπή τις διατύπωσε προκειμένου να καταστεί δυνατό να περατώσει την εν εξελίξει επαλήθευση, διατηρώντας παράλληλα τη δυνατότητα αναθεώρησης των στοιχείων των κρατών μελών για το ΑΕΕ.

([12]) Βλέπε σημεία 4.10 έως 4.13 και 4.23 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2016.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η διαχείριση των ΠΙΠ από τα κράτη μέλη εμφανίζει αδυναμίες

4.12. Κάθε κράτος μέλος διαβιβάζει στην Επιτροπή σε μηνιαία βάση κατάσταση των τελωνειακών δασμών και των εισφορών στον τομέα της ζάχαρης που έχει εισπράξει (λογιστική Α), καθώς και τριμηνιαία κατάσταση των βεβαιωθέντων δασμών που δεν έχουν εισπραχθεί ακόμη (λογιστική Β).

4.13. Εξετάσαμε την είσπραξη των ΠΙΠ στην Τσεχική Δημοκρατία, τη Γερμανία και τις Κάτω Χώρες. Επικεντρώσαμε την ανάλυσή μας στην κατάρτιση της λογιστικής Α, στις διαδικασίες είσπραξης των καταχωρισθέντων στη λογιστική Β ποσών και στη συνέχεια που δόθηκε στα αιτήματα της OLAF.

4.14. Δεν διαπιστώσαμε σημαντικά προβλήματα σχετικά με την κατάρτιση της λογιστικής Α στην Τσεχική Δημοκρατία και στη Γερμανία. Ωστόσο, στις Κάτω Χώρες, δεν κατέστη δυνατό να αξιολογηθεί η αξιοπιστία των καταστάσεων της λογιστικής Α και Β, επειδή τα τελωνειακά συστήματα ΤΠ δεν μας έδωσαν τη δυνατότητα να επιβεβαιώσουμε τη διαδρομή ελέγχου των υποκείμενων πράξεων.

4.15. Και στα τρία κράτη μέλη όπου πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις, εντοπίσαμε αδυναμίες στη διαχείριση της λογιστικής Β, οι οποίες αφορούν κυρίως την αναγκαστική είσπραξη τελωνειακών οφειλών. Πρόκειται για ένα ζήτημα που μας έχει απασχολήσει επανειλημμένα και το οποίο έχει επίσης επισημάνει η Επιτροπή στις εκθέσεις επιθεώρησής της. Παρεμφερείς αδυναμίες διαπιστώσαμε τα προηγούμενα έτη σε άλλα κράτη μέλη ([13]) (βλέπε ***παράρτημα 4.3***).

4.14. *Το ζήτημα της απουσίας διαδρομής ελέγχου στις Κάτω Χώρες έχει τεθεί επανειλημμένως στο πλαίσιο των ελέγχων της Επιτροπής και, επί του παρόντος, παρακολουθείται. Οι ολλανδικές αρχές βρίσκονται στη διαδικασία δημιουργίας ενός συστήματος ΤΠ για τον προσδιορισμό της διαδρομής ελέγχου των υποκείμενων πράξεων.*

4.15. *Η Επιτροπή εξετάζει τη λογιστική Β σε κάθε έλεγχο ΠΙΠ που διενεργεί. Στις καταστάσεις λογιστικής αυτού του είδους (συλλογή μη εγγυημένων και/ή αμφισβητούμενων περιπτώσεων) είναι αναπόφευκτο να υπάρχουν ελλείψεις. Για τον λόγο αυτόν, η Επιτροπή θα συνεχίσει να εξετάζει τη λογιστική Β σε κάθε της έλεγχο.*

([13]) Βλέπε σημείο 4.15 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2016, σημείο 4.18 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2015, σημείο 4.22 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2014, σημείο 2.16 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2013 και σημεία 2.32 και 2.33 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2012.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

4.16. Στην ειδική έκθεση αριθ. 19/2017 επισημάναμε την ύπαρξη σημαντικών αδυναμιών και κενών, κάτι που σημαίνει ότι τα κράτη μέλη δεν εφαρμόζουν αποτελεσματικά αυτούς τους τελωνειακούς ελέγχους ([14]). Στην έκθεση υπογραμμίζονται επίσης οι σημαντικοί κίνδυνοι που απορρέουν από τη δήλωση δασμολογητέας αξίας χαμηλότερης από την πραγματική στο πλαίσιο του ηλεκτρονικού εμπορίου με τρίτες χώρες και οι οποίοι μπορούν να έχουν ως αποτέλεσμα τη μείωση της αξίας των ΠΙΠ που αποδίδονται στον προϋπολογισμό της ΕΕ ([15]).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

4.16. *Βλ. απαντήσεις της Επιτροπής στην ειδική έκθεση αριθ. 19/2017.*

Επιπλέον, στις 31 Μαΐου 2018, η Επιτροπή εξέδωσε την εκτελεστική της απόφαση σχετικά με τα κριτήρια χρηματοοικονομικών κινδύνων και τα πρότυπα για τα εμπορεύματα που τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία. Στην απόφαση σχετικά με τα κριτήρια χρηματοοικονομικών κινδύνων, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη συμφώνησαν σε μια κοινή προσέγγιση σε επίπεδο ΕΕ και σε ένα σύνολο κανόνων για την αντιμετώπιση των χρηματοοικονομικών κινδύνων κατά τον ίδιο τρόπο.

Η μακρά διαδικασία για την αποτελεσματική προστασία των εσόδων της ΕΕ οφείλεται, μεταξύ άλλων, στην ελλιπή παρακολούθηση των εισαγωγικών ροών

4.17. Επτά και πλέον χρόνια αφότου ζήτησε από το Ηνωμένο Βασίλειο το 2011 να ορίσει προφίλ κινδύνου σε σχέση με τις εισαγωγές κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και ειδών υπόδησης από την Κίνα για τις οποίες δηλώνεται δασμολογητέα αξία χαμηλότερη της πραγματικής, η Επιτροπή κίνησε *διαδικασία επί παραβάσει* ([16]). Αυτό οφείλεται εν μέρει στο γεγονός ότι η Επιτροπή δεν παρακολουθεί επαρκώς τα στοιχεία για τις εισαγωγές, ούτε αναλύει ασυνήθιστα είδη συναλλαγών, όπως εκτροπές μεταξύ κρατών μελών, ή τους σχετικούς λόγους (βλέπε ***πλαίσιο 4.2***).

4.17. *Στον τομέα των παραδοσιακών ιδίων πόρων, η Επιτροπή κινεί διαδικασία επί παραβάσει μόνο όταν έχει στοιχειοθετήσει με αδιάσειστες αποδείξεις ότι μια πάγια πρακτική ή παράλειψη συγκεκριμένου κράτους μέλους έχει ως αποτέλεσμα την απώλεια παραδοσιακών ιδίων πόρων. Μόλις η Επιτροπή στοιχειοθέτησε με αδιάσειστες αποδείξεις, τον Μάρτιο του 2017, την απώλεια παραδοσιακών ιδίων πόρων λόγω μη ανάληψης δράσης από το Ηνωμένο Βασίλειο, ανέλαβε σθεναρή και άμεση δράση η οποία είχε ως αποτέλεσμα την κίνηση διαδικασιών επί παραβάσει. Το Ηνωμένο Βασίλειο είχε βεβαιώσει πρόσθετους δασμούς τον Νοέμβριο του 2014 οι οποίοι χρονολογούνταν από το 2011, όταν είχε ζητηθεί από τα κράτη μέλη να καταρτίσουν ειδικά προφίλ κινδύνου για δηλώσεις δασμολογητέας αξίας χαμηλότερης από την πραγματική. Μόνο όταν το Ηνωμένο Βασίλειο ακύρωσε και απέσυρε τα εν λόγω ποσά από τη λογιστική Β το 2015, η Επιτροπή είχε θεμιτούς λόγους να διερευνήσει περαιτέρω το εν λόγω ζήτημα και, ως εκ τούτου, το συμπεριέλαβε στο πλαίσιο του επόμενου ελέγχου ΠΙΠ τον Νοέμβριο του 2016. Κατά τη διάρκεια της αντιμετώπισης αυτού του ζητήματος πριν από τον Μάρτιο του 2017, η OLAF επικοινώνησε με τις αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου στις οποίες απηύθυνε επίσημη ειδοποίηση σε 11 χωριστές περιπτώσεις όσον αφορά την ανάγκη ανάληψης δράσης σε σχέση με δηλώσεις δασμολογητέας αξίας χαμηλότερης από την πραγματική.*

Η Επιτροπή, στο πλαίσιο του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα, αναμένει να λάβει έως τα τέλη του 2020 λεπτομερέστερα στοιχεία σχετικά με τις εισαγωγές. Αυτό θα καταστήσει επίσης δυνατή την ευρύτερη χρήση τεχνικών εξόρυξης δεδομένων, προκειμένου να παρασχεθεί στήριξη στα κράτη μέλη για την ενίσχυση των ελεγκτικών τους δραστηριοτήτων.

([14]) Βλέπε ιδίως τα σημεία VI έως IX της ειδικής έκθεσης αριθ. 19/2017, με τίτλο «Διαδικασίες εισαγωγής: οι αδυναμίες του νομικού πλαισίου και η αναποτελεσματική εφαρμογή έχουν αντίκτυπο στα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ».

([15]) Τον Μάρτιο του 2018, δρομολογήσαμε έλεγχο προκειμένου να διαπιστώσουμε αν η ΕΕ ανταποκρίνεται στις προκλήσεις που δημιουργεί το ηλεκτρονικό εμπόριο από την άποψη του ΦΠΑ και των τελωνειακών δασμών.

([16]) Πρόκειται για το κυριότερο μέτρο επιβολής που μπορεί να λάβει η Επιτροπή, όταν τα κράτη μέλη δεν εφαρμόζουν τη νομοθεσία της ΕΕ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Πλαίσιο 4.2 — Δήλωση δασμολογητέας αξίας χαμηλότερης από την πραγματική κατά τις εισαγωγές κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και ειδών υπόδησης από την Κίνα: εκτιμήσεις για σημαντικές απώλειες ΠΙΠ λόγω της μη συμμόρφωσης του Ηνωμένου Βασιλείου με το αίτημα ορισμού προφίλ κινδύνου

Η Επιτροπή ενημέρωσε τα κράτη μέλη ήδη το 2007 σχετικά με τον κίνδυνο απάτης που συνδέεται με την εισαγωγή κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και ειδών υπόδησης που προέρχονται από την Κίνα. Το 2011 η Επιτροπή ζήτησε από τα κράτη μέλη να ορίσουν προφίλ κινδύνου για τις εισαγωγές με αυτά τα χαρακτηριστικά. Άλλα κράτη μέλη ικανοποίησαν τελικώς το αίτημα αυτό, με αποτέλεσμα σημαντικός όγκος των εν λόγω παράτυπων εισαγωγών να εκτρέπεται προς το Ηνωμένο Βασίλειο.

Μεταξύ του 2015 και του 2017, η OLAF διενήργησε έρευνα σχετικά με την αποτίμηση των εισαγωγών κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και ειδών υπόδησης που προέρχονται από την Κίνα. Η έρευνα κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η δήλωση δασμολογητέας αξίας χαμηλότερης από την πραγματική σε σχέση με τις εν λόγω εισαγωγές οδήγησε, το διάστημα 2013-2016, σε απώλειες ΠΙΠ που ενδεχομένως αγγίζουν τα 1,6 δισεκατομμύρια ευρώ.

Το 2017, η ΓΔ Προϋπολογισμού διενήργησε δύο επιθεωρήσεις στο Ηνωμένο Βασίλειο, και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η χώρα δεν είχε λάβει επαρκή μέτρα για να περιορίσει τον κίνδυνο δήλωσης δασμολογητέας αξίας χαμηλότερης από την πραγματική σε σχέση με εισαγωγές με αυτά τα χαρακτηριστικά.

Τέλος, τον Μάρτιο του 2018, η Επιτροπή κίνησε διαδικασία επί παραβάσει κατά του Ηνωμένου Βασιλείου αποστέλλοντας επίσημη προειδοποιητική επιστολή, επειδή το Ηνωμένο Βασίλειο δεν είχε λάβει κατάλληλα μέτρα προκειμένου να περιορίσει τον κίνδυνο τελωνειακής απάτης διά της δήλωσης δασμολογητέας αξίας χαμηλότερης από την πραγματική και αρνήθηκε να αποδώσει στον προϋπολογισμό της ΕΕ τους διαφυγόντες δασμούς.

Το ύψος των διαφυγόντων ΠΙΠ εκτιμάται σε 2,2 δισεκατομμύρια ευρώ για την περίοδο 2013-2017 και επί του ποσού αυτού μπορεί να επιβληθούν τόκοι υπερημερίας. Η δήλωση δασμολογητέας αξίας χαμηλότερης από την πραγματική σε σχέση με εισαγωγές με αυτά τα χαρακτηριστικά μπορεί δυνητικά να έχει επίσης αντίκτυπο στον υπολογισμό των ιδίων πόρων που βασίζονται στον ΦΠΑ και το ΑΕΕ, καθώς και στις επιμέρους εισφορές των υπόλοιπων κρατών μελών.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πλαίσιο 4.2 — Δήλωση δασμολογητέας αξίας χαμηλότερης από την πραγματική κατά τις εισαγωγές κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και ειδών υπόδησης από την Κίνα: εκτιμήσεις για σημαντικές απώλειες ΠΙΠ λόγω της μη συμμόρφωσης του Ηνωμένου Βασιλείου με το αίτημα ορισμού προφίλ κινδύνου

Μετά την παραλαβή της έκθεσης της OLAF, η οποία δημοσιεύθηκε τον Μάρτιο του 2017, η Επιτροπή ανέλαβε σθεναρή και άμεση δράση για να προσδιορίσει το μέγεθος των απωλειών ΠΙΠ και κάλεσε το Ηνωμένο Βασίλειο να αναλάβει άμεση δράση για να αποτρέψει περαιτέρω απώλειες και να αποδώσει το εκτιμώμενο μη καταβληθέν ποσό των ΠΙΠ που οφείλεται στην παράλειψή του. Εκτός από τους δύο ελέγχους ΠΙΠ που πραγματοποιήθηκαν τον Μάιο και τον Νοέμβριο του 2017, η ΓΔ BUDG έστειλε δύο προειδοποιητικές επιστολές στο Ηνωμένο Βασίλειο στις 24 Μαρτίου 2017 και στις 28 Ιουλίου 2017. Μετά από αυτές τις επανειλημμένες προειδοποιήσεις, η Επιτροπή κίνησε διαδικασία επί παραβάσει κατά του Ηνωμένου Βασιλείου τον Μάρτιο του 2018.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Διαπιστώνονται αδυναμίες στις επαληθεύσεις των ιδίων πόρων που βασίζονται στον ΦΠΑ

4.18. Για τον υπολογισμό της εναρμονισμένης βάσης υπολογισμού του ΦΠΑ, κάθε κράτος μέλος διαιρεί τα συνολικά καθαρά έσοδα ΦΠΑ που εισέπραξε διά του σταθμισμένου μέσου συντελεστή (ΣΜΣ) του ([17]). Τα κράτη μέλη υπολογίζουν τον ΣΜΣ τους βάσει στοιχείων προερχόμενων από τους εθνικούς λογαριασμούς τους. Δεδομένου ότι αποτελεί τον παρονομαστή κλάσματος, ο ΣΜΣ έχει σημαντικό αντίκτυπο στον υπολογισμό των εναρμονισμένων βάσεων υπολογισμού του ΦΠΑ και, ως εκ τούτου, στον υπολογισμό των εισφορών των κρατών μελών.

4.19. Η Επιτροπή ελέγχει τους ΣΜΣ που δηλώνουν τα κράτη μέλη στις καταστάσεις ΦΠΑ που υποβάλλουν. Εξετάσαμε τη διενέργεια των εν λόγω επαληθεύσεων και διαπιστώσαμε ότι υπάρχει περιθώριο περαιτέρω τυποποίησης της εκτίμησης κινδύνου επί της οποίας βασίζεται η προσέγγιση ελέγχου που εφαρμόζει. Επιπλέον, δεν υπήρχε τυποποιημένη τεκμηρίωση των πραγματοποιηθεισών εργασιών, ενώ περιορισμένα ήταν τα στοιχεία από τα οποία προέκυπτε συμφωνία των στοιχείων των εθνικών λογαριασμών που χρησιμοποιήθηκαν για τους υπολογισμούς με τα στοιχεία που προήλθαν από άλλες (εθνικές ή ενωσιακές) πηγές. Ακόμη, δεν υπήρχε διαδικασία για τη διατύπωση επιφυλάξεων σχετικά με τον ΦΠΑ όσον αφορά τους ΣΜΣ στις περιπτώσεις που η Επιτροπή διαπίστωνε σημαντικές αδυναμίες στην κατάρτιση των στοιχείων των εθνικών λογαριασμών των κρατών μελών.

4.19. *Η Επιτροπή διενεργεί ανάλυση κινδύνου και τεκμηριώνει τις εργασίες της για κάθε έλεγχο, λαμβάνοντας υπόψη τη διαφορετική νομοθετική και διοικητική κατάσταση κάθε χώρας. Από την πείρα της Επιτροπής δεν προκύπτει σημαντική διαφορά ανάμεσα στα στοιχεία των εθνικών λογαριασμών που χρησιμοποιήθηκαν στον υπολογισμό του σταθμισμένου μέσου συντελεστή (ΣΜΣ) και στα στοιχεία των εθνικών δημοσιεύσεων, αφενός, και στα στοιχεία της βάσης δεδομένων της Eurostat, αφετέρου.*

Όσον αφορά τις επιφυλάξεις για τους εθνικούς λογαριασμούς, προς το παρόν δεν προβλέπεται ρητώς η διατύπωση επιφύλαξης σχετικά με τον «υπολογισμό του ΣΜΣ» σε περίπτωση που οι εθνικοί λογαριασμοί θεωρηθούν αναξιόπιστοι. Παρά ταύτα, η τρέχουσα διαδικασία δεν εμποδίζει τη διατύπωση τέτοιας επιφύλαξης. Σε γενικές γραμμές, οι πιθανές επιπτώσεις των εκκρεμών επιφυλάξεων σχετικά με το ΑΕΕ πρέπει να αξιολογούνται κατά περίπτωση σε κάθε έλεγχο ΦΠΑ.

Ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων και λοιπές ρυθμίσεις διακυβέρνησης

4.20. Οι πληροφορίες που παρασχέθηκαν στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων του 2017 που δημοσίευσε η ΓΔ Προϋπολογισμού και η Eurostat επιβεβαιώνουν τις παρατηρήσεις και τα συμπεράσματά μας. Για δεύτερο συνεχόμενο έτος, η ΓΔ Προϋπολογισμού διατύπωσε επιφύλαξη σχετικά με την αξία των ΠΙΠ που εισέπραξε το Ηνωμένο Βασίλειο, λόγω της μη απόδοσης από τη χώρα στον προϋπολογισμό της ΕΕ διαφυγόντων δασμών επί εισαγωγών κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και ειδών υπόδησης (βλέπε ***σημείο 4.17*** και ***πλαίσιο 4.2***) ([18]).

([17]) Κανονισμός (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1553/89 του Συμβουλίου, της 29ης Μαΐου 1989, για το ομοιόμορφο οριστικό καθεστώς είσπραξης των ιδίων πόρων που προέρχονται από τον φόρο επί της προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 155 της 7.6.1989, σ. 9).

([18]) Η λογιστική αντιμετώπιση του ζητήματος αυτού βασίστηκε στους λογιστικούς κανόνες της ΕΕ. Συνεπώς, το ποσό των ΠΙΠ δεν αναγνωρίστηκε ως απαίτηση στις οικονομικές καταστάσεις για το 2017 (βλέπε σημείωση 2.6.1.1 στους ενοποιημένους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Συμπέρασμα

4.21. Από το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου συνάγεται ότι το επίπεδο σφάλματος που περιείχαν τα έσοδα δεν ήταν σημαντικό. Τα σχετικά με τα έσοδα συστήματα που εξετάσαμε ήταν συνολικώς αποτελεσματικά. Οι βασικές εσωτερικές δικλίδες ελέγχου για τους ΠΙΠ που αξιολογήσαμε στην Επιτροπή και σε ορισμένα κράτη μέλη κρίθηκαν μερικώς αποτελεσματικές (βλέπε ***σημεία 4.12 έως 4.17***).

Συστάσεις

4.22. Οι διαπιστώσεις της επισκόπησής μας όσον αφορά τη συνέχεια που δόθηκε στις τέσσερις συστάσεις που διατυπώσαμε στην ετήσια έκθεσή μας για το οικονομικό έτος 2014 παρουσιάζονται στο ***παράρτημα 4.3***. Η Επιτροπή υλοποίησε ως επί το πλείστον τις εν λόγω τέσσερις συστάσεις.

4.23. Βάσει της επισκόπησης αυτής, καθώς και των διαπιστώσεων και των συμπερασμάτων μας για το 2017, συνιστούμε στην Επιτροπή τα εξής:

ΠΙΠ

— **Σύσταση 1:** Να βελτιώσει, έως το τέλος του 2020, την παρακολούθηση των εισαγωγικών ροών, προβλέποντας μεταξύ άλλων την ευρύτερη χρήση τεχνικών εξόρυξης δεδομένων, προκειμένου να αναλύει ασυνήθιστα είδη συναλλαγών και τους σχετικούς λόγους και να λαμβάνει ταχέως μέτρα για τη διασφάλιση της απόδοσης των οφειλόμενων ποσών ΠΙΠ.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.

Η Επιτροπή, στο πλαίσιο του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα, αναμένει να λάβει έως τα τέλη του 2020 λεπτομερέστερα στοιχεία σχετικά με τις εισαγωγές. Αυτό θα καταστήσει επίσης δυνατή την ευρύτερη χρήση τεχνικών εξόρυξης δεδομένων, προκειμένου να παρασχεθεί στήριξη στα κράτη μέλη για την ενίσχυση των ελεγκτικών τους δραστηριοτήτων. Επιπλέον, η OLAF ανέλαβε τη διενέργεια περαιτέρω ερευνών σχετικά με το θέμα αυτό, οι οποίες βρίσκονται ακόμη σε εξέλιξη σε ορισμένα κράτη μέλη. Όσον αφορά τις περατωθείσες έρευνες εκτός από την υπόθεση δηλώσεων δασμολογητέας αξίας χαμηλότερης από την πραγματική στο Ηνωμένο Βασίλειο και τις δράσεις που αναλήφθηκαν σε περιπτώσεις τέτοιων δηλώσεων το 2017 γενικά, περισσότερες λεπτομέρειες παρατίθενται στην έκθεση της OLAF για το 2017.

Ίδιοι πόροι ΦΠΑ

— **Σύσταση 2:** Να επανεξετάσει, έως το τέλος του 2019, το ισχύον πλαίσιο ελέγχου και να τεκμηριώσει καλύτερα την εφαρμογή του κατά την επαλήθευση των υπολογισμών των ΣΜΣ από τα κράτη μέλη, οι οποίοι χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της εναρμονισμένης βάσης του ΦΠΑ.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.

Συμφωνεί να επανεξετάσει το ισχύον πλαίσιο ελέγχου σχετικά με τον υπολογισμό του σταθμισμένου μέσου συντελεστή (ΣΜΣ). Για τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή θα εναρμονίσει περαιτέρω την τεκμηρίωση των εργασιών της και θα εφαρμόσει εναρμονισμένο κατάλογο ελέγχου για την επαλήθευση του ΣΜΣ του ΦΠΑ.

Η Επιτροπή δέχεται επίσης να επανεξετάσει κατά περίπτωση τον αντίκτυπο μιας επιφύλαξης σχετικά με το ΑΕΕ στη βάση ΦΠΑ και να επικαιροποιήσει τις επιφυλάξεις σχετικά με τον ΦΠΑ σύμφωνα με το αποτέλεσμα της εν λόγω επανεξέτασης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4.1

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΑ ΕΣΟΔΑ

	2017	**2016**
ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ		
Σύνολο πράξεων	**55**	55
ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ ΠΟΣΟΤΙΚΩΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ		
Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος	**0,0 %**	0,0 %
Ανώτατο όριο σφάλματος (ΑΟΣ)	0,0 %	
Κατώτατο όριο σφάλματος (ΚΟΣ)	0,0 %	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4.2

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΚΡΕΜΩΝ ΕΠΙΦΥΛΑΞΕΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΕΕ ([1]) ΚΑΙ ΤΟΝ ΦΠΑ ΚΑΙ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΙΠ ΑΝΑ ΚΡΑΤΟΣ ΜΕΛΟΣ ΣΤΙΣ 31.12.2017

Κράτος μέλος	**Επιφυλάξεις όσον αφορά το ΑΕΕ (κατάσταση στις 31.12.2017)**	**Επιφυλάξεις όσον αφορά τον ΦΠΑ (κατάσταση στις 31.12.2017)**	**«Ανοικτά σημεία» σχετικά με τους ΠΙΠ (κατάσταση στις 31.12.2017)**
Βέλγιο	0	3	30
Βουλγαρία	0	4	4
Τσεχική Δημοκρατία	0	0	3
Δανία	0	6	17
Γερμανία	0	7	13
Εσθονία	0	1	0
Ιρλανδία	0	12	11
Ελλάδα	5	9	25
Ισπανία	0	6	30
Γαλλία	0	5	20
Κροατία	2	1	2
Ιταλία	0	5	20
Κύπρος	0	1	3
Λετονία	0	1	1
Λιθουανία	0	0	5
Λουξεμβούργο	0	4	2
Ουγγαρία	0	0	12
Μάλτα	0	0	2
Κάτω Χώρες	0	5	53
Αυστρία	0	4	5
Πολωνία	0	1	12
Πορτογαλία	0	0	16
Ρουμανία	0	2	20
Σλοβενία	0	0	4
Σλοβακία	0	0	6
Φινλανδία	0	4	9
Σουηδία	0	4	2
Ηνωμένο Βασίλειο	0	7	27
ΣΥΝΟΛΟ στις 31.12.2017	**7**	**92**	**354**
ΣΥΝΟΛΟ στις 31.12.2016	2	95	335

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

([1]) Στον πίνακα αυτό παρουσιάζονται μόνον οι επιφυλάξεις σχετικά με το ΑΕΕ που αφορούν συγκεκριμένες πράξεις (αφορούν την κατάρτιση συγκεκριμένων συνιστωσών των εθνικών λογαριασμών σε ένα κράτος μέλος). Επίσης σε όλα τα κράτη μέλη εκκρεμούν σχετικές με διαδικασίες επιφυλάξεις για το ΑΕΕ (βλέπε σημείο 4.10), οι οποίες αφορούν την κατάρτιση των στοιχείων από το 2010 και εντεύθεν (με την εξαίρεση της Κροατίας, στην περίπτωση της οποίας αφορούν την περίοδο από το 2013 και εντεύθεν).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4.3

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΩΝ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΕΣΟΔΑ

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ως επί το πλείστον	Μερικώς				
2014	**Σύσταση 1:** Να λάβει μέτρα κατά τον επόμενο κύκλο επαληθεύσεων ώστε να μειωθεί ο αριθμός των ετών που θα αφορούν οι επιφυλάξεις οι οποίες θα διατυπωθούν στο τέλος του κύκλου.		X					*Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι ο αριθμός των ετών που καλύπτονται από επιφυλάξεις στο τέλος του κύκλου επαλήθευσης μπορεί να είναι σημαντικός. Πέραν της διατύπωσης επιφυλάξεων, η Επιτροπή άρχισε, κατά τη διάρκεια αυτού του κύκλου, να καθορίζει σημεία δράσης σχετικά με βελτιώσεις της ποιότητας των στοιχείων για το ΑΕΕ σε πρώιμο στάδιο. Αυτό αναμένεται να συμβάλει στη μείωση του αντικτύπου των επικείμενων επιφυλάξεων σχετικά με το ύψος των συνεισφορών στον προϋπολογισμό της ΕΕ που πρέπει να καταβληθούν.*
	Σύσταση 2: Να λάβει μέτρα προκειμένου να μειωθεί ο αντίκτυπος από τις αναθεωρήσεις των κρατών μελών.		X					*Οι εθνικές στατιστικές αρχές συμφωνούν εθελοντικά σε μια κοινή πολιτική αναθεώρησης και δεσμεύονται να την εφαρμόσουν σταδιακά, με σκοπό την παροχή πιο συνεκτικών στατιστικών στοιχείων στους χρήστες. Οι συμφωνηθείσες κατευθυντήριες γραμμές ορίζουν ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να διαδώσουν τα αποτελέσματα των επόμενων αναθεωρήσεων των τιμών αναφοράς το 2019 και το 2024, αντίστοιχα.* *Όσον αφορά το ΑΕΕ για τους σκοπούς των ιδίων πόρων, η Επιτροπή ζητεί από τα κράτη μέλη να παρέχουν τα πλέον επικαιροποιημένα ποιοτικά στοιχεία.*
	Σύσταση 3: Να βελτιώσει την υφιστάμενη καθοδήγηση για τους λογιστικούς ελέγχους μετά τον εκτελωνισμό και να ενθαρρύνει τη διενέργειά τους από τα κράτη μέλη.		X					*Η Επιτροπή έχει συστήσει ομάδα έργου η οποία θα απαρτίζεται από κράτη μέλη που θα συνεχίσουν να εντοπίζουν τις απαιτούμενες δράσεις για να επιτευχθεί κοινή προσέγγιση και να καταστεί διαθέσιμη πρόσθετη καθοδήγηση. Ωστόσο, η ομάδα κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το εν λόγω ζήτημα υπερβαίνει το πεδίο εφαρμογής του οδηγού τελωνειακών ελέγχων, ιδίως όσον αφορά τις νομικές συνέπειες.*
	Σύσταση 4: Να διασφαλίσει ότι τα κράτη μέλη διαθέτουν κατάλληλα λογιστικά συστήματα για την καταχώριση στοιχείων στη λογιστική Β και να ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να βελτιώσουν τη διαχείριση των στοιχείων που εγγράφονται στην εν λόγω λογιστική, παραδείγματος χάριν εξετάζοντάς τα σε τακτική βάση ώστε να διασφαλίζεται ότι οι παλαιότερες εγγραφές επικαιροποιούνται ή διαγράφονται κατά περίπτωση.		X					*Η Επιτροπή θα συνεχίσει να εξετάζει τη λογιστική Β σε κάθε έλεγχο ΠΙΠ που διενεργεί και θα διασφαλίζει ότι τα κράτη μέλη εφαρμόζουν κατάλληλα λογιστικά συστήματα και ότι οι παλαιότερες εγγραφές διαγράφονται ή ότι η συνεχιζόμενη διατήρησή τους στη λογιστική Β είναι δικαιολογημένη.*

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

«Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση»

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σημεία
Εισαγωγή	5.1-5.6
Σύντομη περιγραφή του υποτομέα «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση»	5.2-5.5
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	5.6
Μέρος 1 — Κανονικότητα των πράξεων	5.7-5.30
Δήλωση δαπανών καθ' υπέρβαση των πραγματικών, ιδίως από νέους συμμετέχοντες και ΜΜΕ	5.12
Τα περισσότερα μη προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα αφορούσαν την καταγραφή χρόνου και καθυστερήσεις στην κατανομή των πόρων	5.13
«Ορίζοντας 2020»: οι κανόνες για τη δήλωση των δαπανών προσωπικού εξακολουθούν να ενέχουν κίνδυνο εμφάνισης σφάλματος	5.14-5.16
Διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη»: οι ορισμοί των συμβάσεων υπεργολαβίας και των σχετικών πραγματοποιηθεισών δαπανών επιδέχονται διάφορες ερμηνείες	5.17
Έρευνα: βελτιώθηκε ο συντονισμός της παρακολούθησης της συνέχειας που δίδεται στους ελέγχους, αλλά πρέπει να βελτιωθεί περισσότερο η παρακολούθηση των έργων	5.18-5.19
Erasmus+: η στρατηγική ελέγχου είναι η ενδεδειγμένη, αλλά απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες για τη βελτίωση της διαχείρισης των επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του EACEA	5.20-5.22
Οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων παρέχουν ακριβοδίκαιη εκτίμηση της δημοσιονομικής διαχείρισης, με βελτιωμένη προσέγγιση για τον υπολογισμό των επισφαλών ποσών	5.23-5.25
Επανεξέταση των πληροφοριών σχετικά με τη νομιμότητα τις οποίες παρείχε ο ελεγχόμενος	5.26-5.30
Συμπέρασμα και συστάσεις	5.31-5.34
Συμπέρασμα	5.31-5.32
Συστάσεις	5.33-5.34
Μέρος 2 — Ζητήματα επιδόσεων στους τομείς της έρευνας και της καινοτομίας	5.35-5.37
Τα περισσότερα έργα απέδωσαν τις αναμενόμενες εκροές και τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα	5.37

Παράρτημα 5.1 — Αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις του υποτομέα «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση»

Παράρτημα 5.2 — Επισκόπηση των σφαλμάτων με αντίκτυπο άνω του 20 % που περιέχονται στον υποτομέα «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση»

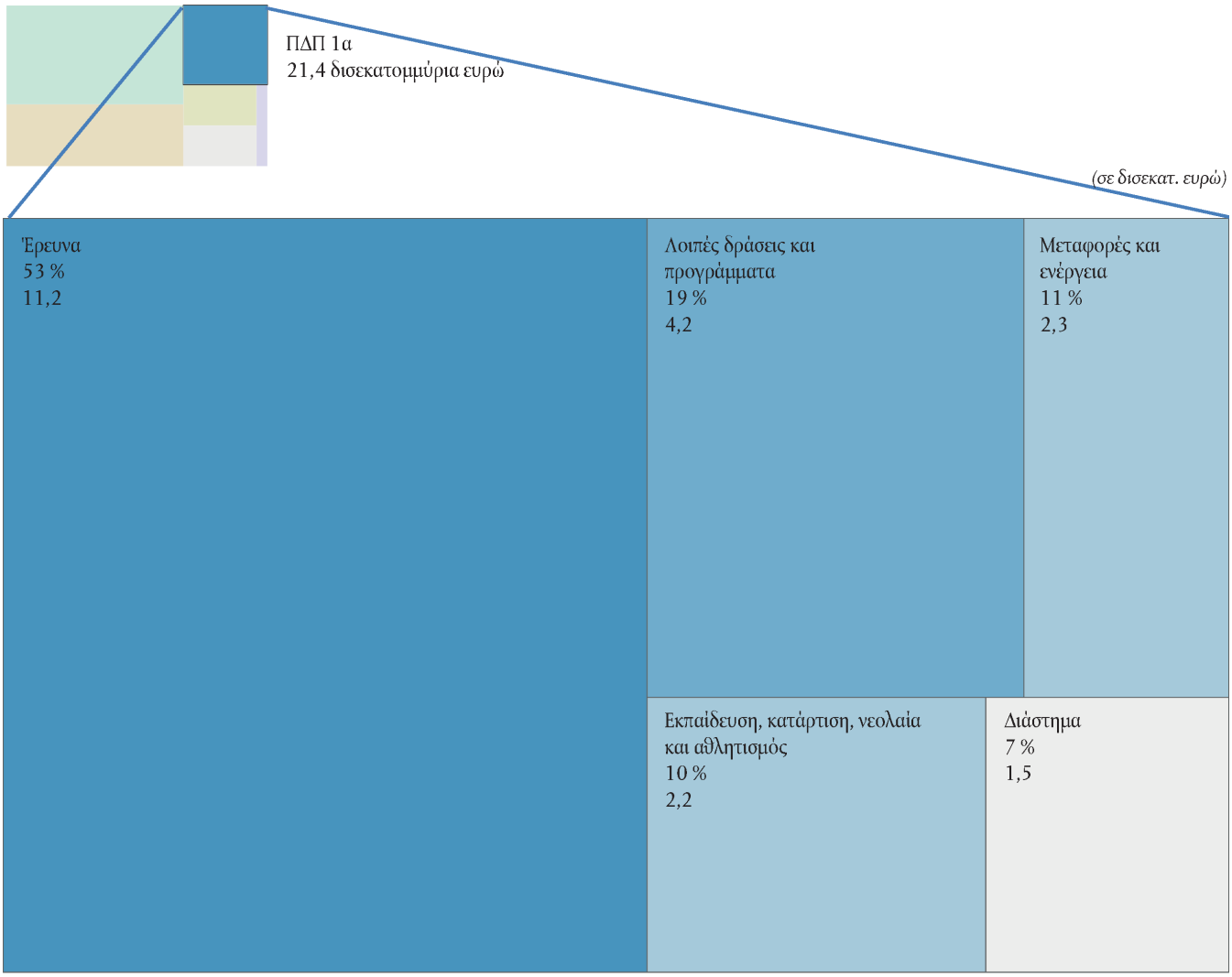
Παράρτημα 5.3 — Παρακολούθηση προγενέστερων συστάσεων για τον υποτομέα «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση»

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

5.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται οι διαπιστώσεις μας για τον υποτομέα 1α του ΠΔΠ που φέρει τον τίτλο «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση». Στο ***πλαίσιο 5.1*** παρουσιάζεται επισκόπηση των κύριων δραστηριοτήτων και δαπανών που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του προαναφερόμενου υποτομέα το 2017.

Πλαίσιο 5.1 — Υποτομέας του ΠΔΠ «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση» — Αναλυτικά στοιχεία για το 2017

Συνολικές πληρωμές του οικονομικού έτους	**21,4**
- προπληρωμές ([1])	*- 14,4*
+ εκκαθαρίσεις προπληρωμών ([1])	*7,9*
Σύνολο ελεγχθέντος πληθυσμού	**14,9**

([1]) Σύμφωνα με τον εναρμονισμένο ορισμό των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί (για λεπτομερέστερα στοιχεία, βλέπε σημείο 15 του ***παραρτήματος 1.1***).

Πηγή: Ενοποιημένοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2017.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Σύντομη περιγραφή του υποτομέα «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση»

5.2. Ως πρόκληση για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η προώθηση της απασχόλησης, της ανάπτυξης και των επενδύσεων αποτελεί μείζονα προτεραιότητα για την Επιτροπή. Οι δαπάνες που διατίθενται για τον υποτομέα του προϋπολογισμού «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση» βρίσκονται στην καρδιά του ευρωπαϊκού εγχειρήματος και διαδραματίζουν όλο και σημαντικότερο ρόλο στην προώθηση μιας κοινωνίας χωρίς αποκλεισμούς, στην τόνωση της ανάπτυξης και τη δημιουργία θέσεων εργασίας στην ΕΕ.

5.3. Ο συγκεκριμένος τομέας πολιτικής περιλαμβάνει τις δαπάνες για την έρευνα και την καινοτομία, την εκπαίδευση και την κατάρτιση, τα διευρωπαϊκά δίκτυα για την ενέργεια, τις μεταφορές και τις τηλεπικοινωνίες, τα διαστημικά προγράμματα και την ανάπτυξη των επιχειρήσεων. Τα κύρια προγράμματα που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του εν λόγω υποτομέα είναι το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα (7ο ΠΠ) ([1]), το «Ορίζοντας 2020» ([2]) για την έρευνα και την καινοτομία, καθώς και το Erasmus+ για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό. Περιλαμβάνει επίσης μεγάλα έργα υποδομών, όπως το Παγκόσμιο Δορυφορικό Σύστημα Πλοήγησης (Galileo), την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υπέρθεσης για τη Γεωστατική Πλοήγηση (EGNOS), τον ITER — Σύντηξη για Ενέργεια, τη διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» στους τομείς των μεταφορών, της ενέργειας και των τηλεπικοινωνιών, καθώς και το πρόγραμμα COSME για την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

5.4. Στην πλειονότητά τους οι δαπάνες τελούν υπό την άμεση διαχείριση της Επιτροπής και λαμβάνουν τη μορφή *επιχορηγήσεων* προς *δικαιούχους* από τον δημόσιο ή από τον ιδιωτικό τομέα, που συμμετέχουν σε έργα. Η Επιτροπή προβαίνει σε προπληρωμές προς τους δικαιούχους μετά την υπογραφή συμφωνίας επιχορήγησης ή την απόφαση χρηματοδότησης. Στη συνέχεια, αποδίδει τις χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ δαπάνες τις οποίες δηλώνουν οι δικαιούχοι, αφού αφαιρέσει τις τυχόν καταβληθείσες προπληρωμές. Όσον αφορά το πρόγραμμα Erasmus+, οι εθνικοί οργανισμοί διαχειρίζονται περίπου το 80 % των επιχορηγήσεων εκ μέρους της Επιτροπής, και ο Εκτελεστικός Οργανισμός Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Θεμάτων και Πολιτισμού (EACEA) διαχειρίζεται το υπόλοιπο 20 %.

5.5. Ο σοβαρότερος κίνδυνος για την *κανονικότητα* των *πράξεων* είναι ο μη εντοπισμός και η μη διόρθωση από την Επιτροπή των μη επιλέξιμων δαπανών που δηλώνουν οι δικαιούχοι πριν από την απόδοσή τους. Ο κίνδυνος αυτός είναι ιδιαιτέρως υψηλός για προγράμματα με περίπλοκους κανόνες σχετικά με την απόδοση των επιλέξιμων δαπανών, όπως τα προγράμματα έρευνας. Οι κανόνες αυτοί συχνά παρερμηνεύονται από τους δικαιούχους, ιδίως από εκείνους που είναι λιγότερο εξοικειωμένοι με τους κανόνες αυτούς, όπως οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), οι συμμετέχοντες για πρώτη φορά ή οι συμμετέχοντες από τρίτες χώρες.

5.5. *Οι κανόνες επιλεξιμότητας στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» έχουν απλουστευτεί σημαντικά σε σύγκριση με το 7ο ΠΠ, για παράδειγμα με το νέο σύστημα επιστροφής των έμμεσων δαπανών βάσει ενιαίου συντελεστή.*

([1]) Έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη 2007-2013.

([2]) Πρόγραμμα-πλαίσιο της ΕΕ για την έρευνα και την καινοτομία την περίοδο 2014-2020 («Ορίζοντας 2020»).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

5.6. Κατ' εφαρμογήν της προσέγγισης και των μεθόδων του ελέγχου που περιγράφονται στο ***παράρτημα 1.1***, το 2017 εξετάσαμε τα ακόλουθα όσον αφορά τον υποτομέα «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση», με σκοπό την παροχή ειδικής εκτίμησης:

α) Δείγμα 130 πράξεων, το οποίο σχεδιάστηκε ώστε να είναι αντιπροσωπευτικό του πλήρους φάσματος των δαπανών που καλύπτει ο συγκεκριμένος υποτομέας του ΠΔΠ. Το δείγμα συνίστατο σε 91 πράξεις του τομέα έρευνας και καινοτομίας (53 στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ και 38 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020») και 39 πράξεις στο πλαίσιο άλλων προγραμμάτων και δραστηριοτήτων σε 18 κράτη μέλη και 5 τρίτες χώρες.

β) Τους ελέγχους που διενήργησε το 2017 η Υπηρεσία Εσωτερικού Λογιστικού Ελέγχου (IAS) της Επιτροπής στις υπηρεσίες των οποίων εξετάσαμε επίσης τις *ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων*.

γ) Τις πληροφορίες σχετικά με την κανονικότητα των δαπανών, οι οποίες παρουσιάζονται στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης Έρευνας και Καινοτομίας (ΓΔ Έρευνας και Καινοτομίας), της Γενικής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης, Νεολαίας, Αθλητισμού και Πολιτισμού (ΓΔ Εκπαίδευσης, Νεολαίας, Αθλητισμού και Πολιτισμού), του EACEA και του Εκτελεστικού Οργανισμού Έρευνας (REA), καθώς και κατά πόσον οι πληροφορίες αυτές συμβαδίζουν σε γενικές γραμμές με τα δικά μας αποτελέσματα.

δ) Τις πληροφορίες για τη νομιμότητα και κανονικότητα που παρείχε η Επιτροπή για τις δαπάνες στους τομείς «έρευνα και καινοτομία» και «εκπαίδευση και κατάρτιση». Οι εργασίες αυτές πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο της μελλοντικής προσέγγισης της βεβαίωσης, η οποία προβλέπεται στη νέα στρατηγική του Συνεδρίου.

ε) Τις πληροφορίες που κοινοποίησε η Επιτροπή σχετικά με τις *επιδόσεις* των έργων έρευνας και καινοτομίας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

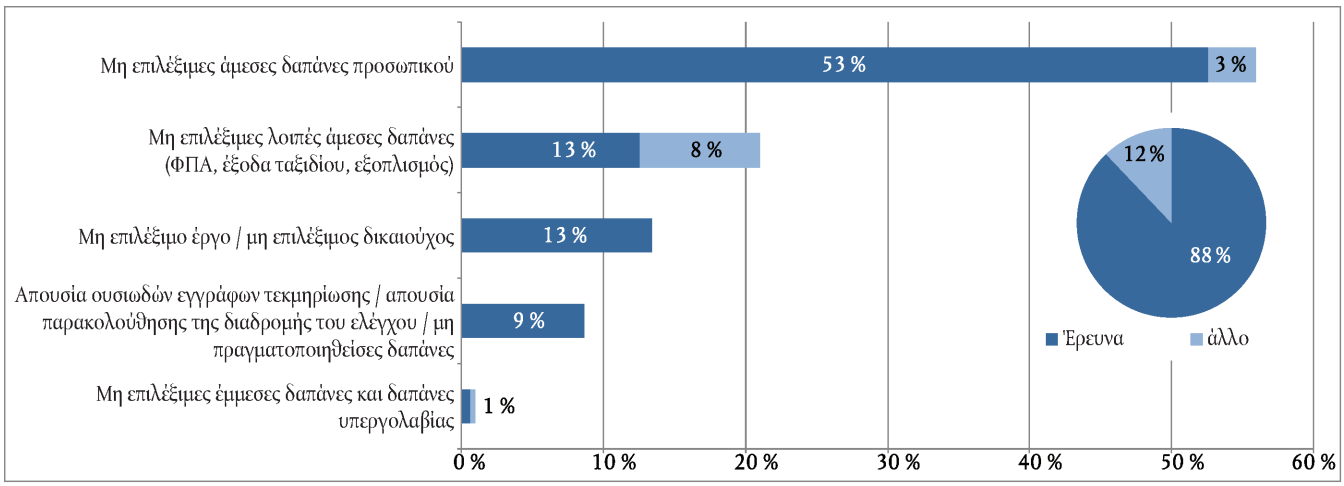
ΜΕΡΟΣ 1 — ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

5.7. Τα αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις παρουσιάζονται συνοπτικά στο ***παράρτημα 5.1***. Από τις 130 πράξεις που εξετάσαμε, οι 66 (51 %) περιείχαν σφάλμα. Βάσει των 41 σφαλμάτων που προσδιορίσαμε ποσοτικώς, εκτιμούμε ότι το επίπεδο σφάλματος είναι 4,2 % ([3]).

5.8. Στο ***πλαίσιο 5.2*** παρουσιάζεται ανάλυση του *εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος* για το 2017. Εντοπίσαμε προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα που αφορούσαν μη επιλέξιμες δαπάνες σε 35 από τις 91 πράξεις στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας του δείγματος (20 στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ και 15 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020»), οι οποίες αντιστοιχούν σχεδόν στο 79 % του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος για τον υποτομέα «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση» το 2017.

5.7. *Το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος που αναφέρει το ΕΕΣ αποτελεί έναν μόνο δείκτη της αποτελεσματικότητας της εκτέλεσης των δαπανών της ΕΕ. Ωστόσο, η Επιτροπή έχει πολυετή στρατηγική ελέγχου. Βάσει αυτής, οι υπηρεσίες της προβαίνουν σε εκτίμηση του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος στην οποία λαμβάνονται υπόψη οι ανακτήσεις, οι διορθώσεις και τα αποτελέσματα όλων των λογιστικών και λοιπών ελέγχων που διεξάγουν κατά τη διάρκεια της περιόδου εφαρμογής του προγράμματος.*

Πλαίσιο 5.2 — Τα περισσότερα σφάλματα αφορούσαν μη επιλέξιμες άμεσες δαπάνες προσωπικού

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

([3]) Ο υπολογισμός του εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος γίνεται βάσει αντιπροσωπευτικού στατιστικού δείγματος. Το αναφερόμενο ποσοστό αποτελεί τη βέλτιστη δυνατή εκτίμηση. Εκτιμούμε, με βαθμό εμπιστοσύνης 95 %, ότι, για τον σχετικό πληθυσμό, το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος κυμαίνεται μεταξύ 2,2 % και 6,2 % (κατώτατο και ανώτατο όριο σφάλματος αντίστοιχα).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

5.9. Οκτώ από τα σφάλματα που προσδιορίστηκαν ποσοτικώς υπερέβαιναν το 20 % της αξίας της αντίστοιχης πράξης (βλέπε ***παράρτημα 5.2***). Όλα αυτά τα σφάλματα προέρχονται από τη δήλωση μη επιλέξιμων δαπανών από τους δικαιούχους στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ και του προγράμματος «Ορίζοντας 2020».

5.10. Εντοπίσαμε προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα σε πέντε από τις 39 πράξεις του δείγματος που αφορούσαν άλλα προγράμματα και δραστηριότητες. Τα σφάλματα προήλθαν από παραβιάσεις των κανόνων επιλεξιμότητας από τους δικαιούχους, όπως από τον εσφαλμένο υπολογισμό των δαπανών προσωπικού ή τη δήλωση δαπανών είτε χωρίς δικαιολογητικά είτε χωρίς αυτές να έχουν πραγματοποιηθεί εντός της περιόδου που κάλυπτε η σχετική δήλωση ([4]).

5.11. Η Επιτροπή είχε εφαρμόσει διορθωτικά μέτρα που είχαν άμεσο αντίκτυπο σε 5 από τις πράξεις του δείγματός μας. Τα μέτρα αυτά επηρέασαν ελάχιστα τους υπολογισμούς μας, μειώνοντας το κατά την εκτίμησή μας επίπεδο σφάλματος για το παρόν κεφάλαιο κατά μόλις 0,3 εκατοστιαίες μονάδες. Σε 17 περιπτώσεις προσδιορίσιμων ποσοτικώς σφαλμάτων που διέπραξαν οι δικαιούχοι, η Επιτροπή ή ο ανεξάρτητος ελεγκτής διέθεταν επαρκή πληροφοριακά στοιχεία στη δήλωση δαπανών (π.χ. εσφαλμένη συναλλαγματική ισοτιμία ή δαπάνες που είχαν πραγματοποιηθεί εκτός της περιόδου που κάλυπτε η σχετική δήλωση) ώστε να προλάβουν, ή να εντοπίσουν και να διορθώσουν, τα σφάλματα πριν από την έγκριση των δαπανών. Εάν η Επιτροπή είχε αξιοποιήσει δεόντως όλες τις πληροφορίες που είχε στη διάθεσή της, το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος για το παρόν κεφάλαιο θα ήταν χαμηλότερο κατά 1,5 εκατοστιαίες μονάδες.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.11. *Η Επιτροπή έχει θεσπίσει αποτελεσματικό σύστημα εκ των προτέρων ελέγχων που περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, λεπτομερείς αυτοματοποιημένους καταλόγους ελέγχων, γραπτές οδηγίες και συνεχή κατάρτιση. Η βελτίωση του εν λόγω συστήματος χωρίς να επιβάλλεται πρόσθετος διοικητικός φόρτος στους δικαιούχους, προκειμένου να μπορούν να επικεντρώνονται στην επίτευξη των στόχων τους στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας, με παράλληλη μέριμνα ώστε οι πληρωμές να καταβάλλονται έγκαιρα στους ερευνητές, είναι μια διαρκής πρόκληση.*

Όσον αφορά τους ανεξάρτητους ελεγκτές που πιστοποιούν τις δηλωθείσες δαπάνες οι οποίες αντιστοιχούν σε 14 από τις 17 περιπτώσεις που αναφέρει το ΕΕΣ, πρόκειται για γνωστό ζήτημα που έχει αναλυθεί σε προηγούμενες εκθέσεις. Η Επιτροπή διοργάνωσε σειρά συνεδριάσεων που απευθύνονταν στους δικαιούχους και τους ανεξάρτητους αρμόδιους για την πιστοποίηση ελεγκτές, με στόχο την καλύτερη ενημέρωση σχετικά με τα συχνότερα σφάλματα. Επιπλέον, οι αρμόδιοι για την πιστοποίηση ελεγκτές που είχαν υποπέσει σε σφάλματα έλαβαν αναδρομικές παρατηρήσεις, και το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» παρέχει πλέον ένα πιο διδακτικό υπόδειγμα για τα πιστοποιητικά ελέγχου. Όσον αφορά το 7ο ΠΠ, τα πιστοποιητικά ελέγχου αναμένεται να μειώσουν το ποσοστό σφάλματος κατά 50 % σε σύγκριση με τις μη πιστοποιημένες δηλωθείσες δαπάνες. Έτσι, μολονότι αναγνωρίζεται ότι τα πιστοποιητικά ελέγχου δεν επιτρέπουν τον εντοπισμό κάθε σφάλματος, αποτελούν σημαντικό εργαλείο για τη μείωση του συνολικού ποσοστού σφάλματος.

([4]) Τα σφάλματα αντιστοιχούσαν μεταξύ του 4,9 % και 16,9 % της εξετασθείσας αξίας και αφορούσαν έργα των ακόλουθων προγραμμάτων: του Ταμείου Έρευνας Άνθρακα και Χάλυβα (2 περιπτώσεις), του προγράμματος για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία (1 περίπτωση), του Erasmus+ (1 περίπτωση) και του προγράμματος ΔΕΔ-Μ (1 περίπτωση).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Δήλωση δαπανών καθ' υπέρβαση των πραγματικών, ιδίως από νέους συμμετέχοντες και ΜΜΕ

5.12. Τα προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα που σχετίζονται με προγράμματα έρευνας και καινοτομίας αφορούν κυρίως δαπάνες προσωπικού και διαπράχθηκαν ως επί το πλείστον από νέους συμμετέχοντες και ΜΜΕ (βλέπε παράδειγμα στο ***πλαίσιο 5.3***). Εντοπίσαμε επίσης μη επιλέξιμες δαπάνες που προέκυψαν από την εσφαλμένη κατάταξη συμβούλων ή παρόχων υπηρεσιών ως υπαλλήλων ή την παράλειψη τρίτων από τη σύμβαση επιχορήγησης.

Πλαίσιο 5.3 — Δήλωση από ΜΜΕ εσφαλμένων δαπανών προσωπικού και δαπανών τρίτου

Ελέγξαμε μια ΜΜΕ που δραστηριοποιείτο στον γαλακτοκομικό τομέα και είχε πρόσφατα αρχίσει να συμμετέχει για πρώτη φορά σε τέσσερα έργα του 7ου ΠΠ. Ο δικαιούχος είχε χρησιμοποιήσει εσφαλμένη μεθοδολογία για τον υπολογισμό των ωρομισθίων. Εκτίμησε τις δαπάνες για το 2016 βάσει στοιχείων του 2014. Τα ωρομίσθια των ιδιοκτητών της ΜΜΕ είχαν υπερεκτιμηθεί. Επιπλέον, διαπιστώθηκαν αποκλίσεις μεταξύ των παρουσιολογίων και των δελτίων καταγραφής χρόνου εργασίας για τρεις από τους έξι ελεγχθέντες υπαλλήλους, γεγονός που είχε ως αποτέλεσμα τη δήλωση ωρών καθ' υπέρβαση των πραγματικών.

Τέλος, οι υπάλληλοι που είχαν εργαστεί στο έργο δεν ανήκαν στο δυναμικό της εταιρείας που υπέγραψε τη συμφωνία επιχορήγησης, αλλά στην αδελφή εταιρεία. Η εν λόγω αδελφή εταιρεία δεν είχε προστεθεί ως τρίτος στη συμφωνία επιχορήγησης.

Επομένως όλες οι δαπάνες έπρεπε να θεωρηθούν μη επιλέξιμες.

5.12. *Σημαντικός στόχος του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» ήταν να αυξηθεί η συμμετοχή των νεοεισερχόμενων και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) στο πρόγραμμα-πλαίσιο. Στα τέλη του 2017, το 57 % των συμμετεχόντων ήταν νεοεισερχόμενοι στα προγράμματα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία, ενώ το 23,9 % του προϋπολογισμού για την «Υπεροχή στις γενικής εφαρμογής και βιομηχανικές τεχνολογίες» και «Κοινωνιακές προκλήσεις» διατίθεται στις ΜΜΕ, ποσοστό που υπερβαίνει τον στόχο του 20 %. Επομένως, ενώ η Επιτροπή έχει επίγνωση του ότι οι νεοεισερχόμενοι και οι ΜΜΕ αντιπροσωπεύουν ιδιαίτερο κίνδυνο σφάλματος, ο κίνδυνος αυτός πρέπει να μετριαστεί και όχι να αποφευχθεί.*

Η Επιτροπή κατέβαλε ιδιαίτερες προσπάθειες για να απευθυνθεί στους νεοεισερχομένους και στις ΜΜΕ στο πλαίσιο των επικοινωνιακών της εκστρατειών και, για το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020», εισήγαγε απλουστεύσεις που στοχεύουν άμεσα σε αυτό το είδος δικαιούχου, συμπεριλαμβανομένων των κατ' αποκοπή πληρωμών για το πρώτο στάδιο του καθεστώτος για τις ΜΜΕ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Τα περισσότερα μη προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα αφορούσαν την καταγραφή χρόνου και καθυστερήσεις στην κατανομή των πόρων

5.13. Ανάμεσα στις 130 πράξεις του δείγματος, εντοπίσαμε επίσης 42 μη προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα που ανάγονταν σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με κανόνες χρηματοδότησης ([5]). Οι περιπτώσεις αυτές αφορούσαν συχνότερα έργα έρευνας και καινοτομίας και σχετίζονταν κυρίως με αδυναμίες στα συστήματα που χρησιμοποιούσαν οι δικαιούχοι για την καταγραφή του χρόνου και με την καθυστερημένη κατανομή της συνεισφοράς της ΕΕ στους λοιπούς συμμετέχοντες από τον συντονιστή του έργου. Μολονότι ορισμένες από αυτές τις καθυστερήσεις ήταν κατανοητές, διαπιστώνουμε ότι κάθε καθυστέρηση στη μεταφορά κεφαλαίων της ΕΕ μπορεί να έχει σοβαρές οικονομικές επιπτώσεις για τους συμμετέχοντες στα έργα, ιδίως για τις ΜΜΕ ([6]).

5.13. *Η Επιτροπή θεωρεί ότι ο βέλτιστος τρόπος διαχείρισης της μεταφοράς κονδυλίων μεταξύ των μελών της κοινοπραξίας είναι η διαχείριση να αναλαμβάνεται εντός της κοινοπραξίας. Η Επιτροπή υπενθύμισε στους συντονιστές την υποχρέωσή τους να μεταφέρουν τα κονδύλια σε εύθετο χρόνο, ενώ, όταν εντοπίζεται καθυστέρηση στην κατανομή κονδυλίων ή υποβάλλεται σχετική καταγγελία, πάγια πρακτική της Επιτροπής είναι να αναλύονται οι λόγοι της καθυστέρησης με τον συντονιστή του έργου.*

«Ορίζοντας 2020»: οι κανόνες για τη δήλωση των δαπανών προσωπικού εξακολουθούν να ενέχουν κίνδυνο εμφάνισης σφάλματος

5.14. Έχουμε ήδη επισημάνει στο παρελθόν ([7]) ότι οι κανόνες χρηματοδότησης του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» είναι απλούστεροι από εκείνους του 7ου ΠΠ. Ωστόσο, δεδομένου ότι το μοντέλο χρηματοδότησης βασίζεται στην απόδοση των επιλέξιμων δαπανών, οι κανόνες για τη δήλωση των πραγματικών δαπανών προσωπικού είναι περίπλοκοι και, επομένως, δύσκολοι στην κατανόηση και την εφαρμογή τους. Αυτό επιβεβαιώνεται τόσο από τους ελέγχους μας όσο και από τους ελέγχους της Επιτροπής, οι οποίοι υποδεικνύουν ένα διαρκώς υψηλό επίπεδο σφάλματος στις δαπάνες προσωπικού.

5.14 και 5.15. *Η ιδιαίτερη κατάσταση που περιγράφει το ΕΕΣ στο σημείο 5.15 προκύπτει από την απλούστευση που έχει εισαχθεί για να καταστεί δυνατή η αυξημένη αποδοχή των συνήθων πρακτικών κοστολόγησης των δικαιούχων. Η Επιτροπή θα εξετάσει πώς μπορούν να γίνουν περαιτέρω απλουστεύσεις, ιδίως για το μελλοντικό πρόγραμμα-πλαίσιο, με βάση τα αποτελέσματα των ελέγχων του ΕΕΣ και των δικών της ελέγχων, ενώ θα διασφαλίζεται παράλληλα ότι οι στόχοι πολιτικής μπορούν να επιτευχθούν και ότι τα κονδύλια της ΕΕ μπορούν να κατανέμονται ορθά.*

Η Επιτροπή διενεργεί επίσης πιλοτικές δοκιμές με κατ' αποκοπή χρηματοδότηση, με στόχο αυτό το είδος μοντέλου χρηματοδότησης να χρησιμοποιηθεί ευρύτερα στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας Ευρώπη». Με αυτόν τον τρόπο θα αποφεύγονται όλα αυτά τα σφάλματα.

([5]) 13 πράξεις που περιελάμβαναν τόσο προσδιορίσιμα ποσοτικώς όσο και μη προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα.

([6]) Βλέπε επίσης σημεία 8.18 και 8.42 (σύσταση 2) της ετήσιας έκθεσης για το 2012 και σημείο 8.12 της ετήσιας έκθεσης για το 2013.

([7]) Σημείο 5.13 της ετήσιας έκθεσης για το 2016, σημείο 5.12 της ετήσιας έκθεσης για το 2014 και ενημερωτικό έγγραφο του Συνεδρίου με τίτλο «Συμβολή στην απλούστευση του προγράμματος έρευνας της ΕΕ που θα διαδεχθεί το πρόγραμμα "Ορίζοντας 2020"», το οποίο δημοσιεύθηκε τον Μάρτιο του 2018.

5.15. Τον Ιούλιο του 2016, δύο και πλέον χρόνια από την έναρξη του προγράμματος «Ορίζοντας 2020», η Επιτροπή εισήγαγε μια επιπλέον επιλογή σχετικά με τη δήλωση των δαπανών προσωπικού, τη μέθοδο του μηνιαίου ωριαίου κόστους. Στο πλαίσιο των ελέγχων μας επιβεβαιώνεται ότι οι τρέχουσες συνθήκες εφαρμογής της εν λόγω μεθόδου μπορεί να οδηγήσουν τον δικαιούχο στη δήλωση δαπανών προσωπικού πολύ υψηλότερων από εκείνες που αντιστοιχούν στην εργασία που όντως πραγματοποιήθηκε. Αυτό συμβαίνει όταν το σχετικό προσωπικό εκτελεί και άλλα καθήκοντα πέραν εκείνων που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ και ο συνολικός αριθμός των παραγωγικών ωρών εργασίας του υπερβαίνει τον συνήθη αριθμό. Οι κατευθυντήριες οδηγίες της Επιτροπής επιβάλλουν στους δικαιούχους να χρησιμοποιούν τον συνήθη αριθμό παραγωγικών ωρών, και όχι τον υψηλότερο συνολικό αριθμό, κατά τον υπολογισμό του ωριαίου κόστους που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των επιλέξιμων δαπανών. Έχουμε ήδη επισημάνει ([8]) ότι τα διπλά ανώτατα όρια ([9]) που εισήγαγε η Επιτροπή δεν αντιμετωπίζουν την ανωτέρω κατάσταση, δεδομένου ότι εφαρμόζονται μόνο σε στοιχεία των *επιχορηγήσεων* της ΕΕ και της Ευρατόμ και αποκλείουν άλλα καθήκοντα, τα οποία δεν χρηματοδοτούνται από την ΕΕ (βλέπε παράδειγμα στο ***πλαίσιο 5.4***).

Πλαίσιο 5.4 — Η μέθοδος του μηνιαίου ωριαίου κόστους οδηγεί σε υπερεκτίμηση των δαπανών

Ελέγξαμε έναν δικαιούχο που εφάρμοζε τη μέθοδο του μηνιαίου ωριαίου κόστους και διαπιστώσαμε ότι η μέθοδος αυτή οδηγούσε συστηματικά σε υπερεκτίμηση των δαπανών προσωπικού και επέτρεπε στον δικαιούχο να δηλώνει μισθό πλήρους απασχόλησης για υπάλληλο που εργαζόταν μόνον εν μέρει στο έργο της ΕΕ.

Ο συγκεκριμένος υπάλληλος είχε συνολικό ετήσιο μισθό 162 500 ευρώ και εργάστηκε 2 400 παραγωγικές ώρες ετησίως, εκ των οποίων τις 1 788 για το έργο της ΕΕ. Η μέθοδος του μηνιαίου ωριαίου κόστους έδωσε στον δικαιούχο τη δυνατότητα να καταλογίσει το σύνολο των μισθών του υπαλλήλου, ύψους 162 500 ευρώ, στο έργο της ΕΕ, παρά το γεγονός ότι ο υπάλληλος αφιέρωσε μόνο το 75 % του παραγωγικού χρόνου εργασίας του στο έργο της ΕΕ.

([8]) Σημείο 5.16 της ετήσιας έκθεσης για το 2016.

([9]) Οι δικαιούχοι πρέπει να διασφαλίζουν ότι:
- ο συνολικός αριθμός των ετήσιων ωρών εργασίας που δηλώνονται ανά εργαζόμενο στο πλαίσιο των επιχορηγήσεων ΕΕ και Ευρατόμ ΔΕΝ υπερβαίνει τον αριθμό των ετήσιων παραγωγικών ωρών που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του ωριαίου κόστους,
- το συνολικό ποσό των δαπανών προσωπικού που δηλώνονται (για επιστροφή βάσει των πραγματικών δαπανών) ανά εργαζόμενο ετησίως στο πλαίσιο των επιχορηγήσεων ΕΕ και Ευρατόμ ΔΕΝ υπερβαίνει το συνολικό ποσό δαπανών προσωπικού που έχουν καταχωριστεί στους λογαριασμούς του δικαιούχου (για το συγκεκριμένο άτομο και έτος).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

5.16. Το 2015 η Επιτροπή δημοσίευσε έγγραφο κατευθυντήριων οδηγιών ([10]) με κατάλογο των προβλημάτων που είχαν ανακύψει σε ορισμένες χώρες. Το εν λόγω έγγραφο θα έπρεπε να παράσχει καθοδήγηση στους δικαιούχους σχετικά με τα ζητήματα επιλεξιμότητας που σχετίζονται με συγκεκριμένες καταστάσεις που ισχύουν σε συγκεκριμένες χώρες ή με τα νομικά πλαίσιά τους. Διαπιστώσαμε ότι ο κατάλογος αυτός ήταν ελλιπής και δεν αναφέρονταν παρεμφερείς καταστάσεις σε άλλες χώρες ([11]).

Διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη»: οι ορισμοί των συμβάσεων υπεργολαβίας και των σχετικών πραγματοποιηθεισών δαπανών επιδέχονται διάφορες ερμηνείες

5.17. Κανόνες που επιδέχονται διάφορες ερμηνείες διαπιστώσαμε και σε άλλα προγράμματα. Στο πλαίσιο της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη», η διαφορά μεταξύ της «σύμβασης υλοποίησης» και της «σύμβασης υπεργολαβίας» είναι ασαφής, μολονότι οι όροι επιλεξιμότητας είναι διαφορετικοί ([12]). Η κατάσταση αυτή προκαλεί αμφιβολίες μεταξύ των δικαιούχων. Επιπλέον, μία από τις προϋποθέσεις για την επιλεξιμότητα των δαπανών είναι να έχει πραγματοποιηθεί η δαπάνη. Σύμφωνα με τον ορισμό του προγράμματος της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη» από την Επιτροπή, η ύπαρξη σχετικού τιμολογίου δεν είναι απαραίτητη ως αποδεικτικό στοιχείο. Οι δαπάνες των συμβάσεων προμήθειας αγαθών, εκτέλεσης εργασιών ή παροχής υπηρεσιών ή οι συμβάσεις υπεργολαβίας θεωρούνται ότι έχουν πραγματοποιηθεί όταν εκτελεστεί η σύμβαση ή η σύμβαση υπεργολαβίας (ή μέρος αυτής), ήτοι όταν τα αγαθά, οι εργασίες ή οι υπηρεσίες (συμπεριλαμβανομένων των μελετών) έχουν παραδοθεί, εκτελεστεί ή παρασχεθεί. Εντούτοις, η Επιτροπή δεν παρείχε κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με τα στοιχεία που θα έδιναν τη δυνατότητα απόδειξης της πραγματοποίησης μιας δαπάνης.

Έρευνα: βελτιώθηκε ο συντονισμός της παρακολούθησης της συνέχειας που δίδεται στους ελέγχους, αλλά πρέπει να βελτιωθεί περισσότερο η παρακολούθηση των έργων

5.18. Επισημάναμε στο παρελθόν ([13]) ότι οι διαφορετικοί φορείς υλοποίησης είχαν καταβάλει προσπάθειες για την εξεύρεση κοινής θέσης σχετικά με τον τρόπο παρακολούθησης της συνέχειας που δίδεται στις διαπιστώσεις των ελέγχων. Προκειμένου να υπάρχει συνέπεια, η ΓΔ Έρευνας και Καινοτομίας κατάρτισε διάφορα έγγραφα καθοδήγησης και υποδείγματα. Η Επιτροπή έχει πλέον αναθέσει στην εν λόγω ΓΔ τον συντονισμό της παρακολούθησης της συνέχειας που δίδεται στις διαπιστώσεις ελέγχου. Για τον σκοπό αυτό, συγκροτείται επί του παρόντος ειδική υπηρεσία στους κόλπους της κοινής υπηρεσίας ελέγχου της εν λόγω ΓΔ.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.16. *Ο κατάλογος που συνοδεύει το έγγραφο κατευθυντήριων οδηγιών παρουσιάζει συνοπτικά όλα τα εθνικά προβλήματα σε σχέση με τα οποία η Επιτροπή κλήθηκε να γνωμοδοτήσει και προέβη σε νομική εκτίμηση. Οι εν λόγω εκτιμήσεις γενικά ενεργοποιούνται κατόπιν αιτήματος των εθνικών σημείων επαφής.*

5.17. *Η πρακτική της σύναψης σύμβασης εξωτερικής βοήθειας αποτελεί συνήθη πρακτική για τα μεγάλα έργα υποδομής που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της CEF.*

Η Επιτροπή γνωρίζει ότι οι έννοιες της «σύμβασης υλοποίησης» βάσει του άρθρου 9 και των συμβάσεων υπεργολαβίας βάσει του άρθρου 10 θα μπορούσαν να δημιουργήσουν αμφιβολίες μεταξύ των δικαιούχων, οι περισσότεροι από τους οποίους είναι κράτη μέλη ή δημόσιοι οργανισμοί που είναι αρμόδιοι για την υλοποίηση των υποδομών μεταφορών/ενέργειας στα κράτη μέλη, ανάλογα με την πείρα και τις γνώσεις τους όσον αφορά τη διαχείριση χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ έργων.

Το ζήτημα συζητήθηκε με τα μέλη της επιτροπής CEF και διαβιβάστηκε επεξηγηματικό σημείωμα στη συντονιστική επιτροπή CEF στις 21 Οκτωβρίου 2015. Ταυτόχρονα, ο ΙΝΕΑ δημοσίευσε κατάλογο συχνών ερωτήσεων σχετικά με το υπόδειγμα συμφωνίας επιχορήγησης.

Έκτοτε, η ερμηνεία αυτή εφαρμόζεται εσωτερικά με συνέπεια και παρέχεται στους δικαιούχους όταν προκύπτει ανάγκη. Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι η κατάσταση θα μπορούσε να βελτιωθεί περαιτέρω.

([10]) «H2020 Programme — Guidance on List of issues applicable to particular countries».

([11]) Αρκετά πριμ που υπάρχουν τόσο στη Γαλλία όσο και στην Ισπανία αναφέρονται μόνο στις κατευθυντήριες οδηγίες για τη Γαλλία.

([12]) Σύμβαση υπεργολαβίας είναι η σύμβαση διά της οποίας ανατίθεται σε τρίτο η υλοποίηση καθηκόντων που αποτελούν τμήμα της δράσης. Απαιτεί την η έγκριση της Επιτροπής, ενώ άλλες συμβάσεις δεν την χρειάζονται.

([13]) Σημείο 5.27 της ετήσιας έκθεσης για το 2016.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

5.19. Όσον αφορά το 2017, η IAS της Επιτροπής κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα συστήματα εσωτερικών δικλίδων ελέγχου που ελέγχθηκαν για τη ΓΔ Έρευνας και Καινοτομίας ήταν εν μέρει αποτελεσματικά, επειδή δεν είχε δοθεί καμία συνέχεια σε αρκετές πολύ σημαντικές συστάσεις. Διαπιστώσαμε ότι η ΓΔ Έρευνας και Καινοτομίας είχε ακόμη οκτώ εκκρεμείς συστάσεις, των οποίων η υλοποίηση είχε καθυστερήσει. Μία εξ αυτών αφορούσε το γεγονός ότι οι φορείς υλοποίησης του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» δεν είχαν βρει μια συναινετική λύση για τον τρόπο παρακολούθησης των έργων. Η υφιστάμενη καθοδήγηση από τη ΓΔ Έρευνας και Καινοτομίας συνιστά το επίπεδο της απαιτούμενης παρακολούθησης να καθορίζεται βάσει του προφίλ κινδύνου του έργου. Η παρακολούθηση έργων και δικαιούχων βάσει ανάλυσης κινδύνου είναι καθοριστικής σημασίας όχι μόνο προκειμένου να επαληθεύεται ότι οι δικαιούχοι συμμορφώνονται με τους κανόνες, αλλά και για να διασφαλίζεται η επιτυχής ολοκλήρωση ενός έργου. Συχνά απαιτείται η στενότερη παρακολούθηση των νέων συμμετεχόντων, των ΜΜΕ και των δικαιούχων τρίτων χωρών. Ωστόσο, οι φορείς υλοποίησης δεν εφαρμόζουν συστηματικά τις κατευθυντήριες οδηγίες, δεδομένου ότι αυτές παρουσιάζονται απλώς ως παραδείγματα βέλτιστων πρακτικών.

Erasmus+: η στρατηγική ελέγχου είναι η ενδεδειγμένη, αλλά απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες για τη βελτίωση της διαχείρισης των επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του EACEA

5.20. Το 2017, η IAS παρακολούθησε τη συνέχεια που δόθηκε στις παρατηρήσεις που είχε διατυπώσει στο πλαίσιο του ελέγχου της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας της στρατηγικής ελέγχου του EACEA σχετικά με το Erasmus+. Το συμπέρασμα του ελέγχου ήταν ότι ο EACEA εφαρμόζει ένα αποτελεσματικό σύστημα εσωτερικών δικλίδων ελέγχου, το οποίο παρέχει εύλογη διασφάλιση. Στο πλαίσιο της παρακολούθησης της συνέχειας, η IAS κατέληξε στο συμπέρασμα ότι όλες οι συστάσεις που εκκρεμούσαν στο παρελθόν είχαν υλοποιηθεί ικανοποιητικά.

5.21. Το 2017, η IAS έλεγξε επίσης την αποτελεσματικότητα των συστημάτων εσωτερικών δικλίδων ελέγχου του EACEA για το Erasmus+, όσον αφορά το στάδιο διαχείρισης των επιχορηγήσεων. Η IAS αναγνώρισε τις προσπάθειες που κατέβαλε ο EACEA για την έγκαιρη επιλογή των προτάσεων επιχορήγησης. Εντούτοις, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι εξακολουθούσαν να υπάρχουν σοβαρές αδυναμίες οι οποίες παρεμπόδιζαν τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των διαδικασιών κατά το πρώτο στάδιο της διαδικασίας διαχείρισης των επιχορηγήσεων του Erasmus+, ιδίως κατά την αξιολόγηση των προτάσεων, γεγονός που αποτελεί μείζον διαχειριστικό πρόβλημα για τον EACEA.

5.22. Όσον αφορά το οικονομικό έτος 2017, η IAS κατέληξε στο συμπέρασμα ότι συνολικά τα συστήματα των εσωτερικών δικλίδων ελέγχου δεν ήταν αποτελεσματικά όσον αφορά τη διαδικασία αξιολόγησης των αιτήσεων επιχορήγησης. Επισημαίνουμε ότι ο EACEA έλαβε ταχέως μέτρα για τη βελτίωση του σχεδιασμού και της εφαρμογής του συστήματος δικλίδων ελέγχου του, ώστε να διασφαλίζει την κατάλληλη επιλογή και ανάθεση των έργων. Ο τρόπος σχεδιασμού των συστημάτων εσωτερικών δικλίδων ελέγχου αποτέλεσε αντικείμενο αλλαγών, οι οποίες άρχισαν να τίθενται σε εφαρμογή. Η αποτελεσματικότητα της μέτρων που ελήφθησαν θα αξιολογηθεί σε μεταγενέστερο στάδιο.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.19. *Η Επιτροπή παρακολουθεί τη συνέχεια που δίνεται στις οκτώ συστάσεις, οι οποίες προβλέπεται να εφαρμοστούν έως τα τέλη του 2018.*

5.21. *Η Υπηρεσία Εσωτερικού Λογιστικού Ελέγχου (IAS) αποτελεί σημαντικό μέρος του συνολικού συστήματος ελέγχου της Επιτροπής και παρέχει στο θεσμικό όργανο διασφάλιση όσον αφορά την λειτουργία των εσωτερικών συστημάτων ελέγχου του. Η IAS διαθέτει πολυετές πρόγραμμα ελέγχου με βάση τον κίνδυνο. Η Επιτροπή (IAS) έχει εντοπίσει τα προβλήματα που περιγράφονται από το ΕΕΣ, και ο EACEA έχει αποδεχθεί τις συστάσεις ελέγχου της IAS και τις έχει εφαρμόσει από την πρώτη πρόσκληση υποβολής προτάσεων το 2018. Επιπλέον, ο EACEA αποφάσισε επίσης να εφαρμόσει παρόμοια μέτρα που απορρέουν από τις συστάσεις της IAS και σε άλλα προγράμματα τα οποία έχουν ανατεθεί στο χαρτοφυλάκιό του.*

5.22. *Στις αρχές του 2018, η IAS διενήργησε έναν πρώτο έλεγχο παρακολούθησης και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο σχεδιασμός των αναθεωρημένων διαδικασιών και των συνοδευτικών κατευθυντήριων γραμμών και οδηγιών είναι κατάλληλος και συνάδει με τον δημοσιονομικό κανονισμό.*

Ο EACEA θέσπισε μια σειρά δράσεων για να ενισχυθεί η αξιολόγηση των αιτήσεων και η παροχή των επιχορηγήσεων, οι οποίες θα εφαρμοστούν κατά τη διάρκεια του 2018.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων παρέχουν ακριβοδίκαιη εκτίμηση της δημοσιονομικής διαχείρισης, με βελτιωμένη προσέγγιση για τον υπολογισμό των επισφαλών ποσών

5.23. Οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων που εξετάσαμε ([14]) παρείχαν ακριβοδίκαιη εκτίμηση της δημοσιονομικής διαχείρισης των οικείων γενικών διευθύνσεων και οργανισμών από την άποψη της κανονικότητας των πράξεων στις οποίες βασίζονται. Συνολικά, οι παρεχόμενες πληροφορίες επιβεβαίωσαν τις διαπιστώσεις και τα συμπεράσματά μας.

5.24. Όπως και τα προηγούμενα έτη, οι εκθέσεις όλων των γενικών διευθύνσεων που εκτελούν δαπάνες έρευνας και καινοτομίας περιλαμβάνουν *επιφύλαξη* σχετικά με τις πληρωμές για την απόδοση των δηλωθεισών δαπανών στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ, επειδή το *ποσοστό υπολειπόμενου σφάλματος* είναι ανώτερο του 2 % ([15]). Φέτος, η Επιτροπή δημοσίευσε τις πρώτες εκτιμήσεις της σχετικά με τα ποσοστά σφάλματος στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020». Βάσει των ελέγχων της, η Επιτροπή προβλέπει αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος 2,8 % και *ποσοστό υπολειπόμενου σφάλματος* 2,2 % ([16]).

5.25. Διαπιστώσαμε ότι η Επιτροπή εναρμόνισε περαιτέρω την προσέγγισή της για τον καθορισμό των εκτιμώμενων επισφαλών ποσών εντός των υπηρεσιών της που είναι επιφορτισμένες με την υλοποίηση των προγραμμάτων έρευνας και καινοτομίας.

Επισκόπηση των πληροφοριών σχετικά με τη κανονικότητα που παρείχε ο ελεγχόμενος

5.26. Όσον αφορά τον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας, εξετάσαμε τη μεθοδολογία δειγματοληψίας και ελέγχου της Επιτροπής, στην οποία βασίζονται οι πληροφορίες για τη νομιμότητα και την κανονικότητα που περιέχονται στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων. Εξετάσαμε επίσης φακέλους ελέγχου στην Επιτροπή, καθώς και σε μία από τις ιδιωτικές ελεγκτικές εταιρείες που διενεργούν ελέγχους σχετικά με το 7ο ΠΠ για λογαριασμό της Επιτροπής.

([14]) Γενική Διεύθυνση Έρευνας και Καινοτομίας, Γενική Διεύθυνση Εκπαίδευσης, Νεολαίας, Αθλητισμού και Πολιτισμού, Εκτελεστικός Οργανισμός Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Θεμάτων και Πολιτισμού (EACEA) και Εκτελεστικός Οργανισμός Έρευνας (REA).

([15]) Η Επιτροπή αναφέρει ότι το πολυετές αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος για τις δαπάνες του 7ου ΠΠ είναι 4,95 %. Ποσοστά υπολειπόμενου σφάλματος αναφέρει μόνο στο επίπεδο της κάθε σχετικής γενικής διεύθυνσης, τα οποία κυμαίνονται μεταξύ 2,79 % και 3,55 %.

([16]) Πρόκειται για πολυετή ποσοστά τα οποία καλύπτουν επίσης τις δαπάνες πριν από τον Οκτώβριο του 2016 (ήτοι πριν από την περίοδο αναφοράς του ελέγχου μας).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

5.27. Όσον αφορά το 7ο ΠΠ, τα προγράμματα ελέγχου και οι κανόνες τήρησης των εγγράφων δεν ήταν εναρμονισμένα, και το 2017 η Επιτροπή έπαψε να διενεργεί στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ κατασταλτικούς ελέγχους βάσει τυχαίου δείγματος έργων.

5.28. Όσον αφορά το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020», η Επιτροπή καθιέρωσε κατάλληλες διαδικασίες και στρατηγική ελέγχου βάσει εναρμονισμένων προγραμμάτων ελέγχου. Ωστόσο, οι εργασίες που πραγματοποιήσαμε μέχρι σήμερα δεν μας επιτρέπουν να αποφανθούμε για την ποιότητα των σχετικών κατασταλτικών ελέγχων, δεδομένου ότι η τεκμηρίωση που περιλαμβανόταν στους φακέλους ελέγχου ήταν ανεπαρκής για την πραγματοποίηση πλήρους επισκόπησης. Επίσης η μέχρι σήμερα αξιολόγησή μας δεν κάλυψε τις ιδιωτικές ελεγκτικές εταιρείες που διενεργούν ελέγχους εκ μέρους της Επιτροπής και, κατά συνέπεια, το 2018 θα πραγματοποιήσουμε νέο κύκλο επισκοπήσεων, συμπεριλαμβανομένης της επαναδιενέργειας ελέγχων της Επιτροπής.

5.29. Όσον αφορά το Erasmus+, αξιολογήσαμε τη γενική στρατηγική και μεθοδολογία της Επιτροπής και των εθνικών οργανισμών σχετικά με τους κατασταλτικούς ελέγχους. Η επισκόπησή μας κάλυψε τρεις χώρες και τους σχετικούς εθνικούς οργανισμούς, ήτοι την Τσεχική Δημοκρατία, τη Γαλλία (Agence Erasmus+ France) και την Ιταλία (Agenzia Nazionale Erasmus +) ([17]). Εξετάσαμε επίσης την παρακολούθηση και εποπτεία που ασκούν οι εθνικές αρχές και τους ελέγχους που διενήργησαν ανεξάρτητοι ελεγκτικοί φορείς. Όσον αφορά την πτυχή του προγράμματος που διαχειρίζεται ο EACEA, εξετάσαμε τους κατασταλτικούς ελέγχους για το πρόγραμμα Erasmus+, δύο εκ των οποίων είχε διενεργήσει άμεσα η ίδια η Επιτροπή και οκτώ είχαν ανατεθεί εξωτερικά στην ιδιωτική ελεγκτική εταιρεία που διενεργεί ελέγχους για λογαριασμό της Επιτροπής.

5.30. Διαπιστώσαμε ότι οι τρεις εθνικοί οργανισμοί και αρχές που εφαρμόζουν το πρόγραμμα Erasmus+ είχαν θέσει σε λειτουργία επαρκή συστήματα εποπτείας και ελέγχου. Επιπλέον, οι εθνικές αρχές παρακολουθούσαν και επόπτευαν επαρκώς τους εθνικούς οργανισμούς. Εντούτοις, οι εθνικές αρχές δεν επόπτευαν επαρκώς τους ανεξάρτητους ελεγκτικούς φορείς που είχαν επιλέξει. Διαπιστώθηκαν αδυναμίες στο επίπεδο λεπτομέρειας και τεκμηρίωσης των εξακριβώσεων που πραγματοποίησαν δύο από τους τρεις ανεξάρτητους ελεγκτικούς φορείς. Όσον αφορά τον EACEA, διαπιστώσαμε ότι οι έλεγχοι που διενήργησε απευθείας η Επιτροπή είναι ικανοποιητικοί. Στο πλαίσιο της εξέτασης που πραγματοποιήσαμε επί των φακέλων ελέγχου που τηρούσε η ιδιωτική ελεγκτική εταιρεία η οποία διενεργούσε ελέγχους για λογαριασμό της Επιτροπής, διαπιστώσαμε αδυναμίες στην τεκμηρίωση, τη συνοχή της δειγματοληψίας και την κατάρτιση εκθέσεων, καθώς και σε ορισμένες ελεγκτικές διαδικασίες.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.30. *Η Επιτροπή λαμβάνει υπό σημείωση τη διαπίστωση του ΕΕΣ όσον αφορά τους ανεξάρτητους ελεγκτικούς φορείς (IAB) και θα επικαιροποιήσει αναλόγως τις οδηγίες της προς τις εθνικές αρχές σχετικά με την ποιότητα των ελέγχων που διενεργούν οι IAB.*

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι έλεγχοι του δείγματος ανήκουν στους πρώτους ελέγχους που διενήργησε ο εξωτερικός ανάδοχος μετά την έναρξη εφαρμογής της νέας σύμβασης-πλαισίου για τον έλεγχο. Οι παρατηρήσεις του ΕΕΣ ελήφθησαν υπόψη στο μεταξύ στο πλαίσιο της στρατηγικής ελέγχου της ποιότητας του EACEA, η οποία καθιερώθηκε από την έναρξη της τρέχουσας σύμβασης-πλαισίου για τον έλεγχο. Είναι παρόμοιες με τα ζητήματα που είχε εντοπίσει ο EACEA.

([17]) Στην υλοποίηση του προγράμματος Erasmus+ συμμετέχουν περισσότεροι από 50 εθνικοί οργανισμοί. Η επιλογή μας πραγματοποιήθηκε κατά τρόπον ώστε να υπάρχει συνδυασμός μικρών και μεγάλων οργανισμών και να καλύπτεται τόσο η ΕΕ των 15 όσο και τα νέα κράτη μέλη.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Συμπέρασμα

5.31. Από το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου συνάγεται ότι το επίπεδο σφάλματος που περιέχουν οι δαπάνες στον υποτομέα «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση» είναι σημαντικό.

5.32. Για αυτόν τον υποτομέα του ΠΔΠ, το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος που προέκυψε από τις ελεγκτικές δοκιμασίες στις οποίες υποβάλαμε τις πράξεις είναι 4,2 % (βλέπε ***παράρτημα 5.1***).

Συστάσεις

5.33. Στο ***παράρτημα 5.3*** παρουσιάζονται οι διαπιστώσεις μας από την επισκόπηση της συνέχειας που δόθηκε στις τρεις συστάσεις που διατυπώσαμε στην ετήσια έκθεσή μας για το 2014. Η Επιτροπή υλοποίησε ως επί το πλείστον δύο από αυτές τις συστάσεις, ενώ μία υλοποιήθηκε εν μέρει.

5.34. Βάσει της επισκόπησης αυτής, καθώς και των διαπιστώσεων και των συμπερασμάτων μας για το 2017, συνιστούμε στην Επιτροπή να υλοποιήσει έως το τέλος του 2018 τα εξής:

— **Σύσταση 1**: Όσον αφορά το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020», να αποσαφηνίσει περαιτέρω τους κανόνες για τις δαπάνες προσωπικού, να αναθεωρήσει τη μεθοδολογία για τις δαπάνες προσωπικού και να συμπληρώσει τον κατάλογο των προβλημάτων που εμφανίζονται σε ορισμένες χώρες.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.

Η Επιτροπή θα εξετάσει πώς μπορεί να αποσαφηνίσει τις κατευθυντήριες γραμμές (σχολιασμένο υπόδειγμα συμφωνίας επιχορήγησης) υπό το πρίσμα των πορισμάτων του ελέγχου και θα συνεχίσει να επικαιροποιεί τον κατάλογο των προβλημάτων σε ορισμένες χώρες.

— **Σύσταση 2:** Όσον αφορά τη διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη», να βελτιώσει το επίπεδο ενημέρωσης των δικαιούχων σχετικά με τους κανόνες επιλεξιμότητας, ιδίως προβαίνοντας σε σαφή διάκριση μεταξύ της σύμβασης υλοποίησης και της σύμβασης υπεργολαβίας.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.

Θα ενισχύσει την επικοινωνία με τους δικαιούχους και θα βελτιώσει τις πληροφορίες που τίθενται στη διάθεσή τους.

— **Σύσταση 3**: Να αντιμετωπίζει ταχέως τις αδυναμίες που εντοπίζει η IAS:

  — κατά τη διαδικασία διαχείρισης, από τον EACEA, των επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του Erasmus+,

  — κατά την παρακολούθηση των έργων έρευνας και καινοτομίας.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΜΕΡΟΣ 2 — ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

5.35. Αναλύσαμε τις πληροφορίες που διαβίβασε η Επιτροπή σχετικά με τις επιδόσεις 59 έργων έρευνας και καινοτομίας του δείγματός μας ([18]), εκ των οποίων 23 έργα είχαν ήδη ολοκληρωθεί. Δεν αξιολογήσαμε αυτή καθαυτή την ποιότητα της έρευνας που είχε πραγματοποιηθεί, ούτε τον αντίκτυπο των έργων από τη σκοπιά του κατά πόσον είχε επιτευχθεί ο στόχος πολιτικής περί βελτίωσης της έρευνας και της καινοτομίας.

5.36. Για κάθε έργο εξετάσαμε την έκθεση αξιολόγησης, την οποία καταρτίζει ο υπεύθυνος έργου της Επιτροπής στο πλαίσιο των ελέγχων που διενεργούνται πριν από την απόδοση των δηλωθεισών δαπανών. Λάβαμε υπόψη μας τα συμπεράσματα του υπευθύνου έργου σχετικά με τα εξής:

— αν η αναφερθείσα πρόοδος ως προς τις *εκροές* και τα *αποτελέσματα* συμβάδιζε με τους στόχους που ορίζονταν στη συμφωνία επιχορήγησης,

— αν οι δαπάνες που καταλογίστηκαν στο πλαίσιο του έργου ήταν εύλογες, λαμβάνοντας υπόψη την αναφερθείσα πρόοδο,

— αν οι εκροές και τα αποτελέσματα του έργου είχαν διαδοθεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στη συμφωνία επιχορήγησης.

Τα περισσότερα έργα απέδωσαν τις αναμενόμενες εκροές και τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα

5.37. Σύμφωνα με τις εκθέσεις της Επιτροπής, τα περισσότερα έργα πέτυχαν τις αναμενόμενες εκροές και τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα. Ωστόσο, από τις εκθέσεις της Επιτροπής προέκυπτε επίσης ότι αρκετά έργα αντιμετώπιζαν προβλήματα που υπονόμευαν τις επιδόσεις τους:

— σε επτά περιπτώσεις, η αναφερθείσα πρόοδος συμβάδιζε μόνον εν μέρει με τους στόχους που είχαν συμφωνηθεί με την Επιτροπή,

— σε έξι περιπτώσεις, η Επιτροπή θεώρησε ότι οι αναφερθείσες δαπάνες δεν ήταν εύλογες, λαμβανομένης υπόψη της προόδου που είχε σημειωθεί,

— σε δύο περιπτώσεις, οι εκροές και τα αποτελέσματα των έργων είχαν διαδοθεί μόνον εν μέρει και, σε μία περίπτωση, δεν υπήρξε καμία δραστηριότητα διάδοσης.

5.37. *Τα έργα έρευνας και καινοτομίας είναι, εξ ορισμού, ριψοκίνδυνα και αβέβαια. Δεν είναι δυνατόν να υπάρξει εκ των προτέρων εγγύηση ότι οι επιστημονικοί και τεχνολογικοί στόχοι μπορούν να επιτευχθούν. Γι' αυτό υπάρχει διαδικασία παρακολούθησης των έργων, με σκοπό να εντοπίζονται περιπτώσεις όπου τα έργα δεν είναι απολύτως επιτυχημένα και να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα για τη διευθέτηση του προβλήματος.*

([18]) Αξιολογήσαμε τις επιδόσεις συνεργατικών έργων που περιελάμβαναν πολλούς διαφορετικούς συμμετέχοντες, αποκλείοντας πράξεις όπως τα επιδόματα κινητικότητας σε μεμονωμένους ερευνητές.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5.1

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΤΟΜΕΑ «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ»

	2017	**2016**
ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ		
Σύνολο πράξεων	**130**	150
ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ ΠΟΣΟΤΙΚΩΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ		
Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος	**4,2 %**	4,1 %
Ανώτατο όριο σφάλματος (ΑΟΣ)	6,2 %	
Κατώτατο όριο σφάλματος (ΚΟΣ)	2,2 %	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5.2

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΩΝ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ ΜΕ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟ ΑΝΩ ΤΟΥ 20 % ΣΤΟΝ ΥΠΟΤΟΜΕΑ «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ»

Κατ' εφαρμογήν της γενικής μεθοδολογίας ελέγχου που περιγράφεται στο ***παράρτημα 1.1***, υποβάλαμε σε ελεγκτικές δοκιμασίες αντιπροσωπευτικό στατιστικό δείγμα πράξεων, προκειμένου να εκτιμήσουμε το επίπεδο *παρατυπίας* στον πληθυσμό που επελέγη για τον συγκεκριμένο υποτομέα του ΠΔΠ. Τα σφάλματα που εντοπίσαμε δεν νοούνται ως εξαντλητική απαρίθμηση ούτε μεμονωμένων σφαλμάτων ούτε των ειδών σφάλματος που παρουσιάζονται στο ***πλαίσιο 5.2***. Τα σφάλματα των οποίων ο αντίκτυπος υπερβαίνει το 20 % της αξίας της εξετασθείσας πράξης περιγράφονται κατωτέρω, επιπροσθέτως εκείνου που περιγράφεται στο ***πλαίσιο 5.3***. Αυτά τα οκτώ σφάλματα καλύπτουν πάνω από το 61 % του συνολικού εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος για τον υποτομέα «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση».

Έργα στο πλαίσιο του έβδομου προγράμματος-πλαισίου για την έρευνα

Παράδειγμα 1 — Μη επιλέξιμες δαπάνες προσωπικού και δαπάνες προσωπικού που δεν συνοδεύονται από τα απαιτούμενα αποδεικτικά στοιχεία

Ο δικαιούχος (ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης εκτός ΕΕ), που συμμετείχε σε έργο που είχε σχεδιαστεί για να φέρει επαναστατικές αλλαγές στην κατασκευή, διαχείριση και συντήρηση σηράγγων, δήλωσε, αφενός, δαπάνες προσωπικού για μια περίοδο κατά την οποία ο σχετικός υπάλληλος δεν απασχολούνταν στην πραγματικότητα από τον δικαιούχο και, αφετέρου, δαπάνες προσωπικού που δεν τεκμηριώνονταν από έγκυρα δελτία καταγραφής χρόνου εργασίας. Οι μη επιλέξιμες δαπάνες αντιστοιχούσαν στο 85,4 % των συνολικών δαπανών που εξετάστηκαν.

Παράδειγμα 2 — Δήλωση μη επιλέξιμων δαπανών προσωπικού και εσφαλμένος υπολογισμός των ωρομισθίων

Οι δαπάνες προσωπικού που δήλωσε για επιστροφή ο δικαιούχος (μια ΜΜΕ της ΕΕ που παρέχει υπηρεσίες μηχανικού) περιελάμβαναν δαπάνες για πρόσωπο που δεν ήταν υπάλληλος του δικαιούχου, αλλά ιδιοκτήτης μιας εταιρείας που παρέχει υπηρεσίες στον δικαιούχο. Όσον αφορά κάποιον άλλο υπάλληλο, αποδόθηκαν δαπάνες προσωπικού που αφορούσαν την περίοδο πριν από την πρόσληψή του. Διαπιστώσαμε ότι το ωριαίο κόστος που χρησιμοποιήθηκε για τον υπολογισμό των μισθολογικών δαπανών είχε υπολογιστεί με εσφαλμένο τρόπο. Οι μη επιλέξιμες δαπάνες αντιστοιχούσαν στο 35,9 % των συνολικών δαπανών που εξετάστηκαν.

Παράδειγμα 3 — Μη επιλέξιμες δαπάνες προσωπικού και δαπάνες υπεργολαβίας

Ο δικαιούχος (ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός εκτός ΕΕ που συμμετέχει σε ερευνητικό έργο στον τομέα της τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών για την ενεργό και υγιή γήρανση) δήλωσε δαπάνες προσωπικού για διάφορα πρόσωπα που είτε δεν είχαν απασχοληθεί ποτέ από αυτόν είτε δεν απασχολούνταν τις περιόδους που δηλώθηκαν. Επιπλέον, ο δικαιούχος δήλωσε δαπάνες τις οποίες ο υπεργολάβος είχε χρεώσει σε θυγατρική του δικαιούχου. Οι μη επιλέξιμες δαπάνες αντιστοιχούσαν στο 84,2 % των συνολικών δαπανών που εξετάστηκαν.

Παράδειγμα 4 — Εσφαλμένως υπολογισμένες δαπάνες προσωπικού και άλλες μη σχετικές με το έργο δαπάνες

Ο δικαιούχος (ένας δημόσιος οργανισμός της ΕΕ που συμμετέχει σε ερευνητικό έργο στον τομέα των αναδυόμενων ασθενειών που μεταδίδονται από κρότωνες) δήλωσε μη επιλέξιμες δαπάνες μίσθωσης και ταξιδίου, οι οποίες δεν ήταν σχετικές με το έργο. Επιπλέον, οι μη επιλέξιμες δαπάνες ταξιδίου δηλώθηκαν και αποδόθηκαν δύο φορές, και ως δαπάνες ταξιδίου και ως δαπάνες προσωπικού. Οι μη επιλέξιμες δαπάνες αντιστοιχούσαν στο 20,3 % των συνολικών δαπανών που εξετάστηκαν.

Έργα στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζοντας 2020»

Παράδειγμα 5 — Ανεξόφλητο τιμολόγιο και εσφαλμένο ποσοστό επιστροφής δαπανών

Ο δικαιούχος (μια δημόσια οντότητα κράτους μέλους της ΕΕ), που δραστηριοποιείται στον τομέα της ενέργειας, δήλωσε δαπάνες σχετικές με τιμολόγιο που δεν είχε εξοφληθεί κατά τον χρόνο του ελέγχου, ενάμιση και πλέον χρόνο μετά την έκδοσή του. Επιπλέον, η Επιτροπή έχει κατατάξει αυτή την οντότητα ως μη κερδοσκοπική, γεγονός που της δίνει δικαίωμα σε ποσοστό επιστροφής δαπανών 100 %, παρόλο που το καταστατικό της ορίζει ότι πρόκειται για εμπορική επιχείρηση. Η μη επιλέξιμη συνεισφορά αντιστοιχούσε στο 30 % των συνολικών δαπανών που εξετάστηκαν.

Παράδειγμα 6 — Μη επιλέξιμες δαπάνες, έλλειψη διαδρομής ελέγχου και εσφαλμένη συναλλαγματική ισοτιμία

Ο δικαιούχος (ένα πανεπιστήμιο με έδρα σε τρίτη χώρα) δεν καταχώρισε καμία δαπάνη, πλην των δαπανών προσωπικού, στο λογιστικό σύστημά του. Μεταξύ των μη καταχωρισμένων δαπανών εντοπίσαμε τα ακόλουθα παραδείγματα: δαπάνες που δηλώθηκαν χωρίς απόδειξη πληρωμής, δαπάνες με ασαφή σχέση με το έργο, στοιχεία δαπανών που δηλώθηκαν δύο φορές, *έμμεσες δαπάνες* που δηλώθηκαν ως άμεσες και δαπάνες που δηλώθηκαν βάσει προβλέψεων και όχι βάσει πραγματικών δαπανών. Επιπλέον, όλες οι δηλωθείσες δαπάνες υπολογίστηκαν βάσει εσφαλμένης συναλλαγματικής ισοτιμίας. Οι μη επιλέξιμες δαπάνες αντιστοιχούσαν στο 64,7 % των συνολικών δαπανών που εξετάστηκαν.

Παράδειγμα 7 — Δήλωση μη επιλέξιμων δαπανών προσωπικού και εσφαλμένη συναλλαγματική ισοτιμία

Όταν δήλωσε τις δαπάνες του την πρώτη περίοδο αναφοράς, ο δικαιούχος (ένα ερευνητικό ίδρυμα που ανήκε σε παγκοσμίου φήμης νοσοκομείο τρίτης χώρας) χρησιμοποίησε τη μεθοδολογία του ωριαίου κόστους, η οποία δεν συμμορφώνεται με τους κανόνες του προγράμματος «Ορίζοντας 2020». Ο δικαιούχος δεν είχε μητρώα στα οποία να έχει καταγραφεί ο χρόνος που οι δύο υπάλληλοι αφιέρωσαν στο ελεγχθέν έργο. Για έναν τρίτο υπάλληλο, υπήρχαν πράγματι δελτία καταγραφής του χρόνου, τα οποία επιβεβαίωναν τη διάθεση του 10 % του χρόνου του υπαλλήλου στο έργο, παρόλο που ο δικαιούχος είχε εκ παραδρομής υπολογίσει τις δαπάνες προσωπικού με βάση τη διάθεση του 20 % του χρόνου του υπαλλήλου στο έργο. Επιπλέον, όλες οι δηλωθείσες δαπάνες υπολογίστηκαν βάσει εσφαλμένης συναλλαγματικής ισοτιμίας. Από τα 130 000 ευρώ τα οποία δήλωσε ο δικαιούχος, τα 45 500 ευρώ ήταν μη επιλέξιμα, γεγονός που σημαίνει ποσοστό σφάλματος 35,2 %.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5.3

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΩΝ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΤΟΜΕΑ «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ»

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ως επί το πλείστον	Μερικώς				
2014	Βάσει της παρούσας επισκόπησης, καθώς και των διαπιστώσεων και συμπερασμάτων για το 2014, συνιστούμε τα εξής: **Σύσταση 1:** Η Επιτροπή, οι εθνικές αρχές και οι ανεξάρτητοι ελεγκτές οφείλουν να χρησιμοποιούν όλα τα διαθέσιμα σχετικά πληροφοριακά στοιχεία προκειμένου να προλαμβάνουν ή να εντοπίζουν και να διορθώνουν τυχόν σφάλματα πριν από την απόδοση δαπανών.			X				*Η Επιτροπή αναλαμβάνει τακτικά δράσεις για την επανεξέταση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου της. Η Επιτροπή έχει παράσχει καθοδήγηση στους δικαιούχους και τους ελεγκτές τους σχετικά με όλες τις σημαντικές πτυχές της διαχείρισης των επιχορηγήσεων.*
	Σύσταση 2: Βάσει της εμπειρίας της από το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα, η Επιτροπή οφείλει να αναπτύξει κατάλληλη στρατηγική διαχείρισης και ελέγχου των κινδύνων για το «Ορίζοντας 2020», συμπεριλαμβανομένων των ενδεδειγμένων ελέγχων, αφενός, σε δικαιούχους υψηλού κινδύνου, όπως οι ΜΜΕ και οι νεοεισερχόμενοι στην αγορά, και, αφετέρου, στις δαπάνες που δηλώνονται βάσει ειδικών κριτηρίων επιλεξιμότητας.		X					*Η στρατηγική ελέγχου βασίζεται στη διαχείριση του κινδύνου, και αυτό έχει μεταφραστεί σε επιχειρησιακές διαδικασίες. Η Επιτροπή δέχεται ότι η διαδικασία αυτή δεν έχει ακόμη τελειοποιηθεί.*
	Σύσταση 3: Η Επιτροπή να διασφαλίζει ότι οι υπηρεσίες της εφαρμόζουν συνεπή προσέγγιση για τον υπολογισμό των σταθμισμένων μέσων ποσοστών σφάλματος και τη συνακόλουθη εκτίμηση των ποσών σε κίνδυνο.		X					*Η Επιτροπή διευκρίνισε περαιτέρω τις βασικές έννοιες και τους βασικούς ορισμούς για τον προσδιορισμό των ποσοστών σφάλματος, των επισφαλών ποσών και των διορθώσεων στις οδηγίες, το υπόδειγμα και το καθοδηγητικό σημείωμα των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων. Οι διάφορες έννοιες και δείκτες καθορίζονται κατά τρόπο επαρκώς ευέλικτο προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι ειδικές καταστάσεις των διάφορων ΓΔ, ενώ παράλληλα διασφαλίζουν επαρκή βαθμό συνέπειας για την παγίωση των δεδομένων και την αποφυγή σύγχυσης.*

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

«Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή»

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σημεία
Εισαγωγή	6.1-6.24
Σύντομη περιγραφή του υποτομέα «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή»	6.3-6.15
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	6.16-6.24
Μέρος 1 — Κανονικότητα των πράξεων	6.25-6.78
Αποτελέσματα της επισκόπησης των πράξεων και της επαναδιενέργειας ελεγκτικών εργασιών	6.26-6.43
Η δική μας αξιολόγηση των εργασιών των αρχών ελέγχου	6.44-6.50
Οι εργασίες της Επιτροπής και η αναφορά στοιχείων για το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της	6.51-6.72
Συμπέρασμα και συστάσεις	6.73-6.78
Συμπέρασμα	6.73-6.76
Συστάσεις	6.77-6.78
Μέρος 2 — Αξιολόγηση των επιδόσεων των έργων	6.79-6.92
Αξιολόγηση του σχεδιασμού του συστήματος επιδόσεων	6.82-6.86
Πολλά έργα δεν πέτυχαν πλήρως τους στόχους επιδόσεων	6.87-6.90
Στην πλειονότητά τους, τα κράτη μέλη δεν ήταν σε θέση να χρησιμοποιήσουν στο ακέραιο τις εισφορές τους σε χρηματοοικονομικά μέσα υπό επιμερισμένη διαχείριση	6.91
Συμπέρασμα	6.92

Παράρτημα 6.1 — Αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις του υποτομέα «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή»

Παράρτημα 6.2 — Παρακολούθηση προγενέστερων συστάσεων σχετικά με τον τομέα «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή»

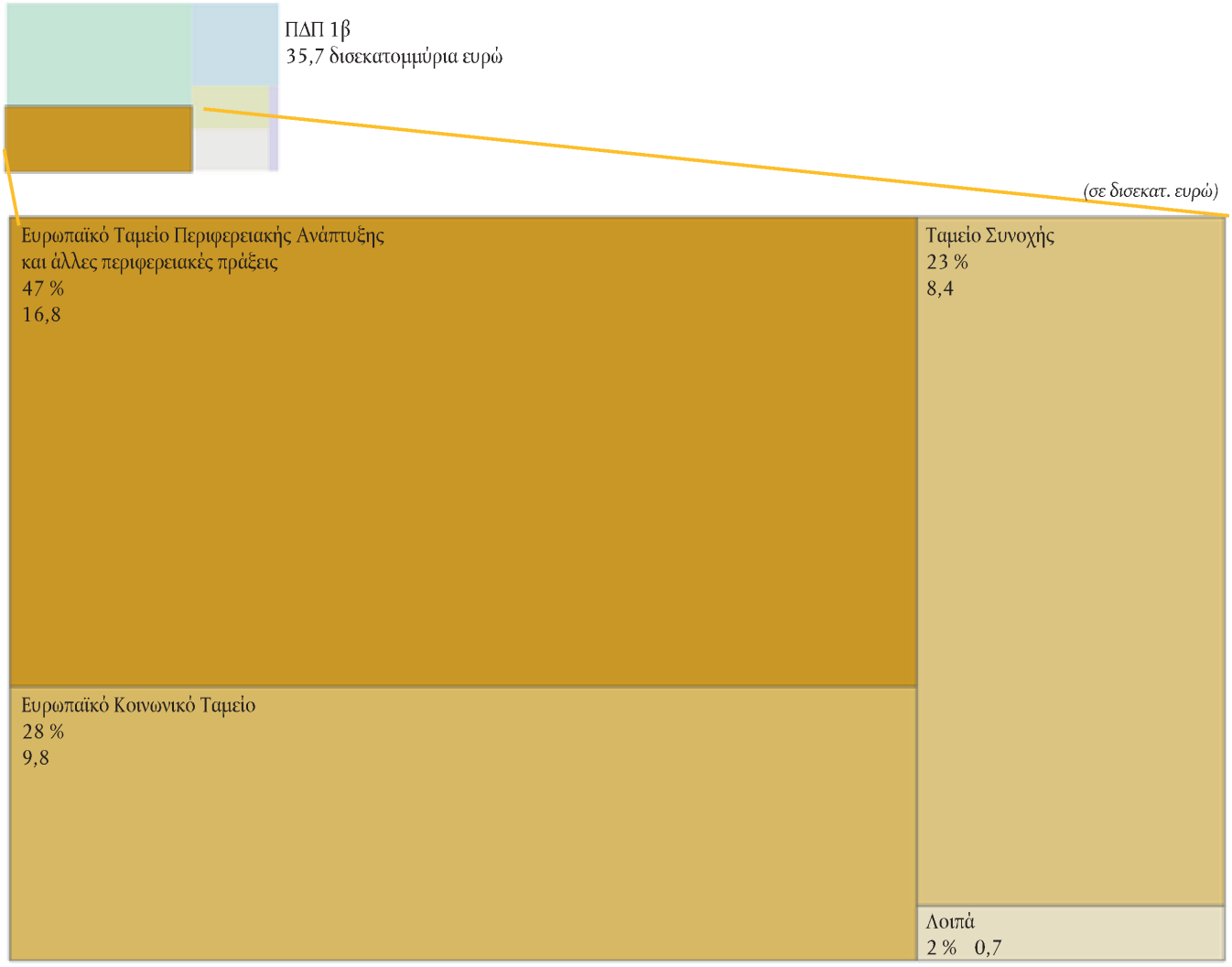
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

6.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται οι διαπιστώσεις μας για τον υποτομέα 1β του ΠΔΠ που φέρει τον τίτλο «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή». Το 2017 είναι η πρώτη φορά που υποβάλαμε σε έλεγχο πληρωμές που σχετίζονται, αφενός, με το κλείσιμο της *περιόδου προγραμματισμού* 2007-2013 και, αφετέρου, με την υλοποίηση της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020 βάσει του νέου πλαισίου δικλίδων και διασφάλισης.

6.2. Στο ***πλαίσιο 6.1*** παρουσιάζεται μια γενική εικόνα των κύριων δραστηριοτήτων και δαπανών που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του προαναφερόμενου υποτομέα το 2017. Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τον ελεγχόμενο πληθυσμό για το 2017 ανατρέξτε στα σημεία 6.16 έως 6.19.

Πλαίσιο 6.1 — Υποτομέας 1β του ΠΔΠ «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή» — Αναλυτικά στοιχεία για το 2017

Συνολικές πληρωμές του οικονομικού έτους		35,7
-	*προπληρωμές* ([1])	*- 9,0*
+	*εκκαθαρίσεις* ([1]) ([2])	*0,5*
+	*ετήσιες αποφάσεις κλεισίματος για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020* ([3])	*2,5*
-	*πληρωμές για την περίοδο ΠΔΠ 2014-2020*	*- 20,8*
-	*ενδιάμεσες πληρωμές για ΕΠ που δεν είχαν κλείσει την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013*	*- 0,9*
Σύνολο ελεγχθέντος πληθυσμού ([4])		**8,0**

([1]) Σύμφωνα με τον εναρμονισμένο ορισμό των *πράξεων* στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί (για λεπτομερέστερα στοιχεία, βλέπε σημείο 15 του ***παραρτήματος 1.1***).
([2]) Το συγκεκριμένο αριθμητικό στοιχείο αποτυπώνει τις εκκαθαρίσεις προχρηματοδοτήσεων της περιόδου 2007-2013 σχετικά με ΕΠ που έκλεισαν το 2017.
([3]) Αυτό το αριθμητικό στοιχείο περιλαμβάνει συνεισφορές ύψους 0,3 δισεκατομμυρίων ευρώ σε *χρηματοοικονομικά μέσα* που τελούν υπό *επιμερισμένη διαχείριση*.
([4]) Το 66 % του πληθυσμού αφορά την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013 και το 34 % την περίοδο 2014-2020.

Πηγή: Ενοποιημένοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2017, πληροφοριακά στοιχεία της Επιτροπής σχετικά με το κλείσιμο και στοιχεία από τα συστήματα της Επιτροπής.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Σύντομη περιγραφή του υποτομέα «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή»

Στόχοι πολιτικής και μέσα εκτέλεσης δαπανών

6.3. Οι δαπάνες του υποτομέα 1β του ΠΔΠ «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή» εστιάζουν στη μείωση των αναπτυξιακών ανισοτήτων μεταξύ των διάφορων κρατών μελών και περιφερειών της ΕΕ και στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας όλων των περιφερειών ([1]). Οι στόχοι αυτοί υλοποιούνται μέσω των ακόλουθων ταμείων/μέσων:

— του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), σκοπός του οποίου είναι η άρση των κύριων περιφερειακών ανισορροπιών μέσω της παροχής οικονομικής στήριξης για την ανάπτυξη υποδομών και παραγωγικών επενδύσεων με σκοπό τη δημιουργία θέσεων εργασίας, ιδίως για τις επιχειρήσεις,

— του Ταμείου Συνοχής (ΤΣ), το οποίο, χάριν προώθησης της βιώσιμης ανάπτυξης, χρηματοδοτεί έργα στους τομείς του περιβάλλοντος και των μεταφορών σε κράτη μέλη με κατά κεφαλήν ακαθάριστο εθνικό εισόδημα χαμηλότερο του 90 % του μέσου όρου της ΕΕ ([2]),

— του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ), σκοπός του οποίου είναι η προώθηση υψηλού επιπέδου απασχόλησης και η δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας, περιλαμβανομένων μέτρων μέσω της Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων (ΠΑΝ) ([3]) που στοχεύει σε περιφέρειες με υψηλά ποσοστά ανεργίας μεταξύ των νέων,

— άλλων μικρότερων μέσων/ταμείων, όπως ο ευρωπαϊκός μηχανισμός γειτονίας (στήριξη της διασυνοριακής συνεργασίας και της υλοποίησης πολιτικών πρωτοβουλιών με σκοπό την προσέγγιση μεταξύ της ΕΕ και των γειτονικών της χωρών) και το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους (ΤΕΒΑ — υλική υποστήριξη σε άτομα προκειμένου να απαλλαγούν από τη φτώχεια).

([1]) Βλέπε άρθρα 174 έως 178 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) (ΕΕ C 326 της 26.10.2012, σ. 47).

([2]) Βουλγαρία, Τσεχική Δημοκρατία, Εσθονία, Ελλάδα, Κροατία, Κύπρος, Λετονία, Λιθουανία, Ουγγαρία, Μάλτα, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβενία και Σλοβακία. Η Ισπανία ήταν επιλέξιμη για μεταβατική στήριξη από το ΤΣ κατά την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013.

([3]) Επιλέξιμες για στήριξη από την ΠΑΝ περιφέρειες είναι εκείνες στις οποίες το ποσοστό ανεργίας στους νέους ηλικίας μεταξύ 15 και 24 ετών υπερέβαινε το 25 % το 2012.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Υλοποίηση

6.4. Γενικά, τα κράτη μέλη υποβάλλουν πολυετή *επιχειρησιακά προγράμματα* (ΕΠ) στην αρχή κάθε περιόδου προγραμματισμού για τη συνολική διάρκεια ενός ΠΔΠ ([4]). Αφού δοθεί η έγκριση της Επιτροπής, συναρμόδιοι για την υλοποίηση ενός ΕΠ είναι η Επιτροπή ([5]) και το οικείο κράτος μέλος. Οι *δικαιούχοι* εισπράττουν επιστροφή για τις δαπάνες τους μέσω των αρχών των κρατών μελών, κατ' εφαρμογή των όρων που ισχύουν για κάθε ΕΠ, με την ΕΕ να συγχρηματοδοτεί μέσω του προϋπολογισμού της τα έξοδα των επιλέξιμων *πράξεων* που έχουν πραγματοποιηθεί και καταβληθεί.

Πλαίσιο δικλίδων και διασφάλισης

Περίοδος προγραμματισμού 2014-2020 (ετήσια έγκριση λογαριασμών)

6.5. Σημαντικό στοιχείο του νέου πλαισίου δικλίδων και διασφάλισης της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020 ([6]) είναι ότι για κάθε ΕΠ (ή ομάδα ΕΠ), οι αρμόδιες για τα προγράμματα αρχές των κρατών μελών ([7]) πρέπει να υποβάλλουν ετησίως «φάκελο διασφάλισης» ([8]) ο οποίος καλύπτει τις δαπάνες που έχουν πιστοποιηθεί στην Επιτροπή κατά τη διάρκεια του λογιστικού έτους ([9]). Με τον συγκεκριμένο φάκελο, οι αρχές επιβεβαιώνουν ότι οι λογαριασμοί είναι πλήρεις, ακριβείς και ευλογοφανείς, ότι τα διαχειριστικά συστήματα και οι εσωτερικές δικλίδες ελέγχου του ΕΠ (ή της ομάδας ΕΠ) είναι αποτελεσματικά, καθώς και τη *νομιμότητα και κανονικότητα* των πιστοποιημένων δαπανών.

([4]) Τα ΕΠ μπορούν να τροποποιηθούν ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια της περιόδου, εφόσον αυτό αιτιολογείται δεόντως.

([5]) ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης και ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης.

([6]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 320).

([7]) *Διαχειριστικές αρχές, αρχές πιστοποίησης* και αρχές ελέγχου.

([8]) Ο φάκελος διασφάλισης περιλαμβάνει τη διαχειριστική δήλωση, μια ετήσια σύνοψη, τους πιστοποιημένους ετήσιους λογαριασμούς, την ετήσια έκθεση ελέγχου και τη σχετική ελεγκτική γνώμη.

([9]) Το λογιστικό έτος στο οποίο αντιστοιχούν οι φάκελοι διασφάλισης που υποβλήθηκαν τον Φεβρουάριο του 2017 κάλυπτε την περίοδο από 1.7.2015 έως 30.6.2016.

6.6. Βασικό στοιχείο του φακέλου διασφάλισης είναι η ετήσια έκθεση ελέγχου που καταρτίζει η *αρχή ελέγχου*. Η έκθεση αυτή γνωστοποιεί το *υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος* ([10]) που αντιστοιχεί στο ΕΠ (ή την ομάδα ΕΠ). Η αρχή ελέγχου καταρτίζει ελεγκτική γνώμη σχετικά με την κανονικότητα των δαπανών ([11]). Η γνώμη αυτή εκδίδεται χωρίς επιφύλαξη μόνον εφόσον το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος παραμένει υπό του προβλεπόμενου στον κανονισμό ορίου σημαντικότητας του 2 % ([12]). Προκειμένου να καθοριστεί το εν λόγω ποσοστό, η αρχή ελέγχου λαμβάνει υπόψη τυχόν παρατυπίες που έχει προσδιορίσει, εξετάζοντας αντιπροσωπευτικό δείγμα πράξεων, το οποίο λαμβάνεται, κατά κανόνα, κατ' εφαρμογή στατιστικών μεθόδων δειγματοληψίας ([13]). Το ποσοστό αυτό απεικονίζει επίσης τυχόν δημοσιονομικές διορθώσεις που έχουν εφαρμοστεί και καταχωριστεί στους λογαριασμούς προκειμένου να αντισταθμιστούν οι παρατυπίες αυτές.

6.7. Η Επιτροπή μπορεί να εγκρίνει τους λογαριασμούς που αποτελούν μέρος του φακέλου διασφάλισης και να διακανονίσει την εκκρεμή εισφορά της ΕΕ ([14]), μόνον εφόσον βρίσκεται σε θέση να καταλήξει, έχοντας λάβει υπόψη την ελεγκτική γνώμη της αρχής ελέγχου, στο συμπέρασμα ότι οι λογαριασμοί είναι πλήρεις, ακριβείς και ευλογοφανείς ([15]). Πριν εγκρίνει τους λογαριασμούς, η Επιτροπή υποβάλλει τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στους φακέλους διασφάλισης κυρίως σε διοικητικούς ελέγχους πληρότητας και ακρίβειας. Αυτό σημαίνει ότι είναι δυνατόν η Επιτροπή να εγκρίνει τους λογαριασμούς ακόμη κι αν το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος υπερβαίνει το *όριο σημαντικότητας* και η αρχή ελέγχου έχει καταρτίσει γνώμη με επιφύλαξη ή και αρνητική γνώμη σχετικά με την κανονικότητα. Ωστόσο, σε αυτή την περίπτωση, η Επιτροπή δύναται επίσης να διακόψει την πληρωμή του υπολοίπου [το οποίο περιλαμβάνει την αποδέσμευση του παρακρατούμενου 10 % ([16])] και να δρομολογήσει τις απαραίτητες δημοσιονομικές διορθώσεις.

([10]) Στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της η Επιτροπή αναφέρεται σε «υπολειπόμενο ποσοστό κινδύνου» όταν καλύπτει το κλείσιμο της περιόδου προγραμματισμού 2007-2013 και σε «υπολειπόμενο συνολικό ποσοστό σφάλματος» όταν πρόκειται για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020. Παρότι αφορούν διαφορετικές χρονικές περιόδους, τα δύο αυτά ποσοστά είναι εννοιολογικά ταυτόσημα. Στο παρόν κεφάλαιο αναφερόμαστε και στα δύο από κοινού ως «υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος».

([11]) Η αρχή ελέγχου εκδίδει επίσης γνώμη σχετικά με τη λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου, καθώς και σχετικά με την πληρότητα, την ακρίβεια και την ευλογοφάνεια των ελεγχθέντων λογαριασμών.

([12]) Άρθρο 28, παράγραφος 11, του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 480/2014 της Επιτροπής, της 3ης Μαρτίου 2014, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΕ L 138 της 13.5.2014, σ. 5).

([13]) Άρθρο 127, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

([14]) Ως πληρωμή ή επιστροφή.

([15]) Άρθρο 139 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

([16]) Το άρθρο 130 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1303/2013 περιορίζει την επιστροφή ενδιάμεσων πληρωμών στο 90 %. Το υπόλοιπο 10 % αποδεσμεύεται μετά την έγκριση των λογαριασμών.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

6.8. Αφού εγκρίνει τους λογαριασμούς, η Επιτροπή μπορεί επίσης να διενεργεί ελέγχους κανονικότητας στο πλαίσιο των οποίων επανεξετάζει τις εργασίες της αρχής ελέγχου. Εφόσον αποκαλυφθεί, στο πλαίσιο των ελέγχων αυτών, κάποια παρατυπία ή σοβαρή έλλειψη, η Επιτροπή μπορεί στη συνέχεια να επιβάλλει περαιτέρω (καθαρές) δημοσιονομικές διορθώσεις ([17]). Το πεδίο του ελέγχου μπορεί επίσης να επεκταθεί ώστε να καλύπτει και δαπάνες που είχαν περιληφθεί σε προηγούμενους λογαριασμούς, αναλόγως των προσδιορισθέντων, κατά περίπτωση, κινδύνων, και εντός των προβλεπόμενων στο κανονιστικό πλαίσιο προθεσμιών για τη διατήρηση των διαθέσιμων εγγράφων ([18]).

6.9. Έπειτα από τους ελέγχους κανονικότητας και τις σχετικές εξακριβώσεις που διενεργεί, η Επιτροπή (ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης και ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης) επικυρώνει τα υπολειπόμενα ποσοστά σφάλματος και διατυπώνει σχετικό συμπέρασμα, ενώ δημοσιεύει τα αποτελέσματα στις *ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων* της για το ερχόμενο έτος. Στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων τους για το 2016, οι ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης και ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης δήλωναν ότι θα είχαν ολοκληρώσει τη διαδικασία αυτή για τους λογαριασμούς της περιόδου 2015/2016 μέχρι το τέλος του 2017 ([19]) και ότι θα δημοσίευαν τα αποτελέσματα στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων τους για το 2017.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.8. *Πριν εγκρίνει τους λογαριασμούς, η Επιτροπή εκτελεί ελέγχους όσον αφορά την πληρότητα, την ακρίβεια και την ειλικρίνεια των λογαριασμών, με βάση τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στους φακέλους διασφάλισης. Στη συνέχεια, αξιολογεί επίσης τις πληροφορίες, μεταξύ άλλων τις ελεγκτικές γνώμες που περιλαμβάνονται στους φακέλους διασφάλισης ως προς τη νομιμότητα και την κανονικότητα, καθώς και τη λειτουργία των συστημάτων, με σκοπό την επικύρωση των αναφερόμενων ποσοστών σφάλματος και ως βάση της δικής της εκτίμησης κινδύνου για τους ελέγχους κανονικότητας.*

6.9. *Σκοπός της ΓΔ REGIO και της ΓΔ EMPL είναι πράγματι, κατά γενικό κανόνα, αφενός να επικυρώνουν τα ποσοστά υπολειπόμενου σφάλματος και να διατυπώνουν σχετικό συμπέρασμα, και αφετέρου να υποβάλλουν σχετική αναφορά στις επόμενες ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων τους. Ωστόσο, δεν πρόκειται για νομική υποχρέωση και, όπως αναφέρεται στην ενιαία στρατηγική ελέγχου των Γενικών Διευθύνσεων, οι έλεγχοι κανονικότητας μπορεί να διενεργούνται και μετέπειτα. Συνεπώς, οι έλεγχοι μπορεί να έχουν ως αποτέλεσμα περαιτέρω αξιολόγηση των ποσοστών υπολειπόμενου σφάλματος και πρόσθετες δημοσιονομικές διορθώσεις, κατά περίπτωση, ακόμη και μετά το έτος που ακολουθεί την λήψη των δεσμών εγγράφων για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας.*

([17]) Άρθρο 145, παράγραφος 7, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 και άρθρο 99 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2006, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 (ΕΕ L 210 της 31.7.2006, σ. 25).

([18]) Βάσει του άρθρου 140 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1303/2013, η διαχειριστική αρχή οφείλει να διασφαλίζει ότι όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα σχετικά με τις δαπάνες που συγχρηματοδοτούνται για δράσεις για τις οποίες το συνολικό ποσό των επιλέξιμων δαπανών υπερβαίνει το 1 εκατομμύριο ευρώ τίθενται στη διάθεση της Επιτροπής και του Ελεγκτικού Συνεδρίου για διάστημα δύο ετών από την υποβολή των λογαριασμών στους οποίους περιλαμβάνονται οι τελικές δαπάνες για ολοκληρωμένες δράσεις. Για δράσεις που περιλαμβάνουν επιλέξιμες δαπάνες ύψους χ έως ενός εκατομμυρίου, η περίοδος διατήρησης είναι τρία έτη από την υποβολή των ετήσιων λογαριασμών με τις αντίστοιχες δαπάνες. Η περίοδος της τριετίας εφαρμόζεται γενικώς στο κλείσιμο των ΕΠ της περιόδου 2007-2013 [βλέπε άρθρο 90 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006].

([19]) Βλέπε παράρτημα 4 (Κριτήρια σημαντικότητας), σ. 23 για τη ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης, και σ. 22 για τη ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Περίοδος προγραμματισμού 2007-2013 (κλείσιμο ΕΠ)

6.10. Οι δικλίδες ελέγχου που προβλέπονται πριν από το κλείσιμο των ΕΠ της περιόδου προγραμματισμού 2007-2013 είναι συγκρίσιμες με εκείνες που προβλέπονται για την έγκριση του ετήσιου φακέλου διασφάλισης την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, με την κύρια διαφορά να έγκειται στο χρονοδιάγραμμα. Κατά τη διατύπωση της γνώμης της επί της κανονικότητας των δαπανών που δηλώνονται για τη συνολική περίοδο προγραμματισμού, η αρχή ελέγχου υπολογίζει υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος. Για τον σκοπό αυτό λαμβάνει υπόψη τα καταγεγραμμένα για κάθε έτος ποσοστά σφάλματος και όλες τις δημοσιονομικές διορθώσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού. Φέτος, παρουσιάζουμε για πρώτη φορά στην ετήσια έκθεσή μας στοιχεία σχετικά με την εφαρμογή των μέτρων αυτών ([20]).

Κίνδυνοι για την κανονικότητα

6.11. Λόγω των αλλαγών στο πλαίσιο δικλίδων και διασφάλισης, αξιολογούμε τους κινδύνους για την κανονικότητα στο επίπεδο της κάθε πράξης (βλέπε σημείο 6.12) και στο επίπεδο των συστημάτων που σχεδιάζονται για τη διαμόρφωση ενός αξιόπιστου υπολειπόμενου ποσοστού σφάλματος (βλέπε σημεία 6.13 έως 6.15).

6.12. Οι δαπάνες στο πλαίσιο του υποτομέα «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή» εμφανίζουν υψηλό επίπεδο εγγενούς κινδύνου. Συγκεκριμένα, οι δικαιούχοι μπορεί να δηλώνουν δαπάνες που δεν είναι επιλέξιμες βάσει των ενωσιακών και εθνικών κανόνων ή μπορεί να χορηγείται ενίσχυση σε δικαιούχους ή για δράσεις που δεν πληρούν τις απαιτήσεις επιλεξιμότητας των ΕΠ.

6.13. Επιδίωξη του νέου πλαισίου δικλίδων και διασφάλισης είναι να διασφαλίζει ότι το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος που αντιστοιχεί στις δαπάνες που αποδίδονται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ διατηρείται χαμηλότερο του ορίου σημαντικότητας (2 %). Οι συναφείς βασικοί κίνδυνοι αφορούν τόσο τις αρχές ελέγχου όσο και την Επιτροπή.

6.14. Οι αρχές ελέγχου ενδέχεται να υποεκτιμήσουν το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος ενός ΕΠ (ή ομάδας ΕΠ). Αυτό μπορεί να συμβεί είτε επειδή βασίζουν τις ελεγκτικές εργασίες τους σε μη αντιπροσωπευτικό δείγμα δράσεων, είτε επειδή δεν τηρούν τα διεθνή ελεγκτικά πρότυπα ή επειδή δεν εντοπίζουν σφάλματα. Μπορεί επίσης να υπολογίζουν εσφαλμένα το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος ή να προτείνουν διορθώσεις που δεν αρκούν για την αντιμετώπιση των σφαλμάτων που έχουν προσδιορίσει.

6.15. Σε περίπτωση που η Επιτροπή δεν εντοπίσει ορισμένο ή ορισμένα από αυτά τα προβλήματα μέσω των ελέγχων κανονικότητας και των σχετικών εξακριβώσεων που διενεργεί, ενδέχεται να προβεί σε διακανονισμό των υπολοίπων, παρόλο που τα υπολειπόμενα ποσοστά σφάλματος υπερβαίνουν στην πραγματικότητα το 2 % του ορίου σημαντικότητας και είναι ως εκ τούτου παράτυπα.

6.13. *Επιδίωξη του πλαισίου δικλείδων και διασφάλισης της περιόδου 2014-2020 είναι να διασφαλίζει ότι το ποσοστό υπολειπόμενου σφάλματος που αντιστοιχεί στις δαπάνες που αποδίδονται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ διατηρείται χαμηλότερο του ορίου σημαντικότητας (2 %) για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα.*

6.15. *Η Επιτροπή, ως αποτέλεσμα των ελέγχων ως προς την κανονικότητα, εφόσον διαπιστώσει ότι το ποσοστό υπολειπόμενου σφάλματος, στο οποίο έχει ληφθεί υπόψη το σύνολο των καταγεγραμμένων δημοσιονομικών διορθώσεων, παραμένει ανώτερο του ορίου σημαντικότητας 2 %, μπορεί να δρομολογήσει την αναγκαία διαδικασία δημοσιονομικής διόρθωσης, συμπεριλαμβανομένων των καθαρών δημοσιονομικών διορθώσεων σε περίπτωση που εξακολουθούν να υπάρχουν σοβαρές ελλείψεις.*

([20]) Η Επιτροπή έκλεισε τα πρώτα ΕΠ το τελευταίο τρίμηνο του 2017, εξαιρουμένου του προγράμματος Γιβραλτάρ του ΕΤΠΑ, το οποίο έκλεισε το 2016.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

6.16. Λαμβανομένου υπόψη του αναθεωρημένου πλαισίου δικλίδων και διασφάλισης (βλέπε σημεία 6.5 έως 6.9), φέτος αλλάξαμε τον τρόπο προσέγγισης του ελέγχου μας στον συγκεκριμένο υποτομέα δαπανών. Στόχος μας ήταν να συνεισφέρουμε στη συνολική *δήλωση αξιοπιστίας*, όπως περιγράφεται στο ***παράρτημα 1.1,*** και να αξιολογήσουμε το νέο πλαίσιο δικλίδων και διασφάλισης, καθώς και τον βαθμό στον οποίο μπορεί να θεωρηθεί αξιόπιστο. Το σκεπτικό μας ήταν ότι εφόσον είναι πιθανόν να χρησιμοποιηθεί ακόμη περισσότερο στο μέλλον, θα ήταν φρόνιμο να προσδιορίσουμε σημεία που χρήζουν περαιτέρω βελτιώσεων.

6.17. Ως εκ τούτου, το 2017 ελέγξαμε τις πιστοποιημένες δαπάνες που περιλαμβάνονται στους φακέλους διασφάλισης της περιόδου 2014-2020 και, για την περίοδο 2007-2013, τις δαπάνες στις οποίες βασίστηκαν οι τελικές εκθέσεις ελέγχου των αρχών ελέγχου. Στο παρελθόν, περιλαμβάναμε στο δείγμα μας ενδιάμεσες και τελικές πληρωμές ή εκκαθαρίσεις από τον προϋπολογισμό της ΕΕ σε ΕΠ.

6.18. Φέτος, για πρώτη φορά, οι αρμόδιες για τα προγράμματα αρχές στα κράτη μέλη υπέβαλαν φακέλους διασφάλισης με δαπάνες από την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 και η Επιτροπή εφάρμοσε τις προβλεπόμενες διαδικασίες της για να επανεξετάσει και να εγκρίνει τους λογαριασμούς, καθώς για να εξαγάγει συμπέρασμα σχετικά με τα αναφερόμενα ποσοστά σφάλματος. Μέχρι τον Μάρτιο του 2017, η Επιτροπή είχε παραλάβει 50 φακέλους διασφάλισης που κάλυπταν λογαριασμούς με δαπάνες που αφορούσαν 71 από 419 ΕΠ. Τον Μάιο του 2017 η Επιτροπή ενέκρινε λογαριασμούς με δαπάνες από 17 κράτη μέλη ([21]), οι οποίοι κάλυπταν 70 ΕΠ και δαπάνες ύψους μόλις 2,5 δισεκατομμυρίων ευρώ ([22]). Έτσι εξηγείται ο λόγος για τον οποίο καλύψαμε λιγότερες δαπάνες από πέρυσι. Επιπλέον, περίπου το 48 % του ποσού αυτού αφορούσε πράξεις που συγχρηματοδοτήθηκαν από τα ΕΚΤ/ΠΑΝ, σε σύγκριση με τα συνολικά κονδύλια των ΕΚΤ/ΠΑΝ για τα ΕΠ που εγκρίθηκαν την περίοδο 2014-2020 που αντιστοιχούν σε ποσοστό 26 %.

6.19. Ήταν επίσης η πρώτη χρονιά κατά την οποία η Επιτροπή διακανόνισε το υπόλοιπο για τα ΕΠ της περιόδου προγραμματισμού 2007-2013. Το 2017 η Επιτροπή έκλεισε 141 (όσα έκρινε ως χαμηλότερου κινδύνου) από τα 440 σχετικά ΕΠ, από 18 κράτη μέλη ([23]).

([21]) Η Γερμανία, η Ιρλανδία, το Λουξεμβούργο, η Μάλτα, οι Κάτω Χώρες, η Αυστρία, η Ρουμανία, η Σλοβενία, η Σλοβακία και το Ηνωμένο Βασίλειο υπέβαλαν φακέλους διασφάλισης με μηδενικές δαπάνες. Για ένα ΕΠ στην Ιταλία, ο λογαριασμός που υποβλήθηκε δεν είχε εγκριθεί τον Μάιο του 2017.

([22]) Το ποσό αυτό αντιστοιχεί μόλις στο 0,7 % του προϋπολογισμού για ολόκληρη την περίοδο προγραμματισμού. Δεν περιλαμβάνονται οι προπληρωμές σε χρηματοοικονομικά μέσα, αλλά περιλαμβάνονται ποσά που χρησιμοποιούνται στο επίπεδο του τελικού δικαιούχου.

([23]) Η Βουλγαρία, η Εσθονία, η Ελλάδα, η Γαλλία, η Κροατία, η Κύπρος, η Ουγγαρία, η Ρουμανία, η Σλοβενία και η Σλοβακία δεν καλύπτονταν από τις αποφάσεις κλεισίματος. Καταληκτική ημερομηνία υποβολής των εγγράφων κλεισίματος για την Κροατία ορίστηκε η 31η Μαρτίου 2018.

6.20. Στο ***μέρος 1*** του παρόντος κεφαλαίου, το οποίο επικεντρώνεται στην κανονικότητα, εξετάσαμε τα εξής:

i) δείγμα 217 πράξεων, το οποίο σχεδιάστηκε ώστε να είναι στατιστικά αντιπροσωπευτικό του πλήρους φάσματος των δαπανών που καλύπτει ο συγκεκριμένος υποτομέας του ΠΔΠ. Η δειγματοληψία έλαβε χώρα σε δύο στάδια. Πρώτον, επιλέξαμε 22 φακέλους διασφάλισης/κλεισίματος ([24]) οι οποίοι κάλυπταν 51 από τα 211 ΕΠ για τα οποία η Επιτροπή διακανόνισε κάποια πληρωμή από τον προϋπολογισμό της ΕΕ ([25]) το 2017. Στη συνέχεια, επιλέξαμε από τα συγκεκριμένα ΕΠ 217 πράξεις τις οποίες είχαν υποβάλει σε έλεγχο οι αρχές ελέγχου. Οι εργασίες αυτές χρησιμοποιήθηκαν για τη συνολική δήλωση αξιοπιστίας σύμφωνα με το ***παράρτημα 1.1***·

ii) τις εργασίες που εκτελέστηκαν από τις αρχές ελέγχου για την επαλήθευση των πληροφοριών που περιλαμβάνονταν στους 22 φακέλους διασφάλισης/κλεισίματος, χρησιμοποιώντας επίσης το δείγμα των 217 πράξεων που αναφέρεται ανωτέρω·

iii) τις εργασίες της Επιτροπής κατά την επισκόπηση και επικύρωση των φακέλων διασφάλισης/κλεισίματος για το 2017. Ερευνήσαμε επίσης τις σχετικές πληροφορίες στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης και της ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης.

Στο ***πλαίσιο 6.2*** παρουσιάζεται ανάλυση του ελεγχθέντος δείγματος ανά κράτος μέλος, ενώ στα σημεία 6.21 έως 6.23 αναλύουμε λεπτομερέστερα το πώς σχεδιάσαμε τον τρόπο προσέγγισής μας.

([24]) 12 φάκελοι διασφάλισης (2014-2020) και 10 φάκελοι κλεισίματος (2007-2013).

([25]) Ως διακανονισμός νοείται η εξόφληση του υπολοίπου της χρηματοδότησης. Μπορεί να περιλαμβάνει την πληρωμή ποσών που εκκρεμούν μετά την προχρηματοδότηση και τυχόν παρακρατήσεις που έχουν εκκαθαριστεί, ανάκτηση (αν οι τελικές δαπάνες είναι λιγότερες από τα ποσά που καταβλήθηκαν αρχικά) ή «καμία πληρωμή».

Πλαίσιο 6.2 — «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή» — Ανάλυση του ελεγχθέντος δείγματος

Ετήσιοι φάκελοι διασφάλισης για την περίοδο 2014-2020

Φάκελοι διασφάλισης με μηδενικές δαπάνες

1 Φάκελοι διασφάλισης (*) που δεν περιλαμβάνονται στο δείγμα μας, και ο αριθμός των ΕΠ στους απεσταλμένους φακέλους διασφάλισης

1 Το δείγμα μας και ο αριθμός των ΕΠ στους απεσταλμένους φακέλους διασφάλισης

(*) δεν είναι σημειωμένα στον χάρτη δύο διασυνοριακά ΕΠ

Σύνολα:

ΕΠ που έχουν διακανονιστεί	ΕΠ του δείγματός μας
70	29
Το δείγμα των πράξεών μας	**Πράξεις που επανεκτελέστηκαν**
157	55

1 ΕΠ του δείγματός μας
17 Πράξεις του δείγματός μας
4 Πράξεις που επανεκτελέστηκαν

2 ΕΠ του δείγματός μας
11 Πράξεις του δείγματός μας
0 Πράξεις που επανεκτελέστηκαν

5 ΕΠ του δείγματός μας
25 Πράξεις του δείγματός μας
11 Πράξεις που επανεκτελέστηκαν

2 ΕΠ του δείγματός μας
20 Πράξεις του δείγματός μας
5 Πράξεις που επανεκτελέστηκαν

1 ΕΠ του δείγματός μας
30 Πράξεις του δείγματός μας
30 Πράξεις που επανεκτελέστηκαν

17 ΕΠ του δείγματός μας
24 Πράξεις του δείγματός μας
3 Πράξεις που επανεκτελέστηκαν

1 ΕΠ του δείγματός μας
30 Πράξεις του δείγματός μας
2 Πράξεις που επανεκτελέστηκαν

Φάκελοι κλεισίματος περιόδου 2007-2013

Χωρίς διακανονισμό στο κλείσιμο

1 Διακανονισμός κατά το κλείσιμο (*), χωρίς να περιλαμβάνεται στο δείγμα μας, και αριθμός των ΕΠ που έκλεισαν

1 Εντός του δείγματός μας, και αριθμός των ΕΠ που έκλεισαν

(*) 39 διασυνοριακά ΕΠ δεν είναι σημειωμένα στον χάρτη

Σύνολα:

ΕΠ που έχουν διακανονιστεί	ΕΠ του δείγματός μας
141	22
Το δείγμα των πράξεών μας	**Πράξεις που επανεκτελέστηκαν**
60	25

8 ΕΠ του δείγματός μας
5 Πράξεις του δείγματός μας
3 Πράξεις που επανεκτελέστηκαν

2 ΕΠ του δείγματός μας
10 Πράξεις του δείγματός μας
7 Πράξεις που επανεκτελέστηκαν

2 ΕΠ του δείγματός μας
16 Πράξεις του δείγματός μας
9 Πράξεις που επανεκτελέστηκαν

4 ΕΠ του δείγματός μας
6 Πράξεις του δείγματός μας
2 Πράξεις που επανεκτελέστηκαν

2 ΕΠ του δείγματός μας
11 Πράξεις του δείγματός μας
0 Πράξεις που επανεκτελέστηκαν

3 ΕΠ του δείγματός μας
7 Πράξεις του δείγματός μας
4 Πράξεις που επανεκτελέστηκαν

1 ΕΠ του δείγματός μας
5 Πράξεις του δείγματός μας
0 Πράξεις που επανεκτελέστηκαν

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

6.21. Οι ελεγκτικές δοκιμασίες στις οποίες υποβάλαμε τις πράξεις συνίσταντο σε επισκόπηση των φύλλων ελέγχου που συμπλήρωσαν οι αρχές ελέγχου σχετικά με τις 217 πράξεις και των αποδεικτικών στοιχείων που συνέλεξαν για να θεμελιώσουν τα αποτελέσματα των ελεγκτικών εργασιών τους και την ελεγκτική γνώμη τους. Όπου αυτό κρίθηκε απαραίτητο, επαναδιενεργήσαμε ([26]) τις ελεγκτικές εργασίες (βλέπε σημείο 6.50).

6.22. Δεδομένου ότι το έργο των αρχών ελέγχου αποτελεί σημαντική συνιστώσα του πλαισίου διασφάλισης και δικλίδων, φέτος δώσαμε μεγαλύτερη έμφαση στην εξέταση των βασικών στοιχείων των ελέγχων τους, προκειμένου να αποκομίσουμε βεβαιότητα σχετικά με την αποτελεσματικότητα των δικλίδων ελέγχου. Για καθέναν από τους 22 φακέλους διασφάλισης/κλεισίματος του δείγματός μας, εξετάσαμε την ελεγκτική στρατηγική της αρχής ελέγχου, την προσέγγιση της δειγματοληψίας, τον τρόπο με τον οποίο προσδιόρισε, ποσοτικοποίησε και προέβη σε παρέκταση των σφαλμάτων και τις εργασίες της σχετικά με την ακρίβεια και την αξιοπιστία των δημοσιονομικών διορθώσεων που εφαρμόστηκαν σε επίπεδο κράτους μέλους.

6.23. Ελέγξαμε επίσης τις εργασίες που διενήργησαν οι δύο αρμόδιες ΓΔ για να επανεξετάσουν και να επαληθεύσουν τους ετήσιους λογαριασμούς και τις αποφάσεις κλεισίματος, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο μεταχειρίστηκαν τα αποτελέσματα των εργασιών αυτών στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων. Αυτό μας βοήθησε να αξιολογήσουμε τον βαθμό στον οποίο μπορεί η Επιτροπή να βασίζεται στα στοιχεία για την κανονικότητα που υποβάλλουν τα κράτη μέλη.

6.24. Το ***μέρος 2*** του παρόντος κεφαλαίου επικεντρώνεται στις *επιδόσεις*. Αξιολογήσαμε τα συστήματα που εφάρμοσαν τα κράτη μέλη για τη μέτρηση των επιδόσεων 113 φυσικώς ολοκληρωθέντων έργων και για τις δύο περιόδους προγραμματισμού που περιλαμβάνονταν στο δείγμα μας. Αξιολογήσαμε επίσης τον βαθμό στον οποίο τα έργα αυτά πέτυχαν τις τιμές-στόχο τους.

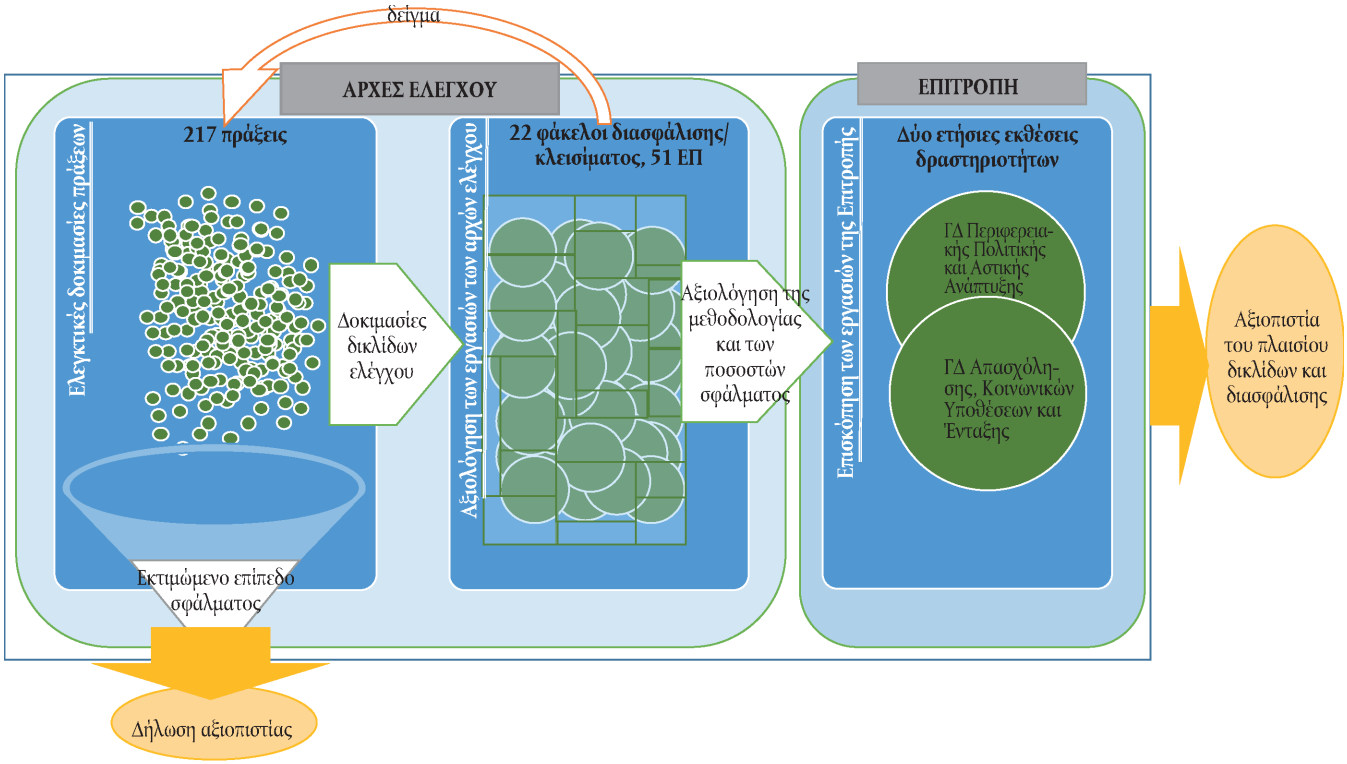
([26]) Στο συγκεκριμένο πλαίσιο, ως «επισκόπηση» νοείται η εξέταση των μεθόδων εργασίας και των ελεγκτικών φακέλων των ελεγκτικών αρχών και η εξέταση της αξιοπιστίας και της συνάφειας των αποτελεσμάτων από την άποψη της συμβολής τους στα συμπεράσματα του ελέγχου. Ως επαναδιενέργεια νοείται η αποκόμιση πρόσθετων αποδείξεων στην πηγή. Τόσο η επισκόπηση όσο και η επαναδιενέργεια αφορούν πράξεις που έχουν ήδη υποβληθεί σε έλεγχο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΜΕΡΟΣ 1 — ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

6.25. Το παρόν μέρος του κεφαλαίου χωρίζεται σε τρεις υποενότητες. Η πρώτη αφορά τις ελεγκτικές δοκιμασίες στις οποίες υποβάλαμε το δείγμα των 217 πράξεων από το συγκεκριμένο έτος, με σκοπό να σχηματίσουμε μια εικόνα των κύριων πηγών σφαλμάτων και να συγκεντρώσουμε στοιχεία για τη συνολική δήλωση αξιοπιστίας. Η δεύτερη υποενότητα αφορά την αξιολόγηση στην οποία υποβάλαμε τις εργασίες των αρχών ελέγχου και η τρίτη τις εργασίες της Επιτροπής, περιλαμβανομένων των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων των δύο αρμόδιων ΓΔ. Τα αποτελέσματα για όλες τις υποενότητες συνιστούν ένα θεμέλιο επί του οποίου μπορούμε να στηριχθούμε για να εξαγάγουμε συμπέρασμα σχετικά με τα στοιχεία για την κανονικότητα που αναφέρονται στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων (βλέπε επίσης ***πλαίσιο 6.3***).

Πλαίσιο 6.3 — Τα δομικά στοιχεία της προσέγγισής μας

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Αποτελέσματα της επισκόπησης των πράξεων και της επαναδιενέργειας ελεγκτικών εργασιών

6.26. Τα αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβάλαμε τις πράξεις παρουσιάζονται συνοπτικά στο ***παράρτημα 6.1***. Εντοπίσαμε και ποσοτικοποιήσαμε 36 σφάλματα που δεν είχαν εντοπιστεί από τις αρχές ελέγχου. Λαμβάνοντας υπόψη τα 50 σφάλματα που είχαν εντοπίσει προηγουμένως οι αρχές ελέγχου και τις διορθώσεις συνολικής αξίας 101 εκατομμυρίων ευρώ που επέβαλαν οι αρμόδιες για τα προγράμματα αρχές και κάλυπταν αμφότερες τις περιόδους προγραμματισμού, εκτιμούμε ότι το επίπεδο του σφάλματος ανέρχεται σε 3,0 % ([27]). Το επίπεδο σφάλματος καλύπτει τις πληρωμές της περιόδου 2014-2020 και τα κλεισίματα από την περίοδο 2007-2013 και είναι χαμηλότερο σε σύγκριση με προηγούμενα έτη.

6.26. *Η Επιτροπή επισημαίνει με ικανοποίηση ότι, αυτό το έτος, η εκτίμηση του ΕΕΣ σχετικά με το επίπεδο του σφάλματος όσον αφορά την πολιτική συνοχής αποτελεί σημαντική βελτίωση σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη. Ειδικότερα, η Επιτροπή επισημαίνει ότι το ενιαίο πρόγραμμα «πρωτοβουλία για τις ΜΜΕ» που περιλαμβάνεται στους λογαριασμούς του 2015-2016, με συγκεκριμένο κανονιστικό πλαίσιο σε σύγκριση με τα κανονικά προγράμματα λόγω της καινοτόμου φύσης του, συμβάλλει κατά 1 ποσοστιαία μονάδα στην εκτίμηση αυτή. Με βάση όλες τις πληροφορίες που έχει αποκτήσει, η Επιτροπή εξάγει το συμπέρασμα ότι, για τη συντριπτική πλειονότητα των προγραμμάτων, δεν υπάρχει υπόλοιπο σημαντικό επίπεδο σφάλματος στους λογαριασμούς για την περίοδο 2015/2016.*

Η Επιτροπή θα παρακολουθήσει τα επιμέρους πρόσθετα σφάλματα που εντόπισε το ΕΕΣ και θα ζητήσει πρόσθετες δημοσιονομικές διορθώσεις από τις σχετικές αρμόδιες του προγράμματος αρχές, κατά περίπτωση.

Η Επιτροπή επισημαίνει περαιτέρω ότι το εκτιμώμενο από την ίδια επισφαλές ποσό κατά την πληρωμή για την πολιτική, όπως δημοσιεύεται στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της ΓΔ EMPL και της ΓΔ REGIO, βρίσκεται εντός του εύρους που υπολογίζεται από το ΕΕΣ για το ποσοστό σφάλματος (βλέπε υποσημείωση 27).

6.27. Το πλήθος των εντοπισθέντων σφαλμάτων και ο αντίκτυπός τους υποδεικνύουν εμμένουσες αδυναμίες που έχουν να κάνουν με την κανονικότητα των δαπανών που δηλώνουν οι διαχειριστικές αρχές ([28]).

6.27. *Όπως αναφέρει στην απάντησή της στο σημείο 6.19 της ετήσιας έκθεσης του 2016, η Επιτροπή απηύθυνε στα κράτη μέλη επικαιροποιημένες κατευθυντήριες γραμμές για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, οι οποίες, σε συνδυασμό με την απαιτούμενη χρήση των επιλογών απλουστευμένου κόστους, αναμένεται να συμβάλλουν στην περαιτέρω βελτίωση της ποιότητας των διαχειριστικών επαληθεύσεων στο μέλλον.*

6.28. Οι αρχές ελέγχου εντόπισαν σειρά τέτοιων σφαλμάτων. Ανέφεραν 50 τέτοια προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα στους φακέλους διασφάλισης/κλεισίματος που συνόδευαν τις 217 πράξεις του δείγματός μας. Τα σφάλματα αυτά αφορούσαν μη επιλέξιμες δαπάνες (30), τη *σύναψη δημόσιων συμβάσεων* (12) και μη επιλέξιμους συμμετέχοντες (οκτώ). Οι αρχές των κρατών μελών εφάρμοσαν διορθώσεις με σκοπό να μειώσουν τα υπολειπόμενα ποσοστά σφάλματος ώστε να μην υπερβαίνουν το όριο σημαντικότητας του 2 %.

([27]) Ο υπολογισμός του εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος γίνεται βάσει αντιπροσωπευτικού δείγματος. Το αναφερόμενο ποσοστό αποτελεί τη βέλτιστη δυνατή εκτίμηση. Εκτιμούμε, με *βαθμό εμπιστοσύνης* 95 %, ότι το *εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος* για τον σχετικό πληθυσμό κυμαίνεται μεταξύ 0,7 % και 5,3 % (κατώτατο και ανώτατο όριο σφάλματος αντίστοιχα).

([28]) Βλέπε σημείο 6.19 της ετήσιας έκθεσης για το 2016.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

6.29. Φέτος, για πρώτη φορά καλύφθηκαν τόσο πληρωμές της περιόδου 2014-2020 όσο και κλεισίματα της περιόδου 2007-2013. Το πλήθος και ο αντίκτυπος των σφαλμάτων που εντοπίσαμε στις πράξεις που ανάγονται στην περίοδο 2014-2020 υπερέβαιναν το πλήθος και τον αντίκτυπο των σφαλμάτων αναφορικά με το κλείσιμο την περίοδο 2007-2013. Στη διαμόρφωση του εκτιμώμενου επίπεδου σφάλματος στο οποίο καταλήξαμε συνετέλεσαν περισσότερο τα χρηματοοικονομικά μέσα, με δεύτερες στη σειρά τις επιλέξιμες δαπάνες.

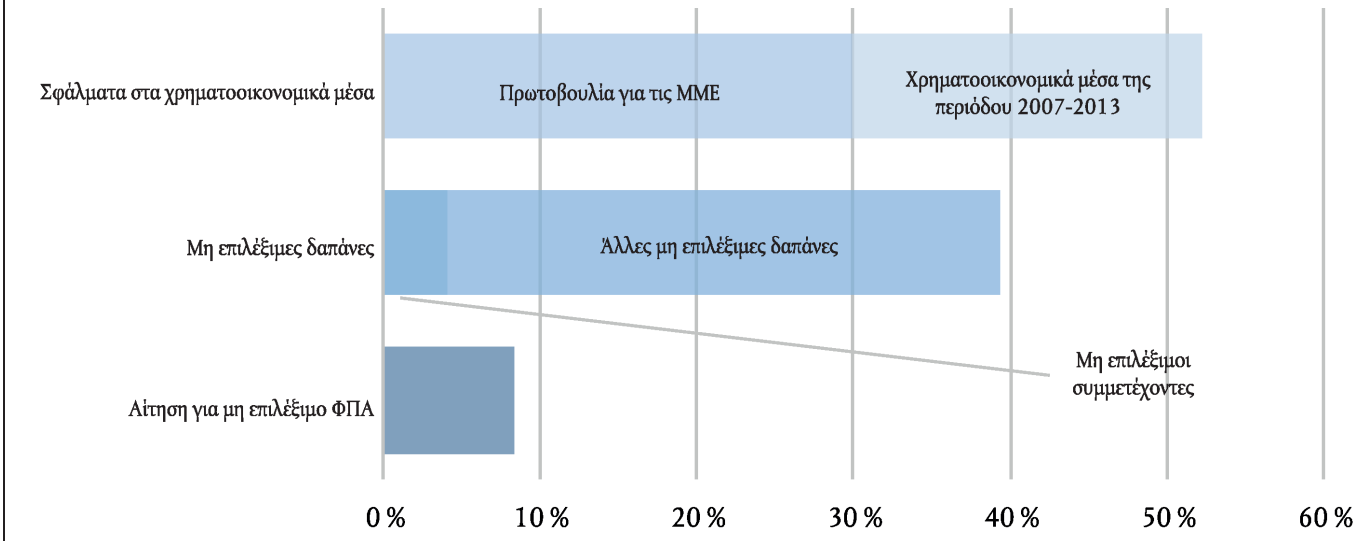
6.30. Στο ***πλαίσιο 6.4*** αναλύονται τα σφάλματα που διαπιστώσαμε ανά κατηγορία (προτού ληφθούν υπόψη οι δημοσιονομικές διορθώσεις), ενώ περισσότερες πληροφορίες για τα εν λόγω σφάλματα παρέχονται στα σημεία 6.31 έως 6.43.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.29. *Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι το χρηματοοικονομικό μέσο (πρωτοβουλία για τις ΜΜΕ) με ποσά που πιστοποιήθηκαν στους λογαριασμούς του 2015-2016 αποτέλεσε σημαντικό τμήμα των δαπανών της περιόδου 2014-2020 που δηλώθηκαν στους λογαριασμούς αυτούς. Αυτό το μέσο, το οποίο συνέβαλε στο ένα τρίτο του εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος, διέπεται από συγκεκριμένους κανόνες σε σύγκριση με άλλα κανονικά προγράμματα δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, λόγω της καινοτόμου φύσης του (βλέπε ιδίως τα σημεία 6.37 και 6.47).*

Σύμφωνα με το άρθρο 42 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, η επιλεξιμότητα τέτοιων δαπανών πρέπει να αξιολογείται οριστικά κατά το κλείσιμο του σχετικού προγράμματος και μέχρι τότε ο διαχειριστής των πόρων θα πρέπει να διορθώσει τις παράτυπες συναλλαγές και να τις αντικαταστήσει με επιλέξιμες συναλλαγές.

Πλαίσιο 6.4 — «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή» — Ανάλυση των σφαλμάτων που εντοπίσαμε

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Τα χρηματοοικονομικά μέσα συνέβαλαν περισσότερο στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος για το 2017

6.31. Τα χρηματοοικονομικά μέσα υπό επιμερισμένη διαχείριση έχουν τη μορφή επενδύσεων μετοχικού ή *οιονεί μετοχικού κεφαλαίου*, δανείων ή εγγυήσεων. Διαφέρουν από άποψη γνωρισμάτων από τις παραδοσιακές *επιχορηγήσεις*, καθώς αφορούν την απόδοση δαπανών που πραγματοποίησε δικαιούχος στο πλαίσιο επιλέξιμου έργου.

6.32. Τα κράτη μέλη μπορούν να συνεισφέρουν στη σύσταση χρηματοοικονομικών μέσων:

α) υπό την αρμοδιότητα διαχειριστικής αρχής σε επίπεδο κράτους μέλους (σε αμφότερες τις περιόδους του ΠΔΠ) ([29])·

β) σε επίπεδο ΕΕ (μόνο για την περίοδο 2014-2020). Στη συγκεκριμένη κατηγορία συγκαταλέγεται η πρωτοβουλία για τις ΜΜΕ ([30]), η οποία υλοποιείται ως χωριστό, αυτόνομο ΕΠ ([31]).

6.33. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες χορηγείται χρηματοδότηση μέσω χρηματοοικονομικών μέσων, επιλέξιμες κατά το κλείσιμο του προγράμματος είναι μόνο οι εκταμιεύσεις προς τους *τελικούς αποδέκτες*, καθώς και τα έξοδα και οι αμοιβές των διαχειριστών των ταμείων, ενώ οι μη χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις πρέπει να επιστρέφονται στον προϋπολογισμό της ΕΕ ([32]). Στα σημεία που ακολουθούν σκιαγραφούνται ορισμένες από τις δυσκολίες που ανακύπτουν λόγω αυτής της προσέγγισης.

([29]) Άρθρο 44 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 και άρθρο 38, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

([30]) Η πρωτοβουλία για τις ΜΜΕ είναι κοινό χρηματοοικονομικό μέσο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων (ΕΤαΕ) που σκοπό έχει να διευκολύνει την πρόσβαση των *μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων* σε χρηματοδότηση. Βλέπε άρθρο 39 και παράρτημα XIV του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1303/2013.

([31]) Άρθρο 38, παράγραφος 1, στοιχείο α), και άρθρο 39 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

([32]) Άρθρο 78, παράγραφος 6, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου και άρθρο 42 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Σε δύο από τους τέσσερις θεματικούς ελέγχους ΕΠ της περιόδου 2007-2013 που εξετάσαμε δεν είχαν εντοπιστεί σημαντικά σφάλματα στο κλείσιμο

6.34. Το μόνο που απαιτεί η Επιτροπή από τις αρχές ελέγχου είναι να παρέχουν διασφάλιση κατά το κλείσιμο ότι τα ποσά που καταβλήθηκαν στους τελικούς αποδέκτες έχουν χρησιμοποιηθεί κατά τα προβλεπόμενα ([33]). Για τον σκοπό αυτό, σύστησε στις αρχές ελέγχου να διενεργούν «θεματικούς» ελέγχους ([34]) όσον αφορά τα χρηματοοικονομικά μέσα.

6.35. Διαπιστώσαμε ότι δεν διενεργούσαν όλες οι αρχές ελέγχου συστηματικά τους ελέγχους αυτούς. Στις περιπτώσεις που το έκαναν, οι πραγματοποιηθείσες εργασίες δεν ήταν πάντοτε αρκετές ώστε να εντοπιστούν ουσιώδεις παρατυπίες. Στο σχετικό με το κλείσιμο δείγμα μας, εντοπίσαμε ποσοτικώς προσδιορίσιμα σφάλματα σε δύο από τα τέσσερα χρηματοοικονομικά μέσα. Σε μία από αυτές τις δύο περιπτώσεις, ο δημοσιονομικός αντίκτυπος του σφάλματος επηρέασε ουσιωδώς το αναφερόμενο υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος που επικύρωσε η Επιτροπή (ήτοι το ποσοστό ήταν άνω του 2 %).

Πλαίσιο 6.5 — Παράδειγμα μη επιλέξιμων δανείων που εγκρίθηκαν για ένα χρηματοοικονομικό μέσο υπό επιμερισμένη διαχείριση

Η συγχρηματοδότηση δανείων στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ πρέπει πρωτίστως (ήτοι πάνω από το 50 % της συνολικής αξίας των δανείων) να χρησιμοποιείται για τη στήριξη ΜΜΕ [κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1083/2006]. Το χρηματοοικονομικό μέσο που ελέγξαμε στην Ισπανία επένδυσε σχεδόν το 80 % της εγκεκριμένης συνολικής αξίας των δανείων σε εταιρείες που δεν ήταν ΜΜΕ. Ούτε η αρχή ελέγχου ούτε η Επιτροπή εντόπισαν τη συγκεκριμένη παραβίαση της βασικής απαίτησης επιλεξιμότητας που ορίζει ο νομοθέτης.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.34. και 6.35. *Το 2011, η Επιτροπή συντόνισε, σε συνεργασία με τις αρχές ελέγχου, μια μεθοδολογία για τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών μέσων υπό επιμερισμένη διαχείριση για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013 («Κοινό πλαίσιο ελέγχου — Μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων»). Έκτοτε, η Επιτροπή ζήτησε τη διενέργεια ελέγχων από τις αρχές ελέγχου όσον αφορά την εφαρμογή τέτοιων μέσων. Η Επιτροπή επαλήθευσε επίσης, κατά την αξιολόγηση των δηλώσεων κλεισίματος, ότι οι αρχές ελέγχου είχαν ελέγξει την εφαρμογή των χρηματοοικονομικών μέσων. Στην αντίθετη περίπτωση, η Επιτροπή διέκοψε τη διαδικασία κλεισίματος και ζήτησε τη διενέργεια πρόσθετων ελεγκτικών εργασιών.*

Η Επιτροπή θα παρακολουθήσει τις δύο περιπτώσεις που αναφέρθηκαν από το ΕΕΣ. Για την περίπτωση που το ΕΕΣ εκτιμά σημαντικό οικονομικό αντίκτυπο του σφάλματος στο επικυρωμένο από την Επιτροπή ποσοστό υπολειπόμενου σφάλματος, η Επιτροπή παραπέμπει στην απάντησή της στο πλαίσιο 6.5 κατωτέρω.

Πλαίσιο 6.5 — Παράδειγμα μη επιλέξιμων δανείων που εγκρίθηκαν για ένα χρηματοοικονομικό μέσο υπό επιμερισμένη διαχείριση

Το άρθρο 44 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 δεν αποκλείει τη χορήγηση δανείων ακόμη και σε μεγάλες επιχειρήσεις εφόσον πληρούνται όλες οι άλλες προϋποθέσεις.

Δεδομένου ότι στη διάταξη αυτή δεν αναφέρεται ελάχιστο επίπεδο χρηματοδότησης προς τις ΜΜΕ, το εν λόγω άρθρο θα μπορούσε επίσης να αναφέρεται στον αριθμό των επιμέρους δανείων (και όχι απαραιτήτως σε ποσά).

([33]) Παράρτημα της απόφασης της Επιτροπής για την τροποποίηση της απόφασης C(2013) 1573 σχετικά με την έγκριση των κατευθυντήριων οδηγιών για το κλείσιμο των επιχειρησιακών προγραμμάτων που εγκρίθηκαν για χρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής (2007-2013), [C(2015) 2771 final, της 30ής Απριλίου 2015, ενότητα 3.6].

([34]) Ως θεματικός έλεγχος νοείται έλεγχος συγκεκριμένης βασικής απαίτησης ή τομέα δαπανών όπου ο κίνδυνος θεωρείται συστημικός. Οι θεματικοί έλεγχοι συμπληρώνουν τα συνήθη συστήματα ελέγχου.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Σοβαρές αδυναμίες στην υλοποίηση ενός ΕΠ της περιόδου 2014-2020 στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας για τις ΜΜΕ

6.36. Στο πλαίσιο του ελέγχου μας, εξετάσαμε 30 πράξεις από το μόνο ΕΠ της πρωτοβουλίας για τις ΜΜΕ που περιλαμβανόταν στους ετήσιους λογαριασμούς που υποβλήθηκαν το 2017.

6.37. Το ΕΤαΕ διαχειρίζεται τους σχετικούς με την πρωτοβουλία για τις ΜΜΕ πόρους σε επίπεδο ΕΕ. Οι αρχές ελέγχου είναι υποχρεωμένες να διατυπώνουν γνώμη για τη νομιμότητα και κανονικότητα των δαπανών που περιλαμβάνονται στους λογαριασμούς των ΕΠ που λειτουργούν στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας για τις ΜΜΕ. Ωστόσο, δεν προβλέπεται εκ του νόμου το δικαίωμα να διενεργούν επιτόπιες επαληθεύσεις προκειμένου να αποκομίζουν βεβαιότητα σχετικά με την κανονικότητα στο επίπεδο του *ενδιάμεσου χρηματοπιστωτικού οργανισμού* ([35]). Προκειμένου να διευκολύνει τη διατύπωση γνώμης για τους λογαριασμούς, το ΕΤαΕ υπέγραψε μια σύμβαση «προσυμφωνημένης διαδικασίας» ([36]) με εξωτερικό ελεγκτή. Ωστόσο, διαπιστώσαμε ότι η σύμβαση που αφορούσε το ΕΠ που εξετάσαμε δεν προέβλεπε εργασίες στο επίπεδο του ενδιάμεσου χρηματοπιστωτικού οργανισμού και ότι η έκθεση του εξωτερικού ελεγκτή περιλάμβανε δήλωση αποποίησης ευθύνης με αποτέλεσμα να μην μπορεί να αποκομισθεί βεβαιότητα. Παρ' όλα αυτά, η αρχή ελέγχου εξέδωσε θετική γνώμη για την κανονικότητα των λογαριασμών που υποβλήθηκαν στην Επιτροπή ([37])

6.38. Εντοπίσαμε επίσης ελλείψεις που επηρεάζουν σημαντικά την επιλεξιμότητα σειράς επενδύσεων που πραγματοποίησαν ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί ([38]). Επιλέξιμες για την πρωτοβουλία για τις ΜΜΕ είναι μόνον εταιρείες που πληρούν τις προϋποθέσεις του ορισμού της ΕΕ για τις ΜΜΕ ([39]). Ωστόσο, οι ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί είτε δεν έλεγχαν αν πληρούται αυτή η προϋπόθεση σε όλες τις περιπτώσεις είτε δεν έλεγχαν σωστά. Στις περιπτώσεις των 30 επενδύσεων που εξετάσαμε, ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί ενέκριναν δάνεια προς πέντε αποδέκτες χωρίς να εξακριβωθεί η ιδιότητά τους ως ΜΜΕ. Ως εκ τούτου, θεωρούμε τις εν λόγω επενδύσεις μη επιλέξιμες. Τέσσερα ακόμη δάνεια χρησιμοποιήθηκαν, εν μέρει ή εν όλω, για μη επιλέξιμες δραστηριότητες (π.χ. για αναχρηματοδότηση άλλων δανείων). Οι εν λόγω παρατυπίες αντιστοιχούσαν σε 1,0 ποσοστιαίες μονάδες του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος για το παρόν κεφάλαιο ([40]).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.37. *Σε μια προσυμφωνημένη διαδικασία, ο εξωτερικός ελεγκτής δεν εκδίδει γνώμη, ωστόσο η αρχή ελέγχου πρέπει να χρησιμοποιεί τα πορίσματα και τα συμπεράσματα του ελέγχου προκειμένου να εκδίδει τη δική της ελεγκτική γνώμη. Για τον σκοπό αυτό, η αρχή ελέγχου διενήργησε επίσης έλεγχο συστημάτων, τόσο σε επίπεδο διαχειριστικών αρχών όσο και σε επίπεδο αρχών πιστοποίησης.*

Η ετήσια έκθεση ελέγχου περιγράφει με σαφήνεια τον τρόπο με τον οποίο η αρχή ελέγχου διαμόρφωσε τη γνώμη της.

Η πρόταση «Omnibus», η οποία ως προς τη διατύπωσή της αποτελεί απόρροια της πολιτικής συμφωνίας μεταξύ Συμβουλίου και Κοινοβουλίου, αντιμετωπίζει αυτό το κενό στη διασφάλιση αξιοπιστίας.

([35]) Άρθρο 40 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

([36]) Διαδικασία που συμφωνείται μεταξύ μιας οντότητας και τρίτου ώστε να εξαχθούν πραγματολογικές διαπιστώσεις σχετικά με χρηματοοικονομικά στοιχεία ή επιχειρησιακές διαδικασίες (ISRS 4400).

([37]) Στόχος της τροποποίησης του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 με τον κανονισμό Omnibus είναι να δοθεί λύση στο πρόβλημα της απουσίας δικαιωμάτων ελέγχου στο επίπεδο των κρατών μελών. Ο κανονισμός Omnibus αναμένεται να τεθεί σε ισχύ το δεύτερο εξάμηνο του 2018, πράγμα που σημαίνει ότι το ίδιο μειονέκτημα εμφανίζουν και οι ετήσιοι λογαριασμοί που υποβλήθηκαν στην Επιτροπή τον Φεβρουάριο του 2018.

([38]) Φορέας που διαμεσολαβεί μεταξύ της διαχειριστικής αρχής ή του ταμείου χαρτοφυλακίου και των τελικών αποδεκτών κεφαλαίων τα οποία τους παρέχονται με τη βοήθεια χρηματοοικονομικών μέσων υπό επιμερισμένη διαχείριση.

([39]) Σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ της 6ης Μαΐου 2003 σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ. 36).

([40]) Στις 31 Δεκεμβρίου 2017, η Επιτροπή ενέκρινε ΕΠ της πρωτοβουλίας για τις ΜΜΕ σε έξι κράτη μέλη.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

6.39. Η κατάσταση αυτή οφειλόταν σε διαδικαστικές ανεπάρκειες στο επίπεδο των ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών, οι οποίοι δεν συμμορφώνονταν με τα νομικά δεσμευτικά κριτήρια επιλεξιμότητας που ορίζονταν στις συμβάσεις που είχαν συνάψει με το ΕΤαΕ. Αυτό συνιστά σοβαρό κίνδυνο για την κανονικότητα που αφορά και άλλα ΕΠ που εγκρίθηκαν στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας για τις ΜΜΕ και των οποίων η διαχείριση ασκείται υπό παρόμοιες περιστάσεις. Καταδεικνύεται επίσης ότι η διαρκής παρακολούθηση που ασκεί το ΕΤαΕ χρήζει περαιτέρω βελτίωσης. Για τον σκοπό αυτό, το ΕΤαΕ ανέλαβε, αφενός, να υλοποιήσει ένα σχέδιο δράσης προκειμένου να ενημερώσει τους ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς σχετικά με την ανάγκη συμμόρφωσης με τα κριτήρια επιλεξιμότητας και, αφετέρου, να αναπτύξει περαιτέρω τους εσωτερικούς μηχανισμούς που διαθέτει για τον εντοπισμό μη επιλέξιμων δανείων. Σκοπός του σχεδίου δράσης είναι να διευθετηθούν οι παρατυπίες που διαπιστώσαμε και να περιοριστούν οι υπολειπόμενοι κίνδυνοι κανονικότητας όσον αφορά τα ΕΠ της πρωτοβουλίας για τις ΜΜΕ.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.39. *Στα χρηματοοικονομικά μέσα, οι προς διεξαγωγή έλεγχοι από τους ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς αποτελούν ουσιαστικό στοιχείο της διαδικασίας παροχής διασφάλισης.*

Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη την ολοκληρωμένη δέσμη μέτρων που προτείνονται από το ΕΤΕ για την αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων. Η Επιτροπή θα παρακολουθεί στενά την εφαρμογή τους σε συνεργασία με τις εθνικές αρχές, προκειμένου οι επιλέξιμες δαπάνες, σύμφωνα με το άρθρο 39 παράγραφος 8 του ΚΚΔ, να δηλώνονται και να γίνονται δεκτές κατά το κλείσιμο του προγράμματος «πρωτοβουλία για τις ΜΜΕ».

Ανακτήσιμος ΦΠΑ που πιστοποιήθηκε εσφαλμένα ως επιλέξιμη δαπάνη

6.40. Ο *φόρος προστιθέμενης αξίας* (ΦΠΑ) είναι ένας έμμεσος φόρος που επιβάλλεται στην κατανάλωση αγαθών και υπηρεσιών. Ο φορολογούμενος –κατά κανόνα επιχείρηση, ανεξάρτητος έμπορος ή άλλος επαγγελματίας– υποχρεούται να χρεώνει ΦΠΑ στις πωλήσεις του και να τον καταβάλλει εν συνεχεία στις εθνικές φορολογικές αρχές. Ο φορολογούμενος μπορεί να ζητήσει επιστροφή του ΦΠΑ που έχει ήδη καταβάλει επί των αγορών του. Πρόκειται για την έννοια της «ανακτησιμότητας». Πρόσωπο μη υποκείμενο στον φόρο δεν υποχρεούται να χρεώνει ΦΠΑ ούτε δύναται να ανακτήσει τον ΦΠΑ που έχει καταβάλει επί των αγορών του.

6.41. Σύμφωνα με τους κανόνες της ΕΕ, οι δαπάνες του ΦΠΑ είναι επιλέξιμες για συγχρηματοδότηση μόνο εφόσον δεν είναι ανακτήσιμες στο πλαίσιο της εθνικής νομοθεσίας που διέπει τον ΦΠΑ. Δεν έχει καμία σημασία αν οι δαπάνες του ΦΠΑ έχουν πράγματι ανακτηθεί. Στην περίπτωση των δημόσιων φορέων, ο ΦΠΑ ανακτάται οσάκις φορέας εκμετάλλευσης επιβάλλει χρεώσεις με ΦΠΑ στους τελικούς χρήστες των υποδομών ([41]).

6.40 και 6.41. *Η έννοια της ανακτησιμότητας του ΦΠΑ πρέπει να αξιολογείται κατά περίπτωση. Η Επιτροπή έχει καταρτίσει κατευθυντήριες γραμμές προς χρήση από τις αρχές του προγράμματος και έχει υποβάλει προτάσεις για την απλούστευση της επιλεξιμότητας του ΦΠΑ για την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027.*

([41]) Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου στην υπόθεση Τ-89/10 της 20ής Σεπτεμβρίου 2012 — Ουγγαρία κατά Επιτροπής.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

6.42. Εντοπίσαμε 10 έργα σε πέντε ΕΠ στο πλαίσιο των οποίων οι αρχές των κρατών μελών είχαν δηλώσει *ανακτήσιμο* ΦΠΑ ως επιλέξιμη δαπάνη. Στις συγκεκριμένες περιπτώσεις, οι αρχές ελέγχου ερμήνευσαν εσφαλμένα τους κανόνες επιλεξιμότητας και δεν ανέφεραν *παρατυπία*. Τα σφάλματα αυτά συνέβαλαν κατά 0,3 εκατοστιαίες μονάδες στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος. Όσον αφορά τρία από αυτά τα πέντε ΕΠ, ο οικονομικός αντίκτυπος των σφαλμάτων επηρέασε ουσιωδώς το αναφερθέν υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος που επικύρωσε η Επιτροπή (ήτοι το ποσοστό υπερέβη το 2 %). Στην ετήσια έκθεσή μας για το έτος 2015 τονίσαμε ότι είναι αμφισβητήσιμη η ένταξη του ανακτήσιμου ΦΠΑ στις δηλώσεις δαπανών, ιδίως στην περίπτωση των δημόσιων φορέων ([42]). Εν προκειμένω, ο ΦΠΑ επιστρέφεται στις αρχές του κράτους μέλους από πόρους της ΕΕ ως επιλέξιμη δαπάνη και ταυτόχρονα το κράτος μέλος εισπράττει τον ΦΠΑ μέσω του φορολογικού συστήματός του. Σε ορισμένες περιπτώσεις, το ποσό που επιστρέφεται από την ΕΕ μπορεί ακόμη και να υπερβαίνει το πραγματικό κόστος του έργου, χωρίς τον ΦΠΑ.

Πλαίσιο 6.6 — Παράδειγμα συγχρηματοδότησης για μη επιλέξιμες δαπάνες ΦΠΑ

Στην Πολωνία, η διαχειριστική αρχή σύναψε συμφωνίες επιχορήγησης προκειμένου να βοηθήσει μικρές επιχειρήσεις να αγοράσουν εξοπλισμό, με απώτερο στόχο τη μείωση της ανεργίας. Στις περιπτώσεις που οι αποδέκτες δήλωσαν ότι δεν σκόπευαν να ανακτήσουν τον ΦΠΑ, η διαχειριστική αρχή έκρινε ότι οι δαπάνες για τον ΦΠΑ ήταν επιλέξιμες για συγχρηματοδότηση, πρακτική εσφαλμένη, καθώς οι αποδέκτες ήταν εγγεγραμμένοι στο μητρώο ΦΠΑ και οι σχετικές δαπάνες ήταν ανακτήσιμες.

Μη επιλέξιμη δαπάνη

6.43. Εντοπίσαμε σημαντικές αδυναμίες στους ελέγχους για την επιλεξιμότητα των συμμετεχόντων σε 11 έργα. Οι αδυναμίες αυτές έπληξαν κυρίως την ΠΑΝ και την απαίτηση σχετικά με την κατάσταση ΕΑΕΚ ([43]). Εντοπίσαμε επίσης επτά περιπτώσεις στις οποίες οι αρχές ελέγχου δεν είχαν εντοπίσει μη επιλέξιμες ή υπερεκτιμημένες *έμμεσες δαπάνες*.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.42. *Εννέα από τα 10 έργα που αναφέρονται από το ΕΕΣ αφορούν τέσσερα επιχειρησιακά προγράμματα του ΕΚΤ για την περίοδο 2014-2020 σε ένα κράτος μέλος.*

Η Επιτροπή έχει ήδη εντοπίσει αυτό το πρόβλημα σε προηγούμενους ελέγχους, ωστόσο η προσαρμογή του συστήματος του κράτους μέλους δεν εξάλειψε το πρόβλημα σε όλη την έκτασή του.

Η Επιτροπή συνεργάζεται στενά, επί του παρόντος, με τη διοίκηση του κράτους μέλους, προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι αυτό το ζήτημα θα μπορέσει να επιλυθεί στο εγγύς μέλλον είτε με την εισαγωγή επιλογής απλουστευμένου κόστους είτε με την καθιέρωση της υποχρέωσης ανάκτησης του ΦΠΑ για τελικούς αποδέκτες. Η Επιτροπή θα εφαρμόσει τις απαραίτητες δημοσιονομικές διορθώσεις.

6.43. *Για τις περιπτώσεις στις οποίες εντοπίστηκαν μη επιλέξιμες ή υπερεκτιμημένες έμμεσες δαπάνες, η Επιτροπή θα προβεί στην αναγκαία παρακολούθηση και θα προτείνει όποιο μέτρο κρίνει αναγκαίο.*

Όσον αφορά τις έμμεσες δαπάνες (βλέπε πλαίσιο 6.7), τα ζητήματα που εντοπίστηκαν από το ΕΕΣ επισημάνθηκαν σε μεγάλο βαθμό από την αρχή ελέγχου, η οποία εφάρμοσε δημοσιονομική διόρθωση 10 % στις δαπάνες αυτές. Η Επιτροπή θα παρακολουθήσει την πορεία μαζί με τις αρμόδιες αρχές και θα εξετάσει την εφαρμογή τυχόν πρόσθετης δημοσιονομικής διόρθωσης που ενδέχεται να απαιτηθεί.

([42]) Βλέπε την ετήσια έκθεση για το 2015, σημεία 6.33 έως 6.35.
([43]) Με τον όρο «κατάσταση ΕΑΕΚ» αναφερόμαστε στα άτομα που βρίσκονται εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Πλαίσιο 6.7 — Παράδειγμα μη επιλέξιμων δαπανών — δήλωση υπερβολικών έμμεσων δαπανών

Ο δικαιούχος, ένα μεγάλο ερευνητικό ίδρυμα της Γερμανίας, διατηρούσε την έδρα του εκτός της επιλέξιμης για το συγκεκριμένο ΕΠ περιοχής. Το ελεγχθέν έργο χρηματοδοτήθηκε από το ΕΚΤ και υλοποιήθηκε από ειδική για τον σκοπό ομάδα έργου που συστάθηκε από τον δικαιούχο στην επιλέξιμη περιοχή. Τα έξοδα του έργου περιλάμβαναν κυρίως άμεσες δαπάνες για προσωπικό, υλικά και υπηρεσίες, και ένα σημαντικό μερίδιο έμμεσων δαπανών για τους ίδιους τομείς. Προκειμένου οι έμμεσες δαπάνες να είναι επιλέξιμες πρέπει να πραγματοποιούνται στην επιλέξιμη περιοχή, να έχουν άμεση συνάφεια με το έργο και να καταλογίζονται ανάλογα με τη συνεισφορά τους στο έργο. Ωστόσο, διαπιστώσαμε ότι, στην πλειονότητά τους, οι κατηγορίες δαπανών που είχαν καταλογιστεί στο πλαίσιο του έργου ως έμμεσες δαπάνες ήταν στην πραγματικότητα γενικά έξοδα που είχαν πραγματοποιηθεί στην έδρα του ιδρύματος. Επίσης είχαν καταλογιστεί απευθείας στο έργο αρκετές δαπάνες που σχετίζονταν με τις κατηγορίες αυτές, ως δαπάνες που πραγματοποίησε η ομάδα του έργου στην τοποθεσία του έργου. Κατά τη διάρκεια του ελέγχου της, η αρχή ελέγχου δεν ήταν σε θέση να αποκομίσει επαρκή αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τη σύνθεση των έμμεσων δαπανών, με αποτέλεσμα να εφαρμόσει κατ' αποκοπή διόρθωση της τάξης του 10 % σε έμμεσες δαπάνες. Διαπιστώσαμε ότι το πραγματικό σφάλμα ήταν μεγαλύτερο από 10 % και, συνεπώς, θεωρούμε ότι κάθε δαπάνη που δεν σχετίζεται άμεσα με το έργο είναι μη επιλέξιμη.

Η δική μας αξιολόγηση των εργασιών των αρχών ελέγχου

6.44. Οι εργασίες των αρχών ελέγχου αποτελούν σημαντική συνιστώσα του πλαισίου διασφάλισης και δικλίδων για τις δαπάνες στον τομέα της συνοχής (βλέπε σημείο 6.22). Ήταν η πρώτη χρονιά που οι αρχές ελέγχου προέβησαν σε κλεισίματα για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013 και εφάρμοσαν το νέο πλαίσιο δικλίδων και διασφάλισης για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020. Η από μέρους μας επισκόπηση των εργασιών τους βασίζεται στη λογική ότι είναι πιθανόν να ενταθεί η χρήση του μοντέλου διασφάλισης της Επιτροπής στο μέλλον. Στο πλαίσιο του φετινού ελέγχου, αξιολογήσαμε τις εργασίες σχετικά με την περίοδο 2014-2020 επτά από 21 αρχές ελέγχου, από κράτη μέλη που είχαν υποβάλει το 2017 φακέλους διασφάλισης με δαπάνες. Διαπιστώσαμε σειρά αδυναμιών που επηρεάζουν τον βαθμό αξιοπιστίας των εργασιών αυτών.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.44. *Η Επιτροπή χαιρετίζει την ελεγκτική προσέγγιση του ΕΕΣ, η οποία έχει τη δυνατότητα να περιορίζει συνολικά τις επαναλήψεις και τις επικαλύψεις των ελεγκτικών δραστηριοτήτων για τις αρμόδιες του προγράμματος αρχές και τους δικαιούχους.*

Όπως και στην προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού, η Επιτροπή εξακολουθεί να συνεργάζεται στενά με τις 122 αρχές ελέγχου που καλύπτουν τα ΕΤΠΑ/ΤΣ/ΕΚΤ/ΠΑΝ/ΤΕΒΑ, προκειμένου να αποτρέψει ενδεχόμενες αδυναμίες και να διασφαλίσει πλήρως αξιόπιστα αποτελέσματα ελέγχου.

Επιπλέον, η ενιαία στρατηγική ελέγχου της Επιτροπής για την πολιτική συνοχής προβλέπει ιδιαίτερη έμφαση στην επανεκτέλεση των ελεγκτικών εργασιών ως προς τα αποτελέσματα των αρχών ελέγχου σε κυλιόμενη βάση και βάσει κινδύνου. Βλέπε επίσης την κοινή απάντηση της Επιτροπής στα σημεία 6.49 και 6.50.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

6.45. Σε όλους τους φακέλους διασφάλισης και κλεισίματος που εξετάσαμε, οι αρχές ελέγχου ανέφεραν υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος χαμηλότερο του 2 %. Ωστόσο, εξαιτίας των πρόσθετων σφαλμάτων που εντοπίσαμε, κατόπιν του επανυπολογισμού μας το ποσοστό υπερέβαινε το 2 % για έξι από τους 12 φακέλους διασφάλισης της περιόδου 2014-2020 και για τρεις από τους 10 φακέλους κλεισίματος της περιόδου 2007-2013.

Οι αδυναμίες στη δειγματοληψία ορισμένων αρχών ελέγχου επηρέασε την αντιπροσωπευτικότητα των δειγμάτων

6.46. Λόγω του μεγάλου αριθμού των δράσεων που συγχρηματοδοτούνται στο πλαίσιο κάθε ΕΠ, οι αρχές ελέγχου πρέπει να προσφεύγουν στη χρήση δείγματος για να σχηματίσουν εικόνα ως προς την επιλεξιμότητα των δαπανών. Για την εξαγωγή αξιόπιστων αποτελεσμάτων, τα δείγματα πρέπει να είναι αντιπροσωπευτικά του ελεγχθέντος πληθυσμού και, κατά κανόνα, να λαμβάνονται βάσει στατιστικά έγκυρων μεθόδων ([44]). Εξετάσαμε τη μέθοδο δειγματοληψίας που εφάρμοσαν οι αρχές ελέγχου στην περίπτωση των 22 φακέλων διασφάλισης/κλεισίματος που εξετάσαμε.

6.47. Στην περίπτωση του ΕΠ της πρωτοβουλίας για τις ΜΜΕ, δεν υπήρξε δειγματοληψία επειδή ούτε η αρχή ελέγχου ούτε ο εξωτερικός ελεγκτής με τον οποίο είχε συμβληθεί το ΕΤαΕ διενήργησαν ελέγχους στο επίπεδο του ενδιάμεσου χρηματοπιστωτικού οργανισμού (βλέπε σημείο 6.37).

6.48. Εντοπίσαμε αδυναμίες, όπως ανεπαρκές μέγεθος δείγματος, υπερεκπροσώπηση ορισμένων πράξεων και εσφαλμένη χρήση των παραμέτρων δειγματοληψίας, σε τρεις από τους 22 φακέλους διασφάλισης που εξετάσαμε (όλοι αφορούσαν την περίοδο 2014-2020). Ως έναν βαθμό, οι αδυναμίες αυτές είχαν επίπτωση στην αντιπροσωπευτικότητα των δειγμάτων και συνακολούθως στην αξιοπιστία των αναφερόμενων υπολειπόμενων ποσοστών σφάλματος.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.45. *Για τρία προγράμματα σε ένα κράτος μέλος, χωρίς να αμφισβητεί τις παρατυπίες που αναφέρθηκαν, η Επιτροπή επισημαίνει ότι όλα τα πρόσθετα σφάλματα που εντοπίστηκαν και έχουν ως αποτέλεσμα ποσοστό υπολειπόμενου σφάλματος άνω του 2 % συνδέονται με εσφαλμένη ερμηνεία της επιλεξιμότητας του ΦΠΑ από όλες τις αρχές του κράτους μέλους και όχι μόνο από την αρχή ελέγχου.*

Επιπλέον, στην περίπτωση του προγράμματος «πρωτοβουλία για τις ΜΜΕ», κατά την περίοδο έκδοσης της έκθεσης από την αρχή ελέγχου είχαν θεσπιστεί ειδικές νομικές απαιτήσεις, οι οποίες δεν επέτρεπαν στην αρχή ελέγχου να διεξαγάγει ελέγχους στο επίπεδο των συναλλαγών.

Βλέπε επίσης τις απαντήσεις της Επιτροπής στα σημεία 6.29 και 6.37.

6.47. *Το άρθρο 40 παράγραφος 3 του ΚΚΔ περιλαμβάνει σαφή κανονιστικό περιορισμό, σύμφωνα με τον οποίο η αρχή ελέγχου πρέπει να διεξαγάγει ελέγχους σε επίπεδο τελικών αποδεκτών σε σχέση με τα προγράμματα «πρωτοβουλία για τις ΜΜΕ».*

Η Επιτροπή παραπέμπει στην απάντησή της στο σημείο 6.37.

6.48. *Βλέπε την κοινή απάντηση της Επιτροπής στα σημεία 6.64 και 6.65.*

([44]) Άρθρο 127 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 και άρθρα 27 και 28 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 480/2014.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Λοιπές αδυναμίες που εντοπίστηκαν στις εργασίες των αρχών ελέγχου

6.49. Οι ανεπαρκείς ή ακατάλληλοι έλεγχοι αυξάνουν τον κίνδυνο μη εντοπισμού μη επιλέξιμων δαπανών. Επιπλέον, σύμφωνα με τα διεθνή ελεγκτικά πρότυπα ([45]) οι ελεγκτές πρέπει να καταγράφουν τους ελέγχους εξακρίβωσης που διενεργούν, περιλαμβάνοντας σαφείς παραπομπές σε κάθε έγγραφο που θεωρείται συναφές με τις ελεγχθείσες δαπάνες. Καθίστανται με τον τρόπο αυτό υπόλογοι για το έργο τους, ενώ παρέχεται στους εσωτερικούς ή εξωτερικούς αξιολογητές η δυνατότητα να εξαγάγουν συμπέρασμα σχετικά με την έκταση και την επάρκεια των ελέγχων εξακρίβωσης.

6.50. Βάσει της επισκόπησής μας επί των εργασιών των αρχών ελέγχου, μπορέσαμε να εξαγάγουμε συμπέρασμα για 96 από τις 217 πράξεις του δείγματος (44 %). Εντοπίσαμε αδυναμίες όσον αφορά το πεδίο, την ποιότητα και την τεκμηρίωση των εργασιών των αρχών ελέγχου σε 121 πράξεις (56 %), για τις οποίες χρειάστηκε να επανεκτελέσουμε τις ελεγκτικές εργασίες. Οι αδυναμίες αφορούσαν 17 από τους 22 φακέλους διασφάλισης/κλεισίματος που εξετάσαμε. Παραδείγματος χάριν, αφορούσαν φύλλα ελέγχου που δεν κάλυπταν όλα τα απαραίτητα σημεία, ή εσφαλμένες εξακριβώσεις της επιλεξιμότητας των δαπανών. Για 80 από τις πράξεις αυτές (37 % του συνόλου), χρειάστηκε να πραγματοποιήσουμε επίσκεψη στον δικαιούχο. Σε 30 από τις 121 πράξεις που υποβάλαμε σε επανέλεγχο, εντοπίσαμε προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα που η αρχή ελέγχου δεν είχε προηγουμένως εντοπίσει· αφορούσαν 11 φακέλους.

Οι εργασίες της Επιτροπής και η αναφορά στοιχείων για το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της

6.51. Οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων είναι το βασικό εργαλείο με το οποίο η Επιτροπή αναφέρει κατά πόσον έχει αποκομίσει εύλογη βεβαιότητα ότι οι εν λειτουργία ελεγκτικές διαδικασίες διασφαλίζουν τη νομιμότητα και κανονικότητα των δαπανών ([46]). Όσον αφορά τον τομέα «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή», οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων αναφέρουν διάφορα ποσοστά ως αποτέλεσμα της μέτρησης των επισφαλών δαπανών. Στα ποσοστά αυτά περιλαμβάνεται το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος για το λογιστικό έτος 2015/2016, σχετικά με το οποίο η Επιτροπή ενέκρινε τους λογαριασμούς και διατύπωσε το συμπέρασμά της όσον αφορά την κανονικότητα ([47]).

([45]) Διεθνές Πρότυπο Ελέγχου (ΔΠΕ) 230 «Τεκμηρίωση ελεγκτικών εργασιών» (ισχύει για τους ελέγχους οικονομικών καταστάσεων για τις περιόδους που αρχίζουν από τις 15 Δεκεμβρίου 2009 ή αργότερα).

([46]) Άρθρο 66, παράγραφος 9, του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου (ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1).

([47]) Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης για το 2017, σ. 12, και ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης για το 2017, σ. 9.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.49 και 6.50. *Οι αρχές ελέγχου θα πρέπει να είναι ικανές να καταδεικνύουν την έκταση και την ποιότητα των επαληθεύσεων που διενήργησαν. Ωστόσο, όσον αφορά την τεκμηρίωση της ελεγκτικής διαδικασίας, θα πρέπει να επιτευχθεί η κατάλληλη ισορροπία ώστε να εξασφαλίζονται ορθές και αποδοτικές διοικητικές διαδικασίες.*

Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να συνεργάζεται στενά με τις αρχές ελέγχου, προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα ζητήματα που θέτει το ΕΕΣ με την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών, καθώς και εργαλείων και μεθόδων ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων των φύλλων ελέγχου της ίδιας της Επιτροπής.

Δυνάμει της ενιαίας στρατηγικής ελέγχου της για την πολιτική συνοχής, η Επιτροπή έχει προγραμματίσει τη διενέργεια 58 ελέγχων συμμόρφωσης και 19 διερευνητικών αποστολών βάσει κινδύνου για το 2018 και το 2019, προκειμένου να εξασφαλιστεί η αξιοπιστία των εργασιών των αρχών ελέγχου. Προβλέπεται ότι, εξ αυτών, 21 έλεγχοι συμμόρφωσης και οκτώ διερευνητικές αποστολές θα πραγματοποιηθούν εντός του 2018 και τα αποτελέσματα αυτών θα είναι διαθέσιμα για τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων του 2018.

Βλέπε επίσης την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 6.26.

6.51. *Η Επιτροπή περιλαμβάνει διαφορετικά ποσοστά στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων σε σχέση με τις δαπάνες υπό επιμερισμένη διαχείριση για τη μέτρηση των ειδικών κινδύνων που συνδέονται με διαφορετικά είδη πληρωμών στο έτος αναφοράς (2007-2013 κλείσιμο και διαφορετικά λογιστικά έτη για τις δαπάνες της περιόδου 2014-2020), καθώς και ένα συνολικό ποσοστό σφάλματος για το ημερολογιακό έτος 2017.*

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

6.52. Στην παρούσα υποενότητα, εξετάζουμε τις εργασίες που πραγματοποιεί η Επιτροπή προκειμένου να αποκομίσει βεβαιότητα ότι τα συστήματα των κρατών μελών που διέπονται από το νέο πλαίσιο δικλίδων και διασφάλισης λειτουργούν αποτελεσματικά και ότι το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος αποτελεί αξιόπιστη εκτίμηση.

6.53. Οι παρατηρήσεις μας σχετίζονται με τον σχεδιασμό του πλαισίου διασφάλισης καθώς και τις εργασίες της Επιτροπής όσον αφορά την έγκριση των λογαριασμών, την επικύρωση των επιμέρους υπολειπόμενων ποσοστών σφάλματος και τη διαμόρφωση ενός υπολειπόμενου συνολικού ποσοστού σφάλματος.

Ο σχεδιασμός του πλαισίου δικλίδων και διασφάλισης της περιόδου 2014-2020

Οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων χρήζουν περαιτέρω εξορθολογισμού και προσαρμογής στο νέο πλαίσιο δικλίδων και διασφάλισης

6.54. Βάσει του νέου πλαισίου δικλίδων και διασφάλισης, μεσολαβούν περίπου δύο έτη από το τέλος της σχετικής λογιστικής περιόδου μέχρι να μπορέσει η Επιτροπή να υποβάλει για πρώτη φορά το συμπέρασμά της για την αξιοπιστία των υπολειπόμενων ποσοστών σφάλματος των αρχών ελέγχου για ένα δεδομένο λογιστικό έτος. Στην περίοδο αυτή περιλαμβάνονται οι οκτώ μήνες που χρειάζονται οι αρχές ελέγχου για να εκτελέσουν τις ελεγκτικές εργασίες τους. Συνακολούθως, η Επιτροπή διενεργεί τους δικούς της ελέγχους εγγράφων, συμπληρωματικές διερευνητικές αποστολές και ελέγχους κανονικότητας. Στο ***πλαίσιο 6.8*** παρουσιάζεται η χρονογραμμή του νέου πλαισίου.

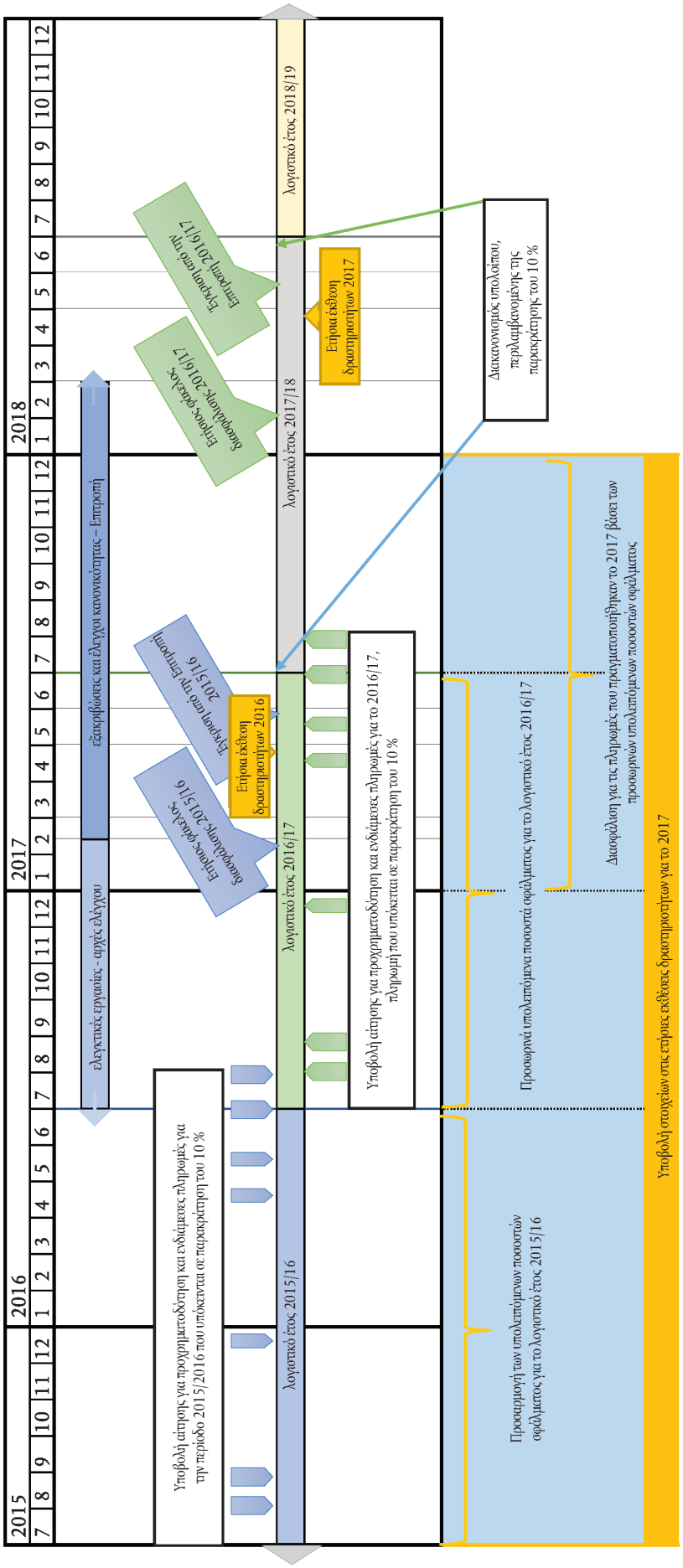
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.54. *Τα δύο έτη που αναφέρονται από το ΕΕΣ ξεκινούν στο τέλος της σχετικής λογιστικής περιόδου και επομένως περιλαμβάνουν τους οκτώ μήνες που προβλέπονται από τον κανονισμό, ώστε οι αρχές ελέγχου να διενεργούν τις ελεγκτικές εργασίες τους. Ακολούθως, και σύμφωνα με την ενιαία στρατηγική ελέγχου της για την πολιτική συνοχής, η Επιτροπή έχει ως στόχο να αξιολογεί εγκαίρως, για την επόμενη ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων, δηλαδή εντός το πολύ 13 μηνών, τους φακέλους διασφάλισης που έχει λάβει για καθένα από τα 419 προγράμματα συνοχής.*

Μετά από τέτοιους ενδελεχείς ελέγχους βάσει εγγράφων και επιτόπιους ελέγχους, ελέγχους βάσει κινδύνου και διερευνητικές αποστολές, η ΓΔ θα αναφέρει στην επόμενη ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων κατά πόσον θεωρεί αξιόπιστα τα ποσοστά υπολειπόμενου σφάλματος, τα οποία έχουν αναφερθεί προηγουμένως, ή αν διεξάγονται ή απαιτούνται περαιτέρω επαληθεύσεις.

Βλέπε επίσης την κοινή απάντηση της Επιτροπής στα σημεία 6.49 και 6.50.

Πλαίσιο 6.8 — Χρονογραμμή του νέου πλαισίου δικλίδων και διασφάλισης

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

6.55. Πέρυσι επιστήσαμε την προσοχή στο γεγονός ότι η περίοδος αναφοράς των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων δεν συμπίπτει με την περίοδο που καλύπτουν οι φάκελοι διασφάλισης που υποβάλλουν τα κράτη μέλη ([48]). Τα υπολειπόμενα ποσοστά σφάλματος που αναφέρουν οι αρχές ελέγχου σχετίζονται με το λογιστικό έτος. Ωστόσο, προκειμένου να αντανακλάται στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων η αρχή της ετήσιας διάρκειας του προϋπολογισμού και σύμφωνα με την καθοδήγηση της ΓΔ Προϋπολογισμού και της Γενικής Γραμματείας, οι γενικοί διευθυντές παρέχουν εύλογη διασφάλιση για το ημερολογιακό έτος. Για τον σκοπό αυτό, οι γενικοί διευθυντές της ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης και της ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξη αποφάσισαν, στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων τους για το 2017, να εκτιμήσουν τον κίνδυνο με την προβολή ενός προσωρινού υπολειπόμενου ποσοστού σφάλματος για τις δαπάνες του ημερολογιακού έτους 2017, τις οποίες δεν είχαν ακόμη ούτε εγκρίνει ούτε επικυρώσει.

6.56. Οι απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων που διέπουν τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων δεν έχουν προσαρμοστεί επαρκώς στο νέο πλαίσιο δικλίδων και διασφάλισης. Δεδομένου ότι τα υπολειπόμενα ποσοστά σφάλματος για το λογιστικό έτος 2015/2016 είναι τα μόνα για τα οποία η Επιτροπή θα μπορούσε να αποκομίσει την απαραίτητη βεβαιότητα βασιζόμενη στις αρχές ελέγχου και τις δικές της εργασίες σχετικά με την κανονικότητα, φρονούμε ότι αυτά πρέπει να είναι ο βασικός δείκτης της κανονικότητας στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων τους για το 2017. Πρέπει να αποτελέσουν επίσης την κύρια βάση για τις δηλώσεις αξιοπιστίας που θα καταρτίσουν οι γενικές διευθύνσεις στους συγκεκριμένους τομείς πολιτικής. Ωστόσο, καμία από τις ΓΔ δεν τους αποδίδει τη δέουσα σημασία ούτε τα αναφέρει ως βασικό δείκτη επιδόσεων.

6.57. Επιπλέον, στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων, η Επιτροπή παρουσιάζει τουλάχιστον 13 διαφορετικά ποσοστά για τις δύο περιόδους προγραμματισμού ως αποτέλεσμα της μέτρησης των επισφαλών δαπανών. Το μεγάλο πλήθος των ποσοστών προκαλεί ασάφεια ενώ ενδεχομένως να προκαλείται σύγχυση ως προς την συνάφειά τους και τη διασφάλιση που παρέχουν.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.55. *Η Επιτροπή παραπέμπει στην απάντησή της στο σημείο 6.34 της ετήσιας έκθεσης του ΕΕΣ για το 2016. Ο δημοσιονομικός κανονισμός και το χρονοδιάγραμμα που έχει οριστεί για τη διασφάλιση για την περίοδο 2014-2020 επιτρέπουν καλύτερη ευθυγράμμιση των περιόδων αναφοράς, με κενό ένα μόνο εξάμηνο σε σύγκριση με το ένα έτος κατά την περίοδο 2007-2013. Οι ΓΔ έχουν προσαρμόσει αναλόγως τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων τους και τον τρόπο με τον οποίο αποκομίζουν βεβαιότητα για τα διαφορετικά είδη πραγματοποιούμενων πληρωμών που καλύπτουν έως και 3 διαφορετικά λογιστικά έτη του προγράμματος, όπως περιγράφονται στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων για το 2016 (ενότητα Α.1.2). Τα ποσοστά υπολειπόμενου σφάλματος για το λογιστικό έτος 2016-2017, τα οποία ελήφθησαν έως την 1η Μαρτίου 2018, θεωρήθηκαν ως οι βέλτιστες και πιο πρόσφατες εκτιμήσεις τόσο για τον υπολογισμό του κινδύνου στις δαπάνες του έτους όσο και για τη διατύπωση επιφυλάξεων σχετικά με επιμέρους προγράμματα, εφόσον κρίνεται αναγκαίο. Αυτό συνέβη κυρίως το 2017 ως αποτέλεσμα του περιορισμένου αριθμού λογαριασμών με δαπάνες που έχουν ληφθεί και επομένως ποσοστών σφάλματος που έχουν αναφερθεί για το λογιστικό έτος 2015-2016.*

Επιπλέον, η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι, κατά την υπογραφή μιας ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων, οι δαπάνες που έχουν δηλωθεί το προηγούμενο ημερολογιακό έτος καλύπτονται από την παρακράτηση του 10 % επί των ενδιάμεσων πληρωμών της ΕΕ.

6.56 και 6.57. *Οι ΓΔ αναφέρουν στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων έναν βασικό δείκτη επιδόσεων για την κανονικότητα (KPI 5) σύμφωνα με τις κεντρικές οδηγίες, προκειμένου να εξασφαλίζεται συνεκτική και εναρμονισμένη προσέγγιση σε όλους τους τομείς του προϋπολογισμού. Επιπρόσθετη ορατότητα δόθηκε στο ποσοστό υπολειπόμενου κινδύνου σε σχέση με τους λογαριασμούς του 2015-2016 στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων του 2017 (μεταξύ άλλων στην υποσημείωση στο KPI 5 και στη συνοπτική παρουσίαση), όπου μια συγκεκριμένη ενότητα είναι επίσης αφιερωμένη στην επικύρωση των αναφερόμενων ποσοστών υπολειπόμενου σφάλματος για το εν λόγω λογιστικό έτος.*

Η Επιτροπή είναι πρόθυμη να εξετάσει και να συζητήσει με το ΕΕΣ τον τρόπο βελτίωσης και εξορθολογισμού του τρόπου παρουσίασης των ποσοστών σφάλματος στις μελλοντικές ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της.

([48]) Βλέπε σημείο 6.34 της ετήσιας έκθεσης για το 2016.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Οι προπληρωμές προς χρηματοοικονομικά μέσα δεν πρέπει να συνεκτιμώνται κατά τον υπολογισμό του υπολειπόμενου ποσοστού σφάλματος

6.58. Το σύστημα που εφαρμόζεται κατά την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 σκοπό έχει να απλουστεύσει το κλείσιμο των ΕΠ με την υιοθέτηση μιας διαδικασίας που θα περιβάλλει την ετήσια εξέταση και έγκριση των λογαριασμών, παρόμοιας με τη διαδικασία «μερικού κλεισίματος». Αυτό το σύστημα θα μπορέσει να λειτουργήσει μόνον υπό την προϋπόθεση ότι τα υπολειπόμενα ποσοστά σφάλματος που αναφέρουν οι αρχές ελέγχου είναι αξιόπιστα και υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία που αφορούν αποκλειστικά τις επιλέξιμες στο κλείσιμο δαπάνες (ήτοι όχι προπληρωμές).

6.59. Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 δεν διευκρινίζει τον τρόπο υπολογισμού υπολειπόμενων ποσοστών σφάλματος.

6.60. Η τρέχουσα πρακτική των αρχών ελέγχου να συμπεριλαμβάνουν τις προπληρωμές προς χρηματοοικονομικά μέσα στον ελεγχόμενο πληθυσμό είναι πολύ πιθανό να οδηγήσει σε υποεκτίμηση των υπολειπόμενων ποσοστών σφάλματος που αναφέρονται στην Επιτροπή ([49]).

6.61. Σε συνέχεια της σύστασης που διατυπώσαμε στην ετήσια έκθεσή μας του προηγούμενου έτους ([50]), η Επιτροπή περιλαμβάνει πλέον στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της πρόσθετα υπολειπόμενα ποσοστά σφάλματος στα οποία δεν συνεκτιμώνται οι προπληρωμές προς χρηματοοικονομικά μέσα.

6.62. Την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού, οι αρχές ελέγχου δεν συνήθιζαν να διενεργούν ελεγκτικές εργασίες στο επίπεδο του ενδιάμεσου χρηματοπιστωτικού οργανισμού. Όσον αφορά την περίοδο 2014-2020, οι αρχές ελέγχου θα χρειαστεί, για τη δεύτερη και τις μετέπειτα δόσεις των προπληρωμών ([51]), να επαληθεύσουν την τήρηση των όρων επιλεξιμότητας στο επίπεδο των ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών. Δεν είναι δυνατόν να πραγματοποιηθεί μερικό κλείσιμο για τα ΕΠ στα οποία χρησιμοποιούνται χρηματοοικονομικά μέσα, εκτός αν οι αρχές ελέγχου διενεργήσουν τις κατάλληλες εργασίες στο επίπεδο αυτό.

([49]) Αυτό ισχύει επίσης αλλά σε μικρότερο βαθμό για τις προπληρωμές επί κρατικών ενισχύσεων.

([50]) Βλέπε σημείο 6.35 και σύσταση 2, σημείο α), της ετήσιας έκθεσης για το 2016.

([51]) Η συνολική εισφορά στα χρηματοοικονομικά μέσα στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας για τις ΜΜΕ μπορεί να καταβληθεί εφάπαξ. Για όλα τα λοιπά χρηματοοικονομικά μέσα, τηρείται ένα σύστημα «δόσεων», με την πρώτη δόση να καταβάλλεται μετά τη σύστασή τους και, όσον αφορά τις επόμενες πληρωμές, εκταμιεύεται στον τελικό αποδέκτη ένα ελάχιστο ποσό από τις προηγούμενες δόσεις.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.58. *Η Επιτροπή έχει πράγματι επισημάνει ότι οι ετήσιοι λογαριασμοί έχουν ως στόχο την περαιτέρω νομική βεβαιότητα για τα κράτη μέλη σε ένα πολυετές πλαίσιο υπό επιμερισμένη διαχείριση με την εισαγωγή της επικύρωσης των «ετήσιων κατηγοριών επιλέξιμων δαπανών». Αυτό το επιμέρους κλείσιμο δεν καλύπτει εξ ορισμού τις προπληρωμές που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο χρηματοοικονομικών μέσων ή κρατικών ενισχύσεων που θα πρέπει να μεταβληθούν περαιτέρω σε επιλέξιμες δαπάνες τα επόμενα λογιστικά έτη (επομένως, στους ετήσιους λογαριασμούς προβλέπεται σωρευτική αναφορά στοιχείων). Στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων, οι υπηρεσίες της Επιτροπής έχουν συμπεριλάβει τέτοιες πληροφορίες σχετικά με τα ποσοστά υπολειπόμενου σφάλματος που αφορούν μόνο επιλέξιμες δαπάνες κατά το κλείσιμο (δηλαδή, χωρίς προπληρωμές από χρηματοοικονομικά μέσα).*

Βλέπε επίσης την κοινή απάντηση της Επιτροπής στα σημεία 6.59 έως 6.62 κατωτέρω.

6.59 έως 6.62. *Σύμφωνα με το άρθρο 137 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, οι λογαριασμοί του προγράμματος βασίζονται στα ποσά που δηλώνονται στην Επιτροπή, μεταξύ άλλων στις προπληρωμές προς τα χρηματοοικονομικά μέσα. Οι αρχές ελέγχου παρέχουν ποσοστά υπολειπόμενου σφάλματος που βασίζονται στις δαπάνες που περιλαμβάνονται στους λογαριασμούς.*

Προκειμένου να δοθεί εποικοδομητική συνέχεια στη σύσταση του ΕΕΣ του 2016, οι αρχές ελέγχου συμφώνησαν να παρέχουν στην Επιτροπή πρόσθετες λεπτομερείς πληροφορίες που της επιτρέπουν να υπολογίζει στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων τα ποσοστά υπολειπόμενου σφάλματος, εκτός των επιπτώσεων των προπληρωμών προς χρηματοοικονομικά μέσα. Συνεπώς, η Επιτροπή θα μπορούσε να υπολογίσει τις επιπτώσεις των προπληρωμών που πραγματοποιούνται προς χρηματοοικονομικά μέσα στους λογαριασμούς του 2016-2017 (και στα προγράμματα πρωτοβουλίας για τις ΜΜΕ), ώστε αυτές να μην υπερβαίνουν τις 0,2 ποσοστιαίες μονάδες κατά μέσο όρο για το ΕΤΠΑ (με βάση 67 χρηματοοικονομικά μέσα) και τις 0,02 ποσοστιαίες μονάδες για το ΕΚΤ (με βάση 15 χρηματοοικονομικά μέσα) (βλέπε σελίδα 50 της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων της ΓΔ REGIO για το έτος 2017 και σελίδα 58 της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων της ΓΔ EMPL για το έτος 2017).

Επομένως, η σύσταση του ΕΕΣ συνέβαλε στη βελτίωση της δημοσιοποίησης πληροφοριών για επιμέρους προγράμματα στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων, χωρίς αυτές οι προπληρωμές προς χρηματοοικονομικά μέσα να έχουν καταδείξει έως τώρα σημαντικό συνολικό αντίκτυπο στα αναφερόμενα ποσοστά σφάλματος.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

6.63. Το πρόβλημα αυτό ενδέχεται να οξυνθεί περισσότερο τα επόμενα χρόνια με τα προγράμματα για τα οποία θα αυξηθεί σημαντικά το πλήθος των χρηματοοικονομικών μέσων ([52]).

Οι εργασίες της Επιτροπής για την παροχή διασφάλισης στο πλαίσιο των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων

Οι αδυναμίες της δειγματοληψίας παρέμεναν ανεπίλυτες κατά την επανεξέταση των φακέλων διασφάλισης

6.64. Βάσει των εργασιών μας επί της μεθοδολογίας δειγματοληψίας των αρχών ελέγχου προκύπτει ότι οι αδυναμίες που υπήρχαν σε τρεις από τους 12 φακέλους διασφάλισης που εξετάσαμε (25 %) επηρέασαν ως έναν βαθμό την αξιοπιστία των αναφερόμενων υπολειπόμενων ποσοστών σφάλματος (βλέπε σημεία 6.47 και 6.48).

6.65. Κατ' εφαρμογή των εσωτερικών της διαδικασιών, η Επιτροπή έλεγξε τη δειγματοληπτική μέθοδο για όλους τους φακέλους που υποβλήθηκαν. Δεν ανέφερε, παρ' όλα αυτά, τα ζητήματα που αναφέρθηκαν ανωτέρω. Για τις περιπτώσεις που εμφανίζουν σοβαρές αδυναμίες, ο κανονισμός προβλέπει την εφαρμογή κατ' αποκοπή διόρθωσης ([53]).

6.66. Σε όλες τις ανωτέρω αναφερόμενες περιπτώσεις, η Επιτροπή διακανόνισε το υπόλοιπο και αποδέσμευσε το 10 % που είχε προηγουμένως παρακρατηθεί για την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ (βλέπε ***πλαίσιο 6.8***).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.64 και 6.65. *Η Επιτροπή επισήμανε μερικά από τα ζητήματα που έθεσε το ΕΕΣ, ωστόσο δεν έκρινε ότι οι όροι του άρθρου 31 του κανονισμού 480/2014 ισχύουν για τις περιπτώσεις αυτές.*

Όσον αφορά το πρόγραμμα πρωτοβουλίας για τις ΜΜΕ, η Επιτροπή παραπέμπει στην απάντησή της στο σημείο 6.47.

6.66. *Η Επιτροπή πρέπει να διακανονίσει το ποσό που εκκρεμεί για το εν λόγω λογιστικό έτος σε όλες τις περιπτώσεις, εφόσον πληρούνται οι όροι που προβλέπονται στο άρθρο 139 παράγραφος 2 του ΚΚΔ. Σε περίπτωση που το ποσό καταλήγει σε πληρωμή που πρέπει να πραγματοποιηθεί, η Επιτροπή έχει τη δυνατότητα να τη διακόψει εφόσον ο υπολειπόμενος κίνδυνος παραμένει σημαντικός. Όταν το υπόλοιπο καταλήγει σε ανάκτηση, η Επιτροπή πρέπει να προβαίνει σε ανάκτηση του ποσού χωρίς καθυστέρηση, σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.*

([52]) Μέχρι το τέλος του 2016, οι συνολικές εισφορές που ανελήφθησαν από τα ΕΠ υπέρ υπό επιμερισμένη διαχείριση χρηματοοικονομικών μέσων ανερχόταν σχεδόν σε 13,3 δισεκατομμύρια ευρώ (σε σύγκριση με 5,7 δισεκατομμύρια στο τέλος του 2015), εκ των οποίων τα 10,3 δισεκατομμύρια ευρώ προέρχονταν από τα *ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία* (ΕΔΕΤ). Από το συγκεκριμένο ποσό, συνολικά 3,6 δισεκατομμύρια ευρώ (περίπου το 30 %) καταβλήθηκαν σε υπέρ επιμερισμένη διαχείριση χρηματοοικονομικά μέσα (έναντι 1,2 δισεκατομμυρίων το 2015), περιλαμβανομένων 3,1 δισεκατομμυρίων ευρώ από τα ΕΔΕΤ, ενώ οι τελικοί αποδέκτες είχαν λάβει 1,2 δισεκατομμύρια ευρώ, περιλαμβανομένου 1 δισεκατομμυρίου ευρώ από τα ΕΔΕΤ. (Βάσει του εγγράφου/συνοπτικής παρουσίασης «Summaries of the data on the progress made in financing and implementing the financial instruments for the programming period 2014-2020 in accordance with Article 46 of Regulation (EU) No 1303/2013 of the European Parliament and of the Council».)

([53]) Το άρθρο 31 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 480/2014 της Επιτροπής ορίζει κατ' αποκοπή διορθώσεις σε ποσοστά 100 %, 25 %, 10 % ή 5 %, δυνάμενα όλα να μειωθούν, κατά περίπτωση.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Το συμπέρασμα της Επιτροπής σχετικά με την κανονικότητα των δαπανών του λογιστικού έτους 2015/2016 δεν είναι ακόμη οριστικό

6.67. Στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της για το 2016, η Επιτροπή ανέλαβε να διενεργήσει εις βάθος αξιολόγηση της κανονικότητας το αργότερο εννέα μήνες μετά την υποβολή των φακέλων διασφάλισης ([54]). Θα έπρεπε, επομένως, να συμπεριλάβει τα συμπεράσματα για τα υπολειπόμενα ποσοστά σφάλματος για το λογιστικό έτος 2015/2016 στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων του 2017. Το συμπέρασμα αμφοτέρων των γενικών διευθύνσεων ήταν ότι το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος για το λογιστικό έτος 2015/2016 ήταν χαμηλότερο του ορίου σημαντικότητας του 2 %. Για ορισμένα ΕΠ, η ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης δεν είχε καταλήξει σε οριστικό συμπέρασμα, καθώς δεν είχε ακόμη αποκομίσει η ίδια την απαιτούμενη βεβαιότητα, και επομένως εκκρεμούσε η οριστική αξιολόγησή τους.

6.68. Το λογιστικό έτος 2015/2016 ήταν το πρώτο που υπέκειτο στο νέο πλαίσιο ελέγχου και διασφάλισης. Όσον αφορά τους 50 σχετικούς φακέλους διασφάλισης που υποβλήθηκαν τον Μάρτιο του 2017, η ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης διενήργησε δύο ελέγχους συμμόρφωσης ([55]), μεταξύ Ιουνίου 2017 και Απριλίου 2018, οι οποίοι κάλυπταν οκτώ πράξεις και δύο φακέλους διασφάλισης από δύο κράτη μέλη. Η ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης δεν διενήργησε τέτοιους ελέγχους. Διαπιστώσαμε ότι οι αρχές ελέγχου υποεκτίμησαν τα υπολειπόμενα ποσοστά σφάλματος που ανέφεραν στην Επιτροπή σε έξι από τους 12 φακέλους διασφάλισης που εξετάσαμε. Χάριν προστασίας του προϋπολογισμού της ΕΕ, ο κανονισμός παρέχει στην Επιτροπή τη δυνατότητα να διενεργεί περαιτέρω ελέγχους μέχρι το τέλος της περιόδου διατήρησης των δικαιολογητικών (βλέπε σημείο 6.8). Βάσει των δύο αυτών στοιχείων, δεν αποκλείεται ενδεχόμενες ανεπάρκειες σε μελλοντικούς ελέγχους της Επιτροπής να αυξήσουν ακόμη περισσότερο τα υπολειπόμενα ποσοστά σφάλματος για το λογιστικό έτος 2015/2016. Συνεπώς, τα υπολειπόμενα ποσοστά σφάλματος για τα οποία διατυπώνει η Επιτροπή το συμπέρασμά της στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων για το 2017 δεν είναι ακόμη τα οριστικά.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.67. *Δεν υπάρχει τυπική υποχρέωση να διατυπωθεί συμπέρασμα σχετικά με την εγκυρότητα των αναφερόμενων ποσοστών σφάλματος για όλα τα προγράμματα ετησίως, ωστόσο είναι σαφές ότι οι ΓΔ καταβάλλουν προσπάθειες προς την επίτευξη αυτού του στόχου, εφόσον πληρούνται όλοι οι όροι και καθίσταται δυνατή η εξαγωγή του συμπεράσματος αυτού από τις υπηρεσίες της Επιτροπής. Η ενιαία στρατηγική ελέγχου για την πολιτική συνοχής προβλέπει τη διενέργεια ελέγχων, όπου κρίνεται αναγκαίο, έως το τέλος της κανονιστικής περιόδου, ώστε οι δικαιούχοι να τηρούν δικαιολογητικά έγγραφα. Επομένως, συγκεκριμένες περιπτώσεις (όπως για την αρχική λειτουργία αυτού του πρώτου έτους εφαρμογής του συστήματος διασφάλισης) ή η διοικητική αποτελεσματικότητα μπορεί να έχουν ως αποτέλεσμα οι έλεγχοι συμμόρφωσης της Επιτροπής να καλύπτουν άνω του ενός λογιστικά έτη, με πιθανή επίπτωση στην αναθεώρηση των ποσοστών σφάλματος που έχουν αναφερθεί προηγουμένως.*

6.68. *Προκειμένου να προστατεύσει τον προϋπολογισμό της ΕΕ, η Επιτροπή έχει τη δυνατότητα να διεξαγάγει περαιτέρω ελέγχους, λαμβάνοντας υπόψη τη νομική απαίτησης για διαθεσιμότητα των εγγράφων και των αποδεικτικών στοιχείων του ελέγχου. Τυχόν παρατυπίες που εντοπίζονται ως αποτέλεσμα τέτοιων ελέγχων πρέπει να διορθώνονται καταλλήλως με πιθανή επίπτωση στα ποσοστά σφάλματος που έχουν προηγουμένως επικυρωθεί. Βλέπε επίσης την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 6.9.*

Το 2017 η ΓΔ REGIO και η ΓΔ EMPL συνόδευσαν το ΕΕΣ σε σημαντικό αριθμό ελέγχων του. Ο μικρός αριθμός φακέλων διασφάλισης που υποβλήθηκαν πράγματι κατά το πρώτο λογιστικό έτος με περιορισμένες δηλωθείσες δαπάνες και, συνεπώς, περιορισμένες δυνατότητες επαναδιενέργειας ελέγχων που πραγματοποιήθηκαν από τις αρχές ελέγχου, σε συνδυασμό με την έκταση της κάλυψης του ελέγχου του ΕΕΣ στα προγράμματα αυτά, είχαν ως συνέπεια την απόφαση της Επιτροπής για αναθεώρηση των ελέγχων συμμόρφωσης που είχε προγραμματίσει το 2017. Στόχος αυτής της απόφασης ήταν να αποφευχθεί η επανάληψη των ελέγχων στα ίδια προγράμματα και στους ίδιους δικαιούχους.

Άλλοι παράγοντες, μεταξύ άλλων η δυνατότητα της Επιτροπής για διενέργεια μελλοντικών ελέγχων συμμόρφωσης που ανατρέχουν σε 3 λογιστικά έτη (για τη διοικητική αποτελεσματικότητα, σε περίπτωση μικρού αριθμού προς επανεξέταση ελέγχων) και η επικάλυψη με τις ελεγκτικές εργασίες των ΓΔ REGIO/EMPL κατά το κλείσιμο της περιόδου 2007-13, ελήφθησαν υπόψη από την Επιτροπή, τόσο από πλευράς αποδοτικότητας όσο και από πλευράς αποτελεσματικότητας, κατά τον προγραμματισμό (και την επακόλουθη επανεξέταση) των ελεγκτικών εργασιών της για το 2017. Βλέπε επίσης την κοινή απάντηση της Επιτροπής στα σημεία 6.56 και 6.57.

([54]) Παράρτημα 4 (Κριτήρια σημαντικότητας) — σ. 23 για τη ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης και σ. 22 για τη ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης.

([55]) Η ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης ανέφερε τρεις ελέγχους συμμόρφωσης στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της, αλλά ο αριθμός αυτός περιλαμβάνει και έναν δικό μας έλεγχο στο πλαίσιο του οποίου είχε συμμετάσχει ως παρατηρητής.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Δεν υπάρχει υπολειπόμενο συνολικό ποσοστό σφάλματος για τον τομέα της συνοχής

6.69. Και για τις δύο περιόδους προγραμματισμού, αναφέρονται χωριστά υπολειπόμενα ποσοστά σφάλματος σε καθεμιά από τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της Επιτροπής ([56]). Ωστόσο, η Επιτροπή δεν υπολογίζει ούτε παρουσιάζει υπολειπόμενο συνολικό ποσοστό σφάλματος που να καλύπτει τον υποτομέα «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή» (υποτομέα 1β του ΠΔΠ) για το λογιστικό έτος.

6.70. Η Επιτροπή θα μπορούσε, με λίγη παραπάνω προσπάθεια, να συγκεντρώσει αυτά τα στοιχεία, στην ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις του προϋπολογισμού της ΕΕ, πράγμα που θα βοηθούσε τις αρμόδιες για την απαλλαγή αρχές. Αντ' αυτού, η ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις αναφέρει συνδυασμένο ποσοστό σφάλματος για τον τομέα «Συνοχή, μετανάστευση και αλιεία», το οποίο αφορά το ημερολογιακό έτος.

6.71. Στο ***πλαίσιο 6.9*** παρουσιάζουμε συνοπτικά τα πληροφοριακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων και αφορούν την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.69 και 6.70. *Όπως απαιτείται από τον δημοσιονομικό κανονισμό, η αναφορά στοιχείων από την Επιτροπή βασίζεται στο ημερολογιακό έτος.*

Η ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις (AMPR) της Επιτροπής παρέχει ένα συνολικό ποσοστό υπολειπόμενου σφάλματος για τη συνοχή, τη μετανάστευση και την αλιεία βάσει στοιχείων και δεικτών που αναφέρονται από κάθε ΓΔ στις αντίστοιχες ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων τους.

Αυτή η προσέγγιση παραμένει ίδια από την ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις του 2015 για λόγους συγκρισιμότητας.

Πλαίσιο 6.9 — Επισκόπηση των πληροφοριακών στοιχείων που περιλαμβάνονται στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων για την περίοδο 2014-2020

(σε εκατ. ευρώ)

Δραστηριότητα	Ταμείο	Σύνολο δαπανών που πιστοποιήθηκαν στον φάκελο διασφάλισης	Πλήθος φακέλων διασφάλισης ([1])	ΕΠ ([1])	Υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος ([2])
Περίοδος προγραμματισμού 2014-2020	ΕΤΠΑ/ΤΣ	993,7	20	34	0,6 %
	ΕΚΤ/ΠΑΝ ([3])	1 443,5	33	49	0,7 %
	ΤΕΒΑ	144,3	8	8	0,6 %
	Σύνολο χωρίς την πρωτοβουλία για τις ΜΜΕ ([4])	**2 581,5**	**50**	**70**	**0,7 %**

([1]) Τα περισσότερα ΕΠ ακολουθούν την προσέγγιση της συνδυασμένης χρηματοδότησης, ήτοι καλύπτουν τις δαπάνες τους από περισσότερα από ένα ταμεία. Επομένως, ο συνολικός αριθμός των φακέλων διασφάλισης και των ΕΠ είναι χαμηλότερος από το σύνολο των αριθμητικών στοιχείων που παρουσιάζονται για τα ταμεία που τελούν υπό τη διαχείριση κάθε ΓΔ.

([2]) Χωρίς τον αντίκτυπο των προπληρωμών προς χρηματοοικονομικά μέσα.

([3]) Περιλαμβανομένου ενός ΕΠ από την Ιταλία οι λογαριασμοί του οποίου εγκρίθηκαν τον Σεπτέμβριο του 2017.

([4]) Ο πληθυσμός που υποβάλαμε σε έλεγχο σχετικά με την πρωτοβουλία για τις ΜΜΕ συνίστατο σε εκταμιευθείσες δαπάνες ύψους 290,9 εκατομμυρίων ευρώ.

Πηγή: Ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων για το 2017 της ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης και της ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης.

([56]) ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης για το ΕΤΠΑ/ΤΣ και ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης για τα ΕΚΤ/ΠΑΝ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

6.72. Τα υπολειπόμενα ποσοστά σφάλματος που αναφέρονται στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων του 2017 για το λογιστικό έτος 2015/2016 είναι χαμηλότερα από το όριο σημαντικότητας ([57]). Ωστόσο, τα αποτελέσματα του ελέγχου μας επί αντιπροσωπευτικού δείγματος πράξεων που ελέγχθηκαν από τις αρχές ελέγχου υποδεικνύουν ότι το επίπεδο σφάλματος παραμένει σημαντικό (άνω του 2 %) και ότι ορισμένα από τα υπολειπόμενα ποσοστά σφάλματος που παρουσίασαν οι εν λόγω αρχές ελέγχου είχαν υποεκτιμηθεί.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.72. *Η Επιτροπή έχει αναφέρει τα ζητήματα που έθεσε το ΕΕΣ στις αντίστοιχες ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της ΓΔ REGIO και της ΓΔ EMPL και τα έχει λάβει υπόψη της στα επικυρωμένα ποσοστά σφάλματός της, όπου το έκρινε δυνατό. Όσον αφορά τα επιμέρους προγράμματα, εφόσον έχει διαπιστωθεί ότι τα ποσοστά υπολειπόμενου σφάλματος είχαν υποεκτιμηθεί, η Επιτροπή θα λάβει πρόσθετες δημοσιονομικές διορθώσεις.*

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Συμπέρασμα

6.73. Από το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου συνάγεται ότι το επίπεδο σφάλματος που περιέχουν οι δαπάνες στον υποτομέα «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή» ήταν σημαντικό (βλέπε σημεία 6.26 έως 6.43).

6.73. *Η Επιτροπή επισημαίνει με ικανοποίηση ότι η εκτίμηση του ΕΕΣ όσον αφορά το επίπεδο σφάλματος για την πολιτική συνοχής, φέτος, αποτυπώνει σημαντική βελτίωση σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη. Ειδικότερα, η Επιτροπή επισημαίνει ότι το ενιαίο πρόγραμμα «πρωτοβουλία για τις ΜΜΕ» που περιλαμβάνεται στους λογαριασμούς του 2015-2016, με συγκεκριμένο κανονιστικό πλαίσιο σε σύγκριση με τα κανονικά προγράμματα λόγω της καινοτόμου φύσης του, συμβάλλει κατά 1 ποσοστιαία μονάδα στην εκτίμηση αυτή. Με βάση όλες τις πληροφορίες που έχει αποκτήσει, η Επιτροπή εξάγει το συμπέρασμα ότι, για τη συντριπτική πλειονότητα των προγραμμάτων, δεν υπάρχει υπόλοιπο σημαντικό επίπεδο σφάλματος στους λογαριασμούς για την περίοδο 2015/2016.*

6.74. Εξαιτίας του αριθμού των αδυναμιών που διαπιστώσαμε στις εργασίες αρκετών αρχών ελέγχου που κάλυψε το δείγμα μας (βλέπε σημεία 6.44 έως 6.50), ο βαθμός αξιοπιστίας τους είναι προς το παρόν περιορισμένος.

6.75. Για τον λόγο αυτό, καθώς και εξαιτίας αδυναμιών στις εργασίες της ίδιας της Επιτροπής (βλέπε σημεία 6.51 έως 6.72), τα υπολειπόμενα συνολικά ποσοστά σφάλματος που παρουσιάστηκαν στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της Επιτροπής για το λογιστικό έτος 2015/2016 έχουν υποεκτιμηθεί και, επί του παρόντος, δεν είναι αξιόπιστα. Λόγω των πρόσθετων σφαλμάτων που εντοπίσαμε, το ποσοστό που επανυπολογίσαμε υπερέβαινε το 2 % για έξι από τους 12 φακέλους διασφάλισης αναφορικά με την περίοδο 2014-2020 και για τρεις από τους 10 φακέλους κλεισίματος της περιόδου 2007-2013.

6.74 και 6.75. *Η Επιτροπή έχει ήδη αναφέρει ορισμένα από τα ζητήματα που έθεσε το ΕΕΣ στις αντίστοιχες ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της ΓΔ REGIO και της ΓΔ EMPL και τα έχει λάβει υπόψη της στα επικυρωμένα ποσοστά σφάλματός της, όπου το έκρινε δυνατό. Οι ΓΔ θα εφαρμόσουν τις απαραίτητες πρόσθετες δημοσιονομικές διορθώσεις.*

Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να συνεργάζεται στενά με τις αρχές ελέγχου, προκειμένου να αντιμετωπίσει τα ζητήματα που έθεσε το ΕΕΣ.

Επιπλέον, η ενιαία στρατηγική ελέγχου της Επιτροπής για την πολιτική συνοχής προβλέπει ιδιαίτερη έμφαση στην επαναδιενέργεια των ελεγκτικών εργασιών ως προς τα αποτελέσματα των αρχών ελέγχου βάσει κινδύνου.

Βλέπε επίσης τις απαντήσεις της Επιτροπής στα σημεία 6.26., 6.29, την κοινή απάντηση της Επιτροπής στα σημεία 6.34 και 6.35, 6.37, 6.39 και την κοινή απάντηση της Επιτροπής στα σημεία 6.49 και 6.50.

([57]) Στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της για το 2017, η ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης (σ. 45, υποσημείωση 27) αναγνωρίζει ότι, αν συνυπολογιζόταν το σφάλμα που αφορά την πρωτοβουλία για τις ΜΜΕ, το υπολειπόμενο ποσοστό θα αυξανόταν σε 3,3 %.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

6.76. Το νέο πλαίσιο δικλίδων και διασφάλισης έχει σχεδιαστεί με σκοπό να διασφαλίζει ότι τα υπολειπόμενα ποσοστά σφάλματος δεν θα ξεπερνούν το όριο σημαντικότητας του 2 % σε ετήσια βάση. Ωστόσο, από τον έλεγχό μας προκύπτει ότι χρειάζονται περαιτέρω βελτιώσεις, κυρίως όσον αφορά την υλοποίηση του πλαισίου, τόσο σε επίπεδο αρχής ελέγχου όσο και στο επίπεδο της Επιτροπής.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.76. *Υπό την επιφύλαξη της κοινής απάντησής της στα σημεία 6.74 και 6.75 ανωτέρω, η Επιτροπή θεωρεί επίσης ότι περαιτέρω βελτιώσεις είναι πάντοτε ευπρόσδεκτες και θα λάβει τα απαραίτητα μέτρα ώστε να βελτιώσει περαιτέρω το πλαίσιο διασφάλισης και να εξασφαλίσει τον έγκαιρο εντοπισμό και τη διόρθωση όλων των παρατυπιών. Όσον αφορά τις εργασίες της ίδιας της Επιτροπής, τα προγράμματα ελέγχου της Επιτροπής πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις εργασίες που σχεδιάζει το ΕΕΣ με σκοπό τη μείωση των επικαλύψεων και των επαναλήψεων των ελέγχων στο επίπεδο των αρμόδιων διοικήσεων και δικαιούχων. Αυτό συνέβη κυρίως με τους πρώτους λογαριασμούς της περιόδου 2014-2020 που είχαν περιορισμένες πιστοποιηθείσες δαπάνες και, συνεπώς, περιορισμένες δυνατότητες επαναδιενέργειας ελέγχων που πραγματοποιήθηκαν από τις αρχές ελέγχου.*

Η Επιτροπή παραπέμπει επίσης στην απάντησή της στο σημείο 6.68.

Συστάσεις

6.77. Οι διαπιστώσεις μας από την επισκόπηση της συνέχειας που δόθηκε στις επτά συστάσεις που διατυπώσαμε στην ετήσια έκθεσή μας για το οικονομικό έτος 2014 παρουσιάζονται στο ***παράρτημα 6.2*** ([58]). Η Επιτροπή υλοποίησε πλήρως τέσσερις εξ αυτών, δύο υλοποιήθηκαν μερικώς, ενώ για τη μία από αυτές δεν είχε αναληφθεί καμία δράση.

6.77. *Όσον αφορά τη σύσταση 3 από την ετήσια έκθεση του ΕΕΣ για το 2014, το ΕΕΣ είχε επισημάνει ότι η χρήση των επιλογών απλουστευμένου κόστους (ΕΑΚ) περιορίζεται στο 36 % του προϋπολογισμού του προγράμματος για το ΕΚΤ και σε μόλις 2 % για το ΕΤΠΑ/ΤΣ.*

Η Επιτροπή εξακολουθεί να προωθεί τη χρήση των επιλογών απλουστευμένου κόστους κατά την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020. Υπό το πρίσμα αυτό, η Επιτροπή δημοσίευσε στις 27 Μαρτίου 2018 την τελική έκθεσή της σχετικά με τη χρήση των επιλογών απλουστευμένου κόστους στα ΕΚΤ, ΕΤΠΑ, ΤΣ και ΕΓΤΑΑ, σύμφωνα με την οποία καταδεικνύεται ότι, κατά την περίοδο 2014-2017, στη μεγάλη πλειονότητά τους, οι διαχειριστικές αρχές των ΕΔΕΤ χρησιμοποίησαν επιλογές απλουστευμένου κόστους (73 % και 95 % για τα προγράμματα ΕΤΠΑ/ΤΣ και ΕΚΤ, αντιστοίχως). Ως προς τα έργα, το 65 % των έργων του ΕΚΤ, το 50 % των έργων του ΕΤΠΑ και το 25 % των έργων του ΤΣ χρησιμοποιούν επιλογές απλουστευμένου κόστους.

Επιπλέον, η πρόταση «Omnibus», η εκπόνηση της οποίας αποτελεί απόρροια της πολιτικής συμφωνίας μεταξύ Συμβουλίου και Κοινοβουλίου, διευρύνει το πεδίο εφαρμογής και την εφαρμοσιμότητα των απλουστευμένων επιλογών κόστους.

Όσον αφορά τη σύσταση για την οποία θεωρείται ότι δεν έγινε καμία ενέργεια, η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι αυτή η σύσταση δεν έγινε αποδεκτή και συνεπώς δεν εφαρμόστηκε.

([58]) Οι συστάσεις 2, 3 και 4 απευθύνονταν και στα κράτη μέλη.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

6.78. Βάσει της επισκόπησης αυτής, καθώς και των διαπιστώσεων και των συμπερασμάτων μας για το 2017, συνιστούμε στην Επιτροπή τα εξής:

— **Σύσταση 1:** να μεριμνήσει ώστε να εφαρμόζονται επαρκείς ρυθμίσεις ελέγχου στο επίπεδο των ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών σε σχέση με τα χρηματοοικονομικά μέσα που διαχειρίζεται το ΕΤαΕ. Στις περιπτώσεις που η ΕΤΕπ / το ΕΤαΕ συνομολογεί με τους εξωτερικούς ελεγκτές προσυμφωνημένες διαδικασίες, η Επιτροπή πρέπει να προσδιορίζει τους ελάχιστους όρους των συμβάσεων αυτών, ούτως ώστε να καλύπτεται η ανάγκη παροχής διασφάλισης, ιδίως η υποχρέωση διενέργειας επαρκών ελεγκτικών εργασιών στο επίπεδο του κράτους μέλους.

  Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: πάραυτα.

— **Σύσταση 2:** να προτείνει νομοθετικές αλλαγές για το δημοσιονομικό πλαίσιο της περιόδου μετά το 2020, οι οποίες θα αποκλείουν την απόδοση του ΦΠΑ από πόρους της ΕΕ σε κρατικούς φορείς.

  Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: πριν από την έγκριση του νομοθετικού πλαισίου για την περίοδο μετά το 2020.

— **Σύσταση 3:** να τακτοποιήσει τις αδυναμίες που εντοπίσαμε ως προς την επικύρωση των εργασιών των αρχών ελέγχου η οποία λαμβάνει χώρα στο πλαίσιο των ελέγχων κανονικότητας της Επιτροπής.

  Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: πάραυτα.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση και θεωρεί ότι αυτή η σύσταση θα εφαρμοστεί, αφενός με τη θέση σε ισχύ της πρότασης «Omnibus», η εκπόνηση της οποίας αποτελεί απόρροια της πολιτικής συμφωνίας μεταξύ Συμβουλίου και Κοινοβουλίου, και αφετέρου με τις νέες διατάξεις για τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών μέσων που τελούν υπό τη διαχείριση του ΕΤΕ.

Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διενεργούν επαληθεύσεις και ελέγχους σε επίπεδο ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών και, για τις αρχές ελέγχου, σε επίπεδο τελικών αποδεκτών στην περιοχή δικαιοδοσίας τους, κατά περίπτωση.

Η Επιτροπή αποδέχεται εν μέρει τη σύσταση και υπέβαλε νομοθετική πρόταση για το δημοσιονομικό πλαίσιο 2021-2027.

Η πρόταση της Επιτροπής [COM (2018) 375 final] θεσπίζει έναν απλό κανόνα όσον αφορά τον ΦΠΑ, ανεξαρτήτως από το δημόσιο/ιδιωτικό καθεστώς των δικαιούχων: για έργα με συνολικό κόστος μικρότερο από 5 εκατ. EUR, ο ΦΠΑ θεωρείται επιλέξιμος, ενώ για κόστος που υπερβαίνει το κατώτατο όριο, ο ΦΠΑ είναι μη επιλέξιμος.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση. Σύμφωνα με την ενιαία στρατηγική ελέγχου και το συμφωνηθέν πρόγραμμα ελέγχου, από το 2018, οι υπηρεσίες της Επιτροπής θα επικεντρώσουν τις ελεγκτικές εργασίες τους στην επαλήθευση της ποιότητας και της συμμόρφωσης των εργασιών των αρχών ελέγχου, με σκοπό την απόκτηση πλήρως αξιόπιστων ελεγκτικών γνωμών και αποτελεσμάτων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
— **Σύσταση 4:** να διευθετήσει το ζήτημα της πολυπλοκότητας των πληροφοριακών στοιχείων που παρουσιάζονται στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης και της ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης σχετικά με το πλαίσιο δικλίδων και διασφάλισης της περιόδου 2014-2020, με τους εξής τρόπους: i) Να εστιάσει στις δαπάνες που έχουν διέλθει τον κύκλο ελέγχου, ήτοι στους φακέλους διασφάλισης που καλύπτουν δαπάνες αναγόμενες στο διάστημα πριν από τις 30 Ιουνίου του έτους «ν-1». Για τον σκοπό αυτό η Επιτροπή πρέπει να προσαρμόσει τον τρόπο υποβολής των στοιχείων της κατά τρόπο που να διασφαλίζει ότι δεν περιλαμβάνονται προσωρινές εκτιμήσεις. ii) Να επισημαίνει ρητώς τις δαπάνες που δεν έχουν ακόμη υποβληθεί σε διεξοδικό έλεγχο (περιλαμβανομένων ελέγχων κανονικότητας). Πρέπει να επισημαίνει τα προληπτικά μέτρα που λαμβάνονται για την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ και κατά πόσον τα μέτρα αυτά είναι κατάλληλα για να παράσχουν διασφάλιση, και να μην προβαίνει σε υπολογισμό υπολειπόμενου ποσοστού για δαπάνες που δεν έχουν ακόμη υποβληθεί σε έλεγχο. iii) Να γνωστοποιεί υπολειπόμενο συνολικό ποσοστό σφάλματος για τον υποτομέα ΠΔΠ 1β για κάθε λογιστικό έτος. **Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης:** Ιούνιος του 2019.	*Η Επιτροπή αποδέχεται εν μέρει τη συγκεκριμένη σύσταση.* *Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων των σχετικών Γενικών Διευθύνσεων έχουν ήδη επικεντρωθεί με σαφή τρόπο στην επικύρωση των ποσοστών σφάλματος για τα προγράμματα και τους λογαριασμούς όσον αφορά τα οικονομικά έτη που λήγουν στις 30 Ιουνίου του έτους «ν-1». Τούτο μπορεί να καταστεί ακόμη σαφέστερο στις μελλοντικές εκθέσεις.* *Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, η διασφάλιση που απαιτείται από τους διατάκτες στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων αναφέρεται σε όλα τα είδη πληρωμών που εκτελούνται στο έτος αναφοράς ν. Οι ΓΔ υποβάλλουν ξεχωριστά στοιχεία για το επίπεδο διασφάλισης που αποκτάται για κάθε είδος πληρωμών. Επομένως, το επισφαλές ποσό ορίζεται με βάση τις σχετικές δαπάνες του ημερολογιακού έτους.* *Η Επιτροπή επαναλαμβάνει περαιτέρω ότι είναι πρόθυμη να εξετάσει και να συζητήσει με το ΕΕΣ τον τρόπο βελτίωσης και απλούστευσης του συστήματός της που οδηγεί στην παρουσίαση των ποσοστών σφάλματος στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της.*
— **Σύσταση 5:** να μεριμνήσει ώστε οι ρυθμίσεις ελέγχου να τροποποιηθούν κατά τρόπο που να συνάδει με την εντός του κανονιστικού πλαισίου για την περίοδο μετά το 2020 πρόταση της Επιτροπής για τα χρηματοοικονομικά μέσα, προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό των υπολειπόμενων ποσοστών σφάλματος μόνον οι πόροι που έχουν πράγματι χρησιμοποιηθεί στο επίπεδο του τελικού αποδέκτη. **Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης:** πριν από την έναρξη εφαρμογής του νομοθετικού πλαισίου για την περίοδο μετά το 2020.	*Η Επιτροπή αποδέχεται αυτή τη σύσταση στον βαθμό που η πρόταση της Επιτροπής για το κανονιστικό πλαίσιο για την περίοδο μετά το 2020 εγκριθεί από τους συννομοθέτες.* *Μετά την έγκριση αυτής της πρότασης στις 29 Μαΐου 2018, τα κράτη μέλη θα δηλώνουν τις δαπάνες των χρηματοοικονομικών μέσων με βάση το ποσό που εκταμιεύεται προς τους τελικούς αποδέκτες. Θα υπάρχει μόνο μία προπληρωμή ύψους 25 % προς χρηματοοικονομικά μέσα τα οποία δεν πρέπει να αποτελούν μέρος του ελεγχόμενου πληθυσμού που ορίζεται στο κανονιστικό πλαίσιο, γεγονός που θα περιορίζει τις δαπάνες οι οποίες επιτρέπεται να δηλωθούν πριν από την πραγματοποίηση της πληρωμής προς τους τελικούς αποδέκτες.*
— **Σύσταση 6:** να διενεργεί επαρκείς ελέγχους κανονικότητας ώστε να είναι σε θέση να εξάγει συμπέρασμα σχετικά με την αποτελεσματικότητα των εργασιών των αρχών ελέγχου, καθώς και να αποκομίζει εύλογη βεβαιότητα σχετικά με την κανονικότητα των δαπανών το αργότερο στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων που δημοσιεύονται το έτος που έπεται της έγκρισης των λογαριασμών. **Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης:** πάραυτα.	*Η Επιτροπή αποδέχεται εν μέρει αυτή τη σύσταση, η οποία είναι σύμφωνη με την ενιαία στρατηγική ελέγχου της για τους εν λόγω πόρους.* *Η Επιτροπή έχει ορίσει ως στόχο να είναι σε θέση να υποβάλει ετησίως, στις αντίστοιχες ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων, στοιχεία για την αξιοπιστία των ποσοστών υπολειπόμενου σφάλματος που αναφέρονται από τις αρχές ελέγχου στους φακέλους διασφάλισης του προηγούμενου έτους. Υπογραμμίζει παράλληλα ότι έχει στη διάθεσή της έως και 3 χρόνια για να διεξαγάγει ελέγχους σχετικά με τις δαπάνες που περιλαμβάνονται στους λογαριασμούς, προκειμένου να εξαγάγει συμπέρασμα σχετικά με την αξιοπιστία των ποσοστών σφάλματος που αναφέρουν οι αρχές ελέγχου και να επιβεβαιώσει τη νομιμότητα και την κανονικότητα της πιστοποιημένης δαπάνης.*

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΜΕΡΟΣ 2 — ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

6.79. Η αρχή της *χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης* κατά την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ προϋποθέτει την εστίαση όχι μόνο στην κανονιστική συμμόρφωση αλλά και στην επίτευξη των δεδηλωμένων στόχων ([59]). Για τον σκοπό αυτό, πέραν του ελέγχου της κανονικότητας των πράξεων, αξιολογούμε τις επιδόσεις των δράσεων στις οποίες αντιστοιχούν οι πράξεις αυτές.

6.80. Εκ των 217 πράξεων που εξετάσαμε το τρέχον έτος, οι 113 προέρχονταν από δράσεις των οποίων το φυσικό αντικείμενο είχε ολοκληρωθεί κατά τον χρόνο του ελέγχου (56 την περίοδο 2007-2013 και 57 την περίοδο 2014-2020). Σε σχέση με τις συγκεκριμένες πράξεις, αξιολογήσαμε:

— τον τρόπο σχεδιασμού του συστήματος επιδόσεων (συγκεκριμένα το κατά πόσον τα ΕΠ εφάρμοζαν δείκτες *εκροής* και *αποτελέσματος* προσφυείς στους στόχους τους και κατά πόσον οι στόχοι εκροής και αποτελέσματος που καθορίζονταν στα έγγραφα του έργου ([60]) αντιστοιχούσαν στους στόχους του ΕΠ για κάθε άξονα προτεραιότητας),

— τις πραγματικές επιδόσεις των έργων, ήτοι αν είχαν υποβάλει στοιχεία από τα οποία να προκύπτει αν εκπληρώθηκαν ή όχι οι τιμές-στόχος για κάθε δείκτη και αν επιτεύχθηκαν οι στόχοι.

6.81. Όσον αφορά τα χρηματοοικονομικά μέσα, εξετάσαμε το πραγματικό *ποσοστό εκταμίευσης* (το ποσό που εκταμιεύθηκε σε τελικούς δικαιούχους ως μερίδιο των συνολικών πόρων).

Αξιολόγηση του σχεδιασμού του συστήματος επιδόσεων

6.82. Οι κανονισμοί της ΕΕ που αφορούν τον συγκεκριμένο τομέα δαπανών υποχρεώνουν τους δικαιούχους να προσδιορίζουν εκροές και να υποβάλλουν σχετικά στοιχεία ([61]). Τα κράτη μέλη διαθέτουν επίσης την επιλογή να ορίσουν δείκτες αποτελέσματος, οι οποίοι συνδέουν τα αποτελέσματα του έργου με τους αντίστοιχους δείκτες σε επίπεδο άξονα προτεραιότητας του ΕΠ. Ο καθορισμός δεικτών αποτελέσματος, όπου αυτό είναι δυνατό και πρόσφορο, συνιστά ορθή πρακτική καθώς επιτρέπει στις αρχές να μετρούν τη συγκεκριμένη συμβολή ενός έργου στην επίτευξη των στόχων του αντίστοιχου άξονα προτεραιότητας.

([59]) Βλέπε σημείο 10.10 της ετήσιας έκθεσης για το 2013.
([60]) Αιτήσεις έργου, συμφωνίες επιχορηγήσεων, συμβάσεις ή/και αποφάσεις συγχρηματοδότησης.
([61]) Άρθρο 37 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 και άρθρο 27, παράγραφος 4, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

6.83. Στο πλαίσιο της εξέτασης του δείγματος των 113 έργων, εντοπίσαμε σειρά αδυναμιών στον τρόπο με τον οποίο οι αρχές των κρατών μελών σχεδίασαν τα συστήματα μέτρησης επιδόσεων τόσο σε επίπεδο ΕΠ όσο και σε επίπεδο έργου. Οι διαπιστώσεις αυτές παρουσιάζονται συνοπτικά στο ***πλαίσιο 6.10***. Διαπιστώσαμε ότι, σε γενικές γραμμές, λειτουργούσε ένα κάποιο σύστημα μέτρησης επιδόσεων που συνέδεε τις εκροές και τα αποτελέσματα ενός έργου με τους στόχους του ΕΠ για μόνο 74 από τα 113 έργα (65 %). Εντούτοις, σε πέντε από τις 74 περιπτώσεις, οι αρχές ταξινόμησαν εσφαλμένα τις εκροές ως αποτελέσματα στα έγγραφα έγκρισης του ΕΠ ή/και του έργου.

6.84. Σε 34 περιπτώσεις οι αρχές δεν είχαν προσδιορίσει δείκτες αποτελέσματος στο επίπεδο του έργου και σε τέσσερις δεν είχαν ορίσει καν δείκτες ή τιμές-στόχο για να μετρήσουν τις επιδόσεις σε επίπεδο έργου. Σε μία ακόμη περίπτωση, το ίδιο το ΕΠ δεν είχε ορίσει τιμές-στόχο. Υπό αυτές τις συνθήκες, δεν είναι δυνατό να προσδιοριστεί κατά πόσον τα έργα αυτά συνέβαλαν στους συνολικούς στόχους των προγραμμάτων. Περί τα τρία τέταρτα των 39 αυτών περιπτώσεων σχετίζονται με την περίοδο 2007-2013.

6.85. Οι εν λόγω διαπιστώσεις συμπληρώνουν τα διαλαμβανόμενα στην πρόσφατη έκθεσή μας σχετικά με την επιλογή και παρακολούθηση των έργων ([62]) την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020. Στην έκθεση συνάγεται ότι, την περίοδο 2014-2020, τα κριτήρια επιλογής για τα έργα του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ δεν επιβάλλουν συστηματικά τον ορισμό ποσοτικώς προσδιορισμένων δεικτών αποτελέσματος σε επίπεδο έργου, ενώ ακόμη και όταν υπάρχουν τέτοιοι δείκτες, δεν αντιστοιχούν κατ' ανάγκη στους δείκτες του οικείου ΕΠ.

6.86. Επίσης, στην έκθεσή μας για την *απορρόφηση* ([63]) αναφέρεται ότι, την περίοδο 2007-2013, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη ανέλαβαν δράση για να αντιμετωπίσουν τα χαμηλά ποσοστά απορρόφησης και να διασφαλίσουν τη νομιμότητα, χωρίς να λάβουν όμως δεόντως υπόψη διάφορες συνιστώσες που αφορούν τις επιδόσεις, με αποτέλεσμα να μην είναι επαρκής η εστίαση στα αποτελέσματα.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.83. *Μια καλά σχεδιασμένη λογική παρέμβασης, όπως περιγράφεται στο επιχειρησιακό πρόγραμμα, διασφαλίζει ότι οι εκροές και τα αποτελέσματα σε επίπεδο έργων συντελούν στην επίτευξη των αναμενόμενων αποτελεσμάτων των επιχειρησιακών προγραμμάτων, δεδομένου ότι αυτά επηρεάζονται επίσης από εξωτερικούς παράγοντες.*

6.84. *Η αξιολόγηση της συμβολής της συγχρηματοδοτούμενης παρέμβασης (που αποτυπώνεται από τους δείκτες εκροής και τους δείκτες αποτελέσματος σε επίπεδο έργου) στους στόχους του ΕΠ (που αποτυπώνονται από τους δείκτες αποτελέσματος) αποτελεί στοιχείο της αξιολόγησης επιπτώσεων.*

Πράγματι, η ανεπαρκής εστίαση στα αποτελέσματα έχει εντοπιστεί στην εκ των υστέρων αξιολόγηση του ΤΣ/ΕΤΠΑ. Το ζήτημα αυτό αντιμετωπίζεται στη νομοθεσία που διέπει την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 με την ενίσχυση της λογικής παρέμβασης και της εστίασης στα αποτελέσματα.

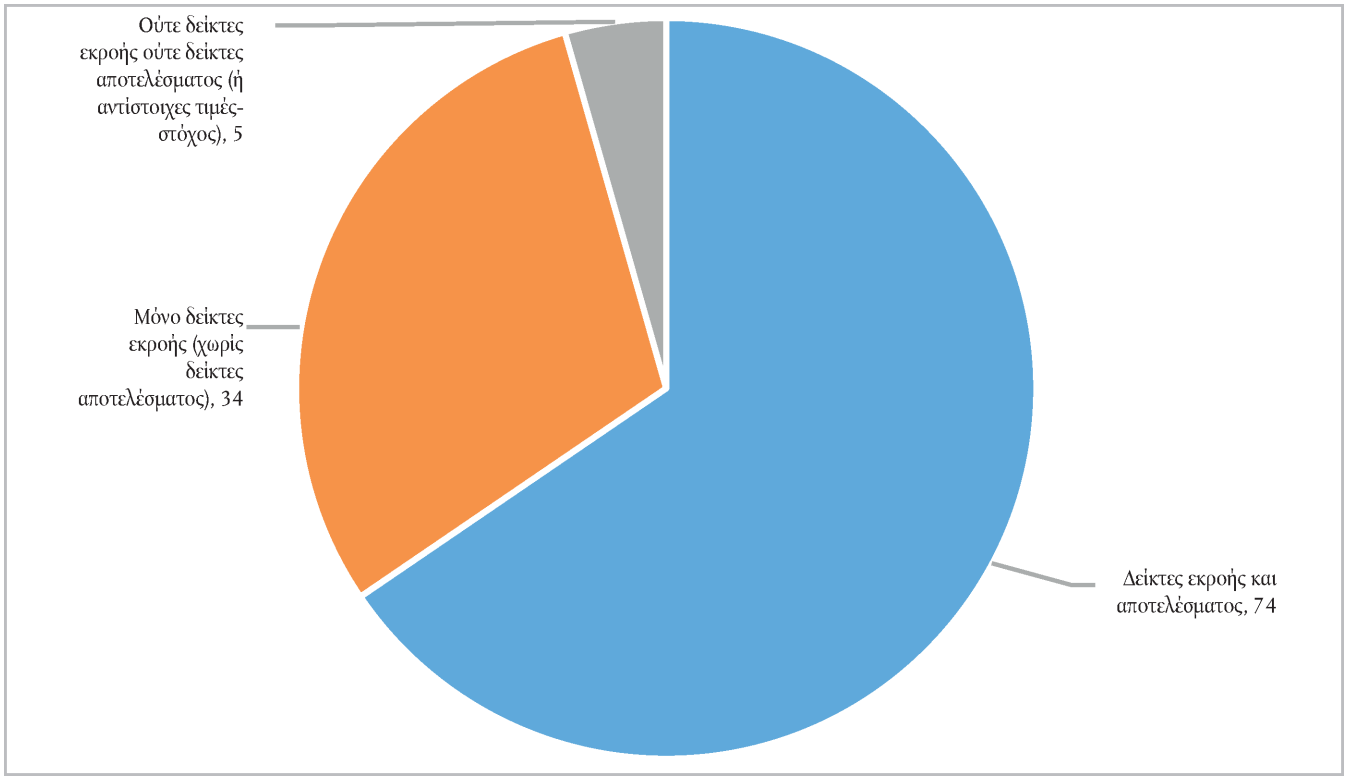
6.85. *Η Επιτροπή θεωρεί ότι υπάρχει διαφορά ανάμεσα στα άμεσα αποτελέσματα σε επίπεδο χρηματοδοτούμενων έργων και στα αποτελέσματα που πρέπει να επιτευχθούν σε επίπεδο ΕΠ (που αποτυπώνονται από τους δείκτες αποτελέσματος). Ενώ τα άμεσα αποτελέσματα επηρεάζονται μόνο από τη συγχρηματοδοτούμενη δράση, οι δείκτες αποτελέσματος επηρεάζονται από διαφορετικούς εξωτερικούς παράγοντες που δεν υπόκεινται στον έλεγχο των διαχειριστικών αρχών. Μια καλά σχεδιασμένη λογική παρέμβασης εξασφαλίζει ότι οι εκροές και τα άμεσα αποτελέσματα των επιλεγμένων έργων συμβάλλουν στην επίτευξη των αναμενόμενων αποτελεσμάτων του ΕΠ.*

6.86. *Η Επιτροπή πρότεινε μέτρα σε κράτη μέλη που βρίσκονται αντιμέτωπα με κίνδυνο χαμηλής απορροφητικότητας, τα οποία ήταν σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο 2007-2013, τους στόχους του προγράμματος και τη λογική παρέμβασης και προσαρμόστηκαν στις συγκεκριμένες περιστάσεις για κάθε σχετικό πρόγραμμα. Επομένως, δεν φαίνεται να υπήρξε ανάγκη να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στα αποτελέσματα, παρά μόνο σε εγγυήσεις ότι πράγματι παράγονται τα προτεινόμενα αποτελέσματα. Αποτελεί πάγια πρακτική διαχείρισης προγράμματος ότι όταν ένα πρόγραμμα παρουσιάζει ενδείξεις για χαμηλότερο ποσοστό απορρόφησης, τα μέτρα που λαμβάνονται για να αντιμετωπιστούν τα θέματα αυτά επικεντρώνονται στην απορρόφηση εντός των υφισταμένων στόχων.*

([62]) Ειδική έκθεση αριθ. 21/2018, με τίτλο «Η επιλογή και η παρακολούθηση των έργων του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ την περίοδο 2014-2020 εξακολουθούν να εστιάζουν κυρίως στις εκροές» (www.eca.europa.eu).

([63]) Ειδική έκθεση αριθ. 17/2018, με τίτλο «Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη αντιμετώπισαν με τις ενέργειές τους τη χαμηλή απορρόφηση κατά την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013, χωρίς όμως να εστιάζουν επαρκώς στα αποτελέσματα» (www.eca.europa.eu).

Πλαίσιο 6.10 — Αξιολόγηση του σχεδιασμού του συστήματος επιδόσεων (113 έργα)

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Πολλά έργα δεν πέτυχαν πλήρως τους στόχους επιδόσεων

6.87. Στις περισσότερες περιπτώσεις που εξετάσαμε, δεν καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι όλοι οι στόχοι επιδόσεων είχαν επιτευχθεί πλήρως. Για τα 74 έργα για τα οποία είχαν οριστεί δείκτες τόσο αποτελέσματος όσο και εκροής, διαπιστώσαμε ότι οι δείκτες αυτοί είχαν επιτευχθεί πλήρως σε 26 περιπτώσεις (35 %), μερικώς επιτευχθεί σε 43 περιπτώσεις (58 %), δεν μπορούσαν να αξιολογηθούν σε δύο περιπτώσεις (3 %) και δεν είχαν επιτευχθεί σε τρεις περιπτώσεις (4 %). Ένα από τα έργα που δεν πέτυχε τους στόχους του ήταν «μη λειτουργικό», σύμφωνα με τον ορισμό των κατευθυντηρίων οδηγιών για το κλείσιμο ([64]).

6.88. Από τις 34 περιπτώσεις στις οποίες είχαν οριστεί δείκτες εκροής (όχι όμως και δείκτες αποτελέσματος), διαπιστώσαμε ότι είχαν επιτευχθεί πλήρως σε 23 περιπτώσεις (68 %) και μερικώς σε 11 περιπτώσεις (32 %) (βλέπε ***πλαίσιο 6.11***).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.87 και 6.88. *Είναι σημαντικό να υπενθυμιστεί ότι το δείγμα του ΕΕΣ αφορούσε μίγμα έργων των περιόδων 2007-2013 και 2014-2020, με σημαντική αλλαγή στην προσέγγιση των επιδόσεων και τη λογική παρέμβασης των προγραμμάτων δυνάμει του κανονισμού 2014-2020. Τα αναφερόμενα αποτελέσματα παρέχουν επομένως μέχρι τώρα περιορισμένη εικόνα των συγκεκριμένων αποτελεσμάτων για την περίοδο 2014-2020.*

Ωστόσο, συνολικά η Επιτροπή επισημαίνει ότι το 93 % των έργων, τόσο με δείκτες αποτελέσματος όσο και με δείκτες εκροής, εκπλήρωσαν πλήρως ή εν μέρει τους δείκτες, γεγονός που συνάδει με τα αποτελέσματα των προηγούμενων ετών. Το μέγεθος ανήλθε μάλιστα σε ποσοστό έως και 100 % σε περιπτώσεις όπου είχαν οριστεί μόνο δείκτες εκροής.

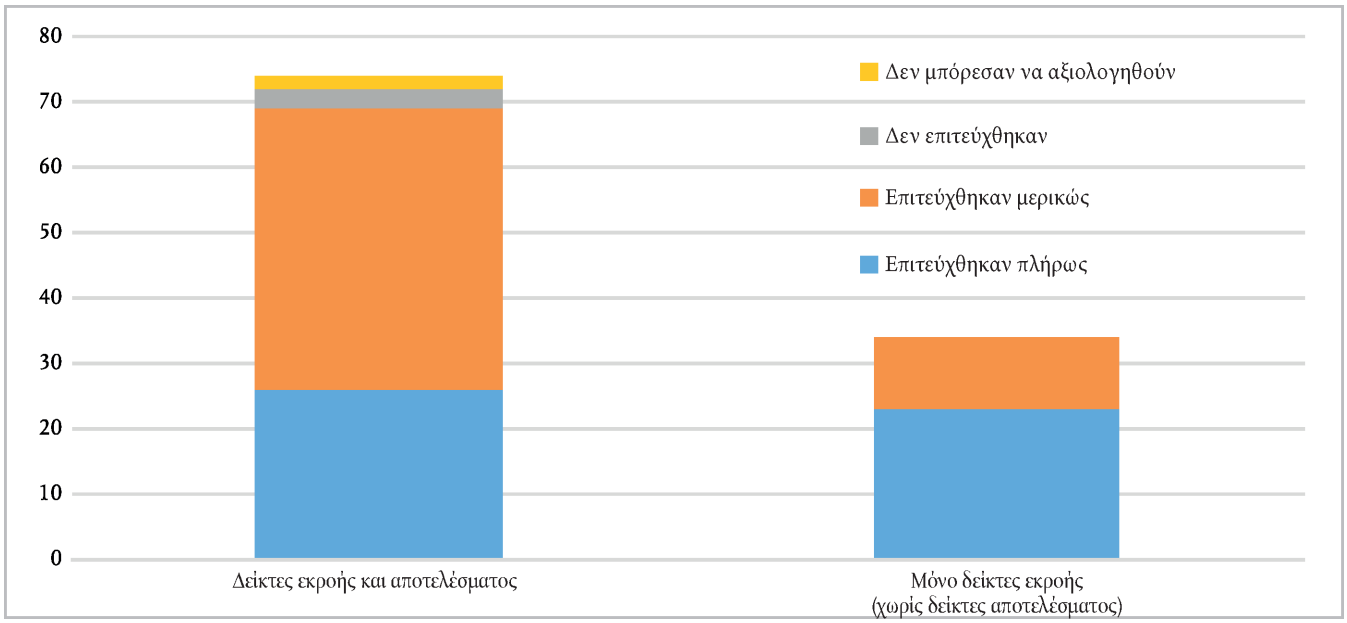
([64]) Παράρτημα της απόφασης της Επιτροπής για την τροποποίηση της απόφασης C(2013) 1573 σχετικά με την έγκριση των κατευθυντήριων οδηγιών για το κλείσιμο των επιχειρησιακών προγραμμάτων που εγκρίθηκαν για χρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής (2007-2013), [C(2015) 2771 final, της 30ής Απριλίου 2015, σημείο 3.5].

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

6.89. Δεν ήμαστε σε θέση να αξιολογήσουμε τους στόχους επιδόσεων στις υπόλοιπες πέντε περιπτώσεις, επειδή δεν είχαν οριστεί δείκτες ούτε τιμές-στόχος.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πλαίσιο 6.11 — Επίτευξη στόχων επιδόσεων

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

6.90. Την περίοδο 2014-2020, οι αρχές ελέγχου όφειλαν να εξετάσουν την αξιοπιστία των σχετικών με τις επιδόσεις δεδομένων. Διαπιστώσαμε ότι, κατά κανόνα, υποβάλλουν σε ελέγχους εξακρίβωσης τις επιδόσεις των έργων κατά τη διάρκεια των ελέγχων που διενεργούν επί των πράξεων. Σε 18 από τις 57 περιπτώσεις η αρχή ελέγχου δεν ήταν σε θέση να διαμορφώσει γνώμη σχετικά με την επίτευξη ή μη των στόχων, καθώς το έργο βρισκόταν εν εξελίξει. Σε 20 άλλες περιπτώσεις η αρχή ελέγχου είχε περιορίσει τις επαληθεύσεις της στους στόχους εκροής.

6.90. *Η Επιτροπή επισημαίνει με ικανοποίηση ότι οι αρχές ελέγχου έχουν συμπεριλάβει αυτό το επιπρόσθετο στοιχείο της αξιοπιστίας των δεδομένων επίδοσης στο έκταση των ελέγχων τους όσον αφορά τις επιλέξιμες πράξεις για την περίοδο 2014-2020, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές και τις συστάσεις της Επιτροπής αφενός και με το κανονιστικό πλαίσιο αφετέρου. Αυτά τα αποτελέσματα είναι χρήσιμα και συμπληρωματικά προς τους θεματικούς ελέγχους στον τομέα που διενεργούνται από την Επιτροπή.*

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

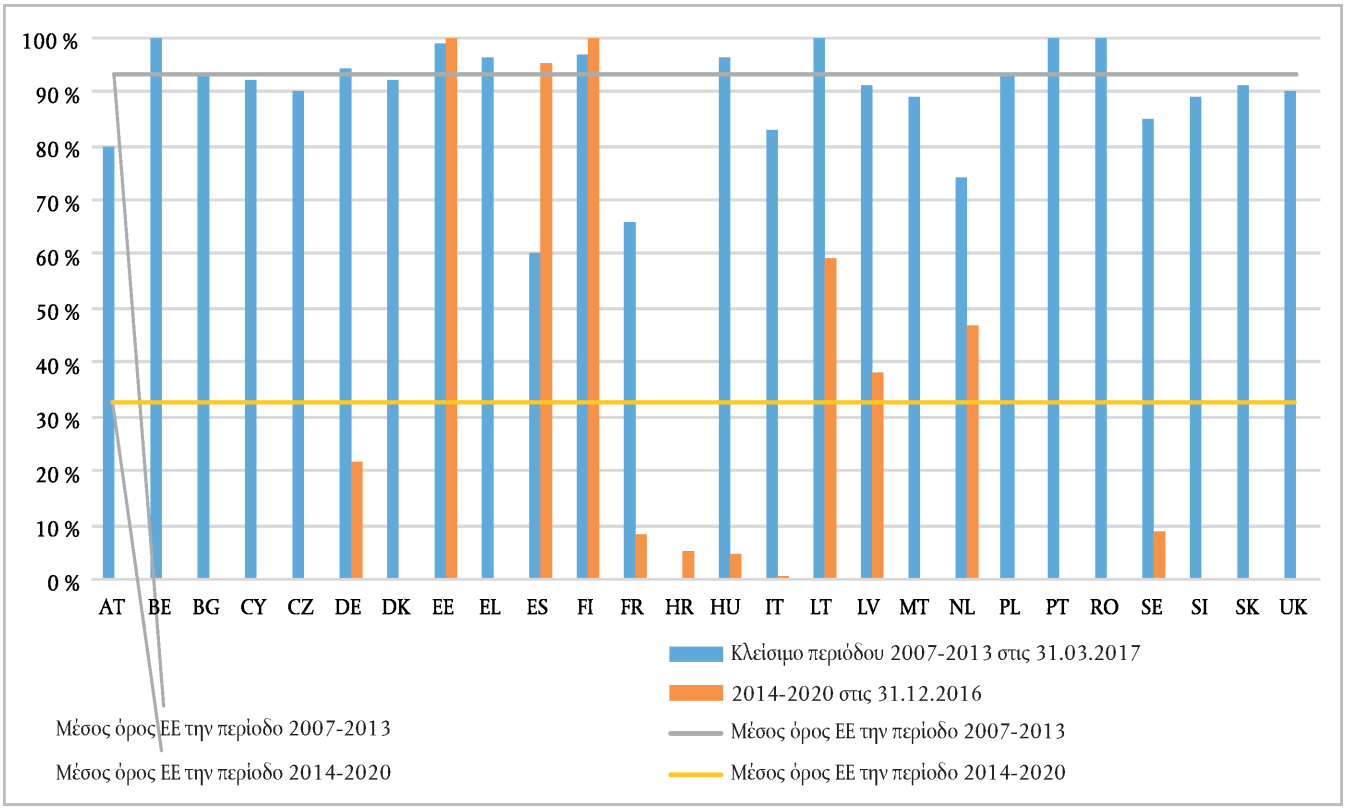
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Στην πλειονότητά τους, τα κράτη μέλη δεν ήταν σε θέση να χρησιμοποιήσουν στο ακέραιο τις εισφορές τους σε χρηματοοικονομικά μέσα υπό επιμερισμένη διαχείριση

6.91. Τα κράτη μέλη οφείλουν να υποβάλλουν ετησίως στοιχεία σχετικά με τις εκταμιεύσεις που έχουν πραγματοποιηθεί σε επίπεδο τελικού αποδέκτη χρησιμοποιώντας πόρους χρηματοοικονομικών μέσων υπό επιμερισμένη διαχείριση ([65]). Στο ***πλαίσιο 6.12*** παρουσιάζεται ο τρόπος χρησιμοποίησης των χρηματοοικονομικών μέσων υπό επιμερισμένη μέχρι και την τελευταία περίοδο αναφοράς ([66]). Μόνο τέσσερα κράτη μέλη χρησιμοποίησαν πλήρως τις διαθέσιμες εισφορές, με τα ποσοστά εκταμίευσης να παρουσιάζουν αξιοσημείωτες διακυμάνσεις. Για την περίοδο 2014-2020, 16 κράτη μέλη δεν είχαν αναφέρει καμία εκταμίευση προς τελικούς αποδέκτες μέχρι τα τέλη του 2016 ([67]).

6.91. *Όσον αφορά την περίοδο 2014-2020, στα περισσότερα κράτη μέλη, οι συμφωνίες χρηματοδότησης υπογράφηκαν το 2016, και δη το δεύτερο μισό του 2016. Το γεγονός ότι δεν έγιναν εκταμιεύσεις προς τελικούς αποδέκτες έως το τέλος του 2016 είναι, επομένως, σύμφωνο με τον χρόνο δημιουργίας των εν λόγω χρηματοοικονομικών μέσων.*

Πλαίσιο 6.12 — Σωρευτικά ποσοστά εκταμίευσης χρηματοοικονομικών μέσων

Σημ. (1) Μέχρι το τέλος του 2016 η Ιρλανδία και το Λουξεμβούργο δεν είχαν συγκροτήσει κανένα χρηματοοικονομικό μέσο.

Σημ. (2) Τα ποσοστά εκταμίευσης που υποβάλλονται στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 67, παράγραφος 2, στοιχείο ι), του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 και του άρθρο 46 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013. Για την περίοδο 2014-2020, καλύπτει το ημερολογιακό έτος και όχι το λογιστικό.

Σημ. (3) Την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 είθισται τα κράτη μέλη να μην μπορούν να ζητούν τη διοχέτευση περισσότερων εισφορών από ΕΠ υπέρ χρηματοοικονομικών μέσων, προτού αγγίξουν ένα συγκεκριμένο επίπεδο εκταμίευσης προς τους τελικούς αποδέκτες.

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο βάσει πληροφοριών προερχομένων από την Επιτροπή.

([65]) Στον φάκελο διασφάλισης για την περίοδο 2014-2020 και για την περίοδο 2007-2013, τα στοιχεία υποβλήθηκαν δυνάμει του άρθρου 67, παράγραφος 2, στοιχείο ι), του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.

([66]) 31 Δεκεμβρίου 2016 για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, και 31 Μαρτίου 2017 για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013.

([67]) Πέντε από τα 16 αυτά κράτη μέλη (Τσεχική Δημοκρατία, Δανία, Κύπρος, Λουξεμβούργο, Σλοβενία) δεν είχαν συγκροτήσει κανένα χρηματοοικονομικό μέσο μέχρι το τέλος του 2016.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Συμπέρασμα

6.92. Ένας από τους κύριους στόχους των κανονιστικών διατάξεων που διέπουν την περίοδο 2014-2020 ήταν η μεγαλύτερη εστίαση στις επιδόσεις και τα αποτελέσματα. Από τις εργασίες μας προκύπτει ότι, κατά κανόνα, υπάρχει σαφής σύνδεσμος μεταξύ των στόχων εκροής σε επίπεδο ΕΠ και σε επίπεδο έργου. Στις περιπτώσεις που προβλέπονται τιμές-στόχος, αναφέρονται στην πλειονότητά τους ως επιτευχθείσες, τουλάχιστον μερικώς. Ωστόσο, πολλά συστήματα μέτρησης επιδόσεων δεν διαθέτουν δείκτες αποτελέσματος στο επίπεδο του έργου, γεγονός που δυσχεραίνει την αξιολόγηση της συνολικής συνεισφοράς ενός έργου στους συγκεκριμένους στόχους ενός ΕΠ.

6.92. *Η Επιτροπή χαιρετίζει αυτό το συμπέρασμα. Ο προσανατολισμός στις επιδόσεις κατά την περίοδο 2014-2020 ενισχύθηκε, μεταξύ άλλων, από τις εκ των προτέρων αιρεσιμότητες. Η γενική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα 7 επιβάλλει στα κράτη μέλη υποχρέωση να διαθέτουν σύστημα δεικτών αποτελέσματος που καθιστά δυνατή την παρακολούθηση της προόδου προς τα επιθυμητά αποτελέσματα που ορίζονται για κάθε ειδικό στόχο στα ΕΠ. Η Επιτροπή αξιολόγησε την εκπλήρωση της γενικής εκ των προτέρων αιρεσιμότητας 7 κατά τον χρόνο έγκρισης των ΕΠ και κατά τον χρόνο ολοκλήρωσης των αντίστοιχων σχεδίων δράσης από τα κράτη μέλη.*

Οι επιδόσεις των επιμέρους έργων μετρώνται με τις εκροές και τα αποτελέσματα που αυτά παράγουν σε επίπεδο έργου. Η αξιολόγηση της συμβολής της συγχρηματοδοτούμενης παρέμβασης (που αποτυπώνεται από τους δείκτες εκροής και αποτελέσματος σε επίπεδο έργων) στους στόχους του ΕΠ (που αποτυπώνονται από τους δείκτες αποτελέσματος) αποτελεί στοιχείο για την εκτίμηση επιπτώσεων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6.1

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΤΟΜΕΑ «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΔΑΦΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ»

	2017	**2016**
ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ		
Σύνολο πράξεων	**217**	180
ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ ΠΟΣΟΤΙΚΩΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ		
Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος	**3,0 %**	4,8 %
Ανώτατο όριο σφάλματος (ΑΟΣ)	5,3 %	
Κατώτατο όριο σφάλματος (ΚΟΣ)	0,7 %	

Σημ.: Το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος για το 2017 βασίζεται στην αναθεωρημένη προσέγγιση ελέγχου που υιοθετήσαμε και ενσωματώνει τον αντίκτυπο όλων των συναφών διορθωτικών μέτρων.

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6.2

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΩΝ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΥΠΟΤΟΜΕΑ «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΔΑΦΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ»

Α = ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Κοινωνικής Ένταξης, Π = ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης, Χ = Κοινή αξιολόγηση των δύο ΓΔ

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ως επί το πλείστον	Μερικώς				
2014	**Σύσταση 1** του κεφαλαίου 6: Η Επιτροπή να οφείλει να διενεργήσει ορθώς εστιασμένη ανάλυση των εθνικών κανόνων επιλεξιμότητας για τις περιόδους προγραμματισμού 2007-2013 και 2014-2020, με σκοπό να εντοπίσει ορθές πρακτικές. Βάσει της ανάλυσης αυτής, οφείλει να καθοδηγήσει τα κράτη μέλη με ποιον τρόπο θα απλουστεύσουν και θα αποφεύγουν τους άνευ λόγου περίπλοκους ή/και επαχθείς κανόνες, οι οποίοι δεν προσθέτουν αξία στα αποτελέσματα που πρέπει να επιτευχθούν με τη σχετική πολιτική (κανονιστικός υπερθεματισμός (gold-plating)).			X ([1])				
	Σύσταση 2 του κεφαλαίου 6: Οι διαχειριστικές αρχές και οι ενδιάμεσοι φορείς στα κράτη μέλη οφείλουν να εντείνουν τις προσπάθειές τους για την αντιμετώπιση των αδυναμιών κατά τους πρωτοβάθμιους ελέγχους, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα διαθέσιμα πληροφοριακά στοιχεία. Επιπλέον, η Επιτροπή οφείλει να ζητεί από τις ελεγκτικές αρχές να επαναδιενεργούν, μέσω των ελεγκτικών συστημάτων τους, ορισμένους από αυτούς τους ελέγχους και να ανταλλάσσει με αυτές τις εντοπιζόμενες ορθές πρακτικές και τα αντλούμενα διδάγματα.	X ([2])						
	Σύσταση 3 του κεφαλαίου 6: Κατά την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, τα κράτη μέλη οφείλουν να αξιοποιήσουν καλύτερα τις δυνατότητες που παρέχουν ο κανονισμός κοινών διατάξεων και ο κανονισμός για το ΕΚΤ σχετικά με τις *επιλογές απλουστευμένου κόστους* για έργα που υπερβαίνουν τα 50 000 ευρώ δημόσιας στήριξης.			X ([3])				
	Σύσταση 4 του κεφαλαίου 6: Τα κράτη μέλη οφείλουν να εξασφαλίσουν την πλήρη και έγκαιρη πληρωμή της χρηματοδότησης στο πλαίσιο της περιόδου προγραμματισμού 2007-2013, αποδίδοντας τις δαπάνες στους δικαιούχους εντός εύλογου χρονικού διαστήματος από τότε που οι τελευταίοι θα υποβάλουν την αίτηση πληρωμής. Σύμφωνα με τους κανόνες που ισχύουν για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, θεωρούμε ότι όλες οι σχετικές πληρωμές πρέπει να πραγματοποιούνται εντός 90 ημερών από την υποβολή ορθής αίτησης πληρωμής από τον δικαιούχο.	X						
	Σύσταση 5 του κεφαλαίου 6: Η Επιτροπή οφείλει να υποβάλει νομοθετική πρόταση στο Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο για την τροποποίηση, μέσω νομοθετικής πράξης ίσης νομικής αξίας, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου σχετικά με την επέκταση της περιόδου επιλεξιμότητας για τα χρηματοοικονομικά μέσα υπό επιμερισμένη διαχείριση.				X ([4])			

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ως επί το πλείστον	Μερικώς				
2014	**Σύσταση 6** του κεφαλαίου 6: Η Επιτροπή οφείλει να επεκτείνει σε όλα τα κράτη μέλη την αξιολόγηση για την αξιοπιστία των δημοσιονομικών διορθώσεων που αναφέρουν οι αρχές πιστοποίησης και τον αντίκτυπό τους στον υπολογισμό του «εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος» από την Επιτροπή.	X ([2])						
	Σύσταση 7 του κεφαλαίου 6: Η Επιτροπή οφείλει να ενισχύσει περαιτέρω το σύστημα ελέγχου των ελεγκτικών αρχών με τους εξής τρόπους: — να ζητεί από τις ελεγκτικές αρχές να παρέχουν συγκεκριμένα πληροφοριακά στοιχεία για τους ελέγχους των δράσεων (ιδίως την κάλυψη) ώστε να επαληθεύει την ακρίβεια και την αξιοπιστία των πληροφοριακών στοιχείων που περιέχουν οι ετήσιες εκθέσεις ελέγχου, — να διασφαλίζει ότι οι ελεγκτικές εργασίες επί των δράσεων όλων των ελεγκτικών αρχών καλύπτουν δεόντως τους ελέγχους συμμόρφωσης με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων και δημόσιων συμβάσεων, — να ζητεί από τις ελεγκτικές αρχές να πιστοποιούν την ακρίβεια των στοιχείων που περιλαμβάνονται στις δημοσιονομικές διορθώσεις τις οποίες αναφέρουν οι αρχές πιστοποίησης για έκαστο ΕΠ, σε περίπτωση που κάτι τέτοιο κρίνεται αναγκαίο.	X ([2])						

([1]) Η Επιτροπή δεν έχει ακόμη ολοκληρώσει κάποια εστιασμένη ανάλυση, αν και έχει λάβει μέτρα στο πλαίσιο συνεργασίας με τα κράτη μέλη και και με τη δημοσίευση εγγράφων καθοδήγησης προς αυτά.
([2]) Η υλοποίηση θα πρέπει να συνεχιστεί κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020.
([3]) Η χρήση των επιλογών απλουστευμένου κόστους περιορίζεται έως το 36 % κατ' ανώτατο όριο του προϋπολογισμού του προγράμματος στο πλαίσιο του ΕΚΤ και μόνο έως το 2 % στο πλαίσιο των ΕΤΠΑ/ΤΣ.
([4]) Η Επιτροπή δεν αποδέχτηκε τη συγκεκριμένη σύσταση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

«Φυσικοί πόροι»

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σημεία
Εισαγωγή	7.1-7.9
Σύντομη περιγραφή του τομέα «Φυσικοί πόροι»	7.3-7.6
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	7.7-7.9
Μέρος 1 — Κανονικότητα των πράξεων	7.10-7.43
Οι άμεσες ενισχύσεις δεν περιείχαν ουσιώδη σφάλματα	7.14-7.17
Διαπιστώνουμε σταθερά υψηλό επίπεδο σφάλματος στους άλλους τομείς δαπανών	7.18-7.25
Ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων και λοιπές ρυθμίσεις διακυβέρνησης: επισκόπηση των πληροφοριών σχετικά με την κανονικότητα που παρείχε ο ελεγχόμενος	7.26-7.39
Η αξιολόγηση του έργου των οργανισμών πιστοποίησης από την Επιτροπή	7.26-7.37
Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης	7.38
Ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της ΓΔ Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας, της ΓΔ Περιβάλλοντος και της ΓΔ Δράσης για το Κλίμα	7.39
Συμπέρασμα και συστάσεις	7.40-7.43
Συμπέρασμα	7.40-7.41
Συστάσεις	7.42-7.43
Μέρος 2 — Επιδόσεις	7.44-7.67
Αξιολόγηση των επιδόσεων της εφαρμογής «Αίτηση ενίσχυσης με γεωχωρικά στοιχεία»	7.46-7.55
Αξιολόγηση των επιδόσεων των επενδυτικών έργων στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης	7.56-7.64
Συμπέρασμα	7.65-7.66
Συστάσεις	7.67

Παράρτημα 7.1 – Αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις του τομέα «Φυσικοί πόροι»

Παράρτημα 7.2 – Επισκόπηση των αποτελεσμάτων των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις κάθε κράτους μέλους για τα μέτρα στήριξης της αγοράς, την αγροτική ανάπτυξη, το περιβάλλον, τη δράση για το κλίμα και την αλιεία

Παράρτημα 7.3 – Επισκόπηση των σφαλμάτων με αντίκτυπο τουλάχιστον 20 % για τα μέτρα στήριξης της αγοράς, την αγροτική ανάπτυξη, το περιβάλλον, τη δράση για το κλίμα και την αλιεία

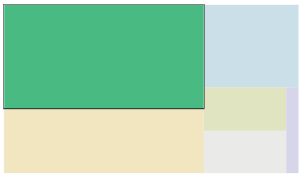
Παράρτημα 7.4 – Παρακολούθηση προγενέστερων συστάσεων

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

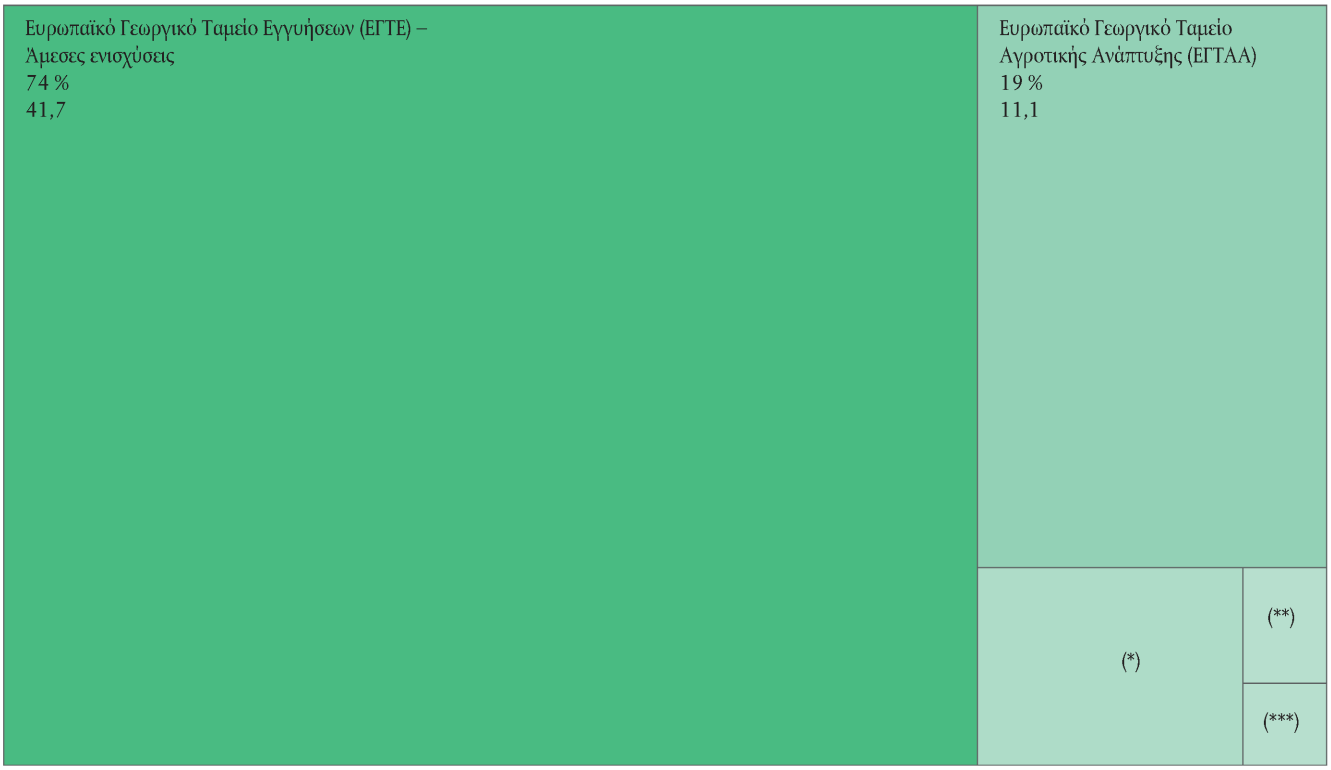
ΕΙΣΑΓΩΓΗ

7.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται οι διαπιστώσεις μας για τον τομέα του *ΠΔΠ* που φέρει τον τίτλο «Φυσικοί πόροι» και καλύπτει τις δαπάνες στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και τις δαπάνες για την αγροτική ανάπτυξη, το περιβάλλον, τη δράση για το κλίμα και την αλιεία. Στο ***πλαίσιο 7.1*** παρουσιάζεται επισκόπηση των κύριων δραστηριοτήτων και δαπανών που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του προαναφερόμενου τομέα το 2017.

Πλαίσιο 7.1 – Τομέας 2 του ΠΔΠ «Φυσικοί πόροι» — Αναλυτικά στοιχεία για το 2017

(σε δισεκατ. ευρώ)

(*)	Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) – Δαπάνες για τη στήριξη της αγοράς:	5 %	3,0
(**)	Λοιπές:	1 %	0,5
(***)	Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ):	1 %	0,4

Συνολικές πληρωμές του οικονομικού έτους	56,7
- *προπληρωμές* ([1])	*- 0,5*
+ *εκκαθαρίσεις προπληρωμών* ([1])	*0,3*
Σύνολο ελεγχθέντος πληθυσμού	**56,5**

([1]) Σύμφωνα με τον εναρμονισμένο ορισμό των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί (για λεπτομερέστερα στοιχεία, βλέπε σημείο IX του ***παραρτήματος 1.1***).

Πηγή: Ενοποιημένοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2017.

7.2. Στο ***μέρος 1*** του παρόντος κεφαλαίου παρουσιάζονται οι διαπιστώσεις μας σχετικά με την *κανονικότητα*. Στο ***μέρος 2*** εξετάζονται τόσο οι *επιδόσεις* της νέας *αίτησης ενίσχυσης με γεωχωρικά στοιχεία* (ΑΕΓΣ), την οποία μπορούν να χρησιμοποιούν οι γεωργοί για την ηλεκτρονική υποβολή αιτήσεων στρεμματικών ενισχύσεων, όσο και δείγματος έργων αγροτικής ανάπτυξης.

Σύντομη περιγραφή του τομέα «Φυσικοί πόροι»

7.3. Οι πολιτικές γεωργίας και αγροτικής ανάπτυξης αντιπροσωπεύουν το 98 % των δαπανών του τομέα «Φυσικοί πόροι» και υλοποιούνται στο πλαίσιο της *κοινής γεωργικής πολιτικής* (ΚΓΠ). Τρεις είναι οι γενικοί στόχοι της ΚΓΠ όπως ορίζονται στη νομοθεσία της ΕΕ ([1]):

α) η βιώσιμη παραγωγή τροφίμων, με έμφαση στο γεωργικό εισόδημα, στη γεωργική παραγωγικότητα και στη σταθερότητα των τιμών·

β) η βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων και η δράση για την κλιματική αλλαγή, με έμφαση στις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου, στη βιοποικιλότητα, στο έδαφος και στα ύδατα·

γ) η ισόρροπη εδαφική ανάπτυξη.

7.4. Η Επιτροπή, και συγκεκριμένα η Γενική Διεύθυνση (ΓΔ) Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης επιμερίζεται τη διαχείριση της ΚΓΠ με διαπιστευμένους *οργανισμούς πληρωμών* στα κράτη μέλη. Οι δαπάνες της ΚΓΠ συνίστανται κυρίως σε άμεσες ενισχύσεις προς γεωργούς, οι οποίες χρηματοδοτούνται εξ ολοκλήρου από τον προϋπολογισμό της ΕΕ μέσω του ΕΓΤΕ. Ακόμη, η ΚΓΠ χρηματοδοτεί *μέτρα στήριξης της αγοράς* στον γεωργικό τομέα και προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης στα κράτη μέλη ([2]). Από το 2015, ανεξάρτητοι *οργανισμοί πιστοποίησης* στα κράτη μέλη γνωμοδοτούν σχετικά με την κανονικότητα των δαπανών των οργανισμών πληρωμών.

7.5. Εξετάσαμε τα χαρακτηριστικά διάφορων καθεστώτων ενίσχυσης και αξιολογήσαμε τις εσωτερικές δικλίδες ελέγχου. Βάσει των πραγματοποιηθεισών εργασιών και των αποτελεσμάτων προηγούμενων ελέγχων, θεωρούμε ότι τα μέτρα στήριξης της αγοράς και οι δαπάνες στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης ενέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο εμφάνισης σφάλματος σε σχέση με τις άμεσες ενισχύσεις. Οι κύριοι κίνδυνοι για την κανονικότητα είναι οι εξής:

— η παροχή από τους δικαιούχους ανακριβών πληροφοριών σχετικά με την έκταση ή τον αριθμό των ζώων στις αιτήσεις ενίσχυσης που υποβάλλουν και ο μη εντοπισμός των ανακριβειών αυτών από τους οργανισμούς πληρωμών·

([1]) Άρθρο 110, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 352/78, (ΕΚ) αριθ. 165/94, (ΕΚ) αριθ. 2799/98, (ΕΚ) αριθ. 814/2000, (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και (ΕΚ) αριθ. 485/2008 του Συμβουλίου (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 549).

([2]) Τα μέτρα στήριξης της αγοράς χρηματοδοτούνται εξ ολοκλήρου από το ΕΓΤΕ, εξαιρουμένων ορισμένων συγχρηματοδοτούμενων μέτρων, όπως οι ενέργειες προώθησης και το πρόγραμμα κατανάλωσης φρούτων στα σχολεία. Τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ).

— η μη συμμόρφωση των δικαιούχων με γεωργο-περιβαλλοντικο-κλιματικές δεσμεύσεις ή με υποχρεώσεις που συνδέονται με τη βιολογική γεωργία στο πλαίσιο ορισμένων καθεστώτων αγροτικής ανάπτυξης·

— η απόδοση από τους οργανισμούς πληρωμών μη επιλέξιμων δαπανών ή η απόδοση δαπανών σε μη επιλέξιμους δικαιούχους σε σχέση με μέτρα στήριξης της αγοράς ή με επενδυτικά έργα στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης.

7.6. Ο συγκεκριμένος τομέας του ΠΔΠ καλύπτει επίσης τις δαπάνες της ΕΕ για την κοινή αλιευτική πολιτική, η οποία χρηματοδοτείται κατά κύριο λόγο μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας, καθώς και τμήμα των δαπανών της ΕΕ για το περιβάλλον και τη δράση για το κλίμα.

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

7.7. Το 2017, όσον αφορά την κανονικότητα των *πράξεων* που αναλύεται στο ***μέρος 1*** του παρόντος κεφαλαίου, εξετάσαμε, σύμφωνα με την προσέγγιση και τις μεθόδους του ελέγχου που παρουσιάζονται στο ***παράρτημα 1.1***, τα εξής:

α) δείγμα 230 πράξεων, το οποίο σχεδιάστηκε ώστε να είναι αντιπροσωπευτικό του πλήρους φάσματος των δαπανών που καλύπτει ο συγκεκριμένος τομέας του ΠΔΠ ([3]) και περιλάμβανε πράξεις από 21 κράτη μέλη ([4])·

β) την αξιολόγηση, από πλευράς της ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης, των εργασιών των οργανισμών πιστοποίησης βάσει των οποίων διατυπώθηκαν οι γνώμες τους σχετικά με την κανονικότητα των δαπανών της ΚΓΠ· η εξέταση που πραγματοποιήσαμε ήταν σύμφωνη με τη νέα στρατηγική του Συνεδρίου που στοχεύει στην εφαρμογή στο μέλλον μιας προσέγγισης βεβαίωσης και σχεδιάστηκε ώστε να παράσχει διαφωτιστικές πληροφορίες σχετικά με ένα από τα θεμελιώδη στοιχεία του μοντέλου διασφάλισης της Επιτροπής όσον αφορά τις δαπάνες της ΚΓΠ την περίοδο 2014-2020·

γ) κατά πόσον οι *ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων* της ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης, της ΓΔ Θαλάσσιων Υποθέσεων και Αλιείας, της ΓΔ Περιβάλλοντος και της ΓΔ Δράσης για το Κλίμα περιείχαν στοιχεία σχετικά με την κανονικότητα των δαπανών, τα οποία σε γενικές γραμμές συμβάδιζαν με τα δικά μας αποτελέσματα.

([3]) Το δείγμα περιλάμβανε 121 άμεσες ενισχύσεις και 19 μέτρα στήριξης της αγοράς χρηματοδοτούμενα από το ΕΓΤΕ, 84 ενισχύσεις στο πλαίσιο της αγροτικής ανάπτυξης χρηματοδοτούμενες από το ΕΓΤΑΑ και 6 ενισχύσεις για το περιβάλλον, τη δράση για το κλίμα και την αλιεία.

([4]) Βέλγιο, Βουλγαρία, Δανία, Γερμανία, Ιρλανδία, Ελλάδα, Ισπανία, Γαλλία, Κροατία, Ιταλία, Λιθουανία, Ουγγαρία, Κάτω Χώρες, Αυστρία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία, Φινλανδία, Σουηδία και Ηνωμένο Βασίλειο. Το δείγμα περιλάμβανε επίσης πέντε πράξεις υπό *άμεση διαχείριση*.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.8. Οι εργασίες που εκτελέσαμε μας παρείχαν τη δυνατότητα να διατυπώσουμε εκτίμηση, αφενός, για τον τομέα «Φυσικοί πόροι» ως σύνολο και, αφετέρου, για τις άμεσες ενισχύσεις ([5]), καθώς και να συνεισφέρουμε στα ελεγκτικά συμπεράσματα που διατυπώνονται στο ***κεφάλαιο 1***.

7.9. Στο ***μέρος 2*** του παρόντος κεφαλαίου, το οποίο επικεντρώνεται στις επιδόσεις, εξετάσαμε τα εξής:

α) βάσει δείγματος 24 οργανισμών πληρωμών και 110 γεωργικών εκμεταλλεύσεων, κατά πόσον η καθιέρωση της ΑΕΓΣ διευκόλυνε την υποβολή και τη διεκπεραίωση των αιτήσεων στρεμματικών ενισχύσεων·

β) την υλοποίηση, το κόστος και τη συμμόρφωση με τις προτεραιότητες της αγροτικής ανάπτυξης δείγματος 29 επενδυτικών έργων στον συγκεκριμένο τομέα.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΜΕΡΟΣ 1 — ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

7.10. Τα αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις του τομέα «Φυσικοί πόροι» παρουσιάζονται συνοπτικά στο ***παράρτημα 7.1***. Από τις 230 πράξεις που εξετάσαμε, οι 178 (77 %) δεν περιείχαν *σφάλμα*. Βάσει των 42 σφαλμάτων ([6]) που προσδιορίσαμε ποσοτικώς, εκτιμούμε ότι το συνολικό επίπεδο σφάλματος για τον τομέα «Φυσικοί πόροι» είναι 2,4 % ([7]).

7.10. *Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι το επίπεδο σφάλματος κατά την εκτίμηση του ΕΕΣ αντιστοιχεί στο ποσοστό σφάλματος για τις δαπάνες της ΚΓΠ που προσδιορίστηκε από την Επιτροπή και δημοσιεύτηκε στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης (ΓΔ AGRI) για το 2017 (2,22 %).*

Η Επιτροπή σημειώνει με ικανοποίηση ότι το συνολικό εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος εξακολουθεί να μειώνεται, όπως αναφέρεται στις εκθέσεις τόσο του Ελεγκτικού Συνεδρίου όσο και της Επιτροπής. Στους τομείς δαπανών που ενέχουν περισσότερους κινδύνους επίσης σημειώνεται βελτίωση με την πάροδο του χρόνου, ιδίως χάρη στην εφαρμογή επανορθωτικών σχεδίων δράσης.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι ο κίνδυνος για τον προϋπολογισμό της ΕΕ καλύπτεται επαρκώς από τη διορθωτική ικανότητα, η οποία συνίσταται σε καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις και ανακτήσεις από δικαιούχους. Η διορθωτική ικανότητα που αναφέρεται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ AGRI για το 2017 ανήλθε σε ποσοστό 2,10 % των συναφών δαπανών της ΚΓΠ, και το τελικό ποσό που παρουσιάζει κίνδυνο εκτιμήθηκε σε 0,12 %.

([5]) Σύμφωνα με νέα προσέγγιση του Συνεδρίου (βλέπε παράρτημα 1.1, σημείο 12), κατά τον σχεδιασμό του ελέγχου, αποφασίσαμε να μην παράσχουμε εκτίμηση, ούτε να παρουσιάσουμε εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος, για τον τομέα «αγροτική ανάπτυξη, μέτρα στήριξης της αγοράς, περιβάλλον, δράση για το κλίμα και αλιεία». Παρέχουμε, ωστόσο, διαφωτιστικά στοιχεία σχετικά με το είδος των σφαλμάτων που εμφανίζονται στον τομέα αυτό (βλέπε σημεία 1.25, 7.18 έως 7.25 και παράρτημα 7.3).

([6]) Εντοπίσαμε επίσης 10 περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τους κανόνες, οι οποίες δεν είχαν οικονομικό αντίκτυπο.

([7]) Ο υπολογισμός του σφάλματος γίνεται βάσει αντιπροσωπευτικού δείγματος. Το αναφερόμενο ποσοστό αποτελεί τη βέλτιστη δυνατή εκτίμηση. Εκτιμούμε, με βαθμό εμπιστοσύνης 95 %, ότι, για τον σχετικό πληθυσμό, το επίπεδο σφάλματος κυμαίνεται μεταξύ 0,9 % και 3,9 % (κατώτατο και ανώτατο όριο σφάλματος αντίστοιχα).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

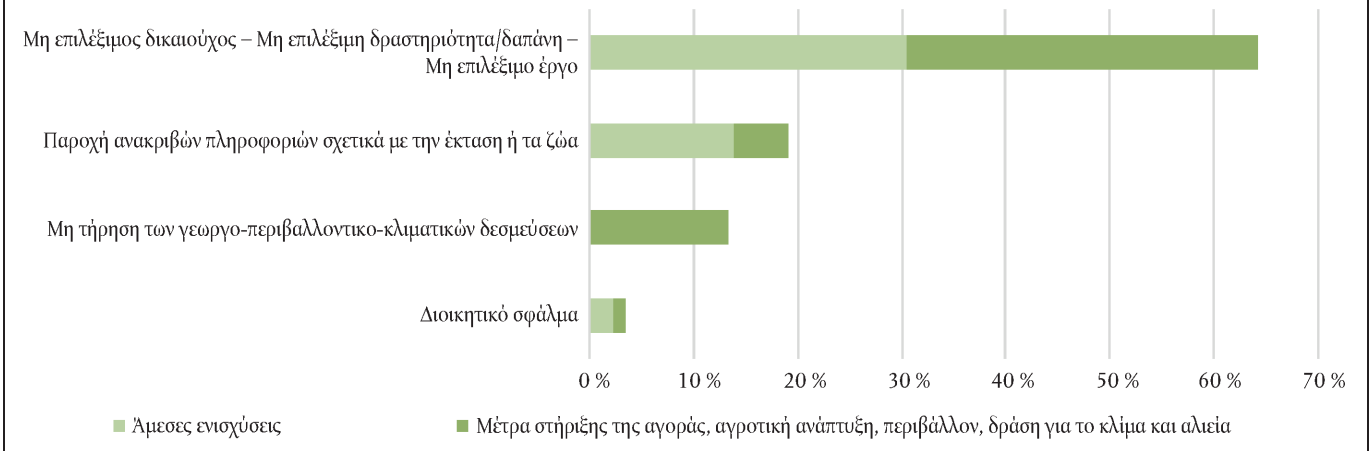
7.11. Εκτιμούμε ότι, όσον αφορά τις δαπάνες για άμεσες ενισχύσεις στο πλαίσιο του ΕΓΤΕ, το επίπεδο σφάλματος είναι χαμηλότερο του *ορίου σημαντικότητας* του 2 % ([8]). Οι εν λόγω δαπάνες αντιστοιχούν στο 74 % των δαπανών στο πλαίσιο του τομέα «Φυσικοί πόροι» του ΠΔΠ. Εντούτοις, διαπιστώνουμε σταθερά υψηλό επίπεδο σφάλματος στις δαπάνες για τα μέτρα στήριξης της αγοράς και την αγροτική ανάπτυξη, καθώς και στις δαπάνες για το περιβάλλον, τη δράση για το κλίμα και την αλιεία. Σε σχέση με αυτούς τους τομείς δαπανών, στο ***παράρτημα 7.2*** παρουσιάζεται επισκόπηση των αποτελεσμάτων των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν πράξεις για κάθε κράτος μέλος, ενώ στο ***παράρτημα 7.3*** παρουσιάζονται συνολικά τα σφάλματα με αντίκτυπο που αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 20 % της αξίας της εξετασθείσας πράξης.

7.12. Στο ***πλαίσιο 7.2*** παρουσιάζεται η ανάλυση του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος για τον τομέα «Φυσικοί πόροι» για το 2017. Τα σφάλματα που αφορούν μη επιλέξιμους δικαιούχους, μη επιλέξιμες δραστηριότητες ή δαπάνες και μη επιλέξιμα έργα αντιστοιχούν στο 64 % του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος του 2,4 %.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

7.11. *Η Επιτροπή είναι ιδιαίτερα ικανοποιημένη με τη διαπίστωση του ΕΕΣ ότι οι άμεσες ενισχύσεις από το ΕΓΤΕ, ήτοι 41,7 δισ. ευρώ κατά το οικονομικό έτος 2017, δεν περιέχουν ουσιώδη σφάλματα. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος του ΕΕΣ για τις άμεσες ενισχύσεις αντιστοιχεί στο ποσοστό σφάλματος για τις άμεσες πληρωμές που παρουσιάστηκε στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ AGRI για το 2017 (1,92 %).*

Πλαίσιο 7.2 – Στην πλειονότητά τους, τα σφάλματα αφορούσαν παραβιάσεις των προϋποθέσεων επιλεξιμότητας

Πηγή: ΕΕΣ.

([8]) Βάσει των αποτελεσμάτων στα οποία καταλήξαμε τα προηγούμενα έτη (βλέπε σημείο 7.19 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2016), αποφασίσαμε να εξετάσουμε και τα μέτρα στήριξης της αγοράς από κοινού με τους άλλους τομείς δαπανών που θεωρούμε ότι ενέχουν ιδιαίτερο κίνδυνο εμφάνισης σφάλματος (βλέπε σημείο 7.5).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.13. Η Επιτροπή και οι αρχές των κρατών μελών είχαν εφαρμόσει διορθωτικά μέτρα που είχαν άμεσο αντίκτυπο σε 16 από τις πράξεις του δείγματός μας. Τα μέτρα αυτά μείωσαν το *εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος* για το παρόν κεφάλαιο κατά 1,1 εκατοστιαίες μονάδες. Σε 12 περιπτώσεις προσδιορίσιμων ποσοτικώς σφαλμάτων, οι εθνικές αρχές είχαν στη διάθεσή τους επαρκή πληροφοριακά στοιχεία ώστε να προλάβουν, ή να εντοπίσουν και να διορθώσουν, το σφάλμα πριν από τη δήλωση των δαπανών στην Επιτροπή. Εάν οι εθνικές αρχές είχαν αξιοποιήσει δεόντως όλες τις πληροφορίες που είχαν στη διάθεσή τους, το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος για το παρόν κεφάλαιο θα ήταν χαμηλότερο κατά 0,9 εκατοστιαίες μονάδες.

Οι άμεσες ενισχύσεις δεν περιείχαν ουσιώδη σφάλματα

7.14. Το 90 % του συνόλου των άμεσων ενισχύσεων αντιστοιχεί σε τέσσερα βασικά καθεστώτα στο πλαίσιο του ΕΓΤΕ:

α) δύο καθεστώτα που παρέχουν *αποσυνδεδεμένη στήριξη του εισοδήματος* ([9]) βάσει των εκτάσεων γεωργικής γης που δηλώνουν οι γεωργοί, και ειδικότερα το «*καθεστώς βασικής ενίσχυσης*» (ΚΒΕ) (17,5 δισεκατομμύρια ευρώ το 2017) και το «*καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης*» (ΚΕΣΕ) (4,1 δισεκατομμύρια ευρώ το 2017),

β) η ενίσχυση για τη στήριξη γεωργικών πρακτικών που είναι επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον, κοινώς γνωστή ως ενίσχυση «*οικολογικού προσανατολισμού*» (11,8 δισεκατομμύρια ευρώ το 2017),

γ) η *συνδεδεμένη στήριξη*, η οποία αφορά συγκεκριμένα είδη γεωργικών προϊόντων (π.χ. βόειο και μοσχαρίσιο κρέας, γάλα ή πρωτεϊνούχες καλλιέργειες) (3,9 δισεκατομμύρια ευρώ το 2017).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

7.13. *Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για την εκτίμηση του ΕΕΣ ότι εφαρμόστηκαν διορθωτικά μέτρα και θα εξακολουθήσει να ενθαρρύνει και να υποστηρίζει τα κράτη μέλη ώστε να λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την πρόληψη, τον εντοπισμό και τη διόρθωση σφαλμάτων.*

Ειδικότερα, η Επιτροπή θα συνεχίσει να συνεργάζεται με τα κράτη μέλη προκειμένου να διασφαλίζεται η αξιοπιστία των οικείων συστημάτων ελέγχου και διαχείρισης, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πόροι των οργανισμών πληρωμών για τον εντοπισμό μη επιλέξιμων δαπανών είναι περιορισμένοι και ότι θα πρέπει να χρησιμοποιούνται αναλογικά προς τον κίνδυνο.

([9]) Οι αποσυνδεδεμένες ενισχύσεις χορηγούνται για όλες τις επιλέξιμες γεωργικές εκτάσεις, ανεξαρτήτως του εάν χρησιμοποιούνται για παραγωγή ή όχι.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.15. Υποβάλαμε σε ελεγκτικές δοκιμασίες 121 άμεσες ενισχύσεις ([10]). Εξ αυτών, 103 δεν περιείχαν σφάλμα. Εντοπίσαμε 11 πράξεις που εμπεριείχαν καταβολές ποσών κατά τι υψηλότερων (έως 5 %) των οφειλόμενων, κυρίως λόγω ανακριβειών στις πληροφορίες που παρείχαν οι γεωργοί σχετικά με τις εκτάσεις. Στις περιπτώσεις 7 άμεσων ενισχύσεων εντοπίσαμε σφάλματα που υπερέβαιναν το 5 % του εξεταθέντος ποσού. Σε δύο εξ αυτών, το σφάλμα υπερέβαινε το 20 %.

7.16. Το κύριο εργαλείο διαχείρισης των άμεσων ενισχύσεων είναι το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου (ΟΣΔΕ), το οποίο εμπεριέχει το σύστημα αναγνώρισης αγροτεμαχίων (LPIS) ([11]). Σε προηγούμενες εκθέσεις μας έχουμε επισημάνει ότι ιδίως το LPIS συμβάλλει σημαντικά στην πρόληψη των σφαλμάτων ή στη μείωση του επιπέδου σφάλματος ([12]). Στην ετήσια έκθεση του περασμένου έτους, διαπιστώσαμε ότι οι οργανισμοί πληρωμών των κρατών μελών είχαν προσδιορίσει τις επιλέξιμες εκτάσεις με μεγαλύτερη ακρίβεια σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη ([13]). Η θετική αυτή εκτίμηση ισχύει και για το 2017. Επιπροσθέτως, οι οργανισμοί πληρωμών άρχισαν πλέον να διενεργούν προκαταρκτικούς διασταυρωτικούς ελέγχους επί των αιτήσεων άμεσων ενισχύσεων ([14]). Στο πλαίσιο της νέας αυτής διαδικασίας, οι γεωργοί προειδοποιούνται για ορισμένα σφάλματα στις αιτήσεις τους, και τους παρέχεται η δυνατότητα να διορθώσουν σε αρχικό στάδιο τυχόν αλληλοεπικαλύψεις και διπλές δηλώσεις, χωρίς να αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο κυρώσεων. Στα σημεία 7.46 έως 7.55 εξετάζουμε τις περαιτέρω προόδους που σημειώθηκαν χάρη στην ΑΕΓΣ.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

7.15. *Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για την εκτίμηση του ΕΕΣ (βλ. επίσης απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 7.11).*

Η Επιτροπή θεωρεί ότι τα μικρά σφάλματα είναι αδύνατο να αποφευχθούν με εύλογο κόστος και επισημαίνει ότι το επίπεδο σφάλματος κατά την εκτίμηση του ΕΕΣ για τις άμεσες ενισχύσεις είναι χαμηλότερο από το όριο σημαντικότητας του 2 %.

7.16. *Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της σχετικά με τη θετική αξιολόγηση του ΕΕΣ για τον ρόλο του ΣΑΑ στην πρόληψη και τη μείωση των επιπέδων σφάλματος.*

Επίσης, η Επιτροπή εκτιμά την αξιολόγηση του ΕΕΣ ως προς την αίτηση ενίσχυσης με γεωχωρικά στοιχεία, την οποία η Επιτροπή θεωρεί σημαντικό εργαλείο όσον αφορά την πρόληψη σφαλμάτων και τη συμβολή στην απλούστευση για γεωργούς και οργανισμούς πληρωμών.

Βλ. επίσης την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 7.19.

([10]) Πραγματοποιήσαμε επισκέψεις σε 77 γεωργικές εκμεταλλεύσεις, προκειμένου να ελέγξουμε τη συμμόρφωση των δικαιούχων με τους κανόνες. Ως προς τις υπόλοιπες 44 ενισχύσεις, συγκεντρώσαμε επαρκή αποδεικτικά στοιχεία μέσω επισκόπησης των εγγράφων που μας διαβίβασαν οι οργανισμοί πληρωμών.

([11]) Το ΟΣΔΕ στηρίζεται σε βάσεις δεδομένων για τις γεωργικές εκμεταλλεύσεις, τις αιτήσεις και τις γεωργικές εκτάσεις, οι οποίες χρησιμοποιούνται για τη διενέργεια διοικητικών διασταυρωτικών ελέγχων στο σύνολο των αιτήσεων ενίσχυσης. Το LPIS είναι ένα σύστημα γεωγραφικών πληροφοριών που περιέχει σύνολα χωρικών δεδομένων από ποικίλες πηγές, τα οποία συναποτελούν ένα μητρώο των γεωργικών εκτάσεων κάθε κράτους μέλους.

([12]) Βλέπε σημείο 7.13 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2016.

([13]) Βλέπε σημείο 7.15 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2016.

([14]) Άρθρο 11, παράγραφος 4, του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 809/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουλίου 2014, για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου, τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση (ΕΕ L 227 της 31.7.2014, σ. 69).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.17. Στο πλαίσιο των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβάλαμε τις 121 άμεσες ενισχύσεις, πραγματοποιήσαμε επισκέψεις σε 35 δικαιούχους της ενίσχυσης οικολογικού προσανατολισμού [βλέπε σημείο 7.14, στοιχείο β)] και εντοπίσαμε σφάλματα σε οκτώ περιπτώσεις. Μεταξύ αυτών, επτά ενισχύσεις περιείχαν σφάλματα οφειλόμενα στην παροχή ανακριβών πληροφοριών από τους γεωργούς σχετικά με τις εκτάσεις, πρόβλημα που εντοπίζεται συχνά εν γένει στα καθεστώτα άμεσων ενισχύσεων. Σε μία μόνο περίπτωση διαπιστώσαμε άμεση παραβίαση των απαιτήσεων του οικολογικού προσανατολισμού. Στο παρελθόν, έχουμε διατυπώσει την άποψη ότι οι υποχρεώσεις που αφορούν τον οικολογικό προσανατολισμό συνήθως δεν είναι απαιτητικές και αντανακλούν σε μεγάλο βαθμό τη συνήθη γεωργική πρακτική ([15]).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

7.17. *Η Επιτροπή θεωρεί ότι ο οικολογικός προσανατολισμός αποτελεί σημαντική εξέλιξη προς την κατεύθυνση της περισσότερο φιλικής προς το περιβάλλον γεωργίας. Οι διαρθρωτικές αλλαγές στις γεωργικές πρακτικές απαιτούν χρόνο και συχνά επενδύσεις, κατάρτιση και καθοδήγηση.*

Οι απαιτήσεις του οικολογικού προσανατολισμού προβλέπονται στη νομοθεσία που θεσπίζεται από τον συννομοθέτη: το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Διαπιστώνουμε σταθερά υψηλό επίπεδο σφάλματος στους άλλους τομείς δαπανών

7.18. Υποβάλαμε σε ελεγκτικές δοκιμασίες 109 πληρωμές που αφορούν δαπάνες για την αγροτική ανάπτυξη, το περιβάλλον, τη δράση για το κλίμα και την αλιεία και καταλήξαμε στα εξής αποτελέσματα:

α) Επί συνόλου 84 πράξεων του τομέα αγροτικής ανάπτυξης 60 δεν περιείχαν σφάλμα, 15 περιείχαν σφάλμα που δεν υπερέβαινε το 20 % του εξετασθέντος ποσού, και σε τέσσερις περιπτώσεις εντοπίσαμε σφάλματα των οποίων ο αντίκτυπος ήταν τουλάχιστον 20 %. Στις περιπτώσεις πέντε πληρωμών εντοπίσαμε προβλήματα μη συμμόρφωσης χωρίς οικονομικό αντίκτυπο.

β) Επί συνόλου 19 πράξεων που αφορούσαν μέτρα στήριξης της αγοράς, 12 δεν περιείχαν σφάλμα, ενώ σε δύο περιπτώσεις εντοπίσαμε σφάλματα των οποίων ο αντίκτυπος υπερέβαινε το 20 %. Στις περιπτώσεις πέντε πληρωμών εντοπίσαμε προβλήματα μη συμμόρφωσης χωρίς οικονομικό αντίκτυπο.

γ) Από τις έξι πράξεις στους τομείς πολιτικής περιβάλλοντος, δράσης για το κλίμα και αλιείας, τρεις δεν περιείχαν σφάλματα, ενώ οι άλλες τρεις περιείχαν σφάλματα που δεν υπερέβαιναν το 20 % του εξετασθέντος ποσού.

7.19. Οι κύριες πηγές σφάλματος ήταν η μη τήρηση των προϋποθέσεων επιλεξιμότητας (βλέπε σημεία 7.21, 7.24, 7.25 και ***πλαίσιο 7.6***), η παροχή ανακριβών πληροφοριών σχετικά με την έκταση ή τον αριθμό των ζώων (βλέπε σημείο 7.22 και ***πλαίσιο 7.4***), και η μη συμμόρφωση των δικαιούχων με τις γεωργο-περιβαλλοντικές δεσμεύσεις (βλέπε σημείο 7.23 και ***πλαίσιο 7.5***).

7.19. *Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι όλα τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης με βάση την έκταση ή τον αριθμό ζώων εφαρμόζονται στο πλαίσιο του ΟΣΔΕ. Ως εκ τούτου, το ΣΑΑ, το οποίο αποτρέπει και μειώνει τα επίπεδα σφαλμάτων και καθιστά δυνατούς τους διασταυρωτικούς ελέγχους, είναι επίσης σημαντικό για τα εν λόγω μέτρα.*

([15]) Για περισσότερες πληροφορίες, βλέπε σημεία 7.43 έως 7.54 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2016, και σημεία 26 έως 39 της ειδικής έκθεσής μας αριθ. 21/2017, με τίτλο «Οικολογικός προσανατολισμός: ένα πολυπλοκότερο καθεστώς εισοδηματικής στήριξης, χωρίς αποτελέσματα για το περιβάλλον μέχρι τώρα».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Αγροτική ανάπτυξη

7.20. Η ΚΓΠ συγχρηματοδοτεί τις δαπάνες αγροτικής ανάπτυξης που πραγματοποιούνται μέσω των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης των κρατών μελών. Από τις 84 πράξεις του τομέα της αγροτικής ανάπτυξης που εξετάσαμε, 50 ενισχύσεις προς γεωργούς βασίζονταν στην έκταση ή τον αριθμό των ζώων, όπως γεωργο-περιβαλλοντικές ενισχύσεις, αντισταθμιστικές πληρωμές προς γεωργούς σε περιοχές με φυσικούς περιορισμούς ή ενισχύσεις για την καλή μεταχείριση των ζώων. Οι υπόλοιπες 34 δεν συνδέονταν με την έκταση και αφορούσαν ως επί το πλείστον επενδυτικά έργα, όπως χρηματοδότηση επενδύσεων σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις, ενισχύσεις για την εκκίνηση επιχείρησης και παροχή στήριξης για βασικές υπηρεσίες και ανάπλαση χωριών σε αγροτικές περιοχές.

7.21. Σε σχέση με τα επενδυτικά έργα στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης ορίζονται προϋποθέσεις επιλεξιμότητας, προκειμένου η βοήθεια να κατευθύνεται σε συγκεκριμένες κατηγορίες δικαιούχων ή δραστηριοτήτων, με στόχο την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των δαπανών. Από τις 34 εξετασθείσες πράξεις που δεν συνδέονται με την έκταση, εντοπίσαμε πέντε επενδυτικά έργα που δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας. Παραδείγματος χάριν, σε μία περίπτωση διαπιστώσαμε δαπάνες που είχαν εσφαλμένα καταλογιστεί στο έργο, ενώ σε μια άλλη περίπτωση δεν εντοπίσαμε στοιχεία που να δικαιολογούν ορισμένες από τις δηλωθείσες δαπάνες.

7.22. Μεταξύ των 50 ενισχύσεων που βασίζονται στην έκταση ή τον αριθμό των ζώων, εντοπίσαμε εννέα περιπτώσεις κατά τις οποίες οι δικαιούχοι είχαν παράσχει ανακριβείς πληροφορίες (βλέπε ***πλαίσιο 7.4***)

Πλαίσιο 7.4 – Ορισμένοι δικαιούχοι είχαν παράσχει ανακριβείς πληροφορίες

Στην Ελλάδα, γεωργός του οποίου η εκμετάλλευση βρίσκεται σε ορεινή περιοχή εισέπραξε αντισταθμιστική ενίσχυση που αφορά περιοχές με φυσικούς περιορισμούς. Οι κανόνες επιλεξιμότητας προέβλεπαν ότι ο γεωργός έπρεπε να διατηρεί μια ελάχιστη πυκνότητα ζωικού κεφαλαίου ανά εκτάριο βοσκήσιμης έκτασης. Κατά την επίσκεψή μας στην εκμετάλλευση, διαπιστώσαμε ότι ο αριθμός των ζώων δεν αντιστοιχούσε στην ελάχιστη πυκνότητα ζωικού κεφαλαίου για το σύνολο της βοσκήσιμης έκτασης για την οποία είχε υποβάλει αίτηση ενίσχυσης ο συγκεκριμένος γεωργός. Συνεπώς, τμήμα της έκτασης που είχε δηλωθεί δεν ήταν επιλέξιμο, με αποτέλεσμα σφάλμα σε ποσοστό 15 %.

Άλλες περιπτώσεις δικαιούχων που είχαν παράσχει ανακριβείς πληροφορίες σχετικά με την έκταση ή τον αριθμό των ζώων (με αντίκτυπο που επίσης δεν υπερέβαινε το 20 %) εντοπίστηκαν στη Γαλλία, στην Κροατία, στην Πολωνία και στο Ηνωμένο Βασίλειο (Βόρεια Ιρλανδία).

7.22. *Η Επιτροπή σημειώνει ότι το ΟΣΔΕ (συμπεριλαμβανομένου του ΣΑΑ) εφαρμόζεται σε αυτά τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης και συμβάλλει στην πρόληψη και τη μείωση των επιπέδων σφαλμάτων.*

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.23. Από τις 50 πράξεις που εξετάστηκαν και οι οποίες συνδέονταν με την έκταση ή τον αριθμό των ζώων, 22 αφορούσαν ενισχύσεις σχετικές με τη βιολογική γεωργία και γεωργο-περιβαλλοντικο-κλιματικές ενισχύσεις. Προκειμένου να εισπράξουν τις εν λόγω ενισχύσεις, οι δικαιούχοι οφείλουν i) να στραφούν σε πρακτικές βιολογικής γεωργίας και να τις διατηρήσουν, ii) να χρησιμοποιούν μεθόδους γεωργικής παραγωγής συμβατές με την προστασία του περιβάλλοντος, του τοπίου και των φυσικών πόρων ή iii) να συμβάλλουν στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και στην προσαρμογή σε αυτή. Εντοπίσαμε τρεις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι γεωργοί δεν είχαν τηρήσει τις δεσμεύσεις τους, καθόλου ή εν μέρει (βλέπε ***πλαίσιο 7.5***).

Πλαίσιο 7.5 – Ορισμένοι δικαιούχοι δεν τήρησαν τις γεωργο-περιβαλλοντικές δεσμεύσεις τους

Ένας γεωργός στην Ιταλία (Βένετο) εισέπραξε ενίσχυση στο πλαίσιο μέτρου για την περιβαλλοντική βελτιστοποίηση των γεωπονικών τεχνικών και της άρδευσης. Προκειμένου να την εισπράξει, δεσμεύθηκε να διαθέσει τμήμα της εκμετάλλευσης για ενδιάμεσες καλλιέργειες ([16]), να μειώσει τη χρήση χημικών λιπασμάτων και ύδατος στην άρδευση και να τηρεί μητρώα καλλιέργειας και άρδευσης. Διαπιστώσαμε ότι ο δικαιούχος δεν είχε τηρήσει καμία από τις δεσμεύσεις αυτές, με αποτέλεσμα σφάλμα σε ποσοστό 100 %. Μετά την επίσκεψή μας, ο οργανισμός πληρωμών κίνησε διαδικασία για την ανάκτηση της ενίσχυσης.

Άλλες περιπτώσεις δικαιούχων που δεν είχαν τηρήσει, καθόλου ή εν μέρει, τις γεωργο-περιβαλλοντικές δεσμεύσεις τους εντοπίστηκαν στην Ελλάδα και στη Σουηδία.

Μέτρα στήριξης της αγοράς

7.24. Οι 19 πράξεις του δείγματός μας που αφορούσαν μέτρα στήριξης της αγοράς κάλυπταν καθεστώτα όπως οι ενισχύσεις σε οργανώσεις παραγωγών οπωροκηπευτικών, η στήριξη του αμπελοοινικού τομέα ή η έκτακτη ενίσχυση προς παραγωγούς γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων. Οι οργανισμοί πληρωμών είχαν αποδώσει δαπάνες που ήταν τουλάχιστον εν μέρει μη επιλέξιμες σε δύο περιπτώσεις (βλέπε ***πλαίσιο 7.6***).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πλαίσιο 7.5 — Ορισμένοι δικαιούχοι δεν τήρησαν τις γεωργοπεριβαλλοντικές δεσμεύσεις τους

Η Επιτροπή σημειώνει ότι ο δικαιούχος δεν υποβλήθηκε σε επιτόπιο έλεγχο από τον οργανισμό πληρωμών. Οι ιταλικές αρχές κίνησαν διαδικασία ανάκτησης από τον δικαιούχο.

([16]) Ταχέως αναπτυσσόμενες καλλιέργειες μεταξύ δύο βασικών καλλιεργειών και αποσκοπούν στην ενίσχυση της βιοποικιλότητας και στην πρόληψη της διάβρωσης του εδάφους.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Πλαίσιο 7.6 – Ορισμένοι δικαιούχοι δεν είχαν συμμορφωθεί με τους κανόνες επιλεξιμότητας για τα μέτρα στήριξης της αγοράς

Στην Πολωνία, ένας παραγωγός γαλακτοκομικών προϊόντων εισέπραξε ενίσχυση στο πλαίσιο μέτρου για τη στήριξη γεωργών που αγοράζουν δαμαλίδες από άλλα κοπάδια, προκειμένου να αυξήσουν την αναπαραγωγική αξία του δικού τους κοπαδιού και την ανταγωνιστικότητα της εκμετάλλευσής τους. Ο γεωργός εισέπραξε την ενίσχυση αφότου αγόρασε δαμαλίδες από τον πατέρα του, επίσης παραγωγό γαλακτοκομικών προϊόντων, του οποίου το κοπάδι στεγαζόταν στο ίδιο αγελαδοστάσιο με το κοπάδι του δικαιούχου. Δύο ημέρες νωρίτερα, ο δικαιούχος είχε πουλήσει τον ίδιο αριθμό δαμαλίδων στον πατέρα του, ο οποίος είχε επίσης εισπράξει ενίσχυση στο πλαίσιο του ίδιου μέτρου. Δεν υπήρξε φυσική μεταφορά των ζώων και ο συνολικός αριθμός των ζώων του δικαιούχου και του πατέρα του παρέμεινε αμετάβλητος. Ως εκ τούτου, κρίναμε ότι η αναπαραγωγική αξία και η ανταγωνιστικότητα της εκμετάλλευσης του δικαιούχου δεν μεταβλήθηκε και ότι ο γεωργός δεν θα έπρεπε να είχε εισπράξει την ενίσχυση, με αποτέλεσμα σφάλμα σε ποσοστό 100 %.

Ένα ακόμη σφάλμα επιλεξιμότητας εντοπίσαμε σε έργο στην Ισπανία με αντικείμενο την αναδιάρθρωση αμπελώνων.

Περιβάλλον, δράση για το κλίμα και αλιεία

7.25. Σε τρεις επί συνόλου έξι περιπτώσεων, εντοπίσαμε σφάλματα συνδεόμενα με την απόδοση μη επιλέξιμων δαπανών, συμπεριλαμβανομένων του εσφαλμένου υπολογισμού εξόδων, της μη συμμόρφωσης με τους κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων και των υπερεκτιμημένων δαπανών προσωπικού.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πλαίσιο 7.6 — Ορισμένοι δικαιούχοι δεν είχαν συμμορφωθεί με τους κανόνες επιλεξιμότητας για τα μέτρα στήριξης της αγοράς

Η Επιτροπή θα λάβει υπόψη αυτή τη διαπίστωση κατά τον σχεδιασμό των μελλοντικών ερευνών εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

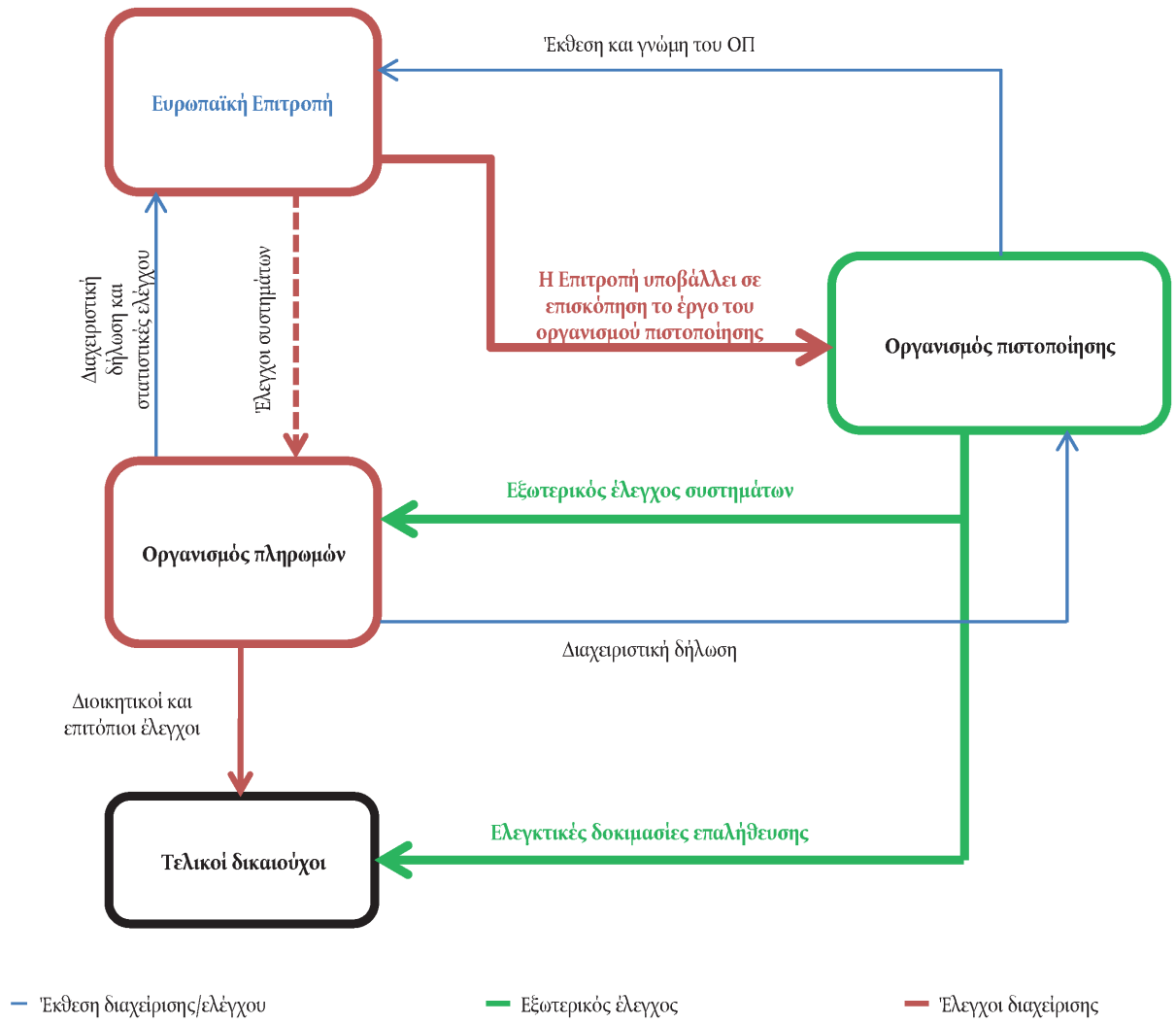
Ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων και λοιπές ρυθμίσεις διακυβέρνησης: επισκόπηση των πληροφοριών σχετικά με την κανονικότητα που παρείχε ο ελεγχόμενος

Η αξιολόγηση του έργου των οργανισμών πιστοποίησης από την Επιτροπή

7.26. Οι εργασίες των *οργανισμών πιστοποίησης* στα κράτη μέλη εντάσσονται στο μοντέλο διασφάλισης της Επιτροπής όσον αφορά τις δαπάνες της ΚΓΠ την περίοδο 2014-2020 (βλέπε ***πλαίσιο 7.7***). Από το 2015, οι οργανισμοί πιστοποίησης υποχρεούνται να γνωμοδοτούν ετησίως σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών, των οποίων τα κράτη μέλη έχουν αιτηθεί την απόδοση. Η γνώμη αυτή πρέπει να βασίζεται σε αντιπροσωπευτικό δείγμα πράξεων.

7.27. Κάθε χρόνο, οι διευθυντές όλων των οργανισμών πληρωμών υποβάλλουν στην Επιτροπή διαχειριστική δήλωση σχετικά με την αποτελεσματικότητα των συστημάτων δικλίδων ελέγχου που εφαρμόζουν, καθώς και έκθεση στην οποία παρουσιάζονται τα αποτελέσματα των διοικητικών και επιτόπιων ελέγχων των οργανισμών πληρωμών («στατιστικές ελέγχου»). Οι οργανισμοί πιστοποίησης οφείλουν να δηλώνουν κατά πόσον η εξέτασή τους θέτει εν αμφιβόλω τους ισχυρισμούς που διατυπώνονται στις διαχειριστικές δηλώσεις.

Πλαίσιο 7.7 – Το μοντέλο διασφάλισης της Επιτροπής όσον αφορά τις δαπάνες της ΚΓΠ την περίοδο 2014-2020

Πηγή: ΕΕΣ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.28. Σε προηγούμενες εκθέσεις μας έχουμε επισημάνει ότι θεωρούμε θετική εξέλιξη την γνωμοδότηση των οργανισμών πιστοποίησης σχετικά με την κανονικότητα των δαπανών. Εντούτοις, εντοπίσαμε σημαντικές αδυναμίες στο πλαίσιο που εφαρμόστηκε κατά το πρώτο έτος άσκησης αυτού του ρόλου τους (2015), με αποτέλεσμα οι γνώμες που διατύπωσαν να μην συμμορφώνονται πλήρως με τα ισχύοντα πρότυπα και τους κανόνες ([17]).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

7.28. *Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι συστάσεις που διατύπωσε το Ελεγκτικό Συνέδριο στην ειδική έκθεση σχετικά με τον νέο ρόλο των οργανισμών πιστοποίησης κατά το πρώτο έτος εφαρμογής, με τις οποίες συμφώνησε και η Επιτροπή, έχουν ήδη υλοποιηθεί, ιδίως στις ενημερωμένες κατευθυντήριες γραμμές για τους οργανισμούς πιστοποίησης για το οικονομικό έτος 2018/2019.*

([17]) Βλέπε σημείο 90 της ειδικής έκθεσής μας αριθ. 7/2017, με τίτλο «Ο νέος ρόλος των οργανισμών πιστοποίησης όσον αφορά τις δαπάνες της ΚΓΠ: θετικό βήμα προς ένα πρότυπο ενιαίου ελέγχου, αλλά σημαντικές οι αδυναμίες που πρέπει να αντιμετωπιστούν», καθώς και σημείο 7.54 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2015.

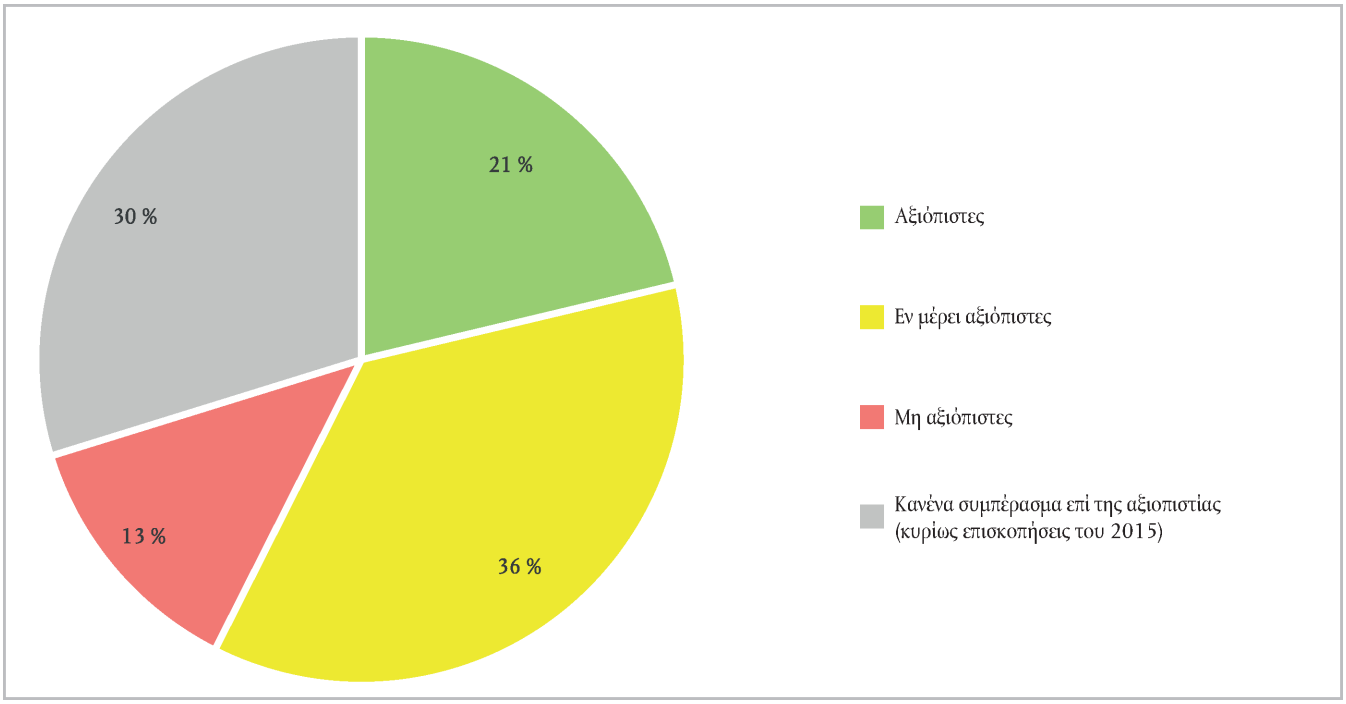
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.29. Μεταξύ 2015 και 2017, η Επιτροπή πραγματοποίησε 47 ειδικές επισκέψεις επισκόπησης, προκειμένου να αξιολογήσει το έργο των οργανισμών πιστοποίησης. Σε δέκα περιπτώσεις, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι εργασίες που εξέτασε ήταν αξιόπιστες ([18]) ([19]) (βλέπε ***πλαίσιο 7.8***).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

7.29. *Η Επιτροπή διενήργησε 47 αποστολές ελέγχου ([1]), που κάλυψαν 42 οργανισμούς πληρωμών και 35 οργανισμούς πιστοποίησης κατά την περίοδο 2015-2017. Από τους 35 οργανισμούς πιστοποίησης που επισκέφθηκαν οι αποστολές ([2]), 10 κρίθηκαν αξιόπιστοι βάσει της αποστολής. Επιπλέον, η αξιοπιστία των εργασιών των οργανισμών πιστοποίησης αξιολογήθηκε διεξοδικά στο πλαίσιο της εκκαθάρισης λογαριασμών, λαμβανομένων υπόψη όλων των στοιχείων, καθώς και των παρατηρήσεων που προέκυψαν από τις αποστολές ελέγχου. Ως εκ τούτου, οι εν λόγω αποστολές είχαν ως στόχο να συμβάλουν στις τελικές συνολικές αξιολογήσεις όσον αφορά την αξιοπιστία των εργασιών των οργανισμών πιστοποίησης. Κατά συνέπεια, η αξιοπιστία αυξήθηκε για ορισμένους οργανισμούς πιστοποίησης.*

Πλαίσιο 7.8 – Συμπέρασμα των επισκέψεων επισκόπησης της περιόδου 2015-2017 σχετικά με τον βαθμό αξιοπιστίας των εργασιών των οργανισμών πιστοποίησης

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει των επισκοπήσεων της ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης.

([18]) Η εμβέλεια των επισκέψεων επισκόπησης της Επιτροπής περιορίζεται κατά κανόνα σε συγκεκριμένους υποπληθυσμούς του προϋπολογισμού της ΚΓΠ (ΕΓΤΕ εντός ΟΣΔΕ, ΕΓΤΕ εκτός ΟΣΔΕ, ΕΓΤΑΑ εντός το ΟΣΔΕ, ΕΓΤΑΑ εκτός ΟΣΔΕ) που έχουν υποβληθεί σε έλεγχο από τους οργανισμούς πιστοποίησης.

([19]) Οι επισκέψεις επισκόπησης της Επιτροπής καταλήγουν στο αρνητικώς διατυπούμενο συμπέρασμα περί διασφάλισης ότι, βάσει της διενεργηθείσας επισκόπησης, η ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης δεν διαπίστωσε τίποτε το οποίο θα μπορούσε να οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι οι ελεγκτικές εργασίες του οργανισμού πιστοποίησης για το οικονομικό έτος 2017 δεν είναι αξιόπιστες.

([1]) *Πραγματοποιήθηκαν αποστολές στον ίδιο οργανισμό πιστοποίησης που καλύπτει διαφορετικό πληθυσμό και διαφορετικό οργανισμό πληρωμών.*

([2]) *Σε διάστημα τριών ετών, η Επιτροπή πραγματοποίησε επισκέψεις σε 35 από τους 55 οργανισμούς πιστοποίησης.*

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
7.30. Το 2017 εξετάσαμε 12 από αυτές τις επισκέψεις επισκόπησης ([20]). Επαναδιενεργήσαμε επί τόπου έξι εξ αυτών ([21]) και αξιολογήσαμε τις υπόλοιπες έξι ([22]) μέσω επισκόπησης εγγράφων της Επιτροπής.	
Διαπιστώσαμε μεν βελτιώσεις τόσο στη μεθοδολογία όσο και στην προσέγγιση της Επιτροπής …	
7.31. Διαπιστώσαμε βελτιώσεις τόσο στη μεθοδολογία όσο και στην προσέγγιση που εφαρμόζει η Επιτροπή κατά τις επισκέψεις επισκόπησης που πραγματοποιεί. Το 2016, η Επιτροπή άρχισε να παρουσιάζει σαφή, τυποποιημένα συμπεράσματα σχετικά με τον βαθμό στον οποίο θεωρεί αξιόπιστες τις εργασίες των οργανισμών πιστοποίησης. Το 2017, στις επισκέψεις επισκόπησης που διενήργησε συμπεριέλαβε εξέταση των ελέγχων των οργανισμών πιστοποίησης σχετικά με την πληρότητα, την ακρίβεια και την αντιπροσωπευτικότητα των στατιστικών ελέγχου των οργανισμών πληρωμών.	**7.31.** *Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για τη θετική αξιολόγηση του ΕΕΣ. Η εξέλιξη αυτή αντικατοπτρίζει την εξέλιξη ως προς τον στόχο των αποστολών. Για το 2015 οι αποστολές είχαν περισσότερο συμβουλευτικό χαρακτήρα, ενώ το 2016 και το 2017 στόχος ήταν να αποτελέσουν ολοκληρωμένες αξιολογήσεις σχετικά με την αξιοπιστία και τη συνολική ποιότητα των εργασιών των οργανισμών πιστοποίησης.*
… εντοπίσαμε, ωστόσο, ορισμένα προβλήματα που δεν αναφέρονταν στις επισκοπήσεις της Επιτροπής	
7.32. Πέραν των προβλημάτων που ανέφερε η Επιτροπή στις επισκοπήσεις της, εντοπίσαμε ακόμη δύο που αξίζει να αναφερθούν, τα εξής:	**7.32.**
α) Ένας οργανισμός πιστοποίησης δεν είχε συμπεριλάβει στο δείγμα του καμία ενίσχυση οικολογικού προσανατολισμού, παρά το γεγονός ότι οι ενισχύσεις αυτές αντιπροσωπεύουν το 30 % των δαπανών για άμεσες ενισχύσεις.	*α) Όσον αφορά τον οικολογικό προσανατολισμό, η Επιτροπή συγκέντρωσε αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου ότι το δείγμα είχε προκύψει από λογισμικό στατιστικής και δεν είχε παραποιηθεί· ως εκ τούτου, θεωρήθηκε αντιπροσωπευτικό από στατιστική άποψη.*
β) Ένας οργανισμός πληρωμών δεν είχε ακόμη ολοκληρώσει τους ελέγχους του, όταν ενημερώθηκε για τις πράξεις τις οποίες είχε συμπεριλάβει στο δείγμα του ο οργανισμός πιστοποίησης. Η κατάσταση αυτή ενέχει τον κίνδυνο το δείγμα να μην είναι αντιπροσωπευτικό, καθώς οι οργανισμοί πληρωμών ενδεχομένως διενεργούν εντατικότερους ελέγχους επί των πράξεων του δείγματος στο οποίο πρόκειται να θεμελιώσουν τις αξιολογήσεις τους οι οργανισμοί πιστοποίησης.	*β) Η Επιτροπή συμφωνεί με το ΕΕΣ ότι μπορεί να υπάρχει κίνδυνος ο οργανισμός πληρωμών να προέβη σε πιο διεξοδικές επιθεωρήσεις για τις συναλλαγές που περιλαμβάνονται στο δείγμα του οργανισμού πιστοποίησης. Το θέμα αυτό συζητήθηκε αρκετές φορές με τους οργανισμούς πιστοποίησης κατά τις συνεδριάσεις της ομάδας εμπειρογνωμόνων και δόθηκε η συμβουλή να θέσουν σε εφαρμογή δικλείδες ασφαλείας, προκειμένου να μην δημοσιοποιούν το δείγμα τους προτού ο οργανισμός πληρωμών διενεργήσει τους ελέγχους του. Στις περιπτώσεις που ο οργανισμός πιστοποίησης είχε λόγους να πιστεύει ότι ο οργανισμός πληρωμών διενήργησε διεξοδικότερες επιθεωρήσεις για ορισμένες συναλλαγές, του έγινε σύσταση να προβεί σε πρόσθετες ελεγκτικές διαδικασίες για να το εξακριβώσει.*

([20]) Εξετάσαμε μία επίσκεψη επισκόπησης του 2015, τέσσερις του 2016 και επτά του 2017.

([21]) Τσεχική Δημοκρατία, Γερμανία (Κάτω Σαξονία), Εσθονία, Ελλάδα, Ρουμανία και Ηνωμένο Βασίλειο (Ουαλία).

([22]) Δανία, Ισπανία (Αστούριας και Λα Ριόχα), Ιταλία (Agenzia per le Erogazioni in Agricoltura), Σλοβακία και Σουηδία.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Η συμβολή των οργανισμών πιστοποίησης στο μοντέλο διασφάλισης της Επιτροπής χρειάζεται περαιτέρω βελτίωση

7.33. Το 2017 η Επιτροπή πραγματοποίησε επισκέψεις επισκόπησης σε 15 οργανισμούς πιστοποίησης. Σε αρκετές περιπτώσεις, η εμβέλεια των επισκέψεων αυτών περιορίστηκε σε συγκεκριμένες κατηγορίες δαπανών. Συνολικά, η επισκόπηση της Επιτροπής κάλυψε τις εργασίες των οργανισμών πιστοποίησης επί δαπανών ύψους 3,4 δισεκατομμυρίων ευρώ ([23]), οι οποίες αντιστοιχούν στο 6,1 % περίπου των συνολικών δαπανών της ΚΓΠ.

7.34. Η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τέσσερις μόνον από τους 15 οργανισμούς πιστοποίησης στους οποίους πραγματοποιήθηκε επίσκεψη το 2017 ήταν αξιόπιστοι ([24]). Οι εν λόγω τέσσερις επισκοπήσεις παρέχουν διασφάλιση για προϋπολογισμό 700 εκατομμυρίων ευρώ ή για το 1,3 % των συνολικών δαπανών της ΚΓΠ.

7.35. Όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, η ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης υπολόγισε τα ετήσια ποσοστά σφάλματος που παρουσιάζονται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της, προσαρμόζοντας τα ποσοστά σφάλματος που είχαν αναφέρει οι οργανισμοί πληρωμών στις στατιστικές ελέγχου τους. Στο πλαίσιο των εν λόγω προσαρμογών, έλαβε υπόψη της τα αποτελέσματα των ελέγχων συμμόρφωσης που διενήργησε η ίδια στα κράτη μέλη, καθώς και τις γνώμες που διατύπωσαν οι οργανισμοί πιστοποίησης σχετικά με την κανονικότητα των δαπανών που δηλώθηκαν προς απόδοση (βλέπε σημείο 7.27 και ***πλαίσιο 7.7***).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

7.33. *Η αξιοπιστία των οργανισμών πιστοποίησης δεν αξιολογείται μόνο βάσει των ειδικών αποστολών, αλλά και βάσει των εκθέσεων για την εκκαθάριση λογαριασμών και των αποστολών ελέγχου της συμμόρφωσης, όπου καλύπτονται οι εργασίες των οργανισμών πιστοποίησης. Αυτό έγινε όχι μόνο για το 2017, αλλά κατά την περίοδο 2015-2017 και θα συνεχιστεί με αυξημένο ρυθμό, δεδομένου ότι οι έλεγχοι της Επιτροπής επαναπροσανατολίστηκαν προς την κατεύθυνση των εργασιών των οργανισμών πιστοποίησης.*

Η Επιτροπή υιοθέτησε συνετή προσέγγιση σε σχέση με το επίπεδο αξιοπιστίας των εργασιών των οργανισμών πιστοποίησης. Σε πολλές περιπτώσεις, διατυπώθηκαν συστάσεις μετά τις αποστολές, οι οποίες ελήφθησαν υπόψη, με αποτέλεσμα την αύξηση της αξιοπιστίας των εργασιών των οργανισμών πιστοποίησης μετά την αρχική αποστολή. Η αξιοπιστία των εργασιών των οργανισμών πιστοποίησης για την Επιτροπή έχει αυξηθεί από το 2015. Ως εκ τούτου, οι εργασίες των οργανισμών πιστοποίησης συνιστούν σημαντική συμβολή στις αναπροσαρμογές στα ποσοστά σφάλματος των κρατών μελών που αναφέρονται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ AGRI για το 2017. Δεδομένου ότι πρόκειται για συνεχή διαδικασία, η Επιτροπή αναμένει ότι τα επόμενα έτη η αξιοπιστία θα εξακολουθήσει να αυξάνεται.

([23]) Το ποσό αυτό αφορά τις δαπάνες του 2016, καθώς αυτό ήταν το τελευταίο έτος για το οποίο υπήρχαν στοιχεία κατά τον χρόνο διενέργειας των επισκοπήσεων της Επιτροπής.

([24]) Η Επιτροπή έκρινε εν μέρει αξιόπιστους οκτώ οργανισμούς πιστοποίησης και μη αξιόπιστους τους υπόλοιπους τρεις.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.36. Βάσει των στατιστικών ελέγχου των οργανισμών πληρωμών τους, τα κράτη μέλη ανέφεραν συνολικό επίπεδο σφάλματος που προσεγγίζει το 1 %. Συνεπώς, στην ετήσια έκθεσή δραστηριοτήτων της η ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης ανέφερε προσαρμοσμένο ποσοστό σφάλματος που αντιστοιχούσε περίπου στο 2,2 % των συνολικών δαπανών της ΚΓΠ. Εξετάσαμε τις προσαρμογές που πραγματοποίησε η ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης στα ποσοστά σφάλματος που αναφέρονταν στις στατιστικές ελέγχου των οργανισμών πληρωμών. Διαπιστώσαμε ότι στο ένα τέταρτο του συνολικού ποσού των προσαρμογών αποδιδόταν άμεσα στο έργο των οργανισμών πιστοποίησης. Όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, η ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης έλαβε ως βάση για τις προσαρμογές που πραγματοποίησε τους δικούς της ελέγχους συμμόρφωσης επί των δαπανών των οργανισμών πληρωμών. Συχνά, η συγκεκριμένη γενική διεύθυνση υπολόγιζε αυτές τις προσαρμογές εφαρμόζοντας ενιαίους συντελεστές, με σκοπό την ανάδειξη της σοβαρότητας και του μεγέθους των αδυναμιών που εντόπιζε στα συστήματα δικλίδων ελέγχου. Ακόμη και στις περιπτώσεις κατά τις οποίες θεωρεί αξιόπιστες τις εργασίες των οργανισμών πιστοποίησης, ενδέχεται να επιβάλλει προσαρμογές επιπλέον των ποσοστών σφάλματος που αυτοί αναφέρουν. Το 2017, αυτό συνέβη για δύο από τους τέσσερις οργανισμούς πιστοποίησης που αναφέρονται στο σημείο 7.34.

7.37. Η συμβολή των οργανισμών πιστοποίησης στο μοντέλο διασφάλισης της Επιτροπής έχει αυξηθεί από το 2015. Ωστόσο, απαιτούνται περαιτέρω βελτιώσεις, προκειμένου η Επιτροπή να επιτύχει τον στόχο της που αφορά τη χρήση των εργασιών των οργανισμών πιστοποίησης ως πρωταρχικής πηγής αποκόμισης βεβαιότητας σχετικά με την κανονικότητα των δαπανών της ΚΓΠ.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

7.36. *Η Επιτροπή δεν υπολογίζει συνολικό ποσοστό σφάλματος ανά κράτος μέλος, διότι οι στατιστικές ελέγχου δεν καλύπτουν όλους τους τομείς δαπανών. Στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της η ΓΔ AGRI αναφέρει τα ποσοστά σφάλματος στις στατιστικές ελέγχου ανά τομέα δαπανών (μέτρα στήριξης της αγοράς, άμεσες ενισχύσεις, αγροτική ανάπτυξη). Οι προσαρμογές της ΓΔ AGRI συνδυάζουν τα αποτελέσματα των εργασιών των οργανισμών πιστοποίησης και τις διαπιστώσεις της ΓΔ AGRI, που άλλοτε συμπίπτουν και άλλοτε αφορούν διαφορετικούς τομείς. Σε κάθε περίπτωση, συνδυάζονται και πρέπει να εξετάζονται από κοινού και όχι χωριστά.*

7.37. *Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για την παρατήρηση του ΕΕΣ. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι εργασίες των οργανισμών πιστοποίησης έχουν βελτιωθεί, δεδομένου ότι κατά το τρίτο έτος εφαρμογής της νέας προσέγγισης όσον αφορά τη διασφάλιση οι οργανισμοί πιστοποίησης κατέληξαν σε πιο προσαρμοσμένα και τεκμηριωμένα αποτελέσματα σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη. Παρόλο που απαιτούνται περαιτέρω βελτιώσεις, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι οργανισμοί πιστοποίησης αποτελούν βασικό στοιχείο του μοντέλου διασφάλισης της αξιοπιστίας στο πλαίσιο της ΚΓΠ.*

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης

7.38. Τα προσαρμοσμένα ποσοστά σφάλματος του 2,2 % περίπου για τις δαπάνες της ΚΓΠ και του 1,9 % για τις άμεσες ενισχύσεις που ανέφερε η ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης είναι συνεπή με το δικό μας ελεγκτικό συμπέρασμα (βλέπε σημείο 7.40).

7.38. *Η Επιτροπή είναι ιδιαίτερα ικανοποιημένη από το γεγονός ότι το συμπέρασμα του ελέγχου του ΕΕΣ συμφωνεί με τα εν λόγω ποσοστά σφάλματος που αναφέρονται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ AGRI.*

Τα χαμηλά ποσοστά σφάλματος τεκμηριώνουν εύλογη βεβαιότητα για τη δήλωση αξιοπιστίας του γενικού διευθυντή της ΓΔ AGRI. Προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι αιτίες των σφαλμάτων, διατυπώνονται επιφυλάξεις όσον αφορά συγκεκριμένα μέτρα ή συγκεκριμένους οργανισμούς πληρωμών, όπου πρέπει να ληφθούν διορθωτικά μέτρα.

Η Επιτροπή τονίζει ότι το συνολικό ποσοστό σφάλματος εμφανίζει πτωτική τάση, η οποία επιβεβαιώνεται και από το συμπέρασμα του ΕΕΣ. Επιπλέον, για το πρώτο έτος, το ποσοστό σφάλματος στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ AGRI για το σύνολο του ταμείου ΕΓΤΕ (άμεσες ενισχύσεις και μέτρα στήριξης της αγοράς) είναι κάτω από το όριο σημαντικότητας.

Όσον αφορά την αγροτική ανάπτυξη, παρόλο που το ποσοστό σφάλματος της Επιτροπής μειώνεται σταθερά τα τελευταία έτη, λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης να εξισορροπηθεί η νομιμότητα και η κανονικότητα με τους στόχους πολιτικής και συνυπολογιζομένου παράλληλα του κόστους υλοποίησης, δεν μπορεί να αναμένεται με καμία βεβαιότητα ότι θα επιτευχθεί με εύλογες προσπάθειες μη σημαντικό ποσοστό σφάλματος.

Ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της ΓΔ Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας, της ΓΔ Περιβάλλοντος και της ΓΔ Δράσης για το Κλίμα

7.39. Οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων καταρτίστηκαν βάσει των εσωτερικών οδηγιών της Επιτροπής και οι μέθοδοι που εφαρμόστηκαν για τον υπολογισμό των ποσοστών σφάλματος δεν υποδήλωναν μεθοδολογικά προβλήματα. Ο αριθμός των πράξεων που ελέγξαμε το 2017 στους τομείς της αλιείας, του περιβάλλοντος και της δράσης για το κλίμα ήταν στατιστικά πολύ μικρός για να συγκρίνουμε τα στοιχεία περί κανονικότητας των δαπανών που ανέφεραν οι εν λόγω τρεις γενικές διευθύνσεις με τα αποτελέσματα του ελέγχου μας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Συμπέρασμα και συστάσεις

Συμπέρασμα

7.40. Από το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου συνάγεται ότι το επίπεδο σφάλματος στις δαπάνες που αφορούσαν τον τομέα «Φυσικοί πόροι» ήταν σημαντικό (βλέπε σημείο 7.10). Ωστόσο, τα καθεστώτα άμεσων ενισχύσεων, τα οποία αντιστοιχούν στο 74 % των δαπανών στο πλαίσιο του συγκεκριμένου τομέα του ΠΔΠ, δεν περιείχαν ουσιώδη σφάλματα το 2017 (βλέπε σημείο 7.11).

7.41. Για τον συγκεκριμένο τομέα του ΠΔΠ, το εκτιμώμενο συνολικό επίπεδο σφάλματος που προέκυψε από τις ελεγκτικές δοκιμασίες στις οποίες υποβάλαμε τις πράξεις ήταν 2,4 % (βλέπε ***παράρτημα 7.1***).

Συστάσεις

7.42. Οι διαπιστώσεις της επισκόπησής μας όσον αφορά τη συνέχεια που δόθηκε στις πέντε συστάσεις τις οποίες διατυπώσαμε στην ετήσια έκθεσή μας για το οικονομικό έτος 2014 παρουσιάζονται στο ***παράρτημα 7.4***. Η Επιτροπή υλοποίησε πλήρως μία σύσταση, ενώ τρεις υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον και μία εν μέρει.

7.43. Βάσει της επισκόπησης αυτής, καθώς και των διαπιστώσεων και του συμπεράσματός μας για το 2017, συνιστούμε στην Επιτροπή τα εξής:

— **Σύσταση 1:** Να αξιολογήσει την αποτελεσματικότητα των μέτρων που έλαβαν τα κράτη μέλη, προκειμένου να αντιμετωπίσουν τα αίτια των σφαλμάτων στις πληρωμές που συνδέονται με τα μέτρα στήριξης της αγοράς και την αγροτική ανάπτυξη και να εκδώσει περαιτέρω κατευθυντήριες οδηγίες εφόσον κριθεί απαραίτητο (βλέπε σημεία 7.18 έως 7.24 και ***παράρτημα 7.4***).

  Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: 2019

  Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση αυτή και θα συνεχίσει να ζητεί από τα κράτη μέλη να καταρτίζουν επανορθωτικά σχέδια δράσης, όταν εντοπίζονται σοβαρές ελλείψεις και αδυναμίες και να παρακολουθούν την αποτελεσματικότητα της εφαρμογής τους. Όλες οι σχετικές κατευθυντήριες γραμμές επικαιροποιούνται σε τακτική βάση. Βλ. επίσης την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 7.38.

— **Σύσταση 2:** Να προβεί σε διεξοδικότερη εξέταση της ποιότητας των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβάλλουν τις πράξεις οι οργανισμοί πιστοποίησης (βλέπε σημείο 7.32).

  Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: 2019

  Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση και θεωρεί ότι εφαρμόζεται με τους ειδικούς ελέγχους των οργανισμών πιστοποίησης, τους ελέγχους συμμόρφωσης και την αξιολόγηση της εκκαθάρισης λογαριασμών.

  Η Επιτροπή θα συνεχίσει να παρέχει καθοδήγηση όσον αφορά την ποιότητα των εργασιών των οργανισμών πιστοποίησης.

— **Σύσταση 3:** Να ελέγχει την υλοποίηση των διορθωτικών μέτρων που λαμβάνουν οι αρχές των κρατών μελών στις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι εργασίες ενός οργανισμού πιστοποίησης κρίθηκαν εν όλω ή εν μέρει αναξιόπιστες (βλέπε σημείο 7.34).

  Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: 2019

  Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση και θεωρεί ότι εφαρμόζεται.

  Σε όλες τις περιπτώσεις στις οποίες διαπιστώθηκε ότι δεν μπορεί να θεωρηθούν αξιόπιστες οι εργασίες του οργανισμού πιστοποίησης, κινήθηκε διαδικασία εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση, προκειμένου να συζητηθούν τα προς εφαρμογή από το κράτος μέλος διορθωτικά μέτρα. Όσον αφορά την περιορισμένη αξιοπιστία, αυτές οι περιπτώσεις παρακολουθούνται συστηματικά με βάση την απάντηση του κράτους μέλους και/ή την έκθεση του οργανισμού πιστοποίησης για το επόμενο οικονομικό έτος.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΜΕΡΟΣ 2 — ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ

7.44. Το 2017 δημοσιεύσαμε έξι ειδικές εκθέσεις σχετικά με τις δαπάνες του τομέα «Φυσικοί πόροι». Οι σχετικές με την ΚΓΠ εκθέσεις αφορούσαν τον προγραμματισμό στο πλαίσιο της αγροτικής ανάπτυξης, τη στήριξη των γεωργών νεαρής ηλικίας, τον οικολογικό προσανατολισμό (βλέπε σημεία 3.45 έως 3.48) και τον ρόλο των οργανισμών πιστοποίησης. Δημοσιεύσαμε ακόμη εκθέσεις σχετικά με τους ελέγχους στον τομέα της αλιείας, καθώς και σχετικά με το περιβαλλοντικό δίκτυο Natura 2000.

7.45. Επιπλέον, στο πλαίσιο των ελεγκτικών δοκιμασιών που διενεργήσαμε όσον αφορά την κανονικότητα των πράξεων το 2017, αξιολογήσαμε τις επιδόσεις της αίτησης ενίσχυσης με γεωχωρικά στοιχεία (ΑΕΓΣ) για τις στρεμματικές ενισχύσεις και τα επενδυτικά έργα στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης.

Αξιολόγηση των επιδόσεων της αίτησης ενίσχυσης με γεωχωρικά στοιχεία

7.46. Η ΑΕΓΣ είναι μια διαδικτυακή εφαρμογή την οποία οι γεωργοί μπορούν να χρησιμοποιούν προκειμένου να υποβάλλουν διαδικτυακά στους οργανισμούς πληρωμών τις αιτήσεις στρεμματικών ενισχύσεων. Οι οργανισμοί πληρωμών οφείλουν να μεριμνήσουν ώστε η ΑΕΓΣ να είναι διαθέσιμη στους δικαιούχους στρεμματικών ενισχύσεων έως το 2018 ([25]), μολονότι η προθεσμία αυτή έχει παραταθεί για έξι κράτη μέλη με εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής ([26]). Μόλις η εφαρμογή καταστεί διαθέσιμη, οι δικαιούχοι θα πρέπει να την χρησιμοποιούν για την υποβολή των αιτήσεών τους. Εάν δεν είναι σε θέση να την χρησιμοποιήσουν, οι αρχές οφείλουν να παρέχουν την αναγκαία συνδρομή ή αιτήσεις σε έντυπη μορφή. Σε κάθε περίπτωση, οι αρχές υποχρεούνται να διασφαλίζουν την ψηφιοποίηση των δηλωθεισών εκτάσεων.

7.47. Στην εφαρμογή έχουν ενσωματωθεί τα δεδομένα του LPIS σχετικά με τα αγροτεμάχια, ώστε οι γεωργοί να μπορούν να ελέγχουν και να ενημερώνουν επί της οθόνης τα στοιχεία που αφορούν τις γεωργικές εκτάσεις που δηλώνουν (βλέπε ***πλαίσιο 7.9***).

7.46. *Η Επιτροπή σημειώνει ότι η καθιέρωση της αίτησης ενίσχυσης με γεωχωρικά στοιχεία εφαρμόστηκε άμεσα στα περισσότερα κράτη μέλη.*

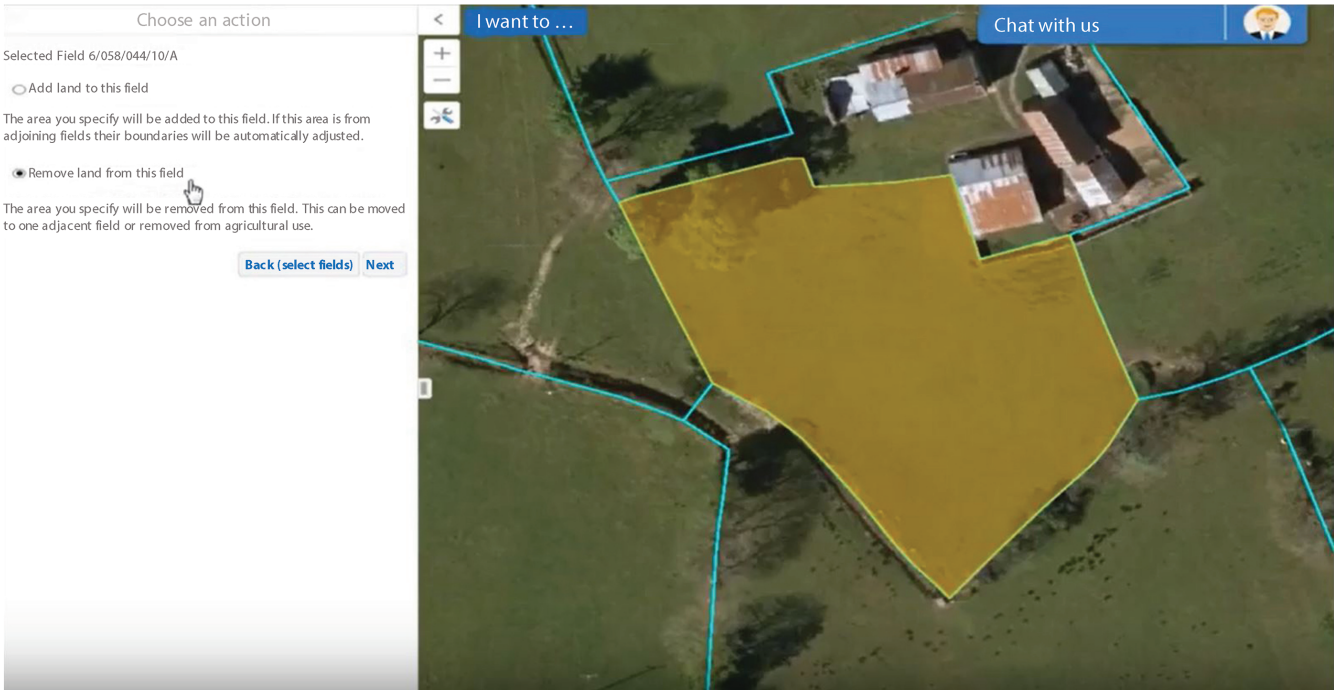
Ενώ σε 6 κράτη μέλη χορηγήθηκε παράταση προθεσμίας, για 3 κράτη μέλη η παράταση αφορά μόνο συγκεκριμένα θέματα για ορισμένες αιτήσεις ενίσχυσης στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης ή για κοινόχρηστα αγροτεμάχια και, ως εκ τούτου, αντιπροσωπεύει μικρό ποσοστό της συνολικής ενίσχυσης (βλ. δεύτερη υποσημείωση του εν λόγω σημείου).

([25]) Το άρθρο 17 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 809/2014 της Επιτροπής ορίζει ότι η ΑΕΓΣ πρέπει να είναι διαθέσιμη:
- α) από το έτος υποβολής αιτήσεων 2016 και εξής, σε αριθμό δικαιούχων που αντιστοιχεί στον απαιτούμενο αριθμό δικαιούχων για την κάλυψη τουλάχιστον του 25 % της συνολικής έκτασης που καθορίστηκε το προηγούμενο έτος για το καθεστώς βασικής ενίσχυσης ή για το καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης·
- β) από το έτος υποβολής αιτήσεων 2017 και εξής, σε αριθμό δικαιούχων που αντιστοιχεί στον απαιτούμενο αριθμό δικαιούχων για την κάλυψη τουλάχιστον του 75 % της συνολικής έκτασης που καθορίστηκε το προηγούμενο έτος για το καθεστώς βασικής ενίσχυσης ή για το καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης·
- γ) από το έτος υποβολής αιτήσεων 2018 και εξής, σε όλους τους δικαιούχους.

([26]) Η εκτελεστική απόφαση C(2018) 2838 της Επιτροπής ορίζει τις εξής προθεσμίες: 2020 για τις αιτήσεις πληρωμής στο πλαίσιο των μέτρων που βασίζονται στην έκταση στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης στη Δανία και στην Ιταλία· 2020 για τις αιτήσεις ενίσχυσης και πληρωμής για το σύνολο των δικαιούχων στο Λουξεμβούργο, στην Πολωνία και στο Ηνωμένο Βασίλειο (Αγγλία)· 2019 για την αμειψισπορά σε ειδικές καλλιέργειες για αγροτεμάχια που εκμεταλλεύονται δύο ή περισσότεροι δικαιούχοι στη Φινλανδία.

Πλαίσιο 7.9 – Η ΑΕΓΣ παρέχει στους γεωργούς τη δυνατότητα να ενημερώνουν τα δεδομένα τους επί της οθόνης

Κατά την υποβολή μιας αίτησης ενίσχυσης μέσω της εφαρμογής ΑΕΓΣ, οι γεωργοί έχουν τη δυνατότητα να πραγματοποιούν επί της οθόνης τις αναγκαίες διορθώσεις στα όρια των αγροτεμαχίων τους.

Πηγή: Οθόνη επίδειξης με διαδικτυακή σύνδεση (Ηνωμένο Βασίλειο — Βόρεια Ιρλανδία: Υπουργείο Γεωργίας, Περιβάλλοντος και Αγροτικών Υποθέσεων).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.48. Επιδίωξη της εφαρμογής είναι να αποφεύγονται τα σφάλματα των γεωργών κατά τη δήλωση των επιλέξιμων εκτάσεων, να ενισχυθεί η αποδοτικότητα των διοικητικών διασταυρωτικών ελέγχων και να παρέχονται περισσότερο αξιόπιστα δεδομένα για τους σκοπούς της παρακολούθησης και της αξιολόγησης.

7.49. Κατά τις επισκέψεις μας σε 110 γεωργικές εκμεταλλεύσεις στο πλαίσιο των ελέγχου των στρεμματικών ενισχύσεων, εξετάσαμε τη χρήση της εφαρμογής από τους γεωργούς. Υποβάλαμε τα εξής ερωτήματα σε όσους είχαν χρησιμοποιήσει την εφαρμογή:

— αν η εφαρμογή τους είχε βοηθήσει να αποφύγουν σφάλματα κατά την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης,

— αν η συμπλήρωση της αίτησης ενίσχυσης ολοκληρωνόταν ταχύτερα,

— αν έκριναν την εφαρμογή φιλικότερη προς τον χρήστη σε σύγκριση με το σύστημα που ίσχυε προηγουμένως,

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

— αν ο οργανισμός πληρωμών τους είχε παράσχει επαρκή βοήθεια και καθοδήγηση,

— πώς αξιολογούσαν συνολικά την ΑΕΓΣ σε σύγκριση με το προηγούμενο σύστημα που είχαν χρησιμοποιήσει.

7.50. Πραγματοποιήσαμε επίσης έρευνα μεταξύ 24 οργανισμών πληρωμών ([27]), στους οποίους απευθύναμε τα εξής ερωτήματα:

— αν είχαν θέσει σε λειτουργία την εφαρμογή και, σε περίπτωση θετικής απάντησης, τι ποσοστό των δικαιούχων είχε πρόσβαση στο σύστημα και όντως το χρησιμοποιούσε,

— αν η χρήση της εφαρμογής είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση των σφαλμάτων στις υποβληθείσες αιτήσεις ενίσχυσης,

— αν είχαν εξοικονομηθεί χρόνος και χρήμα κατά τη διεκπεραίωση των αιτήσεων ενίσχυσης.

Τόσο οι δικαιούχοι όσο και οι οργανισμοί πληρωμών αξιολόγησαν θετικά την αίτηση ενίσχυσης με γεωχωρικά στοιχεία

7.51. Επί συνόλου 24 οργανισμών πληρωμών που συμμετείχαν στην έρευνα, 21 μας ενημέρωσαν ότι η εφαρμογή ήταν διαθέσιμη στο σύνολο των δικαιούχων άμεσων ενισχύσεων. Στο Ηνωμένο Βασίλειο (Αγγλία) για το 2016 και στη Σλοβακία και στην Ισπανία (Καστίλη-Λα Μάντσα) για το 2017, η εφαρμογή ήταν διαθέσιμη σε ποσοστό 62 %, 32 % και 22 % των δικαιούχων αντίστοιχα, και κάλυπτε το 50 %, το 75 % και το 83 % των δηλωθεισών εκτάσεων. Οι οργανισμοί πληρωμών διαπίστωσαν ότι οι δικαιούχοι χρησιμοποιούν σε μεγάλο ποσοστό την εφαρμογή, με εξαίρεση την Πολωνία, όπου το 2016 τη χρησιμοποιούσε μόλις το 0,8 % των δικαιούχων, ενώ οι υπόλοιποι υπέβαλλαν τις αιτήσεις τους σε έντυπη μορφή.

7.52. Άνω των τριών τετάρτων των δικαιούχων στους οποίους πραγματοποιήσαμε επίσκεψη είχαν ήδη χρησιμοποιήσει την εφαρμογή. Όσον αφορά τους δικαιούχους που δεν την είχαν χρησιμοποιήσει, αυτό σήμαινε ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, η εφαρμογή δεν ήταν διαθέσιμη ή ότι τους είχε αρχικώς προταθεί ως επιλογή αλλά δεν την είχαν ακόμη υιοθετήσει. Αυτό ίσχυε στις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι οργανισμοί πληρωμών επέτρεπαν ακόμη την υποβολή αιτήσεων ενίσχυσης σε έντυπη μορφή, επιλογή την οποία προτιμούσαν ορισμένοι δικαιούχοι, καθώς δεν διέθεταν τις αναγκαίες δεξιότητες χρήσης υπολογιστή ή δεν εμπιστεύονταν το ηλεκτρονικό σύστημα.

7.53. Στην πλειονότητά τους, οι οργανισμοί πληρωμών στους οποίους πραγματοποιήσαμε επίσκεψη έκριναν ότι η εφαρμογή είχε συμβάλει στην αποφυγή ορισμένων σφαλμάτων εκ μέρους των δικαιούχων. Οι γεωργοί τους οποίους συναντήσαμε ήταν, σε γενικές γραμμές, σύμφωνοι με την εκτίμηση αυτή, καθώς το 88 % όσων απάντησαν στην ερώτησή μας σχετικά με τη χρησιμότητα της εφαρμογής για την αποφυγή σφαλμάτων ανέφερε ότι αυτή τους είχε πράγματι βοηθήσει να διορθώσουν λάθη στις αιτήσεις τους.

([27]) Βέλγιο (Φλάνδρα), Βουλγαρία, Δανία, Γερμανία (Κάτω Σαξονία), Ιρλανδία, Ελλάδα, Ισπανία (Ανδαλουσία, Καστίλη — Λα Μάντσα, Καστίλη και Λεόν), Γαλλία, Κροατία, Ιταλία (Λομβαρδία, Βένετο), Λιθουανία, Ουγγαρία, Αυστρία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία, Φινλανδία, Σουηδία και Ηνωμένο Βασίλειο (Αγγλία, Βόρεια Ιρλανδία).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

7.51. *Η Επιτροπή αναγνωρίζει τη συνολική θετική εικόνα που δημιουργείται από τα στοιχεία του ΕΕΣ. Η Επιτροπή παρακολουθεί την εφαρμογή της ενίσχυσης με γεωχωρικά στοιχεία με βάση τις εκτάσεις που καλύπτονται και όχι τον αριθμό των δικαιούχων, σύμφωνα με το άρθρο 17 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 809/2014 της Επιτροπής.*

Βλ. επίσης την απάντηση της Επιτροπής στα σημεία 7.52 και 7.65.

7.52. *Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η σταδιακή εφαρμογή της αίτησης ενίσχυσης με γεωχωρικά στοιχεία και η εναλλακτική επιλογή να συνεχιστούν οι αιτήσεις σε έντυπη μορφή προβλέφθηκαν στο δίκαιο της ΕΕ, επειδή αναμενόταν ότι ορισμένοι γεωργοί μπορεί να αντιμετωπίσουν δυσκολίες να προσαρμοστούν στο νέο σύστημα. Βλ. άρθρο 17 παράγραφος 3 και αιτιολογική σκέψη 15 του κανονισμού 809/2014.*

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

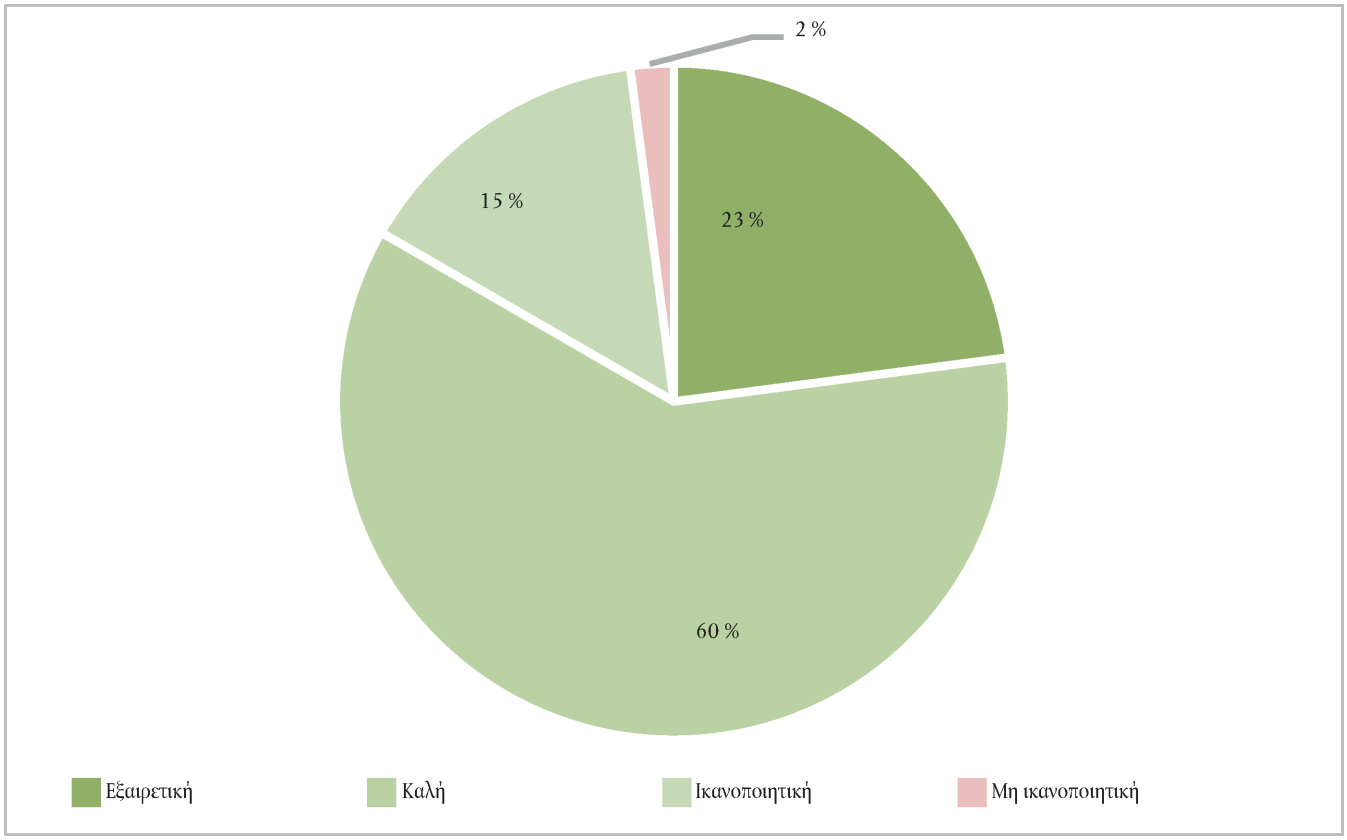
7.54. Το 67 % των δικαιούχων που απάντησαν στην ερώτησή μας για την εξοικονόμηση χρόνου δήλωσε ότι χρειαζόταν πλέον λιγότερος χρόνος για την ολοκλήρωση της υποβολής της αίτησης ενίσχυσης. Ομοίως, περισσότεροι από τους μισούς οργανισμούς πληρωμών επιβεβαίωσαν ότι είχαν οικονομία χρόνου κατά τη διεκπεραίωση των αιτήσεων. Δύο οργανισμοί πληρωμών, που είχαν αρχίσει να χρησιμοποιούν την εφαρμογή μόλις το 2016 ή το 2017, θεωρούσαν ότι ήταν ακόμη νωρίς για να καταλήξουν σε συμπεράσματα ως προς την πιθανή εξοικονόμηση χρόνου. Τρεις οργανισμοί πληρωμών ανέφεραν ότι το ηλεκτρονικό σύστημα που χρησιμοποιούσαν προηγουμένως διέθετε ήδη τα βασικά χαρακτηριστικά της ΑΕΓΣ.

7.55. Το 72 % των δικαιούχων που απάντησαν μας δήλωσε ότι η εφαρμογή αυτή ήταν φιλικότερη προς τον χρήστη σε σύγκριση με τα παλαιότερα συστήματα και ότι έκρινε ικανοποιητική την βοήθεια και την καθοδήγηση που παρείχαν οι οργανισμοί πληρωμών. Συνολικά, η αξιολόγηση των δικαιούχων ήταν θετική (βλέπε ***πλαίσιο 7.10***).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

7.55. *Η Επιτροπή αναγνωρίζει τη συνολική θετική εικόνα που δημιουργείται.*

Πλαίσιο 7.10 – Ικανοποιημένοι οι δικαιούχοι από την ΑΕΓΣ

Πηγή: ΕΕΣ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Αξιολόγηση των επιδόσεων των επενδυτικών έργων στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης

7.56. Αξιολογήσαμε 29 επενδυτικά έργα στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης, τα οποία περιλαμβάνονταν στο δείγμα μας και κάλυπταν μια σειρά μέτρων, συμπεριλαμβανομένων των εξής:

— κατασκευής κτιρίων γεωργικών εκμεταλλεύσεων και εκσυγχρονισμού του εξοπλισμού τους,

— παροχής στήριξης για την εκκίνηση επιχείρησης σε γεωργούς νεαρής ηλικίας και γεωργούς με εκμεταλλεύσεις μικρού μεγέθους,

— ανάπτυξης αγροτικών υποδομών, όπως βελτίωση οδικών δικτύων και ευρυζωνικά δίκτυα.

7.57. Αξιολογήσαμε κατά πόσον:

— οι προϋποθέσεις επιλεξιμότητας που ίσχυαν για το οικείο μέτρο ήταν σύμφωνες με τις προτεραιότητες που είχαν προσδιοριστεί στο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης και αν η διαδικασία επιλογής ήταν η ενδεδειγμένη,

— οι δικαιούχοι υλοποίησαν τα έργα βάσει του προγραμματισμού,

— τα κράτη μέλη είχαν ελέγξει τον εύλογο χαρακτήρα των δηλωθεισών δαπανών,

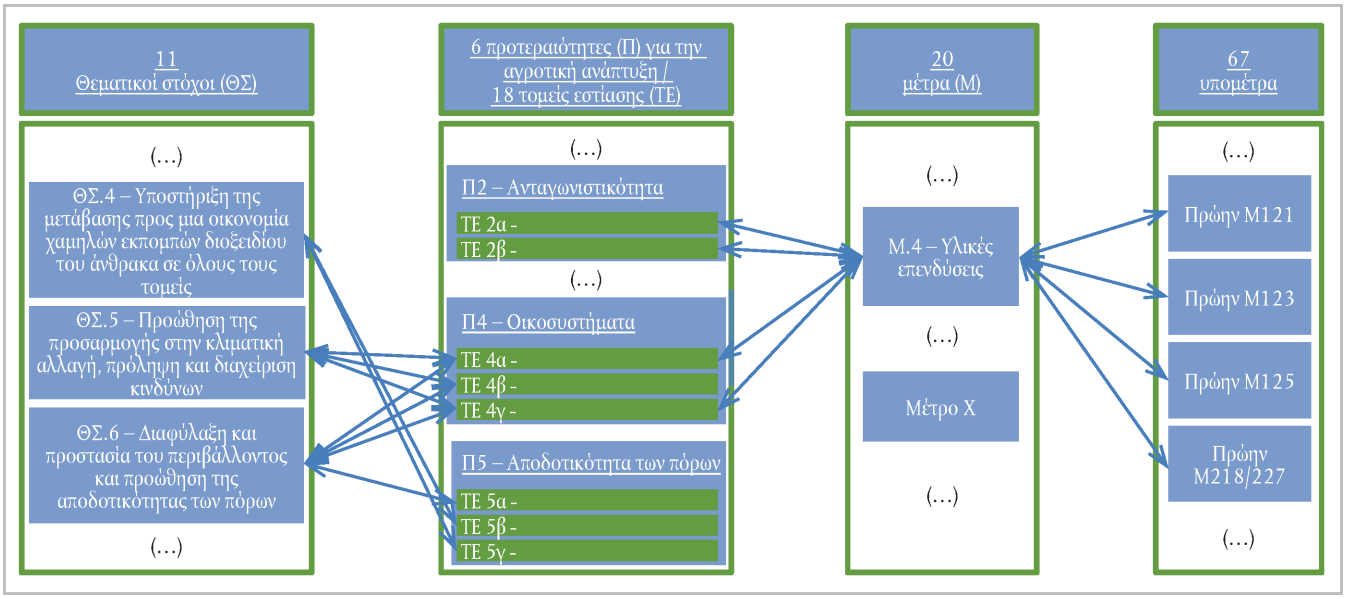
— είχαν χρησιμοποιηθεί ορθά οι επιλογές απλουστευμένου κόστους.

Οι προϋποθέσεις επιλεξιμότητας και τα κριτήρια επιλογής των έργων εναρμονίζονταν σε γενικές γραμμές με τις προτεραιότητες για την αγροτική ανάπτυξη

7.58. Η ΕΕ έχει ορίσει 11 θεματικούς στόχους, επιδίωξη των οποίων είναι η σύνδεση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» με τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία, στα οποία ανήκει το ΕΓΤΑΑ. Όσον αφορά την πολιτική αγροτικής ανάπτυξης, οι μακροπρόθεσμοι στρατηγικοί στόχοι για την περίοδο 2014-2020 διαρθρώνονται σε έξι προτεραιότητες που αναλύονται σε 18 τομείς εστίασης ([28]) (βλέπε ***πλαίσιο 7.11***). Ένα δεδομένο μέτρο μπορεί να συμβάλλει σε περισσότερες προτεραιότητες αγροτικής ανάπτυξης και αρκετά μέτρα μπορεί να αναφέρονται σε μία και μόνο τέτοια προτεραιότητα.

([28]) Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το πλαίσιο επιδόσεων για την περίοδο 2014-2020 παρέχονται στην ειδική έκθεσή μας αριθ. 16/2017, με τίτλο «Προγραμματισμός στο πλαίσιο της αγροτικής ανάπτυξης: λιγότερη πολυπλοκότητα και μεγαλύτερη έμφαση στα αποτελέσματα».

Πλαίσιο 7.11 – Απεικόνιση των σχέσεων μεταξύ θεματικών στόχων, προτεραιοτήτων για την αγροτική ανάπτυξη και μέτρων

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.59. Σε 26 από τις 29 περιπτώσεις που εξετάσαμε, διαπιστώσαμε ότι το μέτρο εναρμονιζόταν με τις προτεραιότητες και τους τομείς εστίασης που είχαν οριστεί στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης, και ότι τα κράτη μέλη είχαν εφαρμόσει κατάλληλες διαδικασίες επιλογής. Ωστόσο, όπως επισημάναμε και στην ειδική έκθεσή μας αριθ. 16/2017, η συμβολή των προτεραιοτήτων και των τομέων εστίασης για την αγροτική ανάπτυξη στην επίτευξη κάθε θεματικού στόχου είναι δύσκολο να αξιολογηθεί.

7.60. Στις υπόλοιπες τρεις περιπτώσεις, οι εθνικές αρχές δεν είχαν ορίσει κατάλληλες προϋποθέσεις επιλεξιμότητας ή δεν είχαν εφαρμόσει αποτελεσματικές διαδικασίες επιλογής. Σε μία από τις περιπτώσεις αυτές, οι εθνικές αρχές είχαν ορίσει εκ των προτέρων τα ενδεδειγμένα κριτήρια επιλογής και είχαν βαθμολογήσει τις αιτήσεις ανάλογα με την ικανοποίησή τους. Εντούτοις, οι αρχές δεν είχαν ορίσει ελάχιστη βαθμολογία, με αποτέλεσμα να χρηματοδοτηθούν όλες οι αιτήσεις έργων. Στις περιπτώσεις δύο άλλων έργων, η ελάχιστη βαθμολογία που είχαν ορίσει οι εθνικές αρχές ήταν πολύ χαμηλή, ώστε να διασφαλιστεί επαρκής στόχευση.

Στις περισσότερες περιπτώσεις, οι δικαιούχοι είχαν υλοποιήσει τα έργα βάσει του προγραμματισμού και τα κράτη μέλη είχαν ελέγξει τον εύλογο χαρακτήρα των δαπανών

7.61. Κατά τον χρόνο του ελέγχου μας, 19 από τα 29 έργα που εξετάσαμε είχαν ολοκληρωθεί. Διαπιστώσαμε ότι 17 από αυτά είχαν υλοποιηθεί βάσει του προγραμματισμού (βλέπε παράδειγμα στο ***πλαίσιο 7.12***).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

7.59. *Τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης αποτελούν μέσα επίτευξης των στόχων των προτεραιοτήτων και των τομέων εστίασης. Λόγω της ποικιλομορφίας τους και των πολλαπλών σκοπών που επιδιώκουν, δεν είναι δυνατή η άμεση σύνδεση μέτρων και θεματικών στόχων. Η εν λόγω αντιστοιχία καθίσταται εμφανής όταν τα μέτρα αποδίδονται στους τομείς εστίασης.*

7.60. *Οι εθνικές αρχές μπορούν να καθορίζουν δεσμεύσεις και άλλες υποχρεώσεις που διασφαλίζουν την αποτελεσματική εφαρμογή ενός μέτρου, τηρώντας παράλληλα τα κριτήρια επιλεξιμότητας που κανονικά περιλαμβάνονται στη νομοθεσία της ΕΕ.*

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Πλαίσιο 7.12 – Παράδειγμα έργου που είχε υλοποιηθεί βάσει του προγραμματισμού

Εξετάσαμε μία ενίσχυση προς γεωργική εκμετάλλευση στην Ιταλία (Βένετο), στο πλαίσιο μέτρου που αποσκοπούσε στην ενίσχυση της βιωσιμότητας και της ανταγωνιστικότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων με τη διευκόλυνση της αναδιάρθρωσης και του εκσυγχρονισμού τους.

Οι προϋποθέσεις επιλεξιμότητας και τα κριτήρια επιλογής ήταν προσανατολισμένα σε επενδύσεις που θα βελτίωναν τη βιωσιμότητα των εκμεταλλεύσεων, θα μείωναν τον περιβαλλοντικό αντίκτυπό τους ή θα βελτίωναν τη μεταχείριση των ζώων. Η συγκεκριμένη επένδυση συνίστατο στην προμήθεια σιρών και αυτοματοποιημένου εξοπλισμού για την αποθήκευση και την προετοιμασία ζωοτροφών.

Ο εξοπλισμός της εκμετάλλευσης εκσυγχρονίστηκε και η βιωσιμότητά της βελτιώθηκε χάρη στη μείωση του κόστους των ζωοτροφών.

7.62. Σε 4 από τα 29 έργα που εξετάσαμε, η ενίσχυση συνίστατο στην καταβολή κατ' αποκοπήν ποσών. Σε 23 περιπτώσεις, οι εθνικές αρχές είχαν θεσπίσει διαδικασίες για την επαλήθευση του εύλογου χαρακτήρα των δαπανών που δηλώνονταν, όπως διαδικασία σύναψης δημόσιων συμβάσεων, κόστος αναφοράς ή σύγκριση προσφορών. Στις υπόλοιπες δύο περιπτώσεις, τέτοιες διαδικασίες είτε δεν προβλέπονταν είτε δεν εφαρμόστηκαν.

Τα κράτη μέλη χρησιμοποίησαν ελάχιστα τις επιλογές απλουστευμένου κόστους

7.63. Κατά την περίοδο 2014-2020, τα κράτη μέλη μπορούν, εναλλακτικά της απόδοσης των πραγματοποιηθεισών δαπανών, να χρησιμοποιούν επιλογές απλουστευμένου κόστους, ήτοι τυποποιημένες κλίμακες μοναδιαίου κόστους, κατ' αποκοπήν ποσά και ενιαίους συντελεστές χρηματοδότησης ([29]). Η χρήση των επιλογών απλουστευμένου κόστους μπορεί δυνητικά να απλουστεύσει τις διοικητικές διαδικασίες και να συμβάλει στη συγκράτηση των δαπανών ([30]).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

7.63. *Η χρήση επιλογών απλουστευμένου κόστους (ΕΑΚ) αναπτύχθηκε περαιτέρω στο πλαίσιο της παρούσας περιόδου προγραμματισμού για τα μέτρα εκτός ΟΣΔΕ και άλλα μέτρα οι δαπάνες των οποίων δεν επιστρέφονται με τη χρήση ΕΑΚ που κατοχυρώνονται στον κανονισμό που αφορά ειδικά το Ταμείο.*

([29]) Άρθρο 67, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 320).

([30]) Βλέπε σημεία 73 και 74 της ειδικής έκθεσης αριθ. 11/2018, με τίτλο «Νέες επιλογές για τη χρηματοδότηση έργων αγροτικής ανάπτυξης: αν και απλούστερες, δεν εστιάζουν στα αποτελέσματα».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.64. Εκτιμούμε ότι, στις περιπτώσεις 23 έργων που εξετάσαμε, θα μπορούσαν να είχαν χρησιμοποιηθεί επιλογές απλουστευμένου κόστους τουλάχιστον για ορισμένα στοιχεία δαπανών. Ωστόσο, αυτές χρησιμοποιήθηκαν μόνο σε πέντε περιπτώσεις ([31]). Αυτό ενισχύει τη διαπίστωση της ειδικής έκθεσης που δημοσιεύσαμε πρόσφατα σχετικά με τη χρηματοδότηση έργων αγροτικής ανάπτυξης, ήτοι ότι οι εν λόγω επιλογές χρησιμοποιούνται σε περιορισμένο βαθμό, εν μέρει λόγω της μεγάλης ποικιλίας μέτρων και δικαιούχων ([32]).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

7.64. *Η Επιτροπή θεωρεί ότι η χρήση ΕΑΚ συνιστά καινοτομία για τις δαπάνες που δεν συνδέονται με την έκταση ή τον αριθμό των ζώων. Απαιτείται κάποιος χρόνος για την υιοθέτησή τους από τα κράτη μέλη. Ωστόσο, επί του παρόντος η εισαγωγή ορισμένων ΕΑΚ γίνεται μέσω τροποποιήσεων των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης.*

Συμπέρασμα

7.65. Η πλειονότητα των αιτούντων στρεμματικές ενισχύσεις στους οποίους πραγματοποιήσαμε επίσκεψη χρησιμοποιούν ήδη την ΑΕΓΣ, με αποτέλεσμα τη μείωση των σφαλμάτων και την εξοικονόμηση χρόνου στις περισσότερες περιπτώσεις. Το 23 % των γεωργών με τους οποίους συνομιλήσαμε εξακολουθούσαν να υποβάλουν αιτήσεις χωρίς να χρησιμοποιούν την εφαρμογή ΑΕΓΣ.

7.65. *Η Επιτροπή σημειώνει ότι η νομοθεσία της ΕΕ προβλέπει τη σταδιακή εφαρμογή της αίτησης ενίσχυσης με γεωχωρικά στοιχεία. Σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα, τα κράτη μέλη υποχρεούνταν να καλύπτουν το 25 % των γεωργικών εκτάσεων με αιτήσεις ενίσχυσης με γεωχωρικά στοιχεία για το έτος υποβολής αιτήσεων 2016 (οικονομικό έτος 2017), 75 % για το έτος υποβολής αιτήσεων 2017 (οικονομικό έτος 2018) και να εξασφαλίσουν την κάλυψη κατά το έτος υποβολής αιτήσεων 2018 (οικονομικό έτος 2019) (βλ. άρθρο 17 παράγραφος 2 του κανονισμού 809/2014).*

7.66. Το 2017 πραγματοποιήσαμε επίσκεψη σε 29 επενδυτικά έργα αγροτικής ανάπτυξης. Γενικώς, όσον αφορά τα έργα αυτά, οι προϋποθέσεις επιλεξιμότητας εναρμονίζονταν με τις προτεραιότητες που προσδιορίζονταν στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης και οι διαδικασίες επιλογής ήταν οι ενδεδειγμένες. Οι δικαιούχοι στους οποίους πραγματοποιήσαμε επίσκεψη είχαν υλοποιήσει σε γενικές γραμμές τα επενδυτικά έργα αγροτικής ανάπτυξης του δείγματός μας σύμφωνα με τον προγραμματισμό και τα κράτη μέλη είχαν ελέγξει τον εύλογο χαρακτήρα των σχετικών δαπανών. Εντούτοις, τα κράτη μέλη χρησιμοποίησαν ελάχιστα τις επιλογές απλουστευμένου κόστους

Συστάσεις

7.67. Βάσει των διαπιστώσεων και του συμπεράσματός μας, συνιστούμε στην Επιτροπή:

— **Σύσταση 4:** Να παρακολουθήσει την πρόοδο που σημειώνουν οι οργανισμοί πληρωμών στη στήριξη των γεωργών που δεν χρησιμοποιούν ακόμη την ΑΕΓΣ και να προάγει τις βέλτιστες πρακτικές, ώστε να αντληθούν τα μέγιστα δυνατά οφέλη από το νέο σύστημα και να εξασφαλιστεί η πλήρης εφαρμογή του εντός των κανονιστικών προθεσμιών (βλέπε σημεία 7.51 και 7.52).

  Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: 2020.

Η Επιτροπή αποδέχεται αυτή τη σύσταση και θεωρεί ότι εφαρμόζεται. Η Επιτροπή παρακολουθεί την πρόοδο που σημειώνεται στα κράτη μέλη και θα εξακολουθήσει να το πράττει. Η αίτησης ενίσχυσης με γεωχωρικά στοιχεία εφαρμόστηκε αμέσως στα περισσότερα κράτη μέλη, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που καθορίζεται στη νομοθεσία της ΕΕ.

([31]) Σε 3 από τις 5 περιπτώσεις, η χρήση κατ' αποκοπήν ποσών ήταν υποχρεωτική βάσει των εφαρμοστέων ενωσιακών κανόνων.

([32]) Βλέπε σημείο 79 της ειδικής έκθεσής μας αριθ. 11/2018.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7.1

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ «ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ»

	2017	**2016**
ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ		
Άμεσες ενισχύσεις	**121**	201
Μέτρα στήριξης της αγοράς, αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον, δράση για το κλίμα και αλιεία	**109**	179
Σύνολο πράξεων του τομέα «Φυσικοί πόροι»	**230**	380
ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ ΠΟΣΟΤΙΚΩΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ		
Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος: «Φυσικοί πόροι»	**2,4 %**	2,5 %
Ανώτατο όριο σφάλματος (ΑΟΣ)	3,9 %	
Κατώτατο όριο σφάλματος (ΚΟΣ)	0,9 %	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7.2

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΘΕ ΚΡΑΤΟΥΣ ΜΕΛΟΥΣ ΓΙΑ ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ, ΤΗΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ, ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ, ΤΗ ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΙΜΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΛΙΕΙΑ ([1])

Κάτω Χώρες

Πράξεις που δεν περιέχουν σφάλμα:	2
Μη προσδιορισμένα ποσοτικώς σφάλματα:	-
Προσδιορισμένα ποσοτικώς σφάλματα < 20 %:	-
Προσδιορισμένα ποσοτικώς σφάλματα ≥ 20 %:	-
Σύνολο:	2

Ηνωμένο Βασίλειο

Πράξεις που δεν περιέχουν σφάλμα:	4
Μη προσδιορισμένα ποσοτικώς σφάλματα:	-
Προσδιορισμένα ποσοτικώς σφάλματα < 20 %:	2
Προσδιορισμένα ποσοτικώς σφάλματα ≥ 20 %:	-
Σύνολο:	6

Γερμανία

Πράξεις που δεν περιέχουν σφάλμα:	2
Μη προσδιορισμένα ποσοτικώς σφάλματα:	1
Προσδιορισμένα ποσοτικώς σφάλματα < 20 %:	1
Προσδιορισμένα ποσοτικώς σφάλματα ≥ 20 %:	-
Σύνολο:	4

Σουηδία

Πράξεις που δεν περιέχουν σφάλμα:	3
Μη προσδιορισμένα ποσοτικώς σφάλματα:	1
Προσδιορισμένα ποσοτικώς σφάλματα < 20 %:	1
Προσδιορισμένα ποσοτικώς σφάλματα ≥ 20 %:	-
Σύνολο:	5

Φινλανδία

Δεν εξετάστηκε καμία πράξη για το 2017

Λετονία

Δεν εξετάστηκε καμία πράξη για το 2017

Λιθουανία

Πράξεις που δεν περιέχουν σφάλμα:	6
Μη προσδιορισμένα ποσοτικώς σφάλματα:	1
Προσδιορισμένα ποσοτικώς σφάλματα < 20 %:	1
Προσδιορισμένα ποσοτικώς σφάλματα ≥ 20 %:	-
Σύνολο:	8

Ιρλανδία

Πράξεις που δεν περιέχουν σφάλμα:	-
Μη προσδιορισμένα ποσοτικώς σφάλματα:	2
Προσδιορισμένα ποσοτικώς σφάλματα < 20 %:	-
Προσδιορισμένα ποσοτικώς σφάλματα ≥ 20 %:	-
Σύνολο:	2

Δανία

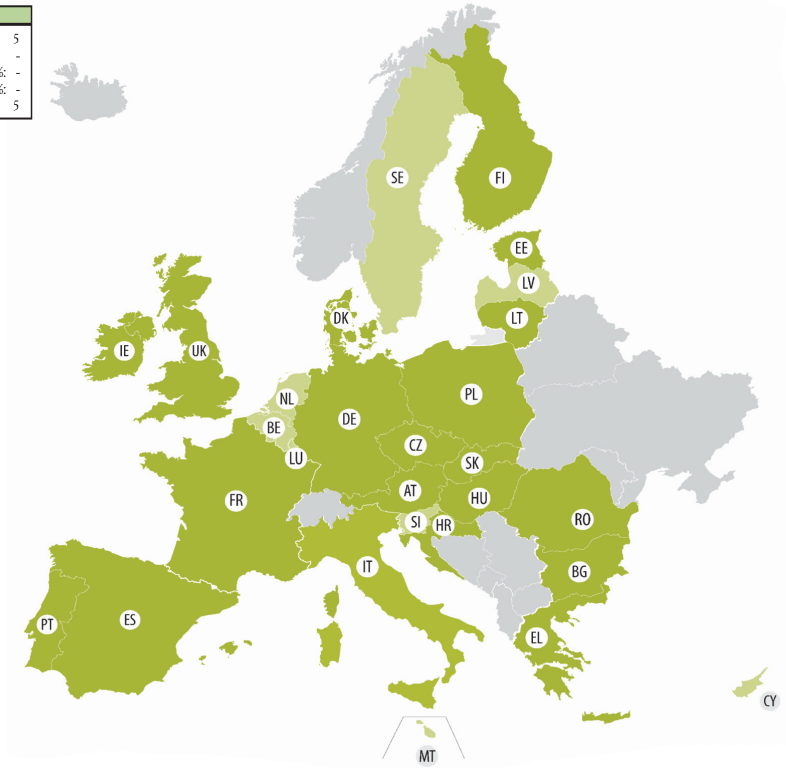
Πράξεις που δεν περιέχουν σφάλμα:	5
Μη προσδιορισμένα ποσοτικώς σφάλματα:	-
Προσδιορισμένα ποσοτικώς σφάλματα < 20 %:	-
Προσδιορισμένα ποσοτικώς σφάλματα ≥ 20 %:	-
Σύνολο:	5

Εσθονία

Δεν εξετάστηκε καμία πράξη για το 2017

Πολωνία

Πράξεις που δεν περιέχουν σφάλμα:	6
Μη προσδιορισμένα ποσοτικώς σφάλματα:	1
Προσδιορισμένα ποσοτικώς σφάλματα < 20 %:	2
Προσδιορισμένα ποσοτικώς σφάλματα ≥ 20 %:	1
Σύνολο:	10

Βέλγιο

Δεν εξετάστηκε καμία πράξη για το 2017

Τσεχική Δημοκρατία

Δεν εξετάστηκε καμία πράξη για το 2017

Λουξεμβούργο

Δεν εξετάστηκε καμία πράξη για το 2017

Σλοβακία

Δεν εξετάστηκε καμία πράξη για το 2017

Γαλλία

Πράξεις που δεν περιέχουν σφάλμα:	8
Μη προσδιορισμένα ποσοτικώς σφάλματα:	-
Προσδιορισμένα ποσοτικώς σφάλματα < 20 %:	3
Προσδιορισμένα ποσοτικώς σφάλματα ≥ 20 %:	-
Σύνολο:	11

Αυστρία

Πράξεις που δεν περιέχουν σφάλμα:	7
Μη προσδιορισμένα ποσοτικώς σφάλματα:	1
Προσδιορισμένα ποσοτικώς σφάλματα < 20 %:	-
Προσδιορισμένα ποσοτικώς σφάλματα ≥ 20 %:	-
Σύνολο:	8

Πορτογαλία

Πράξεις που δεν περιέχουν σφάλμα:	6
Μη προσδιορισμένα ποσοτικώς σφάλματα:	1
Προσδιορισμένα ποσοτικώς σφάλματα < 20 %:	1
Προσδιορισμένα ποσοτικώς σφάλματα ≥ 20 %:	1
Σύνολο:	9

Ουγγαρία

Δεν εξετάστηκε καμία πράξη για το 2017

Ισπανία

Πράξεις που δεν περιέχουν σφάλμα:	1
Μη προσδιορισμένα ποσοτικώς σφάλματα:	-
Προσδιορισμένα ποσοτικώς σφάλματα < 20 %:	-
Προσδιορισμένα ποσοτικώς σφάλματα ≥ 20 %:	1
Σύνολο:	2

Ρουμανία

Πράξεις που δεν περιέχουν σφάλμα:	12
Μη προσδιορισμένα ποσοτικώς σφάλματα:	-
Προσδιορισμένα ποσοτικώς σφάλματα < 20 %:	-
Προσδιορισμένα ποσοτικώς σφάλματα ≥ 20 %:	-
Σύνολο:	12

Ιταλία

Πράξεις που δεν περιέχουν σφάλμα:	6
Μη προσδιορισμένα ποσοτικώς σφάλματα:	1
Προσδιορισμένα ποσοτικώς σφάλματα < 20 %:	-
Προσδιορισμένα ποσοτικώς σφάλματα ≥ 20 %:	1
Σύνολο:	8

Σλοβενία

Δεν εξετάστηκε καμία πράξη για το 2017

Κροατία

Πράξεις που δεν περιέχουν σφάλμα:	4
Μη προσδιορισμένα ποσοτικώς σφάλματα:	-
Προσδιορισμένα ποσοτικώς σφάλματα < 20 %:	3
Προσδιορισμένα ποσοτικώς σφάλματα ≥ 20 %:	-
Σύνολο:	7

Μάλτα

Δεν εξετάστηκε καμία πράξη για το 2017

Ελλάδα

Πράξεις που δεν περιέχουν σφάλμα:	1
Μη προσδιορισμένα ποσοτικώς σφάλματα:	1
Προσδιορισμένα ποσοτικώς σφάλματα < 20 %:	1
Προσδιορισμένα ποσοτικώς σφάλματα ≥ 20 %:	2
Σύνολο:	5

Κύπρος

Δεν εξετάστηκε καμία πράξη για το 2017

Βουλγαρία

Δεν εξετάστηκε καμία πράξη για το 2017

Βάσει των ελεγκτικών εργασιών μας καταλήγουμε σε εκτίμηση του πιθανού επιπέδου σφάλματος στον συνολικό πληθυσμό. Οι εργασίες μας βασίζονται σε μέθοδο δειγματοληψίας με πιθανότητα ανάλογη του μεγέθους και, ως εκ τούτου, δεν παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τη συχνότητα εμφάνισης σφαλμάτων στους πληθυσμούς που υποβάλλουμε σε έλεγχο (κάτι τέτοιο θα απαιτούσε την τυχαία επιλογή πράξεων). Για τους λόγους αυτούς, τα ανωτέρω αριθμητικά στοιχεία δεν πρέπει να θεωρείται ότι δηλώνουν τη συχνότητα εμφάνισης σφαλμάτων, είτε στις χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ πράξεις είτε στα επιμέρους κράτη μέλη, ούτε είναι η συχνότητα εμφάνισης σφαλμάτων σε δείγματα που επιλέγονται από διαφορετικά κράτη μέλη ενδεικτική του σχετικού επιπέδου σφάλματος στα συγκεκριμένα κράτη μέλη.

([1]) Εξαιρουμένων των πέντε εξετασθεισών πράξεων υπό άμεση διαχείριση στους τομείς του περιβάλλοντος, της δράσης για το κλίμα και της αλιείας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7.3

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΩΝ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ ΜΕ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟ ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ 20 % ΓΙΑ ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ, ΤΗΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ, ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ, ΤΗ ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΙΜΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΛΙΕΙΑ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Εισαγωγή

Κατ' εφαρμογήν της γενικής μεθοδολογίας του ελέγχου που περιγράφεται στο ***παράρτημα 1.1***, υποβάλαμε σε ελεγκτικές δοκιμασίες αντιπροσωπευτικό δείγμα πράξεων, προκειμένου να εκτιμήσουμε το επίπεδο *παρατυπίας* στον πληθυσμό που επελέγη για τον συγκεκριμένο τομέα του ΠΔΠ. Τα σφάλματα που εντοπίσαμε με τις ελεγκτικές δοκιμασίες δεν νοούνται ως εξαντλητική απαρίθμηση ούτε μεμονωμένων σφαλμάτων ούτε δυνητικών ειδών σφάλματος. Περιγράφουμε κατωτέρω τέσσερα σφάλματα με αντίκτυπο που αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 20 % της αξίας της εξετασθείσας πράξης για τις δαπάνες σχετικά με τα μέτρα στήριξης της αγοράς, την αγροτική ανάπτυξη, το περιβάλλον, τη δράση για το κλίμα και την αλιεία. Στα ***πλαίσια 7.5*** και ***7.6*** παρουσιάζονται τα δύο άλλα παραδείγματα που εντοπίσαμε. Τα 6 αυτά σφάλματα εντοπίστηκαν σε πράξεις αξίας κυμαινόμενης μεταξύ 3 500 ευρώ και 1,6 εκατομμυρίων ευρώ, ήτοι μέσης αξίας ελάχιστα μικρότερης των 17 000 ευρώ ([1]).

Παραδείγματα σφαλμάτων

Μέτρα στήριξης της αγοράς, αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον, δράση για το κλίμα και αλιεία

Μη επιλέξιμος δικαιούχος — Μη επιλέξιμη δραστηριότητα/δαπάνη — Μη επιλέξιμο έργο

Παράδειγμα 1 — Μη επιλέξιμο έργο λόγω ανεπαρκούς απόδοσης της επένδυσης

Στην Πορτογαλία εξετάσαμε ενίσχυση που χορηγήθηκε σε εκμετάλλευση για την αναβάθμιση του αρδευτικού συστήματός της. Σύμφωνα με τα κριτήρια επιλεξιμότητας, από την αίτηση ενίσχυσης έπρεπε να προκύπτει ότι η επένδυση θα είχε θετική απόδοση. Βάσει των πληροφοριών που περιέχονταν στην αίτηση ενίσχυσης, οι αρχές ενέκριναν το έργο. Εντούτοις, κατά τον χρόνο της έγκρισης, ο δικαιούχος δεν καλλιεργούσε πλέον ένα από τα αγροτεμάχια που είχαν ληφθεί υπόψη για τον υπολογισμό της απόδοσης της επένδυσης. Αν είχαν ληφθεί υπόψη τα αγροτεμάχια που όντως καλλιεργούσε ο συγκεκριμένος γεωργός, η υπολογισθείσα απόδοση της επένδυσης δεν θα ήταν θετική. Ως εκ τούτου, το έργο δεν θα έπρεπε να είχε χρηματοδοτηθεί, γεγονός που συνεπάγεται σφάλμα σε ποσοστό 100 %.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη την παρατήρηση του ΕΕΣ στο παράρτημα 7.2 ότι η επισκόπηση των πράξεων του ΕΕΣ δεν αποτελεί οδηγό για το σχετικό επίπεδο σφάλματος στα κράτη μέλη του δείγματος. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με τα αποτελέσματα των ελέγχων της Επιτροπής και των κρατών μελών παρουσιάζονται για κάθε κράτος μέλος στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων και στα τεχνικά παραρτήματα των υπηρεσιών της Επιτροπής που εκτελούν κονδύλια της ΕΕ υπό επιμερισμένη διαχείριση.

([1]) Το ήμισυ του συνόλου των σφαλμάτων με αντίκτυπο τουλάχιστον 20 % εντοπίστηκαν σε πράξεις αξίας μικρότερης των 17 000 ευρώ και το υπόλοιπο σε πράξεις μεγαλύτερης αξίας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
Παράδειγμα 2 — Στήριξη σε δικαιούχο που δεν διέθετε επαρκή δικαιώματα αναφύτευσης	
Στην Ισπανία εξετάσαμε ενίσχυση συνεισφοράς στις δαπάνες αναδιάρθρωσης και μετατροπής αμπελώνων. Βάσει των εθνικών κανόνων, ο δικαιούχος έπρεπε να διαθέτει δικαιώματα αναφύτευσης για την προς αναδιάρθρωση έκταση πριν από την προθεσμία υποβολής της αίτησης ενίσχυσης. Ωστόσο, για ένα αγροτεμάχιο, ο δικαιούχος τον οποίο επισκεφθήκαμε είχε αποκτήσει τα δικαιώματα αναφύτευσης μετά τη λήξη της προθεσμίας, με αποτέλεσμα σφάλμα σε ποσοστό 44 %.	
Παράδειγμα 3 — Τεχνική βοήθεια στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης χρησιμοποιήθηκε και στο πλαίσιο του ΕΓΤΕ	
Εξετάσαμε μια πληρωμή προς τον ελληνικό οργανισμό πληρωμών για τεχνική βοήθεια σε σχέση με προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης και διαπιστώσαμε ότι η χρηματοδοτηθείσα υποδομή ΤΠ και η σχετική τεχνική υποστήριξη χρησιμοποιήθηκαν και για τη διαχείριση της βοήθειας στο πλαίσιο του ΕΓΤΕ. Δεδομένου ότι επιλέξιμη ήταν μόνον η συμβολή στις δραστηριότητες στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης, κρίναμε μη επιλέξιμο μέρος των δαπανών και εκτιμήσαμε ότι το σφάλμα αντιστοιχεί σε ποσοστό 23 %.	*Η Επιτροπή θα λάβει υπόψη αυτή τη διαπίστωση κατά τον σχεδιασμό των μελλοντικών ερευνών εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση.*
Σφάλματα που αφορούν μη επιλέξιμους δικαιούχους, μη επιλέξιμες δραστηριότητες ή δαπάνες και μη επιλέξιμα έργα (τα οποία προσδιορίστηκαν ποσοτικώς σε ποσοστό χαμηλότερο του 20 %) εντοπίσαμε στη Γερμανία, στην Κροατία και στην Πορτογαλία, καθώς και σε τρεις πράξεις υπό άμεση διαχείριση που αφορούν δαπάνες για την προστασία του περιβάλλοντος.	
Μη τήρηση των γεωργο-περιβαλλοντικο-κλιματικών δεσμεύσεων	
Παράδειγμα 4 — Μη τήρηση γεωργο-περιβαλλοντικών δεσμεύσεων σε ευαίσθητες στα νιτρικά περιοχές	
Στην Ελλάδα, εξετάσαμε ενίσχυση προς γεωργό στο πλαίσιο γεωργο-περιβαλλοντικο-κλιματικού μέτρου για την προστασία ευαίσθητων στα νιτρικά περιοχών. Η δέσμευση έθετε περιορισμούς στην ποσότητα λιπάσματος και στον όγκο ύδατος άρδευσης που επιτρεπόταν να χρησιμοποιηθούν στα αγροτεμάχια. Στην περίπτωση των αγροτεμαχίων με κλίση άνω του 6 % ίσχυαν αυστηρότεροι περιορισμοί, λόγω του υψηλότερου κινδύνου εκροής των λιπασμάτων και του ύδατος. Εντούτοις, σε δύο αγροτεμάχια με κλίση άνω του 6 %, ο δικαιούχος δεν είχε συμμορφωθεί με τις αυστηρότερες απαιτήσεις όσον αφορά τη λίπανση και την άρδευση, με αποτέλεσμα σφάλμα σε ποσοστό 20 %.	*Η μέτρηση που παρείχαν οι εθνικές αρχές ανέφερε ότι η κλίση ήταν κάτω του 6 %. Για τα αγροτεμάχια με ανομοιόμορφη κλίση ο τρόπος μέτρησης της κλίσης δεν είναι πάντα προφανής από τεχνική άποψη. Η Επιτροπή θεωρεί ότι για τα αγροτεμάχια, όπως το επίμαχο, δεν πρέπει κατ' ανάγκη να λαμβάνεται υπόψη για τη μέτρηση της κλίσης το απόλυτο ελάχιστο και το απόλυτο υψηλότερο σημείο. Αντιθέτως, πρέπει να λαμβάνονται το υψηλότερο και το χαμηλότερο αντιπροσωπευτικό σημείο του αγροτεμαχίου.*
Σφάλμα λόγω της μη τήρησης γεωργο-περιβαλλοντικών δεσμεύσεων (το οποίο προσδιορίστηκε ποσοτικώς σε ποσοστό χαμηλότερο του 20 %) εντοπίσαμε επίσης στη Σουηδία.	*Η Επιτροπή θα εξετάσει περαιτέρω το ζήτημα αυτό με τις εθνικές αρχές.*

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΩΝ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου πλέον	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ως επί το πλείστον	Μερικώς				
2014	7.77. *Σε συνέχεια της επισκόπησης αυτής, καθώς και των διαπιστώσεων και συμπερασμάτων για το 2014, συνιστούμε, όσον αφορά το ΕΓΤΕ, τα εξής:*							
	Σύσταση 1: τα κράτη μέλη να καταβάλλουν περαιτέρω προσπάθειες για να συγκεντρώνουν αξιόπιστα και επικαιροποιημένα πληροφοριακά στοιχεία στις βάσεις δεδομένων LPIS τους σχετικά με το μέγεθος και την επιλεξιμότητα της γεωργικής γης, ιδίως των μόνιμων βοσκοτόπων, καθώς και να αναλύουν και να χρησιμοποιούν συστηματικά κάθε πληροφοριακό στοιχείο που διατίθεται στο πλαίσιο των διοικητικών ελέγχων, περιλαμβανομένων των πλέον πρόσφατων ορθοφωτογραφιών, προκειμένου να αποφεύγεται η πραγματοποίηση πληρωμών για μη επιλέξιμες εκτάσεις.		X					
	όσον αφορά τον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης, συνιστούμε στην Επιτροπή τα εξής:							
	Σύσταση 2: να λάβει κατάλληλα μέτρα με τα οποία να απαιτήσει από τα κράτη μέλη να περιλάβουν στα σχέδια δράσης τους διορθωτικά μέτρα πρόσφορα να αντιμετωπίσουν τις συνήθεις αιτίες σφαλμάτων που εντοπίζονται.		X					
	Σύσταση 3: να αναθεωρήσει τη στρατηγική που ακολουθεί όσον αφορά τους ελέγχους συμμόρφωσης στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης, προκειμένου να διαπιστώσει κατά πόσον οι αδυναμίες του συστήματος που εντοπίζονται σε μία συγκεκριμένη περιφέρεια, όταν πρόκειται για κράτη μέλη με περιφερειακά προγράμματα, εμφανίζονται και σε άλλες περιφέρειες, ιδίως όσον αφορά τα επενδυτικά μέτρα.	X						

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου πλέον	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ως επί το πλείστον	Μερικώς				
2014	*και όσον αφορά αμφότερα το ΕΓΤΕ και τον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης, συνιστούμε στην Επιτροπή:*							
	Σύσταση 4: να διασφαλίσει ότι η νέα διαδικασία διασφάλισης της νομιμότητας και της κανονικότητας των πράξεων, η οποία θα καταστεί υποχρεωτική από το οικονομικό έτος 2015, εφαρμόζεται ορθώς από τους οργανισμούς πιστοποίησης και ότι παρέχει αξιόπιστα στοιχεία σχετικά με το επίπεδο σφάλματος, ούτως ώστε να θεωρείται και η ίδια αξιόπιστη.		X					
	7.78. *Επιπλέον, όσον αφορά τον τομέα της αλιείας, συνιστούμε στην Επιτροπή τα εξής:*							
	Σύσταση 5: να διασφαλίσει ότι οι ελεγκτικές αρχές των κρατών μελών εκτελούν διεξοδικότερα τα καθήκοντά τους, και συγκεκριμένα διενεργώντας τους απαιτούμενους επιτόπιους ελέγχους, εφαρμόζοντας διαδικασίες δικλίδων ποιότητας και βελτιώνοντας την τεκμηρίωση του ελέγχου.			X				

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

Ασφάλεια και ιθαγένεια

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

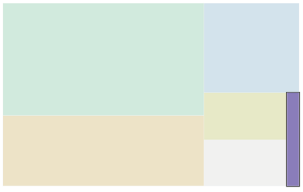
	Σημεία
Εισαγωγή	8.1-8.5
Σύντομη περιγραφή του συγκεκριμένου τομέα του ΠΔΠ	8.2-8.4
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	8.5
Κανονικότητα των πράξεων	8.6-8.7
Εξέταση των επιλεγέντων συστημάτων	8.8-8.13
Επιμερισμένη διαχείριση	8.8-8.12
Ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων και λοιπές ρυθμίσεις διακυβέρνησης	8.13
Συμπέρασμα και συστάσεις	8.14-8.15
Συστάσεις	8.15

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

8.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται οι διαπιστώσεις μας για τον τομέα του ΠΔΠ που φέρει τον τίτλο «Ασφάλεια και ιθαγένεια». Στο ***πλαίσιο 8.1*** παρουσιάζεται επισκόπηση των κύριων δραστηριοτήτων και δαπανών που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του προαναφερόμενου τομέα το 2017.

Πλαίσιο 8.1 — Τομέας του ΠΔΠ «Ασφάλεια και ιθαγένεια» — Αναλυτικά στοιχεία για το 2017

(σε δισεκατ. ευρώ)

Συνολικές πληρωμές για το οικονομικό έτος	2,9
- προπληρωμές (2)	*- 1,8*
+ εκκαθαρίσεις προπληρωμών (2)	*1,6*
Σύνολο ελεγχθέντος πληθυσμού	**2,7**

(1) Περιλαμβάνονται δαπάνες στους τομείς των καταναλωτών, της δικαιοσύνης, των δικαιωμάτων, της ισότητας και της ιθαγένειας.
(2) Σύμφωνα με τον εναρμονισμένο ορισμό των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί (για λεπτομερέστερα στοιχεία, βλέπε σημείο 15 του ***παραρτήματος 1.1***).

Πηγή: Ενοποιημένοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2017.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Σύντομη περιγραφή του συγκεκριμένου τομέα του ΠΔΠ

8.2. Ο τομέας 3 περιλαμβάνει διάφορες πολιτικές, των οποίων κοινός στόχος είναι η ενίσχυση της ιδέας της ευρωπαϊκής ιθαγένειας με τη δημιουργία ενός χώρου ελευθερίας, δικαιοσύνης και ασφάλειας χωρίς εσωτερικά σύνορα.

8.3. Όπως φαίνεται στο ***πλαίσιο 8.1***, ο τομέας πολιτικής με τις περισσότερες δαπάνες είναι αυτός της μετανάστευσης και της ασφάλειας. Κατά συνέπεια, οι περισσότερες δαπάνες προέρχονται από δύο μόνον ταμεία: το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (ΤΑΜΕ) ([1]) και το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας (ΤΕΑ). Τα ταμεία αυτά, τα οποία άρχισαν να λειτουργούν το 2014 και θα συνεχίσουν να λειτουργούν έως το 2020, αντικατέστησαν το πρόγραμμα SOLID («Αλληλεγγύη και διαχείριση των μεταναστευτικών ροών»), το οποίο περιελάμβανε τέσσερα μέσα ([2]) και δύο προγράμματα ([3]). Όπως ίσχυε και για το SOLID, η διαχείριση των περισσότερων κονδυλίων του ΤΑΜΕ και του ΤΕΑ είναι επιμερισμένη μεταξύ των κρατών μελών και της ΓΔ Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων της Επιτροπής. Στόχος του ΤΑΜΕ είναι να συμβάλλει στην αποτελεσματική διαχείριση των μεταναστευτικών ροών, καθώς και στην ανάπτυξη μιας κοινής προσέγγισης της ΕΕ όσον αφορά το άσυλο και τη μετανάστευση. Στόχος του ΤΕΑ είναι η επίτευξη υψηλού επιπέδου ασφάλειας στην ΕΕ. Το ΤΕΑ απαρτίζεται από δύο μέσα ([4]): το ΤΕΑ-Σύνορα και Θεωρήσεις και το ΤΕΑ-Αστυνομία. Το πρώτο υποστηρίζει εναρμονισμένα μέτρα διαχείρισης των συνόρων, καθώς και την ανάπτυξη κοινής πολιτικής για τις θεωρήσεις, ενώ το δεύτερο εστιάζει στη συνεργασία μεταξύ των υπηρεσιών επιβολής του νόμου, καθώς και στη βελτίωση της ικανότητας διαχείρισης κινδύνων και κρίσεων που απειλούν την ασφάλεια.

8.4. Ένα άλλο σημαντικό τμήμα του προϋπολογισμού του εν λόγω τομέα διατίθεται για τη χρηματοδότηση 12 αποκεντρωμένων οργανισμών ([5]), οι οποίοι διαδραματίζουν ενεργό ρόλο στην επιδίωξη των βασικών προτεραιοτήτων της ΕΕ στους τομείς της μετανάστευσης και της ασφάλειας, της δικαστικής συνεργασίας και της υγείας. Ακολουθεί το πρόγραμμα «Τρόφιμα και ζωοτροφές» το οποίο αποσκοπεί στη διασφάλιση της υγείας ανθρώπων, ζώων και φυτών σε όλα τα στάδια της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων και το πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη», που είναι το πρόγραμμα-πλαίσιο της ΕΕ για τη στήριξη των τομέων του πολιτισμού και των οπτικοακουστικών μέσων. Τέλος, ο προϋπολογισμός καλύπτει σειρά προγραμμάτων που αποσκοπούν στην επίτευξη του κοινού στόχου της ενίσχυσης της ασφάλειας και της ιθαγένειας και, ειδικότερα, τα προγράμματα για τη δικαιοσύνη, τους καταναλωτές, καθώς και για τα δικαιώματα, την ισότητα και την ιθαγένεια.

([1]) Η νομική πράξη για τη σύσταση του ΤΑΜΕ διατίθεται στον ιστότοπο Eur-Lex.

([2]) Οι νομικές πράξεις για τη σύσταση των μέσων αυτών διατίθενται στον ιστότοπο Eur-Lex: Ταμείο Εξωτερικών Συνόρων, Ευρωπαϊκό Ταμείο Επιστροφών, Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσφύγων, Ευρωπαϊκό ταμείο ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών.

([3]) «Πρόληψη και καταπολέμηση της εγκληματικότητας» και «Πρόληψη, ετοιμότητα και διαχείριση των συνεπειών της τρομοκρατίας και άλλων κινδύνων που συνδέονται με την ασφάλεια».

([4]) Οι νομικές πράξεις για τη σύσταση των μέσων αυτών διατίθενται στον ιστότοπο Eur-Lex: ΤΕΑ-Σύνορα και Θεωρήσεις, ΤΕΑ-Αστυνομία.

([5]) Υγεία: ECDC, EFSA, EMA. Εσωτερικές υποθέσεις: Frontex, EASO, Ευρωπόλ, CEPOL, eu-LISA, EMCDDA. Δικαιοσύνη: Eurojust, FRA, EIGE.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

8.5. Κατ' εφαρμογήν της προσέγγισης και των μεθόδων ελέγχου που περιγράφονται στο ***παράρτημα 1.1***, το 2017 εξετάσαμε τα ακόλουθα όσον αφορά τον τομέα «Ασφάλεια και ιθαγένεια»:

α) δείγμα 15 *πράξεων*, το οποίο σχεδιάστηκε ώστε να μας βοηθήσει να διαμορφώσουμε συνολική άποψη για τις δαπάνες από τον προϋπολογισμό του 2017, αλλά όχι ώστε να είναι αντιπροσωπευτικό του πλήρους φάσματος των δαπανών που καλύπτει ο συγκεκριμένος τομέας του ΠΔΠ (με άλλα λόγια δεν πραγματοποιήσαμε εκτίμηση του επιπέδου σφάλματος στο πλαίσιο του τομέα 3). Η επιλογή αυτή έγινε με γνώμονα το σχετικά χαμηλό επίπεδο των πληρωμών για τον συγκεκριμένο τομέα πολιτικής το 2017 (περίπου 2 % των δαπανών από τον προϋπολογισμό της ΕΕ συνολικά). Το δείγμα περιελάμβανε οκτώ πράξεις υπό *επιμερισμένη διαχείριση* με τα κράτη μέλη ([6]), πέντε υπό την *άμεση διαχείριση* της Επιτροπής και δύο που σχετίζονταν με την εκκαθάριση προπληρωμών προς οργανισμούς·

β) τα κύρια συστήματα που χρησιμοποιούν η Επιτροπή και τα κράτη μέλη προκειμένου να αποκομίζουν βεβαιότητα για την κανονικότητα των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο των SOLID, TAME και TEA·

γ) κατά πόσον οι *ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων* της ΓΔ Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων περιείχαν στοιχεία σχετικά με την *κανονικότητα* των δαπανών, τα οποία σε γενικές γραμμές συμβάδιζαν με τα δικά μας *αποτελέσματα*.

ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

8.6. Από τις 15 πράξεις που εξετάστηκαν, τρεις (20 %) περιείχαν *σφάλματα*, δύο εκ των οποίων υπερέβαιναν το όριο σημαντικότητας του 2 %: μία πράξη υπό επιμερισμένη διαχείριση στο πλαίσιο του TAME στη Γαλλία (σφάλμα 10 %) και μία πράξη που αφορούσε επιδότηση λειτουργίας η οποία χορηγήθηκε στην EASO για δαπάνες του 2016 και συμπεριλήφθηκε στους λογαριασμούς της Επιτροπής για το 2017 ([7]) (σφάλμα 2,9 %). Όπως αναφέρεται στο σημείο 8.5 α), το δείγμα δεν σχεδιάστηκε ώστε να είναι αντιπροσωπευτικό των δαπανών του συγκεκριμένου τομέα. Ως εκ τούτου, δεν υπολογίσαμε το ποσοστό σφάλματος. Στο ***πλαίσιο 8.2*** επεξηγούμε τη διαπίστωση σχετικά με την πράξη στο πλαίσιο του TAME.

8.6. *Το σφάλμα που αφορά το TAME στη Γαλλία έχει διορθωθεί στους λογαριασμούς του 2018 (το ποσό αφαιρέθηκε από τους λογαριασμούς του 2018).*

Το σφάλμα για την EASO διαπιστώθηκε από τους ελεγκτές του ΕΕΣ κατά τη διάρκεια του ετήσιου ελέγχου τους για το 2016 στην Υπηρεσία. Το διοικητικό συμβούλιο της Υπηρεσίας είναι ενήμερο για το σφάλμα και παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς το σχέδιο δράσης που υπέβαλε ο εκτελεστικός διευθυντής, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι αδυναμίες που διαπιστώθηκαν από το ΕΕΣ.

Στους λογαριασμούς του 2017, λόγω κανονιστικών υποχρεώσεων, η Επιτροπή δεν μπορούσε να απορρίψει τις δαπάνες της EASO που περιείχαν σφάλματα, αλλά έχει επισημάνει το θέμα στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της για το 2017 (εκδόθηκε από τον διατάκτη επιφύλαξη για λόγους φήμης).

([6]) Βέλγιο, Εσθονία, Ισπανία, Γαλλία, Κροατία, Λιθουανία, Αυστρία και Σουηδία.

([7]) Η ειδική ετήσια έκθεσή μας, η οποία περιέχει τη γνώμη μας σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των δαπανών της EASO για το 2016, είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο του ΕΕΣ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Πλαίσιο 8.2 — Σφάλμα σχετικό με τη συνεισφορά της ΕΕ στο γαλλικό πρόγραμμα μετεγκατάστασης προσφύγων

Στη Γαλλία, το ΤΑΜΕ υποστηρίζει το εθνικό πρόγραμμα μετεγκατάστασης προσφύγων καταβάλλοντας εφάπαξ ποσό ύψους 10 000 ευρώ ανά πρόσφυγα που φθάνει στη χώρα. Υποβάλαμε σε έλεγχο πληρωμή της ΕΕ, ύψους 100 000 ευρώ, για την μετεγκατάσταση δέκα προσφύγων από τη Συρία. Διαπιστώσαμε ότι, παρόλο που εννέα μόνον από τους δέκα πρόσφυγες έφθασαν πράγματι στη Γαλλία, οι γαλλικές αρχές δεν μείωσαν αναλόγως το ποσό στην αίτηση πληρωμής τους. Επομένως, η συνεισφορά της ΕΕ στο πρόγραμμα μετεγκατάστασης είχε υπερεκτιμηθεί κατά 10 000 ευρώ.

8.7. Επιπλέον, εντοπίσαμε ασυνέπειες στον τρόπο με τον οποίο τα κράτη μέλη καθόρισαν την επιλεξιμότητα του φόρου προστιθέμενης αξίας τον οποίο δήλωσαν δημόσιοι οργανισμοί. Το συγκεκριμένο πρόβλημα, που υπονομεύει τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των δαπανών της ΕΕ, περιγράφεται στο ***πλαίσιο 8.3***.

Πλαίσιο 8.3 — Ασυνέπειες στην επιλεξιμότητα του ΦΠΑ που δήλωσαν δημόσιοι οργανισμοί

Σύμφωνα με τη νομοθεσία της ΕΕ, ο μη ανακτήσιμος ΦΠΑ είναι επιλέξιμος για συγχρηματοδότηση από την ΕΕ. Στην Ισπανία, το Ταμείο Εξωτερικών Συνόρων χρηματοδότησε το 95 % των δαπανών για την εγκατάσταση εξοπλισμού επικοινωνίας σε σκάφη που πραγματοποιούν περιπολίες στα θαλάσσια σύνορα. Δικαιούχος ήταν ένας οργανισμός επιβολής του νόμου, ο οποίος λάμβανε χρηματοδότηση στο πλαίσιο του εθνικού προϋπολογισμού. Οι δαπάνες αφορούσαν τιμολόγια παροχής υπηρεσιών από εξωτερικό ανάδοχο και περιελάμβαναν ΦΠΑ (από 7 % έως 21 %). Δεδομένου ότι ο οργανισμός αυτός δεν μπορούσε να ανακτήσει τον ΦΠΑ, οι ισπανικές αρχές θεώρησαν το σχετικό ποσό επιλέξιμο για χρηματοδότηση. Ωστόσο, ο ΦΠΑ τον οποίο χρεώνει ένας πάροχος υπηρεσιών διοχετεύεται αυτόματα στον εθνικό προϋπολογισμό και, κατά συνέπεια, δεν αντιπροσωπεύει καθαρή δαπάνη για το κράτος μέλος. Στην προκειμένη περίπτωση, λαμβανομένου υπόψη του υψηλού ποσοστού συγχρηματοδότησης (95 %), η συνολική συνεισφορά της ΕΕ για τη συγκεκριμένη δράση υπερέβαινε τις καθαρές δαπάνες στις οποίες υποβλήθηκε το κράτος μέλος.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πλαίσιο 8.2 — Σφάλμα σχετικό με τη συνεισφορά της ΕΕ στο γαλλικό πρόγραμμα μετεγκατάστασης προσφύγων

Το κράτος μέλος έχει ήδη διορθώσει το σφάλμα στους λογαριασμούς του 2018 και έχει θέσει σε εφαρμογή διορθωτικά μέτρα, όπως η ενισχυμένη διαδικασία επαλήθευσης και η δημιουργία ολοκληρωμένης λύσης ΤΠ.

Πλαίσιο 8.3 — Ασυνέπειες στην επιλεξιμότητα του ΦΠΑ που δήλωσαν δημόσιοι οργανισμοί

Η Επιτροπή αναγνωρίζει το γεγονός ότι η μεταχείριση σε επίπεδο κράτους μέλους εξαρτάται από την εθνική νομοθεσία.

Η Επιτροπή θα διευκρινίσει, στις οδηγίες της προς τα κράτη μέλη, τον τρόπο άμβλυνσης του κινδύνου που σχετίζεται με την υπέρβαση του ποσοστού συγχρηματοδότησης όταν σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες ο ΦΠΑ θα μπορούσε να αντιπροσωπεύει μέρος συγχρηματοδότησης υψηλότερο από αυτό που είχε προβλεφθεί αρχικά.

Μια παρόμοια κατάσταση αποφεύχθηκε στην Κροατία, όπου χρησιμοποιήθηκε ο Μηχανισμός Σένγκεν της ΕΕ για να χρηματοδοτηθεί εξ ολοκλήρου η ανακατασκευή συνοριακών σταθμών. Δικαιούχος ήταν το Υπουργείο Εσωτερικών της Κροατίας και οι δαπάνες αφορούσαν τιμολόγια για εργασίες που πραγματοποίησε εξωτερικός ανάδοχος και περιελάμβαναν ΦΠΑ 25 %. Λαμβάνοντας υπόψη τις οδηγίες της Επιτροπής ότι η συγχρηματοδότηση της ΕΕ δεν μπορεί να υπερβαίνει το συνολικό ποσό των επιλέξιμων δαπανών μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ, οι κροατικές αρχές θεώρησαν τον ΦΠΑ μη επιλέξιμο για χρηματοδότηση από την ΕΕ και τον κάλυψαν από εθνικούς πόρους.

Η περίπτωση της Ισπανίας καταδεικνύει την ενδεχόμενη αρνητική πλευρά της συμπερίληψης του ΦΠΑ στις επιλέξιμες δαπάνες των δημόσιων οργανισμών οι οποίοι χρηματοδοτούνται από τους εθνικούς προϋπολογισμούς. Καθίσταται σαφές ότι, όταν οι δημόσιοι οργανισμοί υλοποιούν δράσεις που συγχρηματοδοτούνται σε μεγάλο ποσοστό από την ΕΕ και επιπλέον η ΕΕ επιστρέφει τον σχετικό ΦΠΑ, η συνεισφορά της μπορεί να υπερβεί τις καθαρές δαπάνες στις οποίες υποβλήθηκε όντως το κράτος μέλος, γεγονός που υπονομεύει τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των πόρων της ΕΕ.

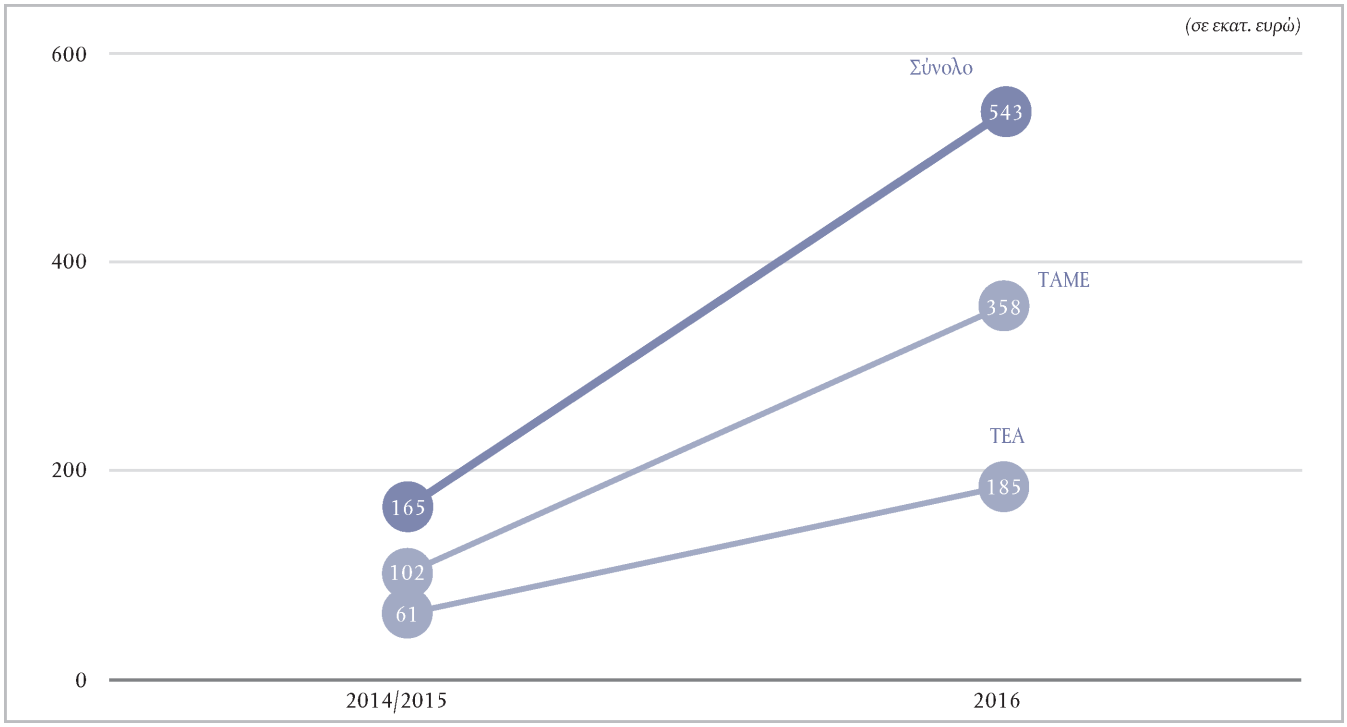
ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΛΕΓΕΝΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

Επιμερισμένη διαχείριση

ΤΑΜΕ και ΤΕΑ

8.8. Τρία έτη μετά την έναρξη της επταετούς περιόδου προγραμματισμού, τα κράτη μέλη έχουν αυξήσει σημαντικά το ποσοστό υλοποίησης των εθνικών προγραμμάτων τους. Στο ***πλαίσιο 8.4*** παρουσιάζονται οι ετήσιες πληρωμές που ανέφεραν τα κράτη μέλη στους λογαριασμούς τους για το 2016 και τις οποίες υπέβαλαν στην Επιτροπή για εκκαθάριση και επιστροφή των σχετικών δαπανών το 2017.

Πλαίσιο 8.4 — Οι πληρωμές προς το ΤΑΜΕ και το ΤΕΑ ήταν σημαντικά υψηλότερες το οικονομικό έτος 2016

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

8.9. Εξετάσαμε τις διαδικασίες που οδήγησαν στην εκκαθάριση από την Επιτροπή των ετήσιων λογαριασμών δέκα εθνικών προγραμμάτων στο πλαίσιο του ΤΑΜΕ και του ΤΕΑ, τους οποίους υπέβαλαν τα κράτη μέλη ([8]) για το οικονομικό έτος 2016. Εξετάσαμε την πληρότητα και τη συνέπεια της αξιολόγησης από την Επιτροπή α) των ετήσιων λογαριασμών και των εκθέσεων υλοποίησης που υπέβαλαν οι αρμόδιες αρχές και β) των ελεγκτικών γνωμών που υπέβαλαν οι ελεγκτικές αρχές. Εξετάσαμε επίσης κατά πόσον η Επιτροπή έλαβε υπόψη, στο πλαίσιο της αξιολόγησής της, τις διαπιστώσεις προηγούμενων ελέγχων, συμπεριλαμβανομένων των ελέγχων του Συνεδρίου. Δεν εντοπίσαμε σημαντικές αδυναμίες στις διαδικασίες της Επιτροπής και συμφωνούμε με τις αποφάσεις εκκαθάρισης τις οποίες έλαβε.

([8]) ΤΕΑ για την Εσθονία, την Ελλάδα, την Ιταλία, τη Λιθουανία και την Αυστρία και ΤΑΜΕ για τη Γαλλία, το Λουξεμβούργο, την Ισπανία, τη Σουηδία και το Ηνωμένο Βασίλειο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

8.10. Σύμφωνα με τις απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων για το ΤΑΜΕ και το ΤΕΑ, οι λογαριασμοί που εκκαθάρισε η Επιτροπή το 2017 δεν έκαναν διάκριση μεταξύ των πληρωμών προχρηματοδότησης (προπληρωμές), τις οποίες κατέβαλαν τα κράτη μέλη στους τελικούς δικαιούχους, και των πληρωμών με σκοπό την απόδοση των δαπανών που όντως πραγματοποιήθηκαν. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή δεν μπορεί να συγκεντρώσει πληροφορίες σχετικά με τα ποσά που όντως δαπανήθηκαν. Στο ***πλαίσιο 8.5*** καταδεικνύεται πώς η κατάσταση αυτή υπονομεύει τον εποπτικό ρόλο της Επιτροπής.

Πλαίσιο 8.5 — Η Επιτροπή είχε ανεπαρκείς πληροφορίες σχετικά με τα πραγματικά ποσά που δαπανήθηκαν στο πλαίσιο του ΤΑΜΕ και του ΤΕΑ

Στην Εσθονία, οι συμφωνίες επιχορήγησης στο πλαίσιο του ΤΑΜΕ και του ΤΕΑ προβλέπουν προπληρωμές που καλύπτουν το 100 % των προβλεπόμενων δαπανών ενός έργου. Σύμφωνα με τις απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων για το ΤΑΜΕ και το ΤΕΑ, οι ετήσιοι λογαριασμοί του ΤΕΑ που υποβλήθηκαν στην Επιτροπή για το 2016 συμπεριελάμβαναν πληρωμές ύψους 13 εκατομμυρίων ευρώ, ποσό το οποίο αντιστοιχούσε στο 35 % περίπου των συνολικών κονδυλίων για την περίοδο χρηματοδότησης 2014–2020. Εντούτοις, κατά τη διάρκεια της επίσκεψής μας στην Εσθονία, διαπιστώσαμε ότι 12,7 εκατομμύρια ευρώ (το 97,6 % του δηλωθέντος ποσού) αφορούσαν στην πραγματικότητα προπληρωμές σε τελικούς δικαιούχους.

Αυτό δείχνει ότι οι ισχύουσες απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων για το ΤΑΜΕ και το ΤΕΑ δεν δίνουν στην Επιτροπή τη δυνατότητα να λαμβάνει όλα τα αναγκαία οικονομικά στοιχεία. Η υποβολή πληροφοριών μόνο σχετικά με τις πραγματοποιηθείσες πληρωμές ενδεχομένως να παρέχει μια παραπλανητική εικόνα για την πραγματική εφαρμογή των μέσων χρηματοδότησης, η οποία με τη σειρά της υπονομεύει τον εποπτικό ρόλο της Επιτροπής.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πλαίσιο 8.5 — Η Επιτροπή είχε ανεπαρκείς πληροφορίες σχετικά με τα πραγματικά ποσά που δαπανήθηκαν στο πλαίσιο του ΤΑΜΕ και του ΤΕΑ

Η Επιτροπή ζήτησε από τα κράτη μέλη να βελτιώσουν ήδη κατά την παρουσίαση των λογαριασμών του 2018, τις πληροφορίες που παρέχονται σχετικά με τις διάφορες κατηγορίες δαπανών.

Η ανάλυση σε ποσά προχρηματοδότησης και σε πραγματοποιηθείσες δαπάνες αποτελεί ήδη πραγματικότητα για τους λογαριασμούς που υποβλήθηκαν τον Φεβρουάριο/Μάρτιο του 2018 (τόσο οι ενδιάμεσες όσο και οι τελικές πληρωμές επισημαίνονται και εξ ορισμού εντοπίζονται οι προκαταβολές προς τους τελικούς δικαιούχους).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

8.11. Υποβάλαμε σε ελεγκτικές δοκιμασίες τις εργασίες που πραγματοποίησαν πέντε εθνικές ελεγκτικές αρχές ([9]) πριν από την πιστοποίηση των ετήσιων λογαριασμών των ΤΑΜΕ/ΤΕΑ για το οικονομικό έτος 2016. Οι διαπιστώσεις μας παρουσιάζονται στο ***πλαίσιο 8.6***.

Πλαίσιο 8.6 — Αδυναμίες των συστημάτων σε σχέση με το ΤΑΜΕ και το ΤΕΑ

Κράτη μέλη	
Αδυναμία	**Συνέπεια**
Αδυναμίες στις ελεγκτικές δραστηριότητες των ελεγκτικών αρχών: — Στη Σουηδία, η ελεγκτική αρχή δεν τεκμηρίωσε επαρκώς τις εργασίες της ώστε να μπορεί να αποδείξει τις ελεγκτικές διαδικασίες που όντως εφάρμοσε. — Τόσο στη Σουηδία όσο και στη Γαλλία οι ελεγκτικές αρχές δεν τεκμηρίωσαν δεόντως την εποπτεία του ελεγκτικού έργου τους, όπως απαιτούν τα διεθνή ελεγκτικά πρότυπα. — Στην Εσθονία, η στρατηγική ελέγχου δεν περιελάμβανε αξιολόγηση των περιορισμών που δημιουργεί η εκτεταμένη χρήση των πληρωμών προχρηματοδότησης στον έλεγχο των λογαριασμών του ΤΑΜΕ και του ΤΕΑ.	Αυξημένος κίνδυνος για την επιλεξιμότητα, τη διαχείριση και τον έλεγχο των χρηματοδοτούμενων δράσεων.

SOLID

8.12. Αξιολογήσαμε τις εργασίες κατασταλτικών ελέγχων της ΓΔ Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων μέσω της εξέτασης δέκα κατασταλτικών ελέγχων συμμόρφωσης ([10]). Σκοπός των ελέγχων αυτών είναι να εντοπιστούν και να διορθωθούν οι παράτυπες δαπάνες στο πλαίσιο προγραμμάτων που έχει ήδη κλείσει η Επιτροπή. Οι διαπιστώσεις μας αναδεικνύουν ορισμένες αδυναμίες των συστημάτων, αλλά δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τα αποτελέσματα των ελέγχων της Επιτροπής.

([9]) Γαλλία και Σουηδία για το ΤΑΜΕ, Αυστρία, Εσθονία και Λιθουανία για το ΤΕΑ.

([10]) EIF και ERF στην Ισπανία, EIF, ERF και RF στη Γερμανία, ERF και EIF στην Ιταλία, EIF και ERF στη Βουλγαρία και EIF στην Ελλάδα.

Πλαίσιο 8.7 — Αδυναμίες των συστημάτων σε σχέση με το πρόγραμμα SOLID

Επιτροπή		
Αδυναμία	**Συνέπεια**	**Απαντηση της Επιτροπησ**
Εξωτερική ανάθεση ελεγκτικών εργασιών σχετικά με το πρόγραμμα SOLID: — Εξακολουθούν να υπάρχουν καθυστερήσεις στην υποβολή εκθέσεων σχετικά με τους κατασταλτικούς ελέγχους συμμόρφωσης: οι εκθέσεις που περιέχουν διαπιστώσεις σχετικές με έργα που υλοποιήθηκαν το 2007 αποτέλεσαν αντικείμενο κατασταλτικών ελέγχων το 2013, ωστόσο στο τέλος του 2017 τα κράτη μέλη δεν είχαν ακόμη εγκρίνει ούτε αποδεχθεί τα αποτελέσματα του ελέγχου.	Οι καθυστερήσεις εμποδίζουν τα κράτη μέλη να αντιμετωπίσουν την κατάλληλη χρονική στιγμή τα βαθύτερα αίτια των προβλημάτων που αναφέρονται στις διαπιστώσεις ελέγχου. Η συσσώρευση εκκρεμών κατασταλτικών ελέγχων του προγράμματος SOLID έχουν αντίκτυπο στις ελεγκτικές εργασίες για το ΤΑΜΕ και το ΤΕΑ, δεδομένου ότι διενεργούνται από τους ίδιους υπαλλήλους της Επιτροπής.	**Εξωτερική ανάθεση ελεγκτικών εργασιών σχετικά με το πρόγραμμα SOLID — αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων των προβλημάτων που αναφέρονται στις διαπιστώσεις ελέγχου** *Πρωταρχικός σκοπός του εκ των υστέρων ελέγχου είναι να προσδιοριστεί το ποσοστό εναπομένοντος σφάλματος στο ελεγχθέν πρόγραμμα/στα ελεγχθέντα προγράμματα· η βεβαιότητα της Επιτροπής βασίζεται επίσης σε ελέγχους συστημάτων καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού, οι οποίοι αποτελούν την κύρια ευκαιρία για τα κράτη μέλη να λάβουν διορθωτικά μέτρα για ανεπάρκειες των συστημάτων. Όπου χρειάζεται, εκδόθηκαν από την Επιτροπή επίσης συστάσεις για τη διόρθωση των ελλείψεων του συστήματος μετά από την ανάλυση των εγγράφων που υποβλήθηκαν από τα κράτη μέλη για κάθε ετήσια δέσμη ενεργειών κλεισίματος. Ο εκ των υστέρων έλεγχος αποτελεί την τελευταία ευκαιρία για να προσδιοριστεί το ακριβές ποσό που θα έπρεπε να είχε χρεωθεί στον προϋπολογισμό της Ένωσης από τα κράτη μέλη για συγκεκριμένο ετήσιο πρόγραμμα.* **Εξωτερική ανάθεση ελεγκτικών εργασιών σχετικά με το πρόγραμμα SOLID — ελεγκτικές εργασίες για το ΤΑΜΕ και το ΤΕΑ** *Όσον αφορά το ΤΑΜΕ/ΤΕΑ, η εφαρμοζόμενη μεθοδολογία ελέγχου καθιστά δυνατή την ταχύτερη διαδικασία υποβολής εκθέσεων και δεν αναμένεται να σημειωθούν καθυστερήσεις στο θέμα αυτό. Στο πλαίσιο του σχεδίου ελέγχου για το 2018, η ΓΔ Εσωτερικών Υποθέσεων σχεδιάζει τη διεξαγωγή 7 ελέγχων συστημάτων για τα ταμεία ΤΑΜΕ/ΤΕΑ, σε σύγκριση με 3 ελέγχους συστημάτων που πραγματοποιήθηκαν στα εν λόγω ταμεία, το 2017. Επιπλέον, έχουν αναληφθεί στοχευμένες δράσεις με στόχο την αντιμετώπιση, με άμεση ισχύ, των εκ των υστέρων ελέγχων SOLID που είναι ακόμη ανοικτοί. Η ΓΔ Εσωτερικών Υποθέσεων βελτιώνει επί του παρόντος την υφιστάμενη μεθοδολογία για τους ελέγχους SOLID με σκοπό τον εξορθολογισμό τόσο των εργασιών του λογιστικού ελέγχου όσο και της διαδικασίας υποβολής εκθέσεων. Πρωταρχικός στόχος της ΓΔ Εσωτερικών Υποθέσεων αποτελεί η αντιμετώπιση των υπόλοιπων συσσωρευμένων ελέγχων που εκκρεμούν χωρίς καθυστέρηση.*
— Ανεπαρκώς τεκμηριωμένες διαδικασίες ελέγχου της ποιότητας των ελεγκτικών εργασιών που αποτελούν αντικείμενο εξωτερικής ανάθεσης.	Κίνδυνοι για την ποιότητα των κατασταλτικών ελέγχων συμμόρφωσης.	**Διαδικασίες ελέγχου της ποιότητας των ελεγκτικών εργασιών που αποτελούν αντικείμενο εξωτερικής ανάθεσης** *Η ΓΔ Εσωτερικών Υποθέσεων έχει ενισχύσει, όπως συμφωνήθηκε με τους ελεγκτές του ΕΕΣ, την εποπτεία των εκ των υστέρων εργασιών που πραγματοποίησαν οι εξωτερικοί ανάδοχοι. Προέβη σε επανεξέταση του δείγματος των φακέλων ελέγχου και πραγματοποίησε εκ νέου τις ήδη επιτελεσθείσες εργασίες με βάση τα διαθέσιμα δικαιολογητικά έγγραφα. Η ΓΔ Εσωτερικών Υποθέσεων κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο έλεγχος που διενεργήθηκε από τον εξωτερικό ανάδοχο ήταν ικανοποιητικός. Για να διατηρηθεί το ενισχυμένο επίπεδο εποπτείας σχετικά με τον εξωτερικό ανάδοχό της, η ΓΔ Εσωτερικών Υποθέσεων σχεδιάζει να διεξάγει παρόμοιο εγχείρημα κατά τη διάρκεια του 2018.*
— Οι διαδικασίες δικλίδων ελέγχου για τη διπλή/πολλαπλή χρηματοδότηση δεν είναι εξαντλητικές.	Κίνδυνος μη εντοπισμού της διπλής χρηματοδότησης.	**Διαδικασίες ελέγχου της διπλής ή πολλαπλής χρηματοδότησης** *Μολονότι δεν υπάρχει ειδικό ερώτημα που να ζητά επίσημα τον έλεγχο της διπλής χρηματοδότησης από τον ελεγκτή, οι λεπτομερείς έλεγχοι από την πλευρά των εισοδημάτων σε κάποιο βαθμό καθιστούν εφικτό τον εντοπισμό σε κάποιο βαθμό των πιθανών περιπτώσεων διπλής χρηματοδότησης, δεδομένου ότι οι ελεγκτές πρέπει να εντοπίζουν την προέλευση όλων των εισοδημάτων.*

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων και λοιπές ρυθμίσεις διακυβέρνησης

8.13. Εξετάσαμε την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων και δεν εντοπίσαμε πληροφορίες οι οποίες να έρχονται σε αντίφαση με τις διαπιστώσεις του Συνεδρίου. Ωστόσο, το δείγμα μας, το οποίο περιορίζεται σε 15 πράξεις για το 2017, δεν επαρκεί για να συγκρίνουμε τα αποτελέσματα του ελέγχου μας με τις πληροφορίες που αναφέρει η ΓΔ Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων για την κανονικότητα των δαπανών.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

8.14. Η εμβέλεια του ελέγχου που διενεργήθηκε για τον συγκεκριμένο τομέα του ΠΔΠ (βλέπε σημείο 8.5) δεν επιτρέπει τη διατύπωση ποσοτικοποιημένου συμπεράσματος, όπως στην περίπτωση άλλων κεφαλαίων αυτής της έκθεσης. Εντούτοις, από την εξέταση των επιλεγέντων συστημάτων προκύπτουν δύο βασικά ζητήματα στα οποία υπάρχει περιθώριο βελτίωσης.

Συστάσεις

8.15. Η Επιτροπή πρέπει:

— **Σύσταση 1:** να παράσχει καθοδήγηση στα κράτη μέλη σχετικά με τη χρησιμοποίηση των πόρων της ΕΕ σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Συγκεκριμένα, οι κατευθυντήριες οδηγίες για την εφαρμογή των ΤΑΜΕ/ΤΕΑ πρέπει να διευκρινίζουν ότι, όταν δημόσιοι οργανισμοί υλοποιούν δράσεις της ΕΕ, η χρηματοδότηση της ΕΕ δεν μπορεί να υπερβαίνει τις συνολικές επιλέξιμες δαπάνες μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.

— **Σύσταση 2:** να ζητήσει από τα κράτη μέλη να αναλύουν, στους ετήσιους λογαριασμούς τους που σχετίζονται με τα εθνικά προγράμματα στο πλαίσιο του ΤΑΜΕ και του ΤΕΑ, τα αναφερόμενα ποσά σε ανακτήσεις, προχρηματοδοτήσεις και δαπάνες που όντως πραγματοποιήθηκαν, καθώς και να αναφέρουν στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων, αρχής γενομένης από το 2018, τις πραγματικές δαπάνες στο πλαίσιο κάθε ταμείου.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση και την έχει εν μέρει εφαρμόσει τόσο σε σχέση

— *με τη βελτίωση των πληροφοριών από τα κράτη μέλη όσον αφορά τη φύση των ποσών κατά τη στιγμή της υποβολής των ετήσιων λογαριασμών τους, όσο και σε σχέση*

— *με την παροχή καθοδήγησης στα κράτη μέλη αναφορικά με την υποβολή εκθέσεων για τις ανακτήσεις (που εκδόθηκε στις 8 Δεκεμβρίου 2017).*

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σημεία
Εισαγωγή	9.1-9.5
Σύντομη περιγραφή του τομέα «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας»	9.2-9.4
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	9.5
Μέρος 1 — Κανονικότητα των πράξεων	9.6-9.19
Ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων και λοιπές ρυθμίσεις διακυβέρνησης	9.12-9.19
Αξιολόγηση των συστημάτων της ΓΔ Γειτονίας και Διαπραγματεύσεων για τη Διεύρυνση	9.12-9.18
Αξιολόγηση των συστημάτων της ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης	9.19
Μέρος 2 — Προβλήματα επιδόσεων στα έργα του τομέα «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας»	9.20-9.23
Συμπεράσματα και συστάσεις	9.24-9.26
Συστάσεις	9.25-9.26

Παράρτημα 9.1 — Κατανομή των επιχειρησιακών δαπανών ανά αντιπροσωπεία το 2017

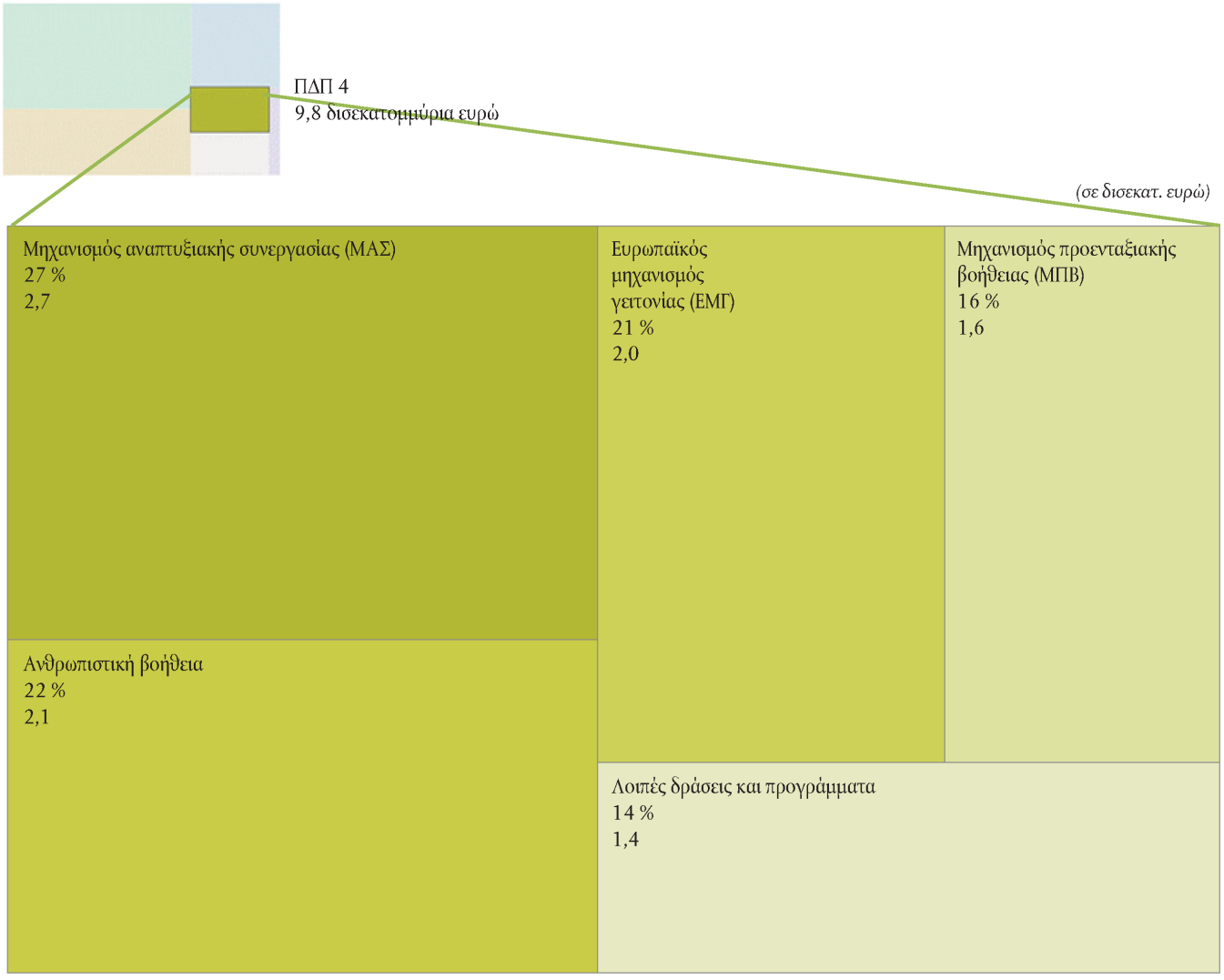
Παράρτημα 9.2 — Παρακολούθηση προγενέστερων συστάσεων για τον τομέα «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας»

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

9.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται οι διαπιστώσεις μας για τον τομέα του ΠΔΠ υπό τον τίτλο «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας». Στο ***πλαίσιο 9.1*** παρουσιάζεται επισκόπηση των κύριων δραστηριοτήτων και δαπανών που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του τομέα αυτού το 2017.

Πλαίσιο 9.1 — Τομέας του ΠΔΠ «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας» — Αναλυτικά στοιχεία για το 2017

Συνολικές πληρωμές του οικονομικού έτους	9,8
– *προπληρωμές* ([1])	*- 6,5*
+ *εκκαθαρίσεις προπληρωμών* ([1])	*4,9*
Σύνολο ελεγχθέντος πληθυσμού	**8,2**

([1]) Σύμφωνα με τον εναρμονισμένο ορισμό των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί (για λεπτομερέστερα στοιχεία, βλέπε σημείο 15 του ***παραρτήματος 1.1***).

Πηγή: Ενοποιημένοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2017.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Σύντομη περιγραφή του τομέα «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας»

9.2. Ο τομέας «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας» καλύπτει τις δαπάνες του συνόλου των πολιτικών εξωτερικής δράσης (εξωτερικής πολιτικής) που χρηματοδοτούνται από τον γενικό προϋπολογισμό της ΕΕ. Με τις πολιτικές αυτές επιδιώκεται:

— η προώθηση των αξιών της ΕΕ, όπως τα ανθρώπινα δικαιώματα, η δημοκρατία και το κράτος δικαίου, πέραν των συνόρων της,

— η αντιμετώπιση σημαντικών παγκόσμιων προκλήσεων, όπως η κλιματική αλλαγή και η απώλεια της βιοποικιλότητας,

— η αύξηση του αντικτύπου της αναπτυξιακής συνεργασίας της ΕΕ, με στόχο την υποστήριξη των προσπαθειών για την εξάλειψη της φτώχειας,

— η επένδυση στη μακροπρόθεσμη ευημερία και σταθερότητα των γειτόνων της ΕΕ, τόσο μέσω της προετοιμασίας των υποψήφιων για ένταξη χωρών όσο και μέσω της πολιτικής γειτονίας,

— η ενίσχυση της ευρωπαϊκής αλληλεγγύης μετά από φυσικές ή ανθρωπογενείς καταστροφές,

— η βελτίωση της πρόληψης κρίσεων και της επίλυσης διαφορών, η διατήρηση της ειρήνης και η ενίσχυση της διεθνούς ασφάλειας,

— η προαγωγή και η προώθηση της ΕΕ και των αμοιβαίων συμφερόντων στο εξωτερικό με την υποστήριξη της εξωτερικής διάστασης των πολιτικών της ΕΕ.

9.3. Οι γενικές διευθύνσεις που είναι κατά βάση επιφορτισμένες με την εκτέλεση του προϋπολογισμού στον τομέα της εξωτερικής δράσης είναι η Γενική Διεύθυνση Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης, η Γενική Διεύθυνση Πολιτικής Γειτονίας και Διαπραγματεύσεων για τη Διεύρυνση, η Γενική Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας και Επιχειρήσεων Ανθρωπιστικής Βοήθειας και η Υπηρεσία Μέσων Εξωτερικής Πολιτικής.

9.4. Οι πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν το 2017 στο πλαίσιο του τομέα «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας» ανήλθαν σε 9,8 δισεκατομμύρια ευρώ και εκταμιεύθηκαν διά διαφόρων μέσων (βλέπε ***πλαίσιο 9.1***) και μεθόδων παροχής βοήθειας ([1]) σε περισσότερες από 150 χώρες (βλέπε ***παράρτημα 9.1***).

([1]) Όπως οι συμβάσεις εκτέλεσης εργασιών / προμηθειών / παροχής υπηρεσιών, οι επιχορηγήσεις, τα ειδικά δάνεια, οι εγγυήσεις δανείων και η χρηματοδοτική στήριξη, η δημοσιονομική στήριξη και άλλες ειδικές μορφές δημοσιονομικής βοήθειας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

9.5. Κατ' εφαρμογήν της προσέγγισης και των μεθόδων ελέγχου που περιγράφονται στο ***παράρτημα 1.1***, για το 2017 εξετάσαμε τα εξής για τον τομέα «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας»:

α) Επιλέξαμε δείγμα 56 πράξεων συνολικά, εκ των οποίων οι 4 ελήφθησαν από τη μελέτη του υπολειπόμενου ποσοστού σφάλματος (ΥΠΣ). Ως εκ τούτου, εξετάσαμε δείγμα 52 πράξεων, το οποίο σχεδιάστηκε προκειμένου να μας διευκολύνει στη διαμόρφωση άποψης για τις δαπάνες από τον προϋπολογισμό του 2017 συνολικά, αλλά όχι για να είναι αντιπροσωπευτικό του πλήρους φάσματος των δαπανών που καλύπτει ο συγκεκριμένος τομέας του ΠΔΠ (με άλλα λόγια, δεν προβήκαμε σε εκτίμηση του επιπέδου σφάλματος για τον τομέα 4). Για ένα μέρος του πληθυσμού μας που καλυπτόταν από τις μελέτες του ΥΠΣ για το 2017 που πραγματοποίησαν η ΓΔ Πολιτικής Γειτονίας και Διαπραγματεύσεων για τη Διεύρυνση και η ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης (9 %), λάβαμε υπόψη τα αποτελέσματα αυτών των μελετών αφού τα προσαρμόσαμε ([2]). Από τις πράξεις του δείγματος, οι 21 ήταν πράξεις της ΓΔ Πολιτικής Γειτονίας και Διαπραγματεύσεων για τη Διεύρυνση, οι 16 της ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης, οι 7 της ΓΔ Πολιτικής Προστασίας και Επιχειρήσεων Ανθρωπιστικής Βοήθειας, ενώ οι υπόλοιπες 8 ήταν διάφορες.

β) Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες διαπιστώσαμε σφάλματα, εξετάσαμε τα σχετικά συστήματα, προκειμένου να εντοπίσουμε τις αδυναμίες που προκάλεσαν την εμφάνιση των σφαλμάτων αυτών.

γ) Πραγματοποιήσαμε ελέγχους σχετικά με τις επιδόσεις σε επτά έργα σε δύο αντιπροσωπείες της ΕΕ. Τρία εξ αυτών είχαν υλοποιηθεί από τη ΓΔ Πολιτικής Γειτονίας και Διαπραγματεύσεων για τη Διεύρυνση και τα υπόλοιπα τέσσερα από τη ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης.

δ) Αξιολογήσαμε κατά πόσον οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης και της ΓΔ Πολιτικής Γειτονίας και Διαπραγματεύσεων για τη Διεύρυνση περιείχαν στοιχεία σχετικά με την κανονικότητα των δαπανών, τα οποία σε γενικές γραμμές συμβάδιζαν με τα δικά μας αποτελέσματα.

([2]) Στο πλαίσιο της επισκόπησης των μελετών του ΥΠΣ, διαπιστώσαμε ότι η μεθοδολογία στην οποία βασίζεται η μελέτη του ΥΠΣ από τη ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης προβλέπει πολύ περιορισμένο αριθμό επιτόπιων ελέγχων. Επιπλέον, τόσο οι μελέτες του ΥΠΣ της ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης όσο και εκείνες της ΓΔ Πολιτικής Γειτονίας και Διαπραγματεύσεων για τη Διεύρυνση προβλέπουν περιορισμένης εμβέλειας εξέταση των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων. Για τον λόγο αυτό, φέτος προσαρμόσαμε το αποτέλεσμα της μελέτης του ΥΠΣ βάσει των ποσοστών σφάλματος που συνδέονται με τη μη συμμόρφωση με τους κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων. Ως βάση για την εν λόγω προσαρμογή ελήφθησαν οι διαπιστώσεις μας στο πλαίσιο της δήλωσης αξιοπιστίας 2014-2016 σχετικά με τον τομέα «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΜΕΡΟΣ 1 — ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

9.6. Από τις 52 πράξεις που εξετάσαμε, εντοπίσαμε έξι ποσοτικώς προσδιορίσιμα σφάλματα (στο 8 % των ελεγχθεισών πράξεων), τα οποία είχαν αντίκτυπο στα ποσά που καταλογίστηκαν στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Εντοπίσαμε επίσης έξι περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τις κείμενες νομικές και δημοσιονομικές διατάξεις, όπως λόγου χάριν την απουσία οικονομικής εγγύησης. Όπως αναφέρεται στο σημείο 9.5, στοιχείο α), το δείγμα δεν σχεδιάστηκε ώστε να είναι αντιπροσωπευτικό των δαπανών του συγκεκριμένου τομέα του ΠΔΠ. Συνεπώς, δεν προβήκαμε σε υπολογισμό του ποσοστού σφάλματος. Κατά την εξέταση των προαναφερόμενων πράξεων, διαπιστώσαμε περιπτώσεις αποτελεσματικών συστημάτων εσωτερικών δικλίδων ελέγχου, των οποίων παράδειγμα παραθέτουμε στο ***πλαίσιο 9.2***. Οι διαπιστώσεις μας σχετικά με τις μη επιλέξιμες δαπάνες αναλύονται στα ***πλαίσια 9.3 και 9.4***.

Πλαίσιο 9.2 — Παράδειγμα αποτελεσματικού συστήματος εσωτερικών δικλίδων ελέγχου

ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης

Ελέγξαμε τις δαπάνες που είχε δηλώσει μια ΜΚΟ βάσει σύμβασης επιχορήγησης που είχε συνάψει με την Επιτροπή. Οι δαπάνες που ελέγξαμε είχαν εγκριθεί από την Επιτροπή. Σκοπός του χρηματοδοτούμενου έργου ήταν ο έλεγχος διαφόρων ειδών χωροκατακτητικών πτηνών σε έξι νησιωτικές χώρες του Ειρηνικού Ωκεανού. Η επιχορήγηση της ΕΕ ανερχόταν σε 1,16 εκατομμύρια ευρώ.

Από δημοσιονομικό έλεγχο που διενεργήθηκε σε επίπεδο έργου από εξωτερικό ελεγκτή διαπιστώθηκε ότι ποσό ύψους 15 909 ευρώ από τις δαπάνες που δηλώθηκαν δεν ήταν επιλέξιμο (απουσία δικαιολογητικών και σφάλματα σχετικά με τον ΦΠΑ). Η Επιτροπή διόρθωσε το σφάλμα αυτό στην τελική πληρωμή.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Παράδειγμα 9.3 — Δαπάνες που δεν πραγματοποιήθηκαν και εγκρίθηκαν από την Επιτροπή

ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης — Ιράκ

Ελέγξαμε τις δαπάνες που είχε δηλώσει μια διεθνής οργάνωση στο πλαίσιο συμφωνίας συνεισφοράς που είχε συνάψει με την Επιτροπή. Αυτό το έργο ανάπτυξης ικανοτήτων των περιφερειακών αρχών, προβλεπόμενης διάρκειας 3,5 ετών, διέθετε προϋπολογισμό 11,5 εκατομμύρια ευρώ (χρηματοδοτούμενο 100 % από την ΕΕ).

Εξετάσαμε τις δαπάνες που είχαν πραγματοποιηθεί τα δύο πρώτα χρόνια της υλοποίησης του έργου. Το διάστημα αυτό, η διεθνής οργάνωση είχε δηλώσει δαπάνες ύψους 7,6 εκατομμυρίων ευρώ, οι οποίες είχαν εγκριθεί από την Επιτροπή. Από τους ελέγχους μας προέκυψε ότι οι πραγματικές δαπάνες της περιόδου ανέρχονταν σε 6 εκατομμύρια ευρώ. Η διαφορά των 1,6 εκατομμυρίων ευρώ αντιστοιχούσε σε υποχρεώσεις που είχε μεν αναλάβει η διεθνής οργάνωση, αλλά δεν είχε ακόμη εκτελέσει. Το ποσό αυτό θεωρείται μη επιλέξιμο, δεδομένου ότι καμία δαπάνη δεν είχε πραγματοποιηθεί ακόμη.

Πλαίσιο 9.4 — Μη επιλέξιμες δαπάνες που αφορούσαν ζημίες από τη συναλλαγματική ισοτιμία

ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης — έργα υπό κεντρική διαχείριση

Ελέγξαμε το τελικό ποσό που είχε δηλώσει μια διεθνής οργάνωση στο πλαίσιο συμφωνίας συνεισφοράς που είχε συνάψει με την Επιτροπή. Σκοπός της συμφωνίας ήταν η υποστήριξη του πολιτικού διαλόγου σχετικά με τις εθνικές πολιτικές, στρατηγικές και σχέδια στον τομέα της υγείας σε 28 χώρες-στόχο. Οι δαπάνες που ελέγξαμε είχαν γίνει δεκτές από την Επιτροπή. Η επιχορήγηση της ΕΕ ανερχόταν σε 5 εκατομμύρια ευρώ.

Ο φορέας υλοποίησης υπέστη συναλλαγματικές ζημίες στο πλαίσιο της καταβολής των μισθών του προσωπικού. Οι ζημίες αυτές καταλογίστηκαν στον προϋπολογισμό του έργου μέσω του συστήματος μισθοδοσίας. Οι δαπάνες αυτές δεν ήταν επιλέξιμες.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πλαίσιο 9.3 — Δαπάνες που δεν πραγματοποιήθηκαν και εγκρίθηκαν από την Επιτροπή

Η διαπίστωση αυτή αφορά την ενδιάμεση έκθεση και, στο πλαίσιο της τελικής πληρωμής, η τελική οικονομική έκθεση θα παρουσιάζει μόνο τις δαπάνες που όντως πραγματοποιήθηκαν. Η διαπίστωση του ΕΕΣ θα ληφθεί υπόψη κατά τον υπολογισμό της επόμενης πληρωμής ή της πληρωμής του υπολοίπου.

Πλαίσιο 9.4 — Μη επιλέξιμες δαπάνες που αφορούσαν ζημίες από τη συναλλαγματική ισοτιμία

Η Επιτροπή θα διασφαλίσει ότι θα αναληφθούν οι αναγκαίες δράσεις παρακολούθησης.

9.7. Σε δύο τομείς, οι όροι καταβολής των πληρωμών περιόριζαν τον βαθμό στον οποίο οι πράξεις ενείχαν κίνδυνο εμφάνισης σφάλματος. Ο πρώτος από αυτούς τους τομείς ήταν η δημοσιονομική στήριξη ([3]). Ο δεύτερος τομέας περιλάμβανε περιπτώσεις στις οποίες είχε εφαρμοστεί ο επονομαζόμενος «τεκμαρτός τρόπος προσέγγισης» σε έργα πολλαπλών χορηγών βοήθειας, υλοποιούμενα από διεθνείς οργανώσεις ([4]).

9.8. Η δημοσιονομική στήριξη αποτελεί οικονομική συνεισφορά στον γενικό προϋπολογισμό ενός κράτους ή σε άλλον προϋπολογισμό του προοριζόμενο για συγκεκριμένη πολιτική ή για συγκεκριμένο στόχο. Εξετάσαμε κατά πόσον η Επιτροπή, αφενός, τήρησε τους όρους που διέπουν τις πληρωμές δημοσιονομικής στήριξης προς χώρες-εταίρους και, αφετέρου, επαλήθευσε ότι, πριν από την εκταμίευση, είχαν τηρηθεί οι γενικοί όροι επιλεξιμότητας (όπως η επίτευξη ικανοποιητικών βελτιώσεων στη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών).

9.9. Ωστόσο, δεδομένου του ευρέος περιθωρίου στην ερμηνεία των σχετικών νομικών διατάξεων, η Επιτροπή διαθέτει σημαντική ευελιξία όταν κρίνει κατά πόσον έχουν τηρηθεί οι εν λόγω γενικοί όροι. Ο έλεγχος της κανονικότητας που διενεργούμε δεν είναι δυνατόν να εκτείνεται πέραν του σταδίου της καταβολής της ενίσχυσης στη χώρα-εταίρο, καθώς τότε οι πόροι συγχωνεύονται με τους δημοσιονομικούς πόρους της χώρας-αποδέκτη. Τυχόν αδυναμίες στη δημοσιονομική διαχείριση που ασκεί η εκάστοτε χώρα, οι οποίες έχουν ως αποτέλεσμα την κατάχρηση πόρων σε εθνικό επίπεδο, δεν θα οδηγήσουν στη διαπίστωση σφαλμάτων κατά τον δικό μας έλεγχο ([5]).

9.10. Βάσει του «τεκμαρτού τρόπου προσέγγισης», όταν οι συνεισφορές της Επιτροπής σε έργα πολλαπλών χορηγών προστίθενται σε εκείνες άλλων χορηγών και δεν διατίθενται για τη χρηματοδότηση συγκεκριμένων διακριτών στοιχείων δαπανών, η Επιτροπή τεκμαίρεται ότι τηρούνται οι κανόνες επιλεξιμότητας της ΕΕ, εφόσον το συγκεντρωθέν ποσό περιλαμβάνει επαρκείς επιλέξιμες δαπάνες που να καλύπτουν τη συνεισφορά της ΕΕ. Λάβαμε υπόψη την προσέγγιση αυτή, όπως εφαρμόζεται από την Επιτροπή, κατά τις ελεγκτικές δοκιμασίες επαλήθευσης που διενεργήσαμε ([6]).

9.11. Οι δέκα πράξεις που χρηματοδοτήθηκαν από πολλαπλούς χορηγούς και για τις οποίες εφαρμόστηκε ο «τεκμαρτός τρόπος προσέγγισης», καθώς και οι δύο πράξεις δημοσιονομικής στήριξης που εξετάσαμε, δεν περιείχαν σφάλματα.

([3]) Το 2017 οι πληρωμές δημοσιονομικής στήριξης από τον γενικό προϋπολογισμό ανήλθαν σε 955 εκατομμύρια ευρώ.

([4]) Το 2017 οι πληρωμές προς διεθνείς οργανώσεις από τον γενικό προϋπολογισμό ανήλθαν σε 3,1 δισεκατομμύρια ευρώ. Δεν είμαστε σε θέση να ορίσουμε σε τι ποσοστό του εν λόγω ποσού εφαρμόζεται ο τεκμαρτός τρόπος προσέγγισης, δεδομένου ότι αυτό δεν είναι κάτι που παρακολουθεί συγκεκριμένα η Επιτροπή.

([5]) Η αποδοτικότητα και η αποτελεσματικότητα της δημοσιονομικής στήριξης αποτελούν αντικείμενο μιας σειράς ειδικών εκθέσεων του Συνεδρίου, με πλέον πρόσφατες την ειδική έκθεση αριθ. 32/2016, με τίτλο «Συνδρομή της ΕΕ προς την Ουκρανία», και την ειδική έκθεση αριθ. 30/2016, με τίτλο «Αποτελεσματικότητα της στήριξης που παρέχει η ΕΕ στους τομείς προτεραιότητας στην Ονδούρα».

([6]) Δεν υποβάλαμε σε έλεγχο τα υποκείμενα στοιχεία δαπανών, όταν η συνεισφορά της Επιτροπής ήταν χαμηλότερη του 75 % του προϋπολογισμού της δράσης. Όταν οι συνεισφορές αυτές κυμαίνονταν μεταξύ του 75 % και του 90 %, αξιολογήσαμε την ανάγκη υποβολής των υποκείμενων στοιχείων δαπανών σε έλεγχο για κάθε περίπτωση χωριστά.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων και λοιπές ρυθμίσεις διακυβέρνησης

Αξιολόγηση των συστημάτων της ΓΔ Γειτονίας και Διαπραγματεύσεων για τη Διεύρυνση

Αδυναμίες των συστημάτων που αναδείχθηκαν από τις ελεγκτικές δοκιμασίες στις οποίες υποβάλαμε τις πράξεις

9.12. Όσον αφορά τις συμβάσεις αδελφοποίησης, στο πλαίσιο των οποίων τα κράτη μέλη παρέχουν προσωπικό για την υλοποίηση έργου, διαπιστώσαμε ότι μια αντιπροσωπεία της ΕΕ δεν είχε ελέγξει τους προηγούμενους μισθούς των συμβούλων αδελφοποίησης, μόνιμων κατοίκων των κρατών μελών που είχαν αποσπαστεί στα χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ έργα. Η υπηρεσία από την οποία αποσπάται ο σύμβουλος αδελφοποίησης-μόνιμος κάτοικος δικαιούται, καθ' όλη τη διάρκεια της απόσπασης, την απόδοση ποσού αντίστοιχου με τον μισθό του ως συγκεκριμένου συμβούλου. Σε ένα έργο, διαπιστώσαμε ότι ο μισθός που λάμβανε ο σύμβουλος αδελφοποίησης-μόνιμος κάτοικος κατά την απόσπασή του ήταν υψηλότερος από αυτόν που θα εισέπραττε εάν συνέχιζε να εργάζεται για την υπηρεσία του.

Μελέτη του υπολειπόμενου ποσοστού σφάλματος (ΥΠΣ) για το 2017

9.13. Το 2017 η ΓΔ Πολιτικής Γειτονίας και Διαπραγματεύσεων για τη Διεύρυνση ανέθεσε την τρίτη μελέτη του υπολειπόμενου ποσοστού σφάλματος (ΥΠΣ) σε εξωτερικό σύμβουλο. Σκοπός της μελέτης αυτής ήταν να εκτιμηθεί πόσα σφάλματα, στον τομέα αρμοδιότητας της συγκεκριμένης γενικής διεύθυνσης, δεν είχαν προληφθεί, ή είχαν μεν εντοπιστεί αλλά δεν είχαν διορθωθεί, από το σύστημα εσωτερικών δικλίδων ελέγχου που εφαρμόζει.

9.14. Η μελέτη συνίστατο σε εξέταση αντιπροσωπευτικού δείγματος πράξεων που είχαν εκτελεστεί στο πλαίσιο συμβάσεων που περατώθηκαν μεταξύ Σεπτεμβρίου 2016 και Αυγούστου 2017, σύμφωνα με μεθοδολογία που χρησιμοποιούσε ήδη από το 2012 η ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης. Αξιολογήσαμε τη μεθοδολογία αυτή και διαπιστώσαμε ότι, σε γενικές γραμμές, εξυπηρετούσε τον σκοπό της. Αναλύοντας τη μελέτη εντοπίσαμε, παρ' όλα αυτά, μια σειρά τομέων που επιδέχονται βελτίωση. Η ΓΔ Πολιτικής Γειτονίας και Διαπραγματεύσεων για τη Διεύρυνση δεν διαστρωματώνει τον πληθυσμό, προκειμένου να καλύπτει διεξοδικότερα τους τομείς εκείνους που ενέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο εμφάνισης σφάλματος (π.χ. επιχορηγήσεις) ή προκειμένου να επικεντρώνεται λιγότερο σε αυτούς που επιβεβαιωμένα χαρακτηρίζονται ως χαμηλότερου κινδύνου (π.χ. δημοσιονομική στήριξη). Θεωρούμε ότι ένα από τα σφάλματα που δεν έλαβε υπόψη ο εκπονήσας τη μελέτη δεν θα έπρεπε να είχε αγνοηθεί. Βελτίωση επιδέχεται και ο βαθμός της διακριτικής ευχέρειας που αναγνωρίζεται στον εκπονούντα τη μελέτη όσον αφορά τις εκτιμήσεις σφάλματος στις μεμονωμένες πράξεις.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

9.15. Τα αποτελέσματα της μελέτης του το ΥΠΣ που πραγματοποίησε το 2017 η ΓΔ Πολιτικής Γειτονίας και Διαπραγματεύσεων για τη Διεύρυνση παρουσιάζονται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ([7]). Σύμφωνα με τη μελέτη αυτή, το συνολικό ΥΠΣ για τη συγκεκριμένη γενική διεύθυνση εκτιμάτο σε 0,67 %, ήτοι κάτω του ορίου σημαντικότητας του 2 % που έχει θέσει η Επιτροπή.

Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων

9.16. Για το οικονομικό έτος 2017, πραγματοποιήσαμε επισκόπηση της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων για το 2017 της ΓΔ Πολιτικής Γειτονίας και Διαπραγματεύσεων για τη Διεύρυνση.

9.17. Ανταποκρινόμενη στις συστάσεις του Συνεδρίου σχετικά με την υπερεκτίμηση της διορθωτικής ικανότητάς της, η ΓΔ Πολιτικής Γειτονίας και Διαπραγματεύσεων για τη Διεύρυνση κατέβαλε αξιοσημείωτες προσπάθειες και υιοθέτησε συνετή προσέγγιση όσον αφορά την ανάλυση των ενταλμάτων είσπραξης. Συγκεκριμένα, η γενική διεύθυνση σωστά είχε συμπεριλάβει στον υπολογισμό της διορθωτικής ικανότητας μόνο τα ανακτώμενα ποσά από παρατυπίες και σφάλματα που εντοπίζονται εκ των υστέρων.

9.18. Στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της για το 2017, η ΓΔ Πολιτικής Γειτονίας και Διαπραγματεύσεων για τη Διεύρυνση δεν περιλαμβάνει ενότητα στην οποία να εφιστά την προσοχή στους περιορισμούς της μελέτης του ΥΠΣ.

Αξιολόγηση των συστημάτων της ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης

9.19. Από τις ελεγκτικές δοκιμασίες στις οποίες υποβάλαμε τις πράξεις αναδείχθηκαν ορισμένες αδυναμίες των δικλίδων ελέγχου στα συστήματα της Επιτροπής που αφορούν τις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων δεύτερου επιπέδου (διαδικασίες που εφαρμόζονται από τους δικαιούχους). Σε δύο έργα, διαπιστώσαμε ότι, κατά τη σύναψη των συμβάσεων παροχής υπηρεσιών, οι δικαιούχοι των επιχορηγήσεων δεν είχαν τηρήσει τις αρχές της διαφάνειας και του θεμιτού ανταγωνισμού. Στη μία από τις περιπτώσεις αυτές, οι αρχές δεν παρουσίασαν στοιχεία που να δικαιολογούν την εφαρμογή της διαδικασίας άμεσης ανάθεσης. Στη δεύτερη, οι αρχές δεν μπορούσαν να αποδείξουν ότι όλοι οι προσφέροντες είχαν τύχει ίσης μεταχείρισης.

9.20. Οι πρόσθετοι έλεγχοι των συστημάτων της ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης, περιλαμβανομένων της μελέτης του ΥΠΣ και της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων της για το 2017, παρουσιάζονται αναλυτικά στην ετήσια έκθεσή μας σχετικά με το όγδοο, ένατο, δέκατο και ενδέκατο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (βλέπε σημεία 30 έως 42).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

9.19. *Η Επιτροπή θέλει να τονίσει ότι, όσον αφορά μία από τις διαπιστωθείσες αδυναμίες, είχε κηρυχθεί κατάσταση κρίσης στη συγκεκριμένη χώρα, γεγονός που δικαιολογούσε τις ευέλικτες διαδικασίες. Παρ' όλα αυτά, η σημασία των δικαιολογητικών εγγράφων έχει επισημανθεί και τονιστεί στα ενδιαφερόμενα μέρη.*

Η δεύτερη αδυναμία διαπιστώθηκε στο πλαίσιο σύμβασης που χρονολογείται από το 2010. Έκτοτε, έχουν αναληφθεί διάφορες δράσεις στο πλαίσιο των σχεδίων δράσης της ΓΔ DEVCO για να αντιμετωπιστεί, μεταξύ άλλων, αυτού του είδους η αδυναμία, γεγονός που αναμένεται, επομένως, να έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση τέτοιων σφαλμάτων.

([7]) Βλέπε ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2017 της ΓΔ Πολιτικής Γειτονίας και Διαπραγματεύσεων για τη Διεύρυνση, σ. 40 και 41.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΜΕΡΟΣ 2 — ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ ΣΤΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ «Η ΕΥΡΩΠΗ ΩΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ»

9.21. Φέτος, πέραν του ελέγχου της κανονικότητας, αξιολογήσαμε και ορισμένες πτυχές επιδόσεων για επτά από τις πράξεις του δείγματος. Επιλέξαμε έργα που είχαν ολοκληρωθεί και διενεργήσαμε τους ελέγχους μας επί τόπου, κατά τις επισκέψεις μας στις αντιπροσωπείες της ΕΕ.

9.22. Για κάθε έργο, αξιολογήσαμε αν υπήρχαν σαφείς δείκτες εκροής και επακόλουθου. Ελέγξαμε επίσης κατά πόσον οι στόχοι του έργου ως προς τις εκροές είχαν επιτευχθεί όπως αναμενόταν από άποψη ποσότητας, ποιότητας και προθεσμιών. Υποβάλαμε τις εγκεκριμένες δαπάνες των έργων σε πρόσθετους ελέγχους, προκειμένου να επαληθεύσουμε αν συμφωνούσαν με τις οικονομικές προσφορές που είχαν εγκριθεί.

9.23. Όλα τα εξετασθέντα έργα διέθεταν σαφείς και συναφείς δείκτες επιδόσεων. Τα λογικά τους πλαίσια ήταν σωστά δομημένα και οι εκροές τους ρεαλιστικές και εφικτές. Ωστόσο, εντοπίσαμε μια σειρά προβλημάτων που υπονόμευσαν τις επιδόσεις των έργων (βλέπε ***πλαίσιο 9.5***).

Πλαίσιο 9.5 — Προβλήματα επιδόσεων στα έργα που επισκεφθήκαμε

α) Σε δύο περιπτώσεις, το κόστος μεταφοράς των αναγκαίων υλικών (κάλπες και χαρτί) ήταν πολύ υψηλότερο από την αξία των ίδιων των αντικειμένων. Στην πρώτη περίπτωση, η μεταφορά προϊόντων αξίας 78 000 ευρώ κόστισε 152 000 ευρώ. Στη δεύτερη περίπτωση, η μεταφορά εμπορευμάτων αξίας 70 150 ευρώ κόστισε 131 500 ευρώ.

β) Πρωταρχικός στόχος του ενός έργου ήταν η κατασκευή τουαλετών σε σχολεία σε απομακρυσμένες περιοχές. Κατά την επίσκεψή μας, παρατηρήσαμε ότι, ενώ το έργο της ΕΕ είχε υλοποιηθεί σωστά, τα σχολεία δεν διέθεταν βασικό εξοπλισμό, όπως θρανία και καρέκλες, είδη απαραίτητα για να αρχίσει η σχολική χρονιά.

γ) Έργο που αφορούσε την εκτέλεση εργασιών για την κατασκευή γέφυρας και θα έπρεπε να είχε ολοκληρωθεί σε 32 μήνες διήρκεσε 64, λόγω απρόβλεπτων καθυστερήσεων σε παράλληλο έργο που υλοποιούνταν από τις τοπικές αρχές.

Πλαίσιο 9.5 — Προβλήματα επιδόσεων στα έργα που επισκεφθήκαμε

α) *Η Επιτροπή θα ήθελε να τονίσει τον ευαίσθητο χαρακτήρα των εκλογών. Τα πολιτικά κόμματα ζήτησαν ρητά το ευαίσθητο εκλογικό υλικό να αγοραστεί στο εξωτερικό με σκοπό την αποφυγή της απάτης, αλλά απέκλεισαν τις γειτονικές χώρες λόγω της εικαζόμενης στήριξής τους προς ορισμένα πολιτικά κόμματα/υποψηφίους. Επιπλέον, το ευαίσθητο εκλογικό υλικό παράγεται από περιορισμένες και εξειδικευμένες εταιρείες οι οποίες μπορούν να το παραδώσουν έγκαιρα, με ασφάλεια και ποιότητα. Η προκήρυξη ανοικτού διαγωνισμού εκτός του πλαισίου των υφιστάμενων μακροπρόθεσμων συμφωνιών ενδέχεται να μην απέφερε καλύτερα αποτελέσματα, ενώ θα μπορούσε να είχε καθυστερήσει την παράδοση του υλικού, δεδομένου του χρονοδιαγράμματος των εκλογών.*

β) *Το έργο δεν προέβλεπε καρέκλες και θρανία ή άλλα σχολικά έπιπλα, αλλά μόνο τουαλέτες, ώστε να βελτιωθούν επειγόντως τα βασικά πρότυπα υγιεινής. Παρόλο που η Επιτροπή θα ήθελε να χρηματοδοτήσει και άλλες πτυχές των σχολικών δομών, οι παρεμβάσεις είναι πολύ στοχευμένες και περιορισμένες.*

Το σχολικό σύστημα στη Γουινέα Μπισάου διαθέτει ελάχιστους πόρους. Η έλλειψη σχολικών επίπλων είναι αρκετά συνηθισμένη. Τα έπιπλα είναι σπανίως διαθέσιμα στις σχολικές αίθουσες εκτός των ωρών διδασκαλίας, ώστε να αποφεύγονται οι πιθανές κλοπές.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

9.24. Η εμβέλεια του ελέγχου που διενεργήσαμε για τον συγκεκριμένο τομέα του ΠΔΠ (βλέπε σημείο 9.5) δεν επιτρέπει τη διατύπωση ποσοτικοποιημένου συμπεράσματος, όπως και για άλλα κεφάλαια της παρούσας έκθεσης. Εντούτοις, από την εξέταση των πράξεων και των συστημάτων προκύπτουν τρία βασικά ζητήματα στα οποία υπάρχει περιθώριο βελτίωσης.

Συστάσεις

9.25. Οι διαπιστώσεις μας από την επισκόπηση της συνέχειας που δόθηκε στις δύο συστάσεις που είχαμε διατυπώσει στην ετήσια έκθεσή μας για το οικονομικό έτος 2014 ([8]) παρουσιάζονται στο ***παράρτημα 9.2***. Η Επιτροπή τις υλοποίησε αμφότερες πλήρως.

9.26. Βάσει των διαπιστώσεών μας για το 2017, συνιστούμε στην Επιτροπή τα εξής:

— **Σύσταση 1 (ΓΔ Πολιτικής Γειτονίας και Διαπραγματεύσεων για τη Διεύρυνση)** σχετικά με τη μελέτη του ΥΠΣ: Για τις μελέτες του ΥΠΣ που θα πραγματοποιούνται από το 2019 και εξής, να παρέχονται στον εκπονούντα τη μελέτη ακριβέστερες οδηγίες σχετικά με τον έλεγχο των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων δεύτερου επιπέδου.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.

— **Σύσταση 2 (ΓΔ Πολιτικής Γειτονίας και Διαπραγματεύσεων για τη Διεύρυνση)** σχετικά με τη μελέτη του ΥΠΣ: Για τις μελέτες του ΥΠΣ που θα πραγματοποιούνται από το 2019 και εξής, να διαστρωματώνεται ο πληθυσμός που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του ΥΠΣ βάσει του εγγενούς στα διάφορα έργα κινδύνου, με μεγαλύτερη έμφαση στις επιχορηγήσεις υπό άμεση διαχείριση και λιγότερη στις πράξεις δημοσιονομικής στήριξης.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.

Θα διερευνήσει, από κοινού με τον εκπονούντα τη μελέτη ΠΥΣ, τρόπους διαστρωμάτωσης του πληθυσμού ΠΥΣ, εξακολουθώντας παράλληλα να λαμβάνει υπόψη την ανάγκη να διατηρηθεί ένα υγιές και αντιπροσωπευτικό δείγμα συνολικά.

— **Σύσταση 3 (ΓΔ Πολιτικής Γειτονίας και Διαπραγματεύσεων για τη Διεύρυνση)** σχετικά με τη μελέτη του ΥΠΣ: Στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων, από το 2018 και στο εξής, να γνωστοποιούνται οι περιορισμοί της μελέτης αυτής.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.

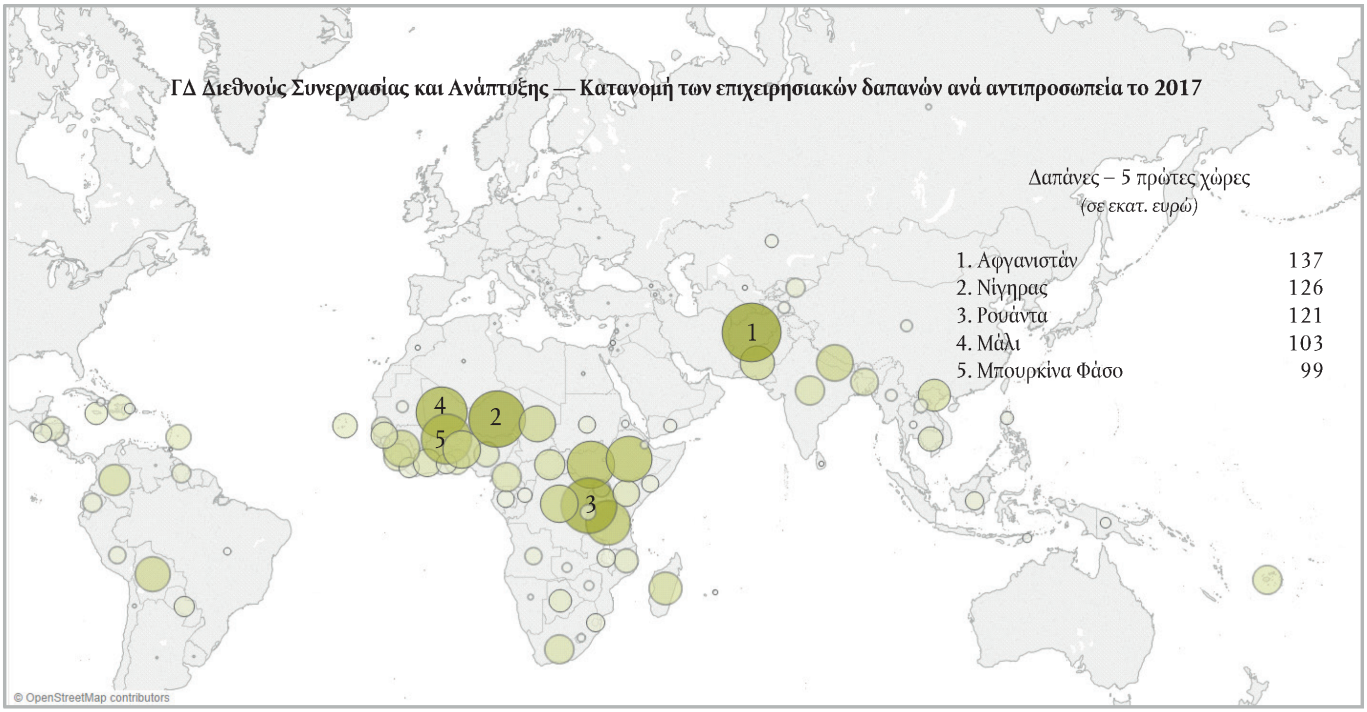
— **Σύσταση 4 (ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης):** Μέχρι το 2020, να αναθεωρήσει τις υφιστάμενες οδηγίες προς τους δικαιούχους έργων που εκτελούνται στο πλαίσιο της έμμεσης διαχείρισης, προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι οι προβλεπόμενες δραστηριότητες εκτελούνται εγκαίρως και συμβάλλουν στην πρακτική αξιοποίηση των εκροών των έργων, επιτυγχάνοντας κατ' αυτό τον τρόπον τη βέλτιστη σχέση ποιότητας-τιμής.

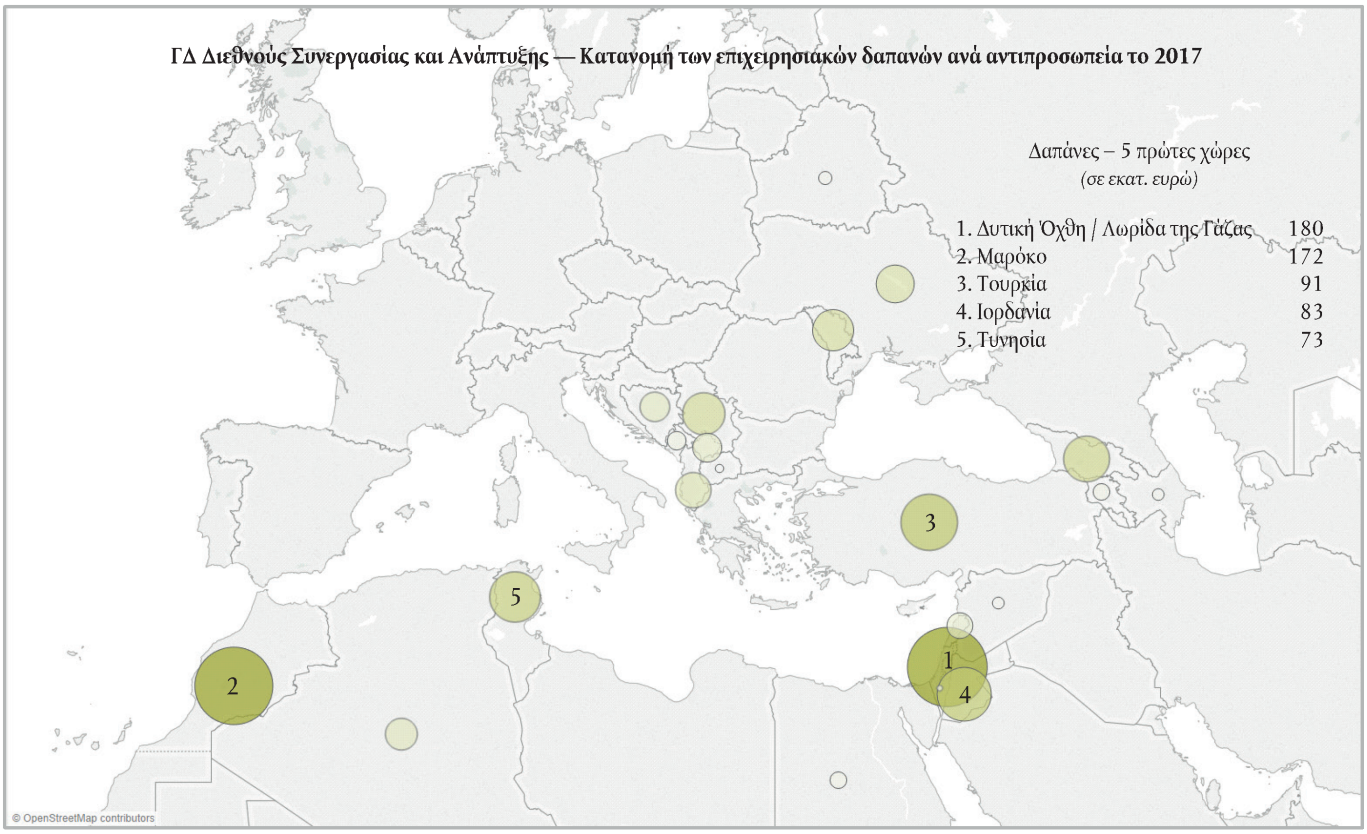
Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.

([8]) Φέτος, για τη διαδικασία παρακολούθησης της συνέχειας που δόθηκε στις συστάσεις μας, επιλέξαμε την έκθεσή μας για το οικονομικό έτος 2014, δεδομένου ότι, κατ' αρχήν, η Επιτροπή είχε στη διάθεσή της επαρκή χρόνο για την υλοποίησή τους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9.1

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΑΝΑ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ ΤΟ 2017

Πηγές: Χάρτης βάσης ©OpenStreetMap contributors, με άδεια του Creative Commons Attribution-ShareAlike 2.0 (CC BY-SA), και Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, βάσει των ενοποιημένων ετήσιων λογαριασμών της ΕΕ για το 2017.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9.2

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΩΝ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΠΑ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ «Η ΕΥΡΩΠΗ ΩΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ»

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ως επί το πλείστον	Μερικώς				
2014	**Σύσταση 1:** Να καταρτίσει και να εφαρμόζει διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου προκειμένου να διασφαλίζει ότι η προχρηματοδότηση εκκαθαρίζεται βάσει των πραγματικών δαπανών ανεξαρτήτως νομικών δεσμεύσεων.	x						
	Σύσταση 2: Να ενισχύσει τους προληπτικούς ελέγχους που διενεργεί συγκεκριμένα η Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης και Συνεργασίας — EuropeAid στο πλαίσιο των συμβάσεων επιχορήγησης, θέτοντας σε λειτουργία τις δράσεις που αναπτύχθηκαν, κατόπιν της σχετικής σύστασης που περιλαμβανόταν στην ετήσια έκθεση για τα ΕΤΑ για το οικονομικό έτος 2011, για σχεδιασμό βάσει κινδύνου και συστηματική λήψη μέτρων σε συνέχεια των επαληθεύσεων και των επιτόπιων επισκέψεων παρακολούθησης.	x						

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

«Διοίκηση»

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σημείο
Εισαγωγή	10.1-10.5
Σύντομη περιγραφή του συγκεκριμένου τομέα του ΠΔΠ	10.3
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	10.4-10.5
Κανονικότητα των πράξεων	10.6
Ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων και λοιπές ρυθμίσεις διακυβέρνησης	10.7
Παρατηρήσεις που αφορούν συγκεκριμένα θεσμικά και λοιπά όργανα	10.8-10.13
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	10.9-10.11
Ευρωπαϊκή Επιτροπή	10.12
Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο	10.13
Συμπέρασμα και συστάσεις	10.14-10.16
Συμπέρασμα	10.14
Συστάσεις	10.15-10.16

Παράρτημα 10.1 — Αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις του τομέα «Διοίκηση»

Παράρτημα 10.2 — Παρακολούθηση προγενέστερων συστάσεων για τον τομέα «Διοίκηση»

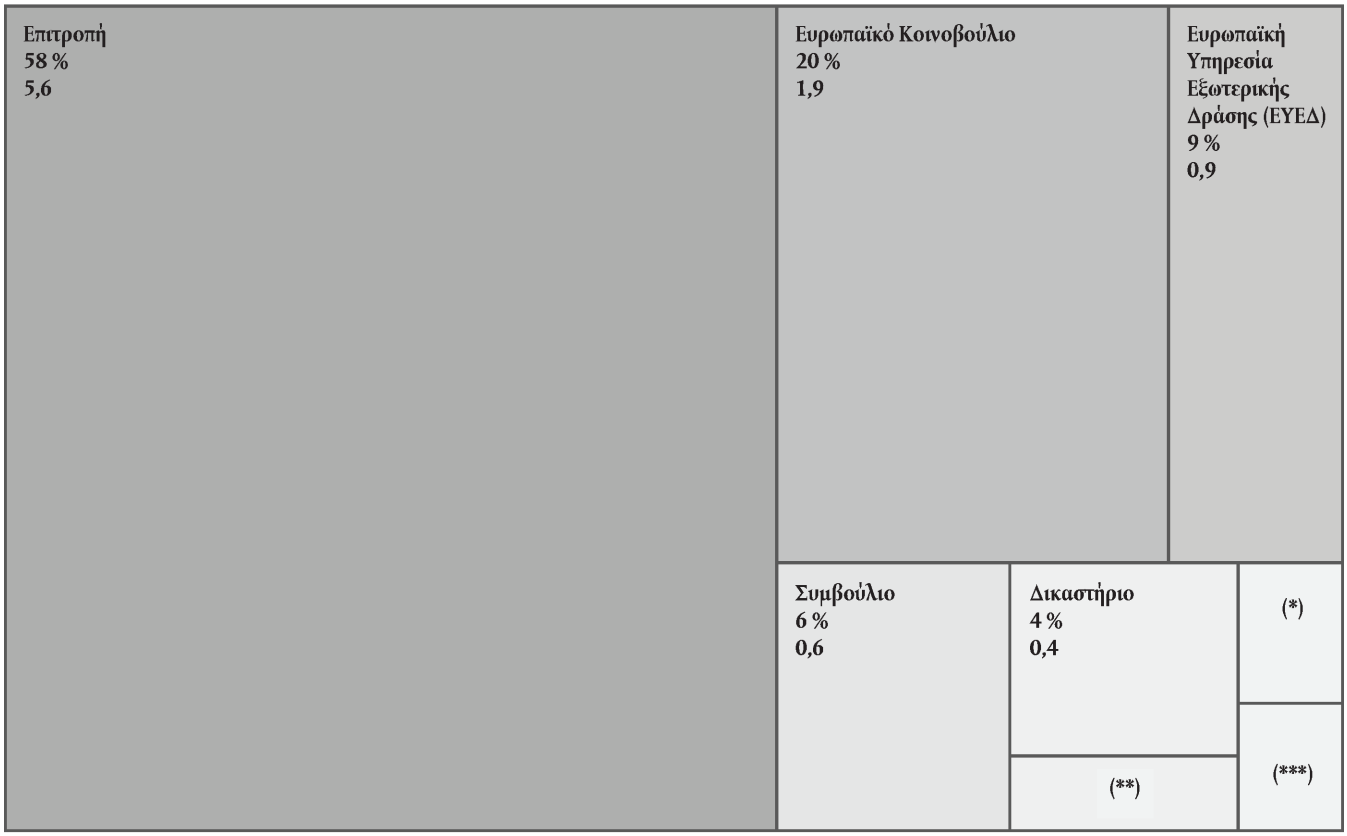
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

10.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται οι διαπιστώσεις μας για τον τομέα 5 του *ΠΔΠ* «Διοίκηση» ([1]). Στο ***πλαίσιο 10.1*** παρουσιάζεται επισκόπηση των δαπανών ανά θεσμικό όργανο στο πλαίσιο του προαναφερόμενου τομέα το 2017.

Πλαίσιο 10.1 — Τομέας 5 του ΠΔΠ — Αναλυτικά στοιχεία για το 2017

(σε δισεκατ. ευρώ)

(*) Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ) 1 % — 0,1
(**) Ελεγκτικό Συνέδριο 1 % — 0,1
(***) Άλλα (Επιτροπή των Περιφερειών, Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής και Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων) 1 % — 0,1

Συνολικές πληρωμές για το οικονομικό έτος	**9,7**
- προπληρωμές ([1])	*- 0,1*
+ εκκαθαρίσεις προπληρωμών ([1])	*0,1*
Σύνολο ελεγχθέντος πληθυσμού	**9,7**

([1]) Σύμφωνα με τον εναρμονισμένο ορισμό των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί (για λεπτομερέστερα στοιχεία, βλέπε σημείο 15 του ***παραρτήματος 1.1***).

Πηγή: Ενοποιημένοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2017.

([1]) Ο τομέας αυτός περιλαμβάνει τις διοικητικές δαπάνες όλων των θεσμικών οργάνων της ΕΕ, τις συνταξιοδοτικές δαπάνες, καθώς και τις πληρωμές προς τα Ευρωπαϊκά Σχολεία. Σχετικά με τα τελευταία καταρτίζουμε ειδική ετήσια έκθεση, η οποία υποβάλλεται στο Ανώτατο Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Σχολείων. Αντίγραφο της έκθεσης αυτής κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

10.2. Σχετικά με τους οργανισμούς και τα λοιπά όργανα της ΕΕ καταρτίζουμε χωριστές εκθέσεις ([2]). Η εντολή μας δεν περιλαμβάνει τον δημοσιονομικό έλεγχο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Σύντομη περιγραφή του συγκεκριμένου τομέα του ΠΔΠ

10.3. Οι διοικητικές δαπάνες περιλαμβάνουν, αφενός, τις δαπάνες που αφορούν τους ανθρώπινους πόρους και αντιστοιχούν στο 60 % περίπου του συνόλου και, αφετέρου, τις δαπάνες που συνδέονται με τα κτίρια, τον εξοπλισμό, την ενέργεια, τις επικοινωνίες και την τεχνολογία των πληροφοριών. Από τις επί πολλών ετών εργασίες μας διαπιστώνεται ότι οι δαπάνες αυτές είναι χαμηλής επικινδυνότητας.

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

10.4. Κατ' εφαρμογήν της προσέγγισης και των μεθόδων του ελέγχου που περιγράφονται στο ***παράρτημα 1.1***, εξετάσαμε τα ακόλουθα όσον αφορά τον τομέα 5 του ΠΔΠ:

α) δείγμα 55 πράξεων, σύμφωνα με το σημείο 13 του ***παραρτήματος 1.1***, το οποίο σχεδιάστηκε ώστε να είναι αντιπροσωπευτικό του φάσματος των δαπανών που καλύπτει ο συγκεκριμένος τομέας του ΠΔΠ (βλέπε ***πλαίσιο 10.1*** και σημείο 10.3)·

β) κατά πόσον οι *ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων* όλων των θεσμικών και λοιπών οργάνων, μεταξύ των οποίων και αυτές των γενικών διευθύνσεων (ΓΔ) και των υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που είναι πρωτίστως αρμόδιες για τις διοικητικές δαπάνες ([3]), περιείχαν στοιχεία σχετικά με την κανονικότητα των δαπανών τα οποία σε γενικές γραμμές συμβάδιζαν με τα δικά μας αποτελέσματα.

10.5. Οι δαπάνες του ίδιου του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου υποβάλλονται σε έλεγχο από εξωτερική ελεγκτική εταιρεία ([4]). Τα αποτελέσματα του ελέγχου της τελευταίας επί των οικονομικών καταστάσεών μας για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017 παρουσιάζονται στο σημείο 10.13.

([2]) Οι ειδικές ετήσιες εκθέσεις μας σχετικά με τους οργανισμούς και τα λοιπά όργανα της ΕΕ δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα.

([3]) ΓΔ Ανθρώπινων Πόρων και Ασφάλειας, Γραφείο Διαχείρισης και Εκκαθάρισης των Ατομικών Δικαιωμάτων (PMO), Γραφείο Υποδομών και Διοικητικής Υποστήριξης στις Βρυξέλλες και το Λουξεμβούργο, Υπηρεσία Εκδόσεων και ΓΔ Πληροφορικής.

([4]) PricewaterhouseCoopers, Société à responsabilité limitée, Réviseur d'Entreprises.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

10.6. Τα αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι *πράξεις* παρουσιάζονται συνοπτικά στο ***παράρτημα 10.1***. Από τις 55 πράξεις που εξετάσαμε, οι 9 (16 %) περιείχαν *σφάλμα*. Βάσει των 3 σφαλμάτων που προσδιορίσαμε ποσοτικώς (βλέπε σημεία 10.11 και 10.12), εκτιμούμε ότι το επίπεδο σφάλματος είναι 0,5 % ([5]).

ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

10.7. Στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων που εξετάσαμε δεν αναφέρονται σημαντικά επίπεδα σφάλματος και αυτό συμβαδίζει με τα *αποτελέσματα* των δικών μας ελέγχων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ

10.8. Δεν εντοπίσαμε συγκεκριμένα ζητήματα που να αφορούν το Συμβούλιο, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, την Επιτροπή των Περιφερειών, τον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή, τον Ευρωπαίο Επόπτη Προστασίας Δεδομένων και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης.

([5]) Ο υπολογισμός του εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος γίνεται βάσει αντιπροσωπευτικού δείγματος. Το αναφερόμενο ποσοστό αποτελεί τη βέλτιστη δυνατή εκτίμηση. Εκτιμούμε, με επίπεδο εμπιστοσύνης 95 %, ότι, για τον σχετικό πληθυσμό, το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος κυμαίνεται μεταξύ 0,0 % και 1,2 % (κατώτατο και ανώτατο όριο σφάλματος αντίστοιχα).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

10.9. Από τις οκτώ πράξεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που εξετάσαμε, οι δύο αφορούσαν εργασίες που πραγματοποιήθηκαν σε κτίρια δυνάμει σύμβασης ανατεθείσας κατόπιν διαδικασίας σύναψης σύμβασης. Στην πρώτη περίπτωση, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν έλαβε επαρκή στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι ο ανάδοχος συμμορφωνόταν με ένα κριτήριο επιλογής τεχνικής και επαγγελματικής φύσης, το οποίο αφορούσε τα προσόντα και την επαγγελματική πείρα των υπαλλήλων που θα προσλαμβάνονταν για την εκτέλεση των εργασιών. Στη δεύτερη περίπτωση, η σύμβαση-πλαίσιο προοριζόταν να ανατεθεί στον υποψήφιο που είχε υποβάλει τη χαμηλότερη τιμή. Το ποσό της σύμβασης διαμορφώθηκε βάσει δύο συνιστωσών: το κόστος των εργασιών και τα μεικτά κέρδη του αναδόχου, εκπεφρασμένα ως ποσοστό επί του κόστους αυτού. Το μόνο που ζητήθηκε από τους υποψηφίους ήταν να αναφέρουν τα μεικτά κέρδη τους, και μόνο τα μεικτά κέρδη λήφθηκαν υπόψη στην οικονομική αξιολόγηση των προσφορών. Το κόστος των εργασιών δεν ελήφθη υπόψη στο πλαίσιο της διαγωνιστικής διαδικασίας, υπολογίστηκε όμως από το Κοινοβούλιο. Προκειμένου να διασφαλίσουμε ότι κατά την εκτέλεση της σύμβασης-πλαισίου οι εργασίες παραγγέλλονταν επί ανταγωνιστικής βάσης, ελέγξαμε με ποιον τρόπο το Κοινοβούλιο όρισε τις τιμές μονάδας που εμφαίνονταν στα έντυπα παραγγελίας. Επισημάναμε ότι, για ορισμένες εργασίες, το Κοινοβούλιο δεν αναζήτησε πάνω από μία προσφορές. Η επιλογή της συγκεκριμένης προσέγγισης πιθανόν να υποδηλώνει ότι τα έργα δεν δημοπρατούνται στη χαμηλότερη τιμή.

10.9 *Στην πρώτη περίπτωση, το Κοινοβούλιο βασίστηκε για την απόφασή του στα έγγραφα που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο των κανόνων εφαρμογής, αλλά θα λάβει δεόντως υπόψη τις παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου στις μελλοντικές διαδικασίες· στη δεύτερη περίπτωση, λήφθηκαν μέτρα για την εξασφάλιση των πλέον ανταγωνιστικών τιμών στη σύνθετη αυτή σύμβαση· το Κοινοβούλιο έχει βελτιώσει στο μεταξύ τη διαδικασία, χρησιμοποιώντας συστηματικότερα συμβάσεις-πλαίσια με προκήρυξη νέου διαγωνισμού.*

10.10. Στο πλαίσιο του δείγματός μας για τον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή, μία πράξη σχετιζόταν με διαδικασία σύναψης σύμβασης που κίνησε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για την επιλογή ταξιδιωτικού πρακτορείου. Βάσει ενός από τα κριτήρια επιλογής, οι υποψήφιοι όφειλαν να διαθέτουν ετήσιο κύκλο εργασιών πενταπλάσιο της εκτιμώμενης ετήσιας αξίας της σύμβασης για την οποία υπέβαλαν προσφορά ([6]). Θεωρούμε το εν λόγω κριτήριο υπερβολικά αυστηρό, κάτι που ενδεχομένως να απέτρεψε εταιρείες μικρότερου μεγέθους από το να υποβάλουν προσφορά.

10.10 *Το Κοινοβούλιο λαμβάνει υπόψη τις παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου· στο μεταξύ, μετά την τροποποίηση του δημοσιονομικού κανονισμού το 2016, το κατώτατο όριο που εφαρμόζεται — μεταξύ άλλων, στην εν εξελίξει διαδικασία για μια νέα σύμβαση — είναι το διπλάσιο της εκτιμώμενης ετήσιας αξίας της σύμβασης. Επισημαίνεται ότι στις απαιτήσεις της σύμβασης μπορούσε να ανταποκριθεί περιορισμένος μόνο αριθμός εταιρειών, που ικανοποιούσαν τότε το κριτήριο –δεν υπήρξε περιορισμός του ανταγωνισμού*

([6]) Κατά την παράγραφο 5 του άρθρου 146 για τα κριτήρια επιλογής, των κανόνων εφαρμογής του δημοσιονομικού κανονισμού που ίσχυαν το 2013, τον χρόνο κίνησης της διαδικασίας σύναψης συμβάσεων, «[η] έκταση των ζητούμενων από την αναθέτουσα αρχή πληροφοριακών στοιχείων για την τεκμηρίωση της χρηματοδοτικής, οικονομικής, τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας του υποψήφιου ή προσφέροντος, καθώς και τα ελάχιστα επίπεδα ικανότητας που απαιτούνται σύμφωνα με την παράγραφο 2 δεν μπορούν να υπερβαίνουν το αντικείμενο της σύμβασης (…)». Θεωρούμε ότι το διπλάσιο ή τριπλάσιο της εκτιμώμενης ετήσιας αξίας της σύμβασης είναι εύλογο κριτήριο. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 147 για την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, των κανόνων εφαρμογής του δημοσιονομικού κανονισμού που ισχύει από 1ης Ιανουαρίου 2016 διευκρινίζεται το ζήτημα αυτό και προβλέπονται μόνο τα εξής: «ο ελάχιστος ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει το διπλάσιο της εκτιμώμενης ετήσιας αξίας της σύμβασης, εκτός από δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις που έχουν σχέση με τη φύση της αγοράς, την οποία η αναθέτουσα αρχή διευκρινίζει στα έγγραφα της σύμβασης.»

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

10.11. Κατά την εξέταση μίας πράξης που αφορούσε την καταβολή επιδοτήσεων σε ομάδες επισκεπτών αποκαλύφθηκαν προβλήματα που αφορούσαν τη δήλωση δαπανών την οποία υπέβαλε μία από αυτές τις ομάδες, καθώς τα ποσά που περιλαμβάνονταν στα δικαιολογητικά δεν συμφωνούσαν με τα ποσά που είχαν δηλωθεί στη δήλωση δαπανών ([7]). Σε μιαν άλλη περίπτωση, εντοπίσαμε μη επιλέξιμες δαπάνες που δήλωσε ομάδα για σκέλος του ταξιδιού της στις Βρυξέλλες, το οποίο δεν σχετιζόταν με την επίσκεψή της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

10.11 *Το Κοινοβούλιο λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι για μία από τις ομάδες ορισμένα από τα παραστατικά δεν συμφωνούσαν με τις δαπάνες των οποίων εζητείτο η απόδοση. Για αυτόν ακριβώς τον λόγο, το Κοινοβούλιο έχει καταρτίσει πρόγραμμα εκ των υστέρων επαλήθευσης για τον έλεγχο των παραστατικών. Για δαπάνες που δεν είναι δεόντως αιτιολογημένες ή είναι μη επιλέξιμες εκδίδεται ένταλμα ανάκτησης.*

Όσον αφορά την επιλεξιμότητα των δαπανών που συνδέονται με τις επισκέψεις, το Κοινοβούλιο θεωρεί ότι στην αξιολόγηση της επιλεξιμότητας θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι συνολικοί στόχοι του προγράμματος επισκεπτών, η διευρυμένη προσφορά για τους επισκέπτες, όπως καθορίζεται στη στρατηγική για θέματα επισκεπτών του ΕΚ που εγκρίθηκε από το Προεδρείο του Κοινοβουλίου τον Απρίλιο του 2015, και οι πρακτικοί περιορισμοί όσον αφορά την οργάνωση των μετακινήσεων των ομάδων επισκεπτών.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

10.12. Όπως και τα προηγούμενα έτη ([8]), διαπιστώσαμε μικρό αριθμό σφαλμάτων σε σχέση με τις δαπάνες προσωπικού και ορισμένες αδυναμίες στην εκ μέρους του Γραφείου Διαχείρισης και Εκκαθάρισης των Ατομικών Δικαιωμάτων (PMO) διαχείριση οικογενειακών επιδομάτων, τα οποία και επισημάναμε στη διοίκηση της Επιτροπής.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

10.12. *Την ευθύνη για τη δήλωση/επικαιροποίηση των προσωπικών πληροφοριών, μεταξύ άλλων και σχετικά με τα οικογενειακά επιδόματα, έχουν πρωτίστως οι υπάλληλοι.*

Η Επιτροπή, από την πλευρά της, έχει ήδη θέσει σε εφαρμογή αρκετά μέτρα για να βελτιώσει περαιτέρω την επικαιροποίηση της προσωπικής κατάστασης και τη διαχείριση των οικογενειακών επιδομάτων.

Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο

10.13. Η έκθεση του εξωτερικού ελεγκτή ([9]) αναφέρει ότι «οι οικονομικές καταστάσεις παρέχουν αληθή και ακριβοδίκαιη εικόνα της οικονομικής κατάστασης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου την 31η Δεκεμβρίου 2017 και των αποτελεσμάτων των πράξεών του, των ταμειακών ροών του και των μεταβολών του καθαρού ενεργητικού για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή».

([7]) Στην παράγραφο 2 του άρθρου 20 των κανόνων που διέπουν την υποδοχή ομάδων επισκεπτών ορίζεται ότι οι ομάδες πρέπει να υποβάλουν την τελική δήλωση δαπανών τους το αργότερο τριάντα ημέρες μετά την επίσκεψη. Ωστόσο, οι κανόνες δεν επιβάλλουν την υποβολή δικαιολογητικών (π.χ. τιμολόγια τρίτων, κάρτες επιβίβασης) στο συγκεκριμένο στάδιο. Τα έγγραφα αυτά πρέπει να τηρούνται για τρία έτη και προσκομίζονται στο Κοινοβούλιο μόνο εφόσον παραστεί ανάγκη, σε περίπτωση διενέργειας κατασταλτικών ελέγχων.

([8]) Βλέπε σημείο 9.12 της ετήσιας έκθεσης για το 2015 και σημείο 9.13 της ετήσιας έκθεσης για το 2014.

([9]) Βλέπε την έκθεση του εξωτερικού ελεγκτή σχετικά με τις οικονομικές καταστάσεις, η οποία αναφέρεται στο σημείο 10.5.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Συμπέρασμα

10.14. Από το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου συνάγεται ότι το επίπεδο σφάλματος στις δαπάνες που αφορούσαν τον τομέα «Διοίκηση» δεν ήταν σημαντικό. Για τον συγκεκριμένο τομέα του ΠΔΠ, το εκτιμώμενο συνολικό επίπεδο σφάλματος που προέκυψε από τις ελεγκτικές δοκιμασίες στις οποίες υποβάλαμε τις πράξεις ήταν 0,5 % (βλέπε ***παράρτημα 10.1***).

Συστάσεις

10.15. Οι διαπιστώσεις μας από την επισκόπηση της συνέχειας που δόθηκε στις τρεις συστάσεις που διατυπώσαμε στην ετήσια έκθεσή μας για το 2014 παρουσιάζονται στο ***παράρτημα 10.2***. Δεν εξετάσαμε δύο συστάσεις καθώς οι ελεγκτικές εργασίες μας για το 2017 δεν κάλυπταν πράξεις αυτού του είδους. Όσον αφορά την τρίτη σύσταση, τα ενδιαφερόμενα θεσμικά και λοιπά όργανα την υλοποίησαν ως επί το πλείστον.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

10.16. Βάσει της επισκόπησης αυτής, καθώς και των διαπιστώσεων και των συμπερασμάτων μας για το 2017, διατυπώνουμε τις ακόλουθες συστάσεις:

— **Σύσταση 1:** Ενόψει της αναθεώρησης του *δημοσιονομικού κανονισμού*, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πρέπει να βελτιώσει τις κατευθυντήριες οδηγίες που προορίζονται για τους διατάκτες σχετικά με τον σχεδιασμό και τους ελέγχους των κριτηρίων επιλογής και ανάθεσης που εφαρμόζονται στο πλαίσιο διαδικασιών σύναψης συμβάσεων (βλέπε σημεία 10.9 και 10.10).

Το Κοινοβούλιο επισημαίνει ότι θέματα όπως ο σχεδιασμός των διαδικασιών και ο έλεγχος της συμμόρφωσης προς τα κριτήρια επιλογής αποτελούν όντως στοιχεία κατάλληλης καθοδήγησης. Τα επιτακτικά ζητήματα σε σχέση με την αύξηση του ανταγωνισμού αποτελούν αντικείμενο αξιολόγησης από συντονιστικό όργανο του Κοινοβουλίου σε θέματα συμβάσεων, το οποίο αυτή τη στιγμή εξετάζει επίσης συναφή θέματα με βάση την ειδική έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου 17/2016.

— **Σύσταση 2:** Κατά την επόμενη αναθεώρηση των κανόνων που διέπουν την υποδοχή ομάδων επισκεπτών, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πρέπει να ενισχύσει τη διαδικασία υποβολής δηλώσεων δαπανών, προβλέποντας την υποχρέωση των ομάδων να υποβάλλουν τα δικαιολογητικά μαζί με τις δηλώσεις δαπανών τους (βλέπε σημείο 10.11).

Το Κοινοβούλιο σημειώνει τη σύσταση αυτή, και θα τη λάβει υπόψη κατά τη χρονική στιγμή της επανεξέτασης των κανόνων· στο μεταξύ, η συχνότητα και η ένταση των ελέγχων θα προσαρμόζονται ανάλογα με τον εκάστοτε κίνδυνο.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

— **Σύσταση 3:** Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρέπει να βελτιώσει το συντομότερο δυνατό τα συστήματα που διαθέτει για τη διαχείριση των θεσμοθετημένων οικογενειακών επιδομάτων, ενισχύοντας τους ελέγχους συνέπειας στους οποίους υποβάλλει τις δηλώσεις επιδομάτων που λαμβάνουν οι υπάλληλοι από άλλες πηγές (βλέπε 10.12).

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση και έχει ήδη λάβει μέτρα για να βελτιώσει τη διαχείριση των οικογενειακών επιδομάτων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 10.1

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ «ΔΙΟΙΚΗΣΗ»

	2017	**2016**
ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ		
Σύνολο πράξεων	**55**	100
ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ ΠΟΣΟΤΙΚΩΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ		
Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος	**0,5 %**	0,2 %
Ανώτατο όριο σφάλματος (ΑΟΣ)	1,2 %	
Κατώτατο όριο σφάλματος (ΚΟΣ)	0,0 %	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 10.2

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΩΝ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ «ΔΙΟΙΚΗΣΗ»

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση του οργάνου
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Μη διαθέσιμο (*)	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ως επί το πλείστον	Μερικώς				
2014	**Σύσταση 1 (Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο):** *Ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα* Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο οφείλει να ενισχύσει τους ελέγχους που διενεργεί επί των δαπανών που αποδίδονται από τα ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα στις συνδεδεμένες με αυτά οργανώσεις. Επιπλέον, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πρέπει να θεσπίσει κατάλληλους κανόνες, απευθυνόμενους στα πολιτικά κόμματα, όσον αφορά τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων, και να παρακολουθεί την εφαρμογή τους μέσω κατάλληλων ελέγχων και βελτιωμένης καθοδήγησης (βλέπε ετήσια έκθεση για το 2014, σημεία 9.11 και 9.17).					X		
	Σύσταση 2 (ΕΟΚΕ): *Συμβάσεις* Η ΕΟΚΕ πρέπει να βελτιώσει τον σχεδιασμό, τον συντονισμό και την εφαρμογή των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων μέσω κατάλληλων ελέγχων και καλύτερης καθοδήγησης (βλέπε ετήσια έκθεση για το 2014, σημεία 9.12 και 9.17).					X		
	Σύσταση 3 (θεσμικά και λοιπά όργανα): *Μισθός και οικογενειακά επιδόματα* Τα θεσμικά και λοιπά όργανα πρέπει να βελτιώσουν τα συστήματα παρακολούθησης που εφαρμόζουν για την έγκαιρη επικαιροποίηση των στοιχείων σχετικά με την προσωπική κατάσταση των υπαλλήλων, τα οποία έχουν ενδεχομένως αντίκτυπο στον υπολογισμό των οικογενειακών επιδομάτων (βλέπε ετήσια έκθεση για το 2014 σημεία 9.13 και 9.17).		X					

(*) Στις ελεγκτικές εργασίες μας για το έτος 2017 δεν περιλάβαμε την εξέταση πράξεων αυτού του είδους. Θα παρακολουθήσουμε τις συστάσεις αυτές τα επόμενα έτη.

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟ ΟΓΔΟΟ, ΕΝΑΤΟ, ΔΕΚΑΤΟ ΚΑΙ ΕΝΔΕΚΑΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΕΤΑ) ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ 2017

(2018/C 357/02)

Ετήσια έκθεση σχετικά με τις δραστηριότητες που χρηματοδοτήθηκαν από το όγδοο, ένατο, δέκατο και ενδέκατο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΤΑ) για το οικονομικό έτος 2017

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σημεία
Εισαγωγή	1-5
Σύντομη περιγραφή των Ευρωπαϊκών Ταμείων Ανάπτυξης	2-5
Κεφάλαιο I — Εκτέλεση του προϋπολογισμού του όγδοου, ένατου, δέκατου και ενδέκατου ΕΤΑ	6-10
Κεφάλαιο II — Δήλωση αξιοπιστίας του Συνεδρίου σχετικά με τα ΕΤΑ	11-41
Δήλωση αξιοπιστίας του Συνεδρίου απευθυνόμενη στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με το όγδοο, ένατο, δέκατο και ενδέκατο ΕΤΑ — Έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή	I-XXI
Πληροφοριακά στοιχεία προς υποστήριξη της δήλωσης αξιοπιστίας	11-41
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	11-14
Αξιοπιστία των λογαριασμών	15
Κανονικότητα των πράξεων	16-28
Ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων και λοιπές ρυθμίσεις διακυβέρνησης	29-41
Συμπέρασμα και συστάσεις	42-47
Συμπέρασμα	42-45
Συστάσεις	46-47

Παράρτημα 1 — Αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις για τα Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης

Παράρτημα 2 — Πληρωμές το 2017 στο πλαίσιο των ΕΤΑ ανά βασική περιοχή

Παράρτημα 3 — Παρακολούθηση προγενέστερων συστάσεων για τα Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

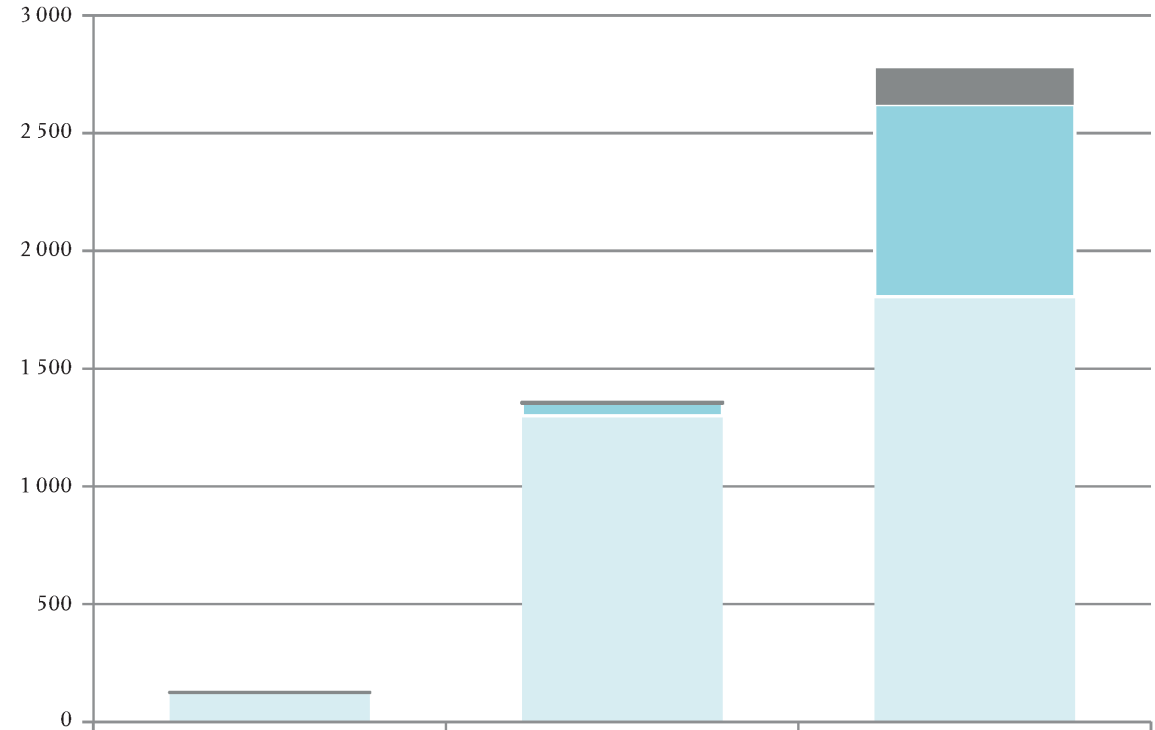
ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Στην παρούσα ετήσια έκθεση παρουσιάζονται οι διαπιστώσεις μας σχετικά με τις δραστηριότητες που χρηματοδοτήθηκαν από το όγδοο, ένατο, δέκατο και ενδέκατο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΤΑ). Στο ***πλαίσιο 1*** παρουσιάζεται επισκόπηση των δραστηριοτήτων και των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του τομέα αυτού το 2017.

Πλαίσιο 1 – Οικονομική επισκόπηση των Ευρωπαϊκών Ταμείων Ανάπτυξης για το 2017

Πληρωμές στο πλαίσιο των ΕΤΑ ανά κονδύλιο του προϋπολογισμού

(σε εκατ. ευρώ)

	ένατο ΕΤΑ	δέκατο ΕΤΑ	ενδέκατο ΕΤΑ
Διοίκηση	1	2	153
Δημοσιονομική στήριξη		54	815
Έργα	125	1 300	1 806
Σύνολο	126	1 356	2 774

Πίνακας 1 — Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης — Βασικά πληροφοριακά στοιχεία για το έτος 2017

(σε εκατ. ευρώ)

Σύνολο πληρωμών	**4 256**
- προπληρωμές και εισφορές των ΕΤΑ σε καταπιστευματικά ταμεία της ΕΕ	*- 2 648*
+ εκκαθαρίσεις προπληρωμών και καταπιστευματικών ταμείων της ΕΕ	*1 876*
Ελεγχθείς πληθυσμός	**3 484**

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, βάσει των ενοποιημένων λογαριασμών του όγδοου, ένατου, δέκατου και ενδέκατου ΕΤΑ και της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων της ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης για το οικονομικό έτος 2017.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Σύντομη περιγραφή των Ευρωπαϊκών Ταμείων Ανάπτυξης

2. Από τη συγκρότησή τους το 1959, τα ΕΤΑ αποτελούν το κύριο μέσο που διαθέτει η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) για την παροχή ενισχύσεων στον τομέα της αναπτυξιακής συνεργασίας προς τα κράτη της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ), καθώς και προς τις υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ). Η συμφωνία εταιρικής σχέσης, η οποία υπεγράφη στην Κοτονού στις 23 Ιουνίου 2000 με εικοσαετή διάρκεια ισχύος («συμφωνία Κοτονού»), συνιστά το πλαίσιο που διέπει σήμερα τις σχέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τα κράτη ΑΚΕ και τις ΥΧΕ. Πρωταρχικός στόχος της είναι η μείωση και, μακροπρόθεσμα, η εξάλειψη της φτώχειας.

3. Η φύση των ΕΤΑ είναι ιδιαίτερη επειδή:

α) Χρηματοδοτούνται από τα κράτη μέλη βάσει ποσοστώσεων ή «κλιμάκων συνεισφοράς», οι οποίες καθορίζονται από τις εθνικές κυβερνήσεις στο πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

β) Η διαχείρισή τους ασκείται από την Επιτροπή, εκτός του πλαισίου του γενικού προϋπολογισμού της ΕΕ, και από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ).

γ) Λόγω του διακυβερνητικού χαρακτήρα των ΕΤΑ, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει πιο περιορισμένο ρόλο στη λειτουργία τους σε σύγκριση με αυτόν που διαδραματίζει όσον αφορά τα μέσα αναπτυξιακής συνεργασίας που χρηματοδοτούνται από τον γενικό προϋπολογισμό της ΕΕ: πιο συγκεκριμένα, δεν παρεμβαίνει στον καθορισμό και την κατανομή των πόρων των ΕΤΑ. Ωστόσο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξακολουθεί να είναι η αρμόδια για την *απαλλαγή* αρχή, εξαιρουμένης της επενδυτικής διευκόλυνσης, η οποία τελεί υπό τη διαχείριση της ΕΤΕπ και δεν εμπίπτει ως εκ τούτου στο πεδίο αναφοράς του ελέγχου μας ([1]) ([2]).

δ) Η αρχή της ετήσιας διάρκειας δεν ισχύει για τα ΕΤΑ. Οι συμφωνίες ΕΤΑ συνάπτονται συνήθως για περίοδο ανάληψης υποχρεώσεων πέντε έως επτά ετών και οι πληρωμές μπορούν να πραγματοποιούνται για πολύ μεγαλύτερο διάστημα.

([1]) Βλέπε άρθρα 43, 48-50 και 58 του κανονισμού (ΕΕ) 2015/323 του Συμβουλίου, της 2ας Μαρτίου 2015, για τον δημοσιονομικό κανονισμό που εφαρμόζεται στο ενδέκατο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΕ L 58 της 3.3.2015, σ. 17).

([2]) Το 2012 συνήφθη μεταξύ της ΕΤΕπ, της Επιτροπής και του Συνεδρίου τριμερής συμφωνία [άρθρο 134 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 215/2008 του Συμβουλίου, της 18ης Φεβρουαρίου 2008, σχετικά με τον δημοσιονομικό κανονισμό που εφαρμόζεται στο δέκατο ΕΤΑ (ΕΕ L 78 της 19.3.2008, σ. 1)] στην οποία ορίζονται οι κανόνες που διέπουν τον έλεγχο των πράξεων αυτών από το Συνέδριο. Η επενδυτική διευκόλυνση δεν καλύπτεται από τη δήλωση αξιοπιστίας του Συνεδρίου.

4. Η διαχείριση των ΕΤΑ ασκείται σχεδόν εξ ολοκλήρου από τη Γενική Διεύθυνση Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης) ([3]) της Επιτροπής.

5. Οι δαπάνες που καλύπτει η παρούσα έκθεση εκτελούνται βάσει ευρέος φάσματος μεθόδων υλοποίησης ([4]), οι οποίες εφαρμόζονται σε 79 χώρες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι — ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΟΓΔΟΟΥ, ΕΝΑΤΟΥ, ΔΕΚΑΤΟΥ ΚΑΙ ΕΝΔΕΚΑΤΟΥ ΕΤΑ

6. Ο προϋπολογισμός του όγδοου ΕΤΑ (1995-2000) ανερχόταν σε 12 840 εκατομμύρια ευρώ, του ενάτου ΕΤΑ (2000-2007) σε 13 800 εκατομμύρια ευρώ και του δεκάτου ΕΤΑ (2008-2013) σε 22 682 εκατομμύρια ευρώ.

7. Η εσωτερική συμφωνία για τη σύσταση του ενδέκατου ΕΤΑ ([5]) (2015-2020) τέθηκε σε ισχύ την 1η Μαρτίου 2015 ([6]). Το ενδέκατο ΕΤΑ διαθέτει προϋπολογισμό 30 506 εκατομμυρίων ευρώ ([7]), εκ των οποίων 29 089 εκατομμύρια ευρώ διατίθενται για τις χώρες ΑΚΕ και 364,5 εκατομμύρια ευρώ για τις ΥΧΕ.

8. Στο ***πλαίσιο 2*** παρουσιάζεται η χρησιμοποίηση των πόρων των ΕΤΑ το 2017 και σωρευτικά.

([3]) Με την εξαίρεση του 4 % των δαπανών των ΕΤΑ για το 2017, τις οποίες διαχειρίστηκε η Γενική Διεύθυνση Ανθρωπιστικής Βοήθειας και Πολιτικής Προστασίας (ECHO).

([4]) Όπως συμβάσεις έργων/προμηθειών/παροχής υπηρεσιών, επιχορηγήσεις, δημοσιονομική στήριξη, προϋπολογιζόμενες δαπάνες.

([5]) ΕΕ L 210 της 6.8.2013, σ. 1.

([6]) Κατά το διάστημα 2013-2015 η ανάληψη υποχρεώσεων γινόταν μέσω του μεταβατικού μηχανισμού.

([7]) Συμπεριλαμβανομένων 1 139 εκατομμυρίων ευρώ υπό τη διαχείριση της ΕΤΕπ.

Πλαίσιο 2 - Χρησιμοποίηση των πόρων των ΕΤΑ στις 31 Δεκεμβρίου 2017

(σε εκατ. ευρώ)

	Κατάσταση στο τέλος του 2016		Εκτέλεση του προϋπολογισμού κατά το οικονομικό έτος 2017 (καθαρά ποσά) ([6])					Κατάσταση στο τέλος του 2017					
	Συνολικό ποσό	Ποσοστό εκτέλεσης ([2])	όγδοο ΕΤΑ ([3])	ένατο ΕΤΑ ([3])	δέκατο ΕΤΑ	ενδέκατο ΕΤΑ ([3])	**Συνολικό ποσό**	όγδοο ΕΤΑ	ένατο ΕΤΑ	δέκατο ΕΤΑ	ενδέκατο ΕΤΑ	**Συνολικό ποσό**	Ποσοστό εκτέλεσης ([2])
Α - ΠΟΡΟΙ ([1])	**76 896**		**-7**	**-37**	**-119**	**191**	**28**	**10 385**	**15 430**	**21 488**	**29 621**	**76 924**	
Β - ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ													
1. **Συνολικές αναλήψεις υποχρεώσεων** ([4])	**60 097**	**78,2 %**	**-9**	**-38**	**-5**	**5 807**	**5 755**	**10 382**	**15 391**	**21 052**	**19 027**	**65 852**	**85,6 %**
2. **Επιμέρους αναλήψεις υποχρεώσεων** ([5])	**53 032**	**69,0 %**	**-3**	**-20**	**550**	**5 684**	**6 211**	**10 376**	**15 289**	**20 125**	**13 453**	**59 243**	**77,0 %**
3. **Πληρωμές**	**45 339**	**59,0 %**	**-1**	**111**	**1 277**	**2 770**	**4 157**	**10 375**	**15 164**	**17 753**	**6 206**	**49 498**	**64,3 %**
Γ - Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων (Β1-Β3)	**14 758**	**19,2 %**						**7**	**227**	**3 299**	**12 821**	**16 354**	**21,3 %**
Δ - Διαθέσιμο υπόλοιπο (Α-Β1)	**16 799**	**21,8 %**						**3**	**39**	**436**	**10 594**	**11 072**	**14,4 %**

([1]) Περιλαμβάνονται οι αρχικές χορηγήσεις του 8ου, 9ου,10ου και 11ου ΕΤΑ, η συγχρηματοδότηση, οι τόκοι, διάφοροι πόροι και μεταφορές από προηγούμενα ΕΤΑ.
([2]) Ως ποσοστό των πόρων.
([3]) Τα αρνητικά ποσά αντιστοιχούν σε αποδεσμεύσεις.
([4]) Οι συνολικές αναλήψεις υποχρεώσεων αφορούν αποφάσεις χρηματοδότησης.
([5]) Οι επιμέρους αναλήψεις υποχρεώσεων αφορούν επιμέρους συμβάσεις.
([6]) Καθαρές αναλήψεις υποχρεώσεων μετά τις αποδεσμεύσεις. Καθαρές πληρωμές μετά τις ανακτήσεις.

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, βάσει των ενοποιημένων ετήσιων λογαριασμών του όγδοου, ένατου, δέκατου και ενδέκατου ΕΤΑ για το οικονομικό έτος 2017. Τα αριθμητικά στοιχεία που παρουσιάζονται δεν καλύπτουν το τμήμα των ΕΤΑ που τελεί υπό τη διαχείριση της ΕΤΕπ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

9. Το 2017 η ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης συνέχισε τις προσπάθειές της για μείωση του ποσοστού των παλαιών προχρηματοδοτήσεων και των αχρησιμοποίητων αναλήψεων υποχρεώσεων με στόχο το ποσοστό αυτό να μειωθεί στο 25 % ([8]) (βλέπε ***πλαίσιο 3***).

Πλαίσιο 3 – Βασικοί δείκτες επιδόσεων (ΒΔΕ) σχετικά με τη μείωση των παλαιών προχρηματοδοτήσεων, των παλαιών αχρησιμοποίητων αναλήψεων υποχρεώσεων και των ληξασών συμβάσεων

Η ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης υπερέβη τον στόχο της: οι παλαιές προχρηματοδοτήσεις μειώθηκαν κατά 37,60 % για το σύνολο του τομέα αρμοδιότητας (32,58 % για τα ΕΤΑ) και οι παλαιές αχρησιμοποίητες αναλήψεις υποχρεώσεων κατά 38,49 % (37,63 % για τα ΕΤΑ).

Παρόλο που όσον αφορά τα ΕΤΑ, ο στόχος της διατήρησης του ποσοστού των ληξασών συμβάσεων ([9]) επί του συνόλου των ανοικτών συμβάσεων (18,75 %) κάτω του 15 % δεν επιτεύχθηκε, ο συνολικός στόχος επιτεύχθηκε (14,95 %). Το χαμηλότερο ποσοστό για τις συμβάσεις των ΕΤΑ οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι το κλείσιμο παλαιών ληξασών συμβάσεων στο πλαίσιο των ΕΤΑ είναι από τεχνική άποψη περισσότερο πολύπλοκο όταν υπάρχουν ανείσπρακτα εντάλματα είσπραξης. Τον Σεπτέμβριο του 2017, η ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης έθεσε σε εφαρμογή μια νέα διαδικασία για την αντιμετώπιση του εν λόγω προβλήματος. Θα εξετάσουμε τα αποτελέσματά της στο πλαίσιο του ετήσιου ελέγχου μας για το οικονομικό έτος 2018.

10. Αντίθετα με την παλαιότητα των προχρηματοδοτήσεων, η Επιτροπή δεν διαθέτει ΒΔΕ για την παρακολούθηση της παλαιότητας των προπληρωμών που καταβλήθηκαν σε καταπιστευματικά ταμεία της ΕΕ (το καταπιστευματικό ταμείο Bêkou και το ευρωπαϊκό καταπιστευματικό ταμείο εκτάκτου ανάγκης για την Αφρική).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

10. *Σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες, οι συνεισφορές των ΕΤΑ στα καταπιστευματικά ταμεία της ΕΕ παρουσιάζονται στους ετήσιους λογαριασμούς των ΕΤΑ. Οι συνεισφορές παρακολουθούνται και ελέγχονται σε ετήσια βάση. Επιπλέον, η περίοδος απορρόφησης των υπόλοιπων προς εκκαθάριση (RAL)([1]) των καταπιστευματικών ταμείων της ΕΕ, η οποία επηρεάζει άμεσα την καταβολή των συνεισφορών αυτών, παρακολουθείται σε πραγματικό χρόνο μέσω του ΒΔΕ 4 (ικανότητα απορρόφησης των υπολοίπων προς εκκαθάριση). Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι η καταβολή των συνεισφορών των ΕΤΑ στα καταπιστευματικά ταμεία της ΕΕ παρακολουθείται ορθώς και ότι δεν είναι αναγκαία η δημιουργία πρόσθετου ΒΔΕ.*

([8]) Ο στόχος αυτός είχε τεθεί τόσο για το σύνολο του τομέα αρμοδιότητας όσο και για τα ΕΤΑ συγκεκριμένα.

([9]) Μια σύμβαση θεωρείται λήξασα εάν παραμένει ανοικτή ενώ έχει παρέλθει χρονικό διάστημα άνω των 18 μηνών από το τέλος της περιόδου εφαρμογής της.

([1]) Υπόλοιπο προς εκκαθάριση (Reste à Liquider — RAL) είναι το ποσό των εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων που έχουν συμφωνηθεί αλλά για τις οποίες δεν έχουν πραγματοποιηθεί ακόμη πληρωμές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ — ΔΗΛΩΣΗ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΕΤΑ

Δήλωση αξιοπιστίας του Συνεδρίου απευθυνόμενη στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με το όγδοο, ένατο, δέκατο και ενδέκατο ΕΤΑ — Έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή

Γνώμη

I. Ελέγξαμε:

α) τους ετήσιους λογαριασμούς του όγδοου, ένατου, δέκατου και ενδέκατου ΕΤΑ, οι οποίοι περιλαμβάνουν τον ισολογισμό, την κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων, την κατάσταση ταμειακών ροών, την κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού και την έκθεση σχετικά με τη δημοσιονομική εκτέλεση για το οικονομικό έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017, οι οποίοι εγκρίθηκαν από την Επιτροπή στις 27 Ιουνίου 2018· και

β) τη νομιμότητα και *κανονικότητα* των *πράξεων* στις οποίες βασίζονται οι εν λόγω λογαριασμοί, για τη δημοσιονομική διαχείριση των οποίων είναι υπεύθυνη η Επιτροπή ([10]),

όπως επιτάσσουν το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και το άρθρο 49 του *δημοσιονομικού κανονισμού* που εφαρμόζεται στο ενδέκατο ΕΤΑ και ισχύει και για τα προηγούμενα.

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

II. Κατά τη γνώμη μας, οι ετήσιοι λογαριασμοί του όγδοου, ένατου, δέκατου και ενδέκατου ΕΤΑ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017 παρέχουν ακριβοδίκαιη εικόνα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, της οικονομικής κατάστασης την 31η Δεκεμβρίου 2017, των αποτελεσμάτων των πράξεών τους, των ταμειακών ροών τους και των μεταβολών του καθαρού ενεργητικού τους για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό των ΕΤΑ και λογιστικούς κανόνες που βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί

III. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

Πληρωμές

Αρνητική γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

IV. Κατά τη γνώμη μας, λόγω της σοβαρότητας των ζητημάτων που παρουσιάζονται στο σημείο υπό τον τίτλο «Στοιχεία για τη θεμελίωση αρνητικής γνώμης σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί», οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017 περιέχουν ουσιώδη σφάλματα.

([10]) Δυνάμει των άρθρων 43, 48 έως 50 και 58 του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στο ενδέκατο ΕΤΑ, η παρούσα δήλωση αξιοπιστίας δεν καλύπτει το τμήμα των πόρων των ΕΤΑ που διαχειρίζεται η ΕΤΕπ.

Στοιχεία για τη θεμελίωση της γνώμης

V. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα διεθνή ελεγκτικά πρότυπα (ISA) και τους κώδικες δεοντολογίας της IFAC, καθώς και με τα διεθνή πρότυπα των ανώτατων οργάνων ελέγχου του INTOSAI (ISSAI). Οι ευθύνες που απορρέουν από τα εν λόγω πρότυπα περιγράφονται αναλυτικότερα στην ενότητα της έκθεσής μας υπό τον τίτλο *Οι αρμοδιότητες του ελεγκτή*. Ενεργούμε ανεξάρτητα, σύμφωνα με τον κώδικα δεοντολογίας για επαγγελματίες λογιστές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας για Λογιστές (κώδικας IESBA), έχοντας επίσης εκπληρώσει τις λοιπές δεοντολογικές υποχρεώσεις μας σε συνάρτηση με τα πρότυπα και τους κανόνες αυτούς και τον κώδικα IESBA. Φρονούμε ότι τα αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου που συγκεντρώσαμε είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της γνώμης μας.

Στοιχεία για τη θεμελίωση αρνητικής γνώμης σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

VI. Οι δαπάνες που καταχωρίστηκαν το 2017 αναφορικά με το όγδοο, ένατο, δέκατο και ενδέκατο ΕΤΑ περιέχουν ουσιώδη σφάλματα. *Το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος* που υπολογίσαμε όσον αφορά τις δαπάνες στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί είναι 4,5 %.

Κύρια ζητήματα του ελέγχου

VII. Κύρια ζητήματα του ελέγχου είναι τα σημαντικότερα, κατά την επαγγελματική κρίση μας, ζητήματα στο πλαίσιο του ελέγχου που διενεργήσαμε επί των οικονομικών καταστάσεων της υπό εξέταση περιόδου. Πρόκειται για ζητήματα τα οποία εξετάστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων συνολικά, καθώς και κατά τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών, αλλά επί των οποίων δεν διατυπώνουμε χωριστή γνώμη.

Δεδουλευμένα έξοδα

VIII. Αξιολογήσαμε τα δεδουλευμένα έξοδα που παρουσιάζονται στους λογαριασμούς (βλέπε σημείωση 2.8) τα οποία βασίστηκαν σε μεγάλο βαθμό σε εκτιμήσεις. Στο τέλος του 2017, η Επιτροπή εκτίμησε ότι οι επιλέξιμες δαπάνες που είχαν πραγματοποιηθεί χωρίς όμως να έχουν ακόμη δηλωθεί από τους δικαιούχους ανέρχονταν σε 4 653 εκατομμύρια ευρώ (έναντι 3 903 εκατομμυρίων ευρώ στο τέλος του 2016).

IX. Εξετάσαμε τον τρόπο υπολογισμού που εφαρμόστηκε για την εκτίμηση των εν λόγω δεδουλευμένων και αξιολογήσαμε δείγμα 36 διαφορετικών συμβάσεων προκειμένου να διαπιστώσουμε κατά πόσον συνέτρεχε κίνδυνος ανακριβούς εκτίμησής τους. Βάσει των εργασιών μας καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι τα δεδουλευμένα έξοδα ενεγράφησαν ορθά στους τελικούς λογαριασμούς.

Πιθανός αντίκτυπος στους λογαριασμούς των ΕΤΑ για το 2017 της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση

X. Στις 29 Μαρτίου 2017, το Ηνωμένο Βασίλειο γνωστοποίησε επίσημα στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο την απόφασή του να αποχωρήσει από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ). Στις 19 Μαρτίου 2018, η Επιτροπή δημοσίευσε σχέδιο συμφωνίας αποχώρησης, στο οποίο περιγράφεται η πρόοδος των διαπραγματεύσεων με το Ηνωμένο Βασίλειο. Σύμφωνα με το εν λόγω σχέδιο συμφωνίας, το Ηνωμένο Βασίλειο θα παραμείνει συμβαλλόμενο μέρος των Ευρωπαϊκών Ταμείων Ανάπτυξης έως το κλείσιμο του ενδέκατου ΕΤΑ, καθώς και όλων των προηγούμενων που δεν έχουν κλείσει, και θα έχει τις ίδιες υποχρεώσεις με εκείνες που έχουν αναλάβει τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της εσωτερικής συμφωνίας για τη σύσταση του ενδέκατου ΕΤΑ, καθώς και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τα προηγούμενα ΕΤΑ έως το κλείσιμό τους.

XI. Το σχέδιο συμφωνίας αποχώρησης ορίζει επίσης ότι στις περιπτώσεις που υπάρχουν ποσά από έργα στο πλαίσιο του δέκατου ή προηγούμενων ΕΤΑ, τα οποία δεν έχουν δεσμευθεί ή έχουν αποδεσμευθεί την ημερομηνία έναρξης ισχύος της συγκεκριμένης συμφωνίας, το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου στα ποσά αυτά δεν θα επαναχρησιμοποιηθεί. Το αυτό ισχύει για το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου στους πόρους του ενδέκατου ΕΤΑ που δεν θα έχουν δεσμευθεί ή θα έχουν αποδεσμευθεί μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2020. Οι διαπραγματεύσεις σχετικά με την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση βρίσκονται σε εξέλιξη και, κατά συνέπεια, το οριστικό κείμενο της συμφωνίας δεν έχει ακόμη επιβεβαιωθεί.

XII. Βάσει των ανωτέρω, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι λογαριασμοί στις 31 Δεκεμβρίου 2017 αντικατοπτρίζουν ορθά την παρούσα κατάσταση, με την επιφύλαξη της έκβασης της διαδικασίας αποχώρησης.

Αρμοδιότητες της διοίκησης

XIII. Σύμφωνα με τα άρθρα 310 έως 325 της ΣΛΕΕ και τον δημοσιονομικό κανονισμό του ενδέκατου ΕΤΑ, η διοίκηση φέρει την ευθύνη για την κατάρτιση και την παρουσίαση των ετήσιων λογαριασμών των ΕΤΑ βάσει των διεθνώς αποδεκτών λογιστικών προτύπων για τον δημόσιο τομέα, καθώς και για τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Η ευθύνη αυτή περιλαμβάνει τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και τη διατήρηση εσωτερικών δικλίδων ελέγχου με σκοπό την κατάρτιση και παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων οι οποίες να μην περιέχουν ουσιώδεις ανακρίβειες, οφειλόμενες σε απάτη ή σφάλμα. Η Επιτροπή φέρει την τελική ευθύνη για τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί των ΕΤΑ.

XIV. Κατά την κατάρτιση των λογαριασμών των ΕΤΑ, η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της δυνατότητας των ΕΤΑ να διατηρηθούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα, για τη γνωστοποίηση τυχόν σχετικών ζητημάτων και, τέλος, για την τήρηση λογιστικής βάσει της αρχής της συνέχισης της δραστηριότητας, εκτός εάν σκοπεύει να προβεί στην εκκαθάριση της οντότητας ή σε παύση δραστηριοτήτων ή εάν δεν υπάρχει άλλη εναλλακτική λύση παρά να ενεργήσει κατ' αυτόν τον τρόπο.

XV. Η Επιτροπή είναι επιφορτισμένη με την επίβλεψη της διαδικασίας υποβολής των οικονομικών εκθέσεων των ΕΤΑ.

Οι αρμοδιότητες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών των ΕΤΑ και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται

XVI. Στόχος μας είναι, αφενός, να αποκομίζουμε εύλογη βεβαιότητα τόσο σχετικά με την απουσία ουσιωδών ανακριβειών στους λογαριασμούς των ΕΤΑ όσο και σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται και, αφετέρου, βάσει του ελέγχου που διενεργούμε, να παρέχουμε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο δήλωση τόσο ως προς την αξιοπιστία των λογαριασμών όσο και ως προς τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Εύλογη βεβαιότητα σημαίνει βεβαιότητα υψηλού βαθμού, χωρίς όμως αυτό να αποτελεί εγγύηση ότι στο πλαίσιο του ελέγχου εντοπίζονται πάντοτε όλες οι περιπτώσεις ουσιώδους ανακρίβειας ή μη συμμόρφωσης. Η ανακρίβεια και η μη συμμόρφωση μπορεί να οφείλονται σε απάτη ή σφάλμα, θεωρούνται δε ουσιώδεις, εάν εύλογα πιθανολογείται ότι, είτε από κοινού είτε έκαστη μεμονωμένα, θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών που βασίζονται σε αυτούς τους λογαριασμούς των ΕΤΑ.

XVII. Καθόσον ο έλεγχός μας διενεργείται σύμφωνα με τα ISA και τα ISSAI, ασκούμε την επαγγελματική κρίση μας και διατηρούμε την επαγγελματική επιφυλακτικότητά μας καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

— Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ύπαρξης ουσιωδών ανακριβειών στους λογαριασμούς των ΕΤΑ και ουσιώδους μη συμμόρφωσης των σχετικών πράξεων με τις απαιτήσεις του νομικού πλαισίου των ΕΤΑ, οφειλόμενων σε απάτη ή σφάλμα. Σχεδιάζουμε και εκτελούμε ελεγκτικές διαδικασίες για την αντιμετώπιση των εν λόγω κινδύνων και συλλέγουμε αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της γνώμης μας. Οι περιπτώσεις ουσιώδους ανακρίβειας ή μη συμμόρφωσης οφειλόμενων σε απάτη είναι δυσκολότερο να εντοπιστούν από τις αντίστοιχες περιπτώσεις που οφείλονται σε σφάλμα, καθότι η απάτη μπορεί να συνοδεύεται από αθέμιτη σύμπραξη, παραποίηση, εσκεμμένη παράλειψη, ψευδή δήλωση ή παράκαμψη εσωτερικής δικλίδας ελέγχου. Κατά συνέπεια, είναι μεγαλύτερος ο κίνδυνος μη εντοπισμού τέτοιων περιπτώσεων.

— Διαμορφώνουμε σφαιρική εικόνα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου που αποτελεί αντικείμενο του συγκεκριμένου ελέγχου μας προκειμένου να σχεδιάσουμε τις αρμόζουσες ελεγκτικές διαδικασίες, αλλά όχι προκειμένου να διατυπώσουμε γνώμη σχετικά με την αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου.

— Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών που εφαρμόζει η διοίκηση, καθώς και τον εύλογο χαρακτήρα των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων στις οποίες προβαίνει η διοίκηση.

— Εξάγουμε συμπέρασμα σχετικά με την ενδεδειγμένη ή μη χρήση από τη διοίκηση της λογιστικής βάσει της αρχής της συνέχισης της δραστηριότητας, και, βάσει των αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου που συλλέγονται, σχετικά με το κατά πόσον υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα λόγω γεγονότων ή συνθηκών που ενδεχομένως θέτουν σημαντικά εν αμφιβόλω την ικανότητα των ΕΤΑ να συνεχίσουν τις δραστηριότητές τους. Εάν το συμπέρασμα στο οποίο καταλήγουμε είναι η ύπαρξη ουσιώδους αβεβαιότητας, οφείλουμε στην έκθεση ελέγχου μας να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις στους ενοποιημένους λογαριασμούς ή, εάν οι γνωστοποιήσεις αυτές δεν είναι επαρκείς, να διατυπώσουμε διαφοροποιημένη γνώμη. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται στα αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου που συγκεντρώνουμε μέχρι την ημερομηνία της έκθεσής μας. Ωστόσο, υπάρχει το ενδεχόμενο μελλοντικά γεγονότα ή περιστάσεις να οδηγήσουν σε αδυναμία της ελεγχόμενης μονάδας να διατηρηθεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

— Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση και δομή και το συνολικό περιεχόμενο των ετήσιων λογαριασμών, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσον οι ετήσιοι λογαριασμοί εκφράζουν τις πράξεις και τα γεγονότα στα οποία αυτοί βασίζονται κατά τρόπο που επιτρέπει την ακριβοδίκαιη παρουσίασή τους.

XVIII. Ενημερώνουμε τη διοίκηση, μεταξύ άλλων, σχετικά με την προβλεπόμενη εμβέλεια και το χρονοδιάγραμμα των ελεγκτικών εργασιών, καθώς και σχετικά με σημαντικές διαπιστώσεις του ελέγχου, περιλαμβανομένων τυχόν διαπιστώσεων για σημαντικές ελλείψεις στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου.

XIX. Όσον αφορά τα έσοδα, εξετάζουμε όλες τις συνεισφορές των κρατών μελών και δείγμα άλλων ειδών πράξεων που αφορούν τα έσοδα.

XX. Όσον αφορά τις δαπάνες, εξετάζουμε τις πράξεις πληρωμών αφού πραγματοποιηθούν, καταχωριστούν και εγκριθούν οι δαπάνες. Η εξέταση αυτή καλύπτει όλες τις κατηγορίες πληρωμών (συμπεριλαμβανομένων εκείνων που πραγματοποιούνται για την αγορά στοιχείων ενεργητικού), εκτός των προπληρωμών, κατά τον χρόνο της εκτέλεσής τους. Οι προπληρωμές εξετάζονται όταν ο *αποδέκτης* των κεφαλαίων παράσχει αποδεικτικά στοιχεία για την ορθή χρήση τους και το θεσμικό όργανο ή ο οργανισμός κάνει δεκτά αυτά τα αποδεικτικά στοιχεία εκκαθαρίζοντας την προπληρωμή, είτε το ίδιο έτος είτε αργότερα.

XXI. Μεταξύ των ζητημάτων που αναλύθηκαν μαζί με την Επιτροπή, προσδιορίζουμε εκείνα που έχουν τη μεγαλύτερη σημασία στο πλαίσιο του ελέγχου των λογαριασμών των ΕΤΑ, και τα οποία αποτελούν, ως εκ τούτου, τα κύρια ζητήματα του ελέγχου για την υπό εξέταση περίοδο. Τα ζητήματα αυτά περιγράφονται στην έκθεσή μας, εκτός αν η δημοσιοποίησή τους αντιβαίνει σε νόμο ή κανονισμό ή αν, σε εξαιρετικά σπάνιες περιπτώσεις, κρίνουμε ότι ένα ζήτημα δεν πρέπει να δημοσιοποιηθεί στην έκθεσή μας, καθώς πιθανολογείται εύλογα ότι οι αρνητικές συνέπειες μιας τέτοιας γνωστοποίησης θα υπερκερούσαν τα ενδεχόμενα οφέλη της για το δημόσιο συμφέρον.

12 Ιουλίου 2018

Klaus-Heiner LEHNE

Πρόεδρος

Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο

12, rue Alcide De Gasperi, Λουξεμβούργο, ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Πληροφοριακά στοιχεία προς υποστήριξη της δήλωσης αξιοπιστίας

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

11. Ο τρόπος προσέγγισης και η μεθοδολογία ελέγχου που εφαρμόζουμε περιγράφονται στο ***παράρτημα 1.1*** της ετήσιας έκθεσης του Συνεδρίου σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού για το 2017. Όσον αφορά τον έλεγχο των ΕΤΑ για το τρέχον έτος, επισημαίνονται ειδικότερα τα ακόλουθα σημεία.

12. Οι παρατηρήσεις μας σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών των ΕΤΑ αφορούν τις οικονομικές καταστάσεις ([11]) του όγδοου, ένατου, δέκατου και ενδέκατου ΕΤΑ που εγκρίθηκαν από την Επιτροπή σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό των ΕΤΑ ([12]) και περιήλθαν στο Συνέδριο, μαζί με τη δήλωση πληρότητας του υπολόγου, στις 21 Ιουνίου 2018. Διενεργήσαμε ελεγκτικές δοκιμασίες με αντικείμενο ποσά και γνωστοποιούμενα στοιχεία, και αξιολογήσαμε τις λογιστικές αρχές που εφαρμόστηκαν, καθώς και τυχόν σημαντικές εκτιμήσεις της Επιτροπής και τη συνολική παρουσίαση των λογαριασμών.

13. Όσον αφορά τον έλεγχο της κανονικότητας των πράξεων, ενεργήσαμε ως εξής:

α) Εξετάσαμε όλες τις συνεισφορές των κρατών μελών, καθώς και δείγμα άλλων ειδών πράξεων που αφορούν τα έσοδα.

β) Εξετάσαμε δείγμα 128 πράξεων το οποίο ήταν αντιπροσωπευτικό ολόκληρου του φάσματος των πληρωμών στο πλαίσιο των ΕΤΑ και περιελάμβανε 100 πληρωμές που εγκρίθηκαν από 23 αντιπροσωπείες της ΕΕ ([13]) και 28 πληρωμές που εγκρίθηκαν από τις κεντρικές υπηρεσίες της Επιτροπής ([14]). Δεδομένου ότι μέρος του ελεγχθέντος πληθυσμού μας είχε ήδη εξεταστεί στο πλαίσιο της μελέτης της ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης για το *υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος* (ΥΠΣ) του 2017, συμπεριλάβαμε στο δείγμα μας 14 επιπλέον πράξεις σχετικά με τις οποίες λάβαμε υπόψη, κατόπιν προσαρμογής, τα αποτελέσματα ([15]) αυτής της μελέτης. Το δείγμα περιελάμβανε συνολικά 142 πράξεις, το οποίο συμφωνεί με το μοντέλο διασφάλισης του Συνεδρίου.

([11]) Βλέπε άρθρο 44 του κανονισμού (ΕΕ) 2015/323.
([12]) Βλέπε άρθρο 43 του κανονισμού (ΕΕ) 2015/323.
([13]) Αφρικανική Ένωση, Ανγκόλα, Μπαρμπάντος, Μπουρκίνα Φάσο, Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό, Αιθιοπία, Φίτζι, Αϊτή, Τζαμάικα, Κένυα, Μαδαγασκάρη, Μαλάουι, Μάλι, Νίγηρας, Νιγηρία, Ρουάντα, Σενεγάλη, Σιέρα Λεόνε, Νότιο Σουδάν, Σουδάν, Τανζανία, Ζάμπια, Ζιμπάμπουε.
([14]) ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης: 19 πληρωμές, ΓΔ Ανθρωπιστικής Βοήθειας και Πολιτικής Προστασίας: εννέα πληρωμές στον τομέα της ανθρωπιστικής βοήθειας.
([15]) Στο πλαίσιο της εξέτασής μας σχετικά με τις μελέτες για το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος, διαπιστώσαμε ότι η μεθοδολογία στην οποία βασίζονται προβλέπει πολύ περιορισμένο αριθμό επιτόπιων ελέγχων και περιορισμένης εμβέλειας εξέταση των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων. Για τον λόγο αυτό, φέτος προσαρμόσαμε το αποτέλεσμα της μελέτης για το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος βάσει των ποσοστών σφάλματος που συνδέονται με τη μη συμμόρφωση με τους κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων. Οι διαπιστώσεις μας στο πλαίσιο της δήλωσης αξιοπιστίας 2014-2016 σχετικά με τα ΕΤΑ αποτέλεσαν τη βάση για την εν λόγω προσαρμογή.

γ) Στις περιπτώσεις που διαπιστώθηκαν σφάλματα στις πράξεις, αναλύσαμε τα σχετικά συστήματα ώστε να εντοπίσουμε τις αδυναμίες.

δ) Διενεργήσαμε αξιολόγηση των συστημάτων που χρησιμοποιούν η ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης και οι αντιπροσωπείες της ΕΕ, η οποία κάλυψε: i) τους προληπτικούς ελέγχους από υπαλλήλους της Επιτροπής, εξωτερικούς ελεγκτές ή επόπτες πριν από την πραγματοποίηση των πληρωμών και ii) την παρακολούθηση και εποπτεία, ιδίως τη συνέχεια που δόθηκε στους εξωτερικούς ελέγχους και την προαναφερθείσα μελέτη για το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος.

ε) Εξετάσαμε την *ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων* της ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης.

στ) Τέλος, εξετάσαμε τη συνέχεια που δόθηκε σε προγενέστερες συστάσεις μας.

14. Όπως αναφέρεται στο σημείο 4, η ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης υλοποιεί τα περισσότερα μέσα εξωτερικής βοήθειας τα οποία χρηματοδοτούνται από τον γενικό προϋπολογισμό και τα ΕΤΑ. Οι παρατηρήσεις μας σχετικά με τα συστήματα, την αξιοπιστία της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων και τη δήλωση του γενικού διευθυντή για το 2017 αφορούν το σύνολο των τομέων αρμοδιότητας της ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης.

Αξιοπιστία των λογαριασμών

15. Τα δύο προηγούμενα έτη αναφερθήκαμε σε ανακτήσεις μη δαπανηθεισών προχρηματοδοτήσεων, οι οποίες είχαν καταχωριστεί εσφαλμένα ως επιχειρησιακά έσοδα. Οι λογιστικές δοκιμασίες ελέγχου της ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης και η από μέρους μας εξέταση δείγματος ενταλμάτων είσπραξης ([16]) έφεραν στην επιφάνεια παρόμοιες περιπτώσεις και το 2017. Παρότι στους οριστικούς λογαριασμούς των ΕΤΑ πραγματοποιήθηκαν διορθώσεις συνολικού ύψους 5,1 εκατομμυρίων ευρώ ([17]) είναι πιθανό παρόμοια σφάλματα να εμφανίζονταν και στον πληθυσμό που δεν υποβλήθηκε σε έλεγχο.

([16]) Υποβάλαμε σε ελεγκτική δοκιμασία 17 εντάλματα είσπραξης (συνολικής αξίας 16,7 εκατομμυρίων ευρώ) και διαπιστώσαμε ότι 3 εντάλματα είσπραξης (ύψους 0,4 εκατομμυρίων ευρώ) είχαν καταχωριστεί εσφαλμένα ως έσοδα και όχι ως ανακτήσεις μη δαπανηθεισών προχρηματοδοτήσεων.

([17]) Εξ αυτών, διορθώσεις ύψους 1,1 εκατομμυρίων ευρώ εντοπίστηκαν από τη ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης, ενώ διορθώσεις ύψους 4 εκατομμυρίων ευρώ εντοπίστηκαν στη συνέχεια από τους ελεγκτές του ΕΕΣ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Κανονικότητα των πράξεων

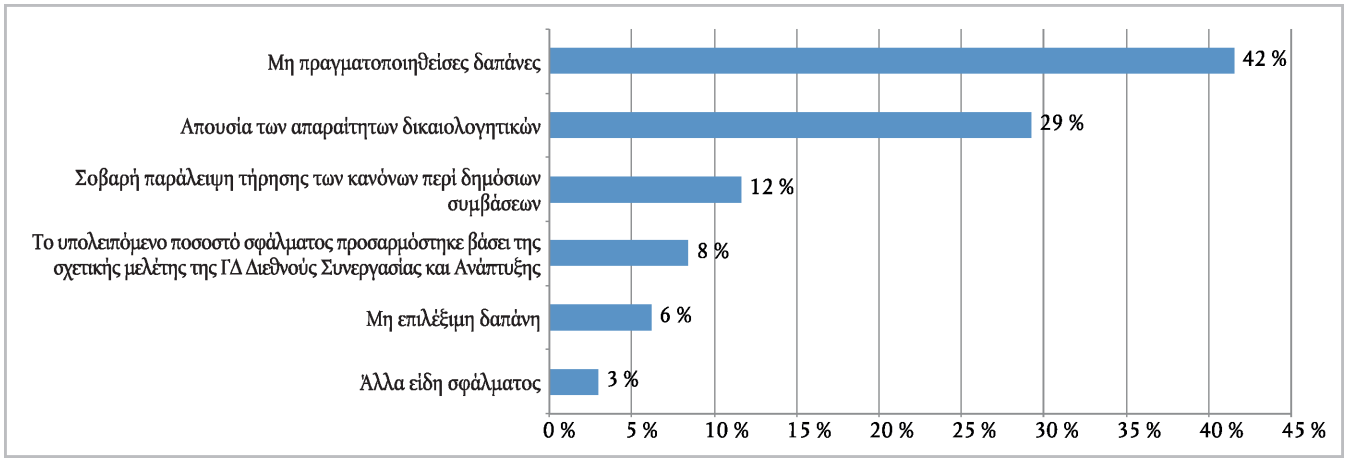
Έσοδα

16. Οι πράξεις που αφορούν τα έσοδα δεν περιείχαν σημαντικό επίπεδο σφάλματος.

Πληρωμές

17. Τα αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις συνοψίζονται στο ***παράρτημα 1***. Από τις 128 πράξεις πληρωμών που εξετάστηκαν, οι 37 (29 %) περιείχαν σφάλμα. Βάσει των 30 σφαλμάτων που προσδιορίσαμε ποσοτικώς, εκτιμούμε ότι το επίπεδο σφάλματος είναι 4,5 % ([18]), λαμβανομένων υπόψη των προσαρμοσμένων αποτελεσμάτων της μελέτης του 2017 για το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος. Στο ***πλαίσιο 4*** παρουσιάζεται η ανάλυση του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος για το 2017 ανά είδος σφάλματος. Στο ***πλαίσιο 5*** παρουσιάζονται παραδείγματα των σχετικών σφαλμάτων.

Πλαίσιο 4 – Ανάλυση του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος ανά είδος σφάλματος

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

([18]) Ο υπολογισμός του εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος γίνεται βάσει αντιπροσωπευτικού δείγματος. Το αναφερόμενο ποσοστό αποτελεί τη βέλτιστη δυνατή εκτίμηση. Εκτιμούμε, με επίπεδο εμπιστοσύνης 95 %, ότι, για τον σχετικό πληθυσμό, το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος κυμαίνεται μεταξύ 1,2 % και 7,8 % (κατώτατο και ανώτατο όριο σφάλματος αντίστοιχα).

18. Από τις 118 πράξεις πληρωμών που εξετάστηκαν, οι οποίες σχετίζονταν με έργα ([19]), οι 37 (31 %) περιείχαν σφάλμα (30 προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα και 8 μη προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα). Από τις 30 πράξεις πληρωμών που περιείχαν προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα, οι 10 (33 %) ήταν τελικές πράξεις, εντεταλμένες κατόπιν της διενέργειας όλων των προληπτικών ελέγχων.

19. Όπως και σε προηγούμενα έτη, η Επιτροπή και οι εταίροι υλοποίησης υπέπεσαν σε περισσότερα σφάλματα στις περιπτώσεις πράξεων που αφορούσαν *προϋπολογιζόμενες δαπάνες, επιχορηγήσεις, συμφωνίες συνεισφοράς* με διεθνείς οργανισμούς και *συμφωνίες ανάθεσης* με οργανισμούς συνεργασίας των κρατών μελών της ΕΕ, παρά στις περιπτώσεις άλλων μορφών στήριξης ([20]). Από τις 75 εξετασθείσες πράξεις αυτού του είδους, 27 (36 %) περιείχαν προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα που αντιστοιχούσαν στο 70 % του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος.

Πλαίσιο 5 – Παραδείγματα προσδιορίσιμων και μη προσδιορίσιμων ποσοτικώς σφαλμάτων σε πράξεις σχετικές με έργα

α) *Μη πραγματοποιηθείσες δαπάνες (προσδιορίσιμο ποσοτικώς σφάλμα)*

Στην περίπτωση ενός έργου διαχείρισης φυσικών πόρων στο Σουδάν, η Επιτροπή έκανε εσφαλμένα δεκτό ποσό κατά δύο εκατομμύρια ευρώ υψηλότερο από εκείνο που είχε δηλώσει ως δαπάνες ο εταίρος υλοποίησης (ένας διεθνής οργανισμός).

Κατά την εξέταση των επιμέρους στοιχείων δαπανών, διαπιστώσαμε ότι τρία περιείχαν σφάλμα, καθώς το δηλωθέν ποσό δεν είχε στην πραγματικότητα δαπανηθεί στο σύνολό του. Το ποσοστό σφάλματος που αντιστοιχούσε σε αυτό το σφάλμα στην εκκαθάριση σε συνδυασμό με τις μη επιλέξιμες δαπάνες που εντοπίστηκαν ήταν 51,57 % επί των συνολικών δαπανών που εξετάστηκαν.

β) *Απουσία απαραίτητων δικαιολογητικών (προσδιορίσιμο ποσοτικώς σφάλμα)*

Στην περίπτωση ενός έργου για την προστασία της βιοποικιλότητας στην Ανγκόλα το οποίο υλοποιούσε διεθνής οργανισμός, υποβάλαμε σε ελεγκτικές δοκιμασίες στοιχεία σχετικά με τις συμβάσεις κατασκευής. Τα δικαιολογητικά έγγραφα δεν επαρκούσαν για την επαλήθευση των δαπανών ούτε τεκμηρίωναν τη διαδρομή ελέγχου σχετικά με τα ποσά που χρεώθηκαν και τις εργασίες που πραγματοποιήθηκαν. Στο πλαίσιο των επιτόπιων ελέγχων μας διαπιστώθηκαν σημαντικές διαφορές μεταξύ των προδιαγραφών της σύμβασης και των εργασιών που είχαν ολοκληρωθεί, όσον αφορά το μέγεθος, τον σχεδιασμό και τα υλικά που χρησιμοποιήθηκαν. Το ποσοστό σφάλματος που αντιστοιχούσε σε αυτές τις μη επιλέξιμες δαπάνες ήταν 28,83 % επί των συνολικών δαπανών που εξετάστηκαν.

([19]) Στις πληρωμές που σχετίζονται με έργα δεν περιλαμβάνονται οι πληρωμές δημοσιονομικής στήριξης.

([20]) Όπως συμβάσεις έργων/προμηθειών/παροχής υπηρεσιών.

γ) *Σφάλμα στη διαδικασία σύναψης δημόσιων συμβάσεων — Ανεπαρκής τεκμηρίωση της διαδικασίας σύναψης δημόσιων συμβάσεων (προσδιορίσιμο ποσοτικώς σφάλμα)*

Κατά την εξέταση των δαπανών ενός έργου το οποίο υλοποίησε οργανισμός που στηρίζει την ανάπτυξη του ιδιωτικού τομέα στις χώρες ΑΚΕ, δεν κατέστη δυνατό να επαληθεύσουμε την επιλεξιμότητα μιας δημόσιας σύμβασης, λόγω έλλειψης τεκμηρίωσης. Παρότι ζητήσαμε τα σχετικά έγγραφα, παραδείγματος χάριν η πρόσκληση προς υποβολή προσφορών, οι γενικοί όροι, οι προσφορές που ελήφθησαν, οι εκθέσεις αξιολόγησης ή η γνωστοποίηση ανάθεσης, δεν λάβαμε κανένα. Το ποσοστό σφάλματος που αντιστοιχούσε σε αυτές τις μη επιλέξιμες δαπάνες ήταν 10,00 % επί των συνολικών δαπανών που εξετάστηκαν.

δ) *Μη επιλέξιμες δαπάνες (προσδιορίσιμο ποσοτικώς σφάλμα)*

Κατά την εξέταση των δαπανών ενός καταπιστευματικού ταμείου το οποίο διαχειριζόταν ένας διεθνής οργανισμός, εντοπίσαμε δύο στοιχεία μη επιλέξιμων δαπανών. Το ένα από αυτά αφορούσε έμμεσες δαπάνες οι οποίες είχαν δηλωθεί ως άμεσες και το άλλο δεν συνδεόταν άμεσα με τις δραστηριότητες της παρέμβασης ούτε ήταν αναγκαίο για την ολοκλήρωσή της. Το ποσοστό σφάλματος που αντιστοιχούσε σε αυτές τις μη επιλέξιμες δαπάνες ήταν 20,00 % επί των συνολικών δαπανών που εξετάστηκαν.

ε) *Μη επιλέξιμες δαπάνες (προσδιορίσιμο ποσοτικώς και μη προσδιορίσιμο ποσοτικώς σφάλμα)*

Στην περίπτωση ενός έργου στήριξης της ανάπτυξης τοπικών επιχειρήσεων στην Τανζανία, το οποίο συντόνιζε ένας ιδιωτικός φορέας, εντοπίσαμε τρία στοιχεία που περιείχαν σφάλμα. Στο πρώτο από αυτά περιλαμβανόταν ο ΦΠΑ, ο οποίος δεν είναι επιλέξιμος σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης, και επιπλέον δεν τεκμηριωνόταν επαρκώς με κατάλληλα δικαιολογητικά όπως ένα τιμολόγιο ή μια σύμβαση. Το ποσοστό σφάλματος που αντιστοιχούσε σε αυτές τις μη επιλέξιμες δαπάνες ήταν 1,84 % επί των συνολικών δαπανών που εξετάστηκαν.

Στην περίπτωση του δεύτερου στοιχείου, οι δαπάνες που δηλώθηκαν ως μισθοί δεν βασίζονταν στους πραγματικούς ακαθάριστους μισθούς, αλλά σε εκτίμηση. Μια δαπάνη θεωρείται επιλέξιμη μόνον εφόσον έχει πραγματοποιηθεί και είναι ταυτοποιήσιμη και επαληθεύσιμη. Όσον αφορά το τρίτο στοιχείο, δεν κατέστη δυνατόν να επαληθευθεί αν το ποσό αντιστοιχούσε σε δαπάνες μισθοδοσίας που είχαν καταβληθεί εξ ολοκλήρου ή αν ο δικαιούχος είχε παρακρατήσει μέρος του ποσού. Δεδομένων των περιορισμών αυτών, θεωρούμε ότι και τα δύο αυτά στοιχεία περιείχαν μη προσδιορίσιμο ποσοτικώς σφάλμα.

20. Σε οκτώ περιπτώσεις προσδιορίσιμων ποσοτικώς και σε τρεις περιπτώσεις μη προσδιορίσιμων ποσοτικώς σφαλμάτων, η Επιτροπή είχε στη διάθεσή της επαρκή πληροφοριακά στοιχεία για την πρόληψη ή για τον εντοπισμό και τη διόρθωση των σφαλμάτων πριν από την έγκριση των δαπανών. Εάν η Επιτροπή είχε αξιοποιήσει δεόντως όλες τις πληροφορίες που είχε στη διάθεσή της, το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος θα ήταν χαμηλότερο κατά 1,8 εκατοστιαίες μονάδες. Εντοπίσαμε δύο ακόμη πράξεις με σφάλματα τα οποία θα έπρεπε να είχαν εντοπιστεί από τους εξωτερικούς ελεγκτές και τους επόπτες. Οι περιπτώσεις αυτές συνέβαλαν κατά 0,1 εκατοστιαίες μονάδες στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος ([21]).

21. Επιπροσθέτως, 15 συνολικά πράξεις που περιείχαν προσδιορίσιμο ποσοτικώς σφάλμα ([22]) είχαν υποβληθεί σε έλεγχο ή επαλήθευση δαπανών. Με βάση τα πληροφοριακά στοιχεία που περιέχονταν στις εκθέσεις ελέγχου/επαλήθευσης και αφορούσαν τις εργασίες που είχαν πραγματοποιηθεί δεν κατέστη δυνατό να αξιολογήσουμε κατά πόσον τα σφάλματα αυτά θα μπορούσαν να είχαν εντοπιστεί και διορθωθεί στο πλαίσιο των εν λόγω προληπτικών ελέγχων.

22. Το καταπιστευματικό ταμείο υποδομών της ΕΕ για την Αφρική, το οποίο διαχειρίζεται η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, είναι ένα καταπιστευματικό ταμείο στο οποίο συνεισφέρει η Επιτροπή. Η ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης βασίζεται στις ελεγχθείσες και μη ελεγχθείσες οικονομικές καταστάσεις του ταμείου για να εγκρίνει, τουλάχιστον μια φορά ετησίως, τις πραγματοποιηθείσες δαπάνες. Οι οικονομικές καταστάσεις του ταμείου καταρτίζονται σύμφωνα με τα IFRS ([23]) και περιλαμβάνουν εκτιμήσεις ([24]). Επομένως, δεν περιλαμβάνουν μόνο τις δαπάνες που έχουν όντως πραγματοποιηθεί. Επιπλέον, η έκθεση ελέγχου που χρησιμοποιεί η ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης είναι το αποτέλεσμα ενός δημοσιονομικού ελέγχου που αποσκοπεί στην παροχή ελεγκτικής γνώμης για τις οικονομικές καταστάσεις του ταμείου και όχι στον εντοπισμό μη επιλέξιμων δαπανών.

23. Στο πλαίσιο του ελέγχου που διενεργήσαμε επί των πράξεων του καταπιστευματικού ταμείου υποδομών της ΕΕ για την Αφρική εντοπίσαμε προσδιορίσιμα ποσοτικώς και μη προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα τα οποία συνδέονται με τη χρήση εκτιμήσεων ή με την αποτυχία ορισμένων εκ των προτέρων ελέγχων να εντοπίσουν μη επιλέξιμες δαπάνες πριν από την έγκρισή τους.

([21]) Σε ποσοστό 1,1 % (εννέα περιπτώσεις), η Επιτροπή υπέπεσε η ίδια στο σφάλμα και σε ποσοστό 0,8 % (τέσσερις περιπτώσεις) το σφάλμα διαπράχθηκε από δικαιούχους.

([22]) Σφάλματα που συνέβαλαν κατά 1,7 εκατοστιαίες μονάδες στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος.

([23]) Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (International Financial Reporting Standards-IFRS).

([24]) Για την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα IFRS απαιτείται η χρησιμοποίηση ορισμένων καθοριστικών λογιστικών εκτιμήσεων. Απαιτείται επίσης από τη διοίκηση της ΕΤΕπ να κρίνει προσεκτικά τον τρόπο εφαρμογής των λογιστικών μεθόδων του καταπιστευματικού ταμείου. Σημείο 2.2. (Significant accounting judgments and estimates) των οικονομικών καταστάσεων του καταπιστευματικού ταμείου υποδομών της ΕΕ για την Αφρική της 31ης Δεκεμβρίου 2015.

24. Σε δύο τομείς, οι όροι καταβολής των πληρωμών περιόριζαν την έκθεση των πράξεων στον κίνδυνο σφάλματος. Ο πρώτος από αυτούς τους τομείς ήταν η δημοσιονομική στήριξη ([25]). Ο δεύτερος τομέας περιλάμβανε περιπτώσεις στις οποίες είχε εφαρμοστεί ο επονομαζόμενος «τεκμαρτός τρόπος προσέγγισης» σε έργα πολλαπλών χορηγών βοήθειας, υλοποιούμενα από διεθνείς οργανώσεις ([26]).

25. Η δημοσιονομική στήριξη αποτελεί οικονομική συνεισφορά στον γενικό προϋπολογισμό ενός κράτους ή σε άλλον προϋπολογισμό του προοριζόμενο για συγκεκριμένη πολιτική ή για συγκεκριμένο στόχο. Εξετάσαμε κατά πόσον η Επιτροπή, αφενός, τήρησε τους όρους που διέπουν τις πληρωμές δημοσιονομικής στήριξης προς χώρες-εταίρους και, αφετέρου, επαλήθευσε ότι είχαν τηρηθεί οι γενικοί όροι επιλεξιμότητας (όπως η επίτευξη ικανοποιητικών βελτιώσεων στη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών) πριν από την εκταμίευση.

26. Ωστόσο, δεδομένης της ευρείας ερμηνείας που επιδέχονται οι σχετικές νομικές διατάξεις, η Επιτροπή διαθέτει σημαντικό περιθώριο ευελιξίας όταν πρόκειται να κρίνει κατά πόσον έχουν τηρηθεί οι εν λόγω γενικοί όροι. Ο έλεγχος της κανονικότητας που διενεργούμε δεν είναι δυνατόν να εκτείνεται πέραν του σταδίου της καταβολής της ενίσχυσης στη χώρα-εταίρο, καθώς τότε οι πόροι συγχωνεύονται με τους δημοσιονομικούς πόρους της χώρας-αποδέκτη. Τυχόν αδυναμίες στη δημοσιονομική διαχείριση που ασκεί η εκάστοτε χώρα, οι οποίες έχουν ως αποτέλεσμα την κατάχρηση πόρων σε εθνικό επίπεδο, δεν θα οδηγήσουν στη διαπίστωση σφαλμάτων κατά τον δικό μας έλεγχο ([27]).

27. Βάσει του «τεκμαρτού τρόπου προσέγγισης», όταν οι συνεισφορές της Επιτροπής σε έργα πολλαπλών χορηγών προστίθενται σε εκείνες άλλων χορηγών και δεν διατίθενται για τη χρηματοδότηση συγκεκριμένων διακριτών στοιχείων δαπανών, η Επιτροπή τεκμαίρεται ότι τηρούνται οι κανόνες επιλεξιμότητας της ΕΕ, εφόσον το συγκεντρωθέν ποσό περιλαμβάνει επαρκείς επιλέξιμες δαπάνες που να καλύπτουν τη συνεισφορά της ΕΕ. Λάβαμε υπόψη την προσέγγιση αυτή, όπως εφαρμόζεται από την Επιτροπή, κατά τις ελεγκτικές δοκιμασίες επαλήθευσης που διενεργήσαμε ([28]).

([25]) Οι πληρωμές δημοσιονομικής στήριξης από τα ΕΤΑ ανήλθαν το 2017 σε 880 εκατομμύρια ευρώ.

([26]) Οι πληρωμές από τα ΕΤΑ προς έργα πολλαπλών χορηγών βοήθειας, τα οποία υλοποιούν διεθνείς οργανισμοί, ανήλθαν το 2017 σε 812 εκατομμύρια ευρώ. Δεν είμαστε σε θέση να ορίσουμε το ποσοστό του εν λόγω ποσού επί του οποίου εφαρμόζεται ο τεκμαρτός τρόπος προσέγγισης, δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν το παρακολουθεί χωριστά.

([27]) Η αποδοτικότητα και η αποτελεσματικότητα της δημοσιονομικής στήριξης αποτελούν αντικείμενο μιας σειράς ειδικών εκθέσεων του Συνεδρίου, με πλέον πρόσφατες την ειδική έκθεση αριθ. 32/2016, με τίτλο «Συνδρομή της ΕΕ προς την Ουκρανία», και την ειδική έκθεση αριθ. 30/2016, με τίτλο «Αποτελεσματικότητα της στήριξης που παρέχει η ΕΕ στους τομείς προτεραιότητας στην Ονδούρα».

([28]) Δεν υποβάλαμε σε έλεγχο τα υποκείμενα στοιχεία δαπανών, όταν η συνεισφορά της Επιτροπής ήταν χαμηλότερη του 75 % του προϋπολογισμού της δράσης. Όταν οι συνεισφορές αυτές κυμαίνονταν μεταξύ του 75 % και του 90 %, αξιολογήσαμε την ανάγκη υποβολής των υποκείμενων στοιχείων δαπανών σε έλεγχο για κάθε περίπτωση χωριστά.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

28. Οι 15 πράξεις που χρηματοδοτήθηκαν από πολλαπλούς χορηγούς στις οποίες εφαρμόστηκε ο «τεκμαρτός τρόπος προσέγγισης», καθώς και οι 10 πράξεις δημοσιονομικής στήριξης που εξετάσαμε, δεν περιείχαν σφάλματα. Εάν από το ελεγχθέν δείγμα αποκλειστούν αυτές οι πράξεις, το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος είναι 6,5 % ([29]).

Ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων και λοιπές ρυθμίσεις διακυβέρνησης

29. Σε όλες τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της από το 2012 και μετά, η ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης διατυπώνει επιφύλαξη σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί. Για την αποκατάσταση των αδυναμιών που υπάρχουν στο σύστημα ελέγχου της ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης εγκρίθηκε σχέδιο δράσης.

30. Το περασμένο έτος αναφερθήκαμε στην ικανοποιητική πρόοδο που επιτεύχθηκε σε σχέση με το σχέδιο δράσης του 2015. Δέκα δράσεις είχαν ολοκληρωθεί, πέντε είχαν εν μέρει υλοποιηθεί και μία βρισκόταν σε εξέλιξη.

31. Στο σχέδιο δράσης της για το 2016, η ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης εξακολούθησε να στοχεύει τομείς υψηλού κινδύνου: κονδύλια υπό έμμεση διαχείριση από διεθνείς οργανισμούς και επιχορηγήσεις υπό άμεση διαχείριση. Τον Μάρτιο του 2018, δέκα δράσεις είχαν ολοκληρωθεί, δύο είχαν εν μέρει υλοποιηθεί ([30]), και δύο βρίσκονταν σε εξέλιξη.

32. Έξι νέα στοχευμένα μέτρα προστέθηκαν στο σχέδιο δράσης για το 2017. Τα μέτρα αυτά αποσκοπούν, παραδείγματος χάριν, στη μείωση των σφαλμάτων που συνδέονται με τις προϋπολογιζόμενες δαπάνες. Περιλαμβάνουν επίσης τροποποιήσεις οι οποίες θα πραγματοποιηθούν στα υποδείγματα των συμβάσεων για τις συμφωνίες ανάθεσης και τις αξιολογήσεις ανά πυλώνα, προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι αλλαγές που περιλαμβάνει ο νέος δημοσιονομικός κανονισμός.

33. Το σύστημα ελέγχου της ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης είναι διαρθρωμένο γύρω από τους προληπτικούς ελέγχους, οι οποίοι διενεργούνται πριν από την έγκριση των δαπανών που δηλώνουν οι δικαιούχοι. Και για το υπό εξέταση έτος, η συχνότητα εμφάνισης των σφαλμάτων που εντοπίστηκαν, συμπεριλαμβανομένων ορισμένων που εμφανίζονταν σε τελικές αιτήσεις απόδοσης δαπανών οι οποίες είχαν υποβληθεί σε προληπτικούς εξωτερικούς ελέγχους και σε επαληθεύσεις δαπανών, εξακολουθεί να υποδεικνύει αδυναμίες στους εν λόγω ελέγχους.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

33. *Στα τέλη Μαρτίου του 2018 εγκρίθηκαν αναθεωρημένοι όροι εντολής για τις επαληθεύσεις δαπανών, οι οποίοι αναμένεται να συμβάλουν στη βελτίωση των επιδόσεων των προληπτικών ελέγχων.*

([29]) Το αναφερόμενο ποσοστό αποτελεί τη βέλτιστη δυνατή εκτίμηση βάσει αντιπροσωπευτικού δείγματος 117 πράξεων. Εκτιμούμε, με επίπεδο εμπιστοσύνης 95 %, ότι, για τον σχετικό πληθυσμό, το ποσοστό σφάλματος κυμαίνεται μεταξύ 2,8 % και 10,2 % (κατώτατο και ανώτατο όριο σφάλματος αντίστοιχα).

([30]) Ενημέρωση των δικαιούχων για τη δυνατότητα της ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης να ζητήσει λεπτομερή δικαιολογητικά προτού εγκρίνει τις δαπάνες, και δημιουργία μονάδας που θα λειτουργεί ως σημείο επαφής για τον συντονισμό των σχέσεων με τους διεθνείς οργανισμούς.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Μελέτη του 2017 σχετικά με το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος

34. Το 2017 η ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης εκπόνησε την έκτη μελέτη της για το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος, προκειμένου να εκτιμήσει το επίπεδο των σφαλμάτων που διέλαθαν όλους τους ελέγχους διαχείρισης οι οποίοι είχαν ως στόχο την πρόληψη, τον εντοπισμό και τη διόρθωση των σφαλμάτων για το σύνολο του τομέα αρμοδιότητάς της ([31]). Για δεύτερη συνεχή χρονιά, η μελέτη υπολόγισε το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος ως χαμηλότερο του ορίου σημαντικότητας του 2 % που έχει ορίσει η Επιτροπή ([32]).

35. Στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της για το 2017, η ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης απάλειψε την ενότητα με την οποία εφιστούσε την προσοχή στην περιορισμένη εμβέλεια της εξέτασης των διαδικασιών για τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων στο πλαίσιο της μελέτης για το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος, μολονότι ο εν λόγω περιορισμός εξακολουθεί να υφίσταται.

35. *Κατά την άποψη της Επιτροπής, ο χαρακτηρισμός της εμβέλειας της εξέτασης των διαδικασιών για τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων ως σημαντικής διαφοράς ήταν κάπως υπερβολικός, καθώς οι ανάδοχοι της μελέτης σχετικά με το ποσοστό υπολειπόμενου σφάλματος εξετάζουν τμήματα των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων: ελέγχουν τα βασικά δικαιολογητικά (όπως την προκήρυξη, τις εκθέσεις ανοίγματος των προσφορών, τις εκθέσεις αξιολόγησης, την απόφαση ανάθεσης κλπ.), αλλά η μεθοδολογία για το ποσοστό υπολειπόμενου σφάλματος δεν προβλέπει επαναδιεξαγωγή της διαδικασίας επιλογής (είτε σε επίπεδο Επιτροπής είτε σε επίπεδο δικαιούχου). Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι ανάδοχοι μπορούν, βάσει της επαγγελματικής τους πείρας και ανάλυσης κινδύνου, να αποφασίσουν να αναλύσουν τη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης με κάθε λεπτομέρεια.*

36. Στη μελέτη του 2017 για το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος, ο αριθμός των πράξεων για τις οποίες δεν διενεργήθηκαν ελεγκτικές δοκιμασίες επαλήθευσης επειδή οι προηγούμενες ελεγκτικές εργασίες (προηγούμενες ελεγκτικές εργασίες) θεωρήθηκαν πλήρως αξιόπιστες ήταν πολύ υψηλότερος (67 % των πράξεων) σε σύγκριση με τον αντίστοιχο σε προηγούμενες μελέτες (βλέπε ***πλαίσιο 6***), παρόλο που το εγχειρίδιο για το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος επιτρέπει να συμβαίνει αυτό μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις ([33]). Όσον αφορά τις περισσότερες πράξεις που κάλυψε η μελέτη για το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος οι οποίες αποτελούσαν επίσης μέρος του δείγματός μας ([34]), καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι εσφαλμένα ή χωρίς κατάλληλη αιτιολόγηση θεωρήθηκαν πλήρως αξιόπιστες οι προηγούμενες ελεγκτικές εργασίες. Επιπλέον, δεν έγινε παρέκταση των σφαλμάτων που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο των προηγούμενων ελεγκτικών εργασιών στον μη ελεγχθέντα πληθυσμό και, επομένως, η μελέτη βασίζεται στην παραδοχή ότι ο μη ελεγχθείς πληθυσμός δεν περιέχει σφάλμα. Το γεγονός αυτό έχει αντίκτυπο στο υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος.

36. *Στην παράδοση της μελέτης σχετικά με το ποσοστό υπολειπόμενου σφάλματος για το 2017 ασκήθηκε επαγγελματική κρίση όπου χωρούσε ή απαιτούνταν ερμηνεία.*

Βάσει αυτής της εμπειρίας, η Επιτροπή θα εξετάσει το ενδεχόμενο να εξελίξει τη μεθοδολογία ώστε οι προηγούμενες ελεγκτικές εργασίες να μην λαμβάνονται υπόψη μόνο σε εξαιρετικές περιστάσεις στις οποίες εφαρμόζονται τα διεθνή πρότυπα.

([31]) ΕΤΑ και γενικός προϋπολογισμός της ΕΕ.

([32]) 2015: 2,2 %, 2016: 1,7 % και 2017: 1,18 %.

([33]) DEVCO Residual Error Rate: «Instruction Manual for Annual Measurement Exercise», σ. 26.

([34]) Βάσει της εξέτασής μας καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι για 26 από τις 41 πράξεις που εξετάσαμε δεν θα έπρεπε να είχαν θεωρηθεί πλήρως αξιόπιστες οι προηγούμενες ελεγκτικές εργασίες.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

37. Εκτός από τη σημαντική αύξηση του αριθμού των περιπτώσεων στις οποίες θεωρήθηκαν πλήρως αξιόπιστες οι προηγούμενες ελεγκτικές εργασίες, στο πλαίσιο της εξέτασής μας εντοπίσαμε επίσης σφάλματα και ασυνέπειες στον υπολογισμό και την παρέκταση συγκεκριμένων σφαλμάτων. Τα σφάλματα αυτά είναι παρόμοια με εκείνα που επισημάναμε στην ετήσια έκθεσή μας για τα ΕΤΑ για το οικονομικό έτος 2014 ([35]).

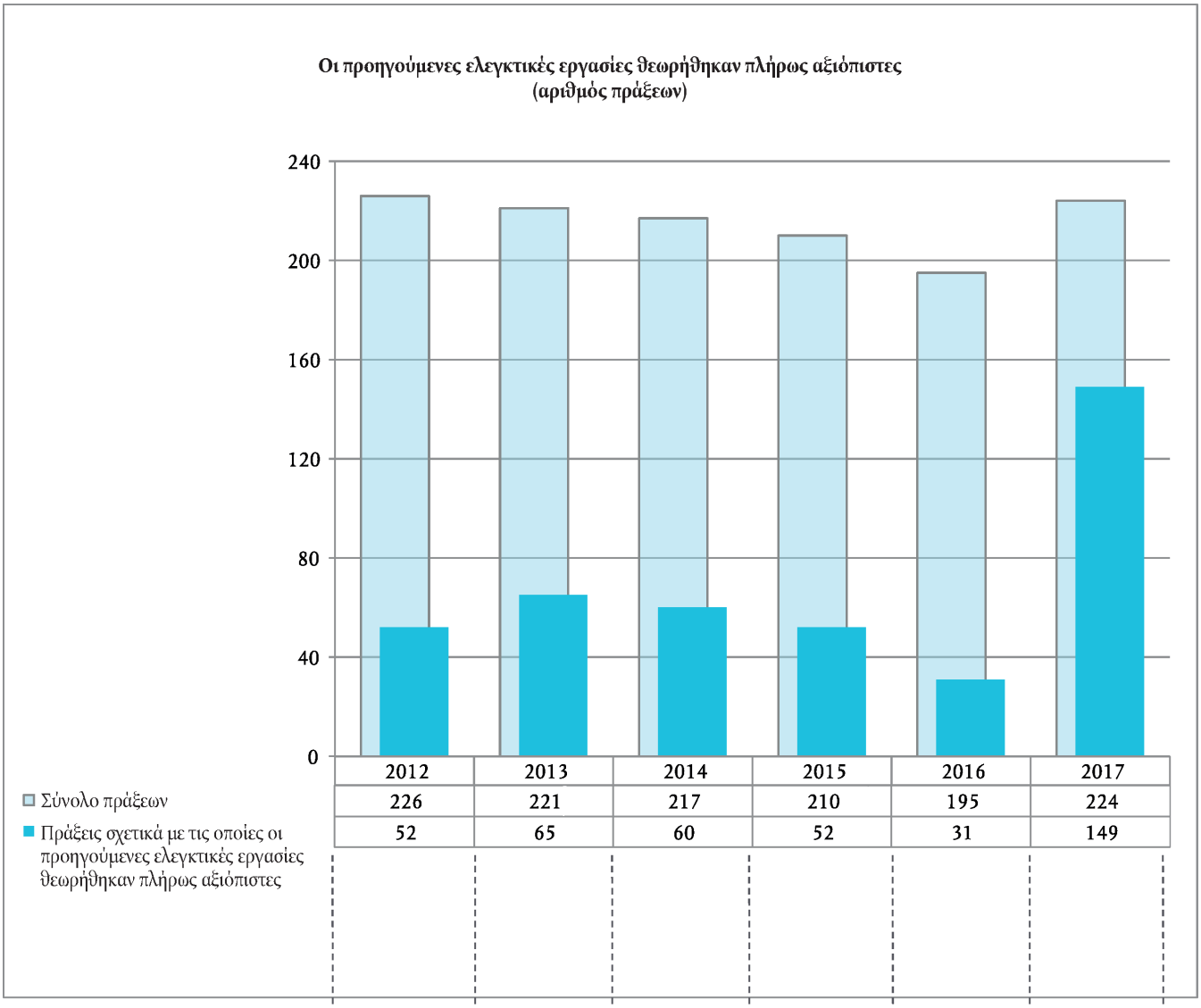
38. Η Επιτροπή δεν παρακολούθησε καταλλήλως τις εργασίες του αναδόχου για τη μελέτη σχετικά με το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος και, επομένως, δεν κατέστη δυνατό να αποτρέψει την εμφάνιση των προβλημάτων αυτών.

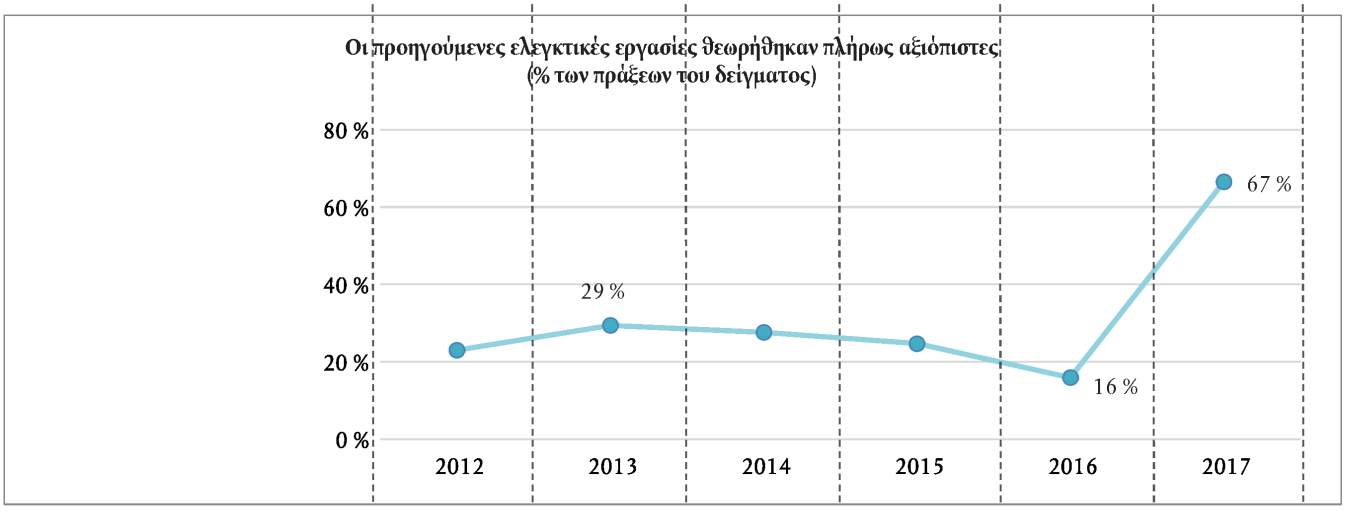
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

38. *Πραγματοποιήθηκαν τακτικές συσκέψεις για τη διεξοδική παρακολούθηση της προόδου της μελέτης. Η Επιτροπή παρείχε στον ανάδοχο της μελέτης σχετικά με το ποσοστό υπολειπόμενου σφάλματος καθοδήγηση εντός των ορίων που τίθενται από την απόλυτη ανάγκη σεβασμού της ανεξαρτησίας και της επαγγελματικής κρίσης του. Ωστόσο, η Επιτροπή προτείνει να βελτιωθεί περαιτέρω η παρακολούθηση, προκειμένου να παρακολουθεί εγγύτερα πιο ειδικά θέματα όπως ο αριθμός των πλήρως αξιόπιστων υποθέσεων.*

([35]) Βλέπε σημείο 43 της ετήσιας έκθεσης του Συνεδρίου σχετικά με τις δραστηριότητες που χρηματοδοτήθηκαν στο πλαίσιο του όγδοου, ένατου, δέκατου και ενδέκατου Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης (ΕΤΑ) για το οικονομικό έτος 2014 (ΕΕ C 373 της 10.11.2015, σ. 289).

Πλαίσιο 6 – Εξέλιξη του αριθμού των πράξεων σε σχέση με τις οποίες οι προηγούμενες ελεγκτικές εργασίες θεωρήθηκαν πλήρως αξιόπιστες (περίοδος 2012-2017)

Ο αριθμός των πράξεων σχετικά με τις οποίες οι προηγούμενες ελεγκτικές εργασίες θεωρήθηκαν πλήρως αξιόπιστες έφθασε το 2017 στο ανώτατο επίπεδο, τόσο σε σχετικούς (67 %) όσο και σε απόλυτους όρους (149 πράξεις) . Το 2017, το ποσοστό των πράξεων σχετικά με τις οποίες οι προηγούμενες ελεγκτικές εργασίες θεωρήθηκαν πλήρως αξιόπιστες αυξήθηκε κατά πολύ σε σύγκριση με το 2016· υπερέβη επίσης κατά πολύ το προηγούμενο μέγιστο επίπεδο, το οποίο είχε καταγραφεί το 2013.

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Επισκόπηση της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων του 2017

39. Το 2016, η δήλωση αξιοπιστίας του Γενικού Διευθυντή της ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης περιλάμβανε δύο επιφυλάξεις, η μία εκ των οποίων αφορούσε τις επιχορηγήσεις υπό άμεση και έμμεση διαχείριση, την έμμεση διαχείριση από διεθνείς οργανισμούς ή αναπτυξιακούς οργανισμούς και τις προϋπολογιζόμενες δαπάνες. Η επιφύλαξη που διατυπώνεται στη δήλωση αξιοπιστίας της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων του 2017 ([36]) αφορά μόνο τις επιχορηγήσεις υπό άμεση διαχείριση.

40. Η επιφύλαξη αυτή βασίζεται στα αποτελέσματα της μελέτης για το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος. Εάν στο πλαίσιο της μελέτης για το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος είχε ακολουθηθεί η συνετή προσέγγιση των προηγούμενων ετών, το αποτέλεσμα της μελέτης, και επομένως της δήλωσης αξιοπιστίας, θα ήταν πιθανώς διαφορετικό.

40. *Η επιφύλαξη δεν βασίζεται μόνο στο αποτέλεσμα της εν λόγω μελέτης σχετικά με το ποσοστό υπολειπόμενου σφάλματος. Προκύπτει από ανάλυση του κινδύνου βάσει της DAS του ΕΕΣ και από μελέτες των τελευταίων τριών ετών σχετικά με το ποσοστό υπολειπόμενου σφάλματος. Ως εκ τούτου, δεν μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι κατά πάσα πιθανότητα η προσέγγιση που ακολουθήθηκε στην υπό έλεγχο μελέτη σχετικά με το ποσοστό υπολειπόμενου σφάλματος θα οδηγούσε σε διαφορετικό αποτέλεσμα όσον αφορά τις επιφυλάξεις.*

Επιπλέον, η επιφύλαξη στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του 2017 πράγματι αφορούσε τις επιχορηγήσεις υπό άμεση διαχείριση και μόνο, ενώ κατά τα προηγούμενα έτη ο συνδυασμός των ποσοστών σφάλματος και των εκτιμήσεων κινδύνου οδήγησε σε επιφυλάξεις σχετικά με περισσότερους τομείς δαπανών. Ωστόσο, αυτό δεν σημαίνει ότι μειώθηκαν οι προσπάθειες ελέγχου. Στην περιγραφή της επιφύλαξης, διευκρινίζεται ότι, μολονότι η επιφύλαξη αφορά μόνο τις επιχορηγήσεις υπό άμεση διαχείριση, οι πράξεις που αφορούν άλλους τομείς δαπανών, δηλαδή οι πράξεις από προηγούμενα έτη, επίσης θα συνεχιστούν.

41. Η ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης εκτίμησε ότι το συνολικό επισφαλές ποσό κατά την πληρωμή ανερχόταν σε 82,96 εκατομμύρια ευρώ ([37]). Πάντα κατά την εκτίμησή της, από το ποσό αυτό τα 13,08 εκατομμύρια ευρώ (16 %) θα διορθώνονταν μέσω των ελέγχων της τα επόμενα έτη ([38]).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Συμπέρασμα

42. Από το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου συνάγεται ότι οι λογαριασμοί των ΕΤΑ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017 παρέχουν ακριβοδίκαιη εικόνα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, της οικονομικής κατάστασης των ΕΤΑ, των αποτελεσμάτων των πράξεών τους, των ταμειακών ροών τους και των μεταβολών του καθαρού ενεργητικού για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τις διατάξεις του δημοσιονομικού κανονισμού και τους λογιστικούς κανόνες που ενέκρινε ο υπόλογος.

([36]) Βλέπε κεφάλαιο 2.1.5 της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων του 2017.

([37]) Βέλτιστη δυνατή συντηρητική εκτίμηση του ύψους των δαπανών που εγκρίθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους, αλλά δεν συμμορφώνονται με τις ισχύουσες κατά τον χρόνο πραγματοποίησης της πληρωμής συμβατικές και ρυθμιστικές διατάξεις.

([38]) Βλέπε ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης για το 2017, σ. 59.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

43. Από το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου συνάγεται ότι, για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017:

α) τα έσοδα των ΕΤΑ δεν περιέχουν σημαντικό επίπεδο σφάλματος,

β) οι πράξεις πληρωμών στο πλαίσιο των ΕΤΑ περιέχουν σημαντικό επίπεδο σφάλματος (βλέπε σημεία 17 έως 28). Το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος που προκύπτει από τις ελεγκτικές δοκιμασίες στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις, και μετά την ενσωμάτωση των προσαρμοσμένων αποτελεσμάτων της μελέτης για το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος, είναι 4,5 % (βλέπε ***παράρτημα 1***).

44. Όσον αφορά τη μελέτη για το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος, λαμβανομένης υπόψη της λιγότερο συνετής προσέγγισης σε συνδυασμό με τη φύση, τη συνάφεια και τον όγκο των σφαλμάτων που εντοπίστηκαν κατά την εξέτασή μας, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι τα αποτελέσματα της μελέτης αυτού του έτους δεν μπορούν να συγκριθούν με τα αποτελέσματα των προηγούμενων ετών. Οι αδυναμίες που διαπιστώθηκαν έχουν αντίκτυπο στα αποτελέσματα του υπολειπόμενου ποσοστού σφάλματος για το 2017 (βλέπε σημεία 36 έως 38).

45. Επί του παρόντος, υπάρχει ασυνέπεια μεταξύ της διαδικασίας του προϋπολογισμού (στο πλαίσιο της οποίας δεν παρεμβαίνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο) και της διαδικασίας λογοδοσίας (το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συμμετέχει εν μέρει στη διαδικασία απαλλαγής) [βλέπε σημείο 3 γ)]. Η ενδεχόμενη μελλοντική ενσωμάτωση των ΕΤΑ στον γενικό προϋπολογισμό της ΕΕ θα μπορούσε να μετριάσει τους κινδύνους που σχετίζονται με αυτή την ασυνέπεια (τεχνητή ετήσια απαλλαγή για την εκτέλεση του προϋπολογισμού και απουσία αρμοδιότητας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου επί του προϋπολογισμού).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

44. *Δεν μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι διαφορετική προσέγγιση αυτομάτως θα είχε οδηγήσει σε διαφορετικό αποτέλεσμα όσον αφορά το ποσοστό σφάλματος.*

Συστάσεις

46. Στο ***παράρτημα 3*** παρουσιάζονται οι διαπιστώσεις της επισκόπησής μας όσον αφορά τη συνέχεια που δόθηκε στις τέσσερις συστάσεις τις οποίες διατυπώσαμε στην ετήσια έκθεσή μας για το οικονομικό έτος 2014 ([39]), εκ των οποίων η ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης είχε υλοποιήσει ([40]) πλήρως τις συστάσεις 1, 2 και 4. Κατά τη γνώμη μας, βάσει της εξέτασης της μελέτης του 2017 για το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος, η σύσταση 3 δεν έχει υλοποιηθεί (βλέπε σημείο 37).

46. *Η Επιτροπή θεωρεί ότι η σύσταση έχει υλοποιηθεί πλήρως: εκδόθηκαν νέες εκδόσεις της μεθοδολογίας και του εγχειριδίου για το ποσοστό υπολειπόμενου σφάλματος, οι οποίες αντιμετωπίζουν τα σημεία που έθεσε το Ελεγκτικό Συνέδριο.*

([39]) Φέτος, για τη διαδικασία παρακολούθησης της συνέχειας που δόθηκε στις συστάσεις μας, επιλέξαμε την έκθεσή μας για το οικονομικό έτος 2014, δεδομένου ότι, κατ' αρχήν, η Επιτροπή είχε στη διάθεσή της επαρκή χρόνο για την υλοποίησή τους.

([40]) Στόχος αυτής της παρακολούθησης ήταν να εξακριβωθεί αν ελήφθησαν διορθωτικά μέτρα σε συνέχεια των συστάσεών μας, και όχι να αξιολογηθεί η αποτελεσματική εφαρμογή τους.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
47. Βάσει της επισκόπησης αυτής, καθώς και των διαπιστώσεων και συμπερασμάτων μας για το 2017, συνιστούμε στην Επιτροπή να εφαρμόσει από το 2019 τα εξής:	
— **Σύσταση 1:** να παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς την εκπόνηση της μελέτης για το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος, και ιδίως ότι οι αποφάσεις να θεωρηθούν πλήρως αξιόπιστες οι προηγούμενες ελεγκτικές εργασίες ευθυγραμμίζονται πλήρως με τη μεθοδολογία και αιτιολογούνται δεόντως (βλέπε σημείο 36)	*Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.* *Η Επιτροπή προτείνει την περαιτέρω βελτίωση της παρακολούθησης, προκειμένου να παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς πιο ειδικά θέματα όπως ο αριθμός των πλήρως αξιόπιστων υποθέσεων.*
— **Σύσταση 2:** να γνωστοποιούνται και πάλι στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων οι περιορισμοί της μελέτης για το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος (βλέπε σημείο 35)	*Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.*
— **Σύσταση 3:** να λάβει αποφασιστικά μέτρα για την εφαρμογή στην πράξη των κατευθυντήριων οδηγιών σχετικά με την έγκριση των δαπανών, με σκοπό την αποφυγή εκκαθάρισης ποσών υψηλότερων των αναγκαίων (βλέπε ***πλαίσιο 5***)	*Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση και θα εξετάσει τρόπους διευκρίνισης και επιβολής των σχετικών οδηγιών.*
— **Σύσταση 4:** να λαμβάνει μέτρα που διασφαλίζουν ότι μόνο οι πραγματοποιηθείσες δαπάνες γίνονται δεκτές ως δαπάνες στο πλαίσιο των πράξεων του καταπιστευματικού ταμείου υποδομών της ΕΕ για την Αφρική (βλέπε σημείο 22)	*Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.* *Η Επιτροπή θα λάβει μέτρα προκειμένου να μην γίνουν αποδεκτές ως δαπάνες οι εκτιμήσεις που περιέχονται στις οικονομικές καταστάσεις του Καταπιστευματικού Ταμείου υποδομών της ΕΕ για την Αφρική.*
— **Σύσταση 5:** να θεσπιστεί ένας ΒΔΕ για την παρακολούθηση της παλαιότητας των προπληρωμών που καταβλήθηκαν σε καταπιστευματικά ταμεία της ΕΕ (βλέπε σημείο 10)	*Η Επιτροπή δεν αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση.* *Σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες, οι συνεισφορές των ΕΤΑ στα καταπιστευματικά ταμεία της ΕΕ παρουσιάζονται στους ετήσιους λογαριασμούς των ΕΤΑ. Οι συνεισφορές παρακολουθούνται και ελέγχονται σε ετήσια βάση. Επιπλέον, η περίοδος απορρόφησης των υπόλοιπων προς εκκαθάριση των καταπιστευματικών ταμείων της ΕΕ, η οποία επηρεάζει άμεσα την καταβολή των συνεισφορών αυτών παρακολουθείται σε πραγματικό χρόνο μέσω του ΒΔΕ 4 (ικανότητα απορρόφησης των υπολοίπων προς εκκαθάριση). Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι η καταβολή των συνεισφορών των ΕΤΑ στα καταπιστευματικά ταμεία της ΕΕ παρακολουθείται δεόντως και ότι δεν είναι αναγκαία η δημιουργία πρόσθετου ΒΔΕ.*
— **Σύσταση 6:** να προτείνει έναν τρόπο αντιμετώπισης των ασυνεπειών μεταξύ της διαδικασίας του προϋπολογισμού και της υποχρέωσης λογοδοσίας, στο πλαίσιο της υπό εξέλιξη μελέτης για το πλαίσιο που θα διαδεχθεί τη Συμφωνία της Κοτονού (βλέπε σημείο 45).	*Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.* *Δεδομένου ότι η Επιτροπή έχει ήδη υποβάλει πρόταση, θεωρεί ότι η σύσταση πρόκειται να εφαρμοστεί.*

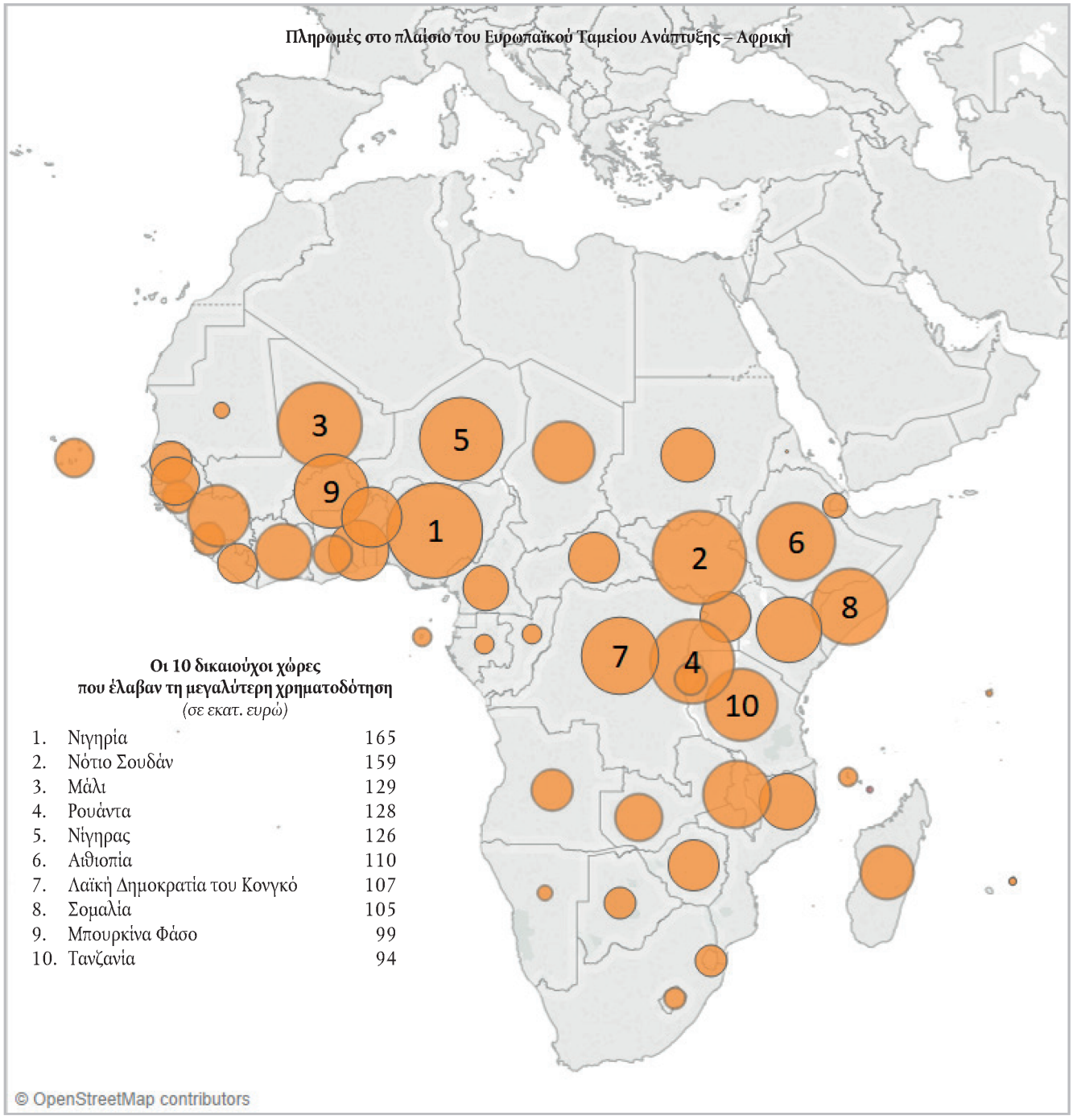
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΤΑΜΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

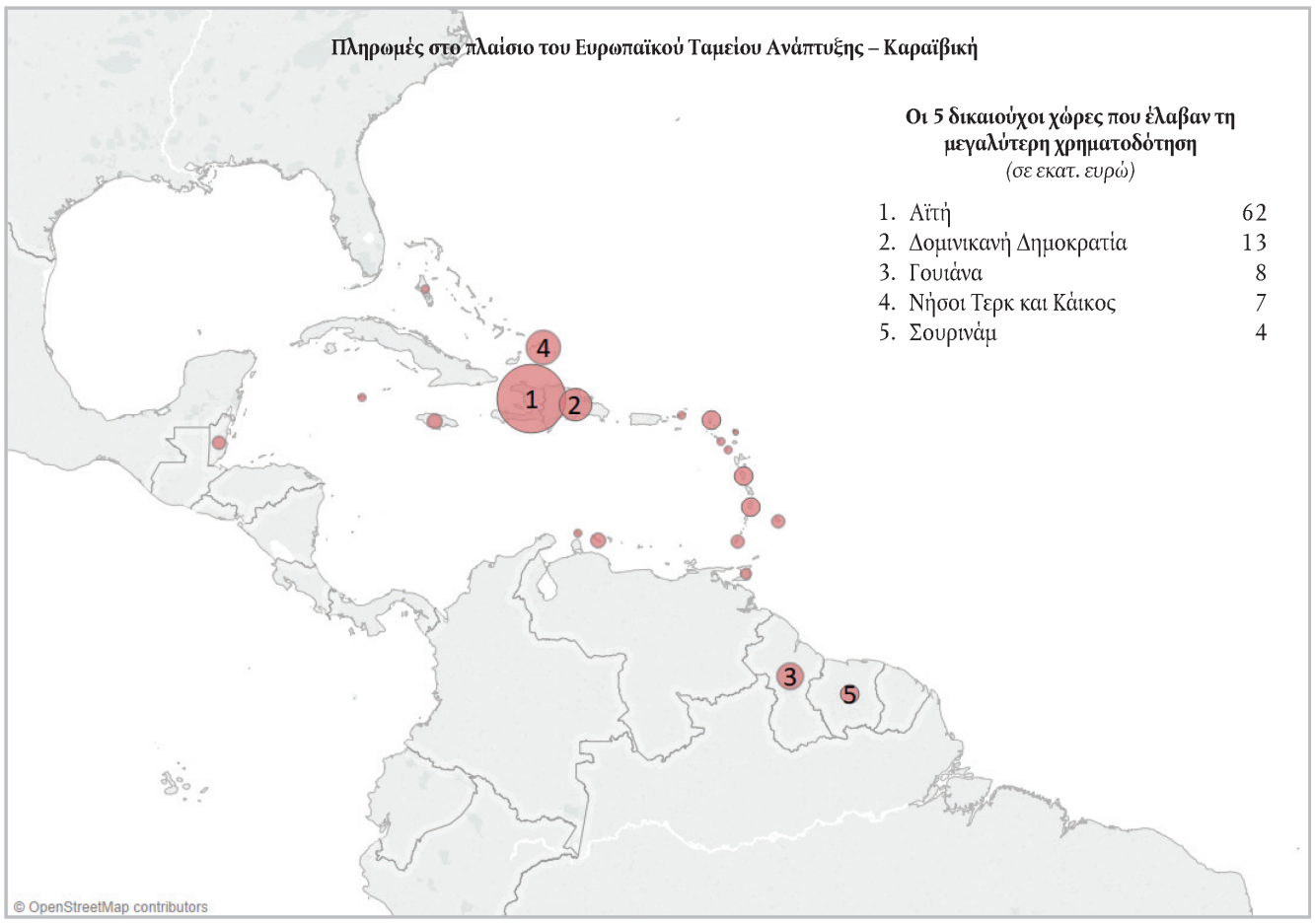
	2017	**2016**
ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ		
Σύνολο πράξεων	**142**	143
ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ ΠΟΣΟΤΙΚΩΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ		
Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος	**4,5 %**	3,3 %
Ανώτατο όριο σφάλματος (ΑΟΣ)	7,8 %	
Κατώτατο όριο σφάλματος (ΚΟΣ)	1,2 %	

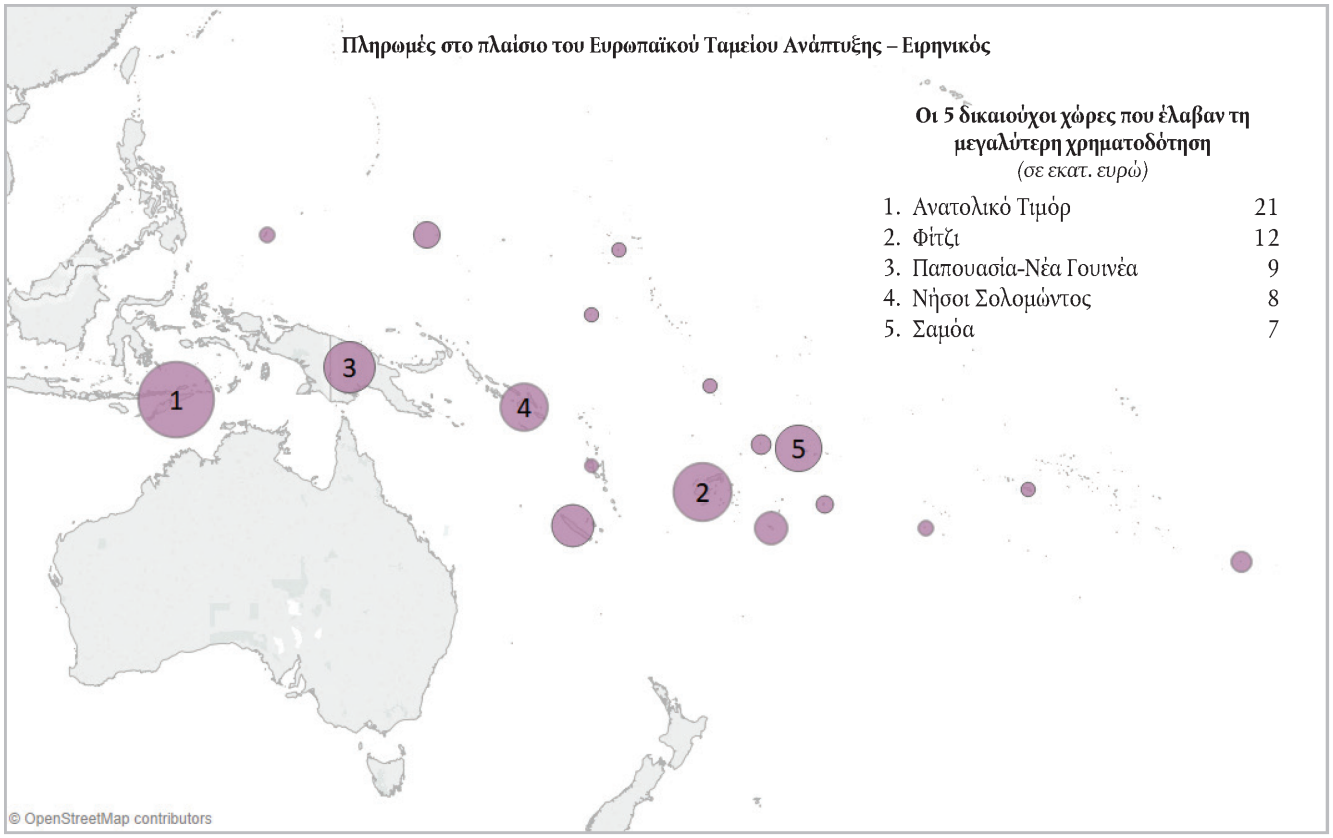
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΤΟ 2017 ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΕΤΑ ΑΝΑ ΒΑΣΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

Πηγές: Χάρτης βάσης ©OpenStreetMap contributors με άδεια από Creative Commons Attribution-ShareAlike 2.0 (CC BY-SA) και Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, βάσει των ενοποιημένων ετήσιων λογαριασμών του όγδοου, ένατου, δέκατου και ενδέκατου ΕΤΑ για το οικονομικό έτος 2017.

Πηγές: Χάρτης βάσης ©OpenStreetMap contributors με άδεια από Creative Commons Attribution-ShareAlike 2.0 (CC BY-SA) και Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, βάσει των ενοποιημένων ετήσιων λογαριασμών του όγδοου, ένατου, δέκατου και ενδέκατου ΕΤΑ για το οικονομικό έτος 2017.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΩΝ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΤΑΜΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ως επί το πλείστον	Μερικώς				
2014	**Σύσταση 1:** Η EuropeAid πρέπει να καταρτίσει και να εφαρμόζει διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου προκειμένου να διασφαλίζει ότι η προχρηματοδότηση εκκαθαρίζεται βάσει των πραγματικών δαπανών ανεξαρτήτως νομικών δεσμεύσεων.	x						
	Σύσταση 2: Η EuropeAid πρέπει να ενισχύσει τη συστηματική επαλήθευση της χρήσης από τις χώρες-εταίρους της σωστής συναλλαγματικής ισοτιμίας για τη μετατροπή των ποσών των εκταμιεύσεων της δημοσιονομικής στήριξης στα εθνικά τους νομίσματα.	x						
	Σύσταση 3: Η EuropeAid πρέπει να διασφαλίσει από κοινού με τον ανάδοχο που είναι υπεύθυνος για τη μελέτη για το ποσοστό υπολειπόμενου σφάλματος την αντιμετώπιση των ζητημάτων που εντοπίσαμε.				x			
	Σύσταση 4: Η EuropeAid πρέπει να βελτιώσει τους δείκτες της, και ιδίως τις τιμές-στόχους για την αξιολόγηση της αποδοτικότητας και της σχέσης κόστους-αποτελεσματικότητας των δικλίδων ελέγχου, την προσέγγιση συνολικού κόστους και τις διαδικασίες και τα συστήματα πληροφοριών διαχείρισης για τη μέτρηση του οφέλους των ελέγχων.	x						

ISSN 1977-0901 (ηλεκτρονική έκδοση)
ISSN 1725-2415 (έντυπη έκδοση)

Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης
2985 Λουξεμβούργο
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

EL